[1]. melléklet a számú kormány-előterjesztéshez

2015. évi …….. törvény

a közbeszerzésekről

Magyarország Országgyűlése a közpénzek hatékony felhasználásának átláthatósága és nyilvános ellenőrizhetőségének biztosítása, továbbá a közbeszerzések során a tisztességes verseny feltételeinek megteremtése érdekében, a helyi kis- és közepes vállalkozások közbeszerzési eljárásokba való bekapcsolódásának, valamint a környezetvédelem és az állam szociális célkitűzéseinek elősegítése céljával – összhangban a közbeszerzések terén Magyarország által kötött nemzetközi szerződésekkel és az Európai Unió irányelveivel – a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

Alapelvek

1. §

(1) E törvény szabályozza a közbeszerzési eljárásokat, valamint a koncessziós beszerzési eljárásokat, és az azokhoz kapcsolódó jogorvoslat szabályait.
(2) E törvény Első Része, valamint Ötödik–Nyolcadik Része alkalmazásában közbeszerzési eljárás alatt a koncessziós beszerzési eljárásokat is érteni kell, kivéve, ahol e törvény kifejezetten eltérően rendelkezik.

2. §

(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.
(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.
(3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.
(4) Az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.
(5) Az Európai Unióban letelepedett gazdasági szereplők és a közösségi származású áruk számára a közbeszerzési eljárásban nemzeti elbánást kell nyújtani. Az Európai Unión kívül letelepedett gazdasági szereplők és a nem közösségi származású áruk számára a közbeszerzési eljárásban nemzeti elbánást Magyarországnak és az Európai Uniónak a közbeszerzések terén fennálló nemzetközi kötelezettségeivel összhangban kell nyújtani.
(6) A közbeszerzési eljárás nyelve a magyar nyelv, az ajánlatkérő azonban levetővé teheti – de nem követelheti meg – a magyar mellett más nyelv használatát is.

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.
(8) A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre az e törvényben foglalt eltérésekkel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

II. Fejezet

Értelmező rendelkezések

3. §

E törvény alkalmazásában:
1. *ajánlattevő:* az a gazdasági szereplő, aki (amely) a közbeszerzési eljárásban ajánlatot nyújt be;
2. *alvállalkozó*: az a gazdasági szereplő, aki (amely) a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítésében az ajánlattevő által bevontan közvetlenül vesz részt, kivéve
a) azon gazdasági szereplőt, amely tevékenységét kizárólagos jog alapján végzi,
b) a szerződés teljesítéséhez igénybe venni kívánt gyártót, forgalmazót, alkatrész vagy alapanyag eladóját,
c) építési beruházás esetén az építőanyag-eladót;
3. *címke:* olyan dokumentum, bizonyítvány vagy tanúsítvány, amely igazolja, hogy az adott építmény, termék, szolgáltatás, folyamat vagy eljárás megfelel bizonyos követelményeknek;
4. *címkézési követelmény(ek):* az a követelmény, amelyet az adott építménynek, terméknek, szolgáltatásnak, folyamatnak vagy eljárásnak teljesítenie kell a kérdéses címke megszerzéséhez;
5. *egységes európai közbeszerzési dokumentum:* a Második Rész alkalmazásában a kizáró okok fenn nem állása, az alkalmassági követelményeknek való megfelelés, illetve a 82. § (5) bekezdés szerinti objektív kritériumok teljesülése előzetes igazolását szolgáló dokumentum, amely a gazdasági szereplőnek az Európai Bizottság által meghatározott egységes formanyomtatvány szerint tett nyilatkozatát tartalmazza;
6. *elektronikus hírközlő hálózat* és *elektronikus hírközlési szolgáltatás:* az elektronikus hírközlésről szóló törvényben meghatározott fogalom;
7. *életciklus:* egy termék használatának, szolgáltatás nyújtásának vagy egy építési beruházás fennállásának összes egymást követő, illetve egymással kapcsolatban álló szakasza – ideértve az elvégzendő kutatást és fejlesztést, a gyártást, a kereskedelmet és annak feltételeit, a szállítást, a felhasználást és a karbantartást is – a nyersanyag beszerzésétől, illetve az erőforrások megteremtésétől az eltávolításig, ártalmatlanításig, az adott területek eredeti állapotának helyreállításáig, illetve a szolgáltatás vagy a használat végéig;
8. *építmény:* az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvényben meghatározott fogalom;
9. *Európai Unió*, illetve az *Európai Unió tagállama* kifejezésen az Európai Gazdasági Térséget, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásokban részes államokat is érteni kell, kivéve a 9. § (1) bekezdés *c)* pontja esetében;

10. *gazdasági szereplő:* bármely természetes személy, jogi személy, egyéni cég vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, vagy ilyen személyek vagy szervezetek csoportja, aki, illetve amely a piacon építési beruházások kivitelezését, áruk szállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja;
11. *hátrányos helyzetű munkavállaló*: a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben meghatározott fogalom;
12. *innováció:* olyan új vagy jelentős mértékben továbbfejlesztett termék, szolgáltatás vagy folyamat – beleértve többek között a termelési, építési, illetve konstrukciós folyamatokat – új marketingmódszer, vagy új szervezési mód megvalósítása az üzletvitel, a munkaszervezés vagy a külső kapcsolatok terén, amelynek célja különösen valamely tevékenység hatékonyságának javítása, kedvező társadalmi és környezeti hatások elérése;
13. *írásbeli* vagy *írásban:* a közbeszerzési eljárás során tett nyilatkozatok, illetve eljárási cselekmények tekintetében bármely, szavakból vagy számjegyekből álló kifejezés, amely olvasható, reprodukálható, majd közölhető, ideértve az elektronikus úton továbbított és tárolt adatokat is;
14. *járulékos közbeszerzési szolgáltatás:* közbeszerzési eljárás lefolytatásához nyújtott támogatási tevékenység, így különösen
a) közbeszerzési eljárások lefolytatását, illetve keretmegállapodások megkötését az ajánlatkérő számára lehetővé tevő műszaki infrastruktúra rendelkezésre bocsátása;
b) közbeszerzési eljárások lefolytatásával vagy tervezésével kapcsolatos tanácsadás;
c) közbeszerzési eljárások előkészítése és lefolytatása az érintett ajánlatkérő nevében és javára;
15. *kapcsolt vállalkozás*: az a vállalkozás, amely a számvitelről szóló törvény értelmében a közszolgáltató ajánlatkérővel összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésére köteles, vagy olyan vállalkozás,
a) amely felett a közszolgáltató ajánlatkérő közvetlenül vagy közvetve meghatározó befolyást gyakorol;
b) amely a közszolgáltató ajánlatkérő felett meghatározó befolyást gyakorol; vagy
c) amely a közszolgáltató ajánlatkérővel közösen egy másik vállalkozás meghatározó befolyása alatt áll;
16. *kérelmi elem:* a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz benyújtott jogorvoslati kérelemnek az az elkülöníthető része, amely tartalmazza a jogsértőnek vélt kérelmezetti eljárási cselekményt, magatartást, döntést, vagy mulasztást a megsértett jogszabályi rendelkezés(ek) megjelölésével, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt és annak indokait, azzal, hogy a kérelmező ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása egy kérelmi elemet képez, kivéve, ha valamely érvénytelenségi okhoz egyéb jogkövetkezmény is fűződik;
17. *keresleti kockázat:* a szerződés tárgyát képező építmény vagy szolgáltatás iránti aktuális kereslethez kapcsolódó kockázat;
18. *keretmegállapodás:* egy vagy több ajánlatkérő és egy vagy több ajánlattevő között létrejött olyan megállapodás, amelynek célja, hogy rögzítse egy adott időszakban közbeszerzésekre irányuló, egymással meghatározott módon kötendő szerződések lényeges feltételeit, különösen az ellenszolgáltatás mértékét, és ha lehetséges, az előirányzott mennyiséget;
19. *kínálati kockázat:* a szerződés tárgyát képező építési beruházás vagy szolgáltatás teljesítéséhez kapcsolódó kockázat;
20. *koncessziós jogosult:* olyan gazdasági szereplő, amellyel az ajánlatkérő építési vagy szolgáltatási koncesszióra vonatkozó szerződést kötött;

21. *közbeszerzési dokumentum:* minden olyan dokumentum, amelyet az ajánlatkérő a közbeszerzés vagy a koncesszió tárgya, illetve a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás leírása vagy meghatározása érdekében hoz létre, illetve amelyre ennek érdekében hivatkozik, így különösen az eljárást megindító hirdetmény, az eljárást megindító felhívásként alkalmazott előzetes tájékoztató, műszaki leírás, ismertető, kiegészítő tájékoztatás, javasolt szerződéses feltételek, a gazdasági szereplők által benyújtandó dokumentumok mintái, részletes ártáblázat vagy árazatlan költségvetés;
22. *közbeszerzés előkészítése:* az adott közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás megkezdéséhez szükséges cselekmények elvégzése, így különösen az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet- és piacfelmérés, előzetes piaci konzultáció, a közbeszerzés becsült értékének felmérése, a közbeszerzési dokumentumok előkészítése;
23. *közbeszerzés megkezdése:* a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást megindító hirdetmény feladásának időpontja, a közvetlen részvételi felhívás [82. § (3) bekezdés] megküldésének időpontja, a hirdetmény nélkül induló eljárás esetében pedig az eljárást megindító felhívás vagy a tárgyalási meghívó megküldésének, ennek hiányában a tárgyalás megkezdésének időpontja;
24. *közbeszerzési szerződés:* e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésre vagy építési beruházásra irányuló visszterhes szerződés;
25. *központi beszerző szerv:* a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet;
26. *központosított közbeszerzés:* központi beszerző szerv által állandó jelleggel ellátott olyan tevékenység, melynek célja
a) áruk vagy szolgáltatások megrendelése e törvény szerinti ajánlatkérők számára való továbbértékesítés céljából, illetve
b) e törvény szerinti ajánlatkérők számára áruk beszerzésére, szolgáltatások vagy építési beruházások megrendelésére irányuló szerződések vagy keretmegállapodások megkötése;
27. *közszolgáltatói szerződés:* olyan közbeszerzési szerződés, amelynek célja az ajánlatkérő e törvény szerinti közszolgáltató tevékenysége előkészítésének, megkezdésének vagy folytatásának biztosítása;
28. *meghatározó befolyást* képes gyakorolni az a szervezet, amely az alábbi feltételek közül legalább eggyel rendelkezik egy másik szervezet tekintetében:
a) vagyoni hozzájárulása, illetve részvénytársaság esetében a tulajdonában lévő részvények névértéke meghaladja a jegyzett tőke felét,
b) a tagok szavazatának többségével egyedül rendelkezik, vagy más tagok a befolyással rendelkezővel kötött megállapodás alapján a befolyással rendelkezővel azonos tartalommal szavaznak, vagy a befolyással rendelkezőn keresztül gyakorolják szavazati jogukat, feltéve hogy együtt a szavazatok több mint felével rendelkeznek,
c) jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselők (döntéshozók, ügyvezetők) vagy a felügyelőbizottság (felügyeleti, ellenőrző szerv, testület) tagjainak többségét megválassza (kijelölje) vagy visszahívja;
29. *műszaki egyenértékűség*: létesítmény, termék, vagy szolgáltatás olyan meghatározó műszaki paramétere, amely mérhető, és amelynek előírt mérőszámát több létesítmény, termék, vagy szolgáltatás is teljesítheti;
30. *nem központi ajánlatkérő:* az 5. § (1) bekezdés *c)-e)* pontja, valamint (2)-(3) bekezdése szerinti ajánlatkérő;
31. *pénzügyi intézmény:* a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben meghatározott fogalom;

32. *postai küldemény:* megcímzett küldemény végleges, szállítandó formájában, tömegétől függetlenül; a levélküldeményeken kívül különösen könyvek, katalógusok, hírlapok folyóiratok és a kereskedelmi értékkel rendelkező vagy nem rendelkező árucikket tartalmazó postai csomagok, tömegüktől függetlenül;
33. *postai szolgáltatás:* olyan szolgáltatás, amely postai küldemények gyűjtését, feldolgozását, szállítását és kézbesítését foglalja magában, ideértve a postai szolgáltatásokról szóló törvény szerinti egyetemes szolgáltatást, egyetemes szolgáltatást helyettesítő és az egyetemes szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatásokat;
34. *postai szolgáltatásoktól eltérő szolgáltatás* a következő területeken nyújtott szolgáltatás:
a) postaszolgálat-irányítási szolgáltatások (a feladást megelőző és az azt követő szolgáltatások, különösen a küldeményrendező szolgáltatások);
b) az *a)* pontban nem szereplő postai küldeményekhez, különösen címzés nélküli közvetlen küldeményhez kapcsolódó szolgáltatások;
35. *részvételre jelentkező:* az a gazdasági szereplő, aki (amely) több szakaszból álló közbeszerzési eljárás első, részvételi szakaszában vagy koncessziós beszerzési eljárásban részvételi jelentkezést nyújt be;
36. *szociális foglalkoztatási engedéllyel rendelkező szervezet:* a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben kapott felhatalmazás alapján készült, a szociális foglalkoztatás engedélyezésének és ellenőrzésének, valamint a szociális foglalkoztatási támogatás igénylésének és a támogatás felhasználása ellenőrzésének szabályait tartalmazó kormányrendelet szerinti szociális foglalkoztatási engedéllyel rendelkező szervezet;
37. *támogatás:* a közbeszerzésre irányuló szerződés teljesítéséhez pénzeszköz vagy egyéb anyagi előny juttatása az ajánlatkérő részére, ide nem értve az adókedvezményt és a kezességvállalást;
38. *tervpályázat:* olyan jogszabályban részletesen szabályozott eljárás, amely lehetővé teszi az ajánlatkérő szerv számára – főként a település- és területrendezés, építészet és építés, illetve adatfeldolgozás területén – olyan tervnek vagy tervrajznak a megszerzését, amelyet díjazásos vagy díjazás nélküli pályáztatás után egy bírálóbizottság választott ki;
39. *védett munkahely:* az akkreditált munkáltató általi foglalkoztatás, ha a munkáltató biztosít tranzit vagy tartós foglalkoztatást, és a munkavállalóinak legalább a 30%-a a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 22. §-a szerinti megváltozott munkaképességű személynek minősül, valamint az olyan munkáltató, amely működésének fő célja hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatása.

III. Fejezet

A törvény személyi és tárgyi hatálya

4. §

(1) A meghatározott értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.
(2) A közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

Ajánlatkérő szervezetek

5. §

(1) E törvény alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezettek:
a) a minisztérium,
b) a Kormány által kijelölt központi beszerző szerv,
c) az állam, minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi önkormányzat, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi és nemzetiségi önkormányzatok társulása, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács;
d) a 9. § (1) bekezdés *h)-i)* pontja szerinti jogi személyek;
e) az a jogképes szervezet, amelyet nem ipari vagy kereskedelmi jellegű, kifejezetten közérdekű tevékenység folytatása céljából hoznak létre, vagy amely bármilyen mértékben ilyen tevékenységet lát el, feltéve, hogy e szervezet felett az *a)-e)* pontokban meghatározott egy vagy több szervezet, az Országgyűlés vagy a Kormány közvetlenül vagy közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni vagy működését többségi részben egy vagy több ilyen szervezet (testület) finanszírozza.
(2) A támogatásból megvalósuló beszerzés vonatkozásában közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett az az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó szervezet, amelynek uniós közbeszerzési értékhatárokat elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzését többségi részben, uniós értékhatárokat el nem érő, de a nemzeti közbeszerzési értékhatárokat elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzését 75%-ot meghaladó mértékben az (1) bekezdésben meghatározott egy vagy több szervezet közvetlenül támogatja, feltéve, hogy a beszerzés tárgya
a) olyan építési beruházás, amely az 1. melléklet szerinti mélyépítési tevékenységet foglal magában,
b) olyan építési beruházás, amely kórház, sportlétesítmény, szabadidős és szórakoztató létesítmény, iskola, felsőoktatási épület vagy közigazgatási rendeltetésű épület építési munkáit foglalja magában, vagy
c) olyan szolgáltatás megrendelése, amely az *a)* vagy a *b)* pont szerinti építési beruházáshoz kapcsolódik.
(3) E törvény rendelkezését köteles betartani az az (1)-(2) bekezdés hatálya alá nem tartozó szervezet, amely e törvény szerinti közbeszerzési eljárás lefolytatását önként vagy szerződésben vállalja, illetve számára jogszabály közbeszerzési eljárás lefolytatását kötelezővé teszi.

6. §

(1) E törvény alkalmazásában – a közszolgáltató tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során – közszolgáltató ajánlatkérő az 5. § (1) bekezdésében meghatározott szervezet, amennyiben az alábbiakban meghatározott közszolgáltató tevékenységet folytatja, vagy ilyen tevékenység folytatása céljából hozták létre
a) ivóvíz előállítása (termelése), szállítása vagy elosztása terén helyhez kötött hálózatok létesítése vagy üzemeltetése közszolgáltatás teljesítésének céljából, vagy ilyen hálózatok ivóvízzel történő ellátása;
b) gáz vagy hőenergia, villamos energia előállítása (termelése), szállítása vagy elosztása terén helyhez kötött hálózatok létesítése vagy üzemeltetése közszolgáltatás teljesítésének céljából, vagy ilyen hálózatok gázzal vagy hőenergiával, villamos energiával történő ellátása;

c) vasúti, automatizált rendszerekkel, villamossal, trolibusszal, autóbusszal vagy drótkötélpályán történő közlekedés terén közszolgáltatást nyújtó hálózatok létesítésével vagy üzemeltetésével kapcsolatos tevékenység;
d) meghatározott földrajzi terület hasznosítása
da) repülőtér, tengeri-, belvízi- vagy más kikötői létesítmények légi, tengeri- vagy belvízi fuvarozók, illetve személyszállítók rendelkezésére bocsátása céljából,
db) kőolaj vagy földgáz kitermelése céljából, vagy
dc) szén vagy más tüzelőanyag feltárása és kitermelése céljából;
e) postai szolgáltatás, vagy a postai szolgáltató által nyújtott postai szolgáltatásoktól eltérő szolgáltatás nyújtása.
(2) Közszolgáltató tevékenységnek minősül, ha a (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott, ivóvízzel kapcsolatos tevékenységet folytató közszolgáltató ajánlatkérő közbeszerzési eljárása
a) vízépítési projekttel, öntözéssel vagy vízrendezéssel (vízelvezetéssel) függ össze, feltéve, hogy az ivóvízellátásra szánt víz mennyisége az ilyen projektek vagy az öntözési, illetve vízrendezési létesítmények által biztosított víz teljes mennyiségének több mint 20%-a, vagy
b) szennyvízelvezetéssel vagy -kezeléssel függ össze.
(3) Az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti közlekedési szolgáltatások alkalmazásában hálózatnak minősül, ha a szolgáltatást az illetékes hatóság által meghatározott üzemeltetési – különösen a szolgáltatási útvonalakra, a rendelkezésre bocsátandó közlekedési kapacitásra vagy a szolgáltatás gyakoriságára vonatkozó – feltételek alapján nyújtják.

7. §

(1) E törvény alkalmazásában – a közszolgáltató tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során – közszolgáltató ajánlatkérő az a gazdálkodó szervezet, amely nem tartozik az 5. § (1) bekezdésében meghatározott szervezetek körébe, és amely a 6. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott valamely közszolgáltató tevékenységet folytatja vagy ilyen tevékenység folytatása céljából hozták létre, feltéve, hogy felette az 5. § (1) bekezdésében meghatározott egy vagy több szervezet közvetlenül vagy közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni.
(2) E törvény alkalmazásában – a közszolgáltató tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során – közszolgáltató ajánlatkérő az a gazdálkodó szervezet, amely nem tartozik az 5. § (1) bekezdésében, illetve az (1) bekezdésben meghatározott szervezetek körébe, és amely a 6. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott egy vagy több közszolgáltató tevékenységet különleges vagy kizárólagos jog alapján folytatja.
(3) Az (1)-(2) bekezdés alkalmazásában nem minősül közszolgáltató tevékenységnek, ha
a) gáz vagy hőenergia esetén az érintett szervezet közszolgáltató tevékenységétől eltérő tevékenysége folytatásának elkerülhetetlen következménye a gáz vagy a hőenergia termelése, valamint a hálózat ellátása kizárólag az ilyen termelés hasznosítására irányul, és nem haladja meg az érintett szervezet árbevételének 20%-át, figyelembe véve a tárgyévet is magában foglaló megelőző három év átlagát;
b) villamos energia vagy ivóvíz esetén az érintett szervezet közszolgáltató tevékenységétől eltérő tevékenység folytatásához állít elő villamos energiát vagy ivóvizet, valamint a hálózat ellátása kizárólag saját felhasználásától függ, és nem haladja meg az általa előállított villamos energia vagy ivóvíz teljes mennyiségének 30%-át, figyelembe véve a tárgyévet is magában foglaló megelőző három év átlagát.
(4) A (2) bekezdés alkalmazásában különleges vagy kizárólagos jog, amely jogszabályon vagy hatósági határozaton (engedélyen) alapul, és amely alapján a 6. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott valamely közszolgáltató tevékenység folytatására egy vagy csak korlátozott

számú vállalkozás szerezhet jogosultságot, és így jelentősen befolyásolja más szervezetek e tevékenységek végzésére vonatkozó lehetőségeit. Nem minősül a (2) bekezdés alkalmazásában különleges vagy kizárólagos jognak, ha a közszolgáltató tevékenység ellátásának jogát az érintett gazdasági szereplő nyilvános versenyeztetési eljárásban, objektív kritériumok alapján nyerte el.

A közbeszerzés tárgyai

8. §

(1) Közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás, vagy szolgáltatás megrendelése lehet.
(2) Az árubeszerzés forgalomképes és birtokba vehető ingó dolog tulajdonjogának vagy használatára, hasznosítására vonatkozó jognak – vételi joggal vagy anélkül történő – megszerzése az ajánlatkérő részéről. Az árubeszerzés magában foglalja a beállítást és az üzembe helyezést is.
(3) Az építési beruházás a következő valamely munka megrendelése (és átvétele) az ajánlatkérő részéről:
a) az 1. mellékletben felsorolt tevékenységek egyikéhez kapcsolódó munka kivitelezése vagy kivitelezése és külön jogszabályban meghatározott tervezése együtt;
b) építmény kivitelezése vagy kivitelezése és külön jogszabályban meghatározott tervezése együtt;
c) az ajánlatkérő által meghatározott követelményeknek megfelelő építmény bármilyen eszközzel, vagy módon történő kivitelezése.
(4) A szolgáltatás megrendelése – árubeszerzésnek és építési beruházásnak nem minősülő – olyan beszerzés, amelynek tárgya különösen valamely tevékenység megrendelése az ajánlatkérő részéről.
(5) Az építési koncesszió e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött visszterhes szerződés, amelynek keretében az ajánlatkérő a (3) bekezdésben meghatározott építési beruházást rendel meg, és az ajánlatkérő ellenszolgáltatása az építmény hasznosítási jogának meghatározott időre történő átengedése vagy e jog átengedése pénzbeli ellenszolgáltatással együtt, amely együtt jár az építmény hasznosításához kapcsolódó működési kockázatnak a koncessziós jogosult általi viselésével.
(6) A szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött visszterhes szerződés, amelynek keretében az ajánlatkérő a (4) bekezdés szerinti szolgáltatás nyújtását rendeli meg, az ajánlatkérő ellenszolgáltatása a szolgáltatás hasznosítási jogának meghatározott időre történő átengedése vagy e jog átengedése pénzbeli ellenszolgáltatással együtt, amely együtt jár a szolgáltatás hasznosításához kapcsolódó működési kockázatnak a koncessziós jogosult általi viselésével.
(7) Az (5)-(6) bekezdés alkalmazásában akkor tekinthető úgy, hogy a koncessziós jogosult viseli a működési kockázatot, ha nem garantált, hogy megtérülnek a koncesszió tárgyát képező építmény vagy szolgáltatás létrehozása és üzemeltetése során eszközölt beruházásai, illetve felmerült költségei. A koncessziós jogosult lehetséges vesztesége nem lehet csupán névleges vagy elhanyagolható. A működési kockázat keresleti kockázatból, kínálati kockázatból, vagy e két kockázat együtteséből adódhat, és fennállásának megítéléséhez csak a koncessziós jogosult által nem befolyásolható tényezőkből eredő kockázatok vehetőek figyelembe.

(8) A közbeszerzés tárgyát a Közös Közbeszerzési Szójegyzékre (a továbbiakban: CPV) történő hivatkozással is meg kell adni.

Kivételek

9. §

(1) E törvényt nem kell alkalmazni
a) a külön törvényben meghatározott védelmi és biztonsági tárgyú beszerzésekre azzal, hogy e beszerzésekre a külön törvényben meghatározott szabályok alkalmazandók, valamint ha a beszerzés a külön törvény alkalmazása alól is kivételt képez és a *b)* pont *ba)* alpontjának megfelelő kivételi esetben az Országgyűlés illetékes bizottsága külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő kezdeményezés alapján hozott előzetes döntésében a külön törvény alkalmazása alól felmentést adott;
b) az *a)* pont alá nem tartozó
ba) azon beszerzésekre, amelyek esetében a közbeszerzési szabályok alkalmazása olyan információk átadására kötelezné Magyarországot, amelyek felfedése ellentétes az állam biztonságához fűződő alapvető érdekeivel,
bb) olyan beszerzésekre, amelyek esetében Magyarország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekei, a minősített adatok védelme vagy a szükséges különleges biztonsági intézkedések a közbeszerzési eljárásban előírható biztonsági intézkedésekkel nem garantálhatóak,
és amelyek megrendelésére az Országgyűlés illetékes bizottsága külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő kezdeményezés alapján hozott előzetes döntésében e törvény alkalmazása alól felmentést adott;
c) nemzetközi megállapodásban vagy nemzetközi egyezményben meghatározott külön eljárás szerint történő beszerzésre, ha az Európai Unión kívüli állammal az Európai Unió Működéséről szóló Szerződésnek (a továbbiakban: EUMSZ) megfelelően kötött nemzetközi megállapodás vagy nemzetközi egyezmény projekt közös megvalósításával vagy hasznosításával összefüggő beszerzésre vonatkozik, azzal, hogy a nemzetközi megállapodás vagy nemzetközi egyezmény megkötéséről az Európai Bizottságot tájékoztatni kell;
d) csapatok (katonai erők) állomásoztatására, átvonulására, alkalmazására – ideértve a hadműveleti területre kihelyezésre (áthelyezésre), visszahelyezésre kerülő egységek esetében a kihelyezés (áthelyezés), visszahelyezés megvalósításával összefüggő beszerzéseket is – vonatkozó nemzetközi megállapodásban vagy nemzetközi egyezményben meghatározott külön eljárás szerint történő beszerzésre;
e) ha az ajánlatkérő – nemzetközi jogi kötelezettség alapján – nemzetközi szervezet által előírt külön eljárás szerint köteles a beszerzést megvalósítani;
f) nemzetközi szervezet vagy nemzetközi finanszírozó intézmény által meghatározott külön eljárás szerinti beszerzésre, ha a beszerzést teljes mértékben az adott szervezet vagy intézmény finanszírozza, vagy abban az esetben, ha a beszerzést legnagyobb arányban az adott szervezet vagy intézmény finanszírozza, és a felek e törvénytől eltérő közbeszerzési szabályok alkalmazásában állapodnak meg;
g) olyan beszerzésre, amelynek kizárólagos rendeltetése, hogy az ajánlatkérő számára lehetővé tegye nyilvános elektronikus hírközlő hálózat rendelkezésre bocsátását vagy igénybe vételét, illetve a nyilvánosság irányában egy vagy több elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtását;
h) az 5. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérő szervezet olyan jogi személlyel kötött szerződésére, amely felett az ajánlatkérő a saját szervezeti egységei felettihez hasonló

kontrollt gyakorol, döntő befolyással rendelkezik annak stratégiai céljai meghatározásában és működésével kapcsolatos jelentős döntéseinek meghozatalában, valamint amelyben közvetlen magántőke részesedés nincsen, és amely éves nettó árbevételének több mint 80%-a a kontrollt gyakorló ajánlatkérővel, vagy az ajánlatkérő által e pont szerint kontrollált más jogi személlyel kötött vagy kötendő szerződések teljesítéséből származik;

i) az 5. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérő szervezet olyan jogi személlyel kötött szerződésére, amely felett az ajánlatkérő más ajánlatkérőkkel közösen a saját szervezeti egységei felettihez hasonló kontrollt gyakorol, az ajánlatkérők közösen döntő befolyással rendelkeznek annak stratégiai céljai meghatározásában és működésével kapcsolatos jelentős döntéseinek meghozatalában, valamint amelyben közvetlen magántőke részesedés nincsen, és amely éves nettó árbevételének több mint 80%-a a kontrollt gyakorló ajánlatkérővel (ajánlatkérőkkel), vagy az ajánlatkérő által e pont szerint kontrollált más jogi személlyel kötött vagy kötendő szerződések teljesítéséből származik;

j) az 5. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérő szervezet másik ajánlatkérővel vagy ajánlatkérőkkel kötött szerződésére, amelynek célja közfeladatok teljesítésére, illetve közszolgáltatások nyújtására vagy közös közérdekű célok megvalósítására irányuló együttműködés kialakítása az ajánlatkérők között, ahol az ajánlatkérők együttműködéssel érintett tevékenységből származó éves nettó árbevételének legfeljebb 20%-a származik a nyílt piacról;*k)* a központi beszerző szerv által közbeszerzési eljárás útján beszerzett áru, szolgáltatás vagy építési beruházás megrendelésére azon szervezetek részéről, amelyek javára a központi beszerző szerv közbeszerzési szerződést kötött, valamint a központi beszerző szervek által nyújtott járulékos közbeszerzési szolgáltatások megrendelése.

(2) Az (1) bekezdés *h)* pontja alkalmazandó abban az esetben is, ha a közbeszerzési szerződést a kontrollált jogi személy ajánlatkérőként eljárva köti meg a felette kontrollt gyakorló ajánlatkérővel, vagy az ajánlatkérő által az (1) bekezdés *h)* pontja szerint kontrollált más jogi személlyel.

(3) Az (1) bekezdés *h)* pontjában foglaltak irányadóak akkor is, ha a kontrollált jogi személy tagja az állam. Ebben az esetben az (1) bekezdés *h)* pontja szerinti feltételeknek a tulajdonosi jogokat gyakorló jogalany (miniszter vagy más központi államigazgatási szervet vezető személy esetén az általa vezetett szerv), mint ajánlatkérő vonatkozásában kell fennállniuk.

(4) Az (1) bekezdés *i)* pontja esetében valamennyi ajánlatkérőnek képviseltetnie kell magát a kontrollált jogi személy döntéshozó szerveiben. A képviseletet ellátó egyes személyek képviselhetnek egy, több vagy akár minden, kontrollt gyakorló ajánlatkérőt is. A kontrollált jogi személy érdekei nem lehetnek ellentétesek a kontrollt gyakorló ajánlatkérők érdekeivel.

(5) Az (1) bekezdés *h)-i)* pontjaiban rögzített feltételeknek a szerződés teljes időtartama alatt fenn kell állniuk. Amennyiben az említett feltételek már nem állnak fenn, az ajánlatkérő a szerződést jogosult és köteles felmondani.

(6) Az (1) bekezdés *h)-i)* pontja alkalmazásában a szerződések teljesítéséből származik az azok alapján, harmadik személy részére teljesített közszolgáltatás ellenértéke is, tekintet nélkül arra, hogy az ellenértéket az ajánlatkérő vagy a közszolgáltatást igénybe vevő személy fizeti meg.

(7) Az (1) bekezdés *h)-j)* pontja alkalmazásában azon ajánlatkérők esetében, amelyeknél az éves nettó árbevétel nem értelmezhető, az ajánlatkérő vagy az ajánlatkérő által kontrollált más jogi személy részére végzett tevékenységek ellátásának arányát az azzal kapcsolatban a szerződéskötést megelőző három évben felmerült költségek alapul vételével kell megállapítani. Amennyiben a szerződés megkötését megelőző három évre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, az ajánlatkérőnek valószínűsítenie kell – elsősorban hiteles üzleti tervének bemutatásával – az említett adatokat.

(8) E törvényt – ha a beszerzés tárgya szolgáltatás megrendelése – nem kell alkalmazni az alábbi esetekben:
a) meglévő építmény vagy egyéb ingatlan vétele, illetve az arra vonatkozó egyéb jog megszerzése;
b) audiovizuális vagy rádiós médiaszolgáltató olyan beszerzése, amelynek tárgya audiovizuális vagy rádiós médiaszolgáltatásra szánt műsorszám vétele, fejlesztése, előállítása, illetve audiovizuális vagy rádiós médiaszolgáltatók általi közös előállítása; valamint bármely ajánlatkérőnek az audiovizuális vagy rádiós médiaszolgáltatótól megrendelt műsorszám szolgáltatására vagy műsoridőre vonatkozó szerződése;
c) választottbírósági, közvetítői és békéltetési tevékenység;
d) jogi szolgáltatás igénybe vétele, amennyiben annak tárgya az alábbiakban meghatározott tevékenység
da) ügyvéd által ellátott jogi képviselet bírósági, választottbírósági, hatósági, békéltetői vagy közvetítői eljárásban, valamint az ehhez kapcsolódó, ügyvéd által nyújtott jogi tanácsadás,
db) közjegyző által nyújtott hitelesítési szolgáltatás,
dc) jogszabály alapján vagy bíróság által kirendelt vagyonkezelő, gyám vagy gondnok által nyújtott, valamint egyéb olyan jogi szolgáltatások, amelyek ellátása felett a kirendelő bíróság felügyeletet gyakorol,
de) tagállami hatósági hatáskör gyakorlását megtestesítő szolgáltatások;
e) értékpapírok vagy egyéb pénzügyi eszközök kibocsátásával, eladásával, vételével vagy átruházásával kapcsolatos, a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatások, jegybanki szolgáltatások, valamint az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz és az Európai Stabilitási Mechanizmus keretében végzett műveletek;
f) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti hitel- és kölcsönszerződések;
g) munkaszerződés, közszolgálati-, kormánytisztviselői- vagy közalkalmazotti jogviszony, a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony, ügyészségi szolgálati jogviszony, bírósági jogviszony, igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszony, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonya, valamint a Magyar Honvédség hivatásos, szerződéses és önkéntes tartalékos állományának szolgálati viszonya;
h) nonprofit szervezetek vagy egyesületek által nyújtott, az állampolgárok védelmét szolgáló 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9, 85143000-3 CPV kódok által meghatározott polgári védelmi és veszélymegelőzési szolgáltatás, kivéve a betegszállítási mentőszolgáltatás;
i) vasúti vagy földalatti közösségi személyszállítási szolgáltatások;
j) a 79341400-0, a 92111230-3 és a 92111240-6 CPV kódok által meghatározott politikai kampányszolgáltatás, amelyet valamely politikai párt választási kampánnyal összefüggésben rendel meg;
k) ha a szolgáltatást az 5. § (1) bekezdése szerinti ajánlatkérő vagy az említett ajánlatkérők társulása jogszabályban vagy hatósági határozatban – az EUMSZ-szel összhangban – meghatározott kizárólagos jog alapján nyújtja;
l) a 73000000-2-tól 73120000-9-ig tartó, valamint a 73300000-5, a 73420000-2 és a 73430000-5 CPV kódok által meghatározott kutatási és fejlesztési szolgáltatásra, kivéve, ha annak eredményét kizárólag az ajánlatkérő hasznosítja tevékenysége során, és az ellenszolgáltatást teljes mértékben az ajánlatkérő szerv teljesíti.

(9) E törvényt nem kell alkalmazni a 6. § (1) bekezdés *e)* pontjában meghatározott szolgáltatást nyújtó szervezet következő tevékenységek célját szolgáló beszerzései vonatkozásában:
a) elektronikus postával összefüggő és teljes mértékben elektronikus úton nyújtott hozzáadott-értékű szolgáltatások (beleértve kódolt dokumentumok elektronikus úton történő biztonságos továbbítását, a címkezelési szolgáltatásokat és ajánlott elektronikus levelek továbbítását),
b) a 66100000-1 és 66720000-3 közötti CPV kódok által meghatározott és az értékpapírok és egyéb pénzügyi eszközök kibocsátásával, vételével, eladásával vagy átruházásával kapcsolatos pénzügyi szolgáltatás, a 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében, valamint az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz és az európai stabilizációs mechanizmus segítségével végrehajtott műveletek, beleértve a postai pénzesutalványokat és a postai elszámolási számlákról történő átutalásokat,
c) bélyeggyűjtői szolgáltatások, vagy
d) logisztikai szolgáltatások (a fizikai kézbesítést, illetve a raktározást egyéb, nem postai funkciókkal vegyítő szolgáltatások).

Közszolgáltató ajánlatkérők esetében alkalmazandó további kivételek

10. §

(1) E törvényt a közszolgáltató ajánlatkérőnek a 9. §-ban foglalt eseteken túl nem kell alkalmaznia a 10-13. §-ban meghatározott esetekben.
(2) A közszolgáltató ajánlatkérőnek e törvényt nem kell alkalmaznia az olyan közszolgáltatói szerződésre, amelyet harmadik fél részére történő viszonteladás vagy bérbeadás céljából köt, feltéve, hogy az ajánlatkérő nem rendelkezik különleges vagy kizárólagos joggal a szerződés tárgyának eladására vagy bérbeadására, és arra más szervezetek az ajánlatkérővel azonos feltételek mellett szerezhetnek jogosultságot.
(3) A 7. § szerinti közszolgáltató ajánlatkérőnek e törvényt nem kell alkalmaznia arra a szerződésre, amely e törvény szerinti közszolgáltató tevékenysége folytatásától eltérő célra irányul, vagy az ajánlatkérő közszolgáltató tevékenységének az Európai Unión kívüli állam területén történő folytatásával függ össze, ha az nem jár az Európai Unión belüli hálózat vagy földrajzi terület fizikai használatával.
(4) Az ajánlatkérő az Európai Bizottság kérésére köteles – a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – tájékoztatást adni azokról a tevékenységekről, illetve áru-, vagy tevékenységcsoportokról, amelyek a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivételi körbe tartoznak.

11. §

E törvényt nem kell alkalmazni
a) az ivóvízzel kapcsolatos, 6. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti közszolgáltató tevékenységet folytató ajánlatkérő vízbeszerzésére;
b) gáz- és hőenergiával, valamint villamos energiával kapcsolatos, 6. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti közszolgáltató tevékenységet folytató ajánlatkérő energiabeszerzésére vagy energiatermeléshez szükséges tüzelőanyag beszerzésére;
c) kőolaj vagy földgáz kitermelésével kapcsolatos, 6. § (1) bekezdés *d)* pont *db)* alpontja szerinti közszolgáltató tevékenységet folytató ajánlatkérő energiabeszerzésére vagy energiatermeléshez szükséges tüzelőanyag beszerzésére;

d) szén vagy más tüzelőanyag feltárásával és kitermelésével kapcsolatos, 6. § (1) bekezdés *d)* pont *dc)* alpontja szerinti közszolgáltató tevékenységet folytató ajánlatkérő energiabeszerzésére vagy energiatermeléshez szükséges tüzelőanyag beszerzésére;

12. §

(1) E törvényt nem kell alkalmazni
a) a kapcsolt vállalkozással megkötött közszolgáltatói szerződésre,
b) a kizárólag közszolgáltató ajánlatkérők részvételével, e törvény szerinti közszolgáltató tevékenység folytatása céljából létrehozott közös vállalkozás által ezen közszolgáltató ajánlatkérők valamelyikének kapcsolt vállalkozásával megkötött közszolgáltatói szerződésre,
feltéve, hogy az Európai Unión belüli árubeszerzések, szolgáltatások, vagy építési beruházások terén az *a)* vagy a *b)* pont szerinti szervezet előző háromévi átlagos összárbevételének legalább 80%-a a vele az *a)* pont szerinti viszonyban álló más szervezettel vagy a közszolgáltató ajánlatkérővel folytatott gazdasági tevékenységből származott.
(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti, a közszolgáltató ajánlatkérővel szerződést kötő szervezet létrehozásának vagy tevékenysége megkezdésének időpontja miatt nem áll rendelkezésre az előző három évre vonatkozó árbevételi adat, elegendő, ha e szervezet – elsősorban hiteles üzleti tervének bemutatásával – valószínűsíti az (1) bekezdésben meghatározott árbevételi adatokat.
(3) Ha a közszolgáltató ajánlatkérővel az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti viszonyban álló több szervezet nyújt azonos vagy hasonló szolgáltatást, szállít azonos vagy hasonló árut, illetve teljesít azonos vagy hasonló építési beruházást a közszolgáltató ajánlatkérő részére, e szervezetek által teljesített szolgáltatásból, árubeszerzésből, vagy építési beruházásból származó teljes árbevételt kell figyelembe venni.
(4) Ha a közszolgáltató ajánlatkérővel az (1) bekezdés szerinti viszonyban álló szervezet nem minősül e törvény szerinti ajánlatkérőnek és e szervezet az ajánlatkérővel kötendő szerződés teljesítéséhez 25%-ot meghaladó mértékben harmadik – e §-ban meghatározott alanyi körön kívül eső – szervezetet kíván igénybe venni, az (1) bekezdés szerinti kivétel csak akkor alkalmazható, ha az ajánlatkérővel az (1) bekezdés szerinti viszonyban álló szervezet e harmadik szervezet kiválasztására az 5. § (3) bekezdése alapján közbeszerzési eljárást folytat le. Az (1) bekezdés szerinti kivétel alkalmazása csak akkor kötött az előbbi feltételhez, ha a kivétel alkalmazásának hiányában az ajánlatkérő beszerzésére egyébként közbeszerzési eljárást kellene lefolytatni.
(5) E törvényt nem kell alkalmazni továbbá
a) a kizárólag közszolgáltató ajánlatkérők részvételével, e törvény szerinti közszolgáltató tevékenység folytatása céljából létrehozott közös vállalkozás által ezen közszolgáltató ajánlatkérők valamelyikével kötendő közszolgáltatói szerződésére,
b) a közszolgáltató ajánlatkérő olyan közös vállalkozással kötendő közszolgáltatói szerződésére, amelynek maga is tagja,
feltéve, hogy a közös vállalkozást azért hozták létre, hogy az adott tevékenységet legalább három éven keresztül végezze, és a létesítő okirata kiköti, hogy a közös vállalkozást létrehozó közszolgáltató ajánlatkérők legalább ugyanennyi ideig a közös vállalkozás tagjai maradnak.
(6) Az ajánlatkérő az Európai Bizottság kérésére köteles az (1)-(5) bekezdés alkalmazásával kapcsolatban – a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – tájékoztatást adni a vele szerződést kötő szervezet nevéről, az adott szerződés típusáról és értékéről, valamint minden olyan körülményről, bizonyítékról, amelyet az Európai Bizottság szükségesnek tart annak megállapításához, hogy a szerződő felek közötti viszony megfelel-e az e §-ban foglaltaknak.

13. §

(1) E törvényt nem kell alkalmazni a közszolgáltatói szerződés megkötésére, ha a 2014/25/EU irányelv 34-35. cikke szerinti eljárásban az Európai Bizottság megállapította, hogy az érintett közszolgáltató tevékenységet valódi versenyfeltételek mellett végzik olyan piacon, amelyre a belépés nem korlátozott, vagy a Bizottság e kérdésben a nyitva álló határidőn belül nem hozott döntést.
(2) Az Európai Bizottság eljárása tekintetében a 2014/25/EU irányelv 35. cikke, IV. melléklete, valamint a 2005/15/EK bizottsági határozat irányadó. Az Európai Bizottság eljárásának kezdeményezése és a kérelem megküldése módjáról külön jogszabály rendelkezik. A külön jogszabály szerinti, az adott tevékenység versenyfeltételek mellett történő végzésével összefüggő minden lényeges tényre vonatkozó tájékoztatás megadásával kapcsolatos feladatokat a Gazdasági Versenyhivatal látja el.

Koncessziók esetében alkalmazandó további kivételek

14. §

(1) E törvényt építési- vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére a 9. §-ban foglalt eseteken túl nem kell alkalmazni az e §-ban meghatározott esetekben. Az építési vagy szolgáltatási koncesszió közszolgáltató ajánlatkérő általi beszerzésére a 10-13. §-ban foglalt kivételek is alkalmazandóak.
(2) E törvényt – építési- vagy szolgáltatási koncesszió esetén – nem kell alkalmazni
a) ha a közszolgáltató ajánlatkérő által kötött szerződés egy Európai Unión kívüli államban folytatandó olyan tevékenységre irányul, amely nem jár együtt az Európai Unión belüli hálózat vagy földrajzi terület fizikai használatával;
b) a 6. § (1) bekezdés *a)* pontjában, valamint a 6. § (2) bekezdésében meghatározott tevékenységre irányuló szerződés megkötésére.
(3) E törvényt – szolgáltatási koncesszió esetén – nem kell alkalmazni az alábbi esetekben:
a) ha a 6. § (1) bekezdés *b)-e)* pontja szerinti szolgáltatást valamely gazdasági szereplő jogszabályban vagy hatósági határozatban – az EUMSZ-szel összhangban – meghatározott kizárólagos jog alapján nyújtja, azzal, hogy a szerződés megkötéséről – amennyiben a vonatkozó ágazati jogszabály a szerződéskötés más módon történő közzétételéről nem rendelkezik – a külön jogszabályban meghatározott hirdetményt kell közzétenni;
b) a személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvény szerinti közúti és vasúti személyszállítási közszolgáltatásra vonatkozó szerződés megkötése;
c) az 1008/2008/EK irányelv szerinti működési engedély alapján végzett légiközlekedési szolgáltatásra vonatkozó szerződés megkötése;
d) a 92351100-7 CPV kód által meghatározott lottózói szolgáltatás (lottójáték) szervezésére vonatkozó szerződés jogszabályban vagy hatósági határozatban – az EUMSZ-szel összhangban – meghatározott kizárólagos jog alapján történő megkötése.
(4) A (3) bekezdés *a)* pontja szerinti különleges vagy kizárólagos jog alapításáról – a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – harminc napon belül tájékoztatni kell az Európai Bizottságot.
(5) A (3) bekezdés *d)* pontja szerinti különleges vagy kizárólagos jog alapítását az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzé kell tenni.

A közbeszerzési értékhatárok

15. §

(1) A közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára:
a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);
b) a központi költségvetési törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).
(2) Az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.
(3) Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetési törvényben évente kell meghatározni. Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó – (2) bekezdés szerinti európai uniós jogi aktusban meghatározott – uniós értékhatárokat a mindenkori költségvetési törvényben évente rögzíteni kell.
(4) A 3. mellékletében meghatározott szociális és egyéb szolgáltatások esetében a szolgáltatási koncessziókra vonatkozó nemzeti értékhatár nem kerül meghatározásra, az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű szolgáltatási koncesszió esetében kell e törvény szerint eljárnia.
(5) A Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.

A közbeszerzés becsült értéke

16. §

(1) A közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált – általános forgalmi adó nélkül számított, a 17-20. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított – teljes ellenszolgáltatást kell érteni. Opcionális részt tartalmazó ajánlatkérés esetén a teljes ellenszolgáltatásba az opcionális rész értékét is bele kell érteni.
(2) A közbeszerzés becsült értékébe be kell számítani az ajánlatkérő által a részvételre jelentkezők vagy az ajánlattevők részére fizetendő díjat vagy egyéb kifizetést (jutalékot) is, ha az ajánlatkérő teljesít ilyen jellegű fizetést.
(3) Ha az ajánlatkérő lehetővé teszi a részekre történő ajánlattételt, a közbeszerzés becsült értékébe minden rész értékét be kell számítani.
(4) Ha az ajánlatkérő szervezet több különálló működési vagy szervezeti egységből (a továbbiakban: működési egység) áll, a közbeszerzés – 19. § (3) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével megállapított – becsült értékének meghatározása során valamennyi működési egység beszerzési igényét együttesen kell figyelembe venni, kivéve, ha egy különálló működési egység saját gazdasági szervezettel, és működési költségvetése felett önálló rendelkezési joggal bír. Ez utóbbi esetben a közbeszerzés becsült értékét az érintett különálló működési egység szintjén is meg lehet határozni.
(5) A Közbeszerzési Hatóság a becsült érték meghatározásának egyes módszereiről, illetve a módszer megválasztásának szempontjairól útmutatót ad ki.

17. §

(1) Az árubeszerzés becsült értéke olyan szerződés esetében, amelynek tárgya dolog használatára vagy hasznosítására vonatkozó jog megszerzése:
a) egy évre vagy annál rövidebb határozott időre kötött szerződés esetén a szerződés időtartama alatti ellenszolgáltatás; az egy évnél hosszabb határozott időre kötött szerződés esetén a szerződés időtartama alatti ellenszolgáltatás, beleértve a becsült maradványértéket is;
b) határozatlan időre kötött szerződés esetén vagy ha a szerződés megszűnésének időpontja az eljárás megindításakor pontosan nem határozható meg, a havi ellenszolgáltatás negyvennyolcszorosa.
(2) Az árubeszerzés vagy a szolgáltatás becsült értéke a rendszeresen vagy az időszakonként visszatérően kötött szerződés esetében:
a) az előző naptári év során kötött azonos tárgyú szerződés vagy szerződések szerinti tényleges ellenszolgáltatás, módosítva a következő naptári év alatt várható mennyiségi és értékbeli változással, vagy
b) az első teljesítést követő, a következő tizenkét hónap alatti vagy a tizenkét hónapnál hosszabb időre kötött szerződés vagy szerződések időtartama alatti becsült ellenszolgáltatás.
(3) A szolgáltatás becsült értéke olyan szerződés esetében, amely nem tartalmazza a teljes díjat:
a) határozott időre, négy évre vagy annál rövidebb időre kötendő szerződés esetén a szerződés időtartama alatti ellenszolgáltatás;
b) határozatlan időre kötött szerződés vagy négy évnél hosszabb időre kötendő szerződés esetén a havi ellenszolgáltatás negyvennyolcszorosa.
(4) A szolgáltatás becsült értékének megállapításakor az alábbi szolgáltatások esetében a következőket kell figyelembe venni:
a) biztosítási szerződés esetében a fizetendő biztosítási díjat és egyéb ellenszolgáltatásokat;
b) banki és egyéb pénzügyi szolgáltatás esetében a díjat, a jutalékot, a kamatot és egyéb ellenszolgáltatásokat;
c) a tervezést is magában foglaló szolgáltatás esetében a fizetendő díjat vagy jutalékot és egyéb ellenszolgáltatásokat.
(5) Az építési beruházás becsült értékének megállapításakor a teljes – műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet képező – építési beruházásért járó ellenértéket kell figyelembe venni. Az építési beruházás becsült értékébe be kell számítani a megvalósításához szükséges, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áruk és szolgáltatások becsült értékét is.

18. §

(1) A keretmegállapodás becsült értéke a keretmegállapodás alapján annak időtartama alatt kötendő szerződések becsült legmagasabb összértéke.
(2) Dinamikus beszerzési rendszer alkalmazása esetén a közbeszerzés becsült értéke a dinamikus beszerzési rendszer alapján az annak időtartama alatt kötendő szerződések becsült legmagasabb összértéke.
(3) Az innovációs partnerség becsült értéke a tervezett partnerség valamennyi szakasza során megvalósítandó kutatási és fejlesztési tevékenységek, valamint a tervezett partnerség végén kifejlesztendő és beszerzendő áruk, szolgáltatások vagy építési beruházások becsült legmagasabb összértéke.
(4) A tervpályázat becsült értékébe be kell számítani:

a) a pályázóknak fizetendő díjat vagy egyéb kifizetést (jutalékot) és egyéb ellenszolgáltatást, valamint
b) annak a szolgáltatásnak a becsült értékét, amelynek megrendelésére a tervpályázati eljárást követő, 98. § (5) bekezdése szerinti hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárásban kell a nyertessel vagy – a bírálóbizottság ajánlása alapján – a nyertesek (díjazottak) valamelyikével szerződést kötni, kivéve, ha az eljárást megindító felhívásban az ajánlatkérő (kiíró) kizárja az ilyen szerződés megkötését.

19. §

(1) Tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.
(2) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény, vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.
(3) Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatás megrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni.
(4) Ha a közbeszerzés (3) bekezdés szerint megállapított becsült értéke eléri vagy meghaladja az e törvény szerinti uniós értékhatárokat, a (3) bekezdéstől eltérően a Harmadik Rész szerinti eljárás alkalmazható olyan szerződések megkötésére, amelyek
a) önmagában vett becsült értéke szolgáltatás megrendelése és árubeszerzés esetében 23.455.200,- forintnál, építési beruházások esetében pedig 293.190.000,- forintnál kevesebb, és
b) a leválasztott részek összértéke nem haladja meg a (3) bekezdés alkalmazásával megállapított teljes becsült érték 20%-át.
(5) A (4) bekezdés szerinti esetben a 111. § szerinti kivételek nem alkalmazhatók.
(6) A (2) bekezdést a külképviseletek számára történő beszerzéskor külképviseletenként, az országgyűlési képviselőcsoportok törvény alapján biztosított működési és ellátási kerete terhére lefolytatandó beszerzésekkor pedig képviselőcsoportonként külön kell alkalmazni.

A koncesszió becsült értéke

20. §

(1) Az építési vagy szolgáltatási koncesszió becsült értéke a közbeszerzés megkezdésekor a koncessziós jogosult által a szerződés időtartama alatt várható, a koncesszió tárgyát képező építési beruházásból, illetve szolgáltatás megrendelésből, valamint az ezekhez kapcsolódó árubeszerzésekből származó teljes – általános forgalmi adó nélkül számított – árbevétel.
(2) Az építési vagy szolgáltatási koncesszió becsült értékének megállapításakor az (1) bekezdésben foglaltak mellett figyelembe kell venni különösen a következőket:
a) opcionális részt tartalmazó ajánlatkérés esetén az opcionális rész értéke;
b) a koncesszió tárgyát képező építmények használói, vagy a szolgáltatások igénybe vevői által fizettet díjakból és bírságokból származó bevétel, ide nem értve az ajánlatkérő nevében beszedett díjat és bírságot;
c) az ajánlatkérő által a koncessziós jogosult részére teljesített pénzbeli ellenszolgáltatás, illetve a részére bármilyen formában biztosított pénzügyi előny, ide értve a közszolgáltatási kötelezettség ellátásáért fizetett díjazást és a közberuházási támogatást is;

d) harmadik személy által a koncesszió teljesítésével kapcsolatban a koncessziós jogosult részére nyújtott támogatás, illetve a részére bármilyen formában biztosított pénzügyi előny;
e) a koncesszió részét képező bármilyen eszköz értékesítéséből származó jövedelem;
f) a koncesszió teljesítéséhez szükséges, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áru és szolgáltatás értéke;
g) a részvételre jelentkezők, vagy az ajánlattevők részére fizetendő jutalék, vagy egyéb kifizetés.
(2) Az építési vagy szolgáltatási koncesszió becsült értékének meghatározása során a 19. § (1)-(3) bekezdését megfelelően kell alkalmazni.
(3) Az építési vagy szolgáltatási koncesszió becsült értékének meghatározására vonatkozó objektív módszert a közbeszerzési dokumentumokban ismertetni kell.

Az alkalmazandó eljárásrend

21. §

(1) Az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik.
(2) A 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatások igénybe vételére irányuló közbeszerzési eljárások esetében – ide nem értve a koncessziós beszerzési eljárásokat – a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni.
(3) A koncessziós beszerzési eljárások esetében a Negyedik Részt alkalmazva kell eljárni.
(4) A közszolgáltatói szerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás sajátos, e törvénytől eltérő szabályait külön jogszabály határozza meg. E törvényt a közszolgáltatói szerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás során a külön jogszabályban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A 6. § szerinti ajánlatkérő a közszolgáltató tevékenységének biztosítása céljától eltérő célból lefolytatott beszerzése során e törvény általános szabályai szerint jár el.
(5) A – főként a település- és területrendezés, építészet és építés, illetve adatfeldolgozás területén – alkalmazható tervpályázati eljárásra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

Vegyes beszerzések

22. §

(1) Ha a közbeszerzés többféle, a 8. § (2)-(4) bekezdései szerinti beszerzési tárgyat foglal magában, a közbeszerzési eljárásra a beszerzés fő tárgya szerinti szabályokat kell alkalmazni.
(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában, ha a közbeszerzés tárgya olyan összetett szolgáltatás, amely a 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatást, valamint ezektől eltérő további szolgáltatást is magában foglal, vagy a közbeszerzés tárgya szolgáltatást és árubeszerzést is magában foglal, a beszerzés fő tárgyát a legmagasabb értékű beszerzési tárgy jelenti.
(3) Ha a közbeszerzés építési és szolgáltatási koncessziót, vagy többféle szolgáltatásra vonatkozó koncessziót foglal vegyesen magában, a koncessziós beszerzési eljárásra a beszerzés fő tárgya szerinti szabályokat kell alkalmazni.
(4) A (3) bekezdés alkalmazásában, ha a szolgáltatási koncesszió a 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatást, valamint ezektől eltérő további szolgáltatást is magában foglal, a beszerzés fő tárgyát a magasabb értékű szolgáltatás jelenti.

(5) Ha a közszolgáltató ajánlatkérő által kötött szerződés az ajánlatkérő valamely e törvény szerinti közszolgáltató tevékenységének folytatása és egyben azon kívüli tevékenységének folytatása céljából is szükséges, az ajánlatkérő dönthet úgy, hogy
a) a beszerzés egyes elemeire külön szerződéseket köt, ilyenkor az egyes szerződések megkötésére az adott szerződésre irányadó szabályokat kell alkalmazni, vagy
b) egy szerződést köt, amely esetben a szerződés elsődleges célját jelentő tevékenységre irányadó szabályokat kell a szerződés megkötésére alkalmazni.
Az e bekezdés szerinti választás nem irányulhat e törvény alkalmazásának mellőzésére.
(6) Ha az (5) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben nem állapítható meg, hogy a közbeszerzés elsődlegesen mely tevékenység ellátásához szükséges
a) a közbeszerzési eljárás e törvény szerinti általános eljárási szabályait (Második vagy Harmadik Rész) kell alkalmazni, ha a közbeszerzési szerződés valamely része a Második vagy Harmadik Rész hatálya alá tartozik, más része esetében pedig a 21. § (4) bekezdés szerinti külön jogszabály lenne alkalmazandó;
b) a közszolgáltató ajánlatkérő a 21. § (4) bekezdése szerinti külön jogszabály alkalmazásával köteles eljárni, ha a beszerzés valamely része esetében a 21. § (4) bekezdése szerinti külön jogszabályt kell alkalmazni, azonban a szerződésnek a közszolgáltató tevékenységének folytatásától eltérő célra irányuló részére a Negyedik Rész lenne alkalmazandó;
c) a közszolgáltató ajánlatkérő a 21. § (4) bekezdése szerinti külön jogszabály alkalmazásával köteles eljárni, ha a szerződés valamely része esetében a 21. § (4) bekezdése szerinti külön jogszabály alkalmazandó, azonban a szerződésnek az ajánlatkérő közszolgáltató tevékenységének folytatásától eltérő célra irányuló része nem tartozik e törvény hatálya alá;
d) építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén a Negyedik Részt az 5. § (1) bekezdése szerinti – nem közszolgáltató ajánlatkérőként eljáró – ajánlatkérőkre vonatkozó szabályok szerint kell alkalmazni, ha a koncesszió valamely része tekintetében a közszolgáltató ajánlatkérőkre, valamely része tekintetében pedig az 5. § (1) bekezdés szerinti – nem közszolgáltató ajánlatkérőként eljáró – ajánlatkérőkre vonatkozó szabályok lennének alkalmazandóak;
e) a közbeszerzési eljárás e törvény szerinti általános eljárási szabályait (Második vagy Harmadik Rész) kell alkalmazni, ha a szerződésnek az ajánlatkérő közszolgáltató tevékenységének folytatását szolgáló részére a Negyedik Rész, a szerződésnek az ajánlatkérő közszolgáltató tevékenységének folytatásától eltérő célra irányuló részére a Második vagy Harmadik Rész lenne alkalmazandó;
f) a Negyedik Részben foglalt szabályok szerint kell eljárni, ha a szerződésnek a közszolgáltató ajánlatkérő közszolgáltató tevékenységének folytatását szolgáló részére a Negyedik Része lenne alkalmazandó, míg a szerződésnek az ajánlatkérő közszolgáltató tevékenységének folytatásától eltérő célra irányuló része nem tartozik e törvény hatálya alá.
(7) A 22-24. § alkalmazásában közbeszerzési eljárás alatt a koncessziós beszerzési eljárás nem értendő.

23. §

(1) E § rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha – a 22. §-ban foglalt eseteken kívül – egy beszerzés különböző elemeire eltérő jogi szabályozás vonatkozik – akár olyan módon, hogy e törvény alapján eltérő szabályok alkalmazandóak, akár olyan módon, hogy a beszerzés részben nem tartozik e törvény hatálya alá. A közszolgáltató ajánlatkérők esetében e § rendelkezései akkor alkalmazandóak, ha a beszerzés eltérő jogi szabályozás alá tartozó elemei egyaránt az ajánlatkérő közszolgáltató tevékenysége folytatásának célját szolgálják.

(2) Ha a beszerzés különböző elemei objektíve nem szétválaszthatóak, és szükségszerűen egy szerződés tárgyát képezik, a szerződés megkötésére alkalmazandó szabályokat a beszerzés fő tárgya határozza meg.
(3) A (2) bekezdés alkalmazásában szolgáltatási koncessziós elemeket és árubeszerzést magában foglaló szerződés esetében a beszerzés fő tárgyát az alapján kell meghatározni, hogy a szolgáltatási és árubeszerzési elemek közül melyiknek magasabb a becsült értéke.
(4) Ha a beszerzés különböző elemei objektíve szétválaszthatóak, és az ajánlatkérő a beszerzés egyes elemeire külön szerződéseket köt, az egyes szerződések megkötésére az adott szerződés tárgyának megfelelő szabályokat kell alkalmazni.
(5) Ha az ajánlatkérő objektíve szétválasztható elemekből álló beszerzésre egy szerződést köt, az alkalmazandó szabályokat a (6)-(8) bekezdés alapján kell meghatározni.
(6) Ha a szerződés közbeszerzési szerződés és e törvény alkalmazása alól kivételt képező szerződés elemeit foglalja magában, a szerződés megkötésére a közbeszerzési eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy az egyébként e törvény alkalmazása alól kivételt képező szerződéses elemek értéke hogyan aránylik a teljes szerződés értékéhez.
(7) Ha a szerződés közbeszerzési szerződés, valamint építési, illetve szolgáltatási koncesszió elemeit foglalja magában, a szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, amennyiben a közbeszerzési szerződési rész értéke önmagában eléri a rá irányadó közbeszerzési értékhatárt.
(8) Ha a szerződés építési vagy szolgáltatási koncesszió és e törvény alkalmazása alól kivételt képező szerződés elemeit foglalja magában, a szerződés megkötésére a koncessziós beszerzési eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy az egyébként e törvény alkalmazása alól kivételt képező szerződéses elemek értéke hogyan aránylik a teljes szerződés értékéhez.

24. §

(1) A 22. § (5) bekezdésében és a 23. §-ban foglalt szabályoktól eltérően e § rendelkezéseit kell alkalmazni, amennyiben a beszerzés részben e törvény hatálya alá tartozó, részben e törvény hatálya alá a 9. § (1) bekezdés *a)* pontja vagy *b)* pont *ba)* alpontja alapján nem tartozó elemekből áll.
(2) Ha a beszerzés különböző elemei objektíve nem szétválaszthatóak, és szükségszerűen egy szerződés tárgyát képezik, a szerződés megkötésére
a) ha a szerződés a 9. § (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja hatálya alá tartozó szerződési elemet tartalmaz, e törvényt – a 9. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt felmentés rendelkezésre állása esetén – nem kell alkalmazni;
b) ha a szerződés a 9. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti szerződési elemet tartalmaz – és egyúttal nem áll fenn az *a)* pont szerinti eset – a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló törvény alkalmazandó.
(3) Ha a beszerzés különböző elemei objektíve szétválaszthatóak, és az ajánlatkérő a beszerzés egyes elemeire külön szerződéseket köt, az egyes szerződések megkötésére az adott szerződés tárgyának megfelelő szabályokat kell alkalmazni.
(4) Ha az ajánlatkérő objektíve szétválasztható elemekből álló beszerzésre egy szerződést köt
a) ha a szerződés a 9. § (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja hatálya alá tartozó szerződési elemet tartalmaz, e törvényt – a 9. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt felmentés rendelkezésre állása esetén – nem kell alkalmazni, amennyiben a beszerzés egyetlen szerződés kötésével való megvalósítása objektív okból indokolt;

b) ha a szerződés a 9. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti szerződési elemet tartalmaz – és egyúttal nem áll fenn az *a)* pont szerinti eset – a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló törvény alkalmazandó, amennyiben a beszerzés egyetlen szerződés kötésével való megvalósítása objektív okból indokolt.
(5) Az ajánlatkérő egyetlen szerződés megkötésére vonatkozó döntése nem irányulhat e törvény vagy a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló törvény alkalmazásának mellőzésére.

IV. Fejezet

A közbeszerzési eljárások alanyaira vonatkozó rendelkezések

Összeférhetetlenség

25. §

(1) Az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását.
(2) Összeférhetetlen és nem vehet részt az eljárás előkészítésében és lefolytatásában az ajánlatkérő nevében olyan személy vagy szervezet, amely funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlására bármely okból, így különösen gazdasági vagy más érdek vagy az eljárásban részt vevő gazdasági szereplővel fennálló más közös érdek miatt nem képes.
(3) Összeférhetetlen és nem vehet részt az eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetként
a) az ajánlatkérő által az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont személy vagy szervezet,
b) az a szervezet, amelynek
ba) vezető tisztségviselőjét vagy felügyelőbizottságának tagját,
bb) tulajdonosát,
bc) a *ba)-bb)* pont szerinti személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. pont szerinti közeli hozzátartozóját az ajánlatkérő az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevonta,
ha közreműködése az eljárásban a verseny tisztaságának sérelmét eredményezheti.
(4) Az ajánlatkérő köteles felhívni az eljárás előkészítésébe bevont személy vagy szervezet figyelmét arra, ha a (3) bekezdés alapján – különösen az általa megszerzett többlet-információkra tekintettel – a közbeszerzési eljárásban történő részvétele összeférhetetlenséget eredményezne.
(5) Az ajánlatkérő nevében eljáró és az ajánlatkérő által az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont személy vagy szervezet írásban köteles nyilatkozni arról, hogy vele szemben fennáll-e az e § szerinti összeférhetetlenség.
(6) A (3) bekezdés alkalmazásában nem eredményezi a verseny tisztaságának sérelmét és nem összeférhetetlen az olyan személy (szervezet) részvétele az eljárásban,
a) akitől, illetve amelytől az ajánlatkérő az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet-, piacfelmérés, illetve a közbeszerzés becsült értékének felmérése érdekében a közbeszerzés megkezdése időpontjának megjelölése nélkül, kizárólag a felmérés érdekében szükséges adatokat közölve kért tájékoztatást,
b) aki, illetve amely az ajánlatkérő által folytatott előzetes piaci konzultációban [28. § (4) bekezdés] vett részt,

c) akitől, illetve amelytől az ajánlatkérő a támogatásra irányuló igény (pályázat) benyújtásához szükséges árajánlatot kapott,
feltéve, hogy az *a)*, *b)* vagy a *c)* pont alkalmazása kapcsán az ajánlatkérő nem közölt vele a közbeszerzési eljárás során az összes ajánlattevő vagy részvételre jelentkező részére rendelkezésre bocsátott adatok körét meghaladó információt.
(7) Az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az eljárásból e § alapján csak akkor zárható ki, ha közbeszerzési eljárásban részt vevő gazdasági szereplők esélyegyenlősége más módon nem biztosítható. A kizárást megelőzően az ajánlatkérő köteles biztosítani annak lehetőségét, hogy az érintett gazdasági szereplő bizonyítsa, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétele az esélyegyenlőséget és a verseny tisztaságát nem sérti, vagy az összeférhetetlenségi helyzetet más módon elhárítsa.

Az ajánlatkérőkre vonatkozó közös szabályok

26. §

(1) Az ajánlatkérő – kivéve az 5. § (2)-(3) bekezdése szerinti ajánlatkérőt – köteles az e törvény hatálya alá tartozásáról, valamint az adataiban bekövetkezett változásról a Közbeszerzési Hatóságot értesíteni az e törvény hatálya alá kerülésétől, illetve a változástól számított harminc napon belül.
(2) A Közbeszerzési Hatóság naprakész nyilvántartást vezet az ajánlatkérőkről, és azt a honlapján közzéteszi, továbbá a nyilvántartásban szereplő ajánlatkérőkről szükség szerint tájékoztatást nyújt az Európai Bizottság részére. Ha az érintett szervezet az (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, vagy az érintett szervezet e törvény hatálya alá tartozása kétséges, a Közbeszerzési Hatóság elnöke a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását kezdeményezi.

27. §

(1) Az ajánlatkérő köteles meghatározni a közbeszerzési eljárásai előkészítésének, lefolytatásának, belső ellenőrzésének felelősségi rendjét, a nevében eljáró, illetve az eljárásba bevont személyek, valamint szervezetek felelősségi körét és a közbeszerzési eljárásai dokumentálási rendjét, összhangban a vonatkozó jogszabályokkal. Ennek körében különösen meg kell határoznia az eljárás során hozott döntésekért felelős személyt, személyeket, vagy testületeket.
(2) Ha az ajánlatkérő nem rendelkezik általános jellegű, az (1) bekezdésnek megfelelő közbeszerzési szabályzattal, vagy a szabályzattól – az abban meghatározott módon – való eltérés feltételei fennállnak, legkésőbb az adott közbeszerzési eljárás előkészítését megelőzően kell meghatároznia az (1) bekezdésben foglaltakat.
(3) A közbeszerzési eljárás előkészítése, a felhívás és a közbeszerzési dokumentumok elkészítése, valamint az ajánlatok értékelése során és az eljárás más szakaszában az ajánlatkérő nevében eljáró, illetve az eljárásba bevont személyeknek és szervezeteknek együttesen rendelkezniük kell a közbeszerzés tárgya szerinti szakmai, közbeszerzési, jogi és pénzügyi szakértelemmel.
(4) Az ajánlatkérő a (3) bekezdésben meghatározott szakértelemmel együttesen rendelkező, legalább háromtagú bírálóbizottságot köteles létrehozni az ajánlatoknak – szükség esetén a hiánypótlás, felvilágosítás vagy indokolás [71-72. §] megadását követő – e törvény szerinti elbírálására és értékelésére. A bírálóbizottság írásbeli szakvéleményt és döntési javaslatot készít az eljárást lezáró döntést meghozó személy vagy testület részére. A bírálóbizottsági

munkáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek – amennyiben az ajánlatkérő alkalmaz ilyet – részét képezhetik a tagok indokolással ellátott bírálati lapjai.
(5) Az ajánlatkérő nevében az eljárást lezáró döntést meghozó személy nem lehet a bírálóbizottság tagja. Testületi döntéshozatal esetén a döntéshozó kizárólag tanácskozási joggal rendelkező személyt delegálhat a bírálóbizottságba. Testületi döntéshozatal esetében név szerinti szavazást kell alkalmazni.

Az eljárás előkészítése

28. §

(1) Az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembe vételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére.
(2) Az ajánlatkérő az (1) bekezdésben meghatározott felelősségi körében köteles a becsült érték meghatározása céljából külön vizsgálatot végezni és annak eredményét dokumentálni. A vizsgálat során az ajánlatkérő objektív alapú módszereket alkalmazhat. Ilyen módszerek különösen
a) a beszerzés tárgyára vonatkozó indikatív ajánlatok bekérése,
b) a beszerzés tárgyára vonatkozó, arra szakosodott szervezetek által végzett piackutatás,
c) igazságügyi szakértő igénybe vétele,
d) szakmai kamarák által ajánlott díjszabások,
e) szakmai kamarák által előállított és karbantartott, megvalósítási értéken alapuló, részletes építési adatbázis,
f) a Közbeszerzési Hatóság által kiadott árstatisztika,
e) az ajánlatkérő korábbi, hasonló tárgyra irányuló szerződéseinek elemzése.
(3) Építési beruházások esetében az eljárás csak a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő tendertervek birtokában indítható meg. Külön jogszabályban foglalt esetekben az ajánlatkérőnek tervellenőrzésről és tervezői művezetésről is gondoskodnia kell.
(4) A közbeszerzési eljárás megindítása előtt az ajánlatkérő előzetes piaci konzultációkat folytathat a közbeszerzési eljárás előkészítése, valamint a gazdasági szereplők – tervezett beszerzésre és annak követelményeire vonatkozó – tájékoztatása érdekében. Az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést – különösen a releváns információk közlését a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a megfelelő ajánlattételi határidő meghatározását – megtenni a verseny tisztaságára, a gazdasági szereplők esélyegyenlőségére és egyenlő elbánására vonatkozó alapelvek érvényesülése érdekében. Az előzetes piaci konzultációk eredményének ismertetése érdekében ennek megfelelően tett intézkedéseket az ajánlatkérő köteles az ajánlatok (részvételi jelentkezések) elbírálásáról szóló összegezésben ismertetni.

Közös közbeszerzési eljárások

29. §

(1) Az ajánlatkérő más ajánlatkérőt is meghatalmazhat azzal, hogy a nevében közbeszerzési eljárást folytasson le. Ez azonban nem eredményezheti a meghatalmazást adó ajánlatkérőre e törvény alapján alkalmazandó szabályok megkerülését.
(2) Több ajánlatkérő közösen is megvalósíthat egy közbeszerzést olyan módon, hogy egy maguk közül kiválasztott ajánlatkérőt meghatalmaznak a közbeszerzési eljárás lefolytatásával.
(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti esetben az eljárást megindító felhívásban fel kell tüntetni, hogy az ajánlatkérő más ajánlatkérő(k) nevében (is) folytatja le a közbeszerzési eljárást.

30. §

(1) Az ajánlatkérő az Európai Unió más tagállamából származó ajánlatkérővel közösen is megvalósíthat egy közbeszerzést, köthet keretmegállapodást, vagy működtethet dinamikus beszerzési rendszert.
(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben az ajánlatkérőnek – amennyiben nemzetközi megállapodás az e §-ban meghatározott feltételeket nem tartalmazza – az Európai Unió más tagállamából származó ajánlatkérővel megállapodást kell kötnie, amelyben meg kell határozni
a) az egyes ajánlatkérők felelősségi körét, valamint hogy az ajánlatkérők a közbeszerzés megvalósítására melyikük tagállamának jogszabályait alkalmazzák, valamint
b) a közbeszerzés megvalósításának megszervezését, különös tekintettel az eljárás lefolytatására, a beszerzendő építési beruházások, szolgáltatások vagy áruk elosztására és a szerződés megkötésére.
(3) A (2) bekezdés *a)* pontja szerinti információkat a közösen megvalósított közbeszerzés közbeszerzési dokumentumaiban is fel kell tüntetni.
(4) Az ajánlatkérő – amennyiben e törvény vagy külön jogszabály nem írja elő meghatározott központi beszerző szerv igénybe vételét – a közbeszerzés megvalósítása érdekében igénybe veheti az Európai Unió más tagállamában található központi beszerző szerv szolgáltatásait. A szerződés dinamikus beszerzési rendszer keretében vagy keretmegállapodás alapján történő odaítélésére annak a tagállamnak a nemzeti jogszabályai irányadók, amelyben a központi beszerző szerv található.
(5) Az ajánlatkérő az Európai Unió más tagállamából származó ajánlatkérővel közös szervezetet hozhat létre meghatározott közbeszerzés(ek) megvalósítására. Ez esetben az ajánlatkérőknek – a közös szervezet legfőbb szervének döntése alapján – meg kell állapodniuk abban, hogy a közbeszerzési eljárások annak a tagállamnak a közbeszerzési szabályai szerint kerülnek lefolytatásra, amelyben
a) a közös szervezet székhelye található; vagy
b) amelyben a közös szervezet a tevékenységét végzi.
(6) Az (5) bekezdés szerinti közös szervezet létrehozható határozatlan vagy határozott időre, meghatározott beszerzés típusokra, illetve egy vagy több egyedi közbeszerzés megvalósítására is, feltéve, hogy az a közös szervezet létesítő okiratában rögzítésre került.

Központosított közbeszerzés

31. §

(1) A Kormány a közbeszerzések központosított eljárás keretében történő lefolytatását rendelheti el az általa irányított vagy felügyelt költségvetési szervek, alapított közalapítványok, valamint azon állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek vonatkozásában, amelyek felett közvetlenül vagy közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni, meghatározva a központosított eljárás személyi és tárgyi hatályát, az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet (központi beszerző szerv), valamint az eljáráshoz való csatlakozás lehetőségét.
(2) Az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott szervezeteknél az egészségügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódóan a külön jogszabályban meghatározott esetben központosított eljárást kell alkalmazni. A Kormány jogosult az eljárás részletes szabályainak meghatározására, beleértve a személyi és tárgyi hatályt, valamint az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet (központi beszerző szerv).
(3) A kormányzati kommunikációs feladatok ellátásával kapcsolatos közbeszerzések esetében a külön jogszabályban meghatározott esetben központosított eljárást kell alkalmazni. A Kormány jogosult a központosított eljárás részletes szabályainak meghatározására, beleértve annak személyi és tárgyi hatályát, valamint az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet (központi beszerző szerv).
(4) Az e § szerinti központosított közbeszerzési eljárások részletes – e törvénytől az ilyen eljárások sajátosságai miatt szükséges eltérő – szabályait külön jogszabály határozza meg.
(5) A központosított közbeszerzési eljárásokat elektronikus úton kell megvalósítani.

32. §

(1) Több ajánlatkérő – amennyiben a 31. § alapján valamely központi beszerző szerv igénybevétele nem kötelező – jogosult közös központi beszerző szervet létrehozni vagy maguk közül az egyik ajánlatkérőt központi beszerző szervként kijelölni és közbeszerzéseket összevontan, központosítottan lefolytatni. A központosított közbeszerzési rendszert létrehozó ajánlatkérők együttműködésének szabályait együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.
(2) A központosított közbeszerzési rendszer működtetéséért a központi beszerző szerv felelős. A rendszert igénybe vevő ajánlatkérő felelős a közbeszerzés általa lefolytatott részeinek megvalósításáért, így különösen a központi beszerző szerv által működtetett dinamikus beszerzési rendszerből való megrendelésért, vagy a központi beszerző szerv által kötött keretmegállapodás alapján – a verseny újbóli megnyitásával vagy anélkül – történő beszerzésért.
(3) A központosított közbeszerzési eljárásokat elektronikus úton kell megvalósítani.

Fenntartott szerződések

33. §

(1) Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban való részvétel jogát fenntarthatja, vagy a Kormány által elrendelt esetben köteles fenntartani az olyan, védett munkahelynek minősülő szervezetek, továbbá szociális foglalkoztatási engedéllyel rendelkező szervezetek számára, amelyek 30%-ot meghaladó mértékben megváltozott munkaképességű vagy hátrányos helyzetű munkavállalókat foglalkoztatnak, valamint az olyan szociális foglalkoztatás keretében szociális intézményben ellátottakat foglalkoztató szervezeteknek, amelyek 30%-ot meghaladó mértékben fogyatékos élő munkavállalókat foglalkoztatnak. Az ajánlatkérő úgy is rendelkezhet, vagy a Kormány által elrendelt esetben köteles úgy rendelkezni, hogy a közbeszerzési szerződést olyan munkahely-teremtési program keretében kell teljesíteni,

amelynek keretében legalább 30%-ban megváltozott munkaképességű, fogyatékos élő vagy hátrányos helyzetű személyek kerülnek alkalmazásra a szerződés teljesítése során (védett munkahely-teremtési program). Erre a tényre az eljárást megindító felhívásban az ajánlatkérőnek hivatkoznia kell.
(2) Az ajánlatkérő az (1) bekezdésnek megfelelően fenntartott szerződés esetében köteles biztosítani az Európai Unióban letelepedett azon gazdasági szereplő esélyegyenlőségét, amely 30%-ot meghaladó mértékben megváltozott munkaképességű, fogyatékos élő vagy hátrányos helyzetű munkavállalót foglalkoztat.

34. §

(1) Az ajánlatkérő a 3. melléklet szerinti 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, továbbá a 85000000-9-től a 85323000-9-ig tartó, valamint a 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8 CPV kódok által meghatározott egészségügyi, szociális és kulturális szolgáltatások esetében a közbeszerzési eljárásban való részvétel jogát fenntarthatja azon gazdasági szereplők részére, amelyek
a) tevékenysége az e bekezdésben meghatározott egészségügyi, szociális és kulturális szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó közfeladat ellátására irányul,
b) működése nonprofit jellegű, ahol a nyereséget a szervezet közfeladatainak ellátására fordítják, vagy amennyiben a nyereség felosztásra kerül, akkor az a munkavállalóknak a szervezet irányításába való bekapcsolódását szolgálja,
c) irányítási vagy tulajdonosi struktúrája biztosítja a munkavállalók aktív részvételét a szervezet irányításában, vagy szükségessé teszi a munkavállalók, illetve a közfeladat ellátásában érdekeltek aktív részvételét, továbbá
d) e bekezdés alapján a megelőző három évben nem kötöttek az ajánlatkérővel e bekezdés hatálya alá tartozó tárgyú szerződést.
(2) Az (1) bekezdés szerinti szerződés határozott időre, legfeljebb három évre köthető.
(3) A közbeszerzési eljárásban való részvétel jogának e § szerinti fenntartására az eljárást megindító felhívásban az ajánlatkérőnek hivatkoznia kell.

A gazdasági szereplőkre vonatkozó közös szabályok

35. §

(1) Több gazdasági szereplő közösen is tehet ajánlatot vagy nyújthat be részvételi jelentkezést.
(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a közös ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők kötelesek maguk közül egy, a közbeszerzési eljárásban a közös ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők nevében eljárni jogosult képviselőt megjelölni.
(3) A közös ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők csoportjának képviseletében tett minden nyilatkozatnak egyértelműen tartalmaznia kell a közös ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők megjelölését.
(4) Ahol e törvény az ajánlatkérő számára az ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők értesítését írja elő, valamint a kiegészítő tájékoztatás megadása [56. §], a hiánypótlás [71. §], a felvilágosítás [71. §] és indokolás [72. §] kérése esetében az ajánlatkérő a közös ajánlattevőknek vagy közös részvételre jelentkezőknek szóló értesítését, tájékoztatását, illetve felhívását a (2) bekezdés szerinti képviselőnek küldi meg.

(5) Amennyiben az ajánlatkérő ajánlati biztosíték nyújtását [54. §] írja elő, a közös ajánlattevőknek a biztosítékot elegendő egyszer rendelkezésre bocsátaniuk. Az ajánlati kötöttségnek bármelyik közös ajánlattevő részéről történt megsértése [54. § (4) bekezdése] esetén a biztosíték az ajánlatkérőt illeti meg.
(6) A közös ajánlattevők a szerződés teljesítéséért az ajánlatkérő felé egyetemlegesen felelnek.
(7) A közös ajánlatot vagy részvételi jelentkezést benyújtó gazdasági szereplők személyében az ajánlattételi vagy több szakaszból álló eljárásban a részvételi határidő lejárta után változás nem következhet be.
(8) Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban történő részvételt nem kötheti gazdálkodó szervezet alapításához, azonban ha a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződés teljesítése érdekében indokolt, a nyertes ajánlattevő(k)től megkövetelheti azt. Az eljárást megindító felhívásnak a gazdálkodó szervezet alapítására vonatkozó ajánlatkérői elvárást egyértelműen rögzítenie kell.
(9) Ha az ajánlatkérő a szerződés teljesítése érdekében lehetővé teszi vagy megköveteli gazdálkodó szervezet létrehozását (projekttársaság), a közbeszerzési dokumentumokban köteles megadni a létrehozandó gazdálkodó szervezettel kapcsolatos követelményeket, amelyek kizárólag a jogi formára, a jegyzett tőke minimális – a szerződés értékével arányosan meghatározott – összegére, a gazdálkodó szervezet tevékenységi körére, valamint tevékenységének ellenőrzésére vonatkozhatnak.

36. §

(1) Az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ugyanabban a közbeszerzési eljárásban – részajánlat-tételi lehetőség biztosítása esetén ugyanazon rész tekintetében –
a) nem tehet másik ajánlatot más ajánlattevővel közösen, illetve nem nyújthat be másik részvételi jelentkezést más részvételre jelentkezővel közösen,
b) más ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező alvállalkozójaként nem vehet részt,
c) más ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező szerződés teljesítésére való alkalmasságát nem igazolhatja [65. § (7) bekezdés].
(2) Amennyiben az ajánlatkérő az adott közbeszerzési eljárás során a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, köteles azt – a Tpvt. bejelentésre vagy panaszra vonatkozó szabályai szerint – jelezni a Gazdasági Versenyhivatalnak.
(3) Amennyiben a közbeszerzésekért vagy az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter a közbeszerzési eljárások, továbbá közbeszerzési szerződések, illetve építési vagy szolgáltatási koncessziók és ezek módosításainak közbeszerzési-jogi ellenőrzése során a Tpvt. 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, a Tpvt. bejelentésre vagy panaszra vonatkozó szabályai szerint a Gazdasági Versenyhivatalnak megtett jelzés során – a minősített adat kivételével – jogosult a Gazdasági Versenyhivatalnak átadni az érintett közbeszerzés, szerződés, építési vagy szolgáltatási koncesszió, illetve ezek módosításai ellenőrzése révén rendelkezésére álló bármely adatot.

V. Fejezet

Közzététel, kommunikáció, nyilvánosság

Közzététel

37. §

(1) Az ajánlatkérő hirdetmény útján köteles közzétenni:
a) ez előzetes tájékoztatót;
b) a nyílt eljárást megindító ajánlati felhívást;
c) a meghívásos, illetve tárgyalásos eljárást, valamint versenypárbeszédet megindító részvételi felhívást, kivéve az előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetménnyel, valamint a külön jogszabály szerinti időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetménnyel vagy előminősítési hirdetménnyel meghirdetett meghívásos és tárgyalásos eljárást megindító közvetlen részvételi felhívást;
d) a 117. §-ban szabályozott saját beszerzési szabályok szerint folytatott eljárást megindító felhívást;
e) a külön jogszabály szerinti időszakos előzetes tájékoztatót és az előminősítési hirdetményt;
f) tervpályázati kiírást;
g) koncessziós beszerzési eljárást megindító felhívást a 128. § és a 129. § (2) bekezdése szerinti eljárás kivételével;
h) az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót;
i) tervpályázati eljárás eredményéről szóló tájékoztatót;
j) a szerződés módosításáról szóló tájékoztatót.
(2) Az (1) bekezdés *h)-i)* pontja szerinti eljárás eredményéről szóló tájékoztatót az ajánlatkérő legkésőbb a szerződéskötést, ennek hiányában az eljárás eredménytelenné nyilvánításáról vagy a szerződés megkötésének megtagadásáról [131. § (9) bekezdés] szóló ajánlatkérői döntést követő tíz munkanapon belül köteles megküldeni közzétételre. A közbeszerzési eljárás e hirdetmény közzétételével zárul le.
(3) Az ajánlatkérő – amennyiben az eljárást megindító felhívást előzetes tájékoztató formájában tette közzé – köteles az eljárás eredményéről szóló tájékoztatóban feltüntetni, ha az előzetes tájékoztatóban meghatározott időszak alatt további szerződést nem kíván kötni.
(4) Az ajánlatkérő a (2) bekezdéstől eltérően az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer alkalmazása esetén a keretmegállapodás alapján, vagy a dinamikus beszerzési rendszer keretében kötött szerződésekről együttesen is közzéteheti. Ebben az esetben a hirdetményt a megelőző negyedév során kötött szerződésekről a naptári negyedév utolsó napját követő tíz munkanapon belül kell megküldeni közzétételre.
(5) Az ajánlatkérő a szerződés módosításáról legkésőbb a szerződés módosításától számított tizenöt munkanapon belül köteles az (1) bekezdés *j)* pontja szerinti tájékoztatót tartalmazó hirdetményt megküldeni közzétételre.
(6) Az ajánlatkérőnek a hirdetményeket külön jogszabályban meghatározott elektronikus úton és módon kell megküldenie közzétételre a Közbeszerzési Hatóságnak. Az ajánlatkérő az e törvény szerinti hirdetményeket a külön jogszabályban meghatározott minta szerint köteles közzétenni. Az alkalmazandó hirdetménymintákra, kötelező tartalmi elemeikre és a hirdetmények megküldésére, ellenőrzésére és az ellenőrzés díjára, feladására, valamint közzétételének rendjére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza. A

hirdetményellenőrzési díj igazgatási szolgáltatási díjnak minősül. A díjat a Hatóság köteles alaptevékenysége körében a működésre fordítani.

38. §

(1) Az ajánlatkérő a költségvetési év kezdetét követően előzetes tájékoztatót – a közszolgáltató ajánlatkérő külön jogszabály szerinti időszakos előzetes tájékoztatót – készíthet az adott évre, vagy az elkövetkező legfeljebb tizenkét hónapra tervezett összes árubeszerzéséről, építési beruházásáról vagy szolgáltatás megrendeléséről.
(2) A 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatások esetében az előzetes tájékoztatónak tartalmaznia kell a szerződések pontos tárgyát képező szolgáltatások megjelölését, azt a tájékoztatást, hogy az eljárásban további felhívást tartalmazó hirdetmény közzétételére nem kerül, valamint fel kell hívni a gazdasági szereplők figyelmét arra, hogy részvételi szándékukat írásban jelezzék. Az előzetes tájékoztató ilyen esetben az elkövetkező tizenkét hónapnál hosszabb időtartamra is vonatkozhat.
(3) Az ajánlatkérő az előzetes tájékoztatót, illetve az időszakos előzetes tájékoztatót külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján teheti közzé.
(4) Az előzetes tájékoztatónak, illetve időszakos előzetes tájékoztatónak az ajánlatkérő honlapján történő közzététele esetén az ajánlatkérő köteles a hirdetmény a felhasználói oldalon megnevezésű hirdetményt – a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – megküldeni az Európai Unió Kiadóhivatalának. Az előzetes tájékoztató, illetve időszakos előzetes tájékoztató honlapon történő közzétételére ezen hirdetménynek az Európai Unió Kiadóhivatala részére elektronikus úton történő feladását követően kerülhet sor.
(5) Az előzetes tájékoztatót, illetve időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele nem vonja maga után az abban megadott közbeszerzésre vonatkozó eljárás lefolytatásának kötelezettségét.

39. §

(1) Az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési dokumentumokat a gazdasági szereplők számára elektronikus úton, – a regisztrálási adatok megkérésének kivételével – korlátlanul és teljes körűen, térítésmentesen hozzáférhetővé tenni.
(2) Amennyiben egyes közbeszerzési dokumentumok elektronikus, korlátlan, teljes körű, térítésmentes hozzáférhetővé tétele nem lehetséges, mert
a) a közbeszerzés jellegéből adódóan olyan sajátos elektronikus kapcsolattartási forma lenne alkalmazandó, amely nem áll széles körben a gazdasági szereplők rendelkezésére,
b) a közbeszerzési dokumentumok tartalma nyílt forráskódú, vagy a gazdasági szereplők széles körében rendelkezésre álló alkalmazások felhasználásával nem megjeleníthető, vagy felhasználási engedélyhez kötött, és az ajánlatkérő a szükséges alkalmazásokat, illetve felhasználási engedélyt nem tudja a gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátani,
c) a közbeszerzési dokumentumok üzleti titkot vagy minősített adatot tartalmaznak, illetve biztonsági vagy nemzetbiztonsági okból bizalmas jellegűek és a gazdasági szereplők széles körében rendelkezésre álló elektronikus kapcsolattartási forma alkalmazásával a megfelelő védelem nem biztosítható,
az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban jelzi, hogy a közbeszerzési dokumentumokat milyen – adott esetben az elektronikus úttól eltérő – módon fogja a gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátani, vagy a közbeszerzési dokumentumok bizalmas jellegének megőrzése érdekében milyen intézkedések alkalmazását írja elő és milyen módon lehet az érintett dokumentumhoz hozzáférni.

Kommunikáció a közbeszerzési eljárás során

40. §

(1) A közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárást a Közbeszerzési Hatóság által üzemeltetett elektronikus közbeszerzési alkalmazás igénybe vételével kell lebonyolítani.
(2) Az (1) bekezdés szerinti elektronikus közbeszerzési alkalmazás létrehozataláról, működéséről, valamint igénybe vételének feltételeiről külön jogszabály rendelkezik.

41. §

(1) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők között a közbeszerzési eljárással kapcsolatos minden nyilatkozattétel – ha e törvényből más nem következik – írásban történik.
(2) Az írásbeli nyilatkozatok – ahol valamely kapcsolattartási formát e törvény kifejezetten nem kíván meg – teljesíthetőek:
a) az (5) bekezdésre figyelemmel postai vagy közvetlen kézbesítés útján;
b) faxon;
c) elektronikus úton.
(3) Az ajánlatkérő előírhatja valamely kapcsolattartási forma alkalmazását, amely azonban nem sértheti a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét. A kizárólag elektronikus úton történő nyilatkozattétel – központi beszerző szerv eljárása, valamint a dinamikus beszerzési rendszer, elektronikus katalógus vagy elektronikus árlejtés alkalmazása esetének kivételével – nem követelhető meg az ajánlattevőktől.
(4) A (2) bekezdés *c)* pontja szerint nyilatkozat benyújtható legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott, vagy az törvény felhatalmazása alapján alkotott jogszabály szerinti követelményeknek megfelelő elektronikus dokumentumba foglalt formában.
(5) Az e törvény szerint előírt tájékoztatásra vagy információ kérésre postai kézbesítés csak kivételesen és indokolt esetben vehető igénybe.
(6) A közbeszerzési eljárásban az eljárási cselekmények elektronikusan is gyakorolhatók. Az eljárási cselekmények elektronikus gyakorlásának módjáról külön kormányrendelet rendelkezik, amely e törvény rendelkezéseitől az eljárási cselekmények elektronikus gyakorlása miatt szükséges mértékben eltérhet.

Nyilvánosság a közbeszerzési eljárásban

42. §

(1) Az 5. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők – a központi beszerző szervek kivételével – a költségvetési év elején, legkésőbb március 31. napjáig éves összesített közbeszerzési tervet (a továbbiakban: közbeszerzési terv) készítenek az adott évre tervezett közbeszerzéseikről. A közbeszerzési tervet az ajánlatkérő legalább öt évig megőrzi. A közbeszerzési terv nyilvános.
(2) A közbeszerzési terv elkészítése előtt az ajánlatkérő indíthat közbeszerzési eljárást, amelyet a tervben szintén megfelelően szerepeltetni kell.
(3) A közbeszerzési terv nem vonja maga után az abban megadott közbeszerzésre vonatkozó eljárás lefolytatásának kötelezettségét. Az ajánlatkérő a közbeszerzési tervben nem szereplő közbeszerzésre vagy a tervben foglaltakhoz képest módosított közbeszerzésre vonatkozó eljárást is lefolytathat. Ezekben az esetekben a közbeszerzési tervet módosítani kell az ilyen igény vagy egyéb változás felmerülésekor, megadva a módosítás indokát is.

(4) Az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzési Hatóság vagy a jogszabályban az ajánlatkérő ellenőrzésére feljogosított szerv kérésére a közbeszerzési tervét megküldeni.

43. §

(1) Az ajánlatkérő köteles az alábbi adatokat, információkat, dokumentumokat a Közbeszerzési Hatóság által működtetett Közbeszerzési Adatbázisban – amennyiben az Adatbázisban való közzététel nem lehetséges, a saját vagy a fenntartója honlapján – közzétenni:
a) a közbeszerzési tervet, valamint annak módosítását az elfogadást követően haladéktalanul;
b) az előzetes vitarendezéssel kapcsolatos 80. § (2) bekezdése szerinti adatokat az előzetes vitarendezési kérelem kézhezvételét követően haladéktalanul;
c) a 9. § (1) bekezdés *h)-i)* pontjainak alkalmazásával megkötött szerződéseket a szerződéskötést követően haladéktalanul;
d) a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéseket a szerződéskötést követően haladéktalanul;
e) a részvételi jelentkezések és az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést, a részvételre jelentkezőknek vagy az ajánlattevőknek való megküldéssel egyidejűleg;
f) a szerződés teljesítésére vonatkozó következő adatokat: hivatkozást a közbeszerzési eljárást megindító hirdetményre (hirdetmény nélkül induló eljárások esetében felhívásra), a szerződő felek megnevezését, azt, hogy a teljesítés szerződésszerű volt-e, a szerződés teljesítésének az ajánlatkérő által elismert időpontját, továbbá az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontját és a kifizetett ellenszolgáltatás értékét a szerződés mindegyik fél – támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetén szállítói kifizetés során a kifizetésre köteles szervezet – által történt teljesítését követő harminc napon belül;
g) a külön jogszabályban meghatározott éves statisztikai összegzést az ott előírt határidőig.
(2) Az (1) bekezdés szerinti adatok közérdekből nyilvános adatok, azok nyilvánosságra hozatala üzleti titokra hivatkozással nem tagadható meg. Ettől eltérően amennyiben a felek az ajánlatot a szerződés mellékletévé teszik, az ajánlat nyilvánosságára a 44. § alkalmazandó.
(3) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti közbeszerzési tervnek honlapon történő közzététel esetén a tárgyévet követő évre vonatkozó közbeszerzési terv honlapon történő közzétételéig kell elérhetőnek lennie.
(4) Az (1) bekezdés *b)* és *f)-g)* pontja szerinti adatot, információt, dokumentumot az ajánlatkérő honlapon történő közzététel esetén legalább a 46. § (2) bekezdésében meghatározott időtartamra köteles elérhetővé tenni.
(5) Az (1) bekezdés *c)-d)* pontja szerinti szerződéseket az ajánlatkérő honlapon történő közzététel esetén legalább a teljesítéstől számított öt év időtartamra köteles elérhetővé tenni.
(6) Az (1) bekezdés *f)* pontja szerinti tájékoztatást az egy évnél hosszabb vagy határozatlan időre kötött szerződés esetében a szerződés megkötésétől számítva évenként kell aktualizálni.

44. §

(1) A gazdasági szereplő az ajánlatban, részvételi jelentkezésben, hiánypótlásban, valamint a 72. § szerinti indokolásban elkülönített módon elhelyezett, üzleti titkot (ide értve a védett ismeretet is) [Ptk. 2:47. §] tartalmazó iratok nyilvánosságra hozatalát megtilthatja. Az üzleti titkot tartalmazó irat kizárólag olyan információkat tartalmazhat, amelyek nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna. A gazdasági szereplő az üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irathoz indokolást köteles csatolni, amelyben részletesen alátámasztja, hogy az adott információ, vagy adat

nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet. A gazdasági szereplő által adott indokolás nem megfelelő, amennyiben az általánosság szintjén kerül megfogalmazásra.
(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a gazdasági szereplő nem nyilváníthatja üzleti titoknak különösen
a) azokat az információkat, adatokat, amelyek elektronikus, hatósági vagy egyéb nyilvántartásból bárki számára megismerhetők,
b) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 27. § (3) bekezdése szerinti közérdekből nyilvános adatokat,
c) az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező által az alkalmasság igazolása körében bemutatott
ca) korábban teljesített közbeszerzési szerződések, illetve e törvény szerinti építés- vagy szolgáltatási koncessziók megkötésére, tartalmára és teljesítésére vonatkozó információkat és adatokat,
cb) gépekre, eszközökre, berendezésekre, szakemberekre, tanúsítványokra vonatkozó információkat és adatokat,
d) az ajánlatban meghatározott áruk, építési beruházások, szolgáltatások leírását, ide nem értve a leírásnak azt a jól meghatározható elemét, amely tekintetében az (1) bekezdésben meghatározott feltételek az ajánlattevő által igazoltan fennállnak,
e) ha az ajánlatkérő annak benyújtását kéri, az ajánlattevő szakmai ajánlatát, ide nem értve a szakmai ajánlatnak azt a jól meghatározható elemét, amely tekintetében az (1) bekezdésben meghatározott feltételek az ajánlattevő által igazoltan fennállnak és a (3) bekezdés alapján nincs akadálya az üzleti titokká nyilvánításnak.
(3) A gazdasági szereplő nem tilthatja meg nevének, címének (székhelyének, lakóhelyének), valamint olyan ténynek, információnak, megoldásnak vagy adatnak (a továbbiakban együtt: adat) a nyilvánosságra hozatalát, amely a 76. § szerinti értékelési szempont alapján értékelésre kerül, de az ezek alapjául szolgáló – a (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó – részinformációk, alapadatok (így különösen az árazott költségvetés) nyilvánosságra hozatalát megtilthatja.
(4) Ha a gazdasági szereplő meghatározott információk, adatok üzleti titokká nyilvánítása során az (1)-(3) bekezdésben foglaltakat nem tartotta be, az ajánlatkérő hiánypótlás keretében köteles felhívni az érintett gazdasági szereplőt a megfelelő tartalmú dokumentum benyújtására.

45. §

(1) Az adott eljárásban részt vett ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálásáról készített összegezés megküldését követően indokolt esetben kérheti, hogy más gazdasági szereplő ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének – ide értve a hiánypótlást, valamint a 72. § szerinti indokolást is – üzleti titkot nem tartalmazó részébe betekinthessen. Az iratbetekintésre vonatkozó kérelemben a gazdasági szereplő köteles megjelölni, hogy milyen feltételezett konkrét jogsértés kapcsán, az ajánlat vagy részvételi jelentkezés mely részébe kíván betekinteni. Az iratbetekintést munkaidőben, a kérelem beérkezését követő két munkanapon belül kell biztosítani. A betekintést az ajánlatkérő a gazdasági szereplő által megjelölt feltételezett jogsértéshez kapcsolódó jogérvényesítéséhez szükséges mértékben köteles biztosítani. Más gazdasági szereplő ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének teljes körű átvizsgálása a betekintés körében nem lehetséges.
(2) Az ajánlatkérő az érvényes ajánlatot tevő ajánlattevő kérésére az eljárás eredményének megküldését követően köteles külön tájékoztatást adni a nyertes ajánlat jellemzőiről és az

általa tett ajánlathoz viszonyított előnyeiről, valamint tárgyalásos eljárás, versenypárbeszéd és innovációs partnerség esetén az ajánlattevőkkel folytatott tárgyalások és párbeszéd menetéről a kérés kézhezvételétől számított öt munkanapon belül, figyelembe véve a nyertes ajánlattevő üzleti titokhoz fűződő érdekeit is.

Az eljárások dokumentálása, határidők számítása

46. §

(1) Az ajánlatkérő minden egyes közbeszerzési eljárását – annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig – írásban, vagy a közbeszerzési eljárás elektronikus lefolytatása esetén e törvény felhatalmazása alapján alkotott jogszabály szerint elektronikusan köteles dokumentálni.
(2) A közbeszerzési eljárás előkészítésével, lefolytatásával kapcsolatban keletkezett összes iratot a közbeszerzési eljárás lezárulásától [37. § (2) bekezdés], a szerződés teljesítésével kapcsolatos összes iratot a szerződés teljesítésétől számított legalább öt évig meg kell őrizni. Ha a közbeszerzéssel kapcsolatban jogorvoslati eljárás indult, az iratokat annak – bírósági felülvizsgálat esetén a felülvizsgálat – jogerős befejezéséig, de legalább öt évig kell megőrizni.
(3) Az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzési Hatóság vagy jogszabályban feljogosított más szerv kérésére a közbeszerzéssel kapcsolatos iratokat megküldeni vagy részükre elektronikus úton hozzáférést biztosítani.

47. §

(1) Ahol e törvény a közbeszerzési eljárás során jegyzőkönyv készítését írja elő, ez a követelmény a közjegyző jelenlétében lefolytatott cselekmények esetében közokiratba foglalással is teljesíthető.
(2) Ahol e törvény vagy e törvény felhatalmazása alapján megalkotott külön jogszabály alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során valamely dokumentum benyújtását írja elő, a dokumentum – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – egyszerű másolatban is benyújtható. Az ajánlatkérő előírhatja az olyan nyilatkozat eredeti vagy – ha az ajánlatkérő lehetővé teszi – hiteles másolatban történő benyújtását, amely közvetlenül valamely követelés érvényesítésének alapjául szolgál (különösen garanciavállaló nyilatkozat vagy kezességvállalásról szóló nyilatkozat). Nem elektronikus úton történő ajánlattétel esetén az ajánlat 68. § (2) bekezdése szerint benyújtott egy eredeti példányának a 66. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozat eredeti aláírt példányát kell tartalmaznia. Az ajánlatkérő a nem magyar nyelven benyújtott dokumentumok ajánlattevő általi felelős fordítását is köteles elfogadni.
(3) Ha az Európai Unión kívül letelepedett ajánlattevő letelepedési helye szerinti országban az e törvény által megkövetelt igazolás nem létezik, az ajánlatkérő jogosult elfogadni az adott igazolással egyenértékű igazolást, illetve dokumentumot is.

48. §

(1) Az e törvényben meghatározott határidők tekintetében a napokban, hónapokban vagy években megállapított határidőbe vagy időtartamba (a továbbiakban együtt: határidő) a kezdőnap nem számít bele. Kezdőnap az a nap, amelyre a határidő megkezdésére okot adó cselekmény vagy egyéb körülmény esik.

(2) A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva a kezdőnapot követő napnak megfelel; ha ez a nap a lejárat hónapjában hiányzik, a hónap utolsó napján.
(3) Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az ezt követő legközelebbi munkanapon jár le.
(4) A hirdetményben (felhívásban) megjelölt határidő a hirdetmény (felhívás) feladását, illetve a felhívás közvetlen megküldését követő napon kezdődik.

MÁSODIK RÉSZ

AZ UNIÓS ÉRTÉKHATÁRT ELÉRŐ ÉRTÉKŰ KÖZBESZERZÉSEK SZABÁLYAI

VI. Fejezet

A közbeszerzési eljárás megindítása

A közbeszerzési eljárás fajtái

49. §

(1) A közbeszerzési eljárás lehet:
a) nyílt eljárás,
b) meghívásos eljárás,
c) innovációs partnerség,
d) tárgyalásos eljárás,
e) versenypárbeszéd,
f) hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás.
(2) Tárgyalásos eljárás, versenypárbeszéd és hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás csak az e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén folytatható le. Az innovációs partnerség az e törvényben meghatározott célra alkalmazható.
(3) A közbeszerzési eljárás során nem lehet áttérni egyik eljárási fajtáról a másikra.
(4) Az ajánlatkérő alkalmazhatja a XVI. Fejezetben szabályozott sajátos beszerzési módszereket.

A közbeszerzési eljárást megindító vagy meghirdető felhívás

50. §

(1) A közbeszerzési eljárást megindító felhívás a közbeszerzési eljárás egyes fajtáira irányadó szabályok szerint ajánlati felhívás, részvételi felhívás, ajánlattételi felhívás vagy közvetlen részvételi felhívás lehet.
(2) A közbeszerzési eljárást megindító felhívás tartalmazza különösen:
a) az ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát, e-mail és (ha van) honlap címét;
b) a közbeszerzési eljárás fajtáját, tárgyalásos és gyorsított eljárás, versenypárbeszéd, valamint hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás esetén annak indokolását;
c) azt az elérhetőséget, amelyen a közbeszerzési dokumentumok korlátlanul és teljes körűen, közvetlenül és díjmentesen elektronikusan elérhetőek, illetve elérhetőek lesznek. Ha egyes közbeszerzési dokumentumokhoz való közvetlen elektronikus hozzáférés a 39. §-ban foglalt

okok miatt nem biztosított, annak megjelölését, hogy az érintett dokumentumokat az ajánlatkérő milyen módon bocsátja rendelkezésre;
d) a közbeszerzés tárgyát és mennyiségét;
e) a szerződés meghatározását, amelynek megkötése érdekében a közbeszerzési eljárást lefolytatják;
f) annak feltüntetését, ha keretmegállapodás kötésére, dinamikus beszerzési rendszer alkalmazására, elektronikus árlejtés alkalmazására kerül sor;
g) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;
h) a teljesítés helyét;
i) az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit vagy a vonatkozó jogszabályokra hivatkozást;
j) annak meghatározását, hogy az ajánlattevő tehet-e többváltozatú (alternatív) ajánlatot;
k) a részajánlattétel lehetőségét vagy annak kizárását. Ha részajánlat tételére lehetőség van, tájékoztatást arról, hogy egy vagy több, vagy valamennyi részre lehet-e ajánlatot tenni, valamint arról, hogy korlátozva van-e az egy ajánlattevőnek odaítélhető szerződésrészek száma. A részajánlat tételének kizárása esetén ennek indokait;
l) az ajánlatok értékelési szempontjait. Ha a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot nem kizárólag az ár vagy kizárólag a 78. § szerint meghatározott költség alapján választják ki, a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatra vonatkozó értékelési szempontok súlyozását (kivételesen sorrendjét) is fel kell tüntetni;
m) a kizáró okokat és a megkövetelt igazolási módokat;
n) az alkalmassági követelményeket, az alkalmasság megítéléséhez szükséges adatokat és a megkövetelt igazolási módot;
o) az ajánlattételi határidőt vagy részvételi felhívás esetén a részvételi határidőt;
p) az ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásának címét, és a benyújtás módját;
q) az ajánlattétel vagy részvételi jelentkezés nyelvét (nyelveit), annak feltüntetését, hogy a magyar nyelven kívül más nyelven is benyújtható-e az ajánlat vagy részvételi jelentkezés;
r) az ajánlat(ok) felbontásának idejét és – amennyiben nem elektronikusan történik – helyét, az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat; részvételi felhívás esetén a részvételi jelentkezések felbontásának idejét és – amennyiben nem elektronikusan történik – helyét;
s) az ajánlati kötöttség minimális időtartamát, a részvételi felhívás kivételével;
t) részvételi felhívás esetén az ajánlattételi felhívás megküldésének tervezett napját;
u) az ajánlati biztosíték előírására vonatkozó információt, amelyet már a részvételi felhívásban is fel kell tüntetni az eljárás későbbi szakaszára vonatkozóan;
v) ha a szerződés teljesítésére különleges feltételek vonatkoznak, ezen feltételeket;
w) az Európai Unióból származó forrásból támogatott közbeszerzés esetén az érintett projektre (programra) vonatkozó adatokat.
(3) A közvetlen részvételi felhívásnak a (2) bekezdésben foglaltakon túl tartalmaznia kell hivatkozást a közzétett előzetes tájékoztatóra és közzétételének napjára. Az ajánlattételi, valamint a közvetlen részvételi felhívásnak tartalmaznia kell a gazdasági szereplők részére való megküldésének napját.
(4) Az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.

51. §

(1) Amennyiben a nem központi ajánlatkérő szervek esetében a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárás meghirdetésére a 82. § (3) bekezdése, vagy a 86. § (2) bekezdése szerint előzetes tájékoztató útján kerül sor, az előzetes tájékoztatót a külön jogszabályban foglalt

hirdetmény szerinti tartalommal kell közzétenni. Az eljárást meghirdető előzetes tájékoztatóban konkrétan meg kell jelölni a szerződés tárgyát, azt a tényt, hogy az ajánlatkérő közvetlen részvételi felhívással induló meghívásos eljárást vagy tárgyalásos eljárást folytat le, valamint a gazdasági szereplőknek szóló arra vonatkozó felhívást, hogy az előzetes tájékoztatóban meghatározott határidőig részvételi szándékukat közöljék.
(2) A közbeszerzés tárgyára vonatkozó adatokat az eljárást meghirdető előzetes tájékoztatóban úgy kell megadni, hogy annak alapján a gazdasági szereplők meg tudják ítélni, hogy az eljárásban részt kívánnak-e venni.

Az ajánlattételi és részvételi határidő meghatározása

52. §

(1) Az ajánlatok és a részvételi jelentkezések beérkezésére vonatkozó határidőt az ajánlatkérőnek úgy kell meghatároznia, hogy – figyelembe véve a szerződés összetettségét és az e törvényben előírt minimális határidőket – elegendő idő álljon rendelkezésre az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések elkészítéséhez.
(2) Ha az ajánlatok elkészítését megelőzően a helyszín megtekintése vagy egyes iratok helyszíni megtekintése szükséges, az ajánlattételi határidőt az e törvényben előírt minimális határidőknél hosszabban kell megállapítani olyan módon, hogy valamennyi érintett gazdasági szereplő értesülhessen az ajánlat elkészítéséhez szükséges információkról.
(3) A beérkezési határidőt csak hosszabbítani lehet, az ajánlati, ajánlattételi, illetve részvételi felhívás módosítására vonatkozó szabályok alkalmazásával [55. §].
(4) Az ajánlatkérő köteles meghosszabbítani az ajánlattételi vagy részvételi határidőt:
a) ha a kiegészítő tájékoztatást, bár azt a gazdasági szereplő az 57. §-ban meghatározottak szerint időben kérte, nem tudja az előírt határidőben [57. § (2) bekezdés] teljesíteni, vagy
b) ha a közbeszerzési dokumentumokat módosítja.
(5) A meghosszabbítás mértékének arányban kell állnia a kiegészítő tájékoztatásban közölt információk vagy a változtatás jelentőségével. A (4) bekezdés *b)* pontjától eltérően nem köteles az ajánlatkérő a határidőt meghosszabbítani, ha a közbeszerzési dokumentumok módosítása nem jelentős és a módosítás megküldése az ajánlattételi vagy részvételi határidő lejártának napját megelőző legkésőbb tizedik, ha a módosításról hirdetményt kell feladni, annak feladása az ajánlattételi vagy részvételi határidő lejártának napját megelőző legkésőbb tizennegyedik napra esik. Nem jelentős a közbeszerzési dokumentumok módosítása, ha nem befolyásolja a részvételi jelentkezések vagy ajánlatok időben történő megfelelő előkészítését.

VII. Fejezet

A felek kötöttsége nyilatkozataikhoz a közbeszerzési eljárásban

Visszalépés a közbeszerzéstől

53. §

(1) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívást nyílt eljárás esetén az ajánlattételi, több szakaszból álló eljárás esetén a részvételi határidő lejártáig vonhatja vissza.
(2) Ha az eljárást megindító felhívást hirdetményben közzétették, az (1) bekezdés szerinti határidő lejárta előtt a visszavonásról hirdetményt kell feladni és egyidejűleg tájékoztatni kell azokat a gazdasági szereplőket, akik az ajánlatkérőnél érdeklődésüket jelezték. A nem

hirdetménnyel induló eljárásokban az eredeti határidő lejárta előtt egyidejűleg, közvetlenül kell tájékoztatni az ajánlattételre, illetve részvételre felhívott gazdasági szereplőket.
(3) Az előzetes tájékoztató közzététele nem jelent kötelezettséget a közbeszerzési eljárás lefolytatására abban az esetben sem, ha a tájékoztató közbeszerzési eljárás meghirdetésére irányult. Ez utóbbi esetben az eljárás megindításának elmaradásáról az ajánlatkérő köteles hirdetményt feladni, valamint értesíteni azon gazdasági szereplőket, amelyek szándéknyilatkozatukat az ajánlatkérőnél benyújtották.
(4) Az (1) bekezdésben foglalt határidő leteltét követően az ajánlatkérő nem köteles az ajánlatokat, valamint a részvételi jelentkezéseket elbírálni, a tárgyalást vagy párbeszédet befejezni, a több szakaszból álló eljárásokban az ajánlattételi felhívást az ajánlattételi határidő lejártáig visszavonhatja, ha bizonyítani tudja, hogy az (1) bekezdésben foglalt határidő leteltét követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy a szerződés felmondásának lenne helye. Ezekben az esetekben az ajánlatkérőnek az eljárást eredménytelenné kell nyilvánítania.
(5) A (4) bekezdéstől eltérően az ajánlatkérő az eljárást akkor is eredménytelenné nyilváníthatja, ha az eljárást megindító felhívásban felhívta a gazdasági szereplők figyelmét arra, hogy amennyiben valamely meghatározott, ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeli esemény az (1) bekezdésben foglalt határidőt követően bekövetkezik, az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja (feltételes közbeszerzés).
(6) Feltételes közbeszerzés indítható akkor is, ha az ajánlatkérő támogatásra irányuló igényt (pályázatot, projektjavaslatot, támogatási szerződés módosítást vagy változás-bejelentést) nyújtott be, vagy fog benyújtani – függetlenül attól, hogy sor került-e már a támogatás pályázati felhívásának megjelenésére – és az ajánlatkérő a támogatásra irányuló igény el nem fogadását, vagy az igényeltnél kisebb összegben történő elfogadását olyan körülménynek tekinti, amely miatt az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja.
(7) Az eljárás egyéb okból történő eredménytelenné nyilvánítására a 75. §, az eljárás eredményének megküldését követően a szerződéskötési kötelezettségre a 131. § (9) bekezdése irányadó.
(8) A részvételre jelentkező a részvételi határidő lejártáig visszavonhatja részvételi jelentkezését. Az ajánlattevő ajánlatát az ajánlati kötöttség beálltáig vonhatja vissza.
(9) Az ajánlattevő ajánlati kötöttségére a közbeszerzési eljárás egyes fajtáira vonatkozóan meghatározott szabályok irányadóak.

Az ajánlati biztosíték

54. §

(1) Az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt ajánlati biztosíték adásához kötheti, amit az ajánlattevőnek az ajánlati kötöttség beálltáig a felhívásban meghatározott mértékben kell az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátania. Az ajánlattevőnek igazolnia kell, hogy a biztosítékot az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátotta. Az ajánlati biztosíték az ajánlati kötöttség megtartását biztosítja, az eljárás részvételi szakaszában a részvételt nem lehet biztosíték adásához kötni.
(2) Az ajánlati biztosíték az ajánlattevő választása szerint teljesíthető az előírt pénzösszegnek az ajánlatkérő fizetési számlájára történő befizetésével, pénzügyi intézmény vagy biztosító által vállalt garancia vagy készfizető kezesség biztosításával vagy biztosítási szerződés alapján kiállított – készfizető kezességvállalást tartalmazó – kötelezvénnyel. A befizetés helyét, az ajánlatkérő fizetési számlaszámát, továbbá a befizetés igazolásának módját az ajánlati vagy ajánlattételi felhívásban meg kell határozni.

(3) Az ajánlati biztosíték mértékét az ajánlattevők esélyegyenlőségének biztosítása mellett, a felek ajánlati kötöttségének a (4) bekezdés szerinti megsértése esetére az ajánlatkérőnél előreláthatólag felmerülő költségek mértékére tekintettel kell megállapítani. Ha az ajánlatkérő lehetővé teszi a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt, az ajánlati biztosítékot és annak mértékét részenként kell előírnia.
(4) Ha az ajánlattevő az ajánlatát az ajánlati kötöttség ideje alatti visszavonja vagy a szerződés megkötése az ajánlattevő érdekkörében felmerült okból hiúsul meg, az ajánlati biztosíték az ajánlatkérőt illeti meg, kivéve a 131. § (9) bekezdése szerinti esetben. Az ajánlati biztosíték az ajánlatkérőt illeti meg abban az esetben is, ha az ajánlattevő az ajánlati kötöttséggel terhelt ajánlatához az ajánlatkérő felhívására nem vagy nem megfelelően nyújtja be az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatát alátámasztó igazolásokat, és ajánlata ezen okból érvénytelennek minősül.
(5) Az ajánlati biztosítékot vissza kell fizetni
a) az ajánlattevők részére az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás visszavonását, ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását, vagy az eljárás eredményéről az ajánlattevőknek megküldött értesítést követő tíz napon belül;
b) a nyertes ajánlattevő, valamint – amennyiben az összegezésben megjelölésre került – a második legkedvezőbb ajánlatot tevő részére a szerződéskötést követő tíz napon belül, kivéve, ha a biztosíték az ajánlati felhívás szerint a megkötött szerződést biztosító mellékkötelezettséggé válik.
(6) Ha az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt biztosíték adásához kötötte, a pénzben teljesített ajánlati biztosíték kétszeres összegének, egyéb esetekben az ajánlati biztosíték mértékének megfelelő összeg tíz napon belüli megfizetésére köteles
a) az ajánlattevők részére, ha az eljárás eredményéről az ajánlati kötöttség felhívásban meghatározott vagy meghosszabbított fennállásának ideje alatt nem tájékoztatja az ajánlattevőket;
b) a nyertes ajánlattevő, valamint – amennyiben az összegezésben megjelölésre került – a második legkedvezőbb ajánlatot tevő részére, ha a szerződést nem köti meg, kivéve a 131. § (9) bekezdése szerinti esetben.
(7) Ha az ajánlatkérő – az e törvényben foglalt esetekben – az ajánlati kötöttség lejártát megelőzően az ajánlattevőket ajánlataik további fenntartására kéri fel, és valamely vagy az összes ajánlattevő nem tartja fenn ajánlatát, a biztosítékot – a (6) bekezdés alkalmazása nélkül – vissza kell fizetni az ajánlattevő nyilatkozatának kézhezvételét, illetve az eljárás eredményéről az ajánlattevőknek megküldött értesítést követő tíz napon belül. Az ajánlatukat fenntartó ajánlattevőket az ajánlatkérő az ajánlat további fenntartására vonatkozó felkérésben felhívja az ajánlati kötöttség meghosszabbított idejére az addig érvényes biztosítékkal megegyező biztosíték fenntartására.

A felhívás és egyéb közbeszerzési dokumentumok, valamint az ajánlat és a részvételi jelentkezés módosítása

55. §

(1) Ha az ajánlatkérő olyan felhívás tartalmát (ideértve a határidők hosszabbítását is) kívánja módosítani, melyet hirdetményben közzétettek, az ajánlattételi határidő lejártáig, több szakaszból álló közbeszerzési eljárás részvételi szakaszában a részvételi határidő lejártáig hirdetmény közzétételével módosíthatja a felhívásban meghatározott feltételeket. A hirdetmény közzétételével egyidejűleg tájékoztatni kell azokat a gazdasági szereplőket, akik az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték, így különösen akik a közbeszerzési

dokumentumokat elektronikusan elérték vagy kiegészítő tájékoztatást kértek. A hirdetményben utalni kell arra, ha az egyéb közbeszerzési dokumentumok is módosultak.
(2) Az (1) bekezdéstől eltérően gyorsított eljárásban az ajánlattételi határidő lejártáig, több szakaszból álló gyorsított eljárás részvételi szakaszában a részvételi határidő lejártáig elegendő feladni a módosításról szóló hirdetményt és a feladással egyidejűleg tájékoztatni kell azokat a gazdasági szereplőket, akik az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték. Ilyen esetben a részvételi vagy ajánlattételi határidőt is megfelelően meg kell hosszabbítani.
(3) Ha az ajánlatkérő olyan felhívás tartalmát kívánja módosítani, amelyet nem tettek hirdetményben közzé, vagy egyéb hirdetményben közzé nem tett közbeszerzési dokumentumokat módosít, a módosításról ajánlattételi felhívás és az ajánlattételre vonatkozó közbeszerzési dokumentumok esetén az ajánlattételi határidő lejártáig, részvételi felhívás és a csak a részvételi szakaszra vonatkozó közbeszerzési dokumentumok esetén a részételi határidő lejártáig egyidejűleg, közvetlenül kell tájékoztatni az ajánlattételre vagy – közvetlen részvételi felhívás esetén – a részvételre felhívott gazdasági szereplőket, vagy azokat a gazdasági szereplőket, akik az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték.
(4) A közbeszerzési dokumentumok módosításait az ajánlatkérő az eredeti dokumentumokkal megegyező helyen köteles közvetlenül elektronikusan elérhetővé tenni.
(5) A meghívásos eljárás ajánlattételi szakaszában nem módosítható az ajánlattételi felhívás vagy a közbeszerzési dokumentumok olyan eleme, amely a részvételi felhívásban is szerepelt.
(6) A felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok módosítása nem eredményezheti a beszerzés tárgyára vagy a szerződés feltételeire vonatkozó feltételek olyan jelentőségű módosítását, ahol az új feltételek ismerete alapvetően befolyásolhatta volna az érdekelt gazdasági szereplők arra vonatkozó döntését, hogy a közbeszerzési eljárásban tudnak-e részvételre jelentkezni vagy ajánlatot tenni, vagy a változást figyelembe véve az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelményeket úgy kellett volna meghatároznia, hogy az eljárásban több gazdasági szereplő is részt vehetett volna.
(7) Az ajánlattevő és a részvételre jelentkező az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártáig új ajánlat, illetve részvételi jelentkezés benyújtásával módosíthatja az ajánlatát, illetve részvételi jelentkezését. Ebben az esetben az elsőként benyújtott ajánlatot vagy részvételi jelentkezést visszavontnak kell tekinteni.

VIII. Fejezet

A kiegészítő tájékoztatás és a helyszíni bejárás

56. §

(1) Bármely gazdasági szereplő, aki az adott közbeszerzési eljárásban részvételre jelentkező vagy ajánlattevő lehet – a megfelelő ajánlattétel vagy részvételi jelentkezés érdekében – a közbeszerzési dokumentumokban foglaltakkal kapcsolatban írásban kiegészítő tájékoztatást kérhet az ajánlatkérőtől vagy az általa meghatározott szervezettől.
(2) A kiegészítő tájékoztatást a kérés beérkezését követően ésszerű határidőn belül, de az ajánlattételi határidő lejárta előtt legkésőbb hat nappal, gyorsított eljárás esetén legkésőbb négy nappal, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban legkésőbb három nappal, a közbeszerzési eljárások részvételi szakaszában pedig a részvételi határidő lejárta előtt legkésőbb négy nappal kell megadni.
(3) Ha a kiegészítő tájékoztatás iránti kérelmet a (2) bekezdésben foglalt válaszadási határidőt megelőző negyedik, gyorsított vagy hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban harmadik

napnál később nyújtották be, a kiegészítő tájékoztatást az ajánlatkérőnek nem kötelező megadnia.
(4) Ha a tájékoztatást az ajánlatkérő nem tudja a (2) bekezdés szerinti határidőben megadni, vagy a kiegészítő tájékoztatással egyidejűleg a közbeszerzési dokumentumokat módosítja, az 52. § (4) bekezdése szerint kell eljárni.
(5) A kiegészítő tájékoztatást úgy kell megadni, hogy az ne sértse a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét. A tájékoztatás teljes tartalmát hozzáférhetővé kell tenni, vagy meg kell küldeni valamennyi gazdasági szereplő részére, amely érdeklődését az eljárás iránt az ajánlatkérőnél jelezte, a több szakaszból álló eljárások ajánlattételi szakaszában és a nem hirdetménnyel induló közbeszerzési eljárás esetében pedig valamennyi ajánlattételre vagy részvételre közvetlenül felhívott gazdasági szereplő részére. A kiegészítő tájékoztatás megadása során az ajánlatkérő nem jelöli meg, hogy a kérdést melyik gazdasági szereplő tette fel, valamint hogy válaszát az ajánlatkérő mely gazdasági szereplőknek küldte még meg.
(6) Kiegészítő tájékoztatás nyújtható konzultáció formájában is. Ebben az esetben az eljárást megindító felhívásban kell megadni a konzultáció időpontját és helyét. A konzultációról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a konzultáció napjától számított öt napon belül meg kell küldeni vagy elektronikusan hozzáférhetővé kell tenni az (5) bekezdés szerinti gazdasági szereplők részére.
(7) A (6) bekezdésben foglaltak irányadóak a helyszíni bejárás, illetve a helyszín megtekintése során nyújtott kiegészítő tájékoztatásra is.

IX. Fejezet

A közbeszerzési dokumentumok

57. §

(1) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat – az eljárás során adott kiegészítő tájékoztatás és az egyes eljárásfajtáknál meghatározott eltérő esetek kivételével – az eljárást megindító felhívás közzétételének vagy megküldésének időpontjától köteles rendelkezésre bocsátani. A megfelelő ajánlattétel és részvételi jelentkezés elősegítése érdekében, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás kivételével, az ajánlatkérő – az e törvényben meghatározottak mellett – köteles az alábbi, a felhívást kiegészítő közbeszerzési dokumentumokat rendelkezésre bocsátani:
a) a szerződéstervezetet, kivéve tárgyalásos eljárásban és versenypárbeszéd esetén, ahol az ajánlatkérő jogosult szerződéstervezet helyett csak az általa ismert szerződéses feltételeket meghatározni (a szerződéstervezet és a szerződéses feltételek a továbbiakban együtt: szerződéstervezet),
b) az ajánlat és a részvételi jelentkezés elkészítésével kapcsolatban az ajánlattevők, illetve a részvételre jelentkezők részére szükséges információkról szóló tájékoztatást, az ajánlat és részvételi jelentkezés részeként benyújtandó igazolások, nyilatkozatok jegyzékét, valamint az egységes európai közbeszerzési dokumentum mintáját. Az ajánlatkérő további ajánlott igazolás- és nyilatkozatmintákat bocsáthat rendelkezésre.
(2) A közbeszerzési dokumentumokat ajánlatonként vagy részvételi jelentkezésenként legalább egy ajánlattevőnek, részvételre jelentkezőnek vagy az ajánlatban, illetve részvételi jelentkezésben megnevezett alvállalkozónak elektronikus úton el kell érnie, az ajánlattételi határidő lejártáig, több szakaszból álló eljárásban a részvételi határidő lejártáig.

X. Fejezet

A közbeszerzés tárgyára vonatkozó követelmények

A műszaki leírás

58. §

(1) Az ajánlatkérő köteles megadni a közbeszerzés tárgyát és mennyiségét – adott esetben opcionális rész megadásával – az eljárást megindító felhívásban, valamint előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén az előzetes tájékoztatóban is.
(2) Az ajánlatkérő köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy a további közbeszerzési dokumentumokban a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák azokat a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek. E jellemzők utalhatnak a kért építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállításának és nyújtásának folyamatára vagy módszerére, vagy életciklusa bármely más szakaszának valamely konkrét folyamatára, akkor is, ha ezek a tényezők végeredményben nem befolyásolják az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás tulajdonságait, feltéve, hogy kapcsolódnak a szerződés tárgyához [76. § (7) bekezdés], valamint annak értékéhez és céljaihoz képest arányosak.
(3) A műszaki leírásnak valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell lehetővé tennie, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását a közbeszerzés során.
(4) A műszaki leírás meghatározására és tartalmára vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

Címkék és tanúsítás megkövetelése

59. §

(1) Ha az ajánlatkérő különleges környezeti, szociális vagy egyéb jellemzőkkel bíró építési beruházást, árut vagy szolgáltatást kíván beszerezni, vagy ezen jellemzőket az értékelés során figyelembe kívánja venni, a műszaki leírásban vagy a szerződés teljesítésére vonatkozó feltételek vagy az értékelési szempontok keretében előírhatja valamely címke használatát, feltéve, hogy a következő feltételek mindegyike teljesül:
a) a címkére vonatkozó követelmények csak olyan jellemzőt érintenek, amely a szerződés tárgyához kapcsolódik, és amely alkalmas a szerződés tárgyától megkövetelt jellemzők leírására;
b) a címkére vonatkozó követelmények objektív módon ellenőrizhető és megkülönböztetéstől mentes szempontokon alapulnak;
c) a címkét olyan nyílt és átlátható eljárás keretében fogadják el, amelyben valamennyi érdekelt fél – ideértve a kormányzati szerveket, a fogyasztókat, a szociális partnereket, a gyártókat, a forgalmazókat és a nem kormányzati szervezeteket – részt vehet;
d) a címke megszerzése valamennyi érdekelt fél számára lehetséges;
e) a címkére vonatkozó követelményeket olyan harmadik fél határozza meg, amelyre a címkét kérelmező gazdasági szereplő nem tud befolyást gyakorolni.

(2) Ha az ajánlatkérő nem írja elő, hogy az építési beruházásnak, árunak vagy szolgáltatásnak a címkére vonatkozó valamennyi követelményt teljesítenie kell, meg kell adnia a teljesítendő vagy az értékelés során figyelembe vett címkézési követelményeket.
(3) Az ajánlatkérő a megfelelés igazolásaként minden olyan címkét köteles elfogadni, amely bizonyítja, hogy az építési beruházás, áru vagy szolgáltatás egyenértékű címkézési követelményeknek felel meg. Ha a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy rajta kívül álló ok miatt nem volt lehetősége az ajánlatkérő által megadott vagy azzal egyenértékű címkének az ajánlattételi határidőig rendelkezésre álló időn belül történő megszerzésére, az ajánlatkérő a követelmények teljesítésének bizonyítására alkalmas egyéb eszközt – különösen a gyártó műszaki dokumentációját – is köteles elfogadni, ha a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy az általa megvalósítandó építési beruházás, szállítandó áru vagy nyújtandó szolgáltatás megfelel az adott címke követelményeinek vagy – a (2) bekezdésben foglaltak esetén – az ajánlatkérő által megadott követelményeknek.
(4) Ha egy címke megfelel az (1) bekezdés *b), c), d)* és *e)* pontjában meghatározott feltételeknek, azonban a szerződés tárgyához nem kapcsolódó követelményt is előír, az ajánlatkérő nem követelheti meg a címkével való rendelkezést, hanem a műszaki leírást az adott címke részletes követelményeinek leírására vagy szükség esetén annak a szerződés tárgyához kapcsolódó, és az adott tárgy jellemzőinek meghatározására alkalmas részeire való hivatkozással határozhatja meg.

60. §

(1) Az ajánlatkérő megkövetelheti, hogy a gazdasági szereplők a műszaki leírásban, vagy az értékelési szempontok vagy a szerződés teljesítésére vonatkozó feltételek keretében meghatározott követelményeknek vagy kritériumoknak való megfelelés igazolására nyújtsanak be megfelelőségértékelő szerv által készített vizsgálati jelentést vagy ilyen szerv által kiállított tanúsítványt. Ha az ajánlatkérő megköveteli egy konkrét megfelelőségértékelő szerv által kiállított tanúsítvány benyújtását, a más elismert megfelelőségértékelő szervek által kiállított, ezzel egyenértékű tanúsítványt is el kell fogadnia.
(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában megfelelőségértékelő szerv alatt a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően akkreditált, megfelelőség-értékelési tevékenységeket (kalibrálást, vizsgálatot, tanúsítást és ellenőrzést) végző szervet kell érteni.
(3) Az ajánlatkérő az (1) bekezdésben említetteken kívül más megfelelő bizonyítási eszközt – különösen a gyártó műszaki dokumentációját – is köteles elfogadni, ha a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy rajta kívül álló ok miatt nem volt lehetősége az ajánlatkérő által megadott szerv által kiállított vagy azzal egyenértékű tanúsítvány vagy vizsgálati jelentés megszerzésére a benyújtásig rendelkezésre álló időn belül. Ebben az esetben az érintett gazdasági szereplőnek bizonyítania kell, hogy az általa megvalósítandó építési beruházás, szállítandó áru vagy nyújtandó szolgáltatás megfelel az ajánlatkérő által meghatározott követelményeknek vagy kritériumoknak.

Többváltozatú és részekre történő ajánlattétel

61. §

(1) Az ajánlatkérőnek az eljárást megindító felhívásban fel kell tüntetnie, hogy engedélyezi-e vagy előírja-e változatok benyújtását. Változat benyújtásának megkövetelése vagy lehetővé tétele esetén a felhívásban fel kell tüntetni, hogy változatot csak – nem változatot képező – ajánlat benyújtása esetén lehet-e benyújtani.

(2) A közbeszerzési dokumentumokban fel kell tüntetni azokat a minimumkövetelményeket, amelyeknek a változatoknak meg kell felelniük, valamint a változatokra vonatkozó egyéb követelményeket. Nem írható elő a változatokra vonatkozóan olyan követelmény, amely nem kapcsolódik a szerződés tárgyához [76. § (7) bekezdés]. Az ajánlatkérő az értékelési szempontokat úgy köteles meghatározni, hogy azok a változatokra, valamint a nem változatot képező ajánlatokra is alkalmazhatók legyenek.
(3) Nem érinti valamely változat megfelelőségét az a tény, hogy elfogadása esetén a közbeszerzés tárgya árubeszerzés helyett szolgáltatás megrendelésének vagy szolgáltatás megrendelése helyett árubeszerzésnek minősülne.
(4) Az ajánlatkérő köteles megvizsgálni, hogy a beszerzés tárgyának jellege és a szerződéshez kapcsolódó további körülmények lehetővé teszik-e a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt. Ha az ajánlatkérő nem biztosítja a részekre történő ajánlattételt, az eljárást megindító felhívásban köteles megadni ennek indokát.
(5) A részekre történő ajánlattétel esetén az eljárást megindító felhívásban elő kell írni, hogy a közbeszerzés tárgyának mely elemeire lehet részajánlatot tenni, illetve részvételre jelentkezni.
(6) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban meghatározza, hogy ajánlat (részvételi jelentkezés) egy, több vagy minden rész tekintetében benyújtható-e. Az ajánlatkérő korlátozhatja, hogy ugyanazon ajánlattevő legfeljebb meghatározott számú részben lehet az eljárás nyertese – akkor is, ha ajánlatot több vagy minden rész tekintetében is be lehet nyújtani –, ha az egy ajánlattevő által elnyerhető részek maximális számát az eljárást megindító felhívásban megjelölte. Ebben az esetben a közbeszerzési dokumentumokban fel kell tüntetni azokat az objektív és megkülönböztetéstől mentes szempontokat, amelyek alapján az ajánlatkérő eldönti, hogy mely részek tekintetében nyilvánítható nyertesnek az az ajánlattevő, aki az értékelési szempontok alapján a maximális számnál több részben tette az ajánlatkérő számára a legkedvezőbb ajánlatot. Ha valamely ajánlattevő nem nyilvánítható egy adott rész tekintetében nyertesnek, az értékelési szempontok alapján soron következő ajánlattevő lesz a nyertes ajánlattevő.

XI. Fejezet

Az ajánlattevőkkel és részvételre jelentkezőkkel kapcsolatos követelmények

A kizáró okok

62. §

(1) Az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki
a) az alábbi bűncselekmények valamelyikét elkövette, és a bűncselekmény elkövetése az elmúlt öt évben jogerős bírósági ítéletben megállapítást nyert, amíg a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól nem mentesült:
aa) a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1978. évi IV. törvény), illetve a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti bűnszervezetben részvétel, ideértve a bűncselekmény bűnszervezetben történő elkövetését is;
ab) az 1978. évi IV. törvény szerinti vesztegetés, befolyással üzérkedés, befolyás vásárlása, vesztegetés nemzetközi kapcsolatokban, befolyás vásárlása nemzetközi kapcsolatokban, hűtlen kezelés, hanyag kezelés, illetve a Btk. XXVII. fejezetében meghatározott korrupciós bűncselekmények, valamint a Btk. szerinti hűtlen kezelés vagy hanyag kezelés;

ac) az 1978. évi IV. törvény szerinti költségvetési csalás, európai közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése, illetve a Btk. szerinti költségvetési csalás;
ad) az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti terrorcselekmény, valamint ehhez kapcsolódó felbujtás, bűnsegély vagy kísérlet;
ae) az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti pénzmosás, valamint a Btk. szerinti terrorizmus finanszírozása;
af) az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti emberkereskedelem, valamint a Btk. szerinti kényszermunka;
ag) az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban;
ah) a gazdasági szereplő személyes joga szerinti, az *a)-g)* pontokban felsoroltakhoz hasonló bűncselekmény;
b) egy évnél régebben lejárt adó-, vámfizetési vagy társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségének nem tett eleget, kivéve, ha tartozását és az esetleges kamatot és bírságot az ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásának időpontjáig megfizette vagy ezek megfizetésére halasztást kapott;
c) végelszámolás alatt áll, vonatkozásában csődeljárás elrendeléséről szóló bírósági végzést közzétettek, az ellene indított felszámolási eljárást jogerősen elrendelték, vagy ha a gazdasági szereplő személyes joga szerinti hasonló eljárás van folyamatban, vagy aki személyes joga szerint hasonló helyzetben van;
d) tevékenységét felfüggesztette vagy akinek tevékenységét felfüggesztették;
e) gazdasági, illetve szakmai tevékenységével kapcsolatban bűncselekmény elkövetése az elmúlt három éven belül jogerős bírósági ítéletben megállapítást nyert;
f) tevékenységét a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 5. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján, vagy az adott közbeszerzési eljárásban releváns módon *c)* vagy *g)* pontja alapján a bíróság jogerős ítéletében korlátozta, az eltiltás ideje alatt, vagy ha az ajánlattevő tevékenységét más bíróság hasonló okból és módon jogerősen korlátozta;
g) közbeszerzési eljárásokban való részvételtől a 165. § (2) bekezdés *f)* pontja alapján jogerősen eltiltásra került, a Közbeszerzési Döntőbizottság vagy – a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata esetén – a bíróság által jogerősen megállapított időtartam végéig;
h) korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásban hamis adatot szolgáltatott vagy hamis nyilatkozatot tett, ezért az eljárásból kizárták, és a kizárás tekintetében jogorvoslatra nem került sor az érintett közbeszerzési eljárás lezárulásától számított három évig;
i) az adott eljárásban előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése során a valóságnak nem megfelelő adatot szolgáltat (a továbbiakban: hamis adat), illetve hamis adatot tartalmazó nyilatkozatot tesz, vagy a közbeszerzési eljárásban előzetes igazolásként benyújtott nyilatkozata ellenére nem tud eleget tenni az alkalmasságot, a kizáró okokat vagy a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumokat érintő igazolási kötelezettségének (a továbbiakban együtt: hamis nyilatkozat), amennyiben
ia) a hamis adat vagy nyilatkozat érdemben befolyásolja az ajánlatkérőnek a kizárásra, alkalmasság fennállására, az ajánlat műszaki leírásnak való megfelelőségére vagy az ajánlatok értékelésére vonatkozó döntését, és
ib) a gazdasági szereplő szándékosan szolgáltatott hamis adatot vagy tett hamis nyilatkozatot, vagy az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett egyértelműen fel kellett volna ismernie, hogy az általa szolgáltatott adat a valóságnak, illetve nyilatkozata a rendelkezésére álló igazolások tartalmának nem felel meg;

j) az adott eljárásban megkísérelte jogtalanul befolyásolni az ajánlatkérő döntéshozatali folyamatát, vagy olyan bizalmas információt kísérelt megszerezni, amely jogtalan előnyt biztosítana számára a közbeszerzési eljárásban, vagy korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásból ebből az okból kizárták, és a kizárás tekintetében jogorvoslatra nem került sor az érintett közbeszerzési eljárás lezárulásától számított három évig;
k) tekintetében a következő feltételek valamelyike megvalósul:
ka) nem EU-, EGT- vagy OECD-tagállamban vagy nem olyan államban rendelkezik adóilletőséggel, mellyel Magyarországnak kettős adózás elkerüléséről szóló egyezménye van,
kb) a közbeszerzési szerződéssel kapcsolatban megszerzett jövedelme az adóilletősége szerinti országban kedvezményesebben adózna (a jövedelemre kifizetett végleges, adó-visszatérítések után kifizetett adót figyelembe véve), mint ahogy a gazdasági szereplő az adott országból származó belföldi forrású jövedelme után adózna. Ennek a feltételnek nem kell eleget tennie a gazdasági szereplőnek, ha Magyarországon bejegyzett fióktelepe útján fogja teljesíteni a közbeszerzési szerződést és a fióktelepnek betudható jövedelemnek minősülne a szerződés alapján kapott jövedelem,
kc) olyan szabályozott tőzsdén nem jegyzett társaság, amelynek a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény 3. § *ra)-rb)* vagy *rc)-rd)* pontja szerinti tényleges tulajdonosa nem megismerhető,
kd) a gazdasági szereplőben közvetetten vagy közvetlenül több, mint 25%-os tulajdoni résszel vagy szavazati joggal rendelkezik olyan jogi személy vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, amelynek tekintetében a *ka)*, *kb)* és *kc)* alpont szerinti feltételek fennállnak. Ha a több, mint 25%-os tulajdoni résszel vagy szavazati hányaddal rendelkező gazdasági társaság társulásként adózik, az ilyen társulás tulajdonos társaságaira vonatkozóan kell a *ka)* alpont szerinti feltételt megfelelően alkalmazni;
l) harmadik országbeli állampolgár Magyarországon engedélyhez kötött foglalkoztatása esetén a munkaügyi hatóság által a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 7/A. §-a alapján két évnél nem régebben jogerőre emelkedett közigazgatási – vagy annak felülvizsgálata esetén bírósági – határozatban megállapított és a központi költségvetésbe történő befizetésre kötelezéssel vagy az idegenrendészeti hatóság által a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerinti közrendvédelmi bírsággal sújtott jogszabálysértést követett el;
m) esetében a 25. § szerinti összeférhetetlenségből, illetve a közbeszerzési eljárás előkészítésében való előzetes bevonásból eredő versenytorzulást a gazdasági szereplő kizárásán kívül nem lehet más, kevésbé kényszerítő intézkedésekkel hatékonyan orvosolni;
n) a Tpvt. 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti – három évnél nem régebben meghozott – jogerős és végrehajtható versenyfelügyeleti határozatban vagy a versenyfelügyeleti határozat bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság jogerős és végrehajtható határozatában megállapított és bírsággal sújtott jogszabálysértést követett el; vagy ha az ajánlattevő ilyen jogszabálysértését más versenyhatóság vagy bíróság – három évnél nem régebben – jogerősen megállapította és egyúttal bírságot szabott ki;
o) esetében az ajánlatkérő kellően megalapozott információval rendelkezik annak megállapításához, hogy az adott közbeszerzési eljárásban az ajánlattevő a Tpvt. 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikkébe ütköző jogsértést követett el, kivéve, ha a gazdasági szereplő az ajánlat, tárgyalásos eljárásban és versenypárbeszédben végleges ajánlat benyújtását megelőzően a Gazdasági Versenyhivatal számára a Tpvt. 11. §-ába vagy az EUMSZ 101. cikkébe ütköző magatartást feltárja és a Tpvt. 78/A. § (2) bekezdésében foglalt, a bírság mellőzésére vonatkozó feltételek fennállását a Gazdasági Versenyhivatal a Tpvt. 78/C. § (2) bekezdése szerinti végzésében megállapította.

(2) A gazdasági szereplő akkor sem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában, amennyiben

a) vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja, cégvezetője vagy gazdasági társaság esetén annak egyedüli tagja, vagy személyes joga szerinti hasonló ügyvezető vagy felügyelő szervének tagja, illetve személyes joga szerint az előbbieknek megfelelő döntéshozatali jogkörrel rendelkező személy olyan személy, akivel szemben az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott bűncselekmény miatt az elmúlt öt évben jogerős ítéletet hoztak és a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól nem mentesült, vagy

b) az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott bűncselekmény miatt a jogerős ítéletet az elmúlt öt évben – vagy ha ez rövidebb az adott bűncselekmény kapcsán az elítélt büntetett előélethez fűződő hátrányok alóli mentesüléséhez szükséges időn belül – olyan személlyel szemben hozták, aki a bűncselekmény elkövetésekor a gazdasági szereplő vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja, cégvezetője vagy gazdasági társaság esetén annak egyedüli tagja, vagy személyes joga szerinti hasonló ügyvezető vagy felügyelő szervének tagja, illetve az előbbieknek megfelelő döntéshozatali jogkörrel rendelkező személy volt.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontjában említett adófizetési kötelezettség alatt a belföldi székhelyű gazdasági szereplő tekintetében az állami adóhatóság és a vámhatóság által nyilvántartott adófizetési kötelezettséget kell érteni.

(4) Az (1) bekezdés *c)* pontját nem kell alkalmazni olyan esetben, ha az ajánlatkérő a 98. § (4) bekezdés *d)* pontja alapján hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást folytat le.

(5) Az (1) bekezdés *a)* pont *ag)* alpontjában említett hasonló bűncselekmény alatt az Európai Unió más tagállamában letelepedett ajánlattevő, illetve a más állam büntetőjoga alá tartozó külföldi állampolgár természetes személy esetében

a) bűnszervezetben részvétel bűncselekmény esetén a szervezett bűnözés elleni küzdelemről szóló, 2008. október 24-i 2008/841/IB tanácsi kerethatározat 2. cikkében meghatározott bűnszervezetben való részvételhez kapcsolódó bűncselekményt,

b) vesztegetés, vesztegetés elfogadása, hivatali vesztegetés, hivatali vesztegetés elfogadása, vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban, vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban bűncselekmény esetén az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke (2) bekezdésének *c)* pontja alapján, az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény kidolgozásáról szóló 1997. május 26-i tanácsi jogi aktus 3. cikkében meghatározott korrupciót,

c) költségvetési csalás bűncselekmény esetén az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény 1. cikke szerinti csalást,

d) terrorcselekmény esetén a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2002 június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározat 1., illetve 3. cikkében meghatározott terrorista bűncselekmény vagy terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekményt, vagy az említett kerethatározat 4. cikke szerinti, bűncselekményre való felbujtást, bűnsegélyt vagy kísérletet,

e) pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása bűncselekmény esetén a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkében meghatározott pénzmosást vagy terrorizmus finanszírozását,

f) emberkereskedelem vagy kényszermunka esetén az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkében meghatározott gyermekmunkát és az emberkereskedelem más formáit kell érteni.

(6) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban köteles hivatkozni az (1) és (2) bekezdésben foglalt kizáró okokra.
(7) Az ajánlatkérő – az érintett ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet nevének és címének (székhelyének, lakóhelyének) az eljárás tárgyának és azonosítójának, valamint a kizárás és a kizárt gazdasági szereplő erről való tudomásszerzése időpontjának megjelölésével – köteles tájékoztatni a Közbeszerzési Hatóságot az (1) bekezdés *i)* pontja és *j)* pontjának első fordulata szerinti kizárásról és a kizárás időpontjáról.

63. §

(1) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előírhatja, hogy az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, illetve nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki
a) megszegte a 73. § (4) bekezdésében említett környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeket és ezt három évnél nem régebben meghozott, jogerős bírósági, közigazgatási (vagy annak felülvizsgálata esetén bírósági) határozat megállapította;
b) három évnél nem régebben, jogszabályban meghatározott szakmai kötelezettségét – a *c)* pontban meghatározott eset kivételével – súlyosan megszegte vagy külön jogszabályban meghatározott szakmai szervezet etikai eljárása által megállapított, súlyos, szakmai etikai szabályokba ütköző cselekedetet követett el;
c) korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás alapján vállalt szerződéses kötelezettségét az elmúlt három évben súlyosan megszegte és ez az említett korábbi szerződés felmondásához vagy elálláshoz, kártérítés követeléséhez vagy a szerződés alapján alkalmazható egyéb szankció érvényesítéséhez vezetett, vagy ha a nyertes ajánlattevőként szerződő fél olyan magatartása, amelyért felelős (részben vagy egészben) a szerződés lehetetlenülését okozta;
d) korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként kötött szerződésével kapcsolatban az alvállalkozója felé jogerős bírósági ítéletben három éven belül megállapított szerződésszegést követett el, amelynek során az alvállalkozó felé fennálló (vég- vagy részszámlából fakadó) fizetési kötelezettségét 10%-ot meghaladó részben nem teljesítette annak ellenére, hogy az ajánlatkérőként szerződést kötő fél a részére határidőben fizetett.
(2) Az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban megjelölni az alkalmazott, (1) bekezdés szerinti kizáró okokat.
(3) Az (1) bekezdésben, valamint a 62. § (1) bekezdés *a), b), e), h)* pontjában, *j)* pontjának második fordulatában, *l)* és *n)* pontjában meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani. Az ajánlatkérő köteles kizárni az eljárásból azt a gazdasági szereplőt, amelyre vonatkozóan valamelyik, az eljárásban alkalmazandó kizáró ok fennáll. A kizáró okok fenn nem állásának ellenőrzését az ajánlatkérő az e törvényben és a külön jogszabályban foglaltak szerint köteles elvégezni.

Az öntisztázás

64. §

(1) A 62. § (1) bekezdés *b)* és *f)* pontjában említett kizáró okok kivételével bármely egyéb kizáró ok fennállása ellenére az ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó vagy alkalmasság igazolásában részt vevő gazdasági szereplő nem zárható ki a közbeszerzési

eljárásból, amennyiben a Közbeszerzési Hatóság 188. § (4) bekezdése szerinti – vagy bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság 188. § (5) bekezdése szerinti – jogerős határozata kimondta, hogy az érintett gazdasági szereplő az ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtását megelőzően olyan intézkedéseket hozott, amelyek a kizáró ok fennállásának ellenére kellőképpen igazolják a megbízhatóságát.
(2) Ha a Közbeszerzési Hatóság 188. § (4) bekezdése szerinti – vagy bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság 188. § (5) bekezdése szerinti – jogerős határozata kimondja az adott kizáró ok hatálya alatt álló gazdasági szereplő megbízhatóságát, az ajánlatkérő mérlegelés nélkül köteles azt elfogadni. A jogerős határozatot a gazdasági szereplő az egységes európai közbeszerzési dokumentummal egyidejűleg köteles benyújtani.

Az alkalmassági követelmények

65. §

(1) Az ajánlatkérő alkalmassági követelményeket határozhat meg az ajánlattételhez megkövetelt
a) gazdasági és pénzügyi helyzetre;
b) műszaki és szakmai alkalmasságra;
c) ha a szerződés teljesítéséhez szükséges, a gazdasági szereplő letelepedése szerinti ország nyilvántartásában való szereplésre, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezésre
vonatkozó feltételek előírásával.
(2) Az ajánlatkérő csak az eljárást megindító felhívásban megindokolt kivételes esetben tekinthet el attól, hogy a műszaki és szakmai alkalmasságra vonatkozó alkalmassági feltételt előírjon, és csak akkor, ha a beszerzés egyedi jellemzői alapján a teljesítés megfelelősége szempontjából ilyen alkalmassági feltétel előírása nem szükséges. Nem szükséges külön indokolás, ha a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás jogalapja szerint csak meghatározott gazdasági szereplő hívható fel ajánlattételre. Az alkalmassági követelményeket és az azoknak való megfelelés igazolására benyújtandó dokumentumokat az eljárást megindító felhívásban pontosan meg kell jelölni. Ennek során meg kell határozni, hogy az (1) bekezdésben foglaltak szerint mely körülmények megléte, illetve hiánya vagy azok milyen mértékű fogyatékossága zárja ki, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt alkalmasnak minősítse a szerződés teljesítésére.
(3) Az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembe vétele mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat – a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel – legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.
(4) Külön jogszabály határozza meg az alkalmasság igazolásának lehetséges módjait és az alkalmassági követelmények meghatározására vonatkozó részletes követelményeket.
(5) A (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés – a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított – értékének legfeljebb 75%-át elérő összegű, mennyiségi meghatározás esetén az adott közbeszerzés legfeljebb 75%-át elérő mennyiségű vagy mértékű korábbi szállítás, építési beruházás, illetve szolgáltatás igazolását követeli meg. Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előírttal műszaki szempontból egyenértékű referenciát is köteles elfogadni. Az ajánlattevőktől megkövetelt – általános forgalmi adó nélkül számított – árbevétel tekintetében az ajánlatkérő legfeljebb a beszerzés – a 19. § (3)

bekezdésének alkalmazása nélkül számított – becsült értékének megfelelő mértékű alkalmassági minimumkövetelményt írhat elő. Az árbevételi adatokra vonatkozó minimumkövetelményt az ajánlatkérőnek úgy kell meghatároznia, hogy az a gazdasági szereplő, amely rendelkezik az ajánlatkérő által vizsgált üzleti évben vagy években összesen az adott közbeszerzés – a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított – értékét elérő teljes árbevétellel, nem minősülhet alkalmatlannak.

(6) Az előírt alkalmassági követelményeknek a közös ajánlattevők vagy közös részvételre jelentkezők együttesen is megfelelhetnek. Azon követelményeknek, amelyek értelemszerűen kizárólag egyenként vonatkoztathatóak a gazdasági szereplőkre, az együttes megfelelés lehetősége értelmében elegendő, ha közülük egy felel meg.

(7) Az előírt alkalmassági követelményeknek az ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők bármely más szervezet vagy személy kapacitására támaszkodva is megfelelhetnek, a közöttük fennálló kapcsolat jogi jellegétől függetlenül. Ebben az esetben meg kell jelölni az ajánlatban, több szakaszból álló eljárásban a részvételi jelentkezésben ezt a szervezetet és az eljárást megindító felhívás vonatkozó pontjának megjelölésével azon alkalmassági követelményt vagy követelményeket, melynek igazolása érdekében az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ezen szervezet erőforrására vagy arra is támaszkodik. A (8) bekezdésben foglalt eset kivételével csatolni kell az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet olyan szerződéses, vagy előszerződésben vállalt kötelezettségvállalását tartalmazó okiratot, amely alátámasztja, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak majd a szerződés teljesítésének időtartama alatt.

(8) Az a szervezet, amelynek adatait az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező a gazdasági és pénzügyi alkalmasság igazolásához felhasználja, a Ptk. 6:419. §-ában foglaltak szerint kezesként felel az ajánlatkérőt az ajánlattevő teljesítésének elmaradásával vagy hibás teljesítésével összefüggésben ért kár megtérítéséért.

(9) A külön jogszabályban foglaltak szerint előírt, szakemberek – azok végzettségére, képzettségére – rendelkezésre állására vonatkozó követelmény, valamint a releváns szakmai tapasztalatot igazoló referenciákra vonatkozó követelmény teljesítésének igazolására a gazdasági szereplő csak akkor veheti igénybe más szervezet kapacitásait, ha az adott szervezet valósítja meg azt az építési beruházást, szolgáltatást, vagy szállítást amelyhez e kapacitásokra szükség van. Az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti követelmény igazolására akkor vehető igénybe más szervezet kapacitása, ha az adott szervezet valósítja meg azt a feladatot, amelyre vonatkozóan a nyilvántartásban szereplés, szervezeti tagság vagy engedéllyel rendelkezés kötelezettsége fennáll. A (7) bekezdés szerint csatolandó kötelezettségvállalásnak ezt kell alátámasztania.

(10) Építési beruházásra vagy szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés, valamint árubeszerzésre irányuló szerződéssel kapcsolatos beállítási vagy üzembe helyezési művelet esetén az ajánlatkérő előírhatja, hogy bizonyos alapvető fontosságú feladatokat maga az ajánlattevő vagy – közös ajánlattétel esetén – a közös ajánlattevők egyike végezzen el. Ebben az esetben az e feladatokra vonatkozó, a (9) bekezdés szerinti alkalmassági feltételek igazolásához a (7) bekezdéstől eltérően nem támaszkodhat az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező más szervezet kapacitására, és a teljesítés során e feladatokat nem végezheti alvállalkozó.

(11) Nem használhatja fel a gazdasági szereplő alkalmassága igazolására azokat az adatokat, amelyek felhasználására jogutódlás eredményeként – a jogelőd (7) bekezdés szerinti bevonása nélkül – maga lenne jogosult, ha a jogelőd gazdasági szereplő tekintetében az eljárásban alkalmazandó valamely kizáró ok fennáll, vagy – ha a jogelőd megszűnt – megszűnése hiányában fennállna. A gazdasági szereplő ebben az esetben is élhet a 64. § szerinti

lehetőséggel és felhasználhatja a jogelődnek az alkalmasság igazolására szolgáló adatait, ha a korábban felmerült kizáró okkal összefüggésben igazolja megbízhatóságát.

XII. Fejezet

Az ajánlat és a részvételi jelentkezés

Az ajánlat és a részvételi jelentkezés összeállítása

66. §

(1) Az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.
(2) Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan.
(3) A részvételi jelentkezésben a részvételre jelentkező nem tehet ajánlatot.
(4) Az ajánlatban, több szakaszból álló eljárásban a részvételi jelentkezésben az ajánlattevőnek vagy részvételre jelentkezőnek az egyéb előírt dokumentumok benyújtása mellett nyilatkoznia kell arról, hogy a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerint mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősül-e.
(5) Az ajánlatnak és a részvételi jelentkezésnek felolvasólapot kell tartalmaznia, amely feltünteti ajánlat esetében a 68. § (4) bekezdése, részvételi jelentkezés esetében a 68. § (5) bekezdése szerinti információkat.
(6) Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban előírhatja, hogy az ajánlatban, több szakaszból álló eljárásban a részvételi jelentkezésben meg kell jelölni
a) a közbeszerzésnek azt a részét (részeit), amelynek teljesítéséhez az ajánlattevő (részvételre jelentkező) alvállalkozót kíván igénybe venni,
b) az ezen részek tekintetében igénybe venni kívánt és az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés benyújtásakor már ismert alvállalkozókat.

67. §

(1) A gazdasági szereplő ajánlatában vagy – több szakaszból álló eljárás esetén – részvételi jelentkezésében köteles a kizáró okok fenn nem állása, az alkalmassági követelményeknek való megfelelés, valamint – adott esetben – a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok teljesülése tekintetében az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatát benyújtani.
(2) Az (1) bekezdés szerinti dokumentumban a gazdasági szereplő egyrészt nyilatkozik arról, hogy a kizáró okok nem állnak fenn, valamint az előírt alkalmassági követelmények teljesülnek, másrészt megadja az eljárásban kért információkat, köztük az alkalmassági követelmények teljesítésére vonatkozó adatokat. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban köteles arra vonatkozó iránymutatást adni, hogy az alkalmassági követelményeknek való megfelelésről a gazdasági szereplő az egységes európai közbeszerzési dokumentumban milyen részletességű nyilatkozatot köteles tenni. A nyilatkozat tartalmazza annak megjelölését, hogy a 69. § (4) bekezdése szerint benyújtandó igazolás kiállítására mely szerv jogosult, valamint a 69. § (11) bekezdése szerinti adatbázis alkalmazásához szükséges adatokat és – szükség esetén – hozzájáruló nyilatkozatot.

(3) Ha az előírt alkalmassági követelményeknek az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező más szervezet kapacitására támaszkodva felel meg, az ajánlatban – vagy több szakaszból álló eljárás esetén a részvételi jelentkezésben – be kell nyújtani a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet részéről az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatot, az igazolások benyújtásának előírásakor pedig e szervezetnek – kizárólag az alkalmassági követelmények tekintetében – az előírt igazolási módokkal azonos módon kell igazolnia az adott alkalmassági feltételnek történő megfelelést.
(4) Az ajánlatban – vagy több szakaszból álló eljárás esetén a részvételi jelentkezésben – be kell nyújtani az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy nem vesz igénybe a szerződés teljesítéséhez a 62. §, valamint ha az adott közbeszerzési eljárásban előírásra került, a 63. § szerinti kizáró okok hatálya alá eső alvállalkozót. A nyilatkozatot akkor is be kell nyújtani, ha az ajánlatkérő az eljárásban nem írta elő a már ismert alvállalkozók megnevezését.

Az ajánlatok és a részvételi jelentkezések benyújtása és felbontása

68. §

(1) Az ajánlatokat vagy részvételi jelentkezéseket tartalmazó iratok felbontását az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártának időpontjában kell megkezdeni.
(2) A nem elektronikusan benyújtott részvételi jelentkezés és ajánlat esetében, az ajánlatot és a részvételi jelentkezést egy példányban, írásban és zártan, az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban megadott címre közvetlenül vagy postai úton kell benyújtani az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártáig. Az ajánlatkérő előírhatja elektronikus másolati példányok benyújtását.
(3) A nem elektronikusan benyújtott részvételi jelentkezések és ajánlatok felbontásánál csak az ajánlatkérő, az ajánlattevők (részvételre jelentkezők), valamint az általuk meghívott személyek, továbbá – a közbeszerzéshez támogatásban részesülő ajánlatkérő esetében – a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselői, és személyek lehetnek jelen. E személyek a bontáson a felolvasólapba be is tekinthetnek.
(4) Az ajánlatok felbontásakor ismertetni kell az ajánlattevők nevét, címét (székhelyét, lakóhelyét), valamint azokat a főbb, számszerűsíthető adatokat, amelyek az értékelési szempontok alapján értékelésre kerülnek. Az ajánlatok bontásának megkezdése előtt ismertethető a rendelkezésére álló fedezet összege is.
(5) A részvételi jelentkezések felbontásakor ismertetni kell a részvételre jelentkezők nevét, címét (székhelyét, lakóhelyét).
(6) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések felbontásáról és a (4)-(5) bekezdés szerinti adatok ismertetéséről az ajánlatkérő jegyzőkönyvet készít, amelyet a bontástól számított öt napon belül megküld az összes ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek. A határidő után beérkezett ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásáról szintén jegyzőkönyvet kell felvenni, és azt az összes – beleértve az elkésett – ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek megküldeni.

XIII. Fejezet

Az ajánlatok és a részvételi jelentkezések bírálata

A bírálat folyamata

69. §

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.
(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg – több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban – ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.
(3) A (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérő az értékelési szempontok szerint értékeli.
(4) Az eljárás eredményéről szóló döntés meghozatalát megelőzően az ajánlatkérő köteles az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőt öt munkanapos határidő tűzésével felhívni a kizáró okok, az alkalmassági követelmények, valamint – adott esetben – a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok tekintetében az eljárást megindító felhívásban előírt igazolások benyújtására. A kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezetnek csak az alkalmassági követelmények tekintetében kell az igazolásokat benyújtani.
(5) Ha a (4) bekezdés szerinti ajánlattevő nem vagy az esetleges hiánypótlást, illetve felvilágosítás kérést követően sem megfelelően nyújtja be az igazolásokat, az ajánlatkérő ezen ajánlattevő ajánlatának figyelmen kívül hagyásával az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőt hívja fel a (4) bekezdés szerint az igazolások benyújtására. Az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntésben csak olyan ajánlattevőt nevezhet meg nyertes ajánlattevőként, aki az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok tekintetében az e törvényben és a külön jogszabályban foglaltak szerint előírt igazolási kötelezettségének eleget tett.
(6) Az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntés meghozatalát megelőzően dönthet úgy, hogy a (4) bekezdésben foglaltak szerint nem csak a legkedvezőbb, hanem az értékelési sorrendben azt követő meghatározott számú következő legkedvezőbb ajánlattevőt is felhívja az igazolások benyújtására. Az ajánlatkérő az összegezésben csak akkor nevezheti meg a második legkedvezőbb ajánlattevőt, ha az eljárást lezáró döntés meghozatalát megelőzően őt is felhívta az igazolások benyújtására. Az e bekezdés szerinti lehetőséggel az ajánlatkérő akkor élhet, ha az értékelés módszerét figyelembe véve valamelyik ajánlat figyelmen kívül hagyása esetén az ajánlattevők egymáshoz viszonyított sorrendje nem változik.
(7) Ha az ajánlatkérőnek a részvételi jelentkezések és az ajánlatok bírálata során alapos kétsége merül fel valamely gazdasági szereplő nyilatkozatának valóságtartalmára

vonatkozóan, bármikor öt munkanapos határidő tűzésével kérheti az érintett ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt, hogy nyújtsa be a (4) bekezdés szerinti igazolásokat.
(8) Ha ajánlatkérő él azzal a lehetőséggel, hogy a több szakaszból álló eljárás részvételi szakaszában meghatározza az ajánlattételre felhívandó gazdasági szereplők keretszámát, és az adott közbeszerzési eljárásban a keretszámot meghaladó részvételi jelentkezést nyújtottak be, az ajánlatkérő köteles már a részvételi jelentkezések bírálata során a (4) bekezdés szerinti igazolásokat bekérni, és a részvételi szakasz eredményét ezek figyelembe vételével megállapítani.
(9) Az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező utólagos igazolási kötelezettsége arra irányul, hogy bizonyítsa az alkalmassági követelmények, a kizáró okok fenn nem állása és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok tekintetében az egységes európai közbeszerzési dokumentum alapján az ajánlatkérő által figyelembe vett értékek teljesülését. Az alkalmassági követelményeknek való megfelelés, a kizáró okok fenn nem állása és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok tekintetében figyelembe vett értékek teljesülése esetén az ajánlat vagy részvételi jelentkezés akkor is érvényes, ha a benyújtott igazolások eltérnek a korábbi nyilatkozatban feltüntetett adatoktól. Az igazolások utólagos benyújtásakor igazolt, adott esetben a korábbi nyilatkozat szerinti értékeket meghaladó adatok azonban már nem változtatják meg az ajánlattételre felhívni kívánt részvételre jelentkezők rangsorát.
(10) A Kormány rendeletben határozza meg, hogy az ajánlatkérő milyen igazolási módokat köteles elfogadni, illetve milyen dokumentumok benyújtását írhatja elő az alkalmasság és a kizáró okok körében.
(11) Nem kérhető igazolás benyújtása, ha az ajánlatkérő az Európai Unió bármely tagállamában működő, – az adott tagállam által az e-Certis rendszerben igazolásra alkalmas adatbázisként feltüntetett – ingyenes elektronikus adatbázisba belépve közvetlenül hozzájuthat az igazoláshoz vagy egyéb releváns információhoz. Nem magyar nyelvű nyilvántartás esetén az ajánlatkérő kérheti a releváns igazolás vagy információ magyar nyelvű fordításának benyújtását. A magyarországi nyilvántartások közül a hatósági nyilvántartások, valamint a külön jogszabályban nevesített nyilvántartások tekintendőek az igazolás benyújtásának kiváltására alkalmas nyilvántartásnak. A magyarországi ilyen nyilvántartások listájának az e-Certis rendszerben való közzétételéről a Közbeszerzési Hatóság gondoskodik.
(12) Az alkalmassági követelmények tekintetében a gazdasági, valamint szakmai kamara a tagjai tevékenységi körében – a külön jogszabályban részletesen szabályozott – minősített ajánlattevői jegyzéket hozhat létre. A minősített ajánlattevői jegyzéket a Közbeszerzési Hatóságnál nyilvántartásba kell venni, a Közbeszerzési Hatóság ellenőrzi, hogy a jegyzékbe vétel feltételei az e törvényben és a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelnek.
(13) Az ajánlatkérő jogosult az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben benyújtott igazolás, nyilatkozat tartalmának ellenőrzése érdekében más állami vagy önkormányzati szervtől, hatóságtól vagy gazdasági szereplőtől információt kérni. A megkeresett szervezet három munkanapon belül köteles az információt megadni.
(14) Az ajánlatkérő jogosult a kizáró okok fenn nem állása és az alkalmasság megítélése céljából az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben megnevezett személyek természetes személyazonosító adatait, valamint képzettségre és végzettségre, szakmai gyakorlatra, szervezeti, köztestületi tagságra, és gazdasági társaságban fennálló tagságra vonatkozó adatait kezelni. A kizáró okok fenn nem állta ellenőrzésének keretében – a külön jogszabályban foglalt igazolási szabályok szerint – a büntetlen előéletre vonatkozó adatról hatósági igazolás is kérhető. A kizáró okok hiányának igazolásához benyújtandó, külön jogszabályban foglalt nyilatkozat gazdasági, valamint szakmai kamara előtt annak tagja által tett nyilatkozat is lehet.

70. §

(1) Az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést, ha az adott eljárásban végleges árajánlatok mindegyike meghaladja a – 75. § (4) bekezdésének megfelelően igazolt – rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét. Ha az ajánlatkérő nem végzi el az ajánlatok bírálatát, az eredménytelen eljárásra tekintettel az ajánlatkérő nem élhet a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás indításának lehetőségével a 98. § (2) bekezdés *a)* pontja szerint.
(2) Ha az ajánlatkérő az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot. Ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja. Ha valamelyik ajánlattevő az ajánlatát nem tartja fenn, az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontját követően az eljárás további részében az értékelés során ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni.
(3) Az ajánlatkérő a részvételi jelentkezéseket köteles a lehető legrövidebb időn belül elbírálni. Ha a részvételi felhívásban feltüntetett, az ajánlattételi felhívás megküldésének időpontjáig a bírálatot nem tudja befejezni, minden részvételre jelentkezőnek egyidejűleg értesítést küld az ajánlattételi felhívás megküldésének – annak eredeti időpontjától számított hatvan napnál nem későbbi – új időpontjáról, és a részvételi szakasz eredményéről ezt megelőzően kell a részvételre jelentkezőket értesíteni.

Hiánypótlás, felvilágosítás kérés és a számítási hiba javítása

71. §

(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő, és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.
(2) A hiánypótlásra vagy a felvilágosítás nyújtására vonatkozó felszólítást az ajánlatkérő a többi ajánlattevő vagy részvételre jelentkező egyidejű értesítése mellett közvetlenül köteles az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező részére megküldeni, megjelölve a határidőt, továbbá a hiánypótlási felhívásban a pótlandó hiányokat.
(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat – ide értve a 69. § (4)-(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is – módosítani és kiegészíteni is lehet.
(4) Ha az ajánlatkérő megállapítja, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az alkalmasság igazolásához olyan gazdasági szereplő kapacitásaira támaszkodik, vagy olyan alvállalkozót nevezett meg, amely a 62. § (1) bekezdés *a)-h), k)-n)* pontja szerinti, korábbi eljárásban tanúsított magatartás alapján a *j)* pontja szerinti vagy – ha az ajánlatkérő előírta – a 63. § szerinti kizáró ok hatálya alatt áll, a kizáró okkal érintett gazdasági szereplő kizárása mellett hiánypótlás keretében felhívja az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt a kizárt helyett szükség esetén más gazdasági szereplő megnevezésére.

(5) Amíg bármely ajánlattevő vagy részvételre jelentkező számára hiánypótlásra vagy felvilágosítás nyújtására – a (2) bekezdés szerinti felszólításban, illetve értesítésben megjelölt – határidő van folyamatban, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező pótolhat olyan hiányokat, amelyekre nézve az ajánlatkérő nem hívta fel hiánypótlásra.
(6) Az ajánlatkérő köteles újabb hiánypótlást elrendelni, ha a korábbi hiánypótlási felhívás(ok)ban nem szereplő hiányt észlelt. Nem köteles az ajánlatkérő újabb hiánypótlást elrendelni, ha a hiánypótlással az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az ajánlatban vagy a részvételi jelentkezésben korábban nem szereplő gazdasági szereplőt von be az eljárásba, és e gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükséges az újabb hiánypótlás, feltéve, hogy az eljárást megindító felhívásban feltüntette, hogy ilyen esetben nem – vagy csak az általa meghatározott korlátozással – rendel el újabb hiánypótlást. A korábban megjelölt hiány a későbbi hiánypótlás során már nem pótolható.
(7) Az ajánlatkérő kizárólag az (1)-(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.
(8) A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:
a) nem járhat a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és
b) az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.
(9) A 76. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti értékeléshez az ajánlatkérő által bemutatni kért szakemberek személye hiánypótlás keretében csak úgy változhat, hogy a hiánypótlásban az értékeléskor figyelembe veendő minden releváns körülmény tekintetében a korábbival legalább egyenértékű szakember kerül bemutatásra. Ha a hiánypótlás során a korábbinál nagyobb tapasztalattal, magasabb képzettséggel rendelkező személy kerül bemutatásra, az ajánlatkérő az értékeléshez akkor is csak az általa pótoltatott szakember adatait veheti figyelembe, a hiánypótlás ilyenkor is csak az érvényessé tételt szolgálja, és nem eredményezi az értékeléskor figyelembe veendő tényezők változását.
(10) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása az e §-ban foglaltaknak megfelel. A (3) vagy (8)-(9) bekezdés rendelkezéseinek megsértése esetén, vagy ha a hiánypótlást, felvilágosítás megadását nem, vagy nem az előírt határidőben teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati vagy részvételi jelentkezési példányt (példányokat) lehet figyelembe venni az elbírálás során.
(11) Ha az ajánlatkérő az ajánlatban az értékelésre kiható számítási hibát észlel, annak javítását az ajánlatkérő végzi el úgy, hogy a közbeszerzés tárgya elemeinek tételesen meghatározott értékeit (az alapadatokat) alapul véve számítja ki az összesített ellenértéket vagy más – az ajánlatban megtalálható számításon alapuló – adatot. A számítási hiba javításáról az összes ajánlattevőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban, haladéktalanul tájékoztatni kell.

Aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások

72. §

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.
(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen
a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
b) a választott műszaki megoldásra,
c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy
f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.
(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.
(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.
(5) Ha az ajánlati ár megalapozottságáról a döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.
(6) Az ajánlatkérő az állami támogatás miatt kirívóan alacsonynak értékelt ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot csak abban az esetben nyilváníthatja érvénytelennek, ha ezzel kapcsolatban előzetesen írásban tájékoztatást kért az ajánlattevőtől, és ha az ajánlattevő nem tudta igazolni, hogy a kérdéses állami támogatást jogszerűen szerezte. Az ezen okból érvénytelen ajánlatokról az ajánlatkérő köteles tájékoztatni – a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – az Európai Bizottságot.
(7) Az (1)-(6) bekezdésben foglalt eljárásrendet megfelelően alkalmazni kell arra az esetre is, ha az ajánlatnak valamely egyéb eleme tartalmaz teljesíthetetlennek ítélt kötelezettségvállalást. Ebben az esetben az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánítja az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy az adott kötelezettségvállalás teljesíthető.

Az ajánlat és a részvételi jelentkezés érvénytelensége

73. §

(1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha
a) azt az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejárta után nyújtották be;
b) az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt az eljárásból kizárták;
c) ha az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező alvállalkozója vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet a 62. § § (1) bekezdés *i)* pontja, vagy az adott eljárásban felmerült magatartása alapján *j)* pontja szerinti kizáró ok miatt kizárásra került;
d) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, vagy nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést;
e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.
(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].
(3) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha a részvételre jelentkező ajánlatot tesz.
(4) Az (1) bekezdés *e)* pontja alapján érvénytelen az ajánlat különösen, ha nem felel meg azoknak a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, amelyeket a jogszabályok vagy kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő. A Közbeszerzési Hatóság – a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által minden évben rendelkezésére bocsátott adatszolgáltatás alapján – tájékoztatást tesz közzé honlapján a Magyarországon egyes ágazatokban alkalmazandó kötelező legkisebb munkabérről.
(5) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban tájékoztatásként közli azoknak a szervezeteknek a nevét, amelyektől az ajánlattevő tájékoztatást kaphat a (4) bekezdés szerinti azon követelményekről, amelyeknek a teljesítés során meg kell felelni. Az ajánlatkérő a (4) bekezdésben foglaltakra tekintettel nem köteles a közbeszerzési eljárásban külön információk feltüntetését előírni az ajánlatban, csak azt ellenőrzi, hogy az ajánlatban feltüntetett információk nem mondanak-e ellent a (4) bekezdés szerinti követelményeknek.
(6) Az (1) bekezdés *e)* pontja alapján érvénytelen különösen az ajánlat, ha
a) azt az ajánlati kötöttség fennállása ellenére az ajánlattevő visszavonta;
b) az ajánlattevő az ajánlati biztosítékot határidőre nem, vagy az előírt mértéknél kisebb összegben bocsátotta rendelkezésre;
c) az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előre meghatározott egy olyan összeget, amelyet meghaladó árat vagy költséget tartalmazó ajánlatot a bírálat során érvénytelenné fog nyilvánítani, és az ajánlat ezen összeget meghaladja.

74. §

(1) Az ajánlatkérőnek ki kell zárnia az eljárásból azt az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt, alvállalkozót vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet, aki
a) a kizáró okok [62. §, és ha az ajánlatkérő előírta 63. §] hatálya alá tartozik;
b) részéről a kizáró ok az eljárás során következett be.
(2) Az ajánlatkérő kizárhatja az eljárásból

a) azt az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt, aki számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [2. § (5) bekezdés],
b) azt az ajánlattevőt, aki ajánlatában olyan származású árut ajánl, amely számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [2. § (5) bekezdés].
(3) Az áru származásának megállapítására a külön jogszabályban, illetve a Közösségi Vámkódexről szóló tanácsi rendeletben meghatározott származási szabályokat kell alkalmazni.

XIV. Fejezet

A közbeszerzési eljárás eredménye

Az eljárás eredménytelensége

75. §

(1) Eredménytelen az eljárás, ha
a) nem nyújtottak be ajánlatot vagy több szakaszból álló eljárás részvételi szakaszában részvételi jelentkezést;
b) kizárólag érvénytelen ajánlatot vagy részvételi jelentkezést nyújtottak be;
c) az eljárásban benyújtott minden ajánlat tekintetében lejárt az ajánlati kötöttség és egyetlen ajánlattevő sem tartja fenn ajánlatát.
(2) Az ajánlatkérő eredménytelenné nyilváníthatja az eljárást, ha
a) a szerződés megkötésére vagy teljesítésére képtelenné vált vagy a szerződéstől való elállásnak vagy a szerződés felmondásának lenne helye [53. § (4)-(6) bekezdés];
b) a – (4) bekezdésben foglaltak szerint igazolható – rendelkezésére álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés megkötéséhez az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel;
c) valamelyik ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az eljárás tisztaságát vagy a többi ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező érdekeit súlyosan sértő cselekményt követ el;
d) a Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő valamely döntését, és az ajánlatkérő új közbeszerzési eljárás lefolytatását határozza el, vagy eláll az eljárás lefolytatásának szándékától, az ajánlatkérő azonban nem nyilváníthatja eredménytelennek az eljárást akkor, ha a jogszerűtlen eljárást lezáró döntés megsemmisítését követően jogszerű döntés meghozatalával az eljárás jogszerűsége helyreállítható.
(3) Ha a (2) bekezdés *a)* pontjában foglalt eredménytelenségi eset oka a teljesítéshez eredetileg rendelkezésre álló anyagi fedezet egészben vagy részben történő elvonása, az ajánlatkérő köteles tájékoztatást adni a rendelkezésre állt anyagi fedezet összegéről, valamint arról, hogy az mely szervezet döntésével, mikor és milyen okból került elvonásra, átcsoportosításra.
(4) A (2) bekezdés *b)* pontjában foglalt esetben az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetmény feladásakor az elektronikus hirdetménykezelő rendszerben (kérelem) rögzített adattal, vagy a közbeszerzési eljárás során dokumentált, legkésőbb a végleges ajánlatok bontása előtt az ajánlattevőkkel vagy részvételre jelentkezőkkel közölt adattal, elektronikus árlejtés esetén az árlejtés megkezdését megelőzően az elektronikus rendszerben rögzített adattal igazolhatja a rendelkezésre álló fedezet összegét.
(5) Ha az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban lehetővé tette a részekre történő ajánlattételt, az eredménytelenség az eljárásnak csak az eredménytelenségi okkal érintett részére állapítható meg. Ha az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban rögzítette és

megindokolta, hogy bármely rész eredménytelensége esetén már nem áll érdekében a szerződések megkötése, az eljárást valamennyi rész tekintetében eredménytelenné nyilváníthatja.

A nyertes ajánlattevő kiválasztása

76. §

(1) Az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban meghatározni azt a szempontot vagy szempontokat, amelyek alapján a számára – az adott esetben szociális, társadalmi és környezetvédelmi szempontból is – gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kiválasztja (a továbbiakban: értékelési szempontok).
(2) Értékelési szempontként alkalmazhatóak
a) a legalacsonyabb ár,
b) a legalacsonyabb költség, amelyet az ajánlatkérő által meghatározott költség-hatékonysági módszer alkalmazásával kell kiszámítani, vagy
c) a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan – különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális – szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel.
(3) A legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok vonatkozhatnak különösen az alábbiakra:
a) minőség, műszaki érték, esztétikai és funkcionális tulajdonságok, valamennyi felhasználó számára való hozzáférhetőség, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása és egyéb szociális, környezetvédelmi és innovatív tulajdonságok, forgalmazási feltételek, vevőszolgálat és műszaki segítségnyújtás, pótalkatrészek biztosítása, készletbiztonság, a teljesítés időpontja, időszaka;
b) a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szervezettsége, képzettsége és tapasztalata, ha a személyzet minősége jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára.
(4) A legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszer alkalmazható úgy is, hogy az abban szereplő ár vagy költség elemet az ajánlatkérő egy rögzített értéken megadja, és az ajánlattevők az egyéb értékelési szempontok tekintetében versenyeznek egymással.
(5) Az ajánlatkérő köteles a legalacsonyabb költség vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok alkalmazására. Az ajánlatkérő csak akkor választhatja a legalacsonyabb ár egyedüli értékelési szempontját, ha az ajánlatkérő igényeinek kifejezetten valamely konkrétan meghatározott minőségi követelményeknek megfelelő áru vagy szolgáltatás felel meg, és a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztását az adott esetben további minőségi jellemzők nem, csak a legalacsonyabb ár értékelése szolgálja. Az ajánlatkérő nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként tervezési, mérnöki és építészeti szolgáltatások, valamint építési beruházások esetében. E törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály, vagy támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetében a támogatás feltételrendszere egyes beszerzési tárgyak tekintetében az alkalmazandó értékelési szempontrendszerre és módszerre vonatkozó részletes szabályokat határozhat meg.
(6) Az értékelési szempontoknak az alábbi követelményeknek kell megfelelniük:
a) a szerződés tárgyához kell kapcsolódniuk;
b) nem biztosíthatnak önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek, hanem mennyiségi vagy szakmai szempontok alapján értékelhető tényezőkön kell alapulniuk;
c) biztosítaniuk kell a 2. § (1)-(5) bekezdésében foglalt alapelvek betartását;

d) az értékelési szempontok körében nem értékelhető az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassága. A (3) bekezdés *b)* pontjában foglaltak értékelése esetén, ha az eljárásban e körülményekhez alkalmassági feltétel is kapcsolódik, egyértelműen el kell különíteni, hogy mely feltételek képezik a teljesítéshez minimálisan szükséges elvárást (alkalmassági követelmény), és melyek jelentik ezen felül az értékeléskor figyelembe vett tényezőket;
e) az értékelési szempontok nem eredményezhetik ugyanazon ajánlati tartalmi elem többszöri értékelését.
(7) A (6) bekezdés *a)* pontjának megfelelően az értékelési szempontok akkor tekintendők a szerződés tárgyához kapcsolódónak, ha azok az adott szerződés alapján megvalósítandó építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz bármely módon és azok életciklusának bármely szakaszában kapcsolódnak, ideértve azokat a tényezőket is, amelyek
a) az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállítása, nyújtása vagy a vele való kereskedés konkrét folyamatához kapcsolódnak; vagy
b) az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás életciklusának valamely másik szakaszában megvalósuló valamely folyamathoz kapcsolódnak
még akkor is, ha ezek érdemben nem határozzák meg az építési beruházás, áru vagy szolgáltatás végeredményének tulajdonságait.
(8) Az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállításának vagy nyújtásának folyamatához kapcsolódóan értékelhető különösen a munkanélküli vagy tartósan munkanélküli rétegek foglalkoztatásának megajánlott mértéke, valamint az adott szerződés teljesítésének keretében munkanélküliek képzését célzó intézkedések végrehajtása.
(9) Ha az ajánlatkérő nem egyedüli értékelési szempontként alkalmazza a legalacsonyabb ár szempontját vagy a 78. § szerinti módszerrel meghatározva a legalacsonyabb költség szempontját, köteles meghatározni
a) a legalacsonyabb költséget vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontokat és az azok súlyát meghatározó – az értékelési szempont tényleges jelentőségével arányban álló – szorzószámokat (a továbbiakban: súlyszám),
b) ha az értékelési szempont körében alszempontok is meghatározásra kerülnek, alszempontonként azok – tényleges jelentőségével arányban álló – súlyszámát,
c) az ajánlatok értékelési szempontok szerinti tartalmi elemeinek értékelése során adható pontszám alsó és felső határát, amely minden értékelési szempont esetében azonos,
d) azt a módszert (módszereket), amellyel megadja a ponthatárok [*c)* pont] közötti pontszámot.
(10) A (9) bekezdésben foglaltakat az eljárást megindító felhívásban meg kell adni azzal, hogy a *d)* pont szerinti módszer (módszerek) részletes ismertetése az egyéb közbeszerzési dokumentumokban is megadható. Kivételes esetben, ha a (9) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja szerinti súlyszám meghatározása objektív okból nem lehetséges – és ezt az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban egyértelműen alátámasztja –, az ajánlatkérőnek csökkenő fontossági sorrendben kell feltüntetnie a szempontokat.
(11) Ha az ajánlatkérő egyedül a legalacsonyabb költség értékelési szempontját alkalmazza és annak körében az áru, szolgáltatás vagy építési beruházás költségét életciklusköltség-számítási módszer alkalmazásával határozza meg, a (9)-(10) bekezdéstől eltérően csak a 78. §-ban foglaltakat adja meg a közbeszerzési dokumentumokban.
(12) A (9) bekezdés *d)* pontja szerinti módszerekről és az ajánlatok elbírálásáról a Közbeszerzési Hatóság útmutatót készít.
(13) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban olyan előírásokat határoz meg, amelyek biztosítják, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevők által benyújtott információkat

ellenőrizni tudja annak megállapítása érdekében, hogy az ajánlat mennyiben felel meg az értékelési szempontoknak. Kétség esetén az ajánlatkérőnek meg kell győződnie az ajánlattevő által benyújtott információk helytállóságáról.

77. §

(1) Az ajánlatkérő az ellenszolgáltatást vagy költséget tartalmazó értékelési szemponton vagy alszemponton kívüli értékelési szempontokkal (alszempontokkal) összefüggő ajánlati elemmel kapcsolatban az eljárást megindító felhívásban jogosult meghatározni az adott ajánlati elem azon legkedvezőbb szintjét, melyre és az annál még kedvezőbb vállalásokra egyaránt az értékelési ponthatár felső határával azonos számú pontot ad. Az ajánlatkérő bármely szempont tekintetében jogosult meghatározni olyan elvárást, melynél kedvezőtlenebb az adott ajánlati elem nem lehet.
(2) Ha az ajánlatkérő nem egyedüli értékelési szempontként a legalacsonyabb ár szempontját alkalmazza, az ajánlatoknak az értékelési szempontok szerinti tartalmi elemeit az eljárást megindító felhívásban meghatározott ponthatárok között értékeli az általa meghatározott módszerrel, majd az egyes tartalmi elemekre adott értékelési pontszámot megszorozza a súlyszámmal, a szorzatokat pedig ajánlatonként összeadja. Az az ajánlat a legkedvezőbb, amelynek az összpontszáma a legnagyobb. Ha az ajánlatkérő egyedül a legalacsonyabb költség értékelési szempontját alkalmazza és annak körében az áru, szolgáltatás vagy építési beruházás költségét életciklusköltség-számítási módszer alkalmazásával határozza meg, a legkedvezőbb ajánlatot a 78. §-ban foglalt módszer alkalmazásával adja meg.
(3) Az ajánlatkérő az ajánlatok értékelését követően elektronikus árlejtést kezdeményezhet, ha azt az eljárást megindító felhívásban előzetesen jelezte.
(4) Az eljárás nyertese az az ajánlattevő, aki az értékelési szempontok szerint a legkedvezőbb ajánlatot tette és ajánlata érvényes.
(5) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban meghatározhatja azt az objektív módszert vagy a 76. § (6) bekezdés *a)-d)* pontjának megfelelő kiegészítő szempontot, amelynek alapján a legkedvezőbb ajánlatot kiválasztja, ha több ajánlatnak azonos az (1) bekezdés szerint kiszámított összpontszáma, vagy a legalacsonyabb árat vagy költséget, mint egyedüli értékelési szempontot több ajánlat azonos összegben tartalmazza. Ha az ajánlatkérő nem adott meg ilyen módszert vagy szempontot, az az ajánlat minősül a legkedvezőbbnek, amely a nem egyenlő értékelési pontszámot kapott értékelési szempontok közül a legmagasabb súlyszámú értékelési szempontra nagyobb értékelési pontszámot kapott, a legalacsonyabb ár értékelési szempontja esetében pedig közjegyző jelenlétében tartott sorsolás alapján választ az ajánlatkérő a legalacsonyabb összegű ajánlatok között. Az ajánlatkérő akkor is jogosult közjegyző jelenlétében sorsolást tartani, ha a legkedvezőbb ajánlat az e bekezdés szerinti módszerrel nem határozható meg.

78. §

(1) Ha az ajánlatkérő az áru, szolgáltatás vagy építési beruházás értékeléskor figyelembe vett költségét életciklusköltség-számítási módszer alkalmazásával határozza meg, ezt a tényt az eljárást megindító felhívásban fel kell tüntetnie, valamint a közbeszerzési dokumentumokban fel kell tüntetnie, hogy az ajánlattevőknek milyen adatokat kell megadniuk, és az ajánlatkérő milyen módszert fog alkalmazni az életciklusköltségeknek az említett adatok alapján történő meghatározásához.

(2) Az életciklusköltségek meghatározásakor egy áru, szolgáltatás vagy építési beruházás életciklusa során felmerült alábbi költségek egészét vagy egy részét kell az ajánlatkérő által jelentőségüknek megfelelően meghatározott mértékben figyelembe venni:
a) az ajánlatkérő vagy más felhasználók által viselt költségek, különösen
aa) a megszerzéshez kapcsolódó költségek,
ab) a használat költségei, különösen az energia és más erőforrások felhasználása,
ac) a fenntartási költségek,
ad) az életciklus végéhez kapcsolódó költségek (különösen az elszállítási és újrahasznosítási költségek),
b) az adott áruhoz, szolgáltatáshoz vagy építési beruházáshoz annak életciklusa során kapcsolódó környezeti externáliáknak betudható költségek, ha ezek pénzben kifejezett értéke meghatározható és ellenőrizhető; az ilyen költségek magukban foglalhatják az üvegházhatású gázok és más szennyező anyagok kibocsátásának költségeit, valamint a klímaváltozás hatásainak csökkentésével kapcsolatos egyéb kiadásokat.
(3) A környezeti externáliáknak betudható költségek meghatározására alkalmazott módszernek a következő feltételek mindegyikét teljesítenie kell:
a) objektívan ellenőrizhető, a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdése szerinti alapelvek érvényesülését biztosító kritériumokon alapul, melyek nem hoznak indokolatlanul kedvező vagy kedvezőtlen helyzetbe egyes gazdasági szereplőket;
b) a módszer előre meghatározott, minden érdekelt számára hozzáférhető, és nem csak kifejezetten egy adott közbeszerzési eljáráshoz alkalmazható;
c) a szükséges adatokat a tevékenységüket az általában elvárható gondossággal végző gazdasági szereplők ésszerű erőfeszítéssel rendelkezésre tudják bocsátani.
(4) A Közbeszerzési Hatóság az életciklusköltség-számítási módszertanokról útmutatót ad ki, amelyben ismerteti azt is, ha uniós jogszabály alapján kötelezően alkalmazandó közös módszertan áll rendelkezésre. E törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály meghatározhat egyes beszerzési tárgyak tekintetében kötelezően alkalmazandó életciklusköltség-számítási módszertanokat.

Tájékoztatás az ajánlatkérő döntéseiről

79. §

(1) Az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni az eljárás vagy az eljárás részvételi szakaszának eredményéről, az eljárás eredménytelenségéről, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének érvénytelenné nyilvánításáról, valamely gazdasági szereplő kizárásáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.
(2) Az ajánlatkérő az ajánlatok és a részvételi jelentkezések elbírálásának befejezésekor külön jogszabályban meghatározott minta szerint írásbeli összegezést köteles készíteni az ajánlatokról, illetve a részvételi jelentkezésekről. Az ajánlatkérő az ajánlatok és a részvételi jelentkezések elbírálásának befejezésekor az (1) bekezdés szerinti tájékoztatást az írásbeli összegezésnek minden ajánlattevő, a részvételi szakasz lezárása esetén részvételre jelentkező részére egyidejűleg, telefaxon vagy elektronikus úton történő megküldésével teljesíti.
(3) Az összegezést az Európai Bizottság, a Közbeszerzési Hatóság, a közbeszerzési eljárás ellenőrzésére feljogosított más szervezet vagy a Gazdasági Versenyhivatal kérésére meg kell küldeni. Az Európai Bizottság részére a közbeszerzésekért felelős miniszteren keresztül kell az összegezést megküldeni.

(4) Az ajánlatkérő az írásbeli összegezést az ajánlattevők részére történő megküldésétől számított huszadik napig, a részvételi szakaszról készült összegezés esetén az ajánlattételi határidő lejártáig egy alkalommal jogosult módosítani, szükség esetén az érvénytelenségről szóló tájékoztatást visszavonni, továbbá a már megkötött szerződéstől elállni, illetve ha az eredeti állapot nem állítható helyre, a szerződést azonnali hatállyal felmondani, ha az eredmény megküldését követően észleli, hogy az eredmény (eredménytelenség) jogszabálysértő volt és a módosítás a jogszabálysértést orvosolja. Ha a módosítás során az ajánlatkérő a részvételi jelentkezés érvénytelenségéről szóló tájékoztatást visszavonja, új ajánlattételi határidő kitűzésével jogosult a részvételre jelentkezőnek ajánlattételi felhívást küldeni Az ajánlatkérő a módosított írásbeli összegezést köteles faxon vagy elektronikus úton haladéktalanul, egyidejűleg az összes ajánlattevőnek megküldeni.
(5) Az ajánlatokról vagy részvételi jelentkezésekről készült írásbeli összegezésben észlelt bármely elírást (névcserét, hibás névírást, szám- vagy számítási hibát vagy más hasonló elírást) az ajánlatkérő kérelemre vagy kérelem hiányában is kijavíthatja. A kijavított írásbeli összegezést az ajánlatkérő legkésőbb az eljárás vagy a részvételi szakasz eredményének megküldését követő tíz napon belül köteles egyidejűleg megküldeni az összes ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek.

Az előzetes vitarendezés

80. §

(1) Előzetes vitarendezés kezdeményezésére jogosult
a) a jogsértő eseményről való tudomásszerzést követő három munkanapon belül az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az írásbeli összegezés, illetve az ajánlatkérő bármely eljárási cselekménye vagy a közbeszerzési eljárásban keletkezett bármely – a *b)* pont szerintieken kívüli – dokumentum;
b) bármely érdekelt gazdasági szereplő vagy a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdekképviseleti szervezet (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: kérelmező)
ba) az ajánlattételi, vagy részvételi határidő lejárta előtti tizedik napig, gyorsított, vagy hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban e határidők lejártáig,
bb) a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárást meghirdető előzetes tájékoztatóban a részvételi szándék jelzésére meghatározott határidőig,
ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az eljárást megindító vagy meghirdető felhívás, a felhívással együtt elérhető közbeszerzési dokumentumok, vagy azok módosítása.
(2) A kérelmezőnek az ajánlatkérőhöz benyújtott kérelmében (a továbbiakban: előzetes vitarendezési kérelem) meg kell jelölnie az írásbeli összegezés vagy egyéb dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket, továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra – ha vannak ilyenek – hivatkoznia kell.
(3) Az előzetes vitarendezési kérelmet faxon vagy elektronikus úton kell megküldeni az ajánlatkérő részére, aki a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a vitarendezést kérelmezőt a kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül a benyújtási móddal megegyező módon tájékoztatja, továbbá az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi – általa ismert – ajánlattevőjét vagy részvételre jelentkezőjét is tájékoztatja.
(4) Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül akkor is jogosult egy alkalommal az ajánlattevőket vagy a részvételre

jelentkezőket három munkanapos határidővel hiánypótlás [71. §], felvilágosítás [71. §] vagy indokolás [72. §] benyújtására felhívni, ha az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható. Ebben az esetben az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról a hiánypótlási felhívás, a felvilágosítás vagy indokolás kérésének megküldésével egyidejűleg, míg a kérelemre adott válaszáról a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül – faxon vagy elektronikus úton – tájékoztatja a kérelmezőt és az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket.
(5) Ha valamely ajánlattevő az (1) bekezdés szerinti határidőben és a (2) bekezdésnek megfelelően előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatok bontását követően történt eljárási cselekménnyel, keletkezett dokumentummal kapcsolatban, az ajánlatkérő a kérelem benyújtásától a válaszának megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig akkor sem kötheti meg a szerződést – ha részajánlat tétele lehetséges volt, a beszerzés érintett részére vonatkozó szerződést –, ha eddig az időpontig a szerződéskötési moratórium egyébként lejárna.

XV. Fejezet

Egyes eljárásfajták sajátos szabályai

Nyílt eljárás

81. §

(1) A nyílt eljárás olyan, egy szakaszból álló közbeszerzési eljárás, amelyben minden érdekelt gazdasági szereplő ajánlatot tehet.
(2) A nyílt eljárás ajánlati felhívással indul.
(3) Az ajánlattevő ajánlatával együtt benyújtja a kizáró okok és az alkalmasság igazolására az egységes európai közbeszerzési dokumentumot.
(4) Nyílt eljárásban az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban rendelkezhet úgy, hogy a bírálatnak az aránytalanul alacsony ár vagy költség vizsgálatára vonatkozó részét az ajánlatok értékelését követően végzi el. Ebben az esetben csak a legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő – és ha az összegezésben meg kívánja nevezni, a második legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő – tekintetében vizsgálja az ár vagy költség aránytalanul alacsony voltát, és alkalmazza szükség esetén a 72. § szerinti eljárást. Ha az ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony ár vagy költség miatt érvénytelennek bizonyul, az értékelési sorrendben a következő ajánlattevő a helyébe lép és a szükséges bírálati cselekményeket ennek megfelelően kell elvégezni.
(5) Az ajánlatkérő nyílt eljárásban az eljárást megindító felhívásban rendelkezhet úgy is, hogy az ajánlatok bírálatát – az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alapján – az ajánlatok értékelését követően végzi el. Ebben az esetben csak az értékelési sorrendben legkedvezőbb vagy a legkedvezőbb és az azt követő egy vagy több legkedvezőbb ajánlattevő tekintetében végzi el a bírálatot. A 69. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a bírálat során ilyenkor is biztosítani kell, hogy az összegezésben megnevezett nyertes – és ha az összegezésben meg kívánja nevezni, a második legkedvezőbb ajánlatot tett – ajánlattevő ajánlatának érvényességét az eljárást lezáró döntést megelőzően az ajánlatkérő az ajánlattevő nyilatkozatát alátámasztó igazolások vizsgálatára is kiterjedően teljeskörűen elbírálja.

(6) A (4)-(5) bekezdés szerinti lehetőséggel az ajánlatkérő csak akkor élhet, ha az értékelés alkalmazott szempontjait és módszerét figyelembe véve valamely ajánlat érvénytelensége esetén a többi ajánlat egymáshoz viszonyított sorrendje egyébként nem változna.
(7) Az ajánlati felhívásban az ajánlatkérő nem határozhatja meg az ajánlattételi határidőt az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított harmincöt napnál rövidebb időtartamban. Az ajánlattételi határidőt az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított legalább harminc napban lehet meghatározni, ha a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok elektronikus úton is benyújthatóak.
(8) Ha az ajánlatkérő az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napját legalább harmincöt nappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetményt adott fel, és az tartalmazta a külön jogszabályban foglaltak szerint a tájékoztatót tartalmazó hirdetmény szerinti adatokat, a (7) bekezdésben előírt határidőnél rövidebbet is meg lehet határozni, az ajánlattételi határidő azonban nem lehet rövidebb az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított tizenöt napnál.
(9) Ha az ajánlatkérő egyes közbeszerzési dokumentumok esetében a 39. § (2) bekezdése szerint nem biztosítja a teljeskörű, közvetlen, elektronikus hozzáférést, az ajánlattételi határidőt legalább a (7) és (8) bekezdésekben foglaltaknál öt nappal hosszabb időtartamban kell meghatározni.
(10) Kivételesen indokolt és sürgős esetben, ha a (7) bekezdésben foglalt határidők nem lennének betarthatóak, az ajánlatkérő a (7) bekezdésben foglaltnál rövidebb ajánlattételi határidőt is meghatározhat, amely azonban nem lehet rövidebb az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított tizenöt napnál (gyorsított nyílt eljárás). A gyorsított eljárás alkalmazásának indokát az eljárást megindító hirdetményben meg kell adni.
(11) A nyílt eljárásban nem lehet tárgyalni. A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc – építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál hosszabb időtartamban.

Meghívásos eljárás

82. §

(1) A meghívásos eljárás olyan, két szakaszból álló közbeszerzési eljárás, amelynek első, részvételi szakaszában az ajánlatkérő a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítésére való alkalmasságáról vagy alkalmatlanságáról dönt a 69. §-ban foglaltakkal összhangban. A részvételi szakaszban a részvételre jelentkező nem tehet ajánlatot. Az eljárás második, ajánlattételi szakaszában csak az ajánlatkérő által alkalmasnak minősített és ajánlattételre felhívott részvételre jelentkezők tehetnek ajánlatot.
(2) A meghívásos eljárás részvételi felhívással indul, az eljárás részvételi szakaszában – a (3) bekezdés szerinti eset kivételével – bármely érdekelt gazdasági szereplő nyújthat be részvételi jelentkezést.
(3) A nem központi ajánlatkérő esetében a meghívásos eljárást előzetes tájékoztató útján is meg lehet hirdetni. Ebben az esetben az ajánlatkérő a részvételi felhívást nem teszi hirdetményben közzé, hanem azt egyidejűleg és közvetlenül küldi meg azon gazdasági szereplőknek, amelyek az előzetes tájékoztatóban előírt határidőben szándéknyilatkozatukat az ajánlatkérőnél benyújtották és felhívja őket, hogy a részvételi jelentkezés benyújtásával részvételi szándékukat erősítsék meg (a továbbiakban: közvetlen részvételi felhívást). A

közvetlen részvételi felhívást legkésőbb az előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele napjától számított tizenkét hónapon belül meg kell küldeni.
(4) Az ajánlatkérő a részvételi felhívásban – a (3) bekezdésben foglalt esetben az előzetes tájékoztatóban vagy a közvetlen részvételi felhívásban – keretszámot határozhat meg arra vonatkozóan, hogy a részvételre jelentkezők közül az eljárás második szakaszában legfeljebb e keretszám felső határáig terjedő számú alkalmas, egyben érvényes jelentkezést benyújtó részvételre jelentkezőnek küld majd ajánlattételi felhívást. A keretszámnak legalább öt ajánlattevőt kell magában foglalnia, és biztosítania kell a valódi versenyt.
(5) Ha az ajánlatkérő keretszámot határoz meg, a részvételi felhívásban – a (3) bekezdésben foglalt esetben az előzetes tájékoztatóban vagy a közvetlen részvételi felhívásban – meg kell adnia az alkalmas jelentkezők közötti rangsorolás módját is arra az esetre, ha a keretszám felső határát meghaladja az alkalmas jelentkezők száma. Az ajánlatkérő köteles megadni azokat az objektív és e törvény alapelveivel összhangban álló szempontokat, amelyek alapján a rangsorolást elvégzi. Az ajánlatkérő megadhatja, hogy ezen objektív szempontoknak való megfelelés tekintetében – az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozatának alátámasztására – a gazdasági szereplőktől milyen igazolás – a 69. §-ban foglaltak szerinti – benyújtását kéri.

83. §

(1) A meghívásos eljárásban a részvételi határidőt az ajánlatkérő nem határozhatja meg a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának vagy a közvetlen részvételi felhívás megküldésének napjától számított harminc napnál rövidebb időtartamban.
(2) Kivételesen indokolt és sürgős esetben, ha az (1) bekezdés szerinti határidők nem lennének betarthatóak, az ajánlatkérő az (1) bekezdésben foglaltnál rövidebb részvételi határidőt is meghatározhat, amely azonban nem lehet rövidebb a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának vagy a közvetlen részvételi felhívás megküldésének napjától számított tizenöt napnál (gyorsított meghívásos eljárás). A gyorsított eljárás alkalmazásának indokát az eljárást megindító hirdetményben meg kell adni.
(3) Ha a részvételi szakasz eredményes, az eredménynek a részvételre jelentkezőkkel történt közlésétől számított öt munkanapon belül az ajánlatkérő köteles az alkalmasnak minősített jelentkezőknek – ha az ajánlatkérő meghatározta az ajánlattevők keretszámát, a kiválasztott jelentkezőknek – az ajánlattételi felhívást egyidejűleg megküldeni.
(4) Ha az alkalmasnak minősített jelentkezők száma nem éri el a keretszám alsó határát, az ajánlatkérő az alkalmasnak minősített jelentkezők ajánlattételre felhívásával folytatja az eljárást. Az ajánlattételre felhívott jelentkezők közösen nem tehetnek ajánlatot.

84. §

(1) Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:
a) az ajánlatkérő nevét és címét, telefon- és telefaxszámát, e-mail címét;
b) hivatkozást a közzétett részvételi felhívásra vagy előzetes tájékoztatóra és közzétételének napját, a közvetlen részvételi felhívás megküldésének napját;
c) a közbeszerzési dokumentumok elektronikus elérhetőségének helyét; a 39. § (2) bekezdés szerinti esetekben, ha más módon még nem bocsátották rendelkezésre, a felhíváshoz csatolni kell az érintett dokumentumokat;
d) a részvételi vagy közvetlen részvételi felhívásban előírtakkal összhangban az ajánlattételi szakaszban az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására a 69. § szerint benyújtandó igazolások meghatározását, valamint – ha

szükséges – az ajánlathoz csatolandó azon nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő, illetve alvállalkozója és az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet az ajánlattételi szakaszban sem tartozik a kizáró okok hatálya alá;
e) az ajánlattételi határidőt;
f) az ajánlat benyújtásának címét és a benyújtás módját;
g) annak feltüntetését, hogy a magyar nyelven kívül más nyelven is benyújtható-e az ajánlat;
h) az ajánlatok felbontásának idejét és – ha nem elektronikusan történik – helyét, valamint az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat;
i) az ajánlati kötöttség időtartamát;
j) az ajánlattételi felhívás megküldésének napját.
(2) A meghívásos eljárásban nem lehet tárgyalni. A meghívásos eljárásban az ajánlatkérő a részvételi felhívásban meghatározott feltételekhez a részvételi határidő lejártától, valamint az ajánlattételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő pedig az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától van kötve. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc – építési beruházás esetében, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál későbbi időtartamban.
(3) Az ajánlattevőnek az ajánlathoz nem kell csatolni azt az igazolást, nyilatkozatot, amelyet a részvételi jelentkezéshez már csatolt, kivéve, ha a korábban benyújtott igazolás vagy nyilatkozat már nem alkalmas az előírtak bizonyítására.
(4) A meghívásos eljárás ajánlattételi szakaszában az ajánlattételi határidőt az ajánlatkérő nem határozhatja meg az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított harminc napnál rövidebb időtartamban. Az ajánlattételi határidőt az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított legalább huszonöt napban lehet meghatározni, ha a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok elektronikus úton is benyújthatóak.
(5) Részvételi felhívással meghirdetett eljárás esetében, ha az ajánlatkérő a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napját legalább harmincöt nappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetményt adott fel, és az tartalmazta a külön jogszabályban foglaltak szerint a tájékoztatót tartalmazó hirdetmény szerinti adatokat, a (4) bekezdésben előírt határidőnél rövidebbet is meg lehet határozni. Ebben az esetben az ajánlattételi határidő nem lehet rövidebb az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított tíz napnál.
(6) A nem központi ajánlatkérő által indított eljárásban az ajánlattételi határidőt az ajánlatkérő és az ajánlattételre felhívni kívánt részvételre jelentkezők megállapodásban rögzíthetik, feltéve, hogy valamennyi jelentkezőnek azonos időtartam áll rendelkezésére ajánlata összeállítására és benyújtására. Ha az ajánlatkérő és az alkalmasnak minősített jelentkezők nem tudnak megállapodni az ajánlattételi határidőben, az ajánlattételi határidőt az ajánlatkérő állapítja meg, azzal, hogy az általa megállapított határidő nem lehet rövidebb az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított tíz napnál.
(7) Ha az ajánlatkérő egyes közbeszerzési dokumentumok esetében a 39. § (2) bekezdése szerint nem biztosítja a teljeskörű, közvetlen, elektronikus hozzáférést, az ajánlattételi határidőt a (4)-(6) bekezdésekben foglaltaknál legalább öt nappal hosszabb időtartamban kell meghatározni.
(8) A gyorsított eljárásban az ajánlatkérő – ha a (4) bekezdésben foglalt határidők nem lennének betarthatóak – az ajánlattételi határidőt nem határozhatja meg az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított tíz napnál rövidebb időtartamban.

Tárgyalásos eljárás

85. §

(1) A tárgyalásos eljárás olyan, két szakaszból álló közbeszerzési eljárás, amelynek első, részvételi szakaszában az ajánlatkérő a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítésére való alkalmasságáról vagy alkalmatlanságáról dönt a 69. §-sal összhangban. A részvételi szakaszban a részvételre jelentkező nem tehet ajánlatot. Az eljárás második, ajánlattételi szakaszában az ajánlatkérő az alkalmasnak minősített és ajánlattételre felhívott részvételre jelentkezőkkel tárgyal a szerződés feltételeiről.
(2) Az ajánlatkérő tárgyalásos eljárást alkalmazhat, ha
a) az ajánlatkérő igényeit nem lehet kielégíteni a piacon azonnal rendelkezésre álló kész megoldások kiigazítása, egyéni igényekhez alakítása nélkül;
b) a közbeszerzés tárgya tervezést vagy innovatív megoldásokat tartalmaz;
c) a szerződés jellegével, összetettségével vagy jogi és pénzügyi kialakításával kapcsolatos sajátos körülmények vagy az ezekhez kötődő kockázatok miatt előzetes tárgyalások nélkül nem választható ki a legkedvezőbb ajánlat;
d) az ajánlatkérő a műszaki leírást nem tudja kellő pontossággal elkészíteni a külön jogszabályban meghatározottak szerinti szabványok, európai műszaki értékelés, közös műszaki előírások vagy műszaki referenciák valamelyikére való hivatkozással; vagy
e) amennyiben megelőzőleg a nyílt vagy meghívásos eljárás azért lett eredménytelen, mert kizárólag érvénytelen ajánlatokat nyújtottak be, vagy az eljárás a 75. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján úgy lett eredménytelen, hogy az eljárásban benyújtott minden ajánlat meghaladta az ajánlatkérő rendelkezésére álló anyagi fedezet összegét.

86. §

(1) A tárgyalásos eljárás részvételi felhívással indul, a részvételi felhívásban fel kell tüntetni a tárgyalásos eljárás alkalmazásának jogcímét. Az eljárás részvételi szakaszában – a (2) bekezdésben foglalt eset kivételével – bármely érdekelt gazdasági szereplő nyújthat be részvételi jelentkezést.
(2) A nem központi ajánlatkérő esetében a tárgyalásos eljárást előzetes tájékoztató útján is meg lehet hirdetni, a 82. § (3) bekezdésében foglalt szabályok alkalmazásával.
(3) Az ajánlatkérő a tárgyalásos eljárásban is meghatározhatja az ajánlattevők keretszámát a 82. § (4)-(5) bekezdésében foglalt szabályok alkalmazásával, azzal az eltéréssel, hogy a keretszám felső határa legalább három lehet.
(4) A tárgyalásos eljárásra a 83. §-t is alkalmazni kell.

87. §

(1) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban meghatározza, hogy a műszaki leírás és a szerződéses feltételek mely elemei jelentik azokat a minimumkövetelményeket, amelyekről nem fog tárgyalni. A közbeszerzés tárgyának leírását és a szerződéses feltételeket olyan pontossággal kell megadni, hogy a gazdasági szereplők megállapíthassák a beszerzés tárgyát és jellegét, eldönthessék, hogy kívánnak-e részvételi jelentkezést benyújtani, valamint az eljárás ajánlattételi szakaszában egyenlő eséllyel megfelelő első ajánlatot tudjanak tenni.
(2) Az ajánlattételi felhívás tartalmára a 84. § (1) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell, azzal, hogy az ajánlattételi határidő alatt az első ajánlat benyújtásának határidejét kell érteni.

Az ajánlattételi felhívásnak tartalmaznia kell továbbá a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, valamint az első tárgyalás időpontját.
(3) Az első ajánlat benyújtására vonatkozó ajánlattételi határidő meghatározására a 84. § (4)-(8) bekezdését kell alkalmazni.
(4) A tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához a tárgyalások befejezésének időpontjától van kötve. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől (a tárgyalások befejezése) számított harminc – építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál későbbi időtartamban.
(5) Az ajánlatra a 84. § (3) bekezdését is alkalmazni kell.
(6) Az ajánlatkérő, ha az eljárást megindító vagy meghirdető felhívásban jelezte, hogy fenntartja ennek a lehetőségét, az első ajánlatok beérkezését követően dönthet úgy, hogy nem tart tárgyalást, hanem a benyújtott ajánlatok bírálatával és értékelésével befejezi az eljárást. Ebben az esetben döntéséről haladéktalanul – faxon vagy elektronikus úton – értesíti az ajánlattevőket, az ajánlattevő ajánlati kötöttsége az értesítés ajánlatkérő általi megküldésével áll be, az ajánlatkérő által – a (4) bekezdésben foglalt maximális időtartamok alkalmazásával – meghatározott időre.

88. §

(1) A tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő és egy vagy több ajánlattevő közötti tárgyalások arra irányulnak, hogy az ajánlatkérő a legkedvezőbb feltételekkel köthessen szerződést.
(2) Az ajánlatkérőnek a tárgyalások során is biztosítania kell az egyenlő bánásmódot az ajánlattevők számára, így különösen az ajánlatkérő által adott bármilyen tájékoztatást az összes ajánlattevőnek meg kell adni.
(3) Ha az ajánlatkérő az ajánlattevőkkel egyenként tárgyal, az ajánlattevő hozzájárulása nélkül a tárgyaláson az ajánlatáról közölt semmilyen információ nem osztható meg a többi ajánlattevővel.
(4) Az ajánlatkérőnek minden egyes tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készítenie, és azt a tárgyalás következő fordulójának megkezdéséig – egyetlen vagy utolsó forduló esetén a tárgyalás befejezését követő két munkanapon belül – minden, az adott tárgyaláson részt vett ajánlattevőnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni vagy két munkanapon belül meg kell küldeni.
(5) Az ajánlatkérő rendelkezhet úgy, hogy az eljárás ajánlattételi szakaszában a tárgyalásokat több fordulóban bonyolítja le és a megadott fordulót követően csak azokkal az ajánlattevőkkel folytatja a tárgyalást, akik az értékelési szempontok szerint a legkedvezőbb ajánlatot tették. Ilyen esetben az ajánlatkérő már az eljárást megindító felhívásban feltünteti, hogy élni kíván az ajánlattevők létszámának csökkentésével a tárgyalás során. Az ajánlatkérőnek ilyen esetben is biztosítania kell a valódi versenyt a végleges ajánlatok megtétele során, a tárgyalási fordulók során a végleges ajánlattételre felhívott ajánlattevők száma nem csökkenthető egyre.
(6) A tárgyalás során a közbeszerzés tárgya és feltételei nem változhatnak olyan módon, hogy
a) az eljárást meghirdető vagy megindító felhívásban, az ajánlattételi felhívásban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban közölt feltételek olyan jelentős mértékben módosuljanak vagy egészüljenek ki, amely torzítja a versenyt vagy sérti a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét, különösen ha az új feltételek ismerete alapvetően befolyásolhatta volna az érdekelt gazdasági szereplők arra vonatkozó döntését, hogy a közbeszerzési eljárásban tudnak-e részvételre jelentkezni, vagy a változás következtében valamelyik ajánlattevő nem lenne képes a tárgyalások befejezésével végleges ajánlatot tenni,

b) az értékelés szempontjai vagy módszere változna,
c) az ajánlatkérő által meghatározott, a 87. § (1) bekezdés szerinti minimumkövetelmények változnának.
(7) Az (5) bekezdés szerinti esetben az ajánlatkérőnek az ajánlattételi felhívásban előre meg kell határoznia az ilyen többfordulós tárgyalás menetét, az első, illetve a megadott fordulót követő tárgyalásra kiválasztott ajánlattevői létszám felső határát. Az így kiválasztott ajánlattevőkkel folytatott további tárgyalás során az ajánlattevők a korábbi fordulóhoz képest az ajánlatkérő számára csak kedvezőbb ajánlatot tehetnek.
(8) Az ajánlatkérő minden, a tárgyalásokon részt vevő ajánlattevőt – a végleges ajánlatok, vagy a tárgyalások során az ajánlattevőktől kért módosított ajánlatok benyújtását megelőzően – az ajánlatuk módosításához megfelelő időben értesít a műszaki leírás vagy más közbeszerzési dokumentum bármely módosításáról.
(9) Az ajánlatkérőnek – ha az ajánlattételi felhívás erre vonatkozóan nem adott pontos információt – előzetesen egyértelműen az ajánlattevők tudomására kell hoznia, hogy mikor fogja a tárgyalásokat lezárni. A tárgyalások lezárásaként az ajánlatkérő az ajánlattevőket felhívja egy végleges ajánlat írásban történő beadására. Az ajánlatkérőnek a végleges ajánlatok beadásának határidejét is meg kell adnia.

89. §

A tárgyalásos eljárásban – a 87. § (6) bekezdése szerinti eset kivételével – az ajánlatok bírálatát az ajánlatkérő több szakaszban végzi:
a) Az ajánlattételi felhívásban meghatározott ajánlattételi határidőre benyújtott, ajánlati kötöttséget nem eredményező első ajánlat vonatkozásában az ajánlatkérő megvizsgálja, hogy az megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlatot a tárgyalások megkezdését megelőzően akkor kell érvénytelenné nyilvánítani, ha az ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében nincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére. A tárgyalások megkezdését megelőzően csak akkor lehet az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt megállapítani, ha a szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek. Az ajánlatban foglalt egyéb nyilatkozatokkal, dokumentumokkal kapcsolatos hiányokat a tárgyalások befejezéséig kell pótolni.
b) A tárgyalások befejezését követően az ajánlatkérő megvizsgálja, hogy a végleges ajánlatok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumok tárgyalás befejezésekori tartalmának, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek és szükség szerint alkalmazza a 72. §-t. Azon nyilatkozatokra, dokumentumokra vonatkozó hiányok, amelyeket az első ajánlattal kapcsolatban a tárgyalások befejezéséig kellett volna pótolni, ezt követően már nem pótolhatóak.
c) A *b)* pont szerint megfelelőnek tekintett végleges ajánlatokat az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban meghatározott értékelési szempont alapján értékeli és – ha az eljárás korábbi szakaszában nem került sor az igazolások bekérésére – a 69. § (4)-(6) bekezdései szerint jár el.

Versenypárbeszéd

90. §

(1) A versenypárbeszéd olyan közbeszerzési eljárás, amelyben az ajánlatkérő az általa – a 69. §-ban foglaltakkal összhangban – kiválasztott részvételre jelentkezőkkel párbeszédet folytat a

közbeszerzés tárgyának, a szerződés típusának és feltételeinek pontos meghatározása érdekében, majd ajánlatot kér.
(2) A versenypárbeszéd három szakaszra tagolódik:
a) a részvételi szakasz,
b) a párbeszéd,
c) az ajánlattételi szakasz.
(3) Az ajánlatkérő versenypárbeszédet a 85. § (2) bekezdésében foglalt esetekben alkalmazhat.
(4) A versenypárbeszéd részvételi felhívással indul. A részvételi felhívásban fel kell tüntetni a versenypárbeszéd alkalmazásának jogcímét. Az eljárás részvételi szakaszában bármely érdekelt gazdasági szereplő nyújthat be részvételi jelentkezést. A 86. § (3) bekezdését a versenypárbeszédre is alkalmazni kell.
(5) A versenypárbeszédben a részvételi határidőt az ajánlatkérő nem határozhatja meg a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított harminc napnál rövidebb időtartamban.
(6) A versenypárbeszédben az ajánlatok értékelése csak a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszeren alapulhat.
(7) Az ajánlatkérő a részvételi felhívásban meghatározza a beszerzés tárgyára vonatkozó igényeit és követelményeit, amelyeket ismertetőben pontosít. Az ismertetőnek tartalmaznia kell különösen a közbeszerzés tárgyának, az arra vonatkozó közbeszerzési műszaki leírásnak, továbbá a szerződéses feltételeknek a meghatározását olyan mértékben, ahogyan az ajánlatkérő erre képes, valamint arra vonatkozó iránymutatást, hogy az ajánlatkérő mely körülményekről kéri az ajánlattevők javaslatát, és e körülmények tekintetében melyek az ajánlatkérő által igényelt keretek vagy elvárások. A szerződés megkötésének és teljesítésének indikatív határidejét is meg kell jelölnie a közbeszerzési dokumentumokban.

91. §

(1) Ha a részvételi szakasz eredményes, az eredménynek a részvételre jelentkezőkkel történt közlésétől számított öt munkanapon belül az ajánlatkérő köteles az alkalmasnak minősített jelentkezőknek – ha az ajánlatkérő meghatározta a párbeszédben résztvevők keretszámát, a kiválasztott jelentkezőknek – az ajánlattételi felhívást egyidejűleg megküldeni.
(2) Ha az alkalmasnak minősített jelentkezők száma nem éri el a keretszám alsó határát, az ajánlatkérő az alkalmasnak minősített jelentkezők párbeszédre felhívásával folytatja az eljárást. A párbeszédben részvételre önállóan felhívott ajánlattevők közösen nem nyújthatnak be megoldási javaslatot vagy tehetnek ajánlatot.
(3) Az eljárás párbeszéd szakaszában az ajánlattevők megoldási javaslatokat nyújtanak be, amelynek alapján az ajánlatkérő párbeszédet folytat velük.

92. §

(1) Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:
a) az ajánlatkérő nevét és címét, telefon- és telefaxszámát, e-mail címét;
b) hivatkozást a közzétett részvételi felhívásra és közzétételének napját;
c) a közbeszerzési dokumentumok elektronikus elérhetőségének helyét; a 39. § (2) bekezdése szerinti esetekben, ha más módon még nem bocsátották rendelkezésre, a felhíváshoz csatolni kell az érintett dokumentumokat;
d) a megoldási javaslat benyújtásának határidejét;
e) a megoldási javaslat benyújtásának címét, illetve a benyújtás módját;

f) annak feltüntetését, hogy a magyar nyelven kívül más nyelven is benyújtható-e a megoldási javaslat, illetve folytatható-e a párbeszéd;
g) a megoldási javaslatok felbontásának helyét (ha nem elektronikusan történik), és idejét;
h) a – nem elektronikusan benyújtott – megoldási javaslatok felbontásán jelenlétre jogosultakat;
i) a párbeszédre felhívás megküldésének napját;
j) a párbeszéd lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, megkezdésének időpontját;
k) ha az ajánlatkérő él a párbeszédben az ajánlattevők létszámának csökkentése lehetőségével, a párbeszéd fordulóinak menetét és a megadott fordulót követő párbeszédre kiválasztott résztvevői létszám felső határát;
l) ha az ajánlatkérő díjazásban kíván egy vagy több ajánlattevőt részesíteni, az erre vonatkozó – általa meghatározott – előírásokat;
m) a részvételi felhívásban előírtakkal összhangban – ha szükséges – a megoldási javaslathoz csatolandó azon igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő és alvállalkozója, valamint az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet a párbeszéd szakaszában sem tartozik a kizáró okok hatálya alá.
(2) A 88. § (5) bekezdését a versenypárbeszédre is alkalmazni kell azzal, hogy tárgyalás helyett párbeszédet kell érteni, és az ajánlatkérő a megvitatandó megoldási javaslatok számát csökkenti.
(3) A megoldási javaslatnak tartalmaznia kell
a) az ajánlattevő egy vagy többváltozatú javaslatát a 90. § (7) bekezdés szerinti körülményekre,
b) az ajánlattevő előzetes ajánlatát arra az esetre nézve, ha az általa javasolt műszaki, jogi, és pénzügyi feltételekkel kellene a szerződést teljesíteni, továbbá
c) annak meghatározását, hogy megoldási javaslatának mely része üzleti titok.
(4) A megoldási javaslatok benyújtására és bontására az ajánlatok bontásának szabályait alkalmazni kell, a 73. § (1) bekezdés *a)* pontjában és a 75. § (1) bekezdés *a)* pontjában foglaltak az ajánlattevők által benyújtott megoldási javaslatokra is megfelelően alkalmazandóak.

93. §

(1) A versenypárbeszédben az ajánlatkérő és egy vagy több ajánlattevő közötti párbeszéd arra irányul, hogy megtalálják azokat a megoldásokat, amelyek a leginkább alkalmasak az ajánlatkérő beszerzési igényének kielégítésére.
(2) Az ajánlatkérőnek a párbeszéd során is biztosítania kell az egyenlő bánásmódot az ajánlattevők számára, így különösen az ajánlatkérő által adott bármilyen tájékoztatást az összes ajánlattevőnek meg kell adni.
(3) A párbeszéd során az ajánlattevők megoldási javaslatukhoz, az ajánlatkérő az általa meghatározott feltételekhez nincs kötve, az eljárás során azonban a közbeszerzés tárgya és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételei nem változhatnak olyan jelentős mértékben, amely torzítaná a versenyt vagy sértené a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét. Az értékelés szempontjai vagy módszere az eljárás során nem változhatnak.
(4) A 92. § (2) bekezdése szerinti esetben a versenyben maradt résztvevőkkel folytatott további párbeszéd során az ajánlattevők a korábbi fordulóhoz képest az ajánlatkérő számára csak kedvezőbb megoldási javaslatot tehetnek. Ha egy ajánlattevő többváltozatú megoldási javaslatot adott, azokat önálló javaslatnak kell tekinteni, és az ajánlatkérő jogosult a

továbbiakban az ajánlattevő egy-egy megoldási javaslatát a párbeszéd további fordulójára vagy fordulóira nem meghívni.
(5) Az ajánlatkérő az ajánlattevőkkel egyenként folytatja a párbeszédet, az ajánlattevő hozzájárulása nélkül az általa közölt semmilyen információ nem osztható meg a többi résztvevővel. Az ajánlattevő hozzájárulását valamely konkrét információ tervezett közlésére vonatkozóan kell kérni.
(6) Az ajánlatkérőnek – ha a párbeszédre szóbeli tárgyaláson vagy azon is kerül sor – minden egyes tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készítenie, és azt a párbeszéd következő fordulójának megkezdéséig – egyetlen vagy utolsó forduló esetén a párbeszéd befejezését követő két munkanapon belül – minden, az adott tárgyaláson részt vett ajánlattevőnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni, vagy két munkanapon belül meg kell küldeni.

94. §

(1) A párbeszédek lezárását követően az ajánlatkérő írásban, egyidejűleg felszólítja a párbeszédben – adott esetben annak utolsó fordulójában – részt vett ajánlattevőket ajánlatuk benyújtására.
(2) Ha az érintett résztvevők hozzájárultak megoldási javaslatuknak a beszerzés tárgyára vonatkozó követelmények kialakítása során történő teljes vagy részleges felhasználásához és az ajánlatkérő szükségesnek tartja, az ajánlatkérő jogosult a végső ajánlat készítéséhez egy vagy több megoldási javaslat teljes vagy részleges felhasználásával meghatározni a közbeszerzési műszaki leírást és a szerződés feltételeit. Ebben az esetben a végleges ajánlat benyújtásához új közbeszerzési dokumentumokat bocsát rendelkezésre.
(3) Ha a (2) bekezdés szerinti feltételek nem állnak fenn, az ajánlattevők korábbi megoldási javaslatukat véglegesítve tesznek ajánlatot.
(4) Az ajánlattételi felhívásban közölni kell
a) az ajánlattétel határidejét, az ajánlatok benyújtásának helyét,
b) az ajánlatok bontásának helyét és időpontját,
c) a (2) bekezdés szerinti esetben a közbeszerzési dokumentumok elérésére vonatkozó információkat,
d) az ajánlati kötöttség időtartamát,
e) a részvételi felhívásban előírtakkal összhangban az ajánlattételi szakaszban az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására a 69. § szerint benyújtandó igazolások meghatározását, valamint – ha szükséges – az ajánlathoz csatolandó azon nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő, illetve alvállalkozója és az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet az ajánlattételi szakaszban sem tartozik a kizáró okok hatálya alá.
(5) Az ajánlattevő ajánlati kötöttsége az ajánlattételi határidő lejártával kezdődik. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc – építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál későbbi időtartamban.
(6) Versenypárbeszéd esetében az ajánlattevő ajánlati kötöttsége azzal az eltéréssel érvényesül, hogy az ajánlatkérőnek szükség esetén lehetősége van arra, hogy a szerződés egyes nem lényeges feltételeit a nyertesként megnevezni kívánt ajánlattevővel egy tárgyaláson pontosítsa. Ezek a pontosítások nem torzíthatják a versenyt és nem sérthetik a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét.

Innovációs partnerség

95. §

(1) Az innovációs partnerség olyan sajátos közbeszerzési eljárás, amelynek célja egy innovatív termék, szolgáltatás vagy építési beruházás kifejlesztése, és az ennek eredményeként létrejövő áruk, szolgáltatások vagy építési beruházások ezt követő beszerzése.
(2) Az innovációs partnerség két szakaszra tagolódik:
a) az e törvényben szabályozott eljárásrend szerint kerül sor az innovációs partnerségi szerződés vagy szerződések megkötésére (eljárási szakasz), majd
b) a fejlesztési folyamat és a beszerzés az innovációs partnerségi szerződésben szabályozott feltételek szerint történik (szerződéses szakasz).

96. §

(1) Az innovációs partnerségi szerződés – vagy ha az ajánlatkérő a partnerséget több ajánlattevővel kívánja létrehozni, szerződések – megkötésére az e §-ban foglalt eltérésekkel a tárgyalásos eljárás szabályait kell alkalmazni.
(2) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban a 95. § (1) bekezdésének megfelelően igényét olyan innovatív termékre, szolgáltatásra vagy építési beruházásra határozza meg, amely a piacon nem áll rendelkezésre. Az eljárás nem hirdethető meg előzetes tájékoztató útján és az eljárásfajta választását a beszerzés tárgya újszerűségének (innovativitásának) ismertetésével kell indokolnia az ajánlatkérőnek. A közbeszerzési dokumentumokban foglalt szerződéses feltételeknek részletesen ki kell térniük a szellemi alkotásokhoz fűződő jogokra vonatkozó feltételekre. Építési beruházás esetében nem szükséges árazatlan költségvetést a gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátani, illetve az ajánlatban árazott költségvetést benyújtani.
(3) A részvételi jelentkezés benyújtására rendelkezésre álló határidőt az ajánlatkérő nem határozhatja meg a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napjától számított harminc napnál rövidebb időtartamban, a tárgyalásos eljárásnál rendelkezésre álló határidő rövidítési lehetőségek nem alkalmazhatóak.
(4) Az ajánlatok értékelése csak a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszeren alapulhat.
(5) Az eljárás ajánlattételi szakaszában a 87. § (3) bekezdése nem alkalmazandó. Az ajánlatkérő nem élhet a 87. § (6) bekezdése szerinti lehetőséggel.
(6) Ha az ajánlatkérő él az ajánlattételre felhívandó részvételre jelentkezők száma korlátozásának lehetőségével, a részvételre jelentkezők kiválasztása során különösen a jelentkezőknek a kutatás és a fejlesztés, valamint az innovatív megoldások kifejlesztése és megvalósítása terén meglévő kapacitásával kapcsolatos kritériumokat kell alkalmaznia.
(7) Az ajánlattevők ajánlatának tartalmaznia kell az ajánlatkérő által meghatározott – a létező megoldásokkal nem megoldható – igények teljesítésére irányuló kutatási és fejlesztési projekt leírását. Az ajánlatkérőnek meg kell határoznia, hogy az ajánlatban az ellenszolgáltatást mely az ajánlattevőknek fizetendő díj-elemekre és milyen bontásban kell megadni és az értékelési szempontok között szerepeltetni kell a fejlesztés eredményeként létrejövő árukra, szolgáltatásokra vagy építési beruházásokra előre meghatározott maximális árat is.
(8) Az ajánlatkérő az eljárási szakasz lezárásaként több ajánlattevővel is megköthet partnerségi szerződést. A 37. § (1) bekezdés *h)* pontja szerinti hirdetményt a partnerségi szerződés megkötéséről kell közzétenni.

97. §

(1) A partnerségi szerződésben kell meghatározni a kutatási és innovációs folyamat menetét, amelynek egymást követő szakaszokból kell felépülnie, és amely magában foglalhatja az áruk előállítását, a szolgáltatások nyújtását és az építési beruházások megvalósítását is. A partnerségi szerződésnek meg kell határoznia a partner által elérendő közbenső célokat, amelyekhez kapcsolódóan díjazás kifizetéséről is rendelkeznie kell.
(2) Az ajánlatkérő minden szakasz lezárulását követően dönthet a partnerség megszüntetéséről vagy a partnerek számának csökkentéséről az egyes partnerségi szerződések felmondása révén, ha a közbeszerzési dokumentumokban jelezte ennek lehetőségét és feltételeit. A partnerségi szerződésben egyértelműen rögzíteni kell a partnerek számának csökkentésére alkalmazandó objektív szempontokat, valamint hogy a folyamat végén az ajánlatkérő hány gazdasági szereplőtől szerez be árut, szolgáltatást vagy építési beruházást, illetve – ha a fejlesztési folyamat során nem csökkentette a partnerek számát ennek megfelelően – hogy mely objektív szempontok alapján dönti el, hogy melyik partnertől szerzi be azokat.
(3) Több partnerrel létrehozott innovációs partnerség esetében az érintett partner hozzájárulása nélkül az általa közölt semmilyen információ nem osztható meg a többi partnerrel. A partner hozzájárulását valamely konkrét információ tervezett közlésére vonatkozóan kell kérni.
(4) Az ajánlatkérőnek biztosítania kell, hogy a partnerség felépítése, a különböző szakaszok tartama és értéke tükrözze a javasolt megoldás innovativitását és azt, hogy a megoldás kifejlesztéséhez milyen kutatási és innovációs tevékenységek sorozatára van szükség. A fejlesztést követően megvalósuló árubeszerzés, szolgáltatás vagy építési beruházás értéke nem lehet aránytalan a kifejlesztéséhez szükséges költségekhez képest.

Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás

98. §

(1) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás olyan egy szakaszból álló közbeszerzési eljárás, amelyben az ajánlatkérő az ajánlattételre felhívott ajánlattevőkkel tárgyal a szerződés feltételeiről.
(2) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat kivételes esetben, ha
a) a 85. § (2) bekezdés *e)* pontjában foglalt előfeltételek fennállnak és a közbeszerzés feltételei időközben lényegesen nem változtak meg, valamint az ajánlatkérő a tárgyalásra meghívja a nyílt vagy a meghívásos eljárás mindazon és csak azon ajánlattevőit, amelyek ajánlata nem a 73. § (1) bekezdés *b)* vagy *d)* pontja alapján érvénytelen, és ajánlatuk – adott esetben hiánypótlást követően – megfelelt az előírt formai követelményeknek;
b) a nyílt vagy a meghívásos eljárás azért volt eredménytelen, mert az eljárásban nem nyújtottak be ajánlatot vagy részvételi jelentkezést, vagy csak alapvetően nem megfelelő ajánlatot vagy részvételi jelentkezést nyújtottak be, feltéve, hogy a közbeszerzés feltételei időközben lényegesen nem változtak meg; minderről az ajánlatkérő köteles az Európai Bizottság kérésére – a közbeszerzésekért felelős miniszteren keresztül – tájékoztatást adni. Alapvetően nem megfelelőnek kell tekinteni az ajánlatot, ha az olyan okból érvénytelen, amely alapján a szakmai ajánlat jelentős változtatások nélkül nyilvánvalóan nem képes teljesíteni az ajánlatkérő által meghatározott igényeket és követelményeket, míg a részvételi jelentkezést akkor kell alapvetően nem megfelelőnek tekinteni, ha az a 73. § (1) bekezdés *b)* vagy *d)* pontja alapján érvénytelen;

c) a szerződés műszaki-technikai sajátosságok, vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, feltéve, hogy az ajánlatkérő számára nem létezik reális alternatíva beszerzési igényének kielégítésére, és a verseny hiánya nem annak a következménye, hogy a közbeszerzés tárgyát a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozták meg;
d) a szerződés egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, mivel annak célja egyedi művészeti alkotás vagy művészi előadás létrehozása vagy ajánlatkérő általi megszerzése;
e) az feltétlenül szükséges, mivel az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatóak; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából, vagy az ajánlatkérő által előidézett okból.
(3) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése esetében, ha olyan új építési beruházásra vagy szolgáltatás megrendelésére kerül sor, amelyet a korábbi nyertes ajánlattevővel köt meg ugyanazon ajánlatkérő azonos vagy hasonló építési beruházás vagy szolgáltatás teljesítésére. Ennek feltétele, hogy az új építési beruházás vagy szolgáltatás összhangban van azzal az alapprojekttel, amelyre a korábbi szerződést nyílt vagy meghívásos eljárásban megkötötték, és a korábbi eljárást megindító vagy meghirdető hirdetményben az ajánlatkérő jelezte, hogy tárgyalásos eljárást alkalmazhat, megjelölte a lehetséges további építési beruházások és szolgáltatások tárgyát és azok beszerzésének feltételeit, valamint a korábbi eljárásban az építési beruházás vagy a szolgáltatás becsült értékének meghatározásakor figyelembe vette az újabb építési beruházás vagy szolgáltatás becsült értékét is (az uniós értékhatár elérésének meghatározása szempontjából). Ilyen tárgyalásos eljárást azonban csak a korábbi első szerződés megkötésétől számított három éven belül lehet indítani.
(4) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá árubeszerzés esetében, ha
a) az érintett dolgot kizárólag kutatási, kísérleti, tanulmányi vagy fejlesztési célból állítják elő; ez az eset azonban nem alkalmazható olyan mennyiség esetén, amely megalapozza a piacképességet, illetve a kutatásfejlesztés költségeit fedezi;
b) a korábban beszerzett dolog részbeni kicserélése vagy bővítése során a korábbi nyertes ajánlattevőnek másikkal történő helyettesítése azzal a következménnyel járna, hogy műszaki-technikai szempontból eltérő és nem illeszkedő dolgokat kellene beszerezni vagy az ilyen beszerzés aránytalan műszaki-technikai nehézséget eredményezne a működtetésben és a fenntartásban; az ilyen – a korábbi nyertes ajánlattevővel kötött – szerződés vagy szerződések együttes időtartama azonban nem haladhatja meg a három évet;
c) az áru árutőzsdén jegyzett és beszerzett;
d) az árut kivételesen kedvező feltételekkel felszámolási eljárás, végelszámolás vagy bírósági végrehajtás, vagy az érintett szervezet személyes joga szerinti hasonló eljárás során történő értékesítés keretében szerzi be.
(5) Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá szolgáltatás megrendelése esetében, ha arra tervpályázati eljárást követően kerül sor, és a nyertessel vagy – a bírálóbizottság ajánlása alapján – nyertesek vagy díjazottak valamelyikével kell szerződést kötni; ez utóbbi esetben a tervpályázati eljárásban a bírálóbizottság által ajánlott összes pályázót vagy ajánlattevőt meg kell hívni a tárgyalásra.

99. §

(1) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás – a 98. § (4) bekezdés *c)-d)* pontja szerinti eljárás kivételével – ajánlattételi felhívás megküldésével, a 102. § (2) bekezdése szerinti esetben tárgyalási meghívó megküldésével kezdődik. Ha több ajánlattevő nyújthat be ajánlatot, az ajánlattételi felhívást vagy tárgyalási meghívót egyidejűleg kell megküldeni az ajánlattevőknek.
(2) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban kizárólag az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplő tehet ajánlatot. Az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők közösen nem tehetnek ajánlatot, nincs azonban akadálya annak, hogy valamely ajánlattételre felhívott gazdasági szereplő olyan gazdasági szereplővel tegyen közös ajánlatot, amelynek ajánlatkérő nem küldött ajánlattételi felhívást.
(3) A tárgyalásos eljárás a 98. § (2) bekezdés *b)* pontja és (4) bekezdés *a)* pontja szerinti esetében, valamint ha a rendkívüli sürgősséget előidéző helyzetben az ésszerűen lehetséges, a 98. § (2) bekezdés *e)* pontja szerinti esetben az ajánlatkérőnek lehetőség szerint legalább három ajánlattevőt kell ajánlattételre felhívnia.

100. §

(1) Az ajánlattételi felhívásnak az 50. §-ban foglaltakon túl a következőket kell tartalmaznia:
a) a tárgyalásos eljárás jogcímét;
b) a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait;
c) az első tárgyalás időpontját.
(2) Ha az ajánlatkérő a felhívás mellett nem bocsát rendelkezésre külön közbeszerzési dokumentumokat, a szerződési feltételeket, a műszaki leírást, építési beruházásnál az árazatlan költségvetést és adott esetben a nyertes ajánlattevők által alapítandó gazdálkodó szervezettel kapcsolatos követelményeket az ajánlattételi felhívásban köteles megadni.
(3) A 98. § (5) bekezdése szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetében az ajánlatok értékelése csak a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszeren alapulhat.
(4) Az ajánlattevő az ajánlatához a tárgyalások befejezésének időpontjától van kötve. Az ajánlattételi felhívásban az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő nem határozhatja meg annak kezdetétől (a tárgyalások befejezése) számított harminc – építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál hosszabb időtartamban.

101. §

(1) A tárgyalásokra a 88. § (2)-(4) bekezdését is megfelelően alkalmazni kell. A 88. § (8) bekezdése azzal alkalmazandó, hogy végleges ajánlat írásbeli benyújtása csak akkor szükséges, ha az eljárásban több ajánlattevő vesz részt.
(2) A tárgyalás során a közbeszerzés tárgya és feltételei nem változhatnak olyan módon, hogy
a) az eljárás alapján megkötött szerződés tárgya vagy feltételei olyan jellemzőjében, illetve körülményében térjen el az ajánlattételi felhívás megküldésekor beszerezni kívánt beszerzési tárgytól vagy megadott szerződéses feltételektől, amely nem tette volna lehetővé hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását,
b) az ajánlattételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban közölt feltételek olyan mértékben módosuljanak vagy egészüljenek ki, hogy annak következtében valamelyik ajánlattevő nem képes a tárgyalások befejezésével végleges ajánlatot tenni, vagy
c) az értékelés szempontjai vagy módszere változna.

102. §

(1) A 98. § (2) bekezdés *e)* pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban azzal vagy azokkal ajánlattevőkkel kell tárgyalni és a tárgyalás befejezésekor írásban szerződést kötni, aki a szerződést a rendkívüli helyzet által megkívánt idő alatt képes teljesíteni, továbbá ha több gazdasági szereplőnek került sor felhívás vagy meghívó megküldésére, amely ajánlattevő a legkedvezőbb ajánlatot tette.
(2) Ebben az esetben az ajánlatkérő ajánlattételi felhívást vagy ha a körülmények által megkövetelt rendkívüli sürgősség nem teszi lehetővé ajánlattételi felhívás elkészítését, tárgyalási meghívót küld az alkalmas gazdasági szereplőknek. A tárgyalási meghívó az ajánlatkérő nevét, székhelyét, a tárgyalás helyét és idejét, továbbá legalább a beszerzés tárgyát és mennyiségét kell, hogy tartalmazza.
(3) A rendkívüli sürgősségre tekintettel lefolytatott eljárásban:
a) az ajánlatkérőnek nem szükséges indokolnia, ha eltekint alkalmassági követelmény előírásától,
b) az ajánlatkérő elfogadhatja az ajánlattevő egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatát – a rendelkezésre álló elektronikus nyilvántartások ajánlatkérő általi ellenőrzése mellett – a kizáró okok fenn nem állásának végleges igazolásaként.

103. §

(1) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megkezdése napján az ajánlatkérő köteles benyújtani a Közbeszerzési Hatósághoz az ajánlattételi felhívást, továbbá az ajánlattételre felhívni kívánt gazdasági szereplők nevéről, címéről (székhelyéről, lakóhelyéről), a beszerzés becsült értékéről, valamint a tárgyalásos eljárás alkalmazását megalapozó körülményekről szóló tájékoztatást.
(2) A 98. § (2) bekezdés *e)* pontja esetében az ajánlattételi felhívásnak vagy adott esetben a tárgyalási meghívónak a gazdasági szereplők részére történő megküldésével egyidejűleg az ajánlatkérőnek haladéktalanul tájékoztatnia kell a Közbeszerzési Hatóságot az (1) bekezdésben foglaltak szerint. Ajánlattételi felhívás helyett adott esetben a tárgyalási meghívót kell megküldeni.
(3) A 98. § (4) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti tárgyalásos eljárás megkezdése napján az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzési Hatósághoz benyújtani a tárgyalásos eljárás alkalmazását megalapozó körülményekről szóló tájékoztatást, a *d)* pont szerinti esetben továbbá az érintett szervezet nevét és címét.
(4) A 98. § (2) bekezdés *e)* pontja szerinti tárgyalásos eljárás esetében a Közbeszerzési Hatóság részletes indokolással ellátott döntést hoz, amely alapján a tárgyalásos eljárás jogalapjának megalapozottsága egyértelműen megállapítható. A Közbeszerzési Hatóság döntését honlapján is közzéteszi.

XVI. Fejezet

Sajátos beszerzési módszerek

Keretmegállapodások

104. §

(1) Az ajánlatkérő közbeszerzését keretmegállapodás útján is megvalósíthatja.

(2) Ennek során az e törvényben foglaltaknak megfelelően közbeszerzési eljárás lefolytatásával keretmegállapodást köt, majd beszerzését a keretmegállapodás alapján e cím szabályai szerint valósítja meg.
(3) Az eljárást megindító felhívásban az ajánlatkérő megjelöli, hogy az eljárás egy vagy több ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás megkötésére irányul, és hogy a 105. §-ban foglaltaknak megfelelően az adott keretmegállapodás alapján beszerzés megvalósítására milyen módon vagy módokon kerülhet sor. Ennek során a keretmegállapodásban részes ajánlattevőket ajánlattételi, illetve szerződéskötési kötelezettség terheli. Az ajánlatkérő úgy is rendelkezhet, hogy a keretmegállapodás különböző részei esetében – függetlenül attól, hogy az eljárásban részajánlat tételére lehetőség volt-e – a szerződések megkötésére a 105. § (1) bekezdése vagy több ajánlattevő részvétele esetén a 105. § (2) bekezdése szerint lehetséges eltérő módokon kerül sor.
(4) A keretmegállapodás alapján – a 29-30. § és a 31-32. § eseteiben – csak az eljárást megindító vagy meghirdető felhívásban azonosított ajánlatkérők jogosultak a keretmegállapodásban részes ajánlattevőkkel szerződést kötni.
(5) Több ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás esetében az eljárást megindító felhívásban az ajánlatkérő köteles megadni az értékelési szempontok szerint a legkedvezőbb ajánlatot tevők keretszámát, amelynek legfeljebb a felső határáig terjedő számú ajánlattevővel köt majd keretmegállapodást. A keretszámnak a közbeszerzés tárgyához, az eljárás sajátos jellemzőihez kell igazodnia, és minden körülmény között biztosítania kell a valódi versenyt. A keretszámnak legalább három ajánlattevőt kell magában foglalnia, a keretmegállapodást azonban csak akkor kell legalább három ajánlattevővel megkötni, ha az eljárásban legalább három érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevő vesz részt. Ha a legkedvezőbb ajánlatot tevők keretszámának felső határán több ajánlat azonos, az ajánlatkérő a 77. § (5) bekezdés alkalmazása helyett úgy is dönthet, hogy az összes ilyen azonos ajánlatot tevővel keretmegállapodást köt. Ha az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban azt jelölte meg, hogy az eljárás a 105. § (2) bekezdése szerinti keretmegállapodás megkötésére irányul, az eljárás akkor is eredménytelennek nyilvánítható, ha csak egy érvényes ajánlatot nyújtottak be. Több ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás esetén a 69. § (5) bekezdés második mondata minden, a keretmegállapodásban részes ajánlattevőre alkalmazandó.
(6) Keretmegállapodás legfeljebb négy évre köthető, kivéve a kellően – különösen a keretmegállapodás tárgyára tekintettel – indokolt kivételes eseteket. Ennek során mérlegelni kell, hogy az adott keretmegállapodáshoz kapcsolódó sajátosságok szükségessé teszik-e a hosszabb határozott időtartam meghatározását, és az nem aránytalanul korlátozza-e a versenyt. A négy évnél hosszabb tartamú keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárást megindító felhívásban fel kell tüntetni a hosszabb időtartam meghatározásának indokolását.
(7) Az ajánlatkérő nem köteles beszerzését a keretmegállapodás alapján megvalósítani, különösen a több évre kötött keretmegállapodás esetében vagy ha a keretmegállapodást kötött ajánlattevők száma nem teszi lehetővé a valódi versenyt. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az új eljárást megindító felhívásban utalnia kell erre a körülményre, és – ha az eljárás hirdetménnyel indul – az új hirdetmény közzétételéről haladéktalanul értesítenie kell a keretmegállapodást kötött ajánlattevőket.
(8) A keretmegállapodás alapján szerződés kizárólag a keretmegállapodás időtartama alatt köthető, és a keretmegállapodás alapján beszerzett mennyiség nem haladhatja meg a keretmegállapodásban előirányzott teljes mennyiséget.

(9) Ha a keretmegállapodás alapján írásbeli konzultációra vagy a verseny újranyitására kerül sor, a keretmegállapodásban meghatározott feltételeket az írásbeli konzultáció, illetve a verseny újranyitása során lényegesen nem lehet módosítani.

105. §

(1) Az egy ajánlattevővel megkötött keretmegállapodás alapján – ideértve azt az esetet is, ha az eljárás több ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás megkötésére irányult, azonban az egyedüli érvényes ajánlattevővel került sor keretmegállapodás megkötésére – az adott közbeszerzés megvalósítására sor kerülhet

a) ha a keretmegállapodás az annak alapján adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) minden feltételét tartalmazza, a keretmegállapodásban meghatározott feltételek szerint az ajánlatkérő általi közvetlen megrendelés útján;

b) ha a keretmegállapodás az annak alapján adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) minden feltételét tartalmazza, az *a)* pont szerint az ajánlatkérő általi közvetlen megrendeléssel, vagy a *c)* pont szerinti írásbeli konzultációt követő szerződéskötéssel, ha ez utóbbi lehetőséget az ajánlatkérő a keretmegállapodásban – és a megelőző közbeszerzési eljárásban az eljárást megindító felhívásban – kikötötte. Az arra vonatkozó döntést, hogy egyes közbeszerzések megvalósítására az írásbeli konzultációt követően kerül-e sor, vagy közvetlenül a keretmegállapodásban foglalt feltételek szerint, a keretmegállapodásba foglalt objektív kritériumok alapján kell meghozni. A keretmegállapodásban meg kell határozni azt is, hogy mely feltételek tekintetében kerülhet sor írásbeli konzultációra. Az írásbeli konzultáció arra irányul, hogy az ajánlattevő a keretmegállapodásban foglaltakkal azonos vagy annál az ajánlatkérő számára kedvezőbb ajánlatot tegyen.

c) ha a keretmegállapodás nem tartalmazza az annak alapján adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) minden feltételét, írásbeli konzultációt követő szerződéskötéssel. A konzultációra szóló felhívásban az ajánlatkérő felhívja az ajánlattevőt a keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásban tett ajánlata kiegészítésére, az ajánlatkérőnek a konzultációra szóló felhívásban kell meghatároznia azokat a kiegészítéseket, amelyekre figyelemmel az ajánlattevő ajánlatát kiegészíti. A konzultációra szóló felhívásnak tartalmaznia kell az adott közbeszerzés tárgyára és szerződéses feltételeire vonatkozó adatokat. Az ajánlattevő az írásbeli konzultáció során a keretmegállapodásban foglaltakkal azonos vagy annál az ajánlatkérő számára kedvezőbb ajánlatot köteles tenni, az írásbeli konzultáció során tett ajánlatához az ajánlattevő a konzultációra szóló felhívásban meghatározott határidőig kötve van. Az írásbeli konzultáció során tett ajánlat elfogadásáról vagy elutasításáról az ajánlatkérő értesíti az ajánlattevőt.

(2) A több ajánlattevővel megkötött keretmegállapodás alapján az adott közbeszerzés megvalósítására sor kerülhet

a) ha a keretmegállapodás az annak alapján adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) minden feltételét tartalmazza, a keretmegállapodásban meghatározott feltételek szerint az ajánlatkérő általi közvetlen megrendelés útján, a keretmegállapodásban foglalt objektív szempontok szerint kiválasztott ajánlattevő(k)től. A keretmegállapodásnak tartalmaznia kell, hogy melyek azok az objektív szempontok (különösen az első részben alkalmazott értékelési szempont alapján felállított rangsor vagy a keretmegállapodás alapján megvalósuló közbeszerzés tárgyával összefüggő más objektív kritérium), amelyek alapján az adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződést az ajánlatkérő a keretmegállapodásban részes valamely ajánlattevővel megköti.

b) ha a keretmegállapodás az annak alapján adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) minden feltételét tartalmazza, az *a)* pont szerint az ajánlatkérő általi közvetlen

megrendeléssel, vagy a *c)* pont szerint a verseny újranyitásával, ha ez utóbbi lehetőséget az ajánlatkérő a keretmegállapodásban – és a megelőző közbeszerzési eljárásban az eljárást megindító felhívásban – kikötötte. Az arra vonatkozó döntést, hogy egyes közbeszerzések megvalósítására a verseny újbóli megnyitását követően kerül-e sor, vagy közvetlenül a keretmegállapodásban foglalt feltételek szerint, a keretmegállapodásba foglalt objektív kritériumok alapján kell meghozni. A keretmegállapodásban meg kell határozni azt is, hogy mely feltételek tekintetében kerülhet sor a verseny újranyitására.

c) ha a keretmegállapodás nem tartalmazza az annak alapján adott közbeszerzés megvalósítására irányuló szerződés(ek) minden feltételét, a verseny újranyitásával a (3)-(5) bekezdés szerint.

(3) Az ajánlatkérő a (2) bekezdés *b)* vagy *c)* pontja alkalmazásában a keretmegállapodást kötött összes ajánlattevőnek egyidejűleg írásban ajánlattételi felhívást küld. Más ajánlattevőt az eljárásba nem lehet bevonni. Az ajánlattételi felhívás tartalmazza:

a) az ajánlatkérő nevét és címét, telefon- és telefaxszámát, e-mail címét;

b) hivatkozást a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárást meghirdető vagy megindító hirdetményre és közzétételének napját;

c) hivatkozást a megkötött keretmegállapodásra;

d) az adott közbeszerzés tárgyát, és mennyiségét;

e) a szerződés meghatározását;

f) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;

g) a teljesítés helyét;

h) az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit vagy a vonatkozó jogszabályokra hivatkozást;

i) az ajánlattételi határidőt, és az ajánlatok benyújtásának címét, valamint annak meghatározását, ha az ajánlatkérő a magyar mellett más nyelven is biztosítja az ajánlattételt;

j) az ajánlat felbontásának helyét (amennyiben nem elektronikusan történik), idejét, az ott jelenlétre jogosultakat;

k) az ajánlattevőknek szóló felhívást, amely szerint a kizáró okok fenn nem állásáról nyilatkozniuk kell;

l) az ajánlattételhez szükséges egyéb, adott esetben újabb közbeszerzési dokumentumok rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos információkat;

m) az ajánlati kötöttség időtartamát;

n) az értékelési szempontokat és módszert a 76. §-nak megfelelően.

(4) Az ajánlatkérő akkor alkalmazhat a keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásban alkalmazott értékelési szempontoktól eltérő értékelési szempontokat, ha már a keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásban a közbeszerzési dokumentumokban azt előírta és amelyet egyben a keretmegállapodás tartalmaz. Az értékelési szempontokat és módszert a 76. §-nak megfelelően kell meghatározni. Az ajánlattevő csak a keretmegállapodásban foglaltakkal azonos vagy annál az ajánlatkérő számára kedvezőbb ajánlatot tehet.

(5) Az ajánlatok bontására a 68. § (4) bekezdése, elbírálására a 69. § (1) bekezdése és a 73-75. §, az ajánlatkérő döntéseinek közlésére, valamint a szerződés megkötésére a 79. § és a 131. § alkalmazandó. A 73. § (6) bekezdés *c)* pontja szerinti összeg a keretmegállapodásban részes ajánlattevőknek küldött konzultációra szóló felhívásban vagy ajánlattételi felhívásban is megjelölhető.

Dinamikus beszerzési rendszer

106. §

(1) Az ajánlatkérő gyakran felmerülő közbeszerzései megvalósítása érdekében dinamikus beszerzési rendszert hozhat létre.
(2) A dinamikus beszerzési rendszert elektronikus folyamatként kell működtetni, amelyben az ajánlatkérő és az ajánlattevők között minden kommunikáció elektronikusan történik.
(3) A dinamikus beszerzési rendszerhez annak teljes időtartama alatt bármely olyan gazdasági szereplő csatlakozhat, amely megfelel az ajánlatkérő által meghatározott alkalmassági feltételeknek.
(4) Az ajánlatkérő a dinamikus beszerzési rendszert több részre oszthatja, az adott részben megvalósítandó közbeszerzések objektív jellemzői (különösen az adott részben megkötendő szerződések legnagyobb értéke vagy a teljesítés helye) alapján. Ebben az esetben az eljárást megindító vagy – előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén – meghirdető felhívásban fel kell tüntetnie az egyes részeket és ezek jellemzőit. Az ajánlatkérőnek minden rész tekintetében külön kell meghatároznia az alkalmassági feltételeket. A 61. § (4)-(6) bekezdése nem alkalmazandók.

107. §

(1) A dinamikus beszerzési rendszerbe történő felvételre az ajánlatkérő a meghívásos eljárás részvételi szakaszának szabályait, a dinamikus beszerzési rendszerben a beszerzés megvalósítására a meghívásos eljárás ajánlattételi szakaszának szabályait alkalmazza az e címben foglalt eltérésekkel. A 83. § (3) bekezdése nem alkalmazandó.
(2) Az eljárást megindító vagy – előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén – meghirdető felhívásban fel kell tüntetni, hogy az ajánlatkérő dinamikus beszerzési rendszert alkalmaz. Az eljárás megindításakor a közbeszerzési dokumentumokban a beszerzés tárgyát úgy kell meghatározni, hogy a tervezett beszerzések jellege egyértelműen megállapítható legyen, valamint meg kell határozni a tervezett beszerzések becsült mennyiségét és a leglényegesebb szerződéses feltételeket, amelyek alapján a gazdasági szereplők eldönthetik, hogy jelentkeznek-e a dinamikus beszerzési rendszerbe. Meg kell továbbá adni a dinamikus beszerzési rendszerrel, annak működésmódjával, a használt elektronikus eszközökkel és a csatlakozás műszaki szabályaival és leírásával kapcsolatos valamennyi szükséges információt. A rendszerben megvalósítandó konkrét közbeszerzésre vonatkozó pontos műszaki leírást és szerződéses feltételeket az ajánlattételi felhívás megküldésével egyidejűleg kell elérhetővé tenni.
(3) A közbeszerzési dokumentumokhoz való ingyenes, közvetlen elektronikus hozzáférést a rendszer fennállásának teljes időtartama alatt biztosítani kell.
(4) Az alkalmassági feltételeknek megfelelő minden részvételre jelentkezőt fel kell venni a dinamikus beszerzési rendszerbe, az ajánlattételre felhívandó részvételre jelentkezők száma nem korlátozható.
(5) A dinamikus beszerzési rendszer felállításakor a részvételi határidőt az ajánlatkérő nem határozhatja meg a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának vagy a közvetlen részvételi felhívás megküldésének napjától számított harminc napnál rövidebb időtartamban, a gyorsított eljárás szabályai nem alkalmazhatóak. Ez a részvételi határidő a rendszer felállítására, annak keretében az első közbeszerzésre vonatkozó ajánlattételi felhívás megküldésére irányadó. A rendszerben megvalósítandó további közbeszerzések tekintetében

nem határozhatóak meg újabb részvételi határidők, a rendszer fennállásának teljes időtartama alatt lehet részvételre jelentkezni.
(6) Az ajánlatkérő a részvételi jelentkezéseket a beérkezésüktől számított tíz munkanapon belül köteles elbírálni és a részvételre jelentkezőket a dinamikus beszerzési rendszerbe történő felvételükről vagy annak elutasításáról értesíteni. A határidő indokolt esetben – különösen hiánypótlás vagy felvilágosítás kérése esetén – tizenöt munkanapra meghosszabbítható. A dinamikus beszerzési rendszer felállításakor a bírálat időtartama hosszabb időtartamra is meghosszabbítható, ebben az esetben a részvételi jelentkezések bírálatának befejezéséig nem küldhető meg az első közbeszerzésre vonatkozó ajánlattételi felhívás. A részvételi jelentkezések elbírálásáról összegezést csak a dinamikus beszerzési rendszer felállításakor kell készíteni. Az ajánlatkérő minden részvételre jelentkezőt értesít a bírálat meghosszabbított időtartamáról.
(7) Az ajánlatkérő az egyes közbeszerzések megvalósítása érdekében a rendszerbe felvett minden gazdasági szereplőt felhív arra, hogy nyújtson be ajánlatot. Ha a dinamikus beszerzési rendszert részekre osztották, az ajánlatkérőnek az adott részbe felvett minden gazdasági szereplőt fel kell hívnia ajánlat benyújtására. Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidőt nem határozhatja meg az ajánlattételi felhívás megküldésétől számított tíz napnál rövidebb időtartamban. A nem központi ajánlatkérő az ajánlattételi határidő meghatározására alkalmazhatja a 84. § (6) bekezdését.
(8) Az adott közbeszerzés tekintetében az eljárás nyertese az az ajánlattevő, amely a dinamikus beszerzési rendszerről szóló, az eljárást megindító, vagy – előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén – meghirdető felhívásban közzétett értékelési szempontok alapján a legkedvezőbb ajánlatot tette. A részvételi jelentkezések és ajánlatok bírálatára a 69. §-t kell alkalmazni azzal a különbséggel, hogy az ajánlatkérő a rendszer fennállásának teljes időtartama alatt bármikor felhívhatja a rendszerbe felvett gazdasági szereplőket, hogy öt munkanapon belül nyújtsák be az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatuk aktualizált változatát.
(9) Az eljárást megindító, vagy – előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén – meghirdető felhívásban az ajánlatkérőnek fel kell tüntetnie a dinamikus beszerzési rendszer fennállásának időtartamát. A fennállás időtartamának megváltozásáról a külön jogszabályban meghatározott hirdetményt kell közzétenni.
(10) A gazdasági szereplők számára a dinamikus beszerzési rendszerben való részvételre tekintettel nem számolható fel díj.

Elektronikus árlejtés

108. §

(1) Az elektronikus árlejtés során az ajánlattevők új, – egyre csökkenő – árakat illetve az ajánlat egyes számszerűsíthető elemeire vonatkozó új értékeket ajánlanak. E célból az ajánlatkérőknek az elektronikus árlejtést ismétlődő elektronikus folyamatként kell kialakítaniuk, amely az ajánlatok 76. § szerinti értékelése után indul el, lehetővé téve az ajánlatok automatikus értékelési módszerek alkalmazásával történő rangsorolását.
(2) Az ajánlatkérő, ha azt a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban előzetesen jelezte, a nyertes ajánlattevő kiválasztása érdekében elektronikus árlejtést kezdeményezhet az alábbi esetekben:
a) a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásban, ha a közbeszerzési dokumentumok tartalma, különösen a műszaki leírás pontosan meghatározható,

b) a 105. § (2) bekezdés *b)* vagy *c)* pontja szerinti keretmegállapodás felei közötti verseny újranyitása esetén,
c) a szerződéseknek a 106. § szerinti dinamikus beszerzési rendszer keretében való odaítélése esetén.
(3) Nem lehet elektronikus árlejtést alkalmazni építési beruházás, valamint olyan szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződés esetében, amelynek tárgya szellemi alkotómunka, különösen építmények megtervezése.
(4) Az elektronikus árlejtés több egymást követő szakaszból is állhat.
(5) Az elektronikus árlejtésnek a következő ajánlati elemek valamelyikén kell alapulnia:
a) kizárólag az árakon, ha az ajánlatok értékelése kizárólag az ár alapján történik;
b) az árakon illetve az eljárásban alkalmazott más értékelési szempontokon, ha az ajánlatok értékelésére a legjobb ár-érték arányt vagy a legalacsonyabb költséget megjelenítő szempontok alapján kerül sor.
(6) Az (5) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben elektronikus árlejtés olyan szempontok esetében kezdeményezhető, amelyek kellő pontossággal meghatározhatók. Az értékelési szempontok akkor minősülnek kellő pontossággal meghatározhatónak, ha azok olyan módon számszerűsíthetők és számjegyekkel vagy százalékban kifejezhetők, amely lehetővé teszi az ajánlatoknak előre meghatározott képlet szerinti automatikus rangsorolását.
(7) Az ajánlatkérőnek, mielőtt elektronikus árlejtést tartana, a meghatározott értékelési szempontnak vagy szempontoknak és az azok tekintetében rögzített súlyozásnak megfelelően el kell végeznie az ajánlatok 76. § szerinti értékelését.
(8) Az ajánlatok (7) bekezdés szerinti értékelését követően az ajánlatkérő köteles minden ajánlattevőt elektronikus úton értesíteni és egyidejűleg felhívni arra, hogy vegyen részt az elektronikus árlejtésen, az értesítésben szereplő utasítások szerinti kapcsolattartás alkalmazásával, a megjelölt időpontban.
(9) Az ajánlatkérő nem használhatja az elektronikus árlejtést rendeltetésével össze nem férő célra, különösen a verseny megakadályozására, korlátozására vagy torzítására, valamint az elektronikus árlejtés lefolytatása nem járhat azzal, hogy az eljárás alapján megkötött szerződés tárgya eltér az eljárást megindító felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott beszerzési tárgytól.
(10) Az elektronikus árlejtés lezárása után az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevőt a 76. §-nak – és ha az igazolások benyújtására korábban nem került sor, a 69. § (4)-(6) bekezdésének – megfelelően az elektronikus árlejtés eredményei alapján választja ki.
(11) Az elektronikus árlejtés lefolytatásának részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

Elektronikus katalógusok

109. §

(1) Ha egy közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő a 41. § (3) bekezdése alapján kötelezővé teszi az elektronikus kommunikációs eszközök használatát, az eljárást megindító felhívásban előírhatja, hogy az ajánlatokat elektronikus katalógus formájában kell benyújtani vagy, hogy az ajánlattevőnek elektronikus katalógust kell csatolnia az ajánlatához.
(2) Az az ajánlattevő számára lehetővé kell tenni, hogy az elektronikus katalógus formájában benyújtott ajánlathoz az ajánlatot kiegészítő egyéb dokumentumokat mellékeljen.
(3) Ha az ajánlatokat elektronikus katalógus formájában kell benyújtani, az ajánlatkérő köteles:

a) ezt az eljárást megindító felhívásban vagy – ha előzetes tájékoztatót alkalmaz eljárást meghirdető felhívásként – a közvetlen részvételi felhívásban közölni;
b) a közbeszerzési dokumentumokban feltüntetni a külön kormányrendelet szerinti, az elektronikus katalógus formátumával, a felhasznált elektronikus eszközökkel és a csatlakozás műszaki szabályaival és leírásával kapcsolatos valamennyi szükséges információt.
(4) Az elektronikus katalógust az ajánlattevőnek egy konkrét közbeszerzési eljárásban való részvétel céljából kell létrehoznia, az ajánlatkérő által a (3) bekezdés *b)* pontja szerint megállapított műszaki leírásnak és formátumnak, valamint a külön kormányrendelet alapján előírt, elektronikus kommunikációra vonatkozó követelményeknek megfelelően.
(5) Ha az ajánlatok elektronikus katalógusok formájában történő benyújtását követően egynél több gazdasági szereplővel keretmegállapodás megkötésére kerül sor, az ajánlatkérő rendelkezhet úgy, hogy a verseny egyes konkrét közbeszerzések tekintetében való újranyitása frissített katalógusok alapján történjen.
(6) Az (5) bekezdés szerinti esetben az ajánlatkérőnek a következő módszerek egyikét kell alkalmaznia:
a) felhívja az ajánlattevőket, hogy az adott közbeszerzés követelményeihez igazítva ismételten nyújtsák be elektronikus katalógusaikat; vagy
b) értesíti az ajánlattevőket, hogy a már benyújtott elektronikus katalógusokból gyűjti össze azokat az információkat, amelyek az adott közbeszerzéshez igazított ajánlatok létrehozásához szükségesek.
(7) Az ajánlatkérőnek a (6) bekezdés *b)* pontja szerinti módszer alkalmazását fel kell tüntetnie a keretmegállapodással kapcsolatos közbeszerzési dokumentumokban.
(8) Ha az ajánlatkérő a (6) bekezdés *b)* pontjának megfelelően egyes közbeszerzések tekintetében újranyitja a versenyt, az információgyűjtés megkezdése előtt legalább öt munkanappal értesíti az ajánlattevőket arról az időpontról, amikor az adott közbeszerzés követelményeihez igazított ajánlatok létrehozásához szükséges információk összegyűjtését elvégzi. Az ajánlatkérőnek lehetőséget kell adnia az ajánlattevők számára az információgyűjtés elutasítására is.
(9) Az ajánlatok értékelése előtt az ajánlatkérő értesíti az összegyűjtött információkról az érintett ajánlattevőket, hogy lehetőséget adjon annak megerősítésére, hogy az így létrehozott ajánlat nem tartalmaz lényegi hibákat, vagy kifogásuk jelzésére, ha lényegi hibát észlelnek.
(10) Az ajánlatkérő előírhatja az ajánlatok elektronikus katalógusok formájában történő benyújtását a 107. § szerinti dinamikus beszerzési rendszer alkalmazása esetén is.
(11) Az ajánlatkérő a (6) bekezdés *b)* pontjában és a (8) bekezdésben foglalt módszert a dinamikus beszerzési rendszer keretében is alkalmazhatja, ha a dinamikus beszerzési rendszerben való részvétel iránti kérelmet az ajánlatkérő által megállapított műszaki leírásnak és formátumnak megfelelő elektronikus katalógus egészíti ki. Az említett katalógust utólag kell kitölteniük a részvételre jelentkezőknek akkor, amikor tájékoztatják őket arról, hogy az ajánlatkérő a (6) bekezdés *b)* pontjában foglalt eljárás útján kívánja létrehozni az ajánlatokat.

HARMADIK RÉSZ

AZ UNIÓS ÉRTÉKHATÁR ALATTI ELJÁRÁS

XVII. Fejezet

Az uniós értékhatár alatti eljárások szabályai

110. §

E rész szerint kell eljárni az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt el nem érő és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzések – ide nem értve az építési és a szolgáltatási koncessziót – megvalósításakor. E rész szerinti eljárás alkalmazható továbbá olyan esetben, amelyre e törvény III. Fejezete azt lehetővé teszi, vagy előírja [19. § (4) bekezdés; 21. § (2) bekezdés].

Kivételek

111. §

E törvényt nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő
a) tankönyv beszerzésére, amennyiben arra a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló törvényben meghatározottak szerint, az iskolai tankönyvellátás keretében kerül sor és a tankönyv szerepel a tankönyvjegyzékben;
b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján gyermekotthonban, illetve lakásotthonban elhelyezett gyermekek teljes ellátására, illetve utógondozói ellátásban részesülők, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 59-85/A. §-aiban szabályozott szociális szolgáltatások körében ellátottak teljes ellátására szolgáló árubeszerzés és szolgáltatás megrendelése esetén;
c) a 3. melléklet szerinti szállodai és éttermi szolgáltatásokra, a 79995000-5-től 79995200-7-ig tartó CPV kódok által meghatározott könyvtárkezelési szolgáltatásokra, a 92000000-1-től 92700000-8-ig tartó CPV kódok által meghatározott, a pihenés, kultúra és sport területén nyújtott szolgáltatásokra, a jogi szolgáltatásokra, valamint az építészeti tervezési szolgáltatásokra;
d) a 3. melléklet szerinti bármely szolgáltatásra, ha annak becsült értéke a tizennyolc millió forintot nem éri el;
e) külügyi segélyezés keretében humanitárius segítségnyújtás céljából, válságkezelés során történő beszerzésre, amelynek vonatkozásában az Országgyűlés illetékes bizottsága e törvény alkalmazását kizáró előzetes döntést hozott;
f) a hideg élelmiszer és főzési alapanyag, friss, illetve feldolgozott zöldség és gyümölcs, tej és tejtermék, gabonafélék, kenyér és pékáru, méz, tojás, kertészeti növény beszerzésére;
g) olyan szolgáltatás megrendelése esetében, amely az ajánlatkérő alaptevékenysége ellátásához szükséges irodalmi (szakirodalmi, tudományos) mű létrehozására, tanácsadói vagy személyi tolmácsolási tevékenység végzésére irányul;
h) felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói tevékenység igénybevételére;
i) a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 3. § 5., 7. és 9. pontja, valamint szükség- vagy veszélyhelyzet esetén az állatok járványos megbetegedése, a súlyos ipari vagy közlekedési baleset okozta kár, vízkár,

illetve vízminőségi kár közvetlen megelőzése, elhárítása, védekezési készültség vagy az azt közvetlenül követő helyreállítás érdekében történő beszerzésre;
j) fogvatartottak kötelező foglalkoztatása keretében előállított áruk vagy teljesített szolgáltatások, illetve építési beruházás beszerzésére;
k) közfoglalkoztató által közfoglalkoztatási jogviszony keretében előállított áruk, teljesített szolgáltatások, illetve építési beruházások beszerzésére;
l) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti pénzforgalmi szolgáltatás igénybevételére;
m) a postai szolgáltatást, vagy a postai szolgáltató által nyújtott postai szolgáltatásoktól eltérő szolgáltatást nyújtó szervezet beszerzései vonatkozásában;
n) kulturális javak körébe tartozó tárgyak vételére és a rájuk vonatkozó egyéb jogok megszerzésére;
o) az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 113. §-ában és 114. § (3) bekezdésében meghatározott keret terhére történő beszerzések vonatkozásában;
p) olyan szolgáltatás megrendelése esetében, amely a pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény 1. §-a alapján létrehozott alapítvány alapító okiratában meghatározott tudományos, ismeretterjesztő, kutatási vagy oktatási tevékenység végzésére irányul, vagy azt közvetlenül segíti;
q) a külképviselet számára történő beszerzés esetén.

Alkalmazandó eljárási szabályok

112. §

(1) Az ajánlatkérő az e rész hatálya alá tartozó közbeszerzés megvalósításakor választása szerint
a) a 117. §-ban meghatározott módon szabadon kialakított eljárást folytat le, vagy
b) e törvény Második Részében meghatározott szabályok szerint jár el a 113-116. §-ban foglalt eltérésekkel.
(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt esetben – a 22-24. §-ban foglalt szempontok megfelelő alkalmazásával – a törvény Második Részét a 21. § (4) bekezdése szerinti külön jogszabálynak is megfelelően kell alkalmazni.

113. §

(1) Az ajánlatkérő a nyílt, a meghívásos és a tárgyalásos eljárást megindító felhívást nem hirdetmény útján teszi közzé. Az ajánlatkérő az eljárás megindításának napját legalább öt munkanappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül köteles a Közbeszerzési Hatóság által elérhetővé tett elektronikus úton és módon a megindítandó eljárásról szóló összefoglaló tájékoztatást küldeni a Közbeszerzési Hatóságnak, amelyet a Közbeszerzési Hatóság a megküldést követően egy munkanapon belül a honlapján közzétesz. Az összefoglaló tájékoztatásban konkrétan meg kell jelölni az ajánlatkérő nevét és címét, az érdeklődés jelzésére szolgáló elérhetőséget, a szerződés tárgyát, a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét, a teljesítés helyét, a 114. § (11) bekezdése szerinti fenntartást, valamint a gazdasági szereplőknek szóló arra vonatkozó felhívást, hogy érdeklődésüket az eljárás iránt az ajánlatkérőnél jelezzék az ajánlatkérő által az összefoglaló tájékoztatásban meghatározott időpontig, amely nem lehet az összefoglaló tájékoztatás megküldését követő ötödik munkanapnál korábbi. A közbeszerzés tárgyára vonatkozó adatokat az összefoglaló

tájékoztatásban úgy kell megadni, hogy annak alapján a gazdasági szereplők meg tudják ítélni, hogy az eljárás iránti érdeklődésüket kívánják-e az ajánlatkérőnél jelezni. Az érdeklődés jelzésére a 41. § alkalmazandó. A tájékoztatás tartalma a közzétételét követően nem módosítható. Ha az ajánlatkérő nem, vagy nem a tájékoztatásban szereplő adatoknak megfelelően kívánja az eljárást megindítani, abban az esetben a tájékoztatás visszavonásáról legkésőbb a megküldésétől számított tizenkét hónapon belül köteles értesíteni a Közbeszerzési Hatóság által elérhetővé tett elektronikus úton és módon a Közbeszerzési Hatóságot, valamint írásban azokat a gazdasági szereplőket, akik addig az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték. A Közbeszerzési Hatóság a visszavonás tényét az értesítést követően egy munkanapon belül a honlapján közzéteszi.

(2)Az ajánlatkérő köteles legalább három gazdasági szereplőnek megküldeni az eljárást megindító felhívást, valamint mindazoknak a gazdasági szereplőknek is, akik az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték. Ha az eljárás iránt háromnál kevesebb gazdasági szereplő jelezte érdeklődését vagy egyetlen gazdasági szereplő sem jelezte érdeklődését, abban az esetben is legalább három gazdasági szereplőnek kell felhívást küldeni. Az eljárást megindító felhívást a gazdasági szereplők részére egyidejűleg, közvetlenül írásban kell megküldeni legkésőbb az összefoglaló tájékoztatás megküldésétől számított tizenkét hónapon belül. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat legkésőbb a felhívás megküldésének napján az 57. § rendelkezéseinek megfelelően rendelkezésre bocsátja. Az eljárásban kizárólag azok a gazdasági szereplők tehetnek ajánlatot, illetve nyújthatnak be részvételre jelentkezést, amelyeknek az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívást megküldte. Azok a gazdasági szereplők, amelyeknek az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívást megküldte, közösen nem tehetnek ajánlatot, illetve közösen nem nyújthatnak be részvételi jelentkezést. A gazdasági szereplő, amelynek az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívást megküldte, jogosult közösen ajánlatot tenni, illetve közösen részvételi jelentkezést benyújtani olyan gazdasági szereplővel, amelynek az ajánlatkérő nem küldött eljárást megindító felhívást.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása során a gazdasági szereplők kiválasztásakor az egyenlő bánásmód elvének megfelelően és lehetőség szerint a mikro-, kis- vagy középvállalkozások részvételét biztosítva kell eljárni. A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. § (4) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezés ennek megítélésekor nem alkalmazandó.

(4) Az (1)-(2) bekezdés alkalmazása esetén az ajánlattételi vagy részvételi határidő, az eljárást megindító felhívás vagy a közbeszerzési dokumentumok módosításáról, valamint az eljárást megindító felhívás visszavonásáról nem kell hirdetményt közzétenni, hanem az eredeti ajánlattételi vagy részvételi határidő lejárta előtt közvetlenül, egyidejűleg írásban kell tájékoztatni azokat a gazdasági szereplőket, akiknek az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívást megküldte. A közbeszerzési dokumentumok módosításait az ajánlatkérő az eredeti dokumentumokkal megegyező helyen köteles közvetlenül elektronikusan elérhetővé tenni. Nem módosítható az eljárást megindító felhívás vagy a közbeszerzési dokumentumok olyan eleme, amely az (1) bekezdés szerinti összefoglaló tájékoztatásban is szerepelt.

(5) Az (1)-(4) bekezdés nem alkalmazható, ha

a) az építési beruházás becsült értéke az ötszáz millió forintot eléri, vagy meghaladja;

b) a 3. melléklet szerinti szolgáltatás becsült értéke az uniós értékhatárt eléri, vagy meghaladja;

c) az ajánlatkérő előzetes tájékoztatót, időszakos előzetes tájékoztatót vagy előminősítési hirdetményt alkalmaz eljárást megindító felhívásként.

(6) Ha az (1)-(2) bekezdés nem kerül alkalmazásra, az ajánlattételi vagy részvételi határidőt, az eljárást megindító felhívást vagy a közbeszerzési dokumentumokat módosító hirdetményt

csak feladni kell az eredeti ajánlattételi vagy részvételi határidőig, annak eddig megjelennie nem kell, viszont a módosítási szándékról és a módosító hirdetmény feladásáról az eredeti ajánlattételi vagy részvételi határidő lejárta előtt írásban közvetlenül, egyidejűleg tájékoztatni kell azokat a gazdasági szereplőket, akik az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték, így különösen akik a közbeszerzési dokumentumokat elektronikusan elérték, vagy kiegészítő tájékoztatást kértek. A módosító hirdetmény megjelenéséig a közbeszerzési eljárásban intézkedést tenni, döntéseket hozni, iratokat beadni nem lehet.

114. §

(1) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban jogosult az 62-63. § szerinti kizáró okok közül egynek vagy többnek a közbeszerzési eljárásban való érvényesítését előírni, valamint köteles a 62. § (1) bekezdés *g)-k)* és *m)* pontja szerinti kizáró ok érvényesítését előírni.
(2) A 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozat tekintetében az Európai Bizottság által meghatározott egységes formanyomtatvány nem alkalmazandó, ahol e törvény Második Része „egységes európai közbeszerzési dokumentumot” említ, az alatt a 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatot kell érteni. A 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatban az ajánlattevőnek és a részvételre jelentkezőnek a 62. § (1) bekezdés *k)* pont *kc)* alpontjára vonatkozóan a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell a részletes adatokat megadnia. Az ajánlatkérő a Kormány rendeletében részletezettek szerint ellenőrzi továbbá a kizáró ok hiányát a rendelkezésre álló elektronikus nyilvántartásokból is. A 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatban a gazdasági szereplő csupán arról köteles nyilatkozni, hogy az általa igazolni kívánt alkalmassági követelmények teljesülnek, az alkalmassági követelmények teljesítésére vonatkozó részletes adatokat nem köteles megadni. A gazdasági szereplő az alkalmassági követelmények teljesítésére vonatkozó részletes adatokat tartalmazó, az eljárást megindító felhívásban előírt saját nyilatkozatait az alkalmassági követelmények, valamint – adott esetben – a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok tekintetében az eljárást megindító felhívásban előírt igazolások benyújtására vonatkozó szabályok szerint, az ajánlatkérő 69. § szerinti felhívására köteles benyújtani.
(3) Az ajánlatkérő építési beruházás esetén – a 98. § (2)-(3) bekezdése szerinti jogcímen indított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások kivételével – köteles az 57. § (1) bekezdésnek eleget tevő közbeszerzési dokumentumokat rendelkezésre bocsátani, egyéb esetekben jogosult azzal, hogy árubeszerzés és szolgáltatás megrendelése esetén az 57. § (1) bekezdés *a)-b)* pontjában felsoroltakon kívül jogosult szerződéstervezet helyett a lényeges szerződéses feltételeket közölni (a továbbiakban együtt: szerződéstervezet).
(4) Az ajánlattételi határidőt az ajánlatkérő nyílt eljárásban és meghívásos eljárásban nem határozhatja meg az eljárást megindító felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának vagy az eljárást megindító felhívás megküldésének napjától, illetve az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított,
a) árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés esetén tíz napnál,
b) építési beruházás esetén tizenöt napnál
rövidebb időtartamban. A több szakaszból álló eljárások részvételi szakaszában annyi részvételi határidőt kell biztosítani, amely alatt megfelelően lehet részvételre jelentkezni.
(5) A tárgyalásos eljárás és a versenypárbeszéd bármely esetben alkalmazható. Ha a 3. melléklet szerinti szolgáltatások tárgyában készített előzetes tájékoztató tizenkét hónapnál hosszabb időtartamra vonatkozik, a közvetlen részvételi felhívás az előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele napjától számított tizenkét hónapon túl is megküldhető, de legkésőbb az előzetes tájékoztató által érintett időtartamon belül kell megküldeni.

(6) A kiegészítő tájékoztatást az ajánlattételi vagy részvételi határidő lejárta előtt ésszerű időben köteles az ajánlatkérő megadni. Az ajánlatkérő, ha úgy ítéli meg, hogy a kérdés megválaszolása a megfelelő ajánlattételhez, illetve részvételre jelentkezéshez szükséges, azonban az ésszerű időben történő válaszadáshoz és a válasz figyelembevételéhez nem áll megfelelő idő rendelkezésre, az 52. § (3) bekezdésében foglalt módon élhet az ajánlattételi vagy részvételi határidő meghosszabbításának lehetőségével.
(7) Keretmegállapodás alkalmazása esetén a verseny újranyitása a 105. § (2) bekezdésében foglaltak helyett elektronikus árlejtés lefolytatásával is történhet, ha ez utóbbi lehetőséget az ajánlatkérő a keretmegállapodásban és a megelőző közbeszerzési eljárásban az eljárást megindító felhívásban kikötötte.
(8) Ha az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel történő szerződéskötés esetén a szerződés értéke a becsült értéket meghaladná, és az ajánlatkérő az eljárást olyan szabályok szerint indította meg, amelyek nem lettek volna jogszerűen alkalmazhatóak, ha az ajánlatkérő az eljárás becsült értékeként ezt a szerződéses értéket határozta volna meg, az ajánlatkérő köteles az eljárást eredménytelenné nyilvánítani.
(9) Az ajánlatkérő hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást indíthat, ha a beszerzés nyilvánosan közzétett, bárki által igénybe vehető és kivételesen kedvező feltételei csak rövid ideig állnak fenn, és az ellenszolgáltatás a piaci árakhoz képest lényegesen alacsonyabb, továbbá e kedvező feltételek igénybevétele az e rész szerinti eljárás alkalmazása esetén meghiúsulna.
(10) Az ajánlatkérő a (9) bekezdés szerinti esetben is köteles biztosítani a versenyt és legalább három – a szerződés teljesítésére való alkalmasság feltételeit az ajánlatkérő megítélése szerint teljesíteni képes – gazdasági szereplőt ajánlattételre felhívni.
(11) Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban való részvétel jogát fenntarthatja az előző évben, árubeszerzés és szolgáltatás esetén százmillió forint, építési beruházás esetén egymilliárd forint, áfa nélkül számított árbevételt el nem érő azon ajánlattevők számára, akik teljesítésükhöz a jelen bekezdés szerinti feltételnek ugyancsak megfelelő alvállalkozót vesznek igénybe, és akik az előírt alkalmassági követelményeknek a jelen bekezdés szerinti feltételeknek ugyancsak megfelelő más szervezet kapacitására támaszkodva felelnek meg.
(12) A (11) bekezdés építési beruházás esetében csak akkor alkalmazható, ha a beszerzés értéke nem haladja meg az ötszázmillió forintot.
(13) A 80. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben előzetes vitarendezés az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártáig, a 113. § (1) bekezdés szerinti összefoglaló tájékoztatással kapcsolatban az érdeklődés jelzésére meghatározott határidő lejártáig kezdeményezhető.

115. §

(1) Ha az árubeszerzés vagy szolgáltatás becsült értéke nem éri el a tizennyolc millió forintot, vagy az építési beruházás becsült értéke nem éri el a száz millió forintot, az ajánlatkérő – választása szerint – a közbeszerzési eljárást lefolytathatja a nyílt vagy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás nemzeti eljárásrendben irányadó szabályainak a jelen §-ban foglalt eltérésekkel történő alkalmazásával is, kivéve ha a beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott, Magyarország országhatárán átnyúló projekttel kapcsolatos. Az ajánlatkérő az eljárásban nem köteles alkalmassági követelményt előírni. A nyílt eljárás szabályainak alkalmazása esetén a (2)-(4) bekezdésben foglaltak, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás szabályainak alkalmazása esetén az (5) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.
(2) Az ajánlatkérő köteles biztosítani a versenyt, és az eljárást megindító felhívás közzététele helyett legalább három – a szerződés teljesítésére való alkalmasság feltételeit az ajánlatkérő megítélése szerint teljesíteni képes – gazdasági szereplőnek egyidejűleg, közvetlenül írásban

ajánlattételi felhívást küldeni. A 113. § nem alkalmazandó. Az ajánlattételre felhívandó gazdasági szereplők kiválasztásakor az egyenlő bánásmód elvének megfelelően és lehetőség szerint a mikro-, kis- vagy középvállalkozások részvételét biztosítva kell eljárni. A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. § (4) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezés ennek megítélésekor nem alkalmazandó. A 80. § (5) bekezdésében előírt tíz napos időtartam helyett öt napos időtartam alkalmazandó.
(3) Az ajánlattételi határidő nyílt eljárásban irányadó minimális időtartamára vonatkozó előírás nem alkalmazandó. Az ajánlattételi határidő, az ajánlattételi felhívás vagy a közbeszerzési dokumentumok módosításáról, valamint az ajánlattételi felhívás visszavonásáról nem kell hirdetményt közzétenni, hanem az eredeti ajánlattételi határidő lejárta előtt közvetlenül, egyidejűleg írásban kell tájékoztatni azokat a gazdasági szereplőket, amelyeknek az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívást megküldte.
(4) Az eljárásban kizárólag az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők tehetnek ajánlatot. Az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők közösen nem tehetnek ajánlatot. Az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplő jogosult közösen ajánlatot tenni olyan gazdasági szereplővel, amelynek az ajánlatkérő nem küldött ajánlattételi felhívást.
(5) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás szabályainak alkalmazása esetén a (2) bekezdés megfelelően alkalmazandó. A 103. § (1)-(2) bekezdése nem alkalmazandó.

Elektronikus licit

116. §

(1) Árubeszerzés esetén az ajánlatkérő – választása szerint – a közbeszerzési eljárást elektronikus licitként is lefolytathatja a nyílt eljárás nemzeti eljárásrendben irányadó szabályainak a jelen §-ban foglalt eltérésekkel történő alkalmazásával, valamint az elektronikus licitnek e törvénytől eltérő, a Kormány rendeletében megállapított részletes szabályai szerint. Az elektronikus licit olyan közbeszerzési eljárás, amely során az ajánlatkérő – ajánlatok árlejtést megelőző benyújtása nélkül – az e törvény 108. §-ában és a Kormány rendeletében megállapított részletes szabályok szerinti elektronikus árlejtést folytat le.
(2) Az eljárást megindító felhívásra az 50. § (2) bekezdés *n), o), p)* és *r)* pontja nem alkalmazandó, az ajánlatkérő az eljárásban nem írhat elő alkalmassági követelményt, valamint köteles a többváltozatú (alternatív) ajánlattétel lehetőségét kizárni. Az eljárást megindító felhívásnak tartalmaznia kell az eljárásban való részvételre történő regisztrációs kérelem benyújtásának határidejét. A nyílt eljárás szabályainak megfelelő alkalmazása során ajánlattételi határidő alatt az eljárásban való részvételre történő regisztrációs kérelem benyújtásának határidejét kell érteni.
(3) Az eljárásban való részvételre az a gazdasági szereplő nyújthat be az erre előírt határidő lejártáig regisztrációs kérelmet, amely nyílt eljárásban ajánlatot nyújthatna be. A regisztrációs kérelemnek tartalmaznia kell a gazdasági szereplő nevét, címét (székhelyét, lakóhelyét). Az ajánlatkérő a regisztrációs kérelem benyújtását követő két munkanapon belül köteles a kérelmet benyújtó gazdasági szereplőnek a regisztráció megtörténtéről vagy a regisztrációs kérelem visszautasításáról és ennek indokáról visszaigazolást küldeni a gazdasági szereplő által megadott elérhetőségre. A regisztrációs kérelemmel kapcsolatban hiányok pótlására és felvilágosítás kérésére nincs lehetőség, az a gazdasági szereplő, amelynek regisztrációs kérelmét az ajánlatkérő visszautasította, ismételten nyújthat be regisztrációs kérelmet. A regisztrációs kérelem visszautasításának kizárólag objektív és a megkülönböztetés-mentesség, valamint az egyenlő bánásmód elvének érvényesítését biztosító indokok alapján van helye,

különösen abban az esetben, ha a regisztrációs kérelmet az erre vonatkozó határidő lejárta után nyújtották be. A regisztrációt nem lehet ajánlati biztosíték adásához kötni.
(4) Az ajánlattevő az elektronikus árlejtés lezárásáig módosíthatja vagy visszavonhatja az ajánlatát. Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez a regisztrációs kérelem benyújtására vonatkozó határidő lejártától, az ajánlattevő pedig az elektronikus árlejtés során tett ajánlatához az elektronikus árlejtés lezárásától kötve van. Ha az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előírta, hogy az elektronikus árlejtés lezárását követően szakmai ajánlat benyújtására fogja az ajánlattevőket felhívni, az ajánlattevő a szakmai ajánlatához annak benyújtására vonatkozó határidőtől kötve van, azonban az ajánlati kötöttség időtartamának meghatározásakor annak kezdeteként minden esetben az elektronikus árlejtés lezárásának időpontját kell alapul venni.
(5) Az ajánlatkérő a 69. § megfelelő alkalmazásával hívja fel az ajánlattevőt vagy az ajánlattevőket a 66. § (4) és (6) bekezdése, valamint a 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatok, továbbá a jogszabályokban vagy adott esetben az eljárást megindító felhívásban előírt egyéb iratok – különösen a szakmai ajánlat – benyújtására. Az ajánlattevőknek felolvasólapot nem kell benyújtaniuk.
(6) A 73. § (1) bekezdés *a)* és *d)* pontja nem alkalmazandó. Az ajánlatkérő köteles eredménytelenné nyilvánítani az eljárást, ha nem nyújtottak be regisztrációs kérelmet.

Saját beszerzési szabályok alkalmazása

117. §

(1) Az ajánlatkérő a Második Részben foglalt szabályok által nem kötött, önálló eljárási szabályokat alakíthat ki.
(2) Az ajánlatkérő az általa megválasztott eljárási fajtáról a közbeszerzési eljárás során nem térhet át másikra. Ha az általa a közbeszerzés során alkalmazandó eljárás szabályait önállóan alakítja ki, köteles ezeket a szabályokat megjeleníteni az eljárást megindító felhívásban. Az eljárást megindító felhívásnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.
(3) Az eljárást megindító felhívásnak mindazon információkat tartalmaznia kell, amelyek a gazdasági szereplőknek a megfelelő ajánlattételhez (részvételi jelentkezéshez) szükségesek, így különösen az odaítélendő szerződés legfontosabb részleteit (a közbeszerzés tárgya, mennyisége, szerződéses feltételek) és az odaítélés módjának rövid leírását (értékelési szempontok és módszer), az ajánlattételi (részvételi) határidőt, valamint az ajánlatkérővel való kapcsolatfelvételre vonatkozó információt. Az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban megjelölt időpontban és helyszínen gondoskodni az ajánlatok felbontásáról. A felhívást az ajánlatkérő külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetmény útján köteles közzétenni.
(4) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban jogosult a 62-63. § szerinti kizáró okok közül egynek vagy többnek a közbeszerzési eljárásban való érvényesítését előírni, azonban e törvényben meghatározottaktól eltérő kizáró okok nem írhatók elő. Az ajánlatkérő köteles a 62. § (1) bekezdés *g)-k)* és *m)* pontja szerinti kizáró ok érvényesítését előírni. Az alkalmasság tekintetében az ajánlatkérő a külön jogszabályban foglalt alkalmassági igazolási módokon kívül egyéb objektív alapú alkalmassági feltételt és igazolási módot is előírhat, de ennek során is alkalmaznia kell a 65. § (3) bekezdésében foglaltakat.

(5) Az eljárási szabályok (1) bekezdés szerinti meghatározásakor az ajánlatkérő e törvénnyel összhangban köteles biztosítani az eljárások megfelelő mértékű nyilvánosságát.
(6) Az ajánlatkérőnek biztosítania kell a részvétel jogát valamennyi, az Európai Unióban letelepedett gazdasági szereplő számára, a diplomák, tanúsítványok, valamint képesítéseket igazoló iratok kölcsönös elismerését, az ajánlatok (részvételi jelentkezések) benyújtásához megfelelő határidők megadását, az alkalmazandó eljárási szabályok előzetes megismerését biztosító szabályozás kialakítását, valamint az eljárást lezáró döntés meghozatalakor a megkülönböztetés-mentesség és az egyenlő bánásmód elvének érvényesítését.
(7) Az ajánlatkérőnek biztosítania kell a szerződés tárgyának megkülönböztetésmentes leírását. Az ajánlatkérő a közbeszerzési műszaki leírást nem határozhatja meg oly módon, hogy egyes gazdasági szereplőket vagy árukat az eljárásból kizár vagy más módon indokolatlan és hátrányos vagy előnyös megkülönböztetésüket eredményezi. Ha a közbeszerzés tárgyának egyértelmű és közérthető meghatározása szükségessé tesz meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, szabadalomra vagy védjegyre való hivatkozást, a leírásnak tartalmaznia kell, hogy a megnevezés csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt, és a megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést kell szerepeltetni.
(8) Az ajánlatkérő az ajánlattevőket, részvételre jelentkezőket, valamint a bontást megelőzően azokat a gazdasági szereplőket, akik az eljárás iránti érdeklődésüket jelezték, köteles írásban tájékoztatni minden, az eljárás eredményére kiható döntésről és információról, valamint ezek részletes indokáról, a döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül. Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálásának befejezését követően köteles olyan írásbeli összegezést készíteni – és azt minden ajánlattevő részére egyidejűleg, telefaxon vagy elektronikus úton megküldeni – amely tájékoztatást nyújt az ajánlatok elbírálásáról és a nyertes ajánlat kiválasztásának indokairól.
(9) A (2) bekezdés szerinti önálló eljárási szabályok kialakításakor az ajánlatkérő a 73. § (1) bekezdése szerinti érvénytelenségi okokat köteles, a 73. § (2) és (3) bekezdése szerinti okokat jogosult előírni azzal, hogy a 73. § (1) bekezdés *c)* pontja szerinti érvénytelenségi ok csak az ott felsorolt kizáró ok előírása esetén, a 73. § (1) bekezdés *d)* pontja szerinti érvénytelenségi ok csak alkalmassági követelmény előírása esetén alkalmazandó. A 73. § (4) és (6) bekezdése megfelelően alkalmazandó.
(10) Az eljárásban a 44-45. § rendelkezései megfelelően alkalmazandóak.

NEGYEDIK RÉSZ

KONCESSZIÓS BESZERZÉSI ELJÁRÁS

XVIII. Fejezet

A koncessziós beszerzési eljárások szabályai

Az eljárás megkezdése

118. §

(1) Az ajánlatérőnek e Rész szerint kell eljárnia a nemzeti értékhatárt – a 3. melléklet szerinti szolgáltatások esetében az uniós értékhatárt – elérő vagy meghaladó építési vagy szolgáltatási koncesszió beszerzése, a 3. mellékletben meghatározott szociális és egyéb szolgáltatások

esetében az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű szolgáltatási koncesszió beszerzése esetén.
(2) A hirdetmények közzétételére a külön jogszabályban foglaltak szerint eltérő kötelezettségek vonatkoznak az uniós értékhatárt el nem érő és az azt elérő koncessziók esetében.
(3) Az ajánlatkérő a koncessziós beszerzési eljárást szabadon alakítja ki az Első Részben, valamint az e Részben foglalt alapelvek és alapvető eljárási szabályok betartásával.
(4) A koncessziós eljárás egy vagy több szakaszból is állhat, az eljárást megindító felhívásban tájékoztatást kell adni az eljárás lebonyolításának menetéről, több szakaszból álló eljárás esetében az egyes szakaszok céljáról, valamint fel kell tüntetni a befejezés indikatív időpontját. Az eljárás menetére vonatkozó részletesebb tájékoztatást az egyéb közbeszerzési dokumentumokban is meg lehet adni, ennek keretében egyértelmű tájékoztatást kell adni arról, hogy az ajánlattevőket az eljárás mely pontjától terheli ajánlati kötöttség. Ha az ajánlatkérő az eljárás során pontosítja az eljárás menetére vonatkozó információkat, erről az eljárásban szereplő minden gazdasági szereplőt értesít, az eljárást megindító felhívásban foglalt alapvető információk vagy a közbeszerzési dokumentumokban közöltek változása esetén pedig a 119. § (3) bekezdése szerint jár el.

119. §

(1) Az eljárást megindító felhívást – a 128. §-ban és a 129. §-ban foglalt esetek kivételével – a külön jogszabály szerint meghatározott hirdetménnyel kell közzétenni.
(2) Az eljárást megindító felhívásban meg kell adni különösen
a) az ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát, e-mail és (amennyiben van) honlap címét;
b) azt az elérhetőséget, amelyen a közbeszerzési dokumentumok korlátlanul és teljes körűen, közvetlenül és díjmentesen elektronikusan elérhetőek, vagy az ajánlattétel vonatkozásában később elérhetőek lesznek. Amennyiben egyes közbeszerzési dokumentumokhoz való közvetlen elektronikus hozzáférés a 39. §-ban foglalt okok miatt nem biztosított, annak megjelölését, hogy az érintett dokumentumokat az ajánlatkérő milyen módon bocsátja rendelkezésre;
c) az építési vagy szolgáltatási koncesszió tárgyát és mennyiségét a 121. § (1) bekezdésének megfelelően, adott esetben opcionális rész megadásával;
d) a szerződés időtartamát vagy lehetséges maximális időtartamát;
e) a teljesítés helyét;
f) a részajánlattétel lehetőségét vagy annak kizárását; ha részajánlat tételére lehetőség van, tájékoztatást arról, hogy egy vagy több, vagy valamennyi részre lehet-e ajánlatot tenni, valamint arról, hogy korlátozva van-e az egy ajánlattevőnek odaítélhető részek száma;
g) az ajánlatok értékelési szempontjait a 125. § (2) bekezdése szerint;
h) az adott eljárásban alkalmazandó kizáró okokat és a megkövetelt igazolási módokat;
i) az alkalmassági követelményeket, az alkalmasság megítéléséhez szükséges adatokat és a megkövetelt igazolási módot;
j) az ajánlattételi határidőt vagy részvételi határidőt;
k) az ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásának címét, és a benyújtás módját;
l) az ajánlattétel vagy részvételi jelentkezés nyelvét (nyelveit), annak feltüntetését, hogy a magyar nyelven kívül más nyelven is benyújtható-e az ajánlat vagy részvételi jelentkezés;
m) az ajánlatok felbontásának idejét és – ha nem elektronikusan történik – helyét, az ajánlatok felbontásán jelenlétre jogosultakat; részvételi felhívás esetén a részvételi jelentkezések felbontásának idejét és – ha nem elektronikusan történik – helyét;

n) ha a szerződés teljesítésére különleges feltételek vonatkoznak, ezen feltételeket;
o) az Európai Unióból származó forrásból támogatott közbeszerzés esetén az érintett projektre, programra vonatkozó adatokat.
(3) Az eljárást megindító felhívást az ajánlatkérő addig az időpontig módosíthatja, amíg az eljárásba bármely érdekelt gazdasági szereplő bekapcsolódhat. Az eljárást megindító felhívás módosításáról eddig az időpontig hirdetményt kell közzétenni, és egyidejűleg értesíteni kell azokat a gazdasági szereplőket, akik az eljárás iránt érdeklődésüket az ajánlatkérőnél jelezték. Az egyéb közbeszerzési dokumentumok módosításáról egyidejűleg értesíteni kell minden, az eljárásban részt vevő gazdasági szereplőt. Az eljárást megindító felhívás és egyéb közbeszerzési dokumentumok módosítása esetén megfelelő felkészülési időt kell biztosítani a gazdasági szereplők számára, – a jelentéktelen módosítások kivételével – a részvételi vagy ajánlattételi határidőt meg kell hosszabbítani. A módosításra az 55. § (6) bekezdését is alkalmazni kell.

A közbeszerzési dokumentumok

120. §

(1) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat, ha az eljárást megindító felhívásra a gazdasági szereplőknek ajánlatot kell benyújtaniuk, – az eljárás során adott későbbi pontosítások, adott esetben a gazdasági szereplők kérdéseire adott válaszok kivételével – az eljárást megindító felhívás közzétételének vagy megküldésének időpontjától köteles rendelkezésre bocsátani. Ha az eljárást megindító felhívás nem tartalmaz ajánlattételre felhívást, a közbeszerzési dokumentumokat az ajánlattételre vonatkozó felhívás időpontjától kell rendelkezésre bocsátani. A kifejezetten a részvételi jelentkezés benyújtásához készített közbeszerzési dokumentumoknak az eljárást megindító felhívás közzétételének vagy megküldésének időpontjától kell elérhetőnek lenniük.
(2) Az ajánlatkérő – az e törvényben előírtak mellett – köteles olyan közbeszerzési dokumentumokat rendelkezésre bocsátani, amelyek meghatározzák:
a) az általa ismert szerződéses feltételeket;
b) a koncesszió tárgyára vonatkozó műszaki leírást;
c) az ajánlat és a részvételi jelentkezés elkészítésével kapcsolatban a gazdasági szereplők részére szükséges információkról szóló tájékoztatást, valamint az ajánlat és részvételi jelentkezés részeként benyújtandó igazolások, nyilatkozatok jegyzékét. Az ajánlatkérő koncessziós beszerzési eljárásban is előírhatja az egységes európai közbeszerzési dokumentum mintájának használatát, az általa adott esetben rendelkezésre bocsátott további igazolás- és nyilatkozatminták ajánlottak lehetnek.
(3) A közbeszerzési dokumentumokat ajánlatonként vagy részvételi jelentkezésenként legalább egy ajánlattevőnek, részvételre jelentkezőnek vagy az ajánlatban, illetve részvételi jelentkezésben megnevezett alvállalkozónak elektronikus úton el kell érnie.

A koncesszió tárgyára vonatkozó követelmények

121. §

(1) Az eljárást megindító felhívásban az építési vagy szolgáltatási koncesszióra vonatkozó leírást – annak jellege és terjedelme, nagyságrendje, vagy indikatív értéke meghatározásával – úgy kell megadni, hogy annak alapján a gazdasági szereplők meg tudják ítélni, hogy az eljárásban részt kívánnak-e venni.

(2) A közbeszerzési dokumentumokban az ajánlatkérőnek műszaki leírást kell a gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátania. A műszaki leírásra az 58. § (2)-(3) bekezdésében foglaltakat, és – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a műszaki leírás meghatározására és tartalmára vonatkozó külön jogszabályban foglalt előírásokat is alkalmazni kell.
(3) Amennyiben az ajánlatkérő az eljárás során a műszaki leírás vagy a szerződéses feltételek tekintetében tárgyal, vagy több ajánlati változat benyújtását, vagy meghatározott jellemzők, feltételek, célok tekintetében a gazdasági szereplők megoldási javaslatát kéri, meg kell határoznia azokat a minimumkövetelményeket – különösen technikai, funkcionális és jogi feltételeket –, amelyeknek minden ajánlatnak meg kell felelnie.
(4) Címkék alkalmazása vagy tanúsítás megkövetelése esetében az 59-60. §-ban foglaltakat alkalmazni kell.

A tárgyalás

122. §

(1) Ha az ajánlatkérő tárgyalásokat folytat az eljárásban részt vevő gazdasági szereplőkkel, a 88. § (1)-(4), valamint (8) bekezdését is megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy minimumkövetelmények alatt a 121. § (3) bekezdése szerinti feltételeket kell érteni.
(2) A 88. § (6) bekezdését – a 125. § (4) bekezdése szerinti különbséggel – az eljárás során végig megfelelően alkalmazni kell, amíg az ajánlatkérő nincs kötve az általa megadott feltételekhez.
(3) Az ajánlatkérő tárgyalást kezdeményezhet a gazdasági szereplőkkel vagy újranyithatja a tárgyalásokat, ha az ajánlatok értékelését követően észleli, hogy a legkedvezőbb ajánlat feltételeit figyelembe véve a 8. § (7) bekezdése szerinti feltétel vagy a 133. § (2) bekezdése szerinti feltétel nem teljesülne.

A részvételi jelentkezések és ajánlatok benyújtása

123. §

(1) Az eljárást megindító felhívásra az eljárás menetétől függően, az ajánlatkérő által meghatározottak szerint kell ajánlatot vagy – ajánlatot nem tartalmazó, az ajánlatkérő által előírt tartalmú – részvételi jelentkezést benyújtani.
(2) A gazdasági szereplők számára a részvételi jelentkezés és az ajánlat benyújtásához minden esetben megfelelő időt kell biztosítani. Az eljárást megindító felhívásra benyújtandó ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtására nyitva álló határidő nem határozható meg az eljárást megindító hirdetmény feladásától számított harminc napnál rövidebb időtartamban. Ha az eljárás több szakaszos és az eljárást megindító hirdetményre részvételi jelentkezést kellett benyújtani, az eljárás későbbi szakaszában az első ajánlatok benyújtására vonatkozó határidő nem határozható meg az ajánlattételre vonatkozó felhívás megküldésének napjától számított huszonkettő napnál korábbi időtartamban.
(3) A 68. § rendelkezéseit a koncessziós beszerzési eljárásban benyújtott részvételi jelentkezés, az ajánlattevőktől kért első ajánlat és az eljárást lezáró döntést megelőzően értékelt végleges ajánlat tekintetében alkalmazni kell, az ajánlatkérő ennek megfelelő tartalmú felolvasólap csatolását írja elő a részvételi jelentkezésben, illetve ajánlatban.
(4) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban előírhatja, hogy az ajánlatban vagy a részvételi jelentkezésben meg kell jelölni

a) a koncessziónak azt a részét (részeit), amelynek teljesítéséhez az ajánlattevő (részvételre jelentkező) alvállalkozót kíván igénybe venni,
b) az ezen részek tekintetében igénybe venni kívánt alvállalkozókat.
(5) Az ajánlatkérő az eljárásban a részvételi jelentkezés vagy ajánlat benyújtására vonatkozó felhívában jelzi, hogy milyen körben biztosítja a hiánypótlás lehetőségét.

Alkalmassági követelmények és kizáró okok

124. §

(1) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban a részvételre jelentkezők vagy ajánlattevők műszaki-szakmai alkalmasságához, valamint pénzügyi-gazdasági helyzetéhez kapcsolódó alkalmassági feltételeket határoz meg. Az alkalmassági követelményeket és az azoknak való megfelelés igazolására benyújtandó dokumentumokat az eljárást megindító felhívásban pontosan meg kell jelölni. Ennek során meg kell határozni, hogy mely körülmények megléte, illetve hiánya vagy azok milyen mértékű fogyatékossága zárja ki, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt alkalmasnak minősítse a szerződés teljesítésére.
(2) Az alkalmassági követelmények tekintetében a koncessziós beszerzési eljárásban is alkalmazni kell a 65. § (3), (6)-(8) és (11) bekezdését, valamint (9) bekezdését annak figyelembe vételével, hogy az ajánlatkérő a külön jogszabályban szabályozott, a közbeszerzések esetében előírható alkalmassági feltételek mellett egyéb objektív alapú feltételt is előírhat.
(3) Ha az előírt alkalmassági követelményeknek az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező más szervezet kapacitására támaszkodva felel meg, e szervezetnek az előírt igazolási módokkal azonos módon kell igazolnia az adott alkalmassági feltételnek történő megfelelést. Koncessziós beszerzési eljárásban nem írható elő, hogy a szerződés meghatározott részét személyesen az ajánlattevő teljesítse.
(4) A 62-64. § rendelkezéseit koncessziós beszerzési eljárásban is alkalmazni kell. A 62. § (1) bekezdés *i)* pontjában az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására szolgáló igazolások be nem nyújtásához kapcsolódó kizáró ok akkor alkalmazandó, ha az ajánlatkérő a koncessziós beszerzési eljárásban is a kizáró okok előzetes igazolására előírja e dokumentum használatát.
(5) Az alvállalkozó vagy az alkalmasság igazolásába bevont szervezet kizáró ok hatálya alá tartozása esetében a 71. § (4) bekezdését alkalmazni kell.

Értékelési szempontok

125. §

(1) A nyertes ajánlattevő kiválasztására objektív értékelési szempontokat kell alkalmazni. Az értékelési szempontok meghatározására a 76. § (1)-(8) és (11) és (13) bekezdését alkalmazni kell, azzal a különbséggel, hogy az értékelési szempontok keretében értékelt alszempontok esetében elegendő súlyszám helyett azokat csökkenő fontossági sorrendben feltüntetni.
(2) Az eljárást megindító felhívásban az értékelési szempontokat elegendő csökkenő fontossági sorrendben megadni, azok súlyszámát és a 76. § (9) bekezdésében foglalt egyéb információkat, valamint az értékelés során alkalmazott módszer leírását a közbeszerzési dokumentumokban kell meghatározni.
(3) Életciklus költségszámítás alkalmazása esetén a 78. §-t is alkalmazni kell.

(4) Ha az eljárásban olyan ajánlatot nyújtanak be, amely kivételesen magas funkcionális teljesítményt nyújtó, innovatív megoldást kínál, és e megoldást egy kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatta előre, az ajánlatkérő kivételesen módosíthatja – az eljárást megindító felhívásban megadott fontossági sorrend megtartásával – az értékelési szempontok súlyszámát vagy az azok keretében megadott alszempontok fontossági sorrendjét. Ebben az esetben az ajánlatkérő minden ajánlattevőt köteles tájékoztatni a módosulásról, és új ajánlattételre vonatkozó felhívást küld ki, figyelembe véve a 123. § (2) bekezdésében meghatározott huszonkét napos minimális ajánlattételi határidőt. Az e bekezdésben foglalt lehetőséggel az ajánlatkérő csak akkor élhet, ha az eljárás több szakaszos, az eljárást megindító felhívásra nem kellett ajánlatot benyújtani, hanem az ajánlatkérő az eljárás későbbi szakaszában a már alkalmasnak minősített részvételre jelentkezőknek küldött ajánlattételre felhívást, és az eljárást megindító felhívás közzétételekor a gazdasági szereplők számára csak az értékelési szempontok és azok fontossági sorrendje volt megismerhető.

A részvételi jelentkezések és ajánlatok bírálata

126. §

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy azok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.
(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlatok vagy részvételi jelentkezések érvénytelenek, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni.
(3) Az eljárás nyertese csak olyan ajánlattevő lehet
a) akinek ajánlata megfelel a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek,
b) aki teljesíti az eljárásban előírt alkalmassági feltételeket, és
c) aki nem áll kizáró ok hatálya alatt.
(4) A részvételi jelentkezés és ajánlat érvénytelenségére a 73. § (1) és (4)-(6) bekezdését és a 74. §-t kell alkalmazni, az ajánlatkérő alkalmazhatja a 73. § (2) és (3) bekezdésében foglalt érvénytelenségi okokat is.
(5) Az eljárás a 75. § (1) bekezdése szerinti esetben, továbbá az ajánlatkérő által az eljárást megindító felhívásban meghatározott esetekben eredménytelen. Ha az ajánlatkérő olyan feltételeket határoz meg, amelyek fennállása esetén az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja, rögzítenie kell azokat az objektív szempontokat is, amelyek alapján az eredménytelenségre vonatkozó döntést meg fogja hozni.
(6) Az eljárás – az (5) bekezdésben foglaltak mellett – eredménytelen, ha az értékelést követően megállapítható, hogy az értékelési szempontok szerint legkedvezőbb ajánlat alapján a koncesszió értéke magasabb a becsült értéknél, és ha az eljárás megindításakor az előbbit tekintették volna becsült értéknek, az eljárásban alkalmazott nemzeti szintű közzététel helyett a külön jogszabályban foglaltak szerinti európai uniós közzétételre kellett volna, hogy sor kerüljön.
(7) Az eljárás – az (5) bekezdésben foglaltak mellett – eredménytelen, ha megállapítható, hogy az értékelési szempontok szerint legkedvezőbb ajánlat feltételeit figyelembe véve a 8. § (7) bekezdése szerinti feltétel vagy a 133. § (2) bekezdése szerinti feltétel nem teljesülne.

127. §

(1) Az ajánlatkérő köteles minden ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt – vagy a bontást megelőzően azokat a gazdasági szereplőket, akik az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték –, írásban (faxon vagy elektronikus úton) tájékoztatni az eljárás eredményéről, az eljárás eredménytelenségéről, valamely ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének érvénytelenné nyilvánításáról, valamely gazdasági szereplő kizárásáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül. Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálásának befejezését követően köteles olyan írásbeli összegezést készíteni – és azt minden ajánlattevő részére egyidejűleg, faxon vagy elektronikus úton megküldeni – amely tájékoztatást nyújt az ajánlatok elbírálásáról és a nyertes ajánlat kiválasztásának indokairól, a jogorvoslati lehetőségről és a szerződéskötési moratórium pontos tartamáról.
(2) Az ajánlatkérő az (1) bekezdésben foglalt döntésének – adott esetben valamely gazdasági szereplő jelzésére történt – módosításáról faxon vagy elektronikus úton haladéktalanul értesíti az ajánlattevőket vagy részvételre jelentkezőket, ha döntése törvénysértő volt és a módosítás a törvénysértést orvosolja. Az ajánlatkérő a 2. § (1)-(3) bekezdésében foglalt alapelvek figyelembe vételével megteheti az eljárás szabályszerűségének helyreállításához szükséges intézkedéseket. Szükség esetén jogosult a már megkötött szerződéstől elállni, illetve amennyiben a teljesítés megkezdése miatt az eredeti állapot nem állítható helyre, a szerződést azonnali hatállyal felmondani.
(3) A (2) bekezdésben foglaltak szerint az ajánlatkérő akkor is értesíti az ajánlattevőket vagy részvételre jelentkezőket, ha az eljárás jogszerűségére ki nem ható elírást javít.
(4) Az ajánlatkérő az érvényes ajánlatot tevő ajánlattevő kérésére az eljárás eredményének megküldését követően köteles külön tájékoztatást adni a nyertes ajánlat jellemzőiről és az általa tett ajánlathoz viszonyított előnyeiről a kérés kézhezvételétől számított öt munkanapon belül, figyelembe véve a nyertes ajánlattevő üzleti titokhoz fűződő érdekeit is.

A hirdetmény nélküli koncessziós beszerzési eljárás

128. §

(1) A 119. § (1) bekezdésétől eltérően az eljárást megindító felhívást nem kell hirdetményben közzétenni, hanem azt az ajánlatkérő egyidejűleg, közvetlenül küldi meg a gazdasági szereplőknek
a) a 98. § (2) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti esetben,
b) ha a megelőzően hirdetmény közzétételével indult koncessziós beszerzési eljárás azért volt eredménytelen, mert az eljárásban nem nyújtottak be ajánlatot vagy részvételi jelentkezést, vagy csak alapvetően nem megfelelő ajánlatot vagy részvételi jelentkezést nyújtottak be, feltéve, hogy a koncesszió feltételei időközben lényegesen nem változtak meg; minderről az ajánlatkérő köteles az Európai Bizottság kérésére – a közbeszerzésekért felelős miniszteren keresztül – tájékoztatást adni. Alapvetően nem megfelelőnek kell tekinteni az ajánlatot, ha az abból az okból érvénytelen, hogy a szakmai ajánlat jelentős változtatások nélkül nyilvánvalóan nem képes teljesíteni az ajánlatkérő által meghatározott igényeket és követelményeket, míg a részvételi jelentkezést akkor kell alapvetően nem megfelelőnek tekinteni, ha az a 73. § (1) bekezdés *b)* vagy *d)* pontja alapján érvénytelen.
(2) A hirdetmény nélküli koncessziós beszerzési eljárásban kizárólag a felhívott gazdasági szereplők tehetnek ajánlatot vagy nyújthatnak be részvételi jelentkezést. A felhívott gazdasági szereplők közösen nem nyújthatnak be ajánlatot vagy részvételi jelentkezést, nincs azonban

akadálya annak, hogy valamely felhívott gazdasági szereplő olyan gazdasági szereplővel nyújtson be közös részvételi jelentkezést vagy ajánlatot, amelynek az ajánlatkérő nem küldött felhívást.
(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben az ajánlatkérőnek legalább három gazdasági szereplőnek kell megküldenie az eljárást megindító felhívást.
(4) A közbeszerzési dokumentumokban történt változásról közvetlenül kell értesíteni az eljárásban részt vevő gazdasági szereplőket. Az eljárás során a szerződés tárgya vagy feltételei nem változhatnak olyan módon, hogy a változás eredménye már nem tette volna lehetővé hirdetmény nélküli eljárás alkalmazását.
(5) A benyújtási határidőre a 123. § (2) bekezdésében foglalt minimális határidők nem alkalmazandóak, azt úgy kell meghatározni, hogy a gazdasági szereplők számára elegendő idő álljon rendelkezésre a részvételi jelentkezés vagy ajánlat benyújtására.
(6) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben végleges ajánlat tárgyaláson szóban is tehető, amelyet az ajánlatkérő megfelelően dokumentál.

XIX. Fejezet

Sajátos tárgyú koncessziókra vonatkozó speciális szabályok

Szociális és egyéb szolgáltatásokra vonatkozó szabályok

129. §

(1) E Rész rendelkezéseit a 3. mellékletben meghatározott szociális és egyéb szolgáltatások esetében az e § szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.
(2) A koncessziós beszerzési eljárás meghirdetésére előzetes tájékoztató is alkalmazható. Az előzetes tájékoztatót a külön jogszabályban foglalt hirdetmény szerinti tartalommal kell közzétenni. Az eljárást meghirdető előzetes tájékoztatónak tartalmaznia kell a gazdasági szereplőknek szóló arra vonatkozó felhívást, hogy az ott meghatározott határidőig részvételi szándékukat közöljék. A koncesszió tárgyára vonatkozó adatokat az eljárást meghirdető előzetes tájékoztatóban úgy kell megadni, hogy annak alapján a gazdasági szereplők meg tudják ítélni, hogy az eljárásban részt kívánnak-e venni. Ebben az esetben az ajánlatkérő közvetlenül küldi meg a koncessziós beszerzési eljárást megindító felhívást a részvételi szándékukat jelző gazdasági szereplőknek. Az előzetes tájékoztatóban szereplő adatok változásáról – megfelelő határidő biztosításával – hirdetményt kell feladni, a közvetlenül megküldött eljárást megindító felhívás módosulásáról pedig közvetlenül kell a gazdasági szereplőket értesíteni.
(3) Az ajánlatkérő több nyertest is megnevezhet, akikkel a szolgáltatási koncesszióra vonatkozó szerződést vagy szerződéseket megköti. Az ajánlatkérő eltérhet a 125. §-ban foglaltaktól az adott szolgáltatás és annak megszervezése sajátosságainak megfelelően, minden esetben biztosítania kell azonban, hogy az értékelés a gazdasági szereplők által előzetesen megismerhető, objektív szempontokon alapuljon és azok egymáshoz viszonyított jelentősége a gazdasági szereplők számára előre megismerhető legyen.
(4) Az ajánlatkérő előírhatja, hogy a szolgáltatás jellegére tekintettel az ajánlattevő a szerződést személyesen köteles teljesíteni és kizárhatja más gazdasági szereplőnek az alkalmasság igazolásába történő bevonását.

ÖTÖDIK RÉSZ

A SZERZŐDÉSEKKEL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEK

XX. Fejezet

A szerződésekkel kapcsolatos rendelkezések

130. §

(1) E rész rendelkezéseit az e törvény hatálya alá tartozó közbeszerzési szerződésekre, keretmegállapodásokra, valamint építési és szolgáltatási koncessziókra (továbbiakban együtt: szerződés) kell alkalmazni.
(2) Az innovációs partnerségi szerződésre csak a 131. §, 136-137. §, 139. §, 141. § és 143. § rendelkezései alkalmazandóak.

A szerződés megkötése

131. §

(1) Eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel – közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel – kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően.
(2) A szerződésnek tartalmaznia kell – az eljárás során alkalmazott értékelési szempontra tekintettel – a nyertes ajánlat azon elemeit, amelyek értékelésre kerültek.
(3) Ha az ajánlatkérő lehetővé tette a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt, az egyes részek tekintetében nyertesekkel kell szerződést kötni.
(4) Az ajánlatkérő csak az eljárás nyertesével kötheti meg a szerződést, vagy – a nyertes visszalépése esetén – az ajánlatok értékelése során a következő legkedvezőbb ajánlatot tevőnek minősített ajánlattevővel, ha őt az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésben megjelölte.
(5) A nyertes ajánlattevő és – a (4) bekezdés szerinti esetben – a második legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő ajánlati kötöttsége az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc – építési beruházás esetén hatvan – napig meghosszabbodik.
(6) Az ajánlatkérő a szerződést az ajánlati kötöttség (5) bekezdés szerinti időtartama alatt köteles megkötni. Ha e törvény másként nem rendelkezik, nem köthető meg azonban a szerződés az írásbeli összegezés – ha az összegezés javítására kerül sor és az eljárás eredményességére, az ajánlat érvényességére vagy az értékelés eredményére vonatkozó adat módosul, a módosított összegezés – megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig, a 115. § szerinti eljárás esetén az írásbeli összegezés megküldése napját követő öt napos időtartam lejártáig.
(7) Ha jogorvoslati kérelmet [148. § (2) bekezdés] vagy kezdeményezést [152. §] nyújtanak be, a szerződést – a (3) bekezdés szerinti esetben a jogorvoslati eljárással érintett részre vonatkozó szerződést – az ügy érdemében hozott vagy a közbeszerzési ügy befejezését eredményező határozat meghozataláig nem lehet megkötni, kivéve, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a szerződés megkötését engedélyezi [156. § (4) bekezdés]. Ha időközben a nyertes ajánlattevő ajánlati kötöttsége lejárt, az ajánlatkérő akkor köthet vele szerződést, ha a nyertes ajánlattevő nyilatkozik, hogy ajánlatát fenntartja.

(8) A (6) bekezdéstől eltérően az ott rögzített tíz, illetve öt napos időtartam letelte előtt is megköthető a szerződés,
a) ha a nyílt eljárásban, a hirdetménnyel induló, egy szakaszból álló koncessziós beszerzési eljárásban vagy a 117. § szerint lefolytatott, egy szakaszból álló eljárásban csak egy ajánlatot nyújtottak be;
b) ha a meghívásos, a tárgyalásos eljárás, a versenypárbeszéd, az innovációs partnerség eljárása során, a dinamikus beszerzési rendszer alapján történő szerződéskötés érdekében, a hirdetménnyel induló, több szakaszból álló koncessziós beszerzési eljárásban vagy a 117. § szerint lefolytatott, több szakaszból álló eljárásban csak egy ajánlatot nyújtottak be, és ha az eljárásban volt érvénytelen részvételi jelentkezés vagy sor került kizárásra, az erre vonatkozó döntés ellen a jogorvoslat kezdeményezésének határideje az érintettek számára lejárt, vagy a döntést a Közbeszerzési Döntőbizottság jogszerűnek ítélte;
c) ha a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást a 98. § (2) bekezdés *e)* pontja alapján indították;
d) a keretmegállapodás alapján történő beszerzés esetében, kivéve, ha a közbeszerzés a verseny újranyitásával valósul meg, és ennek során több ajánlatot nyújtanak be;
e) ha a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást a 98. § (2) bekezdés *c)-d)* pontja, (3) bekezdése, vagy (4) bekezdés *b)-d)* pontja alapján, egyetlen ajánlattevő felhívásával a 98. § (5) bekezdése szerint vagy a hirdetmény nélküli koncessziós beszerzési eljárást a 128. § (1) bekezdése *a)* pontja alapján indították, és a 152. § (3) bekezdése szerinti határidőben a Közbeszerzési Hatóság elnöke nem élt a jogorvoslati eljárás megindításának jogával;
f) ha a 115. § szerinti eljárásban csak egy ajánlatot nyújtottak be.
(9) Az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevővel szemben csak abban az esetben mentesül a szerződés megkötésének kötelezettsége alól, valamint a nyertes ajánlattevő az (5) bekezdésben meghatározott időtartam alatt akkor mentesül szerződéskötési kötelezettsége alól (szabadul ajánlati kötöttségétől), ha az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye.

Különleges szerződés teljesítési feltételek

132. §

(1) Az ajánlatkérő a szerződés teljesítésére vonatkozóan sajátos, különösen szociális, környezetvédelmi, illetve az innovációt ösztönző feltételeket határozhat meg. Az ilyen szerződéses feltételeket az eljárást megindító felhívásban fel kell tüntetni, a részletes feltételek az egyéb közbeszerzési dokumentumokban is megadhatóak.
(2) A különleges feltételeknek a szerződés tárgyához kell kapcsolódniuk [76. § (7) bekezdés] és nem eredményezhetik a 2. § (2)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmét.
(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában szociális feltételnek minősül különösen
a) a szerződésnek a 33. § szerinti szervezet – illetve az Európai Unió más tagállamának jogi rendelkezései szerint a 2014/24/EU irányelv 20. cikke szerinti szervezet – bevonásával történő teljesítése;
b) álláskeresők, hátrányos helyzetű munkavállalók valamint munkanélküliek vagy fogvatartottak foglalkoztatása;
c) gyermekgondozási segélyben, valamint gyermeknevelési támogatásban részesülő személynek az ellátás folyósítása alatt, illetve az ellátás megszűnését követően,

csecsemőgondozási díjban és gyermekgondozási díjban részesülő személynek az ellátás megszűnését követően részmunkaidőben történő foglalkoztatása;
d) az egyenlő bánásmód követelményének biztosítása érdekében teendő intézkedések előírása
e) az adott szerződés teljesítése keretében a teljesítésben részt vevő munkanélküliek vagy fiatalok számára a teljesítéshez szükséges készségekre vonatkozó képzés nyújtása.

A szerződés időtartama

133. §

(1) Az ajánlatkérőnek az eljárást megindító felhívásban a szerződés időtartamát úgy kell meghatároznia, hogy ha a szerződés tárgya, a választott szerződéses konstrukció, a hozzá kapcsolódó fizetési feltételek vagy a nyertes ajánlattevő által eszközölt befektetés nem indokolja, a szerződést ne kösse határozatlan vagy olyan aránytalanul hosszú határozott időtartamra, amely a verseny fenntartása és a közpénzek hatékony elköltésének céljával ellenkezik.
(2) Építési vagy szolgáltatási koncesszió csak határozott időtartamra köthető. Ha az építési vagy szolgáltatási koncesszió időtartama az öt évet meghaladja, az ajánlatkérőnek számításokkal kell alátámasztania, hogy a szerződés időtartama nem haladja meg azt az időtartamot, amely alatt – ésszerű feltételezések alapján – a koncessziós jogosult számára megtérülnek az építési beruházás vagy a szolgáltatás megvalósítása érdekében, illetve a szerződés teljesítéséhez kapcsolódóan annak időtartama során eszközölt befektetései, és a befektetett tőke ésszerű hozamot tud termelni.

A szerződés biztosítékai

134. §

(1) Ha az ajánlatkérő a szerződésben biztosítékot köt ki, a biztosítékra vonatkozó feltételeket a közbeszerzési dokumentumokban közölni kell. A (2)-(8) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandóak a Ptk. Hatodik Könyv XXVI. Fejezetében szabályozott szerződést megerősítő biztosítékokra.
(2) A szerződés teljesítésének elmaradásával kapcsolatos igények biztosítékaként legfeljebb a szerződés szerinti, tartalékkeret és áfa nélkül számított ellenszolgáltatás 5%-át elérő biztosíték köthető ki.
(3) A szerződés hibás teljesítésével kapcsolatos igények biztosítékaként legfeljebb a szerződés szerinti, tartalékkeret és áfa nélkül számított ellenszolgáltatás 5%-át elérő biztosíték köthető ki.
(4) A (2)-(3) bekezdés szerint előírt biztosíték rendelkezésre álló összege az ajánlatkérő követelésének kielégítésével csökken, nem írható elő a követelés kielégítése esetére az ajánlattevőként szerződő fél számára a biztosíték meghatározott mértékű folyamatos fenntartására vonatkozó kötelezettség. A biztosítéknak a szerződésben foglalt feltételek szerint kell rendelkezésre állnia, nem írható elő azonban, hogy a szerződés teljesítésének elmaradásával kapcsolatos igényekre kikötött biztosíték a szerződés hatálybalépését, a hibás teljesítéssel kapcsolatos igények teljesítésére kikötött biztosíték a szerződés teljesítésének időpontját megelőzően álljon rendelkezésre. Bármely egyéb célból kikötött biztosíték esetében a biztosíték rendelkezésre állása attól az időponttól követelhető meg, amelytől kezdve a biztosítékkal biztosított esemény bekövetkezhet, de legkorábban a szerződéskötés időpontjától.

(5) A (4) bekezdés szerinti biztosíték határidőre történő nyújtására vonatkozóan az ajánlattevőnek az ajánlatban nyilatkoznia kell, egyéb igazolás, nyilatkozat a biztosítékokról a közbeszerzési eljárásban nem kérhető.
(6) Biztosíték kikötése esetén az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban
a) előírja, hogy a biztosítékok az ajánlattevőként szerződő fél választása szerint nyújthatóak óvadékként az előírt pénzösszegnek az ajánlatkérőként szerződő fél fizetési számlájára történő befizetésével, átutalásával, pénzügyi intézmény vagy biztosító által vállalt garancia vagy készfizető kezesség biztosításával, vagy biztosítási szerződés alapján kiállított – készfizető kezességvállalást tartalmazó – kötelezvénnyel, vagy
b) megjelöl egy vagy több – az *a)* pontban nem szereplő – biztosítéki formát, illetve biztosíték nyújtási módot, és előírja, hogy a biztosíték az ajánlattevőként szerződő fél választása szerint teljesíthető bármelyik megjelölt, vagy az *a)* pontban meghatározott formában, illetve módon.
(7) A hibás teljesítéssel kapcsolatos igények teljesítésére kikötött biztosíték vonatkozásában az ajánlatkérő a szerződésben lehetővé teheti, hogy a biztosíték vagy annak meghatározott része az ajánlattevőnek a teljesítésért vagy részteljesítésért járó ellenértékből visszatartás útján kerüljön biztosításra, amelyre az óvadék szabályait kell megfelelően alkalmazni.
(8) A nyertes ajánlattevőként szerződő fél a (6)-(7) bekezdésben foglalt egyik biztosítéki formáról a másikra áttérhet, a biztosítéknak azonban a szerződésben foglalt összegnek és időtartamnak megfelelően folyamatosan rendelkezésre kell állnia.

A szerződés teljesítésére vonatkozó feltételekre irányadó sajátos rendelkezések

135. §

(1) Az ajánlatkérőként szerződő fél a szerződés teljesítésének elismeréséről (teljesítésigazolás) vagy az elismerés megtagadásáról legkésőbb az ajánlattevőként szerződő fél teljesítésétől vagy az erről szóló írásbeli értesítés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül írásban köteles nyilatkozni.
(2) Építési beruházás megvalósítására kötött kivitelezési szerződés esetében, ha az ajánlattevőként szerződő fél írásbeli értesítésére (készre jelentés) az ajánlatkérőként szerződő fél a szerződésben az átadás-átvételi eljárás megkezdésére meghatározott határidőt követő tizenöt napon belül nem kezdi meg az átadás-átvételi eljárást, vagy megkezdi, de a szerződésben – a Ptk. 6:247. § (2) bekezdésére figyelemmel – meghatározott határidőben nem fejezi be, az ajánlattevőként szerződő fél kérésére a teljesítésigazolást köteles kiadni.
(3) Építési beruházás esetében a szerződésben foglalt ellenérték kifizetésére kormányrendelet a Ptk. 6:130. § (1)-(3) bekezdésétől eltérő sajátos szabályokat állapíthat meg.
(4) Támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetén szállítói kifizetés során a kifizetésre köteles szervezet is az ajánlatkérőként szerződő félre irányadó – a Ptk. 6:130. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak, valamint a (3) bekezdés szerinti – jogszabály szerint köteles az ellenszolgáltatást teljesíteni.
(5) A felek az ellenszolgáltatás részletekben történő teljesítésében is megállapodhatnak, feltéve, hogy a szerződés jellege miatt ez tényszerűen indokolt. Ebben az esetben minden részletre alkalmazni kell a törvényben vagy kormányrendeletben a kifizetésre előírt szabályokat.
(6) Az ajánlatkérő a szerződésen alapuló ellenszolgáltatásból eredő tartozásával szemben csak a jogosult által elismert, egynemű és lejárt követelését számíthatja be.
(7) Ha a közbeszerzés tárgya építési beruházás és a szerződés teljesítésének időtartama a két hónapot meghaladja, az ajánlatkérő köteles a szerződésben foglalt – tartalékkeret és áfa nélkül számított – teljes ellenszolgáltatás 5%-ának megfelelő összeg, de legfeljebb hetvenöt millió

forint előleg igénybe vételének lehetőségét biztosítani. Az előleg fizetését e kötelezően biztosítandó mértékben az ajánlatkérő nem teheti függővé a szerződő fél részéről biztosíték nyújtásától.
(8) A felek a (7) bekezdésben foglalt kötelező mértéket meghaladóan és bármely más esetben is kiköthetik előleg nyújtását a szerződésben. A (7) bekezdés nem korlátozza, hogy az ajánlatkérő egyáltalán ne, vagy a (7) bekezdésben foglaltnál kisebb mértékben kérjen biztosítékot.
(9) A (7) bekezdéstől eltérően támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetén szállítói kifizetés során az ajánlatkérő köteles a szerződés – tartalékkeret és áfa nélkül számított – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű előleg igénybe vételének lehetőségét biztosítani. Ebben az esetben az ajánlatkérő által kikötött biztosíték mértéke nem haladhatja meg a szerződés – tartalékkeret és áfa nélkül számított – elszámolható összegének 10%-a és az igényelt szállítói előleg különbözetének mértékét.
(10) Az (1)-(2) és (6)-(7) bekezdésben, illetve a (9) bekezdésben meghatározott feltételek a szerződésnek akkor is részei, ha a felek ezekről nem vagy – ide nem értve a (8) bekezdés szerinti esetet – ezektől eltérően állapodtak meg.
(11) Semmis – a késedelmi kamat tekintetében a Ptk. 6:155. § (4) bekezdésében lehetővé tett eset kivételével – a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés azon rendelkezése, amely kizárja vagy korlátozza az ajánlatkérő szerződésszegése esetére irányadó jogkövetkezmények alkalmazását.
(12) Feltételes közbeszerzés esetén az ajánlatkérő jogosult az eljárást megindító felhívásban megjelölt azon feltételt, melytől a közbeszerzés eredményességét függővé tette, a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződés hatályba lépését felfüggesztő feltételként is kikötni.

136. §

(1) Az ajánlatkérő köteles szerződéses feltételként előírni, hogy a nyertes ajánlattevő
a) nem fizethet, illetve számolhat el a szerződés teljesítésével összefüggésben olyan költségeket, melyek a 62. § (1) bekezdés *k)* pont *ka)-kc)* alpontja szerinti feltételeknek nem megfelelő társaság tekintetében merülnek fel, és melyek a nyertes ajánlattevő adóköteles jövedelmének csökkentésére alkalmasak;
b) a szerződés teljesítésének teljes időtartama alatt tulajdonosi szerkezetét az ajánlatkérő számára megismerhetővé teszi és a 143. § (3) bekezdése szerinti ügyletekről az ajánlatkérőt haladéktalanul értesíti.
(2) A külföldi adóilletőségű nyertes ajánlattevő köteles a szerződéshez arra vonatkozó meghatalmazást csatolni, hogy az illetősége szerinti adóhatóságtól a magyar adóhatóság közvetlenül beszerezhet a nyertes ajánlattevőre vonatkozó adatokat az országok közötti jogsegély igénybevétele nélkül.

A szerződés érvénytelensége

137. §

(1) Semmis a szerződés, ha
a) azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg;
b) hirdetmény nélküli közbeszerzési eljárás eredményeként úgy kötötték meg, hogy nem álltak fenn a hirdetmény nélküli eljárás alkalmazhatóságának feltételei;
c) a felek a szerződéskötési moratóriumra vonatkozó szabályok [80. § (5) bekezdése,115. § (2) bekezdése, 131. § (6)-(8) bekezdése] megsértésével kötöttek szerződést, és ezzel

megfosztották az ajánlattevőt a szerződéskötést megelőző jogorvoslat lehetőségétől, egyben olyan módon sértették meg a közbeszerzésekre vonatkozó szabályokat, hogy az befolyásolta az ajánlattevő esélyét a közbeszerzési eljárás megnyerésére.
(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a szerződés nem semmis, ha az ajánlatkérő azért nem folytatott le hirdetmény közzétételével induló közbeszerzési eljárást, vagy kötött közbeszerzési eljárás mellőzésével megállapodást [9-14. §, 111. §], mert úgy ítélte meg, hogy a hirdetmény nélkül induló közbeszerzési eljárás alkalmazásával, vagy a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő szerződéskötésre e törvény szerint lehetősége volt, szerződéskötési szándékáról külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetményt tett közzé, valamint a szerződést nem kötötte meg a hirdetmény közzétételét követő naptól számított tizedik napon belül.
(3) Az (1) bekezdés szerint megkötött szerződés esetében az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása során a bíróság a szerződést megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal érvényessé nyilváníthatja, ha kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdek (így különösen a késedelmes teljesítésből, az új közbeszerzési eljárás lefolytatásából, a szerződő fél esetleges változásából vagy az érvénytelenségből következő kötelezettségekből eredő költség) nem tekinthető kiemelkedően fontos közérdeknek, a szerződés érvényességéhez fűződő további gazdasági érdekek pedig kizárólag akkor, ha a szerződés érvénytelensége aránytalan következményekkel járna.
(4) E törvény rendelkezései nem zárják ki a Ptk. 6:95. §-ának alkalmazását a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző módon megkötött szerződés semmisségének megállapítása tekintetében. Az (1) bekezdésben foglalt eseteken kívül a közbeszerzési eljárás szabályainak (ide nem értve a szerződés tartalmi elemeit szabályozó rendelkezéseket) megsértése abban az esetben eredményezi a szerződés érvénytelenségét, amennyiben az adott jogsértés súlyára és jellegére tekintettel a szerződés érvényessége a törvény céljaival és alapelveivel összeegyeztethetetlen lenne.

A szerződés teljesítésében részt vevők

138. §

(1) A szerződést a közbeszerzési eljárás alapján nyertes ajánlattevőként szerződő félnek, illetve közösen ajánlatot tevőknek, vagy – ha az ajánlatkérő gazdálkodó szervezet létrehozásának kötelezettségét előírta vagy azt lehetővé tette [35. § (8)-(9) bekezdés] – a nyertes ajánlattevő (ajánlattevők), vagy az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő (ajánlattevők) kizárólagos részesedésével létrehozott gazdálkodó szervezetnek (a továbbiakban: projekttársaság) kell teljesítenie.
(2) Az ajánlattevőként szerződő fél a teljesítéshez az alkalmasságának igazolásában részt vett szervezetet a 65. § (9) bekezdésében foglalt esetekben és módon köteles igénybe venni, valamint köteles a teljesítésbe bevonni az alkalmasság igazolásához bemutatott szakembereket. E szervezetek vagy szakemberek bevonása akkor maradhat el, vagy helyettük akkor vonható be más (ideértve az átalakulás, egyesülés, szétválás útján történt jogutódlás eseteit is), ha az ajánlattevő e szervezet vagy szakember nélkül vagy a helyette bevont új szervezettel vagy szakemberrel is megfelel – amennyiben a közbeszerzési eljárásban az adott alkalmassági követelmény tekintetében bemutatott adatok alapján az ajánlatkérő szűkítette az eljárásban részt vevő gazdasági szereplők számát, az eredeti szervezetekkel vagy szakemberrel egyenértékű módon megfelel – azoknak az alkalmassági követelményeknek,

melyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott szervezettel vagy szakemberrel együtt felelt meg.
(3) Az ajánlatkérő nem korlátozhatja az ajánlattevő jogosultságát alvállalkozó bevonására, csak akkor, ha az eljárás során a 65. § (10) bekezdése szerinti lehetőséggel élt. Az ajánlattevő köteles az ajánlatkérőnek minden, a teljesítésben részt vevő alvállalkozót előzetesen bejelenteni, és – ha a megelőző közbeszerzési eljárásban az adott alvállalkozót még nem nevezte meg – a bejelentéssel együtt nyilatkozni arról is, hogy az általa igénybe venni kívánt alvállalkozó nem áll kizáró okok hatálya alatt.
(4) Az alvállalkozó, vagy a nem alvállalkozóként bevont, a (2) bekezdés szerinti szervezet vagy szakember bevonásától nem lehet eltekinteni olyan esetben, ha az érintett szerződés sajátos tulajdonságait figyelembe véve az adott személy (szervezet) igénybe vétele a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok értékelésekor meghatározó körülménynek minősült. Ilyen esetben csak a jogutódlás olyan eseteiben változhat a bevont szervezet, ha az új szervezet az értékeléskor figyelembe vett minden releváns körülmény – különös tekintettel a 76. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben az értékelt személyi állomány – tekintetében az eljárásban bemutatott szervezet jogutódjának tekinthető. Az értékeléskor meghatározó szakember személye csak az ajánlatkérő hozzájárulásával és abban az esetben változhat, ha az értékeléskor figyelembe vett minden releváns körülmény tekintetében az értékelttel egyenértékű szakember kerül bemutatásra.

139. §

(1) A nyertes ajánlattevőként szerződő fél vagy felek személye csak az alábbi esetekben változhat meg:
a) ha a 141. § (4) bekezdés *a)* pontjában foglalt feltételeknek megfelelő egyértelmű szerződéses rendelkezés alapján a jogutódlás projekttársaság vagy a teljesítés biztonsága érdekében ilyen szerződéses rendelkezés alapján a teljesítéshez finanszírozást nyújtó jogi személy vagy az általa jelölt jogi személy által történik; vagy
b) ha a szerződő fél személyében bekövetkező jogutódlás a jogi személy átalakulásának, egyesülésnek, szétválásnak, vagy a jogutódlással megszűnés más esetének következménye, vagy olyan részleges jogutódlás eredményeként következik be, ahol egy gazdasági egységként működő teljes üzletág (a hozzá tartozó szerződésekkel, eszközökkel és munkavállalókkal) – nem gazdasági társaság jogi személy esetén az adott tevékenységet ellátó teljes szervezeti egység – átruházásra kerül a jogutódra, vagy az eredeti szerződő félre vonatkozó fizetésképtelenségi eljárás során kerül a szerződés átruházásra;
ha a szerződésbe lépő jogutód nem áll a közbeszerzési eljárásban alkalmazott kizáró ok hatálya alatt, – az ajánlattevőre irányadó szabályok szerint, a 138. § (2)-(4) bekezdésének alkalmazásával – megfelel a közbeszerzési eljárásban alkalmazott alkalmassági követelményeknek, és a jogutódlás nem e törvény alkalmazásának a megkerülését célozza.
(2) Az ajánlattevőként szerződő fél személye az (1) bekezdésben foglalt eseteken kívül csak új közbeszerzési eljárás eredményeként változhat. A szerződő felek változása mellett szükségessé vált, a jogviszony egyéb elemeinek változására a 141. § rendelkezéseit kell alkalmazni.
(3) Az ajánlatkérőként szerződő fél személyében bekövetkező jogutódlás nem irányulhat e törvény alkalmazásának megkerülésére.

140. §

(1) Ha a szerződés teljesítése érdekében a nyertes ajánlattevő vagy ajánlattevők projekttársaságot hoznak létre, a szerződésben elő kell írni, hogy az abban foglalt jogok és kötelezettségek a projekttársaság létrejöttét követően a projekttársaságot illetik meg, illetve terhelik, a szerződő felek kötelesek az ehhez szükséges ügyleteket megkötni. Ebben az esetben az ajánlatban megjelölt alvállalkozók a projekttársasággal kötelesek a szerződés teljesítéséhez szükséges szerződést megkötni.
(2) Az ajánlatkérőként szerződő fél és a projekttársaság közötti szerződésre egyebekben a szerződésekre vonatkozó szabályokat – így különösen a szerződések nyilvánosságára, a szerződések kötelező tartalmára és módosítására vonatkozó, továbbá a szerződések teljesítésének ellenőrzésével kapcsolatban e törvényben vagy más jogszabályban foglalt előírásokat – is alkalmazni kell.
(3) A projekttársaság és a nyertes ajánlattevő vagy ajánlattevők a szerződés teljesítéséért egyetemlegesen felelnek.
(4) A projekttársaság csak a szerződés teljesítése érdekében szükséges tevékenységet végezhet, ilyen szerződéseket köthet, más gazdálkodó szervezetben részesedést nem szerezhet, valamint nem alakulhat át, nem válhat szét és nem egyesülhet más jogi személlyel.
(5) A projekttársaságban a nyertes ajánlattevőn vagy ajánlattevőkön kívül más nem szerezhet részesedést, kivéve azt az esetet, amikor az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban megjelöli, hogy a projekttársaságot a nyertes ajánlattevő vagy ajánlattevők és az ajánlatkérő hozzák létre. A projekttársaság jegyzett tőkéjét és jegyzett tőkén felüli vagyonát – ide nem értve az osztalékot – az alapítók nem vonhatják el.
(6) A nyertes ajánlattevő vagy ajánlattevők a projekttársaságot akkor szüntetheti(k) meg, ha
a) a projekttársaság a szerződésben foglaltakat teljesítette és az ajánlatkérővel az egymás felé fennálló elszámolási kötelezettségeket is teljesítették, vagy
b) a nyertes ajánlattevő vagy ajánlattevők a szerződésből, valamint a szerződés teljesítése érdekében kötött szerződésből származó jogokat és kötelezettségeket a projekttársaságtól teljes egészében átvállalták.
(7) Az ajánlatkérőként szerződő fél a szerződést felmondhatja, ha a nyertes ajánlattevő részére gazdasági társaság alapítását írja elő, és az ajánlattevő a társasági szerződés megkötését, illetve az alapszabály elfogadását a szerződés aláírásától számított húsz napon belül a cégbírósághoz nem jelenti be.
(8) Ha a szerződés egyben a koncessziós törvény hatálya alá is tartozik, annak a koncessziós szerződésre és a koncessziós társaságra vonatkozó rendelkezései szerinti eltérésekkel kell az e §-ban foglaltakat alkalmazni.

Szerződésmódosítás

141. §

(1) Ezen alcím rendelkezéseit alkalmazni kell a szerződés felek – vagy az erre jogosult valamelyik fél – általi módosítására, valamint a felek jogviszonyának a szerződésben foglalt rendelkezéseknek megfelelő változására (továbbiakban együtt: szerződésmódosítás).
(2) A szerződés – a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke – nem éri el az alábbi értékek egyikét sem
a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;

b) szolgáltatás és árubeszerzés esetén az eredeti szerződés értékének 5%-át, építési beruházás, építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződéses érték 10%-át;
valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.
(3) A (2) bekezdést arra a szerződésmódosításra lehet alkalmazni, amely a szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetén a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggenek.
(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés – a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:
a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;
b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása
ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt, és
bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése – több módosítás esetén azok együttes értéke – azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;
c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:
ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;
cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;
cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a *ca)* alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.
(5) A (2) bekezdésben és a (4) bekezdés *b)* és *c)* pontjában az eredeti szerződés értékeként az aktuális, indexált szerződéses ellenszolgáltatást lehet figyelembe venni, ha a szerződés a (4) bekezdés *a)* pontjának megfelelően az ellenszolgáltatás indexálására vonatkozó rendelkezést tartalmaz. Építési és szolgáltatási koncesszió esetében, ha a szerződés nem tartalmaz indexálási rendelkezést, az aktualizált értéket a KSH által közzétett éves átlagos inflációs érték figyelembe vételével lehet kiszámolni.
(6) A (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha
a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét, vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;
b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.
(7) A (4) bekezdés *a)* pontja szerinti eset kivételével az ajánlatkérő köteles a szerződés módosításáról a külön jogszabályban meghatározott minta szerinti tartalommal hirdetményt közzétenni.
(8) A szerződés az e §-ban foglalt eseteken kívül csak új közbeszerzési eljárás eredményeként módosítható. Amennyiben a szerződés módosítására közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kerül sor, a módosítás a 137. § (1) bekezdése alapján semmis.

A közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényesítése a szerződés teljesítése során

142. §

(1) Az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és – adott esetben – a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.
(2) A 2. § (1)-(4) bekezdésében foglalt alapelvek megsértését valósítja meg az ajánlatkérőként szerződő fél részéről a szerződésszegésből eredő igények (ide nem értve a felmondás vagy elállás jogának gyakorlását) érvényesítésének elmaradása, ha
a) a szerződésszegés olyan kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradásával valósul meg, amelyet az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok értékelése során figyelembe vett; vagy
b) a szerződésszegés eredményeként a teljesítés a szerződés tartalmától olyan mértékben tér el, amely – ha a felek szerződésüket így módosították volna – szerződésmódosításként a 141. § (6) bekezdés *a)-c)* pontja szerint lényeges módosításnak minősülne.
(3) Semmis a szerződés módosítása, ha az arra irányul, hogy a nyertes ajánlattevőként szerződő felet mentesítsék az olyan szerződésszegés (illetve szerződésszegésbe esés) és annak jogkövetkezményei – ide nem értve a felmondás vagy elállás jogának gyakorlását – alkalmazása alól, amelyért felelős (illetve felelős lenne), vagy amely arra irányul, hogy az ajánlatkérő átvállaljon a nyertes ajánlattevőt terhelő többletmunka költségeket vagy indokolatlanul egyéb, a szerződés alapján a nyertes ajánlattevőt terhelő kockázatokat.
(4) A Közbeszerzési Hatóság a szerződés módosítására és teljesítésére vonatkozó, e törvényben meghatározott követelmények teljesülését a 187. § (2) bekezdés *j)* pontjában meghatározottak szerint jogosult ellenőrizni és azok megsértése esetén a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetve a bíróság eljárását kezdeményezni [153. § (1) bekezdés *c)* pont, 175. §].
(5) Az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzési Hatóságnak bejelenteni, ha a nyertes ajánlattevőként szerződő fél szerződéses kötelezettségét súlyosan megszegte és ez a szerződés felmondásához vagy elálláshoz, kártérítés követeléséhez vagy a szerződés alapján alkalmazható egyéb szankció érvényesítéséhez vezetett, valamint ha a nyertes ajánlattevőként szerződő fél olyan magatartásával, amelyért felelős, részben vagy egészben a szerződés lehetetlenülését okozta. A bejelentésnek tartalmaznia kell a szerződésszegés leírását, az annak alapján alkalmazott szankciót, valamint hogy a szerződő fél a szerződésszegést elismerte-e, vagy sor került-e arra vonatkozóan perindításra.
(6) Az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzési Hatóságnak bejelenteni a nyertes ajánlattevőként szerződő fél szerződéses kötelezettségének jogerős bírósági határozatban megállapított megszegése esetén a szerződésszegés tényét, leírását, lényeges jellemzőit, beleértve azt is, ha

a szerződésszegés a szerződés felmondásához vagy a szerződéstől való elálláshoz, kártérítés követeléséhez vagy a szerződés alapján alkalmazható egyéb szankció érvényesítéséhez vezetett, valamint ha a nyertes ajánlattevőként szerződő fél olyan magatartásával, amelyért felelős, (részben vagy egészben) a szerződés lehetetlenülését okozta.

A szerződés megszüntetésére vonatkozó sajátos rendelkezések

143. §

(1) Az ajánlatkérő a szerződést felmondhatja, vagy – a Ptk-ban foglaltak szerint – a szerződéstől elállhat, ha:
a) feltétlenül szükséges a szerződés olyan lényeges módosítása, amely esetében a 141. § alapján új közbeszerzési eljárást kell lefolytatni;
b) az ajánlattevő nem biztosítja a 138. §-ban foglaltak betartását, vagy az ajánlattevőként szerződő fél személyében érvényesen olyan jogutódlás következett be, amely nem felel meg a 139. §-ban foglaltaknak; vagy
c) az EUMSZ 258. cikke alapján a közbeszerzés szabályainak megszegése miatt kötelezettségszegési eljárás indult vagy az Európai Unió Bírósága az EUMSZ 258. cikke alapján indított eljárásban kimondta, hogy az Európai Unió jogából eredő valamely kötelezettség tekintetében kötelezettségszegés történt, és a bíróság által megállapított jogsértés miatt a szerződés nem semmis.
(2) Az ajánlatkérő köteles a szerződést felmondani, vagy – a Ptk-ban foglaltak szerint – attól elállni, ha a szerződés megkötését követően jut tudomására, hogy a szerződő fél tekintetében a közbeszerzési eljárás során kizáró ok állt fenn, és ezért ki kellett volna zárni a közbeszerzési eljárásból.
(3) Az ajánlatkérőként szerződő fél jogosult és egyben köteles a szerződést felmondani – ha szükséges olyan határidővel, amely lehetővé teszi, hogy a szerződéssel érintett feladata ellátásáról gondoskodni tudjon –, ha
a) a nyertes ajánlattevőben közvetetten vagy közvetlenül 25%-ot meghaladó tulajdoni részesedést szerez valamely olyan jogi személy vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, amely tekintetében fennáll a 62. § (1) bekezdés *k)* pont *ka)-kc)* alpontjában meghatározott valamely feltétel;
b) a nyertes ajánlattevő közvetetten vagy közvetlenül 25%-ot meghaladó tulajdoni részesedést szerez valamely olyan jogi személyben vagy személyes joga szerint jogképes szervezetben, amely tekintetében fennáll a 62. § (1) bekezdés *k)* pont *ka)-kc)* alpontjában meghatározott valamely feltétel.

HATODIK RÉSZ

A KÖZBESZERZÉSEKKEL KAPCSOLATOS JOGORVOSLATOK

XXI. Fejezet

A jogorvoslati eljárás szabályai

144. §

(1) A közbeszerzésre, a közbeszerzési eljárásra, az építési, illetve szolgáltatási koncesszióra, valamint a koncessziós beszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás miatt e rész rendelkezései szerinti jogorvoslatnak van helye.
(2) A közbeszerzési eljárással, koncessziós beszerzési eljárással, a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéssel, valamint a megkötött építési, illetve szolgáltatási koncesszióval és ezek módosításával vagy teljesítésével kapcsolatos polgári jogi igények elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik.
(3) Ahol e rész közbeszerzést vagy közbeszerzési eljárást említ, azon a koncessziós beszerzési eljárást, és a tervpályázati eljárást is érteni kell.

A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására vonatkozó általános rendelkezések

145. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására – e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
(2) A közbeszerzésre, a közbeszerzési eljárásra, az építési, illetve szolgáltatási koncesszióra, valamint a koncessziós beszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatása a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás tekintetében – ideértve a 21. § (4) bekezdésében említett külön jogszabály szerinti előminősítési kérelem elutasítása és az előminősítési listáról való törlés miatt indult eljárást is (a továbbiakban: előminősítési ügyekben indított jogorvoslati eljárás) – a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik.
(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik – a szerződés módosításával vagy teljesítésével kapcsolatos polgári jogi igények miatt indult eljárás kivételével – a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás alapján megkötött szerződés e törvénybe, illetve az e törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző módosítása vagy teljesítése, valamint az ajánlatkérő által a 117. § szerint önállóan kialakított eljárási szabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás miatt indult eljárás lefolytatása.
(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik az e törvényt önként alkalmazó szervezet vagy személy (1)-(2) bekezdés szerinti jogsértésével kapcsolatos jogvita elbírálása is.
(5) A Közbeszerzési Döntőbizottság illetékessége az ország egész területére kiterjed.
(6) A Közbeszerzési Döntőbizottság az e törvény alkalmazása alóli kivételekkel kapcsolatos jogorvoslat során nem vizsgálhatja felül az Országgyűlés illetékes bizottságának e törvény alkalmazása alóli felmentést eredményező döntését. Törvény ilyen tartalmú rendelkezése esetén a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozhat a védelmi és biztonsági tárgyú,

továbbá a minősített adatot, illetve alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdeket érintő vagy különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzésre, beszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatása.
(7) A Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói vagy ügyvédi képviselet kötelező.

Az eljáró közbeszerzési biztosok

146. §

(1) A 145. § (2)-(4) bekezdésében meghatározott ügyekben (a továbbiakban: közbeszerzési ügy) – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – a Közbeszerzési Döntőbizottság három közbeszerzési biztosból álló tanácsban jár el, határozatát többségi szavazás alapján hozza.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke jelöli ki az eljáró tanács tagjait és az eljáró tanács elnökét. Az eljáró tanács tagjait úgy kell kijelölni, hogy legalább két tagnak jogi szakvizsgával, legalább egy tagnak – európai uniós támogatással érintett közbeszerzési ügy esetén – az európai uniós támogatásból megvalósuló beszerzésekkel kapcsolatos tapasztalattal, további egy tagnak pedig az ügy tárgyával leginkább összefüggő egyetemi vagy főiskolai végzettséggel kell rendelkeznie. Az eljáró tanács elnöke kizárólag jogi szakvizsgával rendelkező közbeszerzési biztos lehet.
(3) Az eljáró tanács elnökének feladata az eljárás előkészítése és levezetése. Az ideiglenes intézkedésen, a közbeszerzési ügy befejezését eredményező végzésen [151. § (5) és (6) bekezdés, Ket. 30. §, 31. § (1) bekezdés], az eljárás kiterjesztéséről szóló döntésen [158. § (1) bekezdés], valamint az ügy érdemében hozott határozaton (a továbbiakban: érdemi határozat) [165. §] kívül az eljáró tanács elnöke megtehet minden olyan intézkedést és meghozhat minden olyan végzést, amelyet a törvény a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe utal.
(4) A 153. § (1) bekezdés *a)-b)* és *d)* pontja szerinti ügyben a Közbeszerzési Döntőbizottság egy közbeszerzési biztosa jár el. A Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke kizárólag jogi szakvizsgával rendelkező közbeszerzési biztost jelölhet ki egyedül eljáró biztosnak. Ahol e törvény a továbbiakban eljáró tanácsot vagy elnököt említ, azon az egyedül eljáró biztost is érteni kell.

147. §

(1) A közbeszerzési ügyben – a Ket. 42. § (1) és (3) bekezdésében meghatározottakon túl – nem járhat el az a közbeszerzési biztos, aki
a) az ajánlatkérő, a közbeszerzési eljárást jogtalanul mellőzve beszerző, az ajánlattevő vagy az eljárást kezdeményező egyéb érdekelt szervezetben (a továbbiakban együtt: ügyfélszervezet) tulajdoni részesedéssel vagy 50%-ot meghaladó mértékű közvetett tulajdoni részesedéssel rendelkezik;
b) olyan szervezetben rendelkezik tulajdoni részesedéssel vagy 50%-ot meghaladó mértékű közvetett tulajdoni részesedéssel, amely az ügyfélszervezettel rendszeres üzleti kapcsolatban áll;
c) a jogorvoslati eljárás megindításának időpontját megelőző két évben az ügyfélszervezettel munkaviszonyban, egyéb foglalkoztatási jogviszonyban vagy tagsági viszonyban állt, vagy annak vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja volt, vagy az ügyfélszervezetben tulajdoni részesedéssel vagy 50%-ot meghaladó mértékű közvetett tulajdoni részesedéssel rendelkezett.

(2) A közbeszerzési ügyben nem járhat el az a közbeszerzési biztos, akinek a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója
a) az ügyfélszervezettel munkaviszonyban, egyéb foglalkoztatási jogviszonyban vagy tagsági viszonyban áll, vagy annak vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja;
b) az ügyfélszervezetben tulajdoni részesedéssel vagy 50%-ot meghaladó mértékű közvetett tulajdoni részesedéssel rendelkezik;
c) olyan szervezettel áll munkaviszonyban, egyéb foglalkoztatási jogviszonyban vagy tagsági viszonyban, vagy annak vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja, vagy abban tulajdoni részesedéssel vagy 50%-ot meghaladó mértékű közvetett tulajdoni részesedéssel rendelkezik, amely az ügyfélszervezettel rendszeres üzleti kapcsolatban áll;
d) olyan szervezettel áll közszolgálati jogviszonyban, amely az ügyfélszervezet felügyelő szervezete vagy az ügyfélszervezet által felügyelt szervezet, illetve amely az ügyfélszervezet részére támogatást vagy kizárólagos jogot biztosít.
(3) A közbeszerzési biztos a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökének haladéktalanul, de legkésőbb az ok felmerülésétől számított három napon belül köteles bejelenteni, ha vele szemben a jelen §-ban vagy a Ket. 42. §-ának (1), illetve (3) bekezdésében meghatározott kizárási ok áll fenn. A közbeszerzési biztos a bejelentés elmulasztásáért vagy késedelmes teljesítéséért fegyelmi és anyagi felelősséggel tartozik.
(4) A kizárás kérdésében a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke dönt. Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke az eljáró tanács tagjaként részt vesz az eljárásban, a kizárása kérdésében a Közbeszerzési Hatóság elnöke dönt.
(5) A jelen § alkalmazásában közvetett tulajdoni részesedés alatt az ügyfélszervezetben tulajdoni részesedéssel rendelkező más szervezet (a továbbiakban: köztes szervezet) tulajdoni hányadán keresztül történő tulajdoni részesedést kell érteni. A közvetett tulajdon arányának megállapításához a közvetett tulajdonnal rendelkezőnek a köztes szervezetben fennálló tulajdoni hányadát meg kell szorozni a köztes szervezetnek az ügyfélszervezetben fennálló tulajdoni hányadával. Ha a köztes szervezetben fennálló tulajdoni hányad az 50%-ot meghaladja, akkor azt egy egészként kell figyelembe venni.

A jogorvoslati eljárás

148. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása kérelemre vagy hivatalból indul.
(2) Kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának, valamint a 113. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdekképviseleti szervezet is. (E bekezdésben foglaltak a továbbiakban együtt: kérelmező.)
(3) A kérelem – a (4)-(5) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.

(4) A (3) bekezdéstől eltérően a 115. § szerinti eljárás esetén a kérelem a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított öt napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.
(5) Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívással, a közbeszerzési dokumentumokkal, illetve ezek módosításával kapcsolatban az – adott esetben módosított – ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejárta előtti ötödik napig lehet kérelmet benyújtani, de ha a (3) vagy (4) bekezdés szerinti határidő ennél később jár le, akkor a kérelmező a (3) és (4) bekezdés szerinti időpontig jogosult kérelmet előterjeszteni. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívással, a közbeszerzési dokumentumokkal, illetve ezek módosításával kapcsolatban az ajánlatkérő a saját jogsértésével szemben az ajánlatokról készített írásbeli összegezés megküldéséig jogosult kérelmet előterjeszteni.
(6) Az ajánlatkérő 69. § (4)-(7) bekezdése szerinti, jogsértő eljárási cselekménye miatt külön jogorvoslati kérelem nem nyújtható be, ezen jogsértés ellen a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntéssel szembeni jogorvoslati kérelemben lehet kérelmet előterjeszteni. A 69. § (4)-(7) bekezdése szerinti eljárási cselekményekre vonatkozó kérelem nem minősül a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntéssel szembeni kérelmi elemhez képest másik, önálló kérelmi elemnek, és a (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának, valamint a jogsértés megtörténtének ugyanazt kell tekinteni, mint ami a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntéssel szembeni jogorvoslati kérelemre irányadó.
(7) A (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni
a) a jogellenes tartalmú, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény és a 113. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás közzétételének vagy közvetlen felhívás kézhezvételének, vagy közbeszerzési dokumentumok esetében azok rendelkezésre bocsátásának napját;
b) az előírt határidő lejártánál később feladott hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételétől számított tizenötödik napot, a Közbeszerzési Hatóság részére az előírt határidő lejártánál később megküldött 113. § (1) bekezdése szerinti, a tájékoztatás visszavonásáról szóló értesítés esetében az értesítés Közbeszerzési Hatóság honlapján történt közzétételétől számított tizenötödik napot;
c) a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben a megtekintett iratokkal kapcsolatban szereplő jogsértéssel kapcsolatban az iratbetekintés befejezésének napját, ha a kérelmező az írásbeli összegezés kézhezvételét követő tíz napon belül az ajánlat(ok)ba betekintett az ajánlatkérőnél vagy a Közbeszerzési Döntőbizottságnál;
d) ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és
da) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját;
db) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben nem küldte meg, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésére vonatkozó határidő lejártának napját;
e) a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés e törvénybe ütköző módosítása vagy teljesítése esetében a szerződés módosításáról szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzétételétől, vagy a teljesítésre vonatkozó adatok [43. § (1) bekezdés *e)* pont] Közbeszerzési Hatóság által működtetett adatbázisban – amennyiben az Adatbázisban való

közzététel valamely okból nem lehetséges az ajánlatkérő saját vagy fenntartója honlapján – való közzétételétől számított harmincadik napot.
(8) A (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés megtörténtének kell tekinteni
a) a jogellenes tartalmú, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény és a 113. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás esetében a hirdetmény vagy tájékoztatás közzétételét, közvetlen felhívás esetében a felhívás megküldését;
b) az előírt határidő lejártánál később feladott hirdetmény és az előírt határidő lejártánál később megküldött 113. § (1) bekezdése szerinti értesítés esetében a hirdetmény vagy értesítés közzétételét;
c) a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a szerződés megkötésének időpontját, vagy ha ez nem állapítható meg, a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdését.
(9) Ha a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés a (3)-(4) bekezdés szerinti határidő leteltét követően jut a kérelmező tudomására, a kérelmet a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdésétől számított egy éven belül nyújthatja be.
(10) A (3)-(9) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.
(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelem benyújtását követően haladéktalanul gondoskodik a kérelemmel érintett eljárás megnevezésének, tárgyának, az ügyfelek megnevezésének és a kérelem megérkezése időpontjának a Közbeszerzési Hatóság honlapján történő közzétételéről.
(12) A kérelem benyújtása előtt az (1) bekezdés szerinti kérelmező köteles erről – az általa feltételezett jogsértés megjelölésével – a kérelem benyújtásával megegyező módon az ajánlatkérőt, illetve a beszerzőt értesíteni.

149. §

(1) A kérelemben meg kell jelölni
a) a kérelmező és képviselőjének nevét, székhelyét (lakóhelyét), a kérelmezői jogosultságot alátámasztó tényeket;
b) a kérelemmel érintett közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjének nevét, székhelyét, a közbeszerzés tárgyát és – részajánlattétel esetében – a jogorvoslattal érintett részt, vagy a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a beszerző nevét, székhelyét és a beszerzés tárgyát;
c) a jogsértő esemény megtörténtének és a kérelmező arról való tudomásszerzésének időpontját valamennyi kérelmi elem tekintetében egyértelműen azonosíthatóan;
d) a megsértett jogszabályi rendelkezést valamennyi kérelmi elem tekintetében egyértelműen azonosíthatóan;
e) a Közbeszerzési Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt, ennek indokait valamennyi kérelmi elem tekintetében egyértelműen azonosíthatóan;
f) ideiglenes intézkedés [156. §] elrendelésére irányuló indítványt, ennek indokait;
g) a közbeszerzési ügy lehetséges érdekeltjeinek a kérelmező által ismert nevét, székhelyét (lakóhelyét);
h) hogy volt-e előzetes vitarendezés, továbbá ha volt, annak eredményét, illetve az ajánlatkérő válaszát, melyet csatolni is kell.
(2) A kérelmet eggyel több példányban kell benyújtani, mint ahány – a kérelmező által ismert – ügyfél az eljárásban részt vesz.

(3) A benyújtott kérelem informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatát a Közbeszerzési Döntőbizottság rendelkezésére kell bocsátani, amit – e-mail útján történő benyújtás esetén – a Közbeszerzési Döntőbizottság egy munkanapon belül visszaigazol.

150. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság kérelemre indult eljárásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, melynek – a beszerzés becsült értékéhez viszonyított – mértékét a közbeszerzésekért felelős miniszter rendeletben határozza meg. A kérelemhez csatolni kell a díj befizetéséről szóló igazolást.
(2) A közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának, valamint a 113. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás jogsértő volta miatti jogorvoslati eljárásban mentesül az (1) bekezdésben foglalt díjfizetési kötelezettség alól. Az ajánlatkérő a saját tevékenysége vagy mulasztása jogsértő volta miatti jogorvoslati eljárásban mentesül az (1) bekezdésben foglalt, az ajánlatkérő által benyújtott kérelem miatti díjfizetési kötelezettség alól.
(3) Ha a kérelmező jogorvoslati kérelmét az eljárás folyamán újabb kérelmi elemmel egészíti ki, a Közbeszerzési Döntőbizottság felhívására köteles az igazgatási szolgáltatási díjat az újabb kérelmi elemre figyelemmel is megfizetni. Ha a kérelmező az igazgatási szolgáltatási díj kiegészítését elmulasztja, a Közbeszerzési Döntőbizottság az új kérelmi elem vonatkozásában nem köteles eljárni.

151. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást legkésőbb a 148. § (1)-(9) bekezdésének, a 149. § (1)-(2) bekezdésének, valamint a 150. § (1)-(2) bekezdésének megfelelő kérelem beérkezését követő munkanapon indítja meg.
(2) Ha a kérelem a 149. § (1) bekezdése szerinti adatokat nem tartalmazza, vagy a 150. § (1) bekezdése szerinti díj befizetéséről szóló igazolást, illetve a meghatalmazott képviselő meghatalmazását nem csatolták, a Közbeszerzési Döntőbizottság felhívja a kérelmezőt a hiányok öt napon belüli pótlására, és egyben figyelmezteti, hogy ha a kérelmet újból hiányosan nyújtja be, a Közbeszerzési Döntőbizottság azt el fogja utasítani. A hiánypótlási határidő elmulasztása esetén igazolásnak helye nincs.
(3) Ha a jogorvoslati eljárással érintett közbeszerzési eljárás irataiból a közbeszerzés becsült értéke a kérelmező számára nem ismerhető meg, ezen tényt jogorvoslati kérelmében köteles a Közbeszerzési Döntőbizottság tudomására hozni. Ez esetben a Közbeszerzési Döntőbizottság – a rendelkezésre álló adatok alapján – hiánypótlási felhívás keretében közli a kérelmezővel az igazgatási szolgáltatási díj alapjául szolgáló becsült érték összegét.
(4) A becsült érték – részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének – megállapítása érdekében a Közbeszerzési Döntőbizottság az ajánlatkérőt adatközlésre hívhatja fel, melyet az ajánlatkérő két munkanapon belül köteles teljesíteni.
(5) A Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelmet – a Ket. 30. §-ában foglaltakon túl – érdemi vizsgálat nélkül öt napon belül elutasítja, ha megállapítja, hogy
a) a kérelmező a hiánypótlási felhívásnak a meghatározott határidő alatt nem tett eleget, vagy a kérelmét újból hiányosan adta be;
b) az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást megindító hirdetményét, felhívását, a 113. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatást, jogszerűen visszavonta.

(6) A Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást akkor is megszünteti, ha az (5) bekezdés alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a Döntőbizottság tudomására.
(7) A kérelmező az eljárás megindítására irányuló kérelmét vagy annak egyes kérelmi elemeit az érdemi határozat [165. §] meghozataláig visszavonhatja.
(8) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, vagy a jogorvoslati eljárást a (6) bekezdésben foglalt okból megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár. A kérelem vagy egyes kérelmi elemek visszavonása esetén a kérelmező a fenntartott kérelmi elemekre figyelemmel és a külön jogszabályban meghatározottak szerint tarthat igényt az igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére.

152. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során e törvénybe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:
a) a Közbeszerzési Hatóság elnöke;
b) az Állami Számvevőszék;
c) a kormányzati ellenőrzési szerv;
d) a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős szerv;
e) a Magyar Államkincstár;
f) az alapvető jogok biztosa;
g) a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet;
h) a Kormány által kijelölt központi beszerző szerv;
i) a Gazdasági Versenyhivatal;
j) az európai támogatásokat auditáló szerv;
k) az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter;
l) az ügyész;
m) a közbeszerzésekért felelős miniszter.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, de
a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,
b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az *a)* ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától vagy, ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül,
c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az *a)* és *b)* ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó külön jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől – közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől – számított öt éven belül kezdeményezheti.
(3) Amennyiben a (2) bekezdésből más nem következik, a jogsértés megtörténtének időpontja tekintetében a 148. § (8) bekezdését megfelelően alkalmazni kell. A (2) bekezdéstől eltérően a 153. § (1) bekezdés *d)* pontja szerinti esetben a Közbeszerzési Hatóság elnöke a 189. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül kezdeményezheti a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását.

(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását kezdeményező iratban meg kell jelölni a 149. § (1) bekezdés *a)-d)* és *g)* pontjában szereplő adatokat és javaslatot lehet tenni az *e)* és *f)* pontjában foglaltakra. A kezdeményező irathoz csatolni kell a jogsértéssel érintett beszerzéssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatban rendelkezésre álló iratok másolatát. A benyújtott kezdeményező irat informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatát a Közbeszerzési Döntőbizottság rendelkezésére kell bocsátani, amit – e-mail útján történő benyújtás esetén – a Közbeszerzési Döntőbizottság egy munkanapon belül visszaigazol.
(5) A Közbeszerzési Döntőbizottság legkésőbb az (1) bekezdés szerinti kezdeményezés beérkezését követő munkanapon indítja meg az eljárást.
(6) Ha a kezdeményezés nem tartalmazza a (4) bekezdés szerinti adatokat, a Közbeszerzési Döntőbizottság felhívja a kezdeményező szervezetet vagy személyt a hiányok pótlására. A hiánypótlásra a 151. § (2) bekezdését kell megfelelően alkalmazni.
(7) A Közbeszerzési Döntőbizottság a kezdeményezés benyújtását követően haladéktalanul gondoskodik a kezdeményezéssel érintett eljárás megnevezésének, tárgyának, az ügyfelek megnevezésének és a kezdeményezés megérkezése időpontjának a Közbeszerzési Hatóság honlapján történő közzétételéről.
(8) A kezdeményezés érdemi vizsgálat nélküli elutasítására, valamint az eljárás megszüntetésére a 151. § (5)-(8) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

153. §

(1) A Közbeszerzési Hatóság elnöke kezdeményezi a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását,
a) ha az ajánlatkérő a külön jogszabályban meghatározott, a Hatóság elnöke általi felhívástól számított határidő lejártáig nem teszi közzé a Közbeszerzési Adatbázisban az éves statisztikai összegezést,
b) ha az érintett szervezet a Közbeszerzési Hatóság felhívása ellenére nem tesz eleget a törvény hatálya alá tartozó ajánlatkérők listájába való bejelentkezési, illetve bejelentési kötelezettségének,
c) ha a Közbeszerzési Hatóság a 187. § (2) bekezdés *j)* pontja szerinti hatósági ellenőrzésének eredménye alapján vagy ha a hatósági ellenőrzés megkezdése nélkül is valószínűsíthető, hogy a szerződés módosítására vagy teljesítésére e törvénybe ütköző módon került sor, különösen ha a 142. § (2) bekezdése szerinti jogsértés történt, vagy
d) ha a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megkezdéséről a Közbeszerzési Hatóság részére megküldött iratok vizsgálata alapján megalapozottan feltételezhető a közbeszerzésre, valamint a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek, illetve alapelveinek megsértése.
(2) Az (1) bekezdés szerinti kezdeményezésre a 152. § (2)-(8) bekezdését kell alkalmazni.

154. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság az eljárás megindításáról az ügyfeleket és a közbeszerzési ügyben érdekelteket értesíti és felhívja, hogy öt napon belül küldjék meg észrevételeiket. A Közbeszerzési Döntőbizottság az értesítéshez csatolja a kérelmet, illetve hivatalból indított eljárás esetén az annak alapjául szolgáló kezdeményező iratot.
(2) Az értesítéssel egyidejűleg a Közbeszerzési Döntőbizottság felhívja a közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjét vagy a közbeszerzési eljárást mellőzve beszerzőt a közbeszerzéssel vagy a beszerzéssel kapcsolatban rendelkezésre álló összes irat – vagy ha ez nem szükséges,

az általa meghatározott iratok – öt napon belüli megküldésére. Ha a kérelmet az ajánlatkérő nyújtja be, a rendelkezésére álló iratokat a kérelemmel együtt köteles megküldeni. Az iratokkal együtt azoknak az iratoknak az informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatát is meg kell küldeni, amelyek ilyen formátumban rendelkezésre állnak. Az iratok szerkeszthető formátumú változatban történő megküldését – e-mail útján történő benyújtás esetén – a Közbeszerzési Döntőbizottság egy munkanapon belül visszaigazolja.
(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásának megindítása esetén az ajánlatkérő a folyamatban levő közbeszerzési eljárását felfüggesztheti, amiről köteles a Közbeszerzési Döntőbizottságot értesíteni. A felfüggesztés a folyamatban lévő eljárási határidőket a felfüggesztés időtartamával meghosszabbítja.

155. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság együttes elintézés végett elrendelheti az előtte folyamatban levő olyan ügyek egyesítését, amelyek tárgya egymással összefügg, vagy ha az ügyek együttes elintézését célszerűségi, gazdaságossági vagy más eljárási szempontok indokolják.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság elrendelheti az előtte folyamatban levő ügy egyes részeinek vagy kérelmi elemeinek elkülönítését, ha az elkülönítést célszerűségi, gazdaságossági vagy más eljárási szempontok indokolják.
(3) A kérelmező ugyanazon közbeszerzési eljárásra vonatkozó több kérelmi eleme esetén a Közbeszerzési Döntőbizottság a döntést egyidejűleg is meghozhatja. A Közbeszerzési Döntőbizottság a döntéseit egybefoglalhatja.

Ideiglenes intézkedések

156. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság a folyamatban lévő ügyben kérelemre vagy hivatalból – a jogorvoslati eljárással érintett közbeszerzési eljárás (vagy beszerzés) alapján történő szerződéskötésig – az eset összes körülményére tekintettel ideiglenes intézkedés elrendeléséről dönthet, ha valószínűsíthető a közbeszerzésre, valamint a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek, illetve alapelveinek megsértése vagy ennek veszélye fennáll.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság ideiglenes intézkedésként
a) a közbeszerzési eljárás felfüggesztését rendeli el;
b) felszólítja a közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjét, hogy az eljárásba a kérelmezőt vonja be.
(3) A közbeszerzési eljárás felfüggesztése a felhívásban előírt és folyamatban lévő határidőket a felfüggesztés időtartamával meghosszabbítja.
(4) Ha halasztást nem tűrő kiemelkedően fontos érdek vagy közérdek (ideértve a nemzetgazdasági okot) védelme indokolja, a Közbeszerzési Döntőbizottság az ajánlatkérő kérelmére végzéssel engedélyezheti a szerződés megkötését, ha annak előnyei meghaladják a szerződéskötéssel járó hátrányokat. A kérelemben a halasztást nem tűrő kiemelkedően fontos érdeket vagy közérdeket (nemzetgazdasági okot) meg kell jelölni, valamint a kérelem benyújtásával egyidejűleg a Közbeszerzési Döntőbizottság rendelkezésére kell bocsátani a kérelem benyújtását megalapozó indok igazolására szolgáló dokumentumokat. E bekezdés alkalmazásában közérdek különösen a közszolgáltatási tevékenység ellátásbiztonsága

folyamatosságának fenntartása. A Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelemről annak beérkezésétől számított öt napon belül dönt, a végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.
(5) A Közbeszerzési Döntőbizottság haladéktalanul gondoskodik a szerződés megkötését engedélyező végzésének a Közbeszerzési Hatóság honlapján történő közzétételéről.

Az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése

157. §

Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezi az EUMSZ-ben foglalt szabályok szerint, erről külön végzéssel dönt és egyidejűleg az eljárást felfüggeszti. A Közbeszerzési Döntőbizottság végzésében meghatározza azt a kérdést, amely az Európai Bíróság előzetes döntését igényli, valamint – a feltett kérdés megválaszolásához szükséges mértékben – ismerteti a tényállást és a magyar jog érintett szabályait. A Közbeszerzési Döntőbizottság a végzést az Európai Bíróság számára való kézbesítéssel egyidejűleg tájékoztatásul megküldi az igazságügyért felelős miniszter és a közbeszerzésekért felelős miniszter részére is.

A Közbeszerzési Döntőbizottság vizsgálatának terjedelme

158. §

(1) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az eljárása során a kérelem vagy a kezdeményezés alapján vizsgáltakon túli jogsértésről szerez tudomást az érdemi határozat [165. §] meghozatala előtt, ezek vonatkozásában is eljárhat hivatalból. Az eljárás kiterjesztésére akkor van lehetőség, ha a feltárt jogsértés sérti a verseny tisztaságát vagy nyilvánosságát, az ajánlattevők esélyegyenlőségét vagy érdemben kihatott az ajánlatkérő döntésére. Az eljárás kiterjesztéséről az eljáró tanács dönt.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelem visszavonása esetén az eljárást folytatja, ha a rendelkezésre álló adatok alapján súlyos jogsértés valószínűsíthető.
(3) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az eljárás során más jogszabály megsértésére utaló körülményt észlel, köteles azt jelezni az illetékes szervnek, így különösen a nyomozó hatóságnak, az Állami Számvevőszéknek, a kormányzati ellenőrzési szervnek vagy a Gazdasági Versenyhivatalnak.

159. §

(1) Ha a 142. § (2) bekezdésében foglalt jogsértés tárgyában a közbeszerzési ügy érdemi eldöntése a szerződésszegés megtörténtének előzetes elbírálásától függ, a Közbeszerzési Döntőbizottság a szerződésszegés tényének megállapítása iránt pert indít, és egyidejűleg az eljárást felfüggeszti. A Közbeszerzési Döntőbizottságot a perben teljes költségmentesség illeti meg.
(2) Az (1) bekezdés szerinti perindításról a Közbeszerzési Döntőbizottság a Közbeszerzési Hatóság honlapján tájékoztatást tesz közzé. A tájékoztatás tartalmazza az adott ügy megnevezését (adott esetben a kapcsolódó közbeszerzési eljárás megjelölését), a keresetlevél benyújtásának időpontját, valamint a peres felek megnevezését.

160. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság gondoskodik arról, hogy a kérelmező, a kezdeményező és az ellenérdekű ügyfél minden, az eljárás során felvetődött új tényt, előterjesztett kérelmet, nyilatkozatot megismerhessen és azokkal kapcsolatos álláspontját kifejthesse.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság az ügyfelek és a közbeszerzési ügyben érdekeltek 154. § (1) bekezdése szerinti észrevételét azzal küldi meg az ellenérdekű ügyfeleknek, illetve egyéb érdekelteknek, hogy az arra vonatkozó nyilatkozataikat legkésőbb három napon belül kötelesek megtenni. A Közbeszerzési Döntőbizottság ezen kívül is bármikor felhívhatja az ügyfeleket és a közbeszerzési ügyben érdekelteket megfelelő határidő tűzésével nyilatkozattételre, illetve észrevételek előterjesztésére. A nyilatkozatokat és észrevételeket, illetve egyéb iratokat a Közbeszerzési Döntőbizottság erre vonatkozó felhívása esetén informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatban is a Közbeszerzési Döntőbizottság rendelkezésére kell bocsátani, ha ilyen formátumban egyébként rendelkezésre állnak. A szerkeszthető formátumú változatban történő rendelkezésre bocsátást – e-mail útján történő benyújtás esetén – a Közbeszerzési Döntőbizottság egy munkanapon belül visszaigazolja.
(3) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügyben nem tart tárgyalást, az ügyfelek és a közbeszerzési ügyben érdekeltek értesítésével meghatározhatja azt az időpontot, ameddig az ügyfelek, illetve egyéb érdekeltek kötelesek valamennyi érdemi nyilatkozat, észrevétel megtételére. Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügyben tárgyalást tart, az ügyfelek, illetve egyéb érdekeltek a tárgyalást megelőzően kötelesek valamennyi érdemi nyilatkozat, észrevétel megtételére.
(4) Az ügyfelek, illetve egyéb érdekeltek a (3) bekezdés szerint meghatározott időpontot, illetve a tárgyalást követően csak a Közbeszerzési Döntőbizottság erre irányuló felhívása esetén terjeszthetnek elő további észrevételt vagy nyilatkozatot. A (3) bekezdés szerint meghatározott időpontot, illetve az ügyben tartott tárgyalást követően a Közbeszerzési Döntőbizottság felhívása nélkül előterjesztett további észrevételeket vagy nyilatkozatokat a Közbeszerzési Döntőbizottság nem veszi figyelembe döntése meghozatalakor.

161. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság a közbeszerzési ügyet tárgyalás tartása nélkül bírálja el, kivéve, ha a tárgyalás tartása feltétlenül szükséges különösen az ügyféli jogok gyakorlásához, a tényállás tisztázásához, a szakszerű és minden, az ügy szempontjából fontos körülményt figyelembe vevő döntés meghozatalához. Nem tartható tárgyalás, ha a jogorvoslat tárgya kizárólag a gazdasági szereplő által a közbeszerzési eljárás során bemutatott referenciáknak az eljárást megindító felhívásban előírtakkal való műszaki egyenértékűségének megállapítása.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság a tárgyalást az eljárás megindításától számított tizenöt napon belül tartja meg.
(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság által tartott tárgyaláson az ügyfeleken kívül az egyéb érdekeltek is – személyesen vagy képviselőik útján – jelen lehetnek, észrevételt tehetnek, illetve a tárgyalás befejezéséig bizonyítékokat terjeszthetnek elő.
(4) A tárgyalás nyilvános. A Közbeszerzési Döntőbizottság indokolt végzésével a tárgyalásról vagy annak egy részéről a nyilvánosságot kérelemre vagy hivatalból kizárhatja, ha a minősített adat, üzleti titok vagy külön törvényben meghatározott más titok megőrzése miatt feltétlenül szükséges.

162. §

(1) A közbeszerzési ügy kérelmezője vagy kezdeményezője, az ellenérdekű ügyfél, továbbá ezek képviselője az eljárás megindításától számított tízedik napig, a Közbeszerzési Hatóság tagja az eljárás során bármikor betekinthet a közbeszerzési eljárás, illetve a jogorvoslati eljárás során keletkezett iratokba, és azokról másolatot, feljegyzést készíthet.
(2) Az ajánlatkérő, az ajánlattevő és a részvételre jelentkező – az üzleti titok védelmére hivatkozással – indokolt kérelmében kérheti az (1) bekezdés szerinti személyek iratbetekintési jogának kizárását vagy korlátozását az olyan iratok vagy adatok tekintetében, amelyek nem minősülnek közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak.
(3) Ha az ajánlattevő vagy a részvételre jelentkező meghatározott iratokat elkülönített módon, üzleti titokként helyezett el az ajánlatában, részvételi jelentkezésében, vagy a közbeszerzési eljárás során általa benyújtott egyéb irat tekintetében kérte annak üzleti titokként történő kezelését, úgy kell tekinteni, hogy ezen iratok vonatkozásában kérte az (1) bekezdés szerinti személyek iratbetekintési jogának kizárását.
(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság köteles megvizsgálni, hogy az iratbetekintési jog korlátozásának vagy kizárásának feltételei fennállnak-e, és a kérelemről való döntéssel egyidejűleg – amennyiben az az adott esetben értelmezhető – kötelezheti az érintettet olyan iratváltozat elkészítésére, amely nem tartalmaz üzleti titkot.
(5) Az (1) bekezdésben meghatározottakon kívüli személy akkor tekinthet be a közbeszerzési eljárás, illetve a jogorvoslati eljárás során keletkezett iratokba, készíthet azokról másolatot, feljegyzést, ha az iratok ismeretéhez jogos érdeke fűződik, és az iratbetekintés nem ütközik a minősített adat védelmére vonatkozó szabályokba.
(6) Felhasználói engedély hiányában nem lehet betekinteni a minősített adatot tartalmazó iratba. Nem lehet betekinteni a törvény által védett egyéb adatot tartalmazó iratba sem, ha azt az érintett adat védelmét szabályozó törvény kizárja, vagy ha a védett adat megismerésének hiánya nem akadályozza az (1) bekezdésben meghatározott, betekintést kérő személyt jogorvoslati jogának gyakorlásában.
(7) Az olyan tárgyalásról készült jegyzőkönyvet, amelyről a nyilvánosságot a minősített adat védelme érdekében zárták ki, nem lehet lemásolni vagy arról feljegyzést készíteni. Ilyen ügyben az iratok megtekintésének is csak – a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározottak alapján – a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke által megállapított feltételek mellett van helye.
(8) Az iratokba való betekintéshez az (1)-(7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével a Közbeszerzési Döntőbizottság engedélye szükséges.

163. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság ötvenezer forinttól ötszázezer forintig terjedő eljárási bírsággal sújthatja a kérelmezőt vagy a jogorvoslati eljárás egyéb résztvevőjét, ha
a) hamis adatot közöl vagy az ügy elbírálása szempontjából lényeges adatot elhallgat;
b) felvilágosítást nem vagy nem határidőn belül ad meg;
c) iratot nem vagy nem határidőben vagy – az e törvényben előírt esetekben – nem az informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatban nyújt be;
d) a gazdasági, szakmai vagy közbeszerzési tevékenységével kapcsolatos iratokba való betekintést akadályozza;
e) nyilvánvalóan alaptalanul tesz kizárásra irányuló bejelentést vagy ugyanabban az eljárásban ugyanazon közbeszerzési biztos ellen ismételten alaptalan bejelentést tesz.

(2) Az eljárási bírságot kiszabó végzés ellen a 169. §-ban foglaltak szerint külön jogorvoslatnak van helye. A jogorvoslati kérelemnek a végzés végrehajtására halasztó hatálya van.

164. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság – a (2) bekezdésben meghatározott ügy kivételével – az eljárás megindításától számított tizenöt napon belül köteles az eljárást befejezni, ha az ügyben tárgyalás tartására nem került sor.
(2) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügyben tárgyalást tartott, az eljárás megindításától számított huszonöt napon belül köteles – a (3) bekezdésben meghatározott ügy kivételével – az eljárást befejezni.
(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés e törvénybe ütköző módosítása vagy teljesítése ügyében az eljárás megindításától számított hatvan napon belül köteles az eljárást befejezni.
(4) A 155. § (1) bekezdése szerinti egyesítés esetében az elintézési határidőt a legutoljára indult eljáráshoz képest kell számítani.
(5) Az (1)-(3) bekezdés szerinti határidő legfeljebb tíz nappal – indokolt esetben egy alkalommal – meghosszabbítható. Erről legkésőbb az (1)-(3) bekezdés szerinti határidő lejárta napján értesíteni kell azokat, akiket az eljárás megindításáról értesítettek.
(6) Az eljárás felfüggesztését az ügyfél nem kérheti.

A Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozata

165. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság a határozatát a Közbeszerzési Hatóság nevében hozza meg.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában
a) az alaptalan kérelmet elutasítja;
b) a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban megállapítja a jogsértés hiányát;
c) megállapítja a jogsértés megtörténtét;
d) megállapítja a jogsértés megtörténtét és alkalmazza a (3) bekezdésben felsorolt jogkövetkezményeket;
e) a (6) bekezdésben meghatározott esetekben a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki;
f) megállapítja a jogsértés megtörténtét és eltiltja az ajánlattevőt, alvállalkozót, vagy a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezetet vagy személyt a közbeszerzési eljárásban való részvételtől.
(3) Amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg,
a) a közbeszerzési eljárás befejezése előtt felhívhatja a jogsértőt az e törvénynek megfelelő eljárásra, illetve az ajánlatkérő döntésének meghozatalát feltételhez kötheti;
b) megsemmisítheti az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás során hozott vagy azt lezáró döntését, ha e döntés alapján a szerződést még nem kötötték meg;
c) elrendelheti az ajánlattevőnek a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékéből való törlését;
d) bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A (3) bekezdés *d)* pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembe vételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.
(5) Ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés *d)* pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembe vételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.
(6) A Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha
a) a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg;
b) a felek a szerződéskötési moratóriumra vonatkozó szabályok megsértésével kötöttek szerződést;
c) a szerződést hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás eredményeként úgy kötötték meg, hogy nem álltak fenn a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazhatóságának feltételei;
d) az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetén elmulasztotta a Közbeszerzési Hatóság előzetes értesítését;
e) a Közbeszerzési Hatóság elnöke kezdeményezte a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását [153. §] és a Döntőbizottság megállapítja a jogsértés megtörténtét.
(7) A (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.
(8) A Közbeszerzési Döntőbizottság a (2) bekezdés *f)* pontja alapján a jogsértés megállapítása mellett köteles az ajánlattevőt, alvállalkozót vagy a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezetet vagy személyt – a (11) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – fél évtől három évig terjedő időszakra eltiltani a közbeszerzési eljárásban való részvételtől, ha
a) az a közbeszerzési eljárás során, illetve közbeszerzési eljárással kapcsolatban hamis adatot szolgáltatott vagy hamis nyilatkozatot tett és a kizárásnak a 62. § (1) bekezdés *i)* pontja szerinti feltételei fennállnak;
b) az a közbeszerzési eljárásban megkísérelte jogtalanul befolyásolni az ajánlatkérő döntéshozatali folyamatát, vagy olyan bizalmas információkat igyekezett megszerezni, amelyek jogtalan előnyöket biztosítanának számára a közbeszerzési eljárásban.
(9) A Közbeszerzési Döntőbizottság a (2) bekezdés *f)* pontja alapján a jogsértés megállapítása mellett köteles az ajánlattevőt, alvállalkozót vagy a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezetet vagy személyt – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – eltiltani a közbeszerzési eljárásban való részvételtől, ha a 25. § szerinti összeférhetetlenségből, illetve a közbeszerzési eljárás előkészítésében való előzetes bevonásból eredő versenytorzulást az adott eljárásban való részvételtől való eltiltásán kívül nem lehet más, kevésbé kényszerítő intézkedésekkel hatékonyan orvosolni.
(10) A (8) bekezdés alkalmazásában a Közbeszerzési Döntőbizottság az ajánlattevőt, alvállalkozót, illetve a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezetet vagy személyt nemcsak a jövőre nézve, hanem a vizsgált közbeszerzési eljárásban, továbbá egyéb folyamatban lévő közbeszerzési eljárás vonatkozásában is köteles eltiltani a közbeszerzési eljárásban való részvételtől, illetve a szerződés megkötésétől, ha az érintett eljárásokban az eljárás eredményének megküldésére még nem került sor. A (9) bekezdés szerinti esetben a Közbeszerzési Döntőbizottság az ajánlattevőt, alvállalkozót, illetve a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezetet vagy személyt kizárólag a vizsgált közbeszerzési

eljárásban tilthatja el a közbeszerzési eljárásban való részvételtől, illetve a szerződés megkötésétől.
(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét – így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időt, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat – figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.
(12) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérőnek az eljárást lezáró döntését, az ajánlatkérő köteles a határozat végrehajthatóságának időpontjától számított harminc napon belül új eljárást lezáró döntést hozni. Ha az eljárás előre láthatólag nem eredménytelen, döntése meghozatala előtt – határidő tűzésével – be kell szereznie valamennyi érvényes ajánlatot tevő nyilatkozatát arról, hogy ajánlatát fenntartja. Ha az ajánlattevő a megadott határidőben nem nyilatkozott, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát nem tartja fenn. Ha az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt ajánlati biztosíték adásához kötötte, az ajánlatát fenntartó ajánlattevőnek igazolnia kell az ajánlati biztosíték fenntartását vagy újbóli rendelkezésre bocsátását az ajánlati kötöttségnek az ajánlatkérő által meghatározott új idejére.
(13) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság e § szerinti határozatában megállapítja a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértését, az ajánlatkérőként, illetve az ajánlattevőként szerződő fél – a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának kézbesítésétől számított harminc napon belül – elállhat az érintett közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéstől, feltéve, hogy a jogsértés befolyásolta a közbeszerzési eljárást lezáró döntést.

A Közbeszerzési Döntőbizottság döntésének közlése és nyilvánosságra hozatala

166. §

(1) Az eljárás felfüggesztését elrendelő végzést, a közbeszerzési ügy befejezését eredményező végzést és határozatot az ügyfeleknek és egyéb érdekelteknek kézbesíteni kell. Ha az eljárás felfüggesztését elrendelő végzés, az ügy befejezését eredményező végzés vagy határozat támogatásból megvalósuló közbeszerzésre vonatkozik, a határozatot a közbeszerzéshez támogatást nyújtó szervezet részére is kézbesíteni kell.
(2) A közbeszerzési ügy befejezését eredményező végzést és határozatot, valamint a szerződés megkötésének engedélyezése tárgyában hozott végzést [156. § (4) bekezdés] meghozatala napján a Közbeszerzési Hatóság honlapján közzé kell tenni. Az érdemi határozatot akkor is közzé kell tenni, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a tárgyalásról a nyilvánosságot a 161. § (4) bekezdése alapján kizárta.
(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát a honlapon akkor is közzéteszi, ha a határozat bírósági felülvizsgálatát [170. §] kérték, erre a tényre azonban utalni kell.
(4) A kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzést, az eljárást megszüntető végzést, az érdemi határozat bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság határozatát – a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásának megindítására irányuló kérelem 148. § (11) bekezdése, illetve

156. § (5) bekezdése szerinti adatai és az ügy érdemében hozott határozat mellett – a Közbeszerzési Hatóság honlapján szintén közzé kell tenni.
(5) Amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának bírósági felülvizsgálatát kérik, az ajánlatkérő a folyamatban lévő közbeszerzési eljárását felfüggesztheti, a szerződés megkötését elhalaszthatja a bíróság jogerős határozatának meghozataláig.

Az előminősítési ügyekben indított jogorvoslati eljárás

167. §

(1) Az előminősítési ügyekben indított jogorvoslati eljárásra a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására vonatkozó rendelkezéseket a (2)-(4) bekezdés szerinti eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni.
(2) Kérelmet nyújthat be a jelentkező az előminősítési kérelme elutasítása és az előminősítési listáról való törlése ellen. A kérelem az ajánlatkérő erről történő írásbeli értesítésének kézhezvételét követő tizenöt napon belül nyújtható be.
(3) A kérelemben meg kell jelölni
a) a kérelmező és képviselőjének nevét, székhelyét (lakóhelyét);
b) a kérelemmel érintett, előminősítési rendszert működtető ajánlatkérő nevét, székhelyét;
c) az ajánlatkérő írásbeli értesítése kézhezvételének napját;
d) a megsértett jogszabályi rendelkezést;
e) a Közbeszerzési Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt, ennek indokait.
(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában a jogsértés megállapítása mellett megsemmisíti vagy megváltoztatja az ajánlatkérő döntését.

A Közbeszerzési Döntőbizottság döntéshozatala egységének biztosítása

168. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottságon belül a jogorvoslati gyakorlat egységének biztosítása érdekében a közbeszerzési biztosokat magában foglaló összkollégium működik. Az összkollégium ülésein a közbeszerzésekért felelős miniszter által vezetett minisztérium közbeszerzési területért felelős szervezeti egységének képviselői, valamint az európai támogatásokat auditáló szerv képviselői tanácskozási joggal részt vehetnek.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság a szervezeti és működési szabályzatában meghatározott ügyekre, ügycsoportokra kollégiumot működtethet. A kollégium az egységes jogorvoslati gyakorlat biztosítása érdekében elemzi a Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlatát, és véleményt nyilvánít a vitás jogalkalmazási kérdésekben.
(3) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság valamely eljáró tanácsa elvi kérdésben döntött, köteles a döntését a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökének bemutatni. A Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke az elvi kérdésben hozott döntést az összkollégium elé terjeszti.
(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke a Közbeszerzési Döntőbizottság döntéshozatalát folyamatosan figyelemmel kíséri. Ha arról szerez tudomást, hogy az eljáró tanácsok ellentétes elvi alapokon nyugvó döntéseket hoztak, erről az összkollégiumot tájékoztatja. Az összkollégium a döntéshozatal egységének biztosítása érdekében állást foglal az adott jogkérdésben. Az összkollégium az állásfoglalását megelőzően az (1) bekezdésben említett szerveknek ésszerű határidőn belül lehetőséget biztosít az adott jogkérdésre vonatkozó véleményük kifejtésére, a vélemény az összkollégiumot nem köti. Az összkollégium állásfoglalásától csak a (5) bekezdésben foglaltak szerint lehet eltérni. Az összkollégium

egyetértése esetén az összkollégium állásfoglalásáról a Közbeszerzési Döntőbizottság a Közbeszerzési Hatóság honlapján tájékoztatást ad.
(5) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság valamely eljáró tanácsa jogkérdésben el kíván térni az összkollégium állásfoglalásában foglaltaktól, erről köteles a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökét tájékoztatni. A Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke a tervezett döntést az adott ügycsoport tekintetében illetékes kollégium vagy az összkollégium elé terjeszti, és kikéri a kollégium vagy az összkollégium véleményét. Az eljáró tanács köteles a döntéshez a kollégium vagy az összkollégium állásfoglalását bevárni, az azonban nem köti, az eljáró tanács az összkollégium állásfoglalásától eltérő döntést is hozhat. Az eljáró tanács és a kollégium vagy összkollégium egyetértése esetén az összkollégium új állásfoglalásáról, illetve az állásfoglalás módosításáról a Közbeszerzési Döntőbizottság a Közbeszerzési Hatóság honlapján tájékoztatást ad.
(6) A közbeszerzési biztos a közzétett összkollégiumi állásfoglalások szem előtt tartásával végzi jogalkalmazói tevékenységét.
(7) A kollégiumok, illetve az összkollégium működésére vonatkozó szabályokat a Közbeszerzési Döntőbizottság szervezeti és működési szabályzata határozza meg.

Jogorvoslat a Közbeszerzési Döntőbizottság döntése ellen

169. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottságnak az eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak akkor van helye, ha azt törvény megengedi. E § szabályai szerint van helye jogorvoslatnak a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásának felfüggesztését elrendelő végzés, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzés, valamint az eljárást megszüntető végzés ellen is.
(2) A jogorvoslati kérelmet a végzés kézbesítésétől számított nyolc napon belül kell benyújtani a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz. A Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelmet az ügy irataival együtt beérkezését követően haladéktalanul továbbítja a bíróságnak.
(3) A Közbeszerzési Döntőbizottságnak az eljárás során hozott végzése elleni külön jogorvoslati kérelmet a közigazgatási és munkaügyi bíróság nemperes eljárásban, soron kívül bírálja el. A bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság végzését megváltoztathatja. A bíróság végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.
(4) A bíróság eljárására a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) XX. Fejezetét kell megfelelően alkalmazni, amennyiben e törvényből, illetve a nemperes eljárás jellegéből más nem következik.

170. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozata ellen fellebbezésnek, újrafelvételi eljárásnak helye nincs. Akinek jogát vagy jogos érdekét a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozata sérti, illetve a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását a 152. § alapján kezdeményező szervezet vagy személy keresettel kérheti a bíróságtól annak felülvizsgálatát. A felülvizsgálat kérésének indoka nemcsak a Közbeszerzési Döntőbizottság jogszabálysértése lehet, hanem az a körülmény is, ha a felperes szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság nem megfelelően értékelte, minősítette a kérelmezett korábbi eljárását, döntését e törvény szabályaira tekintettel.
(2) A keresetlevelet a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül kizárólag a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz lehet benyújtani.

(3) A Közbeszerzési Döntőbizottság a keresetlevelet az ügy irataival – a keresetlevélben foglaltakra vonatkozó nyilatkozatával együtt – a keresetlevél beérkezését követő öt napon belül továbbítja a bírósághoz és egyidejűleg tájékoztatja a bíróságot a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti eljárásban részt vett ügyfelekről és azon érdekeltekről, akikre a határozat rendelkezést tartalmaz.
(4) Az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban mint bíró nem vehet részt az a személy, aki a 147. §-ban meghatározott okok alapján közbeszerzési biztosként sem járhatna el.

171. §

(1) A bíróság a keresetlevelet nyolc napon belül megvizsgálja, valamint ezen belül a jogszabálynak megfelelő keresetlevelet a Közbeszerzési Döntőbizottság nyilatkozatával együtt megküldi a felperes részére.
(2) Ha a keresetlevél a határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelmet tartalmaz, a bíróság annak tárgyában az iratoknak a bírósághoz érkezését követő öt napon belül határoz és határozatát haladéktalanul megküldi a feleknek.
(3) Az ellenérdekű felet, valamint a közbeszerzési ügyben szerepelt azon érdekelteket, akikre nézve a Közbeszerzési Döntőbizottság határozata rendelkezést tartalmaz, a bíróság az (1) bekezdésben meghatározott határidőig értesíti a beavatkozás lehetőségéről, azzal, hogy a beavatkozást az értesítés kézbesítését követő nyolc napon belül kell bejelenteni a bíróságnak, mely határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye.
(4) A perben a beadványok hiányosságának pótlására legfeljebb nyolc napos határidő adható, melyet egyszer, indokolt esetben további legfeljebb nyolc nappal lehet meghosszabbítani.

172. §

(1) A bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, a felek bármelyikének kérésére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben, az alperes pedig a keresetlevélre tett nyilatkozatában kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. A beavatkozó tárgyalás tartását a Pp. 338. § (3) bekezdése szerint kérheti. A tárgyaláson kívüli elbírálásra a Pp. 338. § (5), (7) és (8) bekezdését alkalmazni kell.
(2) A Pp. 332/B. §-át azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az első tárgyalást az iratoknak a bírósághoz érkezését követő harminc napon belül kell megtartani, és ha nincs szükség bizonyítási eljárás lefolytatására, vagy tárgyaláson kívüli eljárás esetén, e határidőn belül elbírálni. A határidők számításakor a hiánypótlásra fordított idő nem vehető figyelembe.
(3) A bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát – a bírság összegét is ideértve – megváltoztathatja és alkalmazhatja a 165. § (3), (6), (8) és (9) bekezdése szerinti jogkövetkezményeket.
(4) A bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát kizárólag abban az esetben helyezi hatályon kívül, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása során a jogorvoslati eljárás lényeges és az ügy érdemére kiható szabályainak megsértésére került sor.
(5) A bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, kivéve, ha a bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát megváltoztatja.
(6) A bíróság határozatát a meghozatalától számított nyolc napon belül a felek részére kézbesíteni kell.
(7) A bíróság a 165. § (8) és (9) bekezdését alkalmazó határozatát megküldi a Közbeszerzési Hatóságnak.

A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata és a szerződés közbeszerzési jogsértés miatti érvénytelenségének megállapítása iránti egységes per

173. §

(1) A kérelmező a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálatát, valamint a határozat alapjául szolgáló szerződés – a 137. § (1) bekezdésében meghatározott okok miatti – érvénytelenségének kimondását és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását kizárólag ugyanazon perben kérheti. A pert a Közbeszerzési Döntőbizottság, valamint a szerződő felek ellen kell megindítani, a keresetlevelet a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül kell benyújtani a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz.
(2) A perben egyéb polgári jogi igény nem érvényesíthető, a szerződés érvénytelenségének a 137. § (1) bekezdésében nem szereplő érvénytelenségi okok miatti megállapítása nem kérelmezhető.
(3) A perben a Pp. XX. Fejezetét az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.
(4) A Közbeszerzési Döntőbizottság a keresetlevelet az ügy irataival, valamint a 170. § (3) bekezdésben foglalt tájékoztatással és a keresetlevélben foglaltakra vonatkozó nyilatkozatával együtt a keresetlevél beérkezését követő öt napon belül továbbítja a bírósághoz.
(5) Az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban mint bíró nem vehet részt az a személy, aki a 147. §-ban meghatározott okok alapján közbeszerzési biztosként sem járhatna el.
(6) A keresetet csak a perindításra nyitva álló határidőn belül lehet megváltoztatni, illetve kiterjeszteni. A Pp. 335/A. § (2) bekezdését ebben az esetben is alkalmazni kell.
(7) Ha valamelyik fél tárgyalás tartását kéri, az ügyben tartott tárgyalást követően a bíróság felhívása nélkül előterjesztett további észrevételeket vagy nyilatkozatokat a bíróság nem veszi figyelembe döntése meghozatalakor.

174. §

(1) A bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát – a bírság összegét is ideértve – megváltoztathatja és alkalmazhatja a 165. § (3), (6), (8) és (9) bekezdése szerinti jogkövetkezményeket. Ha a bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát hatályon kívül helyezi, a szerződés érvénytelenségének tárgyában a pert megszünteti. A bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát kizárólag abban az esetben helyezi hatályon kívül, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása során a jogorvoslati eljárás lényeges és az ügy érdemére kiható szabályainak megsértésére került sor.
(2) Ha a bíróság a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződést a 137. § (3) bekezdése alapján érvényessé nyilvánítja, bírságot köteles kiszabni, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a. Ha az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazásakor a bíróság az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékének pénzbeni megtérítését rendeli el, bírságot köteles kiszabni, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 10%-a.
(3) A bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, kivéve a szerződés érvénytelensége tárgyában hozott határozatot, illetve ha a bíróság a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát megváltoztatja.

A szerződés módosítása érvénytelenségének megállapítása iránti polgári per

175. §

(1) Ha a Közbeszerzési Hatóság a 187. § (2) bekezdés *j)* pontja szerinti hatósági ellenőrzés során megállapítja, hogy a szerződés tartalma valószínűsíthetően a 142. § (3) bekezdésébe ütközik, pert indít a szerződés módosítás érvénytelenségének kimondása és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt. A Közbeszerzési Hatóságot a perben teljes költségmentesség illeti meg.
(2) A Közbeszerzési Hatóság az (1) bekezdés szerinti pert az ellenőrzés befejezésétől számított harminc napon belül indítja meg. A határidő elmulasztása esetén a Pp. szabályai szerint van helye igazolásnak.
(3) Az (1) bekezdés szerinti perindításról a Közbeszerzési Hatóság a honlapján tájékoztatást tesz közzé. A tájékoztatás tartalmazza az adott ügy megnevezését (adott esetben a kapcsolódó közbeszerzési eljárás megjelölését), a keresetlevél benyújtásának időpontját, valamint a peres felek megnevezését.
(4) Ha a bíróság az (1) bekezdés szerinti perben megállapítja a szerződés módosításának a 142. § (3) bekezdésében meghatározott okok miatti érvénytelenségét, az érvénytelenség jogkövetkezményeit a Ptk.-ban foglaltak szerint alkalmazza, továbbá bírságot köteles kiszabni, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

A szerződés közbeszerzési jogsértés miatti érvénytelenségének megállapítása iránti polgári per

176. §

(1) Ha az ügy érdemében hozott határozatában a Közbeszerzési Döntőbizottság a 137. § (1) bekezdés szerinti jogsértést állapít meg, pert indít a szerződés érvénytelenségének kimondása és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt. A perindítással egyidejűleg a Közbeszerzési Döntőbizottságnak ideiglenes intézkedésként kérnie kell a bíróságtól a szerződés további teljesítésének felfüggesztését. A Közbeszerzési Döntőbizottságot a perben teljes költségmentesség illeti meg.
(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság az (1) bekezdés szerinti pert érdemi határozatának meghozatalától számított harminc napon belül indítja meg. A határidő elmulasztása esetén a Pp. szabályai szerint van helye igazolásnak.
(3) Az (1) bekezdés szerinti perindításról a Közbeszerzési Döntőbizottság a Közbeszerzési Hatóság honlapján tájékoztatást tesz közzé. A tájékoztatás tartalmazza az adott ügy megnevezését (adott esetben a kapcsolódó közbeszerzési eljárás megjelölését), az ügy érdemében hozott határozat megjelölését, a keresetlevél benyújtásának időpontját, valamint a peres felek megnevezését.
(4) Ha a bíróság az (1) bekezdés szerinti perben megállapítja a szerződés 137. § (1) bekezdése szerint meghatározott okok miatti érvénytelenségét, az érvénytelenség jogkövetkezményeit a Ptk.-ban és az e törvényben foglaltak szerint alkalmazza.
(5) Ha a bíróság a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződést a 137. § (3) bekezdése alapján érvényessé nyilvánítja, bírságot köteles kiszabni, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a. Ha az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazásakor a bíróság az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékének pénzbeni megtérítését rendeli el, bírságot köteles

kiszabni, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 10%-a.
(6) Az (1) bekezdés szerinti perre az a közigazgatási és munkaügyi bíróság kizárólagosan illetékes, amely ugyanazon közbeszerzési jogsértés ügyében a 170. § szerinti közigazgatási perben eljár. Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértést megállapító érdemi határozatának bírósági felülvizsgálatát kérték, a Közbeszerzési Döntőbizottság által ugyanazon ügyben indított polgári pert – amennyiben a közigazgatási per indul később – a 170. § szerinti közigazgatási per bíróságához át kell tenni. A közigazgatási pert és a Közbeszerzési Döntőbizottság által indított polgári pert egyesíteni kell. A Közbeszerzési Döntőbizottság köteles haladéktalanul tájékoztatni a polgári perben eljáró bíróságot arról, ha a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértést megállapító érdemi határozatának bírósági felülvizsgálatát kérő keresetlevelet nála benyújtották.
(7) A (6) bekezdés szerinti egységes perben a Pp. XX. Fejezetét a 173. § (2), (5)-(7) bekezdésében, valamint a 174. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A közbeszerzésekkel kapcsolatos egyéb polgári perek

177. §

(1) A 173. § (1) bekezdésében, a 175. § (1) bekezdésében és a 176. § (1) bekezdésében foglalt esetek, valamint a (3) bekezdés szerinti esetek kivételével a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított bármely polgári jogi igény érvényesíthetőségének feltétele, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetve – a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata során – a bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa.
(2) Ha az ajánlattevő kártérítésként kizárólag az ajánlat elkészítésével és a közbeszerzési eljárásban való részvétellel kapcsolatban felmerült költségeinek megtérítését követeli az ajánlatkérőtől, e kártérítési igény érvényesítéséhez elegendő azt bizonyítania, hogy
a) ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok valamely rendelkezését,
b) valódi esélye volt a szerződés elnyerésére, valamint
c) a jogsértés kedvezőtlenül befolyásolta a szerződés elnyerésére vonatkozó esélyét.
(3) Nem kell alkalmazni az (1) bekezdésben foglaltakat, ha a polgári jogi igény érvényesítése – illetve a szerződés érvénytelenségére történő hivatkozás – a 133-135. §-on, a 138-140. §-on, a 142. § (3) bekezdésén, vagy e törvénynek vagy végrehajtási rendeleteinek a szerződés tartalmi elemeit meghatározó más rendelkezéseinek megsértésén alapul.

XXII. Fejezet

Az Európai Bizottság eljárása

178. §

(1) Amennyiben az Európai Bizottság a Második Rész szerinti közbeszerzési eljárásban a közbeszerzésekre vonatkozó európai uniós jogszabályok nyilvánvaló megsértését észleli, a (2) bekezdés szerint eljárást kezdeményezhet.
(2) Az Európai Bizottság az észlelt jogsértésről értesíti az ajánlatkérőt is, és felhívja a jogsértésnek a szerződés megkötéséig történő orvoslására.

(3) Az ajánlatkérő a jelzett jogsértéssel kapcsolatos tájékoztatását a Közbeszerzési Hatóságnak köteles megküldeni oly módon, hogy a Közbeszerzési Hatóság a megkeresés kézhezvételétől számított huszonegy, a közszolgáltatói szerződéssel kapcsolatos közbeszerzési eljárás esetében harminc napon belül továbbítani tudja azt az Európai Bizottság részére.
(4) Az ajánlatkérő különösen arról köteles tájékoztatást adni, hogy
a) a jogsértést orvosolták,
b) a jogsértést nem orvosolták, vagy
c) az érintett közbeszerzési eljárását felfüggesztette, illetve ha a Közbeszerzési Döntőbizottság jogorvoslati eljárásban ideiglenes intézkedésként a közbeszerzési eljárás felfüggesztését rendelte el.
(5) A (4) bekezdés *b)* pontja szerinti tájékoztatást indokolással kell ellátni. Ha az állítólagos jogsértés orvoslására azért nem került sor, mert az folyamatban lévő jogorvoslati eljárás tárgyát képezi, a Közbeszerzési Hatóság haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot a jogorvoslati eljárás során hozott határozatról.
(6) A (4) bekezdés *c)* pontja szerinti esetben a Közbeszerzési Hatóság szintén haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot a közbeszerzési eljárás, illetve a jogorvoslati eljárás eredményéről, a jelzett jogsértés orvoslásának kérdéséről.

HETEDIK RÉSZ

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG ÉS A KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

XXIII. Fejezet

Közbeszerzési Hatóság

179. §

(1) Az e törvényben meghatározott célok érvényesülésének biztosítása érdekében Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) működik, amely csak az Országgyűlésnek van alárendelve.
(2) A Hatóság az Országgyűlés felügyelete alatt álló autonóm államigazgatási szervként működő központi költségvetési szerv, amely az e törvényben meghatározott feladatkörében általános hatáskörrel rendelkezik, illetékessége az ország egész területére kiterjed. Székhelye Budapest.
(3) A Hatóság költségvetését a központi költségvetésről szóló törvény Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címként kell megtervezni. A Hatóság előirányzatának terhére az Országgyűlés jóváhagyása nélkül év közben nem hajtható végre átcsoportosítás.
(4) A Hatóság keretében Tanács (a továbbiakban: Tanács) és Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) működik.

A Hatóság elnöke

180. §

(1) A Hatóság elnöke
a) képviseli a Hatóságot és a Tanácsot;

b) meghívása esetén részt vesz az Országgyűlés és bizottságainak ülésein és ismerteti a Hatóság éves beszámolóját;
c) a közbeszerzésekkel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról elnöki tájékoztatót ad ki;
d) a Tanács hatáskörébe tartozó halasztást nem tűrő ügyek eldöntése érdekében – a Hatóság szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint – a tanácsülések közötti időszakban rövid úton való szavazást kezdeményez;
e) gyakorolja a munkáltatói jogokat a Hatóság főtitkára (a továbbiakban: főtitkár), a Hatóság Titkárságának alkalmazottai, valamint a Döntőbizottság elnöke, elnökhelyettese és a közbeszerzési biztosok vonatkozásában;
f) ellátja a részére törvényben előírt egyéb feladatokat.
(2) A Hatóság elnökét távolléte esetén az alelnök teljes jogkörrel helyettesíti.

181. §

(1) A Hatóság elnökének öt évre történő kinevezéséről a Tanács a jelen levő tagok kétharmados szótöbbségével dönt. A kinevezés egyszer ismételhető.
(2) A Hatóság elnökére a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvényt (a továbbiakban: Kttv.) az e törvény szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.
(3) A Hatóság elnöke a közigazgatási államtitkárt megillető illetményre, valamint egyéb juttatásokra jogosult.
(4) A Hatóság elnöke felett a munkáltatói jogokat a Tanács gyakorolja, az elnök az összeférhetetlenségével kapcsolatos bejelentést a Tanácsnak köteles megtenni.
(5) A Tanács a tagok közül öt évre a jelen levő tagok kétharmados szótöbbségével hozott döntéssel választja a Hatóság alelnökét.
(6) A Hatóság elnökének, alelnökének és a Tanács tagjainak megbízatása megszűnik
a) a megbízatás időtartamának lejártával;
b) visszahívással;
c) lemondással;
d) a 182. § (8) bekezdésében foglalt körülmények bekövetkezése esetében;
e) a tisztségre méltatlanná vagy tartósan alkalmatlanná válás esetében;
f) halálával;
g) az összeférhetetlenség megállapításával.
(7) A (6) bekezdés *e)* és *g)* pontja szerinti esetben a megbízatás megszűnését a Tanács a jelen levő tagok kétharmadának szavazatával – az érintett személyt kijelölő szervezetek, személyek véleményének figyelembevételével – állapítja meg.
(8) Amennyiben a Hatóság elnöke megbízatása időtartamának lejártáig a Tanács nem dönt az új elnök kinevezéséről, az elnök megbízatása az adott naptári év végéig meghosszabbodik.

A Hatóság keretében működő Tanács

182. §

(1) A Tanács tizenkilenc tagból áll. A Tanács tagjai az egyes közérdekű célokat, az ajánlatkérőket és az ajánlattevőket képviselik.
(2) A törvény alapelveinek, az egyes közérdekű céloknak, az ajánlatkérők, valamint az ajánlattevők érdekeinek az érvényesítése a Tanácsban a következő személyek feladata:
a) az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter által kijelölt személy;
b) a gazdaságpolitikáért felelős miniszter által kijelölt személy;

c) az agrárpolitikáért felelős miniszter és a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara elnöke által közösen kijelölt személy;
d) a közbeszerzésekért felelős miniszter által kijelölt személy;
e) az építésügyért felelős miniszter által kijelölt személy;
f) az Állami Számvevőszék elnöke vagy az általa kijelölt személy;
g) a Gazdasági Versenyhivatal elnöke vagy az általa kijelölt személy;
h) a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal elnöke vagy az általa kijelölt személy;
i) a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság vezetője vagy az általa kijelölt személy;
j) a Magyar Nemzeti Bank elnöke vagy az általa kijelölt személy;
k) a helyi önkormányzatok országos szövetségei által együttesen kijelölt személy;
l) a munkáltatók országos érdekképviseletei és az országos gazdasági kamarák által kijelölt négy személy;
m) a Magyar Mérnöki Kamara elnöke és a Magyar Építész Kamara elnöke által közösen kijelölt személy;
n) a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók szakmai testülete által kijelölt két személy.
(3) A Tanács elnöke a Hatóság elnöke. A Tanács alelnöke a Hatóság alelnöke.
(4) A Tanács elnöke a Tanács tagjává válik akkor is, ha nem a tagok közül választották. Ha a Tanács elnökét a Tanács tagjai közül választották, az elnök a továbbiakban nem képviseli az őt kijelölő szerinti általános célokat vagy érdekeket, a kijelölő pedig jogosult a Tanácsba új tagot kijelölni. A kijelölő a Tanács elnökével szemben nem élhet a 181. § (6) bekezdés *b)* pontjában és (7) bekezdésében biztosított jogával.
(5) A Tanács tagja évenként köteles beszámolni az őt kijelölőnek az általa érvényesítendő célok, képviselendő általános érdekek, és e törvény céljainak megvalósulása érdekében a Tanácsban folytatott tevékenységéről, valamint ezeknek a közbeszerzések terén való érvényesüléséről.
(6) A Tanács elnöke, alelnöke és tagja az országgyűlési képviselőkre vonatkozó szabályok szerint köteles vagyonnyilatkozatot tenni, első ízben a kijelölését követő harminc napon belül. A vagyonnyilatkozat nyilvántartására, ellenőrzésére, kezelésére az országgyűlési képviselők vagyonnyilatkozatának nyilvántartására, ellenőrzésére, kezelésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
(7) Összeférhetetlenség miatt meg kell szüntetni a Tanács elnökének, alelnökének és a Tanács tagjának a megbízatását, ha vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének teljesítését megtagadja, a teljesítést elmulasztja, vagy vagyonnyilatkozatában lényeges adatot, tényt valótlanul közöl.
(8) Nem lehet a Tanács tagja, aki
a) országgyűlési képviselő vagy nemzetiségi szószóló;
b) büntetett előéletű.
(9) A tagok megbízatása legalább két évre szól.
(10) A tagok kijelölésének és visszahívásának az (7)-(9) bekezdés esetén kívüli szabályait a kijelölő szervezetek állapítják meg úgy, hogy a Tanács működőképessége állandóan biztosítható legyen.
(11) A tagok megbízatásukat személyesen kötelesek ellátni.

183. §

A Tanács
a) megállapítja a Közbeszerzési Döntőbizottság létszámát;

b) kinevezi, illetve felmenti a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökét, elnökhelyettesét és a közbeszerzési biztosokat; elbírálja a közbeszerzési biztosokkal kapcsolatos összeférhetetlenségi ügyeket;
c) a közbeszerzésekért felelős miniszterrel egyeztetve – és adott esetben az országos gazdasági kamarákkal vagy más szakmai szervezetekkel együttműködve – a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítendő útmutatót készít a jogorvoslati döntésekből, valamint a közbeszerzések ellenőrzésének gyakorlatából levonható tapasztalatok alapján, valamint a közbeszerzésekkel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról (különösen a jelen törvényben előírt témakörökben);
d) ellátja a részére törvényben előírt egyéb feladatokat.

184. §

(1) A Tanács testületi üléseit szükség szerint, de évente legalább hat alkalommal tartja.
(2) A Tanács határozatképes, ha a tagok kétharmada jelen van.
(3) A Tanács határozatait – az e törvényben foglalt kivételektől eltekintve – egyszerű szótöbbséggel hozza.
(4) A Tanácsnak a 183. § *b)* pontja tárgyában hozott határozata előkészítésében és eldöntésében nem vehet részt a Tanács azon tagja, aki az üggyel érintett személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója.
(5) A Tanács tagja az elnöknek köteles bejelenteni, ha személyére nézve a (4) bekezdés szerinti összeférhetetlenségi ok áll fenn vagy keletkezett, és köteles a folyamatban levő eljárásban való részvételét azonnal megszüntetni.

A Hatóság Titkársága

185. §

(1) A Hatóság és a Tanács tevékenységével kapcsolatos koordinációt, döntéseinek előkészítését és végrehajtását, továbbá az ennek végzéséhez szükséges adatgyűjtő, nyilvántartó, valamint adminisztratív tevékenységet a Hatóság Titkársága végzi. A Titkárságot a főtitkár vezeti.
(2) A főtitkár és a Titkárság alkalmazottai a Hatósággal állnak közszolgálati jogviszonyban, mely jogviszonyra a Kttv.-t kell alkalmazni. A főtitkár a helyettes államtitkárnak járó illetményre és egyéb juttatásokra jogosult.

186. §

A Hatóság elnöke, alelnöke és a Tanács tagjai, a főtitkár, a Titkárság alkalmazottai és a közbeszerzési biztosok vagy azon személyek, akik ilyen tisztséget viseltek, tevékenységet végeztek, a feladatuk ellátásával kapcsolatban tudomásukra jutott minősített adatot és üzleti titkot kötelesek megőrizni.

A Hatóság feladata és hatásköre

187. §

(1) A Hatóság feladata, hogy a közérdeket, az ajánlatkérők és az ajánlattevők érdekeit figyelembe véve, hatékonyan közreműködjön a közbeszerzési politika alakításában, a

jogszerű közbeszerzési magatartások kialakításában és elterjesztésében, elősegítve a közpénzek nyilvános és átlátható módon történő elköltését.
(2) A Hatóság
a) naprakészen vezeti és a honlapján közzéteszi
aa) a törvény hatálya alá tartozó ajánlatkérők listáját,
ab) a minősített ajánlattevők Hatóság által létrehozott hivatalos jegyzékét,
ac) a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók névjegyzékét,
ad) a közbeszerzési eljárásban való részvételtől eltiltott ajánlattevők listáját, amely lista tartalmazza az eltiltás idejét is,
ae) a gazdasági szereplők közbeszerzési eljárás alapján vállalt szerződéses kötelezettségének jogerős bírósági határozatban megállapított, vagy a gazdasági szereplő által elismert megszegése esetén a szerződésszegés tényét, leírását, lényeges jellemzőit – beleértve azt is, ha a szerződésszegés a szerződés felmondásához vagy a szerződéstől való elálláshoz, kártérítés követeléséhez vagy a szerződés alapján alkalmazható egyéb szankció érvényesítéséhez vezetett, valamint ha a nyertes ajánlattevőként szerződő fél olyan magatartásával, amelyért felelős, részben vagy egészben a szerződés lehetetlenülését okozta – azzal, hogy az adatoknak a honlapon a szerződésszegéstől számított három évig kell elérhetőnek lenniük,
af) a kizáró ok hatálya alatt álló gazdasági szereplő megbízhatóságát megállapító határozatokat [188. § (4) bekezdés];
b) nyilvántartást vezet a közbeszerzésekről;
c) a gazdasági, valamint szakmai kamara által létrehozott minősített ajánlattevői jegyzékbe vétel feltételeinek megfelelőségét ellenőrzi, a jegyzéket nyilvántartja;
d) az Európai Bizottság által kért, hiányzó statisztikai adatokat a Bizottságnak megküldi, az e törvényben előírt tájékoztatásokat az Európai Bizottság részére megküldi;
e) első ízben 2017. március 1-jéig, majd azt követően háromévente statisztikai jelentést készít az uniós értékhatárt el nem érő becsült értékű közbeszerzésekről – különösen az érintett időszakban az ilyen közbeszerzések becsült, összesített teljes értékéről – melyet megfelelő határidőben a közbeszerzésekért felelős miniszter rendelkezésére bocsát;
f) gondoskodik a „Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzési Hatóság Hivatalos Lapja” (a továbbiakban: Közbeszerzési Értesítő) szerkesztéséről, a közbeszerzési és a tervpályázati eljárással kapcsolatos hirdetmények közzétételéről, valamint ellenőrzéséről. A hirdetmények ellenőrzése során biztosítja az adatok teljeskörűségét, ennek érdekében az ajánlatkérőt adatszolgáltatásra hívhatja fel. Gondoskodik továbbá a 113. § (1) bekezdésében szereplő tájékoztatások honlapján történő közzétételéről, valamint az e törvény által előírt egyéb adatok, információk honlapján, illetve a Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételéről;
g) honlapján a beérkezés időpontjában közzéteszi a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását kezdeményező kérelem, valamint a hivatalbóli kezdeményezés adatait, a Döntőbizottság érdemi és a közbeszerzési ügy befejezését eredményező határozatát, továbbá a határozat bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság határozatát;
h) kialakítja és működteti, valamint honlapján közzéteszi a jogorvoslati határozatok nyilvános adatbázisát, amelyben biztosítja, hogy a döntőbizottsági és a bírósági határozatok elektronikusan, ingyenesen, teljeskörűen, tárgyszavas keresési lehetőséggel bárki által elérhetőek legyenek;
i) a (10) bekezdés, továbbá a 183. § *c)* pontja, valamint a 194. § (3) bekezdése szerinti útmutatót vagy közleményt honlapján közéteszi;
j) figyelemmel kíséri a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések módosítását és a Ket. alapján hatósági ellenőrzés keretében – külön jogszabályban meghatározott részletes

szabályok szerint – is ellenőrzi azok teljesítését, megteszi különösen a 153. § (1) bekezdés *c)* pontjában és a 175. §-ban meghatározott intézkedéseket;
k) működteti a Közbeszerzési Adatbázist, amely a közbeszerzési eljárások központi nyilvántartása, elősegíti a közbeszerzési információk nyilvánosságát, az elektronikus közbeszerzési adatbázisok használatának elterjedését, továbbá az elektronikus eljárási és kommunikációs lehetőségek támogatását; ennek keretében elektronikus közzétételi lehetőséget biztosít, ahol az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat központilag, térítésmentesen és teljes terjedelemben közvetlenül elektronikus úton az ajánlattevők számára hozzáférhetővé teheti, és ahonnan az ajánlattevők a közbeszerzési dokumentumokat ingyenesen elérhetik;
l) a közbeszerzési szabályozás széleskörű megismertetése érdekében konferenciákat szervez;
m) a közbeszerzési eljárások előkészítése és lebonyolítása során az ajánlatkérők segítése érdekében – elvi jelentőségű jogértelmezési kérdésekben a közbeszerzésekért felelős miniszterrel szükség szerint egyeztetve – állásfoglalásokat ad;
n) az Európai Unió más tagállamainak közbeszerzési szervezeteivel való kapcsolattartás keretében – különösen a közbeszerzési eljárások során alkalmazandó igazolásokról, Magyarországon nyilvánosan elérhető adatbázisokról, nyilvántartásokról – információt szolgáltat, gondoskodik a vonatkozó nyilvántartások listájának az e-Certis rendszerben való közzétételéről, és teljesíti különösen a 2014/24/EU irányelv 44. cikk (3) bekezdésében, 59. cikk (6) bekezdésében, 60. cikk (5) bekezdésében, 61. cikk (1) bekezdésében, 62. cikk (3) bekezdésében, 64. cikk. (1) és (8) bekezdésében, valamint 69. cikk (5) bekezdésében foglalt kötelezettségeket, továbbá a 2014/25/EU irányelv 62. cikk (3) bekezdésében, 81. cikk (3) bekezdésében, valamint 84. cikk (5) bekezdésében foglalt kötelezettségeket;
o) figyelemmel kíséri e törvény szabályainak érvényesülését, kezdeményezi az arra jogosultnál a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályok megalkotását, módosítását;
p) véleményezi a közbeszerzésekkel és a Tanács működésével kapcsolatos jogszabálytervezeteket, valamint jogszabály-koncepciókat;
q) folyamatosan frissíti, karbantartja és a honlapján – a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által minden évben rendelkezésére bocsátott adatszolgáltatás alapján – közzéteszi az egyes ágazatokban szokásos vagy megállapított béreket és kapcsolódó közterheket;
r) meghatározza a Hatóság által létrehozott minősített ajánlattevői jegyzékkel kapcsolatos minősítési szempontokat és azok igazolási módjait;
s) statisztikai adatokat gyűjt a megkötött közbeszerzési szerződésekben és az építési, illetve szolgáltatási koncessziókban foglalt ellenszolgáltatás mértékéről, az árstatisztikát a honlapján rendszeres időközönként közzéteszi;
t) elkészíti a Hatóság szervezeti és működési, valamint más, a Hatóság működését érintő belső szabályzatát, továbbá költségvetési javaslatát és éves költségvetési beszámolóját, jóváhagyja a Közbeszerzési Döntőbizottság szervezeti és működési szabályzatát;
u) ellátja az elektronikus közbeszerzési rendszer fenntartásával és működtetésével kapcsolatos feladatokat;
v) ellátja a részére törvényben előírt egyéb feladatokat.
(3) A Hatóság elnöke, illetve a közbeszerzési biztos megkeresésére a közbeszerzéssel kapcsolatos ügyben minden szervezet – ide értve a szakmai kamarákat és az érdekképviseleti szervezeteket is – köteles tíz napon belül tájékoztatást adni.
(4) A Hatóság évente beszámolót készít az Országgyűlésnek tevékenységéről, a közbeszerzések tisztaságával és átláthatóságával kapcsolatos tapasztalatairól, valamint a jogorvoslati ügyek tapasztalatairól. A beszámolónak megállapításokat kell tartalmaznia a közbeszerzési eljárások számának és értékének alakulására, a hazai ajánlattevők és ezen

belül a mikro-, kis- és középvállalkozások helyzetére vonatkozóan. A Hatóság a beszámolót tájékoztatásul az Állami Számvevőszéknek is megküldi.
(5) A Hatóság, a gazdasági, valamint szakmai kamara a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékének vezetése céljából jogosult a kérelmező által megnevezett személyek természetes személyazonosító adatait, valamint képzettségre és végzettségre, szakmai gyakorlatra vonatkozó adatait kezelni.
(6) A Hatóság a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók névjegyzékének vezetése céljából jogosult a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó természetes személyazonosító adatait, elérhetőségi címét, végzettségét, a cselekvőképességére és büntetett előéletre vonatkozó adatokat, a munkáltatóra és a tanácsadó közbeszerzési gyakorlatára vonatkozó adatokat, valamint azt nyilvántartani, hogy a tanácsadó jogosult-e az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott tevékenység folytatására.
(7) A Hatóság a (6) bekezdésben foglalt adatokat a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó jegyzékből történő törlését követően egy évig kezelheti. Törölni kell a névjegyzékből a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót, ha nem felel meg a külön jogszabályban meghatározott bejegyzési feltételeknek, ha a (8) bekezdésben foglalt valamely kizáró ok bekövetkezik vagy jogerős határozattal megállapították, hogy a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó ilyen minőségében szándékos jogszabálysértést követett el, ha a névjegyzékbe vétel hatálya lejárt és nem nyújtottak be megújítási kérelmet vagy azt a Hatóság elutasította, ha azt a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó kéri, valamint a névjegyzékben szereplő személy halála vagy a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó szervezet megszűnése esetén.
(8) Nem lehet felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, aki
a) cselekvőképtelen vagy cselekvőképességében részlegesen korlátozott;
b) a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól nem mentesült;
c) közbeszerzési biztos;
d) a Közbeszerzési Hatóság elnöke vagy alelnöke;
(9) A bejegyzés iránti kérelemhez csatolni kell azokat az okiratokat vagy azok hiteles másolatát is, amelyek a (8) bekezdés szerinti kizáró ok fenn nem állását igazolják. A névjegyzékbe történő felvételért, a bejegyzés megújításáért, illetve a névjegyzékbe bejelentett adatok kiegészítéséért a Hatóság részére külön jogszabályban meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.
(10) A Hatóság a közbeszerzések terén fennálló nemzetközi szerződésekről, továbbá azokról az államokról, amelyekkel Magyarországnak kettős adózás elkerüléséről szóló egyezménye van, a külpolitikáért felelős miniszterrel egyeztetve útmutatót ad ki.
(11) A Hatóság a (2) bekezdés *a)* pont *ab)* és *ac)* alpontja szerinti eljárásában vagy annak előkészítésében nem vehet részt olyan személy, akinek az eljárással érintettekhez személyi vagy vagyoni érdekeltsége fűződik. Ezzel az összeférhetetlenségi okkal érintett személy a Hatóság elnöknek köteles ezt haladéktalanul bejelenteni, és köteles a folyamatban levő eljárásban vagy előkészítésében való részvételét azonnal megszüntetni. A Hatóság feladatkörében hozott határozatával és végzésével szemben nincs helye fellebbezésnek, kivéve, ha e törvény eltérően rendelkezik. A (2) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontja szerinti eljárás esetében a kérelmező, illetve az érintett minősített ajánlattevő, a (2) bekezdés *a)* pont *ac)* alpontja szerinti eljárás esetében pedig a kérelmező, illetve az érintett felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó a határozat felülvizsgálatát kérheti a bíróságtól a határozat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül. A kérelemről a közigazgatási és munkaügyi bíróság nemperes eljárásban, a kérelem benyújtásától számított hatvan napon belül határoz, a Hatóság határozatát megváltoztathatja. A bíróság végzése ellen fellebbezésnek és

felülvizsgálatnak nincs helye. A bíróság eljárására a Pp. XX. fejezetét kell megfelelően alkalmazni, ha e törvényből, illetve a nemperes eljárás jellegéből más nem következik.

188. §

(1) Bármely gazdasági szereplő, akivel szemben a 62. § (1) bekezdés *b)* és *f)* pontjában említett kizáró okok kivételével bármely egyéb kizáró ok fennáll, kérelmet nyújthat be a Hatósághoz annak megállapítása érdekében, hogy az általa hozott intézkedések a kizáró ok fennállásának ellenére kellőképpen igazolják a megbízhatóságát. A megtett intézkedésekkel kapcsolatos bizonyítékokat a kérelemmel együtt kell benyújtani a Közbeszerzési Hatóság részére.
(2) A kizáró ok hatálya alá tartozó gazdasági szereplő a megbízhatóságának bizonyítása érdekében köteles igazolni, hogy
a) a bűncselekménnyel, kötelességszegéssel vagy egyéb jogsértéssel okozott kárt – a károsult által elfogadott mértékben – megtérítette vagy arra meghatározott határidővel kötelezettséget vállalt;
b) az illetékes hatóságokkal aktívan együttműködve átfogóan tisztázta az ügy tényállását és körülményeit; és
c) olyan technikai, szervezeti és személyi intézkedést hozott, amely alkalmas a további bűncselekmény, kötelességszegés, illetve egyéb jogsértés megelőzésére.
(3) A Hatóság a (2) bekezdésben említett intézkedés értékelésekor köteles figyelembe venni a bűncselekmény, kötelességszegés vagy egyéb jogsértés súlyosságát és sajátos körülményeit.
(4) A Hatóság a kérelem beérkezésétől számított tizenöt munkanapon belül, határozat meghozatalával dönt a gazdasági szereplő által hozott intézkedések megfelelőségéről. A határidő – indokolt esetben egy alkalommal – legfeljebb tizenöt munkanappal meghosszabbítható a kérelmező gazdasági szereplő egyidejű értesítése mellett. A Hatóság a kérelmet benyújtó gazdasági szereplőt megfelelő határidő megjelölésével további nyilatkozattételre, bizonyíték, dokumentum csatolására hívhatja fel. A Hatóság a határozatot köteles megindokolni és azt a gazdasági szereplő számára haladéktalanul, írásban megküldeni. A kizáró ok hatálya alatt álló gazdasági szereplő megbízhatóságát megállapító határozat nem tartalmazhat feltételt vagy a gazdasági szereplő további intézkedésére vonatkozó előírást. Ha a kérelmet a Hatóság – vagy bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság – határozatában elutasítja, az adott kizáró ok alatt álló gazdasági szereplő akkor nyújthat be ismételten kérelmet az (1) bekezdés szerint az azonos okból fennálló kizáró okkal kapcsolatban, ha megbízhatóságát az előző kérelmének elutasítását követő intézkedéssel kívánja bizonyítani.
(5) A kérelmező a (4) bekezdés szerinti, a kérelmét elutasító határozat felülvizsgálatát kérheti a bíróságtól a határozat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül. A kérelemről a közigazgatási és munkaügyi bíróság nemperes eljárásban, a kérelem benyújtásától számított hatvan napon belül határoz, a Hatóság határozatát megváltoztathatja. A bíróság végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. A bíróság eljárására a Pp. XX. fejezetét kell megfelelően alkalmazni, ha e törvényből, illetve a nemperes eljárás jellegéből más nem következik.
(6) Az (1) bekezdés szerinti kérelem elbírálásában nem vehet részt az a személy, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, továbbá az, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése. Az (1) bekezdés szerinti kérelem elbírálásában részt vevő személyek összeférhetetlenségére a 147. § (1)-(2) bekezdését is megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy az ott említett ügyfélszervezet alatt a kérelmezőt, közbeszerzési ügy alatt a kérelem

elbírálását, a jogorvoslati eljárás megindításának időpontja alatt a kérelem benyújtásának időpontját kell érteni. Az e bekezdésben részletezett összeférhetetlenségi okkal érintett személy a Hatóság elnöknek köteles ezt haladéktalanul bejelenteni, és köteles a folyamatban levő eljárásban vagy előkészítésében való részvételét azonnal megszüntetni.

189. §

(1) Ha a Hatóság elnöke a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megkezdéséről a Hatóság részére megküldött iratok vizsgálata során megállapítja, hogy megalapozottan feltételezhető a közbeszerzésre, valamint a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek, illetve alapelveinek megsértése, az iratok beérkezésétől számított tíz napon belül kezdeményezi a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását. A kezdeményezés benyújtásával egyidejűleg a Hatóság elnöke erről – az általa feltételezett jogsértés megjelölésével – az ajánlatkérőt értesíti.
(2) Ha az ajánlatkérő által megküldött iratokból nem állapítható meg egyértelműen a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazhatóságát megalapozó feltételek fennállása vagy az ajánlattételi felhívás jogszerűsége, a Hatóság elnöke telefaxon vagy elektronikus úton felhívja az ajánlatkérőt a szükséges adatok három napon belüli pótlására.
(3) Ha az ajánlatkérő a hiányokat nem pótolja, a Hatóság elnöke a rendelkezésre álló adatok alapján dönt az eljárás kezdeményezéséről.

190. §

A Döntőbizottság határozatainak, valamint a közbeszerzési eljárások bírósági felülvizsgálata során hozott határozatok közzétételére a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) XII. fejezetének rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy
a) a közbeszerzési eljárásban hozott bírósági határozatok és a Közbeszerzési Döntőbizottság által hozott határozatok gyűjteményének közzétételére a Bszi. 163. § (1) bekezdésétől eltérően a Közbeszerzési Hatóság köteles,
b) a Bszi. 163. § (3) bekezdése szerinti anonimizált digitális másolatkészítésre a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatai tekintetében a Közbeszerzési Döntőbizottság köteles,
c) a Bszi. 166. § (4) bekezdése szerinti kérelem a Közbeszerzési Hatóság elnökéhez terjeszthető elő,
d) a Bszi. 163. § (2) és (5) bekezdése nem alkalmazható,
e) a Bszi. 163. § (3) bekezdése és a Bszi. 164. § (1) bekezdése azzal alkalmazandó, hogy a határozatot meghozó bíróság elnöke a gyűjteményben történő közzététel céljából küldi meg a határozatot az Országos Bírósági Hivatal elnökének, aki azt – és a Bszi. 163. § (3) bekezdésében foglalt kapcsolódó határozatokat – a Közbeszerzési Hatóság elnökének rendelkezésére bocsátja.

A Hatóság működése

191. §

(1) A Hatóság üzletszerű gazdasági tevékenységet nem folytathat, vagyoni hozzájárulást semmilyen szervezettől vagy személytől nem fogadhat el, részükre vagyoni hozzájárulást nem nyújthat.

(2) A beszedett igazgatási szolgáltatási díj a Hatóság saját bevétele. A hirdetmények ellenőrzéséből származó bevételt a Hatóságnak részben az e törvényben foglalt feladatainak ellátásához szükséges informatikai háttér biztosítására kell fordítania.
(3) A (2) bekezdés szerinti igazgatási szolgáltatási díjakat a Hatóság törvényben előírt feladatai teljesítése során felmerülő kiadásokra kell fordítani.
(4) A Hatóság – a díjfizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzéséhez – a befizetett igazgatási szolgáltatási díjakról, rendbírságról, bírságról külön nyilvántartást vezet. A Hatóság a Pp. 339. § (1) bekezdésére és 339. § (2) bekezdés *q)* pontjára, valamint e törvény vonatkozó rendelkezéseire tekintettel a tárgyévben keletkezett visszafizetési kötelezettségeivel csökkentett összegű tárgyévi bírság bevételeivel a december 31-i állapot szerint köteles elszámolni. A díjak, a rendbírság, a bírság nyilvántartására, kezelésére és elszámolására egyebekben az államháztartás számviteléről szóló jogszabályt kell alkalmazni.
(5) A (2) bekezdés szerinti igazgatási szolgáltatási díjak tekintetében az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.)
a) 3. § (4) bekezdésében és 28. § (2)-(3) bekezdésében foglaltakat a díjfizetési kötelezettségre,
b) 31. § (1) bekezdésének első mondatában, illetve 31. § (2), (5) bekezdésében foglaltakat a díjfizetésre kötelezettek körének megállapítására,
c) 86. §-ában foglaltakat az elévülésre
megfelelően kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy ahol az Itv. illetéket említ, azon díjat kell érteni.

XXIV. Fejezet

Közbeszerzési Döntőbizottság

192. §

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság feladata a közbeszerzésekkel és a tervpályázati eljárásokkal kapcsolatos jogsértő vagy vitás ügyek miatti jogorvoslat intézése.
(2) A Döntőbizottság működését a Hatóság költségvetéséből kell biztosítani.
(3) A Döntőbizottság a Tanács által meghatározott számú és a Hatósággal közszolgálati jogviszonyban álló közbeszerzési biztosból, valamint elnökből áll, akiket a Tanács nevez ki és ment fel.
(4) A Döntőbizottság elnökét és elnökhelyettesét a Tanács a jelen lévő tagok kétharmadának szavazatával, öt évre választja meg. A Döntőbizottság elnökhelyettesét a Tanács a közbeszerzési biztosok közül választja meg, az elnökhelyettes személyére a Döntőbizottság elnöke tesz javaslatot. A Döntőbizottság elnöke és elnökhelyettese újraválasztható.
(5) A Döntőbizottság elnöke az lehet,
a) aki jogi szakvizsgával és
aa) legalább ötéves közbeszerzési gyakorlattal vagy
ab) legalább hároméves állami vezetői gyakorlattal, vagy
b) aki legalább hároméves bírói vagy ügyészi gyakorlattal
rendelkezik.
(6) A Döntőbizottság elnökének közszolgálati jogviszonyára a Kttv.-t a közbeszerzési biztosok közszolgálati jogviszonyára vonatkozó, e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(7) A Döntőbizottság elnöke helyettes államtitkárt megillető illetményre, valamint egyéb juttatásokra jogosult. Az elnökhelyettes főosztályvezetői illetményre jogosult.
(8) A Döntőbizottság a szervezeti és működési szabályzatában meghatározott ügyekre, ügycsoportokra kollégiumot működtet. A kollégium az egységes jogorvoslati gyakorlat biztosítása érdekében elemzi a Döntőbizottság gyakorlatát, és véleményt nyilvánít a vitás jogalkalmazási kérdésekben.

193. §

(1) A Döntőbizottság elnöke
a) vezeti a Döntőbizottság munkáját;
b) képviseli a Döntőbizottságot;
c) elkészíti és a Hatóság elnökéhez jóváhagyásra előterjeszti a Döntőbizottság szervezeti és működési szabályzatát;
d) ellenőrzi az eljárási határidők megtartását;
e) a Döntőbizottság eljárását kezdeményező kérelem benyújtását követően haladéktalanul gondoskodik a kérelemmel érintett eljárás megnevezésének, tárgyának, az ügyfelek megnevezésének és a kérelem megérkezése időpontjának, továbbá a Döntőbizottság érdemi, a közbeszerzési ügy befejezését eredményező határozatának, és a szerződés megkötését engedélyező végzésének, valamint a határozat bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság határozatának közzétételéről;
f) gondoskodik a kollégium 168. § (2) bekezdése szerinti véleményének a közbeszerzési biztosok általi megismeréséről.
(2) A Döntőbizottság elnökét távolléte esetén az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti.
(3) A közbeszerzési biztosok közszolgálati jogviszonyára a Kttv.-t az e törvény szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.
(4) Közbeszerzési biztos az lehet, aki felsőfokú végzettséggel és legalább hároméves szakmai gyakorlattal, valamint közigazgatási, illetve jogi szakvizsgával rendelkezik.
(5) A (3) bekezdésben meghatározott szakvizsga előírásra a Kttv.-ben meghatározott határidőket megfelelően alkalmazni kell.
(6) A közbeszerzési biztos – a tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével – más megbízást nem fogadhat el, más kereső foglalkozást nem folytathat, nem lehet gazdasági társaságban személyes közreműködésre kötelezett tag, vezető tisztségviselő, felügyelőbizottsági tag.
(7) Nem lehet közbeszerzési biztos, aki
a) országgyűlési, helyi önkormányzati képviselő, nemzetiségi szószóló, polgármester, illetve kamarai tisztségviselő;
b) gazdasági társaságban 25%-nál, illetve huszonöt millió forintnál nagyobb tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
(8) A közbeszerzési biztost a Kttv. előmeneteli szabályainak megfelelően kell besorolni azzal az eltéréssel, hogy a besorolási fokozatánál kettővel magasabb besorolási fokozathoz tartozó illetményre jogosult.
(9) A főtanácsosi besorolású közbeszerzési biztos osztályvezetői illetményre, a vezető-főtanácsosi besorolású közbeszerzési biztos pedig főosztályvezető-helyettesi illetményre jogosult.
(10) A közbeszerzési biztos közszolgálati jogviszonya felmentéssel szűnhet meg a Kttv.-ben szabályozottakon túlmenően akkor is, ha a Tanács a Döntőbizottság létszámát csökkentette.

(11) Ha a közbeszerzési biztos megbízatása megszűnik, őt a Kttv. szabályai szerint újra be kell sorolni.
(12) A közbeszerzési biztost nem lehet utasítani a jogorvoslati eljárás, illetve határozat vonatkozásában.

NYOLCADIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Európai Uniós kötelezettségek

194. §

(1) A közbeszerzésekért felelős miniszter gondoskodik a közbeszerzési szabályok alkalmazása monitoringjának összehangolásáról. Ennek érdekében a közbeszerzésekért felelős miniszter, a Közbeszerzési Hatóság, az Állami Számvevőszék, a kormányzati ellenőrzési szerv, a Gazdasági Versenyhivatal és az európai támogatásokat auditáló szerv egymással együttműködik, aminek során az említett szervezetek, ha – saját kezdeményezésükre vagy információk kézhezvételét követően – konkrét jogsértést vagy rendszerszintű problémát tárnak fel, azokat egymásnak is jelzik az adott esetben megtett egyéb intézkedések (ideértve a jogorvoslati eljárás kezdeményezését, jogszabály módosítás kezdeményezését is) mellett.
(2) A közbeszerzésekért felelős miniszter gondoskodik első ízben 2017. április 18-ig, majd azt követően háromévente az Európai Bizottság részére monitoring jelentést megküldéséről, amely tájékoztatást ad adott esetben a helytelen közbeszerzési jogalkalmazás vagy a jogbizonytalanság leggyakoribb okairól – ideértve a szabályok alkalmazásában tapasztalható esetleges strukturális vagy visszatérő problémákat is –, a mikro-, kis- és középvállalkozások közbeszerzésben való részvételének mértékéről, valamint a közbeszerzéssel kapcsolatos bűncselekmények (különösen a 62. § (1) bekezdés *a)* pont *ab)* és *ac)* alpontjában említett bűncselekmények), az összeférhetetlenséggel kapcsolatos és más súlyos szabálytalanságok megelőzéséről, felderítéséről és megfelelő jelentéséről. Az Európai Bizottság felkérése esetén a közbeszerzésekért felelős miniszter gondoskodik továbbá a hazai stratégiai közbeszerzési politikák gyakorlati végrehajtásáról szóló tájékoztatás megadásáról. A monitoring jelentéshez és az említett tájékoztatáshoz szükséges adatokat az (1) bekezdésben említett szervezetek megfelelő időben a közbeszerzésekért felelős miniszter rendelkezésére bocsátják, aki ennek érdekében az (1) bekezdésben említett szervezetek részvételével bizottságot állíthat fel.
(3) A monitoring eredményeinek nyilvánosságra hozataláról a közbeszerzésekért felelős miniszter gondoskodik. A nyilvánosságra hozatal történhet esetileg, vagy a (2) bekezdés szerinti monitoring jelentés közzétételével is. Ha a monitoring eredményeit a Közbeszerzési Hatóságnak a 187. § (4) bekezdése szerinti beszámolója tartalmazza, a monitoring eredményeinek ezen felüli nyilvánosságra hozatala nem szükséges. A közbeszerzésekért felelős miniszter a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítendő útmutatót vagy közleményt készíthet a jogorvoslati döntésekből, valamint a közbeszerzések ellenőrzésének gyakorlatából levonható tapasztalatok alapján, valamint a közbeszerzésekkel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról.
(4) A közbeszerzésekért felelős miniszter gondoskodik olyan kapcsolattartó kijelöléséről, amelynek feladata az Európai Bizottsággal való együttműködés a közbeszerzési jogszabályok alkalmazása tekintetében.

(5) A közbeszerzésekért felelős miniszter gondoskodik első ízben 2017. április 18-ig, majd azt követően háromévente az Európai Bizottság részére – a Közbeszerzési Hatóság által rendelkezésre bocsátott – statisztikai jelentés megküldéséről az uniós értékhatárt el nem érő becsült értékű közbeszerzésekről. A közbeszerzésekért felelős miniszter gondoskodik az Európai Bizottság szükség szerinti tájékoztatásáról a hazai intézményi szervezetnek a 202. § *j)* pontjában hivatkozott irányelv végrehajtása, monitoringja és betartatása szempontjából releváns vonásairól, valamint az uniós közbeszerzési szabályok végrehajtásával kapcsolatos iránymutatás, segítségnyújtás vagy a szabályok végrehajtásának kihívásaira való reagálás érdekében tett nemzeti kezdeményezésekről. Az e bekezdésben szereplő statisztikai jelentés és a tájékoztatás a (2) bekezdés szerinti monitoring jelentésbe belefoglalható.
(6) A részben vagy egészben nem hazai költségvetési forrásból megvalósuló, uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű árubeszerzés, szolgáltatás és szolgáltatási koncesszió, továbbá a háromszázmillió forintot elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás és építési koncesszió esetén a lefolytatott közbeszerzési eljárás ellenőrzése, valamint az e közbeszerzési eljárások eredményeképpen létrejött szerződések módosításainak engedélyezése a közbeszerzésekért felelős miniszter feladata. Az e bekezdésben foglalt ellenőrzéssel és engedélyezéssel kapcsolatos részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

A közbeszerzésekért felelős miniszter egyéb feladatai

195. §

(1) A Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek és intézményeik, a Kormány közalapítványai, valamint azon többségi állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek közbeszerzései megindításának engedélyezése és lefolytatásának központi ellenőrzése, amelyekben az állam nevében a tulajdonosi (részvényesi, tagsági stb.) jogokat miniszteri rendelet vagy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel kötött megbízási szerződés alapján központi költségvetési szerv vagy intézménye gyakorolja, valamint e szervezetek közbeszerzési szerződései, építési vagy szolgáltatási koncessziói módosításának engedélyezése, valamint e szervezetek és a kezelésükben lévő vagy általuk alapított alapítványok nem közbeszerzés útján megkötött, beszerzést megvalósító szerződései megkötésének és módosításának engedélyezése a közbeszerzésekért felelős miniszter feladata.
(2) A közbeszerzésekért felelős miniszter hagyja jóvá a közbeszerzési eljárásban részt vevők oktatására vonatkozó feltételrendszer kialakítását, valamint irányítja, felügyeli és ellenőrzi a közbeszerzési tárgyú képzéseket.
(3) Az (1)-(2) bekezdésben foglalt feladatokkal kapcsolatos részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

Hatálybalépés

196. §

(1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – 2015. november 1-jén lép hatályba.
(2) A 40. § 2017. február 1-jén lép hatályba.
(3) A 31. § (5) bekezdése és a 32. § (3) bekezdése 2016. november 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

197. §

(1) E törvény rendelkezéseit a hatálybalépése után megkezdett beszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra kell alkalmazni. A 139. §, a 142. § (1)-(2) és (4)-(5) bekezdése, a 153. § (1) bekezdés *c)* pontja és a 175. § rendelkezéseit alkalmazni kell a hatályba lépését megelőzően megkezdett beszerzések vagy közbeszerzési eljárások eredményeként kötött szerződések új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül történő módosításának lehetőségére, valamint a módosítás és teljesítés ellenőrzésére.
(2) A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény rendelkezéseit a 2015. november 1. napját megelőzően megkezdett beszerzésekre, – az (1) bekezdés második mondatában foglalt kivétellel – közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra alkalmazni kell.
(3) A 9. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti beszerzés során az ajánlatkérő jogosult a bűnügyi személyes adatok kezelésére.
(4) A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 70-72. §-ában 2015. október 31-éig hatályos értékhatárok a 2015. november 1-jét megelőzően megkezdett közbeszerzési eljárások vagy a 2015. november 1-jét megelőzően megkötött szerződések tekintetében irányadóak.

Felhatalmazás

198. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza
1. a közbeszerzési eljárásban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának módját, az ennek körében kérhető dokumentumok körét, az alkalmassági követelmények tartalmának előírására, valamint az alkalmassági követelmények és a kizáró okok ajánlatkérő általi ellenőrzésére, a közbeszerzési műszaki leírások meghatározására és tartalmára vonatkozó részletes szabályokat;
2. a minősített ajánlattevőkre vonatkozó rendelkezéseket, a minősített ajánlattevők jegyzékbe vételének feltételeit és igazolási módjait, a minősített ajánlattevői jegyzékek vezetésének szabályait, a jegyzék szerinti igazolás által tanúsított, kizáró okokra és alkalmasságra vonatkozó követelményeket, valamint az Európai Unió egy másik tagállamának szervezete által kiadott ilyen igazolás által tanúsított követelményeket;
3. a tervpályázati eljárásra vonatkozó szabályokat;
4. a közszolgáltatói szerződés megkötésére irányadó eljárások sajátos közbeszerzési szabályait, valamint a 13. § szerinti eljárással összefüggő szabályokat;
5. az általa irányított vagy felügyelt költségvetési szervek, alapított közalapítványok, valamint az állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek vonatkozásában a központosított közbeszerzési eljárások részletes szabályait, a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet részére fizetendő, kizárólag a végrehajtással felmerülő költségeket fedező díj mértékét;
6. az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott szervezeteknél az egészségügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó központosított eljárások részletes szabályait, a központosított

közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet részére fizetendő, kizárólag a végrehajtással felmerülő költségeket fedező díj mértékét;
7. a kormányzati kommunikációs feladatok ellátásához kapcsolódó központosított eljárások részletes szabályait, a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet részére fizetendő, kizárólag a végrehajtással felmerülő költségeket fedező díj mértékét, valamint a kormányzati kommunikációs feladatok ellátását biztosító kommunikációs szolgáltatások és az azokhoz kapcsolódó termékek közbeszerzésének – e törvénytől az ilyen eljárások sajátosságai miatt eltérő – szabályait;
8. az elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények, az elektronikus árlejtés, az elektronikus katalógus, valamint az elektronikus úton történő beszerzés részletes, az elektronikus út által szükségessé tett mértékben e törvénytől eltérő szabályait;
9. az építési beruházások, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzéseire vonatkozó részletes – szükség esetén e törvénytől az ilyen tárgyú közbeszerzések sajátosságai miatt eltérő – szabályokat, valamint az ilyen tárgyú szerződések teljesítésére vonatkozó részletes szabályokat, továbbá az építési beruházások megvalósítására irányuló közbeszerzési szerződések esetén a szerződésben foglalt ellenérték kifizetésének – e törvénytől és a Ptk.-tól eltérő – szabályait;
10. egyes beszerzési tárgyak tekintetében az alkalmazandó értékelési szempontrendszerre és módszerre vonatkozó részletes szabályokat, a szociális, különösen foglalkoztatási és környezetvédelmi, fenntarthatósági, energiahatékonysági szempontoknak a közbeszerzésben történő érvényesítése kötelező eseteit és módját, ideértve a fenntartott közbeszerzés kötelező alkalmazása előírását is;
11. a gyógyszerek és az orvostechnikai eszközök közbeszerzésének – e törvénytől az ilyen eljárások sajátosságai miatt szükséges eltérő – sajátos szabályait;
12. a minősített adatot, illetve alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdeket érintő vagy különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzések, valamint azon beszerzések Országgyűlés általi mentesítésének kezdeményezésére vonatkozó feltételeket és eljárást, amelyek esetében a közbeszerzési szabályok alkalmazása olyan információk átadására kötelezné Magyarországot, amelyek felfedése ellentétes az állam biztonságához fűződő alapvető érdekeivel, valamint az ilyen beszerzések megvalósításakor az ajánlatkérő által érvényesítendő követelményeket;
13. a közúti járművek üzemeltetésével járó, a jármű teljes élettartamára vetített energetikai és környezeti hatások megállapítására és figyelembevételére vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokat, valamint a kapcsolódó jelentési kötelezettségre vonatkozó részletes szabályokat;
14. az irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek és intézményeik, a Kormány közalapítványai, valamint azon többségi állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek közbeszerzései megindításának engedélyezésére és lefolytatásának központi ellenőrzésére vonatkozó sajátos szabályokat, amelyekben az állam nevében a tulajdonosi (részvényesi, tagsági stb.) jogokat miniszteri rendelet vagy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel kötött megbízási szerződés alapján központi költségvetési szerv vagy intézménye gyakorolja, valamint e szervezetek közbeszerzési szerződései, építési vagy szolgáltatási koncessziói módosításának engedélyezésére vonatkozó sajátos szabályokat, valamint e szervezetek és a kezelésükben lévő vagy általuk alapított alapítványok nem közbeszerzés útján megkötött, beszerzést megvalósító szerződései megkötésének és módosításának engedélyezését, a közbeszerzések központi ellenőrzésével és engedélyezésével összefüggésben megküldendő adatok körét. Az engedélyezési és ellenőrzési tevékenység keretében a Kormány jogpolitikai céljainak érvényesítése érdekében a közbeszerzésre, illetve annak feltételeire vonatkozó tartalmi követelmények is előírhatóak;

15. a részben vagy egészben nem hazai költségvetési forrásból megvalósuló, uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű árubeszerzés, szolgáltatás és szolgáltatási koncesszió, továbbá a háromszázmillió forintot elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás és építési koncesszió esetén a lefolytatott közbeszerzési eljárás ellenőrzésére, valamint az e közbeszerzési eljárások eredményeképpen létrejött szerződés módosításának engedélyezésére vonatkozó részletes szabályokat;
16. a Közbeszerzési Hatóság által a szerződések teljesítése és módosítása ellenőrzésére lefolytatható hatósági ellenőrzés részletes szabályait, az ajánlatkérők és gazdasági szereplők ellenőrzéshez kapcsolódó kötelezettségeit, amelynek keretében a Közbeszerzési Hatóság az eljárás és a szerződés teljesítéséhez, módosításához kapcsolódó adatok teljeskörű megismerésére jogosult és azok átadását kérheti;
17. a védett munkahelyek, továbbá a szociális foglalkoztatási engedéllyel rendelkező, vagy hátrányos helyzetű munkavállalókat foglalkoztató szervezetek részére fenntartott közbeszerzések kötelező eseteit;
18. a NATO Biztonsági Beruházási Programja, valamint az egyéb közös finanszírozású NATO támogatott programok keretében megvalósuló beszerzésre vonatkozó részletes szabályokat.
(2) Felhatalmazást kap a közbeszerzésekért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza
a) a hirdetmények és a közbeszerzési terv megküldésének, feladásának és közzétételének szabályait, a hirdetmények ellenőrzésének rendjét és – az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével – díjának mértékét, befizetését, a közbeszerzések éves statisztikai összegezésére vonatkozó szabályokat, továbbá a Közbeszerzési Értesítőben, illetve a Közbeszerzési Hatóság honlapján történő közzététel rendjét;
b) a hirdetmények, bírálati összegezések és az éves statisztikai összegezés mintáját, a hirdetmények egyes tartalmi elemeit;
c) a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók tevékenységére, a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói tevékenység feltételét képező közbeszerzési gyakorlatra és annak igazolására, a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók névjegyzékére, annak vezetésére, a névjegyzékbe vétel feltételeire, a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók szakmai testületére valamint – az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével – a névjegyzékbe történő felvételért, a bejegyzés megújításáért, illetve a névjegyzékbe bejelentett adatok kiegészítéséért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékére vonatkozó szabályokat, valamint a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói tevékenység feltételét képező felelősségbiztosításra vonatkozó szabályokat;
d) a közbeszerzési eljárásban részt vevők oktatására vonatkozó feltételrendszer kialakítására, valamint a közbeszerzési tárgyú képzések irányítására, felügyeletére és ellenőrzésére vonatkozó szabályokat;
e) az elektronikus közbeszerzési rendszer fenntartásával és működtetésével kapcsolatos sajátos szabályokat;
f) a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj – az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével megállapított – mértékét, megfizetésének módját, továbbá megfizetésének, valamint viselésének szabályait.

Módosuló rendelkezések

199. §

(1) Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 70-72. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„70. § (1) A közbeszerzésekről szóló 2015. évi …... törvény (a továbbiakban: Kbt.) 15. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár – kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt – 2015. november 1-jétől 2015. december 31-éig
a) árubeszerzés esetében 8,0 millió forint,
b) építési beruházás esetében 15,0 millió forint,
c) építési koncesszió esetében 100,0 millió forint,
d) szolgáltatás megrendelése esetében 8,0 millió forint,
e) szolgáltatási koncesszió esetében 25,0 millió forint.
(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatár 2015. november 1-jétől 2015. december 31-éig
a) árubeszerzés esetében 50,0 millió forint,
b) építési beruházás esetében 100,0 millió forint,
c) szolgáltatás megrendelése esetében 50,0 millió forint,
d) építési koncesszió esetében 200,0 millió forint,
e) szolgáltatási koncesszió esetében 100 millió forint.
71. § (1) A Kbt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti, az árubeszerzésre és szolgáltatás megrendelésre vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár – kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt – 2015. november 1-jétől 2015. december 31-éig
a) a Kbt. 5. § (1) bekezdés *a)-b)* pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, valamint ezen ajánlatkérők esetében a védelem terén beszerzendő árukra akkor, ha a védelem terén a beszerzendő áru a Kbt. 2. mellékletében szerepel 134 000 euró,
b) a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében, valamint az 5. § (1) bekezdés *a)-b)* pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha a védelem terén a beszerzendő áru a Kbt. 2. mellékletében nem szerepel 207 000 euró,
c) a Kbt. 5. §-a szerinti valamennyi ajánlatkérő esetében, ha a beszerzés tárgya a Kbt. 3. mellékletében szereplő szociális és egyéb szolgáltatás 750 000 euró.
(2) A Kbt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott, az építési beruházásra vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár – kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt – 2015. november 1-jétől 2015. december 31-éig 5 186 000 euró.
(3) A Kbt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti, az építési koncesszióra és a szolgáltatási koncesszióra vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár 2015. november 1-jétől 2015. december 31-éig 5 186 000 euró.
(4) A Kbt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott, a tervpályázati eljárás lefolytatására vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár – kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt – 2015. november 1-jétől 2015. december 31-éig
a) az (1) bekezdés *a)-b)* pontjában meghatározott értékhatárok, ha a tervpályázati eljárás eredményeként szolgáltatás megrendelésére kerül sor,
b) az (1) bekezdés *a)-b)* pontjában meghatározott értékhatárok minden olyan tervpályázati eljárás esetében, amelynek pályázati díja és a pályázóknak fizetendő díjak együttes teljes összege eléri vagy meghaladja ezeket az értékhatárokat.
72. § (1) A 71. § (1)-(2) és (4) bekezdésétől eltérően a közszolgáltatói szerződések esetén irányadó, a Kbt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott uniós közbeszerzési értékhatár 2015. november 1-jétől 2015. december 31-éig
a) árubeszerzésre, valamint a szolgáltatás megrendelésére 414 000 euró,
b) építési beruházásra 5 186 000 euró,
c) a Kbt. 3. mellékletében szereplő szociális és egyéb szolgáltatásra 1 000 000 euró.
(2) A közszolgáltatói szerződések esetén irányadó, a Kbt. 15. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti, a tervpályázati eljárás lefolytatására vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár 2015. november 1-jétől 2015. december 31-éig

a) 414 000 euró, ha a tervpályázati eljárás eredményeként szolgáltatás megrendelésére kerül sor,
b) 414 000 euró, ha a tervpályázati eljárás pályázati díja és a pályázóknak fizetendő díjak együttes teljes összege eléri vagy meghaladja ezt az értékhatárt.
(3) Az (1) és (2) bekezdésben, valamint a 71. §-ban meghatározott uniós értékhatárok forintban meghatározott összegeként az Európai Unió Hivatalos Lapjában így közzétett – az Európai Bizottság által kétévente felülvizsgált – összeget kell figyelembe venni."
(2) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(7) Ha az első fokon eljárt közigazgatási szerv illetékessége az egész országra kiterjed – a (12)-(14) bekezdésben foglalt kivétellel – a perre a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kizárólagosan illetékes.
(3) A Pp. 326. §-a a következő (14) bekezdéssel egészül ki:
„(14) A közbeszerzésekről szóló törvény alapján indult felülvizsgálati eljárásokban a ……...-i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kizárólagosan illetékes.
(4) A Pp. 327. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A keresetet az ellen a közigazgatási szerv ellen kell indítani, amelyik a felülvizsgálni kért határozatot hozta."
(5) A Pp. 332. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) Ha a közigazgatási eljárásban ellenérdekű ügyfél szerepelt, a bíróság értesíti őt a beavatkozás lehetőségéről."
(6) A Pp. a következő 397/G. §-sal egészül ki:
„397/G. § E törvénynek a közbeszerzésekről szóló 2015. évi … törvénnyel megállapított 326. § (7) bekezdését, 326. § (14) bekezdését a hatálybalépését követően indult felülvizsgálati eljárásokra kell alkalmazni. E törvénynek a közbeszerzésekről szóló 2015. évi … törvénnyel hatályon kívül helyezett 326. § (12) bekezdés *r)* pontját a hatályon kívül helyezését megelőzően indult felülvizsgálati eljárásokra alkalmazni kell."
(7) A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvt.) 4. § (4) bekezdésében a „közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény XIV. fejezetében meghatározott közszolgáltatási tevékenységet" szövegrész helyébe a „közbeszerzésekről szóló 2015. évi …. törvény (továbbiakban: Kbt.) Első Részében meghatározott közszolgáltató tevékenységet" szöveg lép.
(8) Az Nvt. 12. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„Az állam és a helyi önkormányzat a kizárólagos gazdasági tevékenysége gyakorlásának időleges jogát, a (4)-(12) bekezdésben meghatározottak kivételével kizárólag koncesszió útján, külön törvényben szabályozott módon engedheti át. A kizárólagos gazdasági tevékenységek közül az (1) bekezdés *d)*, és *h-k)* pontja esetén az állam, a (2) bekezdés *a)-b)*, *d)-e)* pontja esetén a helyi önkormányzat a nemzeti vagyon létrehozását és működtetését vagy kizárólag annak működtetését engedheti át e törvény rendelkezései szerint. A koncesszióról szóló törvény szerinti koncessziós szerződés határozott időtartamra köthető, amelynek leghosszabb ideje harmincöt év. Az ágazati törvény megengedheti külön pályázat kiírása nélkül a koncessziós törvény szerinti koncessziós szerződés egy alkalommal – eredeti időtartamának legfeljebb felével – történő meghosszabbítását abban az esetben, ha a koncesszióba vevő és a koncessziós társaság valamennyi kötelezettségét szerződésszerűen, késedelem nélkül teljesítette. Ha a koncessziós törvény szerinti koncessziós szerződés egyúttal a Kbt. hatálya alá is tartozik, a szerződés időtartamára és meghosszabbításának lehetőségére a Kbt-t is alkalmazni kell.
(9) Az Nvt. 12. §-a a következő (15) bekezdéssel egészül ki:

„(15) Ha az állam vagy az önkormányzat kizárólagos gazdasági tevékenységének gyakorlására vonatkozó szerződés a Kbt. hatálya alá tartozik, a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségét a Kbt. alapján kell megállapítani abban az esetben is, ahol e § alapján koncessziós szerződés megkötése nem szükséges.”
(10) Az Nvt. 19. § *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E törvény]
„*a)* I. Fejezete, 4. §-a, 6-8. §-a, 10-11. §-a, 12. § (1) és (3)-(15) bekezdése, 13. §-a, 17. § (2) bekezdése, 18. §-a, 18/A. §, valamint 1. és 2. melléklete az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján,”
[sarkalatosnak minősül.]
(11) A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 3/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3/A. § Ha a koncessziós szerződés egyúttal a közbeszerzésekről szóló 2015. évi … törvény (továbbiakban: Kbt.) hatálya alá is tartozik, e törvényt a Kbt.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Koncessziós pályázat kiírása helyett – a Kbt.-ben meghatározottak szerint – közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni. Ebben az esetben a koncessziós szerződés megkötésére nem alkalmazandó a 4. §, a 8. § (1) bekezdése, és a 9. §. A koncessziós pályázatra e törvényben előírt további rendelkezések a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásban megfelelően alkalmazandóak azzal, hogy az 5. § (1) bekezdésében és a 6. §-ban a pályázatok elbírálása alatt az eljárás eredményéről szóló döntés meghozatalát kell érteni. A 9/A. §-ban foglaltakat a Kbt. szerint az ajánlatokról készített összegezésnek kell tartalmaznia, amelyhez az ajánlatkérő utólag csatolja a nyertes ajánlattevő részéről a 9/A. § *f)* pontja szerinti nyilatkozatot.”

Hatályukat vesztő rendelkezések

200. §

(1) Hatályát veszti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény
a) 326. § (12) bekezdés *r)* pontja,
b) 335/B. § (2) bekezdése.
(2) Hatályát veszti a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény.

Sarkalatossági záradék

201. §

A 199. § (7)-(9) bekezdése az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

202. §

Ez a törvény
a) az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelvnek,

b) a vízügyi, energiaipari, szállítási és távközlési ágazatokban működő vállalkozások beszerzési eljárásairól szóló közösségi szabályok alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 1992. február 25-i 92/13/EGK tanácsi irányelvnek,
c) a közös közbeszerzési szószedetről (CPV) szóló 2195/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a közbeszerzési eljárásokról szóló 2004/17/EK és 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a CPV felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról szóló 2007. november 28-i 213/2008/EK bizottsági rendeletnek,
d) a 89/665/EGK és a 92/13/EGK tanácsi irányelveknek a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárások hatékonyságának javítása tekintetében történő módosításáról szóló 2007. december 11-i 2007/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
e) – a törvény végrehajtására a 197. § (1) bekezdés 14. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott kormányrendelettel, valamint az autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállításról szóló 2004. évi XXXIII. törvénnyel együtt – a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról szóló 2009. április 23-i 2009/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
f) az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2009. június 18-i 2009/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikk (1) bekezdés *b)* pontjának,
g) – a törvény végrehajtására a 197. § (1) bekezdés 13. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott kormányrendelettel együtt – a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról szóló 2009. július 13-i 2009/81/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
h) a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
i) a koncessziós szerződésekről szóló 2014. február 26-i 2014/23/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
j) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
k) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. február 26-i 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek
való megfelelést szolgálja.

1. melléklet a 2015. évi …… törvényhez

A 8. § (3) bekezdés *a)* pontjában hivatkozott építési munkák jegyzéke

Amennyiben a CPV és a NACE értelmezésében különbség áll fenn, a CPV-nómenklatúrát kell alkalmazni.

NACE Rev. 1[2]					CPV kód
F. ÁGAZAT			ÉPÍTŐIPAR		
Osztály	Csoport	Al-csoport	Tárgy	Megjegyzések	
45			Építőipar	Ez az osztály az alábbiakat foglalja magában: – új épületek és építmények építése, helyreállítás és általános javítási munkálatok	45000000
	45,1		Építési terület előkészítése		45100000
		45,11	Épületbontás, földmunka	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – épületek és egyéb szerkezetek bontása, – építési területek rendezése, – földmunkák: földkiemelés, területfeltöltés, építési területek kiegyenlítése és planírozása, árokásás, kövek eltávolítása, robbantás stb., – bányászati terület előkészítése: – takaróréteg eltávolítása, bányatulajdon és bányászati területek egyéb módon történő feltárása és előkészítése. Ez az alcsoport az alábbiakat is tartalmazza: – építési terület lecsapolása, – mezőgazdasági vagy erdőterület lecsapolása.	45110000
		45,12	Talajmintavétel, próbafúrás	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – építési, geofizikai, geológiai vagy hasonló célokból végzett próbafúrás és talajmintavétel. Ez az alcsoport nem tartalmazza az	45120000

[2] A Tanács 1990. október 9-i 3037/90/EGK rendelete az Európai Közösségben a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozásáról (HL L 293., 1990.10.24., 1. o.).

				alábbiakat: – olaj- vagy gázkutak létesítése céljából történő fúrás, lásd 11.20, – vízkútfúrás, lásd 45.25, – aknamélyítés, lásd 45.25, – olaj- és földgázmező feltárása, geofizikai, geológiai és szeizmikus felmérés, lásd 74.20.	
	45,2		Teljes vagy részleges szerkezetépítés; magas- és mélyépítés		45200000
		45,21	Általános építési és mélyépítési munkák	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – valamennyi építménytípus építése – mélyépítési munkák: – hidak – az autópályahidakat is beleértve – viaduktok, alagutak és aluljárók, – nagy távolságú csővezetékek, távközlési és villamosvezetékek, – városi csővezetékek, városi távközlési és villamosvezetékek, – kiegészítő városi munkák, – előre gyártott szerkezetek helyszíni összeszerelése és felállítása. Ez az alcsoport nem tartalmazza az alábbiakat: – olaj- és gázkitermeléshez kapcsolódó járulékos szolgáltatói tevékenységek, lásd 11.20, – saját gyártású, nem betonból készült elemekből teljes, előre gyártott szerkezetek felállítása, lásd a 20-as, a 26-os és a 28-as osztályt, – stadionokkal, uszodákkal, tornatermekkel, teniszpályákkal, golfpályákkal és egyéb sportlétesítményekkel összefüggésben végzett, nem épületek létrehozására irányuló építési munka, lásd 45.23, – épületgépészeti szerelés, lásd 45.3, – befejező építés, lásd 45.4, – építészeti és építőmérnöki tevékenységek, lásd 74.20, – építési projektirányítás, lásd 74.20.	45210000 kivéve: 45213316 45220000 45231000 45232000
		45,22	Tetőszerkezet- és	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja	45261000

			tetőépítés	magában: – tetőszerkezet-építés, – tetőfedés, – víz és nedvesség elleni szigetelés.	
		45,23	Autópálya, út, repülőtér és sportlétesítmény építése	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – autópályák, utcák, utak és egyéb jármű- vagy gyalogosforgalom céljára szánt utak építése, – vasútépítés, – repülőtéri kifutópályák építése, – stadionokkal, uszodákkal, tornatermekkel, teniszpályákkal, golfpályákkal és egyéb sportlétesítményekkel összefüggésben végzett, nem épületek létrehozására irányuló építési munka, – útburkolatok és parkolóhelyek jelzéseinek felfestése. Ez az alcsoport nem tartalmazza az alábbiakat: – előzetes földmunkák, lásd 45.11.	45212212 és DA03 45230000 kivéve: 45231000 45232000 45234115
		45,24	Vízi létesítmény építése	Ez az alcsoport az alábbiak építését foglalja magában: – vízi utak, kikötői és folyami építmények, sportkikötők, hajózsilipek stb., – védőgátak és töltések, – kotrás, – felszín alatti munkálatok.	45240000
		45,25	Egyéb építési szakmunkák	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – szaktudást vagy különleges berendezést igénylő, a különböző szerkezettípusok esetében megegyező, építési munkákkal kapcsolatos szaktevékenységek: – alapzat építése, a cölöpverést is beleértve, – vízkútfúrás és -építés, aknamélyítés, – nem saját gyártású acélelemek felállítása, – acélhajlítás, – falazás és kőrakás, – állványzat és munkapadozat felállítása és szétszerelése, az állványzat és munkapadozat bérlését is beleértve, – kémények és ipari kemencék	45250000 45262000

				építése. Ez az alcsoport nem tartalmazza az alábbiakat: – állványzat bérlése felállítás és szétszerelés nélkül, lásd 71.32.	
	45,3		Épületgépészeti szerelés		45300000
		45,31	Villanyszerelés	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: a következők szerelése épületekben vagy egyéb építményekben: – elektromos vezetékek és szerelvények, – távközlési rendszerek, – elektromos fűtési rendszerek, – lakossági antennák, – tűzriasztók, – betörésvédelmi riasztók, – felvonók és mozgólépcsők, – villámhárítók stb.	45213316 45310000 kivéve: 45316000
		45,32	Szigetelés	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – hő-, hang-, illetve rezgésszigetelés épületekben vagy egyéb építményekben, Ez az alcsoport nem tartalmazza az alábbiakat: – víz és nedvesség elleni szigetelés, lásd 45.22.	45320000
		45,33	Víz-, gáz-, fűtésszerelés	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: a következők beszerelése épületekbe vagy egyéb építményekbe: – csővezetékek és szaniterberendezések, – gázszerelvények, – fűtő-, szellőző-, hűtő- és légkondicionáló berendezések és csatornák, – sprinklerrendszerek. Ez az alcsoport nem tartalmazza az alábbiakat: – elektromos fűtési rendszerek beszerelése, lásd 45.31.	45330000
		45,34	Egyéb épületgépészeti szerelés	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – utak, vasutak, repülőterek és kikötők világítási és jelzőrendszerének szerelése,	45234115 45316000 45340000

				– máshová be nem sorolt szerelvények és berendezési tárgyak beszerelése épületekbe vagy egyéb építményekbe.	
	45,4		Befejező építés		45400000
		45,41	Vakolás	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – külső és belső vakolat vagy stukkó alkalmazása épületekben vagy egyéb építményekben, beleértve az ehhez szükséges vakolattartó anyagokat.	45410000
		45,42	Épületasztalos-munka	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – fából vagy egyéb anyagból készült, nem saját gyártású ajtók, ablakok, ajtó- és ablakkeretek, beépített konyhák, lépcsők, üzletberendezések és hasonlók beszerelése, – belső befejező munkálatok, például mennyezetek, fából készült falburkolatok, mozgatható térelválasztók, stb. Ez az alcsoport nem tartalmazza az alábbiakat: – parketta és egyéb, fából készült padlóburkoló anyagok lefektetése, lásd 45.43.	45420000
		45,43	Padló- és falburkolás	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: a következők lefektetése, burkolóanyagként való alkalmazása, felfüggesztése vagy rögzítése épületekben vagy egyéb építményekben: – kerámiából, betonból vagy csiszolt kőből készült fal-, illetve padlóburkoló lapok, – parketta és egyéb, fából készült padlóburkolat, – szőnyegek és linóleumból készült padlóburkoló anyagok, a gumit és a műanyagot is beleértve, – mozaik, márvány, gránit vagy pala padló- vagy falburkolatok, – tapéta.	45430000
		45,44	Festés és üvegezés	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – az épületek belső és külső festése, – mélyépítési szerkezetek festése,	45440000

				– üveg, tükör stb. szerelése. Ez az alcsoport nem tartalmazza az alábbiakat: – ablakok beillesztése, lásd 45.42.	
		45,45	Egyéb befejező építés	Ez az alcsoport az alábbiakat foglalja magában: – magán-úszómedencék építése, – tisztítás gőzsugárral, homoksugár-fúvatás és hasonló kültéri munkák, – egyéb, máshová be nem sorolt befejező építési munkák. Ez az alcsoport nem tartalmazza az alábbiakat: – épületek és egyéb építmények belső tisztítása, lásd 74.70.	45212212 és DA04 45450000
	45,5		Építési eszköz bérlése, személyzettel		45500000
		45,50	Építési eszköz bérlése, személyzettel	Ez az alcsoport nem tartalmazza az alábbiakat: – építési és bontási eszköz és gép bérlése személyzet nélkül, lásd 71.32.	45500000

2. melléklet a 2015. évi …… törvényhez

Árujegyzék a védelem terén

25. árucsoport:	Só, kén, föld és kövek, gipsz, mész és cement
26. árucsoport:	Ércek, salakok és hamu
27. árucsoport:	Ásványi tüzelőanyagok, ásványi olajok és ezek desztillációs termékei; bitumenes anyagok, ásványi viaszok kivéve: ex 27.10: különleges motor-tüzelőanyagok
28. árucsoport:	Szervetlen vegyi anyagok, szervetlen vagy szerves vegyületek nemesfémből, ritkaföldfémből, radioaktív elemekből vagy izotópokból kivéve: ex 28.09: robbanóanyagok ex 28.13: robbanóanyagok ex 28.14: könnygáz ex 28.28: robbanóanyagok ex 28.32: robbanóanyagok ex 28.39: robbanóanyagok ex 28.50: mérgező termékek ex 28.51: mérgező termékek ex 28.54: robbanóanyagok
29. árucsoport:	Szerves vegyi anyagok kivéve:

	ex 29.03: robbanóanyagok ex 29.04: robbanóanyagok ex 29.07: robbanóanyagok ex 29.08: robbanóanyagok ex 29.11: robbanóanyagok ex 29.12: robbanóanyagok ex 29.13: mérgező termékek ex 29.14: mérgező termékek ex 29.15: mérgező termékek ex 29.21: mérgező termékek ex 29.22: mérgező termékek ex 29.23: mérgező termékek ex 29.26: robbanóanyagok ex 29.27: mérgező termékek ex 29.29: robbanóanyagok
30. árucsoport:	Gyógyszeripari termékek
31. árucsoport:	Trágyázószerek
32. árucsoport:	Cserző- és színezőkivonatok, tanninok és származékaik, színezékek, pigmentek és más színezőanyagok, festékek és lakkok, gitt és masztix (simító- és tömítőanyagok), tinták
33. árucsoport:	Illóolajok és rezinoidok; illatszerek, szépség- vagy testápoló készítmények
34. árucsoport:	Szappan, szerves felületaktív anyagok, mosószerek, kenőanyagok, műviaszok, elkészített viaszok, fényesítő- vagy polírozóanyagok, gyertya és hasonló termékek, mintázópaszta és „fogászati viasz”
35. árucsoport:	Fehérjeanyagok, enyvek, enzimek
37. árucsoport:	Fényképészeti vagy mozgófényképészeti termékek
38. árucsoport:	Máshol nem említett különféle vegyipari termékek kivéve: ex 38.19: mérgező termékek
39. árucsoport:	Műgyanták és műanyagok, cellulózészter és -éter, ezekből készült áruk kivéve: ex 39.03: robbanóanyagok
40. árucsoport:	Gumi, szintetikus gumi, faktisz és ezekből készült áruk, kivéve: ex 40.11: golyóálló gumiabroncsok
41. árucsoport:	Nyersbőr (a szőrme kivételével) és kikészített bőr
42. árucsoport:	Bőráruk, nyerges- és szíjgyártóáruk, utazási cikkek, kézitáskák és hasonló tartók, állati bélből készült áruk (a selyemhernyóbélből készült áruk kivételével)

43. árucsoport:	Szőrme és műszőrme, ezekből készült áruk
44. árucsoport:	Fa és faipari termékek, faszén
45. árucsoport:	Parafa és parafa áruk
46. árucsoport:	Szalmából, eszpartófűből és más fonásanyagból készült áruk, kosárkötő- és fonásáruk
47. árucsoport:	Papíripari rostanyag
48. árucsoport:	Papír és karton, papíripari rostanyagból, papírból vagy kartonból készült áruk
49. árucsoport:	Könyvek, újságok, képek és más nyomdaipari termékek, kéziratok, gépírásos szövegek és tervrajzok
65. árucsoport:	Kalap és más fejfedők, valamint ezek részei
66. árucsoport:	Esernyők, napernyők, sétabotok, ostorok, lovaglókorbácsok és ezek részei
67. árucsoport:	Kikészített toll és pehely, valamint ezekből készült áruk, művirágok, emberhajból készült áruk
68. árucsoport:	Kőből, gipszből, cementből, azbesztből, csillámból és hasonló anyagokból készült áruk
69. árucsoport:	Kerámiatermékek
70. árucsoport:	Üveg és üvegáruk
71. árucsoport:	Gyöngyök, drágakövek és féldrágakövek, nemesfémek, hengerelt nemesfémek, és ezekből készült áruk; ékszerutánzatok
73. árucsoport:	Vas és acél, valamint ezekből készült áruk
74. árucsoport:	Réz és rézből készült áruk
75. árucsoport:	Nikkel és nikkelből készült áruk
76. árucsoport:	Alumínium és alumíniumból készült áruk
77. árucsoport:	Magnézium és berillium, valamint ezekből készült áruk
78. árucsoport:	Ólom és ólomból készült áruk
79. árucsoport:	Cink és cinkből készült áruk
80. árucsoport:	Ón és ónból készült áruk
81. árucsoport:	Más nem nemesfémek és ezekből készült áruk
82. árucsoport:	Szerszámok, késművesáruk, evőeszközök nem nemesfémből, és mindezek részei kivéve: ex 82.05: szerszámok ex 82.07: szerszámok, alkatrészek
83. árucsoport:	Máshol nem említett különféle áruk nem nemesfémből
84. árucsoport:	Kazánok, gépek és mechanikus berendezések, ezek alkatrészei kivéve:

	ex 84.06: motorok ex 84.08: egyéb motorok ex 84.45: gépek ex 84.53: automatikus adatfeldolgozó gépek ex 84.55: a 84.53 vtsz. alá tartozó gépek alkatrészei ex 84.59: atomreaktorok
85. árucsoport:	Elektromos gépek és elektromos felszerelések, ezek alkatrészei kivéve: ex 85.13: távközlési felszerelések ex 85.15: adókészülékek
86. árucsoport:	Vasúti mozdonyok és villamos-motorkocsik, valamint más sínhez kötött járművek és alkatrészeik, vasúti és villamosvágány-tartozékok és -felszerelések, mindenféle közlekedési jelzőberendezés (nem elektromos működtetésű), kivéve: ex 86.02: páncélozott villanymozdonyok ex 86.03: egyéb páncélozott mozdonyok ex 86.05: páncélozott vagonok ex 86.06: javítóvagonok ex 86.07: vagonok
87. árucsoport:	Járművek és ezek alkatrészei, a vasúti vagy villamosvasúti sínhez kötött járművek kivételével kivéve: ex 87.08: harckocsik és más páncélozott járművek ex 87.01: traktorok ex 87.02: katonai járművek ex 87.03: műszaki segélykocsik ex 87.09: motorkerékpárok ex 87.14: pótkocsik
89. árucsoport:	Hajók, csónakok és más úszószerkezetek kivéve: ex 89.01A: hadihajók
90. árucsoport:	Optikai, fényképészeti, mozgófényképészeti, mérő-, ellenőrző-, precíziós, orvosi és sebészeti műszerek és készülékek, mindezek alkatrészei kivéve:

	ex 90.05: két szemlencsés távcsövek ex 90.13: vegyes eszközök, lézerek ex 90.14: távmérő berendezések ex 90.28: elektromos és elektronikus mérőműszerek ex 90.11: mikroszkópok ex 90.17: orvosi műszerek ex 90.18: mechanoterápiás készülékek ex 90.19: ortopédiai készülékek ex 90.20: röntgenberendezések
91. árucsoport:	Óragyártás
92. árucsoport:	Hangszerek, hangfelvevő vagy -lejátszó készülékek, kép- és hangfelvevő vagy -lejátszó készülékek televízióhoz, ezek alkatrészei és tartozékai
94. árucsoport:	Bútorok és részeik, ágyfelszerelés, matracok, ágybetétek, párnák és hasonló párnázott lakberendezési cikkek kivéve: ex 94.01A: repülőgépülések
95. árucsoport:	Véső- és formázóanyagból készült árucikkek és termékek
96. árucsoport:	Seprűk, kefék/ecsetek, púderpamacsok és szűrők/sziták
98. árucsoport:	Máshol nem említett különféle iparcikkek

3. melléklet a 2015. évi …… törvényhez

Szociális és egyéb szolgáltatások

CPV-kód	Leírás
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Háztartási kisegítő személyzettel való ellátási szolgáltatások] 79624000-4 [Ápolószemélyzettel való ellátási szolgáltatások] valamint 79625000-1 [Egészségügyi személyzettel való ellátási szolgáltatások] 85000000-9-től 85323000-9-ig; 98133100-5, 98133000-4; 98200000-5, 98500000-8 [Magánháztartás alkalmazottakkal] valamint 98513000-2-től 98514000-9-ig [Háztartásoknak nyújtott munkaerő-szolgáltatások, ügynökségi alkalmazottak által háztartásoknak nyújtott szolgáltatások, irodai alkalmazottak által háztartásoknak nyújtott szolgáltatások, ideiglenes alkalmazottak által háztartásoknak nyújtott szolgáltatások, bejárónői szolgáltatások és háztartási szolgáltatások]	Egészségügyi, szociális és ezekhez kapcsolódó szolgáltatások
85321000-5 és 85322000-2, 75000000-6 [Közigazgatási, honvédelmi és társadalombiztosítási szolgáltatások] 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5-től 79995200-7-ig; 80000000-4-től Oktatási és képzési szolgáltatások 80660000-8-ig; 92000000-1-től 92700000-8-ig[3] 79950000-8 [Kiállítás, vásár és kongresszusszervezési szolgáltatások] 79951000-5 [Szemináriumszervezési szolgáltatások] 79952000-2 [Rendezvényszervezési szolgáltatások] 79952100-3 [Kulturálisesemény-szervezési szolgáltatások] 79953000-9 [Fesztiválszervezési szolgáltatások] 79954000-6 [Partiszervezési szolgáltatások] 79955000-3 [Divatbemutató-rendezési szolgáltatások] 79956000-0 [Vásár- és kiállításszervezési szolgáltatások]	Közigazgatási, szociális, oktatási, egészségügyi és kultúrával kapcsolatos szolgáltatások

[3] Koncessziók esetében a 92350000-9-től 92352200-5-ig tartó CPV kódok esetében nem alkalmazható!

75300000-9	Kötelező társadalombiztosításhoz kötődő szolgáltatások[4]
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0,75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Segélyekkel, támogatásokkal és juttatásokkal kapcsolatos szolgáltatások
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 és 98130000-3	Egyéb közösségi, szociális és személyi szolgáltatások, ideértve a szakszervezetek által nyújtott szolgáltatásokat, a politikai szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat, a fiatalok szövetségei által nyújtott szolgáltatásokat és a tagsággal rendelkező különféle szervezettel kapcsolatos szolgáltatásokat
98131000-0	Vallási szolgáltatások
55100000-1-től 55410000-7-ig; 55521000-8-tól 55521200-0-ig [55521000-8 Élelmiszer-ellátási szolgáltatások magánháztartások számára, 55521100-9 Ebédszállítási szolgáltatások, 55521200-0 Házhozszállítási szolgáltatások] 55520000-1 Élelmezési szolgáltatások 55522000-5 Élelmezési szolgáltatások szállítási vállalatok számára 55523000-2 Élelmezési szolgáltatások egyéb vállalatok és intézmények számára 55524000-9 Iskolai élelmezési szolgáltatások 55510000-8 Étkezdei szolgáltatások 55511000-5 Étkezdei és egyéb korlátozott vevőkörű büfészolgáltatás 55512000-2 Büféüzemeltetési szolgáltatások 55523100-3 Iskolai ebédszolgáltatás	Szállodai és éttermi szolgáltatások
79100000-5-től 79140000-7-ig; 75231100-5;[5]	Jogi szolgáltatások, amennyiben azok a 10. cikk *d)* pontja értelmében nincsenek kizárva a hatály alól.
75100000-7-től 75120000-3-ig; 75123000-4;[6] 75125000-8-tól 75131000-3-ig	Egyéb közigazgatási és kormányzati szolgáltatások
75200000-8-tól 75231000-4-ig	Közösségi szolgáltatások nyújtása
75231210-9-től 75231230-5-ig; 75240000-0-tól 75252000-7-ig; 794300000-7; 98113100-9	Büntetés-végrehajtási szolgáltatások, közbiztonsággal kapcsolatos szolgáltatások, mentési szolgáltatások, amennyiben a 10. cikk

[4] Ezen irányelv hatálya nem terjed ki e szolgáltatásokra, amennyiben azokat nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatásként szervezik. A tagállamok saját belátásuk szerint dönthetnek arról, hogy a kötelező társadalombiztosításhoz kötődő szolgáltatásokat vagy más szolgáltatásokat általános érdekű szolgáltatásként vagy nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatásként szervezik-e meg.

[5] Koncessziók esetében nem alkalmazható!

[6] Koncessziók esetében nem alkalmazható!

	h) pontja nem zárja ki őket az irányelv hatálya alól
79700000-1-től 79721000-4-ig [Nyomozóirodák és biztonsági szolgálatok szolgáltatásai, biztonsági szolgáltatások, riasztásfigyelési szolgáltatások, őrzési szolgáltatások, felügyeleti szolgáltatások, követőrendszerrel kapcsolatos szolgáltatások, szökevénykeresési szolgáltatások, járőrözési szolgáltatások, azonosítóigazolvány-kibocsátási szolgáltatások, nyomozási szolgáltatások és nyomozóirodai szolgáltatások] 79722000-1[Grafológiai szolgáltatások] 79723000-8 [Hulladékvizsgálati szolgáltatások]	Nyomozási és biztonsági szolgáltatások
98900000-2 [Területen kívüli szervezetek és testületek által nyújtott szolgáltatások] 98910000-5 [Nemzetközi szervezetek és testületek által nyújtott szakszolgáltatás]	Nemzetközi szolgáltatások
64000000-6 [Postai és távközlési szolgáltatások] 64100000-7 [Postai és futárszolgáltatás] 64110000-0 [Postai szolgáltatások] 64111000-7 [Újságokkal és időszaki kiadványokkal kapcsolatos postai szolgáltatások] 64112000-4 [Levelekkel kapcsolatos postai szolgáltatások] 64113000-1 [Csomagokkal kapcsolatos postai szolgáltatások] 64114000-8 [Postahivatali szolgáltatások] 64115000-5 [Postafiók-kölcsönzés] 64116000-2 [Postai küldeménymegőrzési (poste restante) szolgáltatások] 64122000-7 [Belső irodai kézbesítési szolgáltatások]	Postai szolgáltatások
50116510-9 [Gumiabroncs vulkanizálása] 71550000-8 [Kovácsműhely-szolgáltatások]	Különféle szolgáltatások

4. melléklet a 2015. évi …… törvényhez

A 73. § (4) bekezdésében hivatkozott környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezéseket tartalmazó nemzetközi egyezmények jegyzéke

- 87. számú ILO-egyezmény az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről
- 98. számú ILO-egyezmény a szervezkedési jog és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról
- 29. számú ILO-egyezmény a kényszer- vagy kötelező munkáról
- 105. számú ILO-egyezmény a kényszermunka felszámolásáról
- 138. számú ILO-egyezmény a foglalkoztatás alsó korhatáráról
- 111. számú ILO-egyezmény a foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről
- 100. számú ILO-egyezmény a férfi és a női munkaerőnek egyenlő értékű munka esetén járó egyenlő díjazásáról
- 182. számú ILO-egyezmény a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről
- bécsi egyezmény a sztratoszferikus ózonréteg védelméről és annak Montreáli Jegyzőkönyve az ózonréteget lebontó anyagokról
- a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló bázeli egyezmény (Bázeli Egyezmény)
- Stockholmi Egyezmény a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról
- Rotterdami Egyezmény a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és peszticidek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról (1998. szeptember 10.) és annak három regionális jegyzőkönyve

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

I. Az új közbeszerzési törvény megalkotásának indokoltsága és a jogalkotás szempontjai

I.1. Új uniós jogi háttér

Az uniós jogalkotó 2014. február 26. napján három új, a közbeszerzésekre vonatkozó irányelvet fogadott el,[7] amelyek az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2014. március 28. napján kerültek kihirdetésre. Az új közbeszerzési tárgyú irányelveket a tagállamoknak főszabály szerint legkésőbb 2016. április 18. napjáig, az elektronikus közbeszerzésre vonatkozó részeket a központi beszerző szervek tekintetében 2017. április 18. napjáig, valamennyi ajánlatkérő szervezetre vonatkozóan pedig 2018. október 18. napjáig kell átültetniük a tagállami jogokba.

Az Európai Unió három új közbeszerzési tárgyú irányelvének elfogadása az uniós közbeszerzési jog átfogó reformját valósítja meg. Változik az irányelvi struktúra is, hiszen a klasszikus ajánlatkérők beszerzéseit szabályozó 2004/18/EK irányelvet felváltó 2014/24/EU irányelv (továbbiakban: klasszikus irányelv) és a közszolgáltatók beszerzéseire irányadó 2004/17/EK irányelvet felváltó 2014/25/EU irányelv (továbbiakban: közszolgáltatói irányelv) mellett új irányelvi szabályozásként jelenik meg a koncessziós szerződésekről szóló 2014/23/EU irányelv (továbbiakban: koncessziós irányelv). A közbeszerzési jogorvoslatokra továbbra is a 2007/66/EK irányelvvel módosított 89/665/EGK és 92/13/EGK irányelvek rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az új irányelvek az uniós közbeszerzési jog, a hazai szabályozást meghatározó irányelvi háttér alapvető változását jelentik, amely a közbeszerzési törvény szabályai többségének módosítását mindenképpen szükségessé tenné. A koncessziós irányelv átültetése és egyes összetett beszerzési technikák szabályainak bekerülése a szabályozásba a törvényi szabályozás szerkezetének, és az egyes szerkezeti egységek logikai kapcsolatának módosulását is igényli. A fentiek a jogalkalmazók számára megfelelően áttekinthető formában új törvény alkotásával valósíthatóak meg.

Az uniós jogi háttér változása kapcsán ki kell emelni, hogy az új irányelvek megközelítésmódjukban, a közbeszerzésekre vonatkozó szemléletük tekintetében is újdonságot hoznak. Míg a korábbi évek szabályozását az határozta meg, hogy az EU tagállamai között létrejöjjön egy egységes belső piac a közbeszerzések területén, ahol a piaci verseny előnyei torzulásmentesen érvényesülhetnek, az uniós vállalkozások egyenlő esélyekkel hozzáférhetnek más tagállami közbeszerzésekhez, most előtérbe kerül az a látásmód, hogy a szabályozás a közbeszerzések különböző stratégiai célokra való felhasználását elősegítse. Az egyes jogintézmények szabályaiban a tagállamok számára szélesebb lehetőség nyílik arra, hogy a fontos társadalmi-gazdasági célkitűzések, különösen az *innováció*, a *szociális célkitűzések* (ennek körében többek között a foglalkoztatás,

[7] Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről és az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről, az Európai Parlament és a Tanács 2014/23/EU irányelve (2014. február 26.) a koncessziós szerződésekről.

munkahelyteremtés), valamint a *fenntarthatóság* (környezetvédelem) a közbeszerzési politika integráns részévé váljanak. Az uniós tagállamok társadalmi értékeinek hangsúlyosabb megjelenését tükrözi az is, hogy az új irányelveken végigvonul az a követelmény, hogy a környezetvédelmi, szociális és munkajogi előírásokat a közbeszerzések során be kell tartani. Mindez hozzájárul az európai társadalmi-gazdasági értékeket tiszteletben tartó gazdasági szereplők versenyképességének fenntartásához.

I.2. A hazai jogalkalmazási tapasztalatok és a hazai gazdaság igényeinek megfelelő szabályozás

Azok a közbeszerzésekkel kapcsolatos igények, első sorban a hatékonyabb, gyorsabb és egyszerűbb eljárások szükségessége, amelyek európai szinten a szabályozás reformjához vezettek, a hazai jogalkalmazásban is jelentkeznek. Az ajánlatkérők számára szélesebb eszköztárat szükséges biztosítani ahhoz, hogy a rendelkezésükre álló forrásokból a legmegfelelőbb beszerzési eredményt valósíthassák meg, és a szabályozásnak hozzá kell járulnia az ezt elősegítő gyakorlatok – különösen a megfelelő előkészítés és a minőségi kiválasztás – alkalmazásához.

Az uniós szabályok átültetése során figyelemmel kell lenni a kis- és középvállalkozások hazai gazdaságban játszott kiemelkedő szerepére, olyan jogi környezetet szükséges teremteni, amely tekintettel van ezen vállalkozások képességeire, és a lehető legnagyobb mértékben megnyitja számukra a közbeszerzésekben való részvétel lehetőségét. A vállalkozói szakmai szervezetek, gazdasági kamarák véleményének meghallgatása alapján a túlzottan korlátozó ajánlatkérői előírások, a beszerzések nem megfelelő előkészítettsége az ajánlatkérő részéről, amely nem teszi lehetővé a megfelelő ajánlattételt és az értékeléskor a minőségi szempontok háttérbe szorulása az ár mellett jelentenek a hazai gazdasági szereplők számára olyan problémát a közbeszerzésekben, amelyet a jogalkotónak kezelnie kell. Emellett a közbeszerzések feltételrendszerének szabályai kialakításakor a kkv-k nehéz finanszírozási helyzetére is tekintettel kell lennie a jogalkotónak.

A hazai gazdasági környezet igényeinek való megfelelés tekintetében szintén fontos szempont, hogy a közbeszerzések jelentős hányada valósul meg európai uniós források felhasználásával, a közbeszerzések eredményes, hatékony és szabályos lebonyolítása egyben az uniós források megfelelő felhasználásának előfeltétele is. Az uniós forrásfelhasználás során feltárt problémáknak a leküzdése az uniós források felhasználhatóságának biztosítása érdekében a szabályozás szintjén is kulcsfontosságú, és hozzájárul Magyarországnak a 2014-20-as időszakra vonatkozó fejlesztési célkitűzései megvalósításához.

A fentiekre tekintettel az új közbeszerzési törvény előkészítését – a Kormány által elfogadott koncepciónak megfelelően – a következő jogpolitikai célok határozták meg: a közbeszerzések átláthatóságának garantálása, az eljárások egyszerűsítése, gyorsítása, a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése, a társadalmilag és gazdaságilag legmegfelelőbb beszerzési eredmény elérése, a kis- és közepes vállalkozások sikeres szereplésének, és a közbeszerzésekben a szélesebb körű verseny előmozdítása.

II. Az új irányelvek átültetésének módja, a szabályozás szerkezete

A törvényjavaslat a klasszikus, a közszolgáltatói és a koncessziós irányelv, valamint a jogorvoslati irányelvek rendelkezéseinek – a jelenlegi modellhez hasonlóan – egy kódexben

történő átültetését valósítja meg. A koncessziós irányelvnek a közbeszerzési irányelvekkel egységes jogszabályban történő átültetését indokolja, hogy az előbbi irányelv hatálya alá tartozó építési és szolgáltatási koncesszió a közbeszerzési szerződésekhez hasonlóan a beszerzési célú szerződések egy fajtája, és a szabályozás számos eleme (különösen az ajánlatkérők köre, a tárgyi hatály alóli kivételek és a jogorvoslati szabályok) uniós szinten is megegyezik. Figyelemmel arra, hogy a szabályozás hatályát érintő több alapvető kérdésben egységesen kezelhetőek e szerződések, a jogalkalmazók számára könnyebben átlátható szabályozás alakítható ki a közbeszerzési és koncessziós beszerzési szerződések ugyanazon törvényben történő szabályozásával. A közszolgáltatók tekintetében az eljárások speciális szabályai továbbra is végrehajtási rendeletben nyernek elhelyezést.

Az új közbeszerzési irányelvek átültetése két lépcsőben valósul meg. A törvényjavaslat – figyelembe véve egy államilag biztosított elektronikus közbeszerzési rendszer kialakításának és a gazdasági szereplők felkészülésének hosszabb időigényét – a közbeszerzésekben történő elektronikus kommunikációra vonatkozó rendelkezéseknek az irányelvi szabályoknak megfelelő, későbbi időpontban történő hatályba lépéséről rendelkezik. Az elektronikus kommunikáció részletszabályaira, illetőleg az elektronikus közbeszerzési rendszer működésével összefüggő egyes kérdésekre végrehajtási rendeleti szabályok kerülnek kidolgozásra.

Az uniós irányelvi joganyag terjedelmének jelentős növekedésével a hazai joganyag terjedelme is kis mértékben növekedni fog, azonban az egyes jól elkülöníthető részletszabályok végrehajtási rendeleti szintű átültetésével a törvényi szabályozás az áttekinthetőség érdekében a lehetséges minimális keretek között marad. Az új szabályozásban továbbra is a keret-törvényi koncepció érvényesül, ahol az alapvető törvényi szabályokat egyes részterületeken végrehajtási rendeletek egészítik ki.

A hatályos közbeszerzési törvény szerkezeti felépítése a gyakorlati tapasztalatok szerint a jogalkalmazók számára a korábbi törvénynél áttekinthetőbbnek és könnyebben kezelhetőnek bizonyult, ezért a törvényjavaslat is megtartja azt a szerkesztési megoldást, amely szerint a törvény Első Része a valamennyi közbeszerzés tekintetében alkalmazandó alapvető szabályokat tartalmazza, a törvény Második Részében pedig az uniós közbeszerzési eljárásrend szabályai olyan módon kerülnek kialakításra, hogy az általános eljárási szabályok után következnek az egyes eljárásfajták szabályai. Az uniós közbeszerzési eljárásrendet szabályozó Második Részen belül az eljárásfajtákat követően önálló fejezetben nyertek elhelyezést az irányelvek által szabályozott egyes sajátos beszerzési technikák (keretmegállapodás, dinamikus beszerzési rendszer, elektronikus árlejtés, elektronikus katalógus). A közszolgáltató ajánlatkérők közbeszerzési eljárásainak sajátos szabályait továbbra is végrehajtási rendelet rendezi, a rájuk vonatkozó szabályok alkalmazásának hatályáról pedig az alkalmazandó eljárásrendet meghatározó Első Rész rendelkezik, a törvény Második Része ezért nem tartalmaz külön közszolgáltatói fejezetet. A törvény Harmadik Része tartalmazza a nemzeti közbeszerzési eljárásrend szabályait.

Az építési és szolgáltatási koncessziók megkötésére vonatkozó koncessziós beszerzési eljárás önálló eljárásrendként, a törvény Negyedik Részében kapott helyet, amely egyaránt vonatkozik az uniós értékhatár feletti és alatti, illetve a klasszikus és a közszolgáltató ajánlatkérők koncessziós beszerzési eljárásaira. Az Ötödik Rész egységesen tartalmazza a törvény hatálya alá tartozó szerződésekkel kapcsolatos rendelkezéseket, a Hatodik Rész a jogorvoslatok szabályait, a Hetedik Rész a Közbeszerzési Hatóságra és Döntőbizottságra

vonatkozó szervezeti és egyes hatósági eljárásokra vonatkozó szabályokat. A Nyolcadik Rész a záró rendelkezéseket tartalmazza.

Az új törvénynek a hazai szabályozási környezetbe illeszkedésével kapcsolatban szólni kell a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényhez és a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvényhez való viszonyról. Mindenekelőtt ki kell emelni, hogy e törvények az irányelvétől eltérő koncesszió fogalmat használnak, amelynek sajátos tárgya az állami monopóliumok gyakorlásának átengedése. A fogalmak elkülöníthetősége érdekében az irányelvi rendelkezések átültetésekor a törvényjavaslat nem használja a koncessziós szerződés kifejezést, hanem az építési és szolgáltatási koncesszió, valamint a koncessziós beszerzési eljárás megnevezéseket használja, utalva arra, hogy az irányelvi rendelkezések a koncessziót a beszerzést megvalósító szerződések egyik formájaként szabályozzák. A nemzeti vagyonról szóló törvény és a koncessziós törvény szerinti koncessziós szerződések közül azokra kell a törvényjavaslat szabályait alkalmazni, *amelyek beszerzést valósítanak meg.* Az új irányelv nem vonatkozik az olyan megállapodásokra, amelyekben az állam csak engedélyezi egy gazdasági tevékenység végzését, meghatározza annak feltételeit, és amelynek alapján a gazdasági szereplőnek nem kikényszeríthető kötelezettsége a szolgáltatás nyújtása. Azon szerződések vonatkozásában, amelyek mindkét szabályrendszer hatálya alá tartoznak, a törvényjavaslat egyértelművé teszi, hogy mely vonatkozásban mely szabályokat kell a szerződésekre alkalmazni. Az új koncessziós irányelv átültetése mindenképpen szükségessé teszi, hogy a tartalmilag az uniós építési és szolgáltatási koncessziónak megfelelő szerződésekre az irányelv szabályozási körében (a szerződéskötést megelőző verseny és egyes, a szerződés tartalmát – például időtartamát – meghatározó szabályok, jogorvoslatok) egységes szabályozást alakítson ki a jogalkotó. A koncessziós törvény és az ágazati szabályozások ugyanakkor a beszerzési jellegű szerződésekre is vonatkozhatnak annyiban, amennyiben a kizárólagos állami/önkormányzati gazdasági tevékenységek végzésével kapcsolatban az e tevékenységek fokozott állami ellenőrzését, és a hozzájuk fűződő kiemelt közérdeknek a szerződő gazdasági szereplő érdekeivel való összhangját tükröző, a felek jogait és kötelezettségeit rendező szabályokat jelenítenek meg.

A törvényjavaslat abból indul ki, hogy a védelmi-biztonsági tárgyú beszerzések szabályairól külön törvény kerül megalkotásra. A hatályos hazai jog nem az uniós jog kategóriáit használja a védelmi-biztonsági célú beszerzések és a nem ilyen célra irányuló, de rendkívüli biztonsági kockázatok miatt a közbeszerzési irányelv hatálya alól mentesített beszerzések esetén. A védelmi-biztonsági célú beszerzésekre az uniós szabályozásban egy külön irányelv vonatkozik (2009/81/EK irányelv), melynek átültetése a hazai jogban két kormányrendelet között került megosztásra. Hosszú távra megfelelő megoldást az jelentene, ha az uniós jogi kategóriáknak megfelelően a védelmi beszerzési irányelv egységesen kerülne átültetésre. A törvényi szint azért indokolt, mert a jogorvoslat szabályait csak törvényi szinten lehet szabályozni. Jelenleg a hatályos Kbt. tartalmaz olyan jogorvoslati szabályokat, amelyek ezen beszerzésekre vonatkoznak, holott maguk a beszerzések eltérő szabályok szerint zajlanak. A törvényjavaslat elhagyja ezen jogorvoslati szabályokat és arra utal, hogy a védelmi-biztonsági célú beszerzésekre külön törvény vonatkozik.

III. A szabályozási célkitűzések megjelenése a törvényjavaslatban

III.1. A közbeszerzések átláthatóságának garantálása

Közzététel és üzleti titok

A törvényjavaslat továbbra is fenntartja, hogy az ajánlatkérők a Közbeszerzési Hatóság által fenntartott Közbeszerzési Adatbázisban a közbeszerzésekre vonatkozó széleskörű információkat, köztük minden, a törvény hatálya alá tartozó szerződést kötelesek közzétenni. Bővül az Adatbázisban közzéteendő adatok köre a részvételi jelentkezések és az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezéssel, amelyből az eljárás eredményéről szóló hirdetményben foglaltaknál részletesebb adatok is megismerhetőek az eljárásról, ezáltal erősítve a nyilvánosság általi ellenőrzés lehetőségét. Az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezés jelenleg szerepel az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény szerinti közzétételi listán, az Adatbázisban való közzététellel azonban a kapcsolódó információkkal egy helyen, ellenőrizhető módon lesz elérhető.

A törvényjavaslat az elmúlt időszak jogalkalmazási tapasztalataira tekintettel részletesebben szabályozza, hogy az ajánlattevők mely adatokat nem nyilváníthatnak ajánlatukban üzleti titoknak. Az irányelvek által is kifejezett módon a közbeszerzési szabályoknak nem célja arra kényszeríteni a gazdasági szereplőket, hogy olyan információkat osszanak meg versenytársaikkal, amelyek felfedése üzleti tevékenységüket hátrányosan érintené. Tekintettel kell ugyanakkor lenni arra, hogy a közpénzek felhasználása átlátható és ellenőrizhető legyen, az eljárásban részt vevőknek pedig érvényesülhessen a jogorvoslathoz való joga. A törvényjavaslat ezért a jelenleginél részletesebb és egyértelműbb szabályokkal biztosítja, hogy a gazdasági szereplők által üzleti titoknak nyilvánított iratok valóban kizárólag olyan információkat tartalmazzanak, amelyek nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna.

Összeférhetetlenség, előzetes konzultációk

Az új irányelvi szabályoknak megfelelően a törvényjavaslat egyértelműbb rendelkezéseket tartalmaz az összeférhetetlenség megelőzése és a piaci szereplőkkel folytatott előzetes konzultációk esetében az ajánlatkérők által követendő eljárásról, az uniós követelményeknek megfelelően biztosítva, hogy valamely gazdasági szereplő csak akkor legyen az eljárásból kizárható, ha a verseny tisztasága más megelőző intézkedésekkel nem lenne garantálható.

Nagyobb felelősség a teljesítésért, a szerződések módosításának és teljesítésének ellenőrzése

A törvényjavaslat érvényesíti azt az elvet, amely szerint a verseny tisztasága, az átláthatóság és az egyenlő bánásmód alapelveinek nem csak a szerződéskötésig tartó folyamatban, hanem a szerződés teljesítésének létszakaszában is érvényesülnie kell. Ennek érdekében meghatározza azokat az eseteket, amikor a szerződés módosítása közbeszerzési szempontból elfogadható, azaz nem jár olyan mértékű változással, amely az előbbi alapelvekre tekintettel a verseny újranyitását tenné szükségessé. A verseny szempontjai mellett ugyanakkor a törvényjavaslat a közpénzekkel való felelős gazdálkodás követelményeit is a hatályos rendelkezéseknél erőteljesebben juttatja érvényre annak kimondásával, hogy a szerződések módosítása nem irányulhat a nyertes ajánlattevőt terhelő kockázatok indokolatlan átvállalására. Az ajánlattevőknek így a közbeszerzési eljárás során felelősen kell ajánlatot

tenniük, olyan feltételek vállalásával, amelyekkel valóban eleget tudnak tenni szerződéses kötelezettségeik teljesítésének, és nem számíthatnak arra, hogy a szerződés elnyerése érdekében tett, esetlegesen nem kellő körültekintéssel felmért vállalásaik alól egy későbbi szerződésmódosítással szabaduljanak. Az előbbi követelmények hatékonyabb érvényesítése érdekében a törvényjavaslat a Közbeszerzési Hatóság részére a szerződésekkel kapcsolatos hatósági ellenőrzési jogkört és a közpénzekkel való felelős gazdálkodás megsértése miatt semmis szerződésmódosítások esetén közérdekű keresetindítási jogot is biztosít.

Az átláthatóság elvének nagyobb érvényesülése a nemzeti eljárásrendben

A törvényjavaslat a kis értékű, ugyanakkor a hazai közbeszerzési kiadások nem elhanyagolható részét jelentő szerződések odaítélését a jelenleginél nagyobb mértékben nyitja meg a nyilvános verseny számára. A kisebb értékű szerződéseknél a jogalkotó eddig is arra törekedett, hogy legalább három ajánlattevő meghívásával biztosított legyen a versenyben, gazdaságos feltételekkel történő szerződéskötés, ugyanakkor az eljárásokkal járó adminisztráció e szerződések értékéhez képest ne legyen aránytalan. Ugyanezen szempontokat figyelembe véve a törvényjavaslat úgy alakítja át a nemzeti eljárásrendben alkalmazható szabályokat, hogy egyúttal növeli a vállalkozások – különösen az e szerződések elnyerésében érdekelt kis- és középvállalkozások – számára a versenybe való bekapcsolódás lehetőségét, ezzel szolgálva egyúttal a hatékonyabb közpénzfelhasználás célját is. Csökken az az értékhatár, amely alatt az ajánlatkérők csak meghatározott gazdasági szereplők közvetlen felhívása útján indíthatják meg közbeszerzési eljárásaikat, ugyanakkor egyidejűleg egyszerűsödik is az ezen, csökkentett értékhatár feletti szerződésekhez kapcsolódó előzetes közzétételi kötelezettség.

A bűncselekményekkel, különösen a korrupciós bűncselekményekkel kapcsolatos kizáró ok hatékonyabb érvényesítése, új kizáró ok a tisztességtelen ajánlattevői magatartások esetére

A törvényjavaslat fenntartja a közbeszerzések tisztasága érdekében jelenleg is érvényesülő kizáró okok körét, így különösen az offshore szervezetek kizárására vonatkozó követelményt.

Hatékonyabbá is teszi ugyanakkor az egyes bűncselekmények elkövetéséhez kapcsolódó kizárást azáltal, hogy kimondja, egyaránt kizárt az olyan szervezetek közbeszerzésben való részvétele, amelyek vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, cégvezetője vagy gazdasági társaság esetén annak egyedüli tagja ilyen cselekményt követett el, vagy amely szervezetben ilyen tisztséget betöltő személy korábban – akár más gazdasági társasággal összefüggésben – ilyen cselekményt követett el. A bűncselekmények elkövetése ilyen módon a természetes személyhez is tapadó kizáró okként jelenik meg. A szigorítás indokolt, hiszen a felsorolt tisztségeket betöltő személyek személyes megbízhatósága a közpénzből részesülő szervezetek tekintetében jogos elvárásként jelentkezik.

Ki is egészül továbbá a kizáró okok köre azzal az esettel, amikor ugyan a törvényben felsorolt bűncselekmények elkövetésének megállapítására nem került sor, de az ajánlatkérő alá tudja támasztani, hogy a gazdasági szereplő megkísérelte jogtalanul befolyásolni az ajánlatkérő döntéshozatali folyamatát, vagy olyan bizalmas információkat igyekezett megszerezni, amelyek jogtalan előnyöket biztosítanának számára a közbeszerzési eljárásban. Az ilyen jogsértés – hasonlóan a hamis adatszolgáltatás esetéhez – három évig minden további közbeszerzési eljárásból is kizárást von maga után.

Erősíti a gazdasági szereplők tisztességességére és megbízhatóságára vonatkozó kizáró követelmények érvényesítését az az új rendelkezés, amely megakadályozza, hogy egy jogelőd társaságból kiváló társaság a jövőben – a jogutódlásra tekintettel – saját jogon mutassa be a kizáró okkal érintett jogelőd adatait alkalmassága igazolásához.

III.2. Az ajánlatkérő számára legjobb beszerzési eredmény elérése

Az eljárások gondos előkészítése

A közbeszerzési eljárás közvetlen célja az ajánlatkérő számára, hogy a legkedvezőbb feltételekkel köthessen szerződést és beszerzése annak megfelelően meg is valósuljon. A beszerzés eredményének, a projekt sikeres megvalósításának sokszor jelentkezik olyan akadálya, amelyet már a megelőző beszerzési folyamatban, gondos eljárással el lehetett volna kerülni. Ezek a problémák nem csak műszaki vagy a felek közötti elszámolási kérdésként, hanem a teljesítéskor jogi akadályként, adott esetben az uniós forrásfelhasználást akadályozó tényezőként jelentkeznek. A törvényjavaslat ezért nagyobb hangsúlyt fektet a közbeszerzések gondos előkészítésének megkövetelésére, és részletesebb követelményeket támaszt a becsült érték meghatározásához, az építési beruházások műszaki előkészítése körében pedig előírja, hogy az eljárás csak a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő tendertervek birtokában indítható meg, és a külön jogszabályban foglalt esetekben az ajánlatkérőnek tervellenőrzésről és tervezői művezetésről is gondoskodnia kell.

A beszerzés tárgya tekintetében nem csak az építési beruházások, hanem minden közbeszerzés esetén a gondosabb előkészítést segíti elő az az eljárási változás, hogy az ajánlatkérőnek több szakaszból álló közbeszerzési eljárásokban is már az eljárás megindításakor hozzáférhetővé kell tennie a közbeszerzési dokumentumokat, azaz rendelkeznie kell a műszaki leírással is. A módosulás későbbi lehetősége az egyes eljárásfajták szabályai szerint alakul, mindenképpen megalapozottabb előkészítést, a becsült érték és a közbeszerzés feltételeinek jobb meghatározását segíti azonban, hogy az ajánlatkérő műszaki leírás hiányában nem kezdheti meg az eljárást.

Új szemlélet az értékelésben – a minőség alapú kiválasztás elsődlegessége

Az új irányelvi alapokon a törvényjavaslat azt célozza, hogy a közbeszerzések során az ajánlatkérőknek a minőségi kiválasztás elsődlegességére kell áttérnie. A törvényjavaslat az értékelési szempontok szabályozásakor előírja, hogy az ajánlatkérők azokat az ajánlattevőket részesítsék előnyben, amelyek termékei, illetve szolgáltatásai minőségileg hozzáadott értéket képviselnek az egyébként olcsóbb, de valamilyen szempontból rosszabb termékekhez képest, vagy innovatív megoldásokat tartalmaznak. Az értékelési szempontok új szabályai hozzájárulnak a minőségi munkát végző vállalkozások versenyképességének fokozásához, az ajánlatkérő rendelkezésére álló forrás fejében a legjobb, minőségi beszerzési eredmény eléréséhez, az egyes ágazatokban jellemző irreálisan alacsony árú vállalások gyakorlatának megszüntetéséhez.

Az előbbi célok érdekében a törvényjavaslat rendelkezik arról, hogy kivételesen, csak akkor lehet a legalacsonyabb ár alapján kiválasztani a nyertes ajánlatot, ha minőségi versenynek az adott beszerzés jellegére tekintettel egyáltalán nem lehet szerepe, valamint a mérnöki és építészeti szolgáltatások és építési beruházások esetében kifejezetten ki is zárja a legalacsonyabb ár szerinti értékelést. A törvényjavaslat továbbá felhatalmazást ad, hogy

jogszabály (vagy támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetében a támogatás feltételrendszere) egyes beszerzési tárgyak tekintetében az alkalmazandó értékelési szempontrendszerre és módszerre vonatkozó részletes szabályokat határozzon meg. A törvényjavaslat biztosítja a rögzített ár mellett kizárólag minőségi elemek alapján történő versenyeztetés lehetőségét is. Ennek értelmében az ajánlatkérő – fontos, hogy a piaci viszonyok alapos ismeretében – előre meghatározhatja, hogy meghatározott munka elvégzésére mekkora összeg áll rendelkezésre, majd azt értékelheti, hogy az egyes ajánlattevők által benyújtott javaslatok és – amennyiben a személyzet minősége jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára – a feladatot végző személyek szakmai tapasztalata alapján melyik ajánlattevő biztosítja adott összegért a legjobb színvonalú munkát.

Stratégiai szempontok érvényesítése a közbeszerzésekben

Fontos, hogy az ajánlatkérő számára legjobb ár-érték arányt képviselő ajánlat olyan szempontok szerint is kiválasztható legyen, amelyek fontos társadalmi célkitűzéseket, különösen a foglalkoztatás növelését segítik elő.

A törvényjavaslat – összhangban az új irányelvekkel – a korábbiakhoz képest szélesebb körben teszi lehetővé stratégiai (így különösen foglalkoztatási és szociális, környezetvédelmi vagy az innovációt ösztönző) szempontok érvényesítését a közbeszerzésekben. Kiemelhető különösen, hogy mind a műszaki leírás, mind az értékelési szempontok körében figyelembe vehetőek olyan tényezők, amelyek az adott szerződés tárgyához az életciklusának bármely szakaszában (pl. az előállítás folyamatához) kapcsolódnak, abban az esetben is, ha ezek a tényezők egyébként nem határozzák meg az adott áru vagy szolgáltatás tulajdonságait.

Szintén új lehetőségeket jelent, hogy a közbeszerzési eljárásokban való részvétel joga már nem csak a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató, hanem olyan gazdasági szereplők számára is fenntartható, amelyek célja hátrányos helyzetű személyek társadalmi és szakmai integrációja. Előírható továbbá, hogy a szerződéseket védett munkahely-teremtési programok keretében kell teljesíteni. Feltétel, hogy az ilyen gazdasági szereplők vagy programok alkalmazottainak legalább 30 %-a fogyatékossággal élő vagy hátrányos helyzetű személy legyen.

Törvényi szinten a javaslat teljes körben megjeleníti azt az eszköztárat, amely a közbeszerzések stratégiai felhasználását lehetővé teszi. Az egyes szakpolitikai elképzeléseknek nagyobb teret adva továbbá a törvényjavaslat felhatalmazást ad a Kormány számára, hogy meghatározza egyes beszerzési tárgyak tekintetében az alkalmazandó értékelési szempontrendszerre és módszerre vonatkozó részletes szabályokat, a szociális, különösen foglalkoztatási és környezetvédelmi, fenntarthatósági, energiahatékonysági szempontoknak a közbeszerzésben történő érvényesítése kötelező eseteit és módját, ideértve a fenntartott közbeszerzés kötelező alkalmazása előírását is.

Az ajánlatkérői eszköztár bővítése a túlárazások elkerüléséhez

A legjobb beszerzési eredmény elérése érdekében a törvényjavaslat eszközt ad az ajánlatkérők kezébe annak a helyzetnek a megelőzésére, amikor a közbeszerzési eljárásban - különösen az ajánlatok nem elegendő száma vagy az ajánlattevői versenykorlátozó magatartás eredményeként - nem alakul ki megfelelő verseny és az ajánlatkérő a piacinál magasabb áron lenne kénytelen szerződni. A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy az ajánlatkérő az eljárást

megindító felhívásban előre meghatározzon egy olyan összeget, amelyet meghaladó árat vagy költséget tartalmazó ajánlatot a bírálat során érvénytelenné fog nyilvánítani, azaz lehetővé válik egy olyan maximális ár meghatározása, amelyet meghaladó árú ajánlat érvénytelennek minősül. A korábbi szabályozás csak arra adott lehetőséget, hogy a rendelkezésre álló fedezetét meghaladó összegű nyertes ajánlat esetén az ajánlatkérő az eljárást eredménytelenné nyilvánítsa, amely azonban – mivel a beszerzési igény fennmaradt – sokszor nem jelentett az ajánlatkérőknek megfelelő alternatívát és inkább a fedezet kiegészítéséről gondoskodtak. Lényeges, hogy az új eszközzel az ajánlatkérők akkor tudnak megfelelően élni, ha – a törvényi előírásoknak megfelelően – kellő körültekintéssel határozzák meg a becsült értéket, illetve amennyiben úgy tapasztalják, hogy a maximált ár közlése a gazdasági szereplőket a verseny korlátozására irányuló magatartásra indította, azt jelzik a Gazdasági Versenyhivatalnak.

Az ajánlatkérői eszköztár bővítése új beszerzési technikák alkalmazásával

Az ajánlatkérők beszerzési igényeinek hatékonyabb megvalósítását, beszerzési stratégiájuk rugalmas kialakítását segítik elő azok az új eszközök, amelyeket a törvényjavaslat az új irányelvekkel összhangban biztosít: a központosított beszerzési struktúra kialakításának, határon átnyúló közös beszerzéseknek, a dinamikus beszerzési rendszer és az elektronikus katalógus alkalmazásának lehetősége.

III.3. Az eljárások egyszerűsítése, gyorsítása, a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése

A becsült érték fogalmának változása

A közbeszerzések egyszerűbb és gyorsabb megvalósításához járulhat hozzá a közbeszerzés egyik alapvető fogalmának, a becsült értéknek a változása. A korábbi szabályozástól eltérően becsült érték alatt a piaci árat kell érteni, és az ajánlatkérő nem köteles a becsült értéket a legmagasabb piaci árban meghatározni. Ezzel elkerülhetővé válik, hogy az ajánlatkérő indokolatlanul legyen köteles beszerzését szigorúbb eljárásrendben megvalósítani, ugyanakkor a visszaélések megelőzése érdekében a törvényjavaslat azt is kimondja, hogy ha az ajánlatkérő az eljárást olyan szabályok szerint indította meg, amelyek nem lettek volna jogszerűen alkalmazhatóak akkor, ha az ajánlatkérő az eljárás becsült értékeként ezt a szerződéses értéket határozta volna meg, az eljárást eredménytelenné kell nyilvánítani.

Nyilatkozati elv a kizáró okok és az alkalmasság igazolása során

Az új irányelvekkel összhangban a törvényjavaslat számos ponton rugalmasabbá teszi a közbeszerzési eljárást. A javaslat szerint a gazdasági szereplőknek az ajánlatok (részvételi jelentkezések) benyújtásakor a hatóságok vagy harmadik felek által kibocsátott igazolások helyett a gazdasági szereplő nyilatkozatából álló, ún. *egységes európai közbeszerzési dokumentumot* kell benyújtania előzetes bizonyítékként a kizáró okok és az alkalmasság igazolására. Az igazolásokat végül főszabályként csak a leendő nyertesnek kell benyújtania. A törvényjavaslat a bírálat elhúzódásának megelőzése érdekében lehetőséget ad arra is, hogy az ajánlatkérő a sorrendben első meghatározott számú legkedvezőbbnek tekintett ajánlattevőt hívja fel az igazolások benyújtására, így nem szükséges újabb időtartammal számolni az igazolások bekérésére és a kapcsolódó hiánypótlásra az eredetileg legkedvezőbbnek tekintett ajánlattevő kiesése esetén.

A törvényjavaslat szabályai egyúttal arra is figyelemmel vannak, hogy az előzetes nyilatkozat és az utólagos igazolási kötelezettség valóban az egyszerűsítést szolgálja, és ne jelentsen a gazdasági szereplők számára külön lehetséges hibaforrást. A javaslat ezért előírja, hogy az igazolások benyújtásakor az ajánlatkérőnek az eredeti feltételeknek történő tartalmi megfelelést kell ellenőriznie, és azok teljesülése esetén az ajánlat vagy részvételi jelentkezés akkor is érvényes, ha a benyújtott igazolások valamilyen tekintetben eltérnek a korábbi nyilatkozatban feltüntetett adatoktól (pl. ha az ajánlattevő által korábban feltüntetett referencia az utólag benyújtott igazolás tartalma alapján már nem lenne megfelelő, ha az igazolások tekintetében kibocsátott hiánypótlásra az ajánlattevő megfelelő referenciát mutat be, ajánlata érvényes lesz).

A törvényjavaslat fenntart minden olyan további adminisztratív tehercsökkentő intézkedést is, így különösen *az igazolások körében az elektronikus adatbázisok használatának előírását az ajánlatkérők számára, a dokumentumok egyszerű másolatban történő benyújtásának lehetőségét, és az ajánlattevő általi saját fordítás benyújtásának lehetőségét,* amelyek az elmúlt években bevezetésre kerültek és könnyítették az ajánlattevők helyzetét.

Ingyenes, elektronikus úton elérhető közbeszerzési dokumentáció

Az egyszerűsítés és az ajánlattevői terhek csökkentése körében kiemelkedő jelentőségű, hogy a javaslat szerint ingyenes, elektronikus úton elérhető közbeszerzési dokumentáció biztosítása kötelező minden közbeszerzési eljárásban, amely jelentősen könnyíti majd az ajánlattevők – különösen a kkv-k – közbeszerzésekbe történő bekapcsolódását, hiszen az eljárással kapcsolatos részletes információk közvetlenül, online elérhetővé válnak.

A közbeszerzési eljárások gyorsítása

Az uniós irányelvi változások értelmében a törvényalkotás során lehetőség nyílik az eljárások gyorsabbá tételére is. Csökkennek az ajánlattételi határidők pl. nyílt eljárásnál 35 napra, amely elektronikus benyújtás esetén 30 napra rövidíthető, kivételesen, sürgősség esetén pedig lehetőség lesz gyorsított nyílt eljárást is alkalmazni 15 napos ajánlattételi határidővel.

A nemzeti eljárásrendben is az ajánlattételi határidők minimális tartamának jelentős rövidítésére tesz javaslatot a törvényjavaslat, egyes esetekben (pl. az uniós eljárások mintájára a tárgyalásos eljárástípusok esetében) a törvény nem is határozna meg minimum határidőt. Szintén elősegíti kisebb értékű szerződéseknél a gyors szerződéskötést, hogy a három ajánlattevő közvetlen felhívásával induló, egyébként is egyszerűsödő kis értékű eljárásoknál 5 napra csökkenne a szerződéskötési moratórium időtartama.

Az alkalmassági követelmények előírásának új szabályai

A törvényjavaslat az irányelvi szabályokhoz közelítve uniós eljárásrendben is az ajánlatkérők választására bízza, hogy előírnak-e pénzügyi-gazdasági alkalmassági feltételt az ajánlattevők számára. Ez a rugalmasság különösen a felek között tartós jogviszonyt nem jelentő, egyszerű árubeszerzések, vagy olyan szolgáltatások beszerzése esetében jelent ésszerű könnyítést, amelyeknél a gazdasági szereplők pénzügyi megbízhatóságát külön ágazati jogszabályok rendezik, és egy közbeszerzési eljárás keretében nincs mód a pénzügyi alkalmasság ennél mélyebb ellenőrzésére.

Egyszerűsítést és kevesebb adminisztrációt hoznak magukkal az alkalmassági követelményekre vonatkozó tartalmi korlátozások is, amelyek – a III.4. pontban részletezettek szerint – elsődlegesen a verseny kiszélesítését célozzák.

A bírálat egyszerűsítése

Az ajánlatkérők számára könnyítik meg a bírálat folyamatát a nyílt eljárás azon új szabályai, amelyek az értékelés és a bírálat sorrendjének felcserélésével lehetővé teszik az ajánlatkérőnek, hogy – amennyiben a felhívásban jelezte, hogy így fog eljárni –, egyáltalán ne végezze el azon ajánlatok érvényességi bírálatát, amelyek az értékelési szempontokra tekintettel nem lehetnek az adott eljárásban legkedvezőbb vagy második legkedvezőbb ajánlatok sem. Nyílt eljárásban továbbá az ajánlatkérőnek arra is van lehetősége, hogy úgy rendelkezzen, a bírálatnak csak az aránytalanul alacsony ár vagy költség vizsgálatára vonatkozó részét halasztja az ajánlatok értékelése utánra, és korlátozza azt az első, illetve második legkedvezőbbnek tekinthető ajánlatra.

Egyszerűsíti az eredménytelen eljárások lezárását, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést, amennyiben az adott eljárásban végleges árajánlatok mindegyike meghaladja a – megfelelően igazolt – rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét. Ilyenkor az ajánlatkérő gyorsabban lezárhatja az eljárást, ugyanakkor nem élhet a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás indításának lehetőségével a 98. § (2) bekezdés *a)* pontja szerint.

Elektronikus kommunikációra áttérés

Az elektronikus kommunikáció – átmeneti idővel történő – bevezetését követően szintén a gyorsabb és egyszerűbb eljárást szolgálja.

Egyszerűsítések a nemzeti eljárásrendben

A törvényjavaslat az irányelvek által nem lefedett nemzeti eljárásrendben is további egyszerűsítésekre tesz javaslatot – amellett, hogy a fent kifejtettek szerint egyúttal az átláthatóság növelését is célul tűzi. Az egyszerűsítés köréből kiemelendő, hogy a három ajánlattevő közvetlen felhívásával induló, kis értékű eljárásoknál nem lenne kötelező az alkalmasság külön vizsgálata, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő eleve minimum három, általa alkalmasnak tartott vállalkozást kér fel ajánlattételre. Egyúttal egyszerűsödnek az előzetes hirdetmény közzétételi kötelezettségek az uniós értékhatár alatti áru- és szolgáltatás megrendelések, valamint az 500 millió forint alatti építési beruházások esetében.

III.4. A kis- és közepes vállalkozások sikeres szereplése a közbeszerzésekben, a verseny minél szélesebbre nyitása és a versenyfeltételek elérhetővé tétele a kkv-k számára

Az eljárások egyszerűsítése és az adminisztratív terhek csökkentése

A III.3. pontban bemutatott intézkedések, az eljárások egyszerűsítése, az adminisztratív terhek csökkentése, különösen a nyilatkozati elv alkalmazása az eljárásokban és a folyamatok elektronikussá tétele szintén hozzájárul ahhoz a célhoz, hogy olyan kisvállalkozások is elinduljanak közbeszerzésekben, melyek eddig az eljárások bonyolultságára tekintettel nem jelentek meg a közbeszerzések piacán.

A közbeszerzési dokumentációk ingyenes elektronikus elérése különösen növelheti a kisebb vállalkozások esélyeit a közbeszerzési eljárásokba való bekapcsolódásra.

A kisebb értékű, nemzeti eljárások körében javasolt egyszerűsítések és a nemzeti eljárásrend új rendszere szintén segíti a kisvállalkozói réteg sikeres szereplését, amellett, hogy az uniós jog által megkövetelt átláthatósági követelményekre is figyelemmel van. Az ajánlatkérő által közvetlenül ajánlattételre felhívni kívánt gazdasági szereplők vonatkozásában – áru és szolgáltatás beszerzésekor immár az uniós értékhatárig – érvényesül az a követelmény, hogy különösen kis- és középvállalkozásokat kell ajánlattételre felhívni. Rendelkezik továbbá a törvényjavaslat a nemzeti eljárásrendben a meghatározott árbevétel alatti vállalkozásoknak fenntartott eljárás lehetőségéről is (mely utóbbi az uniós jogi korlátokra tekintettel alkalmazható).

Az alkalmassági követelmények előírásának szigorú korlátozása

Az alkalmassági követelmények azok a feltételek, amelyek meghatározzák, hogy egy adott közbeszerzés elnyeréséért mely gazdasági szereplők szállhatnak versenybe. Az ajánlatkérők által túlzott mértékben, vagy indokolatlan részletezettséggel meghatározott követelmények a verseny korlátozását valósíthatják meg, amely különösen a hazai kkv-k számára jelent akadályt. A korábbi szabályozáshoz képest ezért a törvényjavaslat erőteljesebb jogalkotói beavatkozásra tesz javaslatot ezen a téren. Az alkalmassági követelmények tekintetében előírja, hogy a teljesítéshez ténylegesen szükséges mértékű, megengedett előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés értékének legfeljebb 75%-át elérő összegű korábbi szállítás/építési beruházás/szolgáltatás igazolását követeli meg. Az ajánlattevőktől megkövetelt árbevétel tekintetében pedig ajánlatkérő legfeljebb a beszerzés becsült értékének megfelelő mértékű alkalmassági minimumkövetelményt írhat elő, amelyet olyan mértékben és módon kell meghatároznia, ami alapján az a gazdasági szereplő, amely egyébként az ajánlatkérő által vizsgált üzleti évben vagy években összesen rendelkezik az adott közbeszerzés értékét elérő teljes árbevétellel, nem minősül alkalmatlannak.

A törvényjavaslat további, az ajánlatkérő által előírható alkalmassági követelményeket korlátozó jogszabályi rendelkezések megalkotására is felhatalmazza a Kormányt, az alkalmasság körébe tartozó további részletes előírások ugyanis nem indokolt, hogy törvényi szinten kerüljenek meghatározásra.

A biztosítékokkal kapcsolatos követelmények enyhítése

A kevésbé tőkeerős hazai kkv réteg számára jelentős problémát okoz a nagyobb építési beruházások során a munkák előfinanszírozása. A jogalkotó ennek érdekében ugyan már korábban bevezette a kötelező előleg nyújtás szabályait, sok vállalkozás azonban azért nem tudta az előleget – részben vagy egészben – igénybe venni, mivel nem tudott megfelelő biztosítékot nyújtani annak visszafizetésére a teljesítés elmaradása esetére. A kis- és középvállalkozások számára könnyítést jelent, hogy a javaslat értelmében a kötelezően nyújtandó előleg biztosíték nélkül igénybe vehető. A közszféra oldalán jelentkező kockázatot a teljesítésért viselt felelősség erősítése, a közbeszerzésekből történő kizáró okok között a korábbi szerződésszegések uniós irányelveknek megfelelő figyelembe vétele hivatott ellensúlyozni.

A biztosítékok megkövetelhető mértékének korlátozását a törvényjavaslat továbbra is fenntartja, valamint ki is egészíti olyan rendelkezésekkel, amelyek megtiltják a gyakorlatban alkalmazott, a kisebb vállalkozások számára különösen terhes biztosíték újratöltési kötelezettség előírását.

Fenntart a törvényjavaslat a kkv-kat a teljesítés kapcsán segítő, az elmúlt évek során kialakított minden további rendelkezést is, így a teljesítésigazolás és kifizetés tekintetében érvényesülő törvényi szabályokat és végrehajtási rendeleti felhatalmazást, az ajánlatkérői szerződésszegések jogkövetkezményei korlátozásának semmisségét.

A részajánlat-tétel új szabályai

A törvényjavaslat a részajánlat tételére vonatkozó új szabályokkal arra ösztönzi az ajánlatkérőket, hogy beszerzéseiket minden esetben vizsgálják meg abból a szempontból, hogyan tudnák a kkv-k számára jobban elérhető egyes részekre is biztosítani az ajánlattétel lehetőségét. A korábbi jogalkalmazási tapasztalatokra, különösen a beszerzések egyediségére és a jogorvoslati kockázatok indokolatlan növelésének elkerülésére tekintettel a törvényjavaslat nem teszi kötelezővé a részajánlat tételének biztosítását, hanem – az irányelvi megoldással egyezően – előírja, hogy az ajánlatkérő minden esetben köteles annak lehetőségét megvizsgálni, és – amennyiben nem biztosítja a részekre történő ajánlattételt – az eljárást megindító felhívásban köteles megadni azon indokokat, amelyek alapján úgy döntött, hogy nem biztosítja ezt a lehetőséget. Az ajánlatkérők számára így a vizsgálati és indokolási kötelezettség jelent ösztönzőt a részajánlat benyújtásának biztosítására.

Amennyiben az ajánlatkérő lehetővé teszi a részekre történő ajánlattételt, az eljárást megindító felhívásban meghatározza, hogy ajánlatok (részvételi jelentkezések) egy, több vagy minden rész tekintetében benyújthatók-e. Az ajánlatkérő – a kisebb vállalkozások szélesebb körű bevonása érdekében – azt is korlátozhatja, hogy ugyanazon ajánlattevő (bár annál több részben is benyújthatott ajánlatot) legfeljebb meghatározott számú részben lehet az eljárás nyertese.

IV. A jogorvoslat és új intézményi feladatok

A jogorvoslat tekintetében a törvényjavaslat csak kisebb változásokat irányoz elő a gyorsabb és egységesebb jogorvoslati gyakorlat érdekében. A jogorvoslati fórum szerepét továbbra is a Közbeszerzési Döntőbizottság látja el, a Közbeszerzési Döntőbizottság határozata elleni jogorvoslat pedig kizárólagos illetékességgel ismét országosan egy bíróság feladatát képezné az egységes jogértelmezés biztosítása és az adott bíróságon a megfelelő szakmai kompetencia kiépítése érdekében.

A jogorvoslatok gyorsítását hivatott biztosítani, hogy a törvényjavaslat főszabályként a közbeszerzési ügyek tárgyalás nélküli, az iratok alapján történő döntőbizottsági elbírálását fogalmazza meg, amennyiben pedig tárgyalás tartása szükséges, huszonöt napra csökkenne a döntőbizottsági eljárás befejezésére előírt határidő.

A jogorvoslati díjak továbbra is végrehajtási rendeletben nyernek szabályozást, a törvényjavaslat szerint ugyanakkor a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara – az általa kezdeményezhető jogorvoslatok körében – mentesül a díjfizetési kötelezettség alól.

Változást jelent a közbeszerzési intézményrendszer feladatainak megosztásában, hogy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások alkalmazásának előzetes ellenőrzése nem a Döntőbizottság, hanem a Közbeszerzési Hatóság feladataként kerül meghatározásra. Ezáltal egyértelműen elválasztja a törvényjavaslat az ellenőrzési és jogorvoslati funkciókat, megelőzve az esetleges összeférhetetlenségi helyzetek kialakulását is.

A Közbeszerzési Hatóság autonóm közjogi státuszát a törvényjavaslat nem érinti, a Hatóság számára meghatározott új feladatok közül kiemelendő a szerződések módosításának és teljesítésének ellenőrzésére vonatkozó feladat, a kapcsolódó közérdekű keresetindítási lehetőséggel, valamint a közbeszerzésekben kötelezővé váló elektronikus kommunikáció számára alkalmas és az eljárás szereplői számára kötelezően alkalmazandó elektronikus közbeszerzési alkalmazás üzemeltetése.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

Alapelvek

Az Európai Unió három új közbeszerzési tárgyú irányelvének elfogadása az uniós közbeszerzési jog átfogó reformját valósítja meg. Változik az irányelvi struktúra is, a klasszikus ajánlatkérők beszerzéseit szabályozó 2004/18/EK irányelvet felváltó 2014/24/EU irányelv (továbbiakban: klasszikus irányelv) és a közszolgáltatók beszerzéseire irányadó 2004/17/EK irányelvet felváltó 2014/25/EU irányelv (továbbiakban: közszolgáltatói irányelv) mellett új irányelvi szabályozásként jelenik meg a koncessziós szerződésekről szóló 2014/23/EU irányelv (továbbiakban: koncessziós irányelv). A közbeszerzési jogorvoslatokra továbbra is a 2007/66/EK irányelvvel módosított 89/665/EGK és 92/13/EGK irányelvek rendelkezéseit kell alkalmazni. A javaslat a klasszikus, a közszolgáltatói és a koncessziós irányelv, valamint a jogorvoslati irányelvek rendelkezéseinek – a jelenlegi modellhez hasonlóan – egy kódexben történő átültetését valósítja meg. A koncessziós irányelvnek a közbeszerzési irányelvekkel egységes jogszabályban történő átültetését indokolja, hogy az előbbi irányelv hatálya alá tartozó építési és szolgáltatási koncesszió a közbeszerzési szerződésekhez hasonlóan a beszerzési célú szerződések egy fajtája, és a szabályozás számos eleme (különösen az ajánlatkérők köre, a tárgyi hatály alóli kivételek és a jogorvoslati szabályok) uniós szinten is megegyezik. Figyelemmel arra, hogy a szabályozás hatályát érintő több alapvető kérdésben egységesen kezelhetőek e szerződések, a jogalkalmazók számára könnyebben átlátható szabályozás alakítható ki a közbeszerzési és koncessziós beszerzési szerződések ugyanazon törvényben történő szabályozásával.

A javaslat az irányelveknek megfelelően a hatályos törvényhez hasonlóan rögzíti a közbeszerzés alapelveit. Az új Polgári Törvénykönyv alapelvi rendelkezéseire figyelemmel a tervezetben nem szerepel a rendeltetésszerű joggyakorlás elve, azonban bekerült a joggal való visszaélés tilalma, amelynek kapcsán a javaslat előírja azt is, hogy a közbeszerzési eljárásban résztvevők a közbeszerzés céljának megfelelően e törvénnyel összhangban kötelesek eljárni.

II. Fejezet

Értelmező rendelkezések

Az értelmező rendelkezések az új közbeszerzési irányelvekre tekintettel kerültek bővítésre. Az igazolások körében új fogalom a címke és a címkézési követelmény. A címke (az irányelvi terminológia szerint jelölés) olyan mindenki számára elérhető tanúsítvány, amely bizonyos előírásoknak való megfelelést igazol, míg a címkézési követelmények ezeket az előírásokat rögzítik.

A javaslat egyik legfontosabb újítása az egységes európai közbeszerzési dokumentum bevezetése, amelynek legfőbb célja az ajánlattevők adminisztrációs terheinek csökkentése. Az egységes európai közbeszerzési dokumentum olyan az egész Európai Unióban alkalmazandó

egységes formátumú okirat, amely alapján el lehet tekinteni számos – kizáró okokra és az alkalmasságra vonatkozó – igazolás és egyéb dokumentum benyújtásának szükségességétől. Az egységes európai közbeszerzési dokumentum csak az uniós értékhatárokat elérő értékű közbeszerzések esetében alkalmazandó kötelezően, egyéb eljárások esetében az alkalmazása opcionális.

Az életciklus fogalma szintén az új irányelvi előírásokra figyelemmel szerepel a javaslatban, szerepe elsősorban az értékelési szempontok kapcsán merül fel. A zöld közbeszerzések fejlesztése kiemelt eleme az Európai Unió környezetvédelmi politikájának, amely támogatja az életciklusuk során a környezetre legkisebb hatást gyakorló megoldások kialakítását, környezetbarát termékek előállítását.

A javaslat hazai jogszabályokra való hivatkozással egyértelműsíti az elektronikus hírközlő hálózat és elektronikus hírközlési szolgáltatás, valamint az építmény és a védett munkahely fogalmát. A javaslatban újdonság a pénzügyi intézmény fogalmának bevezetése, amely a különböző biztosítékok (ajánlat és szerződéses biztosítékok) rendelkezésre bocsátása kapcsán kap szerepet, illetve a fenntartható közbeszerzési eljárások kapcsán a hátrányos helyzetű munkavállaló fogalmát. A fentiekhez hasonlóan az irányelvi előírásokra figyelemmel a tervezet meghatározza a járulékos közbeszerzési szolgáltatás, valamint a közbeszerzési dokumentum fogalmát is. A közbeszerzési dokumentum a hatályos törvény szerinti dokumentációhoz képest annyiban jelent többet, hogy magában foglal minden, az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárás során készített és a gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátott iratot, dokumentumot.

Az innováció fogalma az irányelvi előírásoknak megfelelően került kidolgozásra, nem teljes mértékben feleltethető meg a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény szerinti fogalomnak. Ennek oka, hogy az irányelv szerinti innováció fogalom bővebb tartalmú, mint a 2014. évi LXXVI. törvény szerinti fogalom, így az irányelvi fogalom átvétele volt indokolt. A kutatásnak és az innovációnak központi szerepe van az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégiában, amely alapján a tagállamoknak fel kell használniuk a közbeszerzéseket az innováció ösztönzése érdekében.

A kapcsolt vállalkozás fogalmát az irányelv és az uniós bírósági gyakorlat által is kidolgozott in-house szabályok, valamint a számviteli törvény új rendelkezéseire tekintettel szükséges rögzíteni.

A kérelmi elem fogalmának a tervezetben történő megjelenítése a jogorvoslati szabályok – különösen a fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékének – egyértelműsítése végett szükséges. Kis mértékben pontosítja a hatályos – végrehajtási rendeleti szinten található – szabályozást, egyben rögzíti, hogy a kérelmező ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása egy kérelmi elemet képez, kivéve, ha valamely érvénytelenségi okhoz egyéb jogkövetkezmény is fűződik

A keresleti és kínálati kockázat a koncessziós irányelv által meghatározott fogalom, amelyek a koncessziós közbeszerzési tárgyakhoz kapcsolódó működési kockázat fogalmának részelemei.

A koncessziós jogosult szintén a koncessziós irányelv által kidolgozott fogalom, amely a koncessziós közbeszerzési szerződés alanyát határozza meg. A koncessziós jogosult viseli az építmények vagy a szolgáltatások hasznosításával járó működési kockázatot.

A javaslat irányelvi rendelkezésre tekintettel egyértelműsíti a közbeszerzési szerződés fogalmát is, amely egyben a közbeszerzés tárgya is, az építési és a szolgáltatási koncesszió mellett. Ehhez kapcsolódik a közszolgáltatói szerződés meghatározása, amely a közbeszerzési szerződés egyik altípusa.

Szintén az irányelvi szabályozási logika mentén a javaslat rögzíti a nem központi ajánlatkérő, a központi beszerző szerv, valamint ezzel összefüggésben a központosított közbeszerzés fogalmát, továbbá pontosítja a tervpályázat definícióját és a koncessziós irányelvre figyelemmel kibővíti a részvételre jelentkező meghatározását. A nem központi ajánlatkérők definiálása azért szükséges, mert a részletes eljárási szabályok körében a nem központi ajánlatkérőkre eltérő szabályok vonatkoznak (előzetes tájékoztatóval megindítható eljárások).

A javaslat a közszolgáltatói irányelv rendelkezéseire figyelemmel bevezeti a postai küldemény fogalmát, valamint pontosítja a postai szolgáltatás és a postai szolgáltatásoktól eltérő szolgáltatás meghatározását.

III. Fejezet

A törvény személyi és tárgyi hatálya

A javaslat személyi és tárgyi hatálya az új uniós közbeszerzési irányelvek és az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően került kidolgozásra, amely a jelenleg hatályos törvényhez képest minimális eltéréseket tartalmaz. A koncessziós beszerzések elhatárolása érdekében a javaslat rögzíti, hogy a közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

Ajánlatkérő szervezetek

A javaslat az ajánlatkérő szervezetek számba vétele során a hatályos törvényhez képest eltérően rendszerez. Az 5. § felsorolja a központi és a nem központi ajánlatkérőket, a 6. § az olyan 5. § szerinti ajánlatkérőket, amelyek közszolgáltatói tevékenységet folytatnak (lényegében kettős alanyiságú ajánlatkérő szervezetek), a 7. § pedig az 5. §-ban meghatározott szervezetek körébe nem tartozó olyan gazdálkodó szervezetekre vonatkozik, amelyek az általuk végzett közszolgáltatói tevékenységre tekintettel minősülnek ajánlatkérőnek, egyébként nem tartoznának a törvény hatálya alá.

A korábbiakhoz képest újdonság, hogy a klasszikus irányelv 2. cikk (1) bekezdés 2. és 3. pontja meghatározza a központi kormányzati szerv és a központi szint alatti ajánlatkérő szerv fogalmát. A klasszikus irányelv I. melléklete központi kormányzati szervek alatt a minisztériumokat érti, továbbá nevesíti a Központi Szolgáltatási Főigazgatóságot, jelenlegi nevén a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóságot (a továbbiakban: KEF). Központi szint alatti ajánlatkérő szerv minden olyan ajánlatkérő szerv, amely nem központi kormányzati szerv, ez megfelel az értelmező rendelkezések között rögzített nem központi ajánlatkérő szervek fogalmának. A javaslat pontosítja a közjogi szervezetekre vonatkozó meghatározást,

és rögzíti, hogy a kifejezetten közérdekű célra létrehozott szervezetek minősülnek csak ajánlatkérőnek. A javaslat 5. § (1) bekezdése a fenti irányelvi előírásoknak megfelelően gyakorlatilag változatlan formában megtartotta a korábbi szabályozást.

Az 5. § (2) bekezdése az ajánlatkérő szervek által támogatott szerződések vonatkozásában a klasszikus irányelv részletesebb rendelkezéseinek megfelelően került kidolgozásra. Újdonság, hogy a támogatott szervezet a korábbiakkal ellentétben csak bizonyos beszerzési tárgyak esetén minősülnek ajánlatkérőnek, egyebekben a tervezet szövege annyiban tér el az irányelvi rendelkezéstől, hogy a közbeszerzési szabályok kötelező alkalmazását a nemzeti értékhatárt meghaladó, de az uniós közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések vonatkozásában csak az ajánlatkérő szervek 75%-ot meghaladó mértékű közvetlen támogatása esetén írja elő a hatályos törvényhez hasonlóan.

A közbeszerzés tárgyai

A javaslat a korábbiakhoz képest részletesebben határozza meg a közbeszerzés tárgyait. A 8. § (1) bekezdése alapján közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés megkötése, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás, vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

Az árubeszerzés, az építési beruházás és a szolgáltatás megrendelés fogalma változatlanul került a javaslatba, azonban az új irányelvi szabályoknak megfelelően a tervezetben a koncessziós közbeszerzési tárgyak pontosabban kerültek meghatározásra. A 8. § (5) bekezdése alapján építési koncesszió az e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött visszterhes szerződés, amelynek keretében az ajánlatkérő a (3) bekezdésben meghatározott építési beruházást rendel meg, és az ajánlatkérő ellenszolgáltatása az építmény hasznosítási jogának meghatározott időre történő átengedése vagy e jog átengedése pénzbeli ellenszolgáltatással együtt, amely együtt jár az építmény hasznosításához kapcsolódó működési kockázatnak a koncessziós jogosultáltali viselésével. A 8. § (6) bekezdése szerint pedig szolgáltatási koncesszió az e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött visszterhes szerződés, amelynek keretében az ajánlatkérő a (4) bekezdés szerinti szolgáltatás nyújtását rendeli meg, az ajánlatkérő ellenszolgáltatása a szolgáltatás hasznosítási jogának meghatározott időre történő átengedése vagy e jog átengedése pénzbeli ellenszolgáltatással együtt, amely együtt jár a szolgáltatás hasznosításához kapcsolódó működési kockázatnak a koncessziós jogosult általi viselésével.

A javaslat szerinti előírásoknak a hazai szabályozási környezetbe illeszkedésével kapcsolatban szólni kell a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényhez és a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvényhez való viszonyról. Mindenekelőtt ki kell emelni, hogy e törvények az irányelvétől eltérő koncesszió fogalmat használnak, amelynek sajátos tárgya az állami monopóliumok gyakorlásának átengedése. A fogalmak elkülöníthetősége érdekében az irányelvi rendelkezések átültetésekor a törvényjavaslat nem használja a koncessziós szerződés kifejezést, hanem az építési és szolgáltatási koncesszió, valamint a koncessziós beszerzési eljárás megnevezéseket használja, utalva arra, hogy az irányelvi rendelkezések a koncessziót a beszerzést megvalósító szerződések egyik formájaként szabályozzák. A nemzeti vagyonról szóló törvény és a koncessziós törvény szerinti koncessziós szerződések közül azokra kell a törvényjavaslat szabályait alkalmazni, amelyek beszerzést valósítanak meg. Az új irányelv nem vonatkozik az olyan megállapodásokra, amelyekben az állam csak engedélyezi egy gazdasági tevékenység végzését, meghatározza

annak feltételeit, és amelynek alapján a gazdasági szereplőnek nem kikényszeríthető kötelezettsége a szolgáltatás nyújtása.

A koncessziós tárgyak kapcsán a javaslat 8. § (7) bekezdése határozza meg a működési kockázat fogalmát, valamint a kockázatviselés módját. Eszerint építési vagy szolgáltatási koncesszió alkalmazásakor akkor tekinthető úgy, hogy a koncessziós jogosult viseli a működési kockázatot, ha nem garantált, hogy megtérülnek a koncesszió tárgyát képező építmény vagy szolgáltatás létrehozása és üzemeltetése során eszközölt beruházásai, illetve felmerült költségei. A koncessziós jogosult lehetséges vesztesége nem lehet csupán névleges vagy elhanyagolható. A működési kockázat keresleti kockázatból, kínálati kockázatból, vagy e két kockázat együtteséből adódhat, és fennállásának megítéléséhez csak a koncessziós jogosult által nem befolyásolható tényezőkből eredő kockázatok vehetőek figyelembe.

Kivételek

A javaslat a kivételek meghatározását alapvetően nem helyezi új alapokra, azonban több, a hatályos törvényben szereplő kivételi kört nem vesz át a hatályos közbeszerzési törvényből. A javaslat emellett bizonyos esetekben – az uniós követelményekkel való nagyobb összhang biztosítása érdekében – újradefiniálja egyes kivételek körét, illetve bevezeti azokat az új kivételeket, amelyek az új közbeszerzési irányelvekben jelentek meg.

A fentiekben említett újdonságok körében elsőként kell kiemelni az ún. minősített vagy titkos beszerzések körét. E tekintetben a hatályos magyar szabályozás nem volt teljes mértékben összhangban az európai uniós irányelvi előírásokkal, tekintettel arra, hogy a kivétel fennállása esetén alkalmazandó – lényegében a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról szóló 2009/81/EK irányelv (a továbbiakban: védelmi irányelv) szerint – eljárásrendet végrehajtási rendeletekben rendezte, míg a jogorvoslati szabályokat – mivel arra vonatkozó törvényi szintű szabályozást kellett adni – a Közbeszerzési Döntőbizottságra telepítette. Az uniós közbeszerzési irányelvek hatálya alól az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (EUMSZ) 346. cikke szerinti kivételi körbe tartozó esetekre, valamint az előző esetkörökbe nem tartozó olyan beszerzésekre, amelyek esetében a tagállami érdekek védelme kevésbé korlátozó intézkedésekkel nem biztosítható, szintén az említett végrehajtási rendeletek alkalmazása volt követelmény. E kivételek kezelését a javaslat teljes mértékben új alapokra kívánja helyezni, az irányelvi előírásoknak megfelelően. Erre tekintettel a javaslat elválasztja egymástól az említett három esetkört, és kimondja, hogy a védelmi irányelv szerinti esetkörökben külön törvény szabályai – amelyek tekintetében a javaslat ily módon külön, a védelmi irányelv szabályait átültető törvény készítését irányozza elő – szerint kell eljárni. A törvényi szabályozás indoka, hogy a védelmi irányelv szabályait átültető új törvénynek a jogorvoslatok szabályait is tartalmaznia kell majd, tekintettel arra, hogy a javaslat jogorvoslatokra vonatkozó szabályai a hatályos törvényből nem veszik át a minősített beszerzésekre vonatkozó speciális eljárási szabályokat. Mivel a másik kettő esetkör a ily módon létrehozandó külön törvény esetében is kivételi körbe tartozó lesz, a javaslat hangsúlyozza, hogy ez utóbbiak esetében a kivétel továbbra is csak abban az esetben alkalmazható, ha az Országgyűlés illetékes bizottsága külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő kezdeményezés alapján hozott előzetes döntésében a külön törvény alkalmazása alól felmentést adott. Az EUMSZ 346 cikke szerinti, illetve azon beszerzések esetében tehát,

amelyek esetében a tagállami érdekek védelme kevésbé korlátozó intézkedésekkel nem biztosítható, a kivétel alkalmazásához továbbra is szükséges lesz külön jogszabály – a felhatalmazó rendelkezések alapján kormányrendelet – készítése, amelynek a javaslat szabályai alapján ki kell terjedni az országgyűlési bizottsághoz címzett mentesítési kérelem benyújtásának módjára és feltételeire is.

A javaslat pontosítja az ún. házon belüli (in house) szerződésekre vonatkozó kivételi szabályokat. A változatás indoka, hogy az új közbeszerzési irányelvekbe beemelésre került az az eredetileg az Európai Bíróság gyakorlatában kialakult konstrukció, ezért az irányelvek átültetése során az irányelvi szabályokat át kellett emelni a javaslatba (ennek eredménye például a hatályos törvényben nem szereplő, magántőke részesedés tilalmára vonatkozó fordulat beemelése a javaslat szövegébe). A változtatások kapcsán kiemelendő, hogy a javaslat már nem tartalmazza a hatályos törvény azon előírását, amely szerint az ajánlatkérővel szerződő társaságnak az ajánlatkérő 100%-os mértékű tulajdonában kell lennie, azért a jövőben akár a közvetlen irányítási vagy felügyeleti jog is meglapozhatja e szerződéses konstrukció fennállását, feltéve, hogy a kivételi esetkörben említett további feltételek is maradéktalanul megvalósulnak. Az említett változtatások mellett a javaslat kiterjeszti a szerződéses konstrukció alkalmazását. Az új szabályok egyrészt lehetővé teszik az in house szerződés „ellentétes irányú” megkötését, valamint az ún. „horizontális in house” szerződés megkötését. A javaslat szerint ugyanis a konstrukció abban az esetben is alkalmazható, ha a közbeszerzési szerződést a kontrollált jogi személy ajánlatkérőként eljárva köti meg a felette kontrollt gyakorló ajánlatkérővel, vagy az ajánlatkérő által a javaslat 9. § (1) bekezdés *h)* pontja szerint kontrollált más jogi személlyel.

Az in house szerződésekhez hasonló konstrukcióként a javaslat átemeli az irányelvekből a különböző ajánlatkérők közötti, közszolgáltatások ellátására irányuló együttműködési megállapodások kötésének kivételi körbe helyezését. E kivétel a javaslat szerint abban az esetben alkalmazható, ha az ajánlatkérők együttműködéssel érintett tevékenységének éves nettó árbevétele meghaladja az ajánlatkérő éves nettó árbevételének 80%-át.

Mind az in house szerződések, mind az ajánlatkérők közötti együttműködés tekintetében – azon uniós irányelvi előírásokra figyelemmel, mely az említett tevékenységek százalékos arányának megállapításához az átlagos összárbevételt vagy más megfelelő, tevékenység alapú mérőszámot, például a releváns jogi személynél vagy az ajánlatkérő szervnél a szerződés odaítélését megelőző három évben a szolgáltatások, áruk és építési beruházások miatt felmerülő költségeket kell figyelembe venni – a javaslat rögzíti, hogy azon ajánlatkérők esetében, amelyeknél az éves nettó árbevétel nem értelmezhető, az ajánlatkérő vagy az ajánlatkérő által kontrollált más jogi személy részére végzett tevékenységek ellátásának arányát az azzal kapcsolatban a szerződéskötést megelőző három évben felmerült költségek alapul vételével kell megállapítani [9. § (7) bekezdés].

A javaslat az irányelvi előírásoknak megfelelően kibővíti a központi beszerző szervektől történő beszerzések megvalósítására vonatkozó kivételt, és akként rendelkezik, hogy a központi beszerző szerv által közbeszerzési eljárás útján beszerzett áru, szolgáltatás vagy építési beruházás megrendelésére azon szervezetek részéről, amelyek javára a központi beszerző szerv közbeszerzési szerződést kötött, valamint a központi beszerző szervek által nyújtott járulékos közbeszerzési szolgáltatások megrendelése esetében sem kell közbeszerzési eljárást lefolytatni.

A javaslat pontosítja az audiovizuális vagy rádiós médiaszolgáltatásokra vonatkozó kivételi esetkört, annak érdekében, hogy a szöveg egyértelműen juttassa kifejezést, hogy e kivételi esetkör alkalmazására kizárólag audiovizuális vagy rádióz médiaszolgáltatók esetében alkalmazható, kivéve az audiovizuális vagy rádiós médiaszolgáltatótól megrendelt műsorszám szolgáltatására vagy műsoridőre vonatkozó szerződéseket.

Tekintettel arra, hogy az új közbeszerzési irányelvek értelmében az uniós közbeszerzési értékhatárokat elérő értékű jogi szolgáltatások már nem esnek teljes mértékben kivételi körbe, a javaslatnak át kellett vennie az irányelvekből azokat a rendelkezéseket, amelyek a szűk körben még kiviteli körbe tartozó egyes sajátos jogi szolgáltatásokat határozzák meg. Erre figyelemmel a javaslat akként rendelkezik, hogy a jogi szolgáltatások közül csak az alábbi speciális szolgáltatások megrendelése esetében mellőzhető közbeszerzési eljárás lefolytatása:

a) ügyvéd által ellátott jogi képviselet bírósági, választottbírósági, hatósági, békéltetői vagy közvetítői eljárásban, valamint az ehhez kapcsolódó, ügyvéd által nyújtott jogi tanácsadás,
b) közjegyző által nyújtott hitelesítési szolgáltatás,
c) jogszabály alapján vagy bíróság által kirendelt vagyonkezelő, gyám vagy gondnok által nyújtott, valamint egyéb olyan jogi szolgáltatások, amelyek ellátása felett a kirendelő bíróság felügyeletet gyakorol,
d) tagállami hatósági hatáskör gyakorlását megtestesítő szolgáltatások.

A 2014/24/EU irányelv 10. cikk *f)* pontja – és ennek megfelelően a közszolgáltatói és a koncessziós irányelv is – akként rendelkezik, hogy az irányelv nem alkalmazandó azokra a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésekre, amelyek tárgya kölcsönök nyújtása, függetlenül attól, hogy értékpapírok vagy egyéb pénzügyi eszközök kibocsátásával, vételével, eladásával vagy átruházásával kapcsolatosak-e. Bár az irányelv hivatkozott rendelkezése a „kölcsön” kifejezést használja, az irányelv (26) preambulumbekezdése kiemeli, hogy: „Végezetül azt is egyértelművé kell tenni, hogy a hiteleket, függetlenül attól, hogy értékpapírok vagy más pénzügyi eszközök kibocsátásához vagy ezekkel végzett más műveletekhez kapcsolódnak-e, ki kell zárni ezen irányelv hatálya alól.” Erre tekintettel a javaslat a kivételek körében helyezi el a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti hitel- és kölcsönszerződések megkötését (a hatályos közbeszerzési törvényben a hitelszerződések a nemzeti eljárási rendben képeznek csak kivételt).

Közszolgáltató ajánlatkérők esetében alkalmazandó további kivételek

A javaslat külön szakaszokban tartalmazza a közszolgáltatók esetében alkalmazandó kivételeket, azzal, hogy a javaslat 9. §-ában alkalmazandó általános kivételi esetek is természetesen alkalmazandók a közszolgáltatók esetében is. A közszolgáltatókra vonatkozó konkrét kivételi esetetek a hatályos szabályozáshoz képest érdemben nem változtak.

Koncessziók esetében alkalmazandó további kivételek

A javaslat külön szakaszban tartalmazza azokat a kivételeket, amelyek kizárólag a koncessziós tárgyak esetében alkalmazhatók. Ezekkel kapcsolatban is hangsúlyozni kell, hogy a javaslat 9. §-ában meghatározott kivételek, illetve a közszolgáltatók esetében alkalmazandó kivételek a koncessziós tárgyak esetekben is megfelelően alkalmazandók.

A közbeszerzési értékhatárok

A javaslat a közbeszerzési értékhatárok meghatározása tekintetében a hatályos közbeszerzési törvény szabályait veszi át. Ennek megfelelően a javaslat nem tartalmazza sem a nemzeti sem az uniós közbeszerzési értékhatárok számszerű értékeit. Az uniós értékhatárok tekintetében továbbra is irányadó, hogy azokat az Európai Bizottság két évente vizsgálja felül és határozza meg az új értékeket, valamint azok nemzeti valutákban meghatározott összegét. A felülvizsgált uniós értékhatárokat rendeletek tartalmazzák, de ezek a rendeletek közbeszerzési irányelveket módosítanak, így a módosított irányelvet kell átültetéssel megjeleníteni a belső jogban. Erre figyelemmel a törvény úgy rendelkezik, hogy az aktuális uniós értékhatárokat a költségvetési törvényben kell átültetni. A nemzeti közbeszerzési értékhatárok ugyancsak minden évben a költségvetési törvényben kerülnek meghatározásra.

Annak érdekében, hogy a jogalkalmazók egyszerűen tájékozódhassanak az irányadó közbeszerzési értékhatárokról, a javaslat a hatályos törvényhez hasonlóan előirányozza, hogy a Közbeszerzési Hatóság az uniós és a nemzeti értékhatárokat minden év elején közzétegye honlapján. A Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételt már nem követeli meg a javaslat, tekintettel arra, hogy a Közbeszerzési Értesítő jelenleg már ugyancsak a Közbeszerzési Hatóság honlapján érhető el elektronikusan, így annak törvényi rögzítése, hogy a Hatóságnak honlapján pontosan hol kell az értékhatárokra vonatkozó tájékoztatást közzétennie, lényegében nem szükséges.

A közbeszerzés becsült értéke

A közbeszerzés becsült értékének meghatározására vonatkozó szabályokat a javaslat kis mértékben változtatja meg, amely elsősorban a becsült érték fogalmi meghatározásában érhető tetten. A javaslat szerint a közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált – általános forgalmi adó nélkül számított, a 17-20. §-okban foglaltakra tekintettel megállapított – teljes ellenszolgáltatást kell érteni. Opcionális részt tartalmazó ajánlatkérés esetén a teljes ellenszolgáltatásba az opcionális rész értékét is bele kell érteni.

Lényeges eltérés tehát a hatályos törvényi szabályozáshoz képest, hogy a javaslat szerint a becsült érték alatt már nem a közbeszerzése megkezdésekor kért vagy kínált legmagasabb összegű teljes ellenszolgáltatást, hanem az adott piacon általában kért vagy kínált teljes ellenszolgáltatást kell érteni. Ennek indoka az irányelvi előírásokhoz való igazításon túlmenően, hogy a legmagasabb összegű teljes ellenszolgáltatás meghatározása sok esetben nem volt reális, és problémát okozott a fedezet előzetes rendelkezésre bocsátása tekintetében is, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérők a fedezetet a becsült értékhez igazítják általában. További probléma volt a korábbi szabállyal kapcsolatban, hogy amennyiben az eljárás során olyan ajánlat érkezett, amely meghaladta az ajánlatkérő által előzetesen kalkulált „legmagasabb” ellenszolgáltatás összegét, akkor az lényegében minden esetben az ajánlatkérő hibás eljárását feltételezte, tekintettel arra, hogy becsült értékként nem a piacon elérető legmagasabb ellenszolgáltatást vette figyelembe előzetesen becsült értékként. Ehhez kapcsolódóan megemlítendő, hogy a javaslat 126. § (6) bekezdése a koncessziós beszerzési eljárások kapcsán rögzíti, hogy az eljárás akkor is eredménytelen, ha az értékelést követően megállapítható, hogy az értékelési szempontok szerint legkedvezőbb ajánlat alapján a koncesszió értéke magasabb a becsült értéknél, és amennyiben az eljárás megindításakor az előbbit tekintették volna becsült értéknek, az eljárásban alkalmazott nemzeti szintű közzététel

helyett a külön jogszabályban foglaltak szerinti európai uniós közzétételre kellett volna, hogy sor kerüljön.

A javaslatban újdonságként szerepel, hogy a szabályozás lehetőséget teremt arra, hogy az ajánlatkérő különálló (például területileg elkülönülő, decentralizált), önállóan gazdálkodó szervezeti egységei esetében a becsült érték külön-külön kerüljön meghatározásra. Ennek megfelelően a javaslat rögzíti, hogy amennyiben az ajánlatkérő szervezet több különálló működési egységből áll, a közbeszerzés becsült értékének meghatározása során valamennyi működési egység beszerzési igényét együttesen kell figyelembe venni, kivéve, ha egy különálló működési egység saját gazdasági szervezettel, és ily módon működési költségvetése felett önálló rendelkezési joggal bír. Ez utóbbi esetben a közbeszerzés becsült értékét az érintett különálló működési egység szintjén is meg lehet határozni.

A dolog használatára, vagy hasznosítására vonatkozó jog megszerzésére irányuló árubeszerzések, a rendszeresen vagy az időszakonként visszatérően kötött árubeszerzés vagy szolgáltatás-megrendelés tárgyú szerződések esetében a becsült érték meghatározására vonatkozó részletszabályok nem változnak, mint ahogyan az egyes, a javaslatban meghatározott szolgáltatások (olyan szerződés esetében, amely nem tartalmazza a teljes díjat, biztosítás, banki és egyéb pénzügyi szolgáltatások tervezés) esetében sem. Az építési beruházások becsült értékének meghatározására vonatkozó szabályozás logikája a hatályos törvény által meghatározott irányt követi, a szöveg azonban a hatályos törvényhez képest pontosításra kerül. Eszerint az építési beruházás becsült értékének megállapításakor a teljes – műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet képező – építési beruházásért járó ellenértéket kell figyelembe venni. Az építési beruházás becsült értékébe be kell számítani a megvalósításához szükséges, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áruk és szolgáltatások becsült értékét is [17. § (5) bekezdés].

A javaslat meghatározza a keretmegállapodás, dinamikus beszerzési rendszer, innovációs partnerség és a tervpályázat becsült értékének meghatározására vonatkozó szabályokat.

A javaslat a részekre bontás tilalmára vonatkozó szabályokat az építési beruházások becsült értékének meghatározására vonatkozó szabályokhoz hasonlóan szabályozza újra. A javaslat e tekintetben is követi a hatályos szabályozás logikáját, azonban a könnyebb kezelhetőség érdekében pontosítja a törvény szövegét. Ennek megfelelően a javaslat akként rendelkezik, hogy amennyiben egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatás megrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Ezen szabály tekintetében az „egy építési beruházás” kifejezés a javaslat fentiekben már említett, 17. § (5) bekezdése szerinti meghatározásra, a szolgáltatás megrendelések esetében pedig az „ugyanazon közvetlen cél” a Közbeszerzési Hatóság hatályos törvény szabályaira vonatkozó útmutatójában meghatározott tartalomra utal (eszerint például a különböző oktatási tárgyú szolgáltatások esetében a kőműves képzést nem kell a szülésznő képzéssel egységesen kezelni, illetve nem kell azok értékét összevonni a becsült érték meghatározása szempontjából, ahogyan a különböző építési beruházáshoz vagy támogatáspolitikai értelemben vett projektekhez kapcsolódó azonos vagy a hasonló szolgáltatás megrendeléseket sem, azonban például az ugyanazon épületre vonatkozó engedélyezési tervdokumentáció elkészítésének értékét az esetleges kivitelezési tervdokumentáció értékével össze kell vonni, adott esetben még akkor is, ha azok különböző projektekhez kapcsolódnak). Az

árubeszerzések esetében a korábban sokszor kifogásolt „hasonló áruk” kifejezést is pontosítja a javaslat szövege. A javaslat szerint az „azonos” áruk beszerzésének értékét összevontan kell kezelni, a „hasonló” kifejezést pedig a „hasonló felhasználásra szánt áruk” kifejezés váltja fel, ami segíti a jogalkalmazást annak megítélésében, hogy mit kell hasonló árunak tekintetni e szabály alkalmazása szempontjából.

A javaslat szintén megtartja, azonban a könnyebb érthetőség érdekében pontosítja a kisebb értékű közbeszerzések leválasztására vonatkozó szabályt.

A koncesszió becsült értéke

A közbeszerzési szabályozást jellemző régi hiányosságot pótol a javaslat azáltal, hogy pontosan meghatározza azt is, hogy az ajánlatkérőnek miként kell meghatároznia a koncessziós tárgyak becsült értékét. E tekintetben a javaslat főszabály szerint akként rendelkezik, hogy az építési vagy szolgáltatási koncesszió becsült értéke a közbeszerzés megkezdésekor a koncessziós jogosult által a szerződés időtartama alatt várható, a koncesszió tárgyát képező építési beruházásból, illetve szolgáltatás megrendelésből, valamint az ezekhez kapcsolódó árubeszerzésekből származó teljes – általános forgalmi adó nélkül számított – árbevétel.

A fenti főszabály tekintetében a javaslat további speciális kiegészítő szabályokat alkot, amelyeket a koncesszió becsült értékének meghatározása során figyelembe kell venni, mint például:

- a koncesszió tárgyát képező építmények használói, vagy a szolgáltatások igénybe vevői által fizettet díjakból és bírságokból származó bevétel, ide nem értve az ajánlatkérő nevében beszedett díjakat és bírságokat;
- az ajánlatkérő által a koncessziós jogosult részére teljesített pénzbeli ellenszolgáltatás, illetve a részére bármilyen formában biztosított pénzügyi előny, ide értve a közszolgáltatási kötelezettség ellátásáért fizetett díjazást és a közberuházási támogatásokat is;
- harmadik személyek által a koncesszió teljesítésével kapcsolatban a koncessziós jogosult részére nyújtott támogatás, illetve a részére bármilyen formában biztosított pénzügyi előny;
- a részvételre jelentkezők, vagy az ajánlattevők részére fizetendő jutalék, vagy egyéb kifizetés.

Az alkalmazandó eljárásrend

Az alkalmazandó eljárásendre vonatkozó szabályok tekintetében a javaslat rögzíti, hogy az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzések esetében a javaslat Második Részét alkalmazva, a nemzeti értékhatárokat elérő vagy meghaladó, azonban az uniós értékhatárokat el nem érő becsült értékű beszerzések esetében a javaslat Harmadik részét kell alkalmazni. Amennyiben a beszerzés tárgya építési- vagy szolgáltatási koncesszió, úgy a javaslat Negyedik része alkalmazandó, amely a koncessziós tárgyak esetében alkalmazandó speciális szabályokat tartalmazza.

Amennyiben a beszerzés tárgya a javaslat 3. mellékletében található ún. szociális vagy egyéb szolgáltatás, úgy a javaslat nemzeti eljárási rendre vonatkozó Harmadik része alkalmazandó.

Ha a beszerzés tárgya a javaslat 3. mellékletében található szociális vagy egyéb szolgáltatás beszerzésére irányuló koncesszió, akkor ugyancsak a javaslat Negyedik része lesz alkalmazandó.

A közszolgáltatói szerződésre, illetve a tervpályázati eljárásokra vonatkozó szabályok külön jogszabályban, végrehajtási rendeletben kerülnek elhelyezésre.

Vegyes beszerzések

Az új közbeszerzési irányelvek a vegyes beszerzésekre vonatkozó előírásokat a korábbi szabályozáshoz képest teljesen új alapokra helyezik. Általánosan megállapítható, hogy a vegyes beszerzésekkel kapcsolatos rendelkezések jelentősen bonyolódtak, hiszen amellett, hogy mindhárom irányelv meghatározza a vegyes beszerzésekre vonatkozó sajátos szabályait, számos esetben utalnak vissza egymás rendelkezéseinek alkalmazására.

A javaslat mindhárom irányelv vegyes beszerzésekre vonatkozó előírásait tartalmazza, ennek megfelelően főszabályként előírja, hogy vegyes szerződések esetében a közbeszerzési eljárásra alkalmazandó szabályokat a szerződés fő tárgyának függvényében kell meghatározni. Amennyiben a közbeszerzés tárgyát képező beszerzés a 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatást, valamint ezektől eltérő további szolgáltatást is magában foglal a beszerzés fő tárgyát a legmagasabb értékű beszerzési tárgy jelenti.

A javaslat az általánosan alkalmazandó szabályoktól eltérő speciális előírásokat mind az építési és szolgáltatási koncesszió, mind pedig a közszolgáltatói vegyes szerződések esetében külön részletezi, továbbá kiemeli, hogy a vegyes beszerzésekre vonatkozó rendelkezések [22-24. §] esetében a közbeszerzési eljárás alatt a koncessziós beszerzési eljárás nem értendő.

A javaslat 23. §-ában külön szabályozza azt az esetet is, amikor – a 22. §-ban foglalt eseteken kívül – egy beszerzés különböző elemeire eltérő jogi szabályozás vonatkozik akár úgy, hogy a javaslat alapján eltérő szabályok alkalmazandóak, akár úgy, hogy a beszerzés részben nem tartozik a javaslat hatálya alá.

A javaslat a közszolgáltató ajánlatkérők esetében külön kiemeli, hogy ezek a rendelkezések akkor alkalmazandóak, ha a beszerzés eltérő jogi szabályozás alá tartozó elemei egyaránt az ajánlatkérő közszolgáltató tevékenysége folytatásának célját szolgálják.

A javaslat 23. §-a szerint a szerződés megkötésére vonatkozó szabályokat alapvetően az határozza meg, hogy a beszerzés különböző elemei objektíve szétválaszthatóak, avagy nem, ennek megfelelően mindkét esetkör vonatkozásában előírja az alkalmazandó szabályokat. Amennyiben a beszerzés különböző elemei objektíve nem szétválaszthatóak, a szerződés megkötésére vonatkozó szabályokat a beszerzés fő tárgya határozza meg. Amennyiben a beszerzés különböző elemei objektíve szétválaszthatóak, az alkalmazandó szabályokat az határozza meg, hogy az ajánlatkérő a beszerzés egyes elemeire külön szerződéseket vagy az egész beszerzésre egy szerződést köt.

A javaslat 24. §-ában meghatározott szabályokat abban az esetben kell alkalmazni, amennyiben a beszerzés részben a javaslat hatálya alá tartozó, részben pedig védelmi, biztonsági okok vagy Magyarország biztonságához fűződő alapvető érdekeivel kapcsolatos információk miatt a javaslat hatálya alól kivételt képező elemekből áll. Az alkalmazandó

szabályokat ebben az esetben is az határozza meg, hogy a beszerzés különböző elemeit objektíve szét lehet-e választani. Amennyiben a beszerzés különböző elemei objektíve szétválaszthatóak, az ajánlatkérő döntheti el, hogy a beszerzés egyes elemeire külön szerződéseket vagy az egész beszerzésre egyetlen szerződést köt.

IV. Fejezet

A közbeszerzési eljárások alanyaira vonatkozó rendelkezések

Összeférhetetlenség

Az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok tekintetében a javaslat a jogalkalmazási tapasztalatok alapján a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény, illetve a hatályos törvény szabályainak vegyítésével hoz létre új szabályt. Ennek oka, hogy míg a 2003. évi CXXIX. törvény tekintetében a taxatív módon és konkrétan meghatározott esetekre előirányzott automatikus összeférhetetlenség okozott problémát a jogalkalmazóknak azzal, hogy sok esetben indokolatlanul zárt el potenciális gazdasági szereplőket a közbeszerzésekben való részvételtől, addig a hatályos törvény épp ellenkezőleg, a túlzottan rugalmas szabályozással gyakorlatilag megítélhetetlenné tette az összeférhetetlenségi helyzetek megítélését.

A javaslat szerinti összeférhetetlenségi szabályozás megtartja azt az alapvető elvárást az ajánlatkérővel szemben, hogy az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását. Ezzel összefüggésben a javaslat a hatályos szabályozással egyezően kimondja azt is, hogy összeférhetetlen és nem vehet részt az eljárás előkészítésében és lefolytatásában az ajánlatkérő nevében olyan személy vagy szervezet, amely funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlására bármely okból, így különösen gazdasági érdek vagy az eljárásban részt vevő gazdasági szereplővel fennálló más közös érdek miatt nem képes.

A fentieken túlmenően azonban az eljárásban részt vevő gazdasági szereplőkre vonatkozó hatályos törvény szerinti összeférhetetlenségi szabályok kiegészítésre kerülnek néhány olyan jellemző esettel, ahol az összeférhetetlenség fennállásának a valószínűsége a legnagyobb. ennek megfelelően a javaslat rögzíti, hogy összeférhetetlen és nem vehetnek részt az eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetként az alábbi személyek vagy szervezetek, amennyiben közreműködésük az eljárásban a verseny tisztaságának sérelmét eredményezheti:

- *a)* az ajánlatkérő által az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont személy vagy szervezet,
- *b)* az a szervezet, amelynek
  - *ba)* vezető tisztségviselőjét vagy felügyelőbizottságának tagját,
  - *bb)* tulajdonosát,
  - *bc)* a *ba)-bb)* pont szerinti személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. pont szerinti közeli hozzátartozóját az ajánlatkérő az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevonta.

A fenti rendelkezés értelmében tehát, amennyiben az említett szervezetek vagy személyek az ajánlatkérő által folytatott közbeszerzési eljárásban részt vesznek ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetként, esetükben az ajánlatkérőnek mindig különös gonddal kell megvizsgálnia az esetleges összeférhetetlenség fennállását. Az ilyen szervezetek és személyek is csak akkor zárhatóak azonban ki a közbeszerzési eljárásból összeférhetetlenség miatt, ha közreműködésük az eljárásban – bármilyen okból, például az általuk birtokolt többletinformációk miatt – a verseny tisztaságának sérelmét eredményezheti. Amennyiben azonban ilyen veszély nem áll fenn, ezek a szervezetek is részt vehetnek az eljárásban. Megjegyzendő, hogy az a körülmény, ha egy gazdasági szereplő annak ellenére rendelkezik az adott közbeszerzésre vonatkozóan a verseny befolyásolására alkalmas többletinformációkkal, hogy az ajánlatkérő őt a közbeszerzési eljárásba nem vonta be, már nem az összeférhetetlenség körébe, hanem a javaslat 62. § (1) bekezdés *j)* pontja szerinti kizáró ok körébe tartozik.

A javaslat a hatályos szabályozáshoz hasonlóan rögzíti, hogy nem eredményez összeférhetetlenséget, az olyan személy (szervezet) részvétele az eljárásban, akitől, illetőleg amelytől az ajánlatkérő az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet-, illetőleg piacfelmérés, a közbeszerzés becsült értékének felmérése érdekében a közbeszerzés megkezdése időpontjának megjelölése nélkül, kizárólag a felmérés érdekében szükséges adatokat közölve kért tájékoztatást, valamint akitől, illetőleg amelytől az ajánlatkérő a támogatásra irányuló igény (pályázat) benyújtásához szükséges árajánlatot kapott. E két esetkör azonban a javaslatban kiegészül egy további esettel, arra tekintettel, hogy a közbeszerzések előkészítése körében a javasat lehetőséget teremt az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők közötti ún. előzetes piaci konzultáció lefolytatására. E tekintetben a javaslat rögzíti, hogy az összeférhetetlenség azon személyekkel, illetve szervezetekkel szemben sem áll fenn, amelyek az ajánlatkérő által folytatott előzetes piaci konzultációban [28. § (4) bekezdés] részt vettek. Mindegyik esetkörnél további feltétel továbbra is, hogy az ajánlatkérő nem közölt az érintett személlyel vagy szervezettel a közbeszerzési eljárás során az összes ajánlattevő vagy részvételre jelentkező részére rendelkezésre bocsátott adatok körét meghaladó információt.

A javaslat a gazdasági szereplők számára az irányelvi rendelkezések alapján kimentési lehetőséget is biztosít és kimondja, hogy Az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az eljárásból e § alapján csak akkor zárható ki, ha közbeszerzési eljárásban részt vevő gazdasági szereplők esélyegyenlősége más módon nem biztosítható. A kizárást megelőzően az ajánlatkérő köteles biztosítani annak lehetőségét, hogy az érintett gazdasági szereplő bizonyítsa, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétele az esélyegyenlőséget és a verseny tisztaságát nem sérti, vagy az összeférhetetlenségi helyzetet más módon elhárítsa.

Az ajánlatkérőkre vonatkozó közös szabályok

Az ajánlatkérőkre vonatkozó közös szabályok a Közbeszerzési Hatóság által vezetett ajánlatkérői nyilvántartásra, illetve a nyilvántartásba való bejelentkezésre, a közbeszerzési szabályzat készítésére, valamint a bírálóbizottságra vonatkozó szabályokat tartalmazzák, a hatályos törvény előírásainak megfelelően.

Az eljárás előkészítése

A javaslat szintén hiánypótló jelleggel kitér a közbeszerzési eljárások előkészítésével kapcsolatos szabályok meghatározására is. A szabályozás indoka, hogy a gyakorlati

tapasztalatok alapján az volt megállapítható, hogy közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések teljesítése sok esetben azért volt problémás és ütközött gyakorlati, illetve jogi (például szabálytalan szerződésmódosítás) akadályokban, mert az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását nem megfelelően készítette elő, és ennek következtében már a megfelelő ajánlattétel sem volt lehetséges.

A javaslat ennek kiküszöbölése érdekében külön szakaszban rendelkezik a közbeszerzési eljárások előkészítéséről, és ennek keretében kimondja, hogy az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható, gazdasági szempontból pedig reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembe vételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére.

A javaslat a becsült érték meghatározását a közbeszerzési eljárás előkészítése tekintetében külön is kiemeli, azzal, hogy példálózó felsorolásban nyújt segítséget az ajánlatkérőknek az erre vonatkozóan igénybe vehető eszközökről. Az ajánlatkérők természetesen más megfelelő módszert is alkalmazhatnak.

A Kormány által elfogadott új közbeszerzési törvény-koncepcióban foglaltak szerint a javaslat építési beruházások esetében tartalmazza, hogy az eljárás csak a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő tendertervek birtokában indítható meg, illetve szól a tervellenőrzésről és tervezői művezetésről is. Az ezekre vonatkozó speciális szabályokat külön jogszabályban kell meghatározni.

A javaslat a közbeszerzési eljárások előkészítése körében lehetőséget teremt az ajánlatkérő számára arra, hogy a potenciális gazdasági szereplőkkel ún. előzetes piaci konzultációt folytasson a közbeszerzési eljárás előkészítése és a gazdasági szereplőknek az általa lefolytatni kívánt közbeszerzési eljárásról való tájékoztatása érdekében. A javaslat hangsúlyozza azonban, hogy az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést – különösen a releváns információk közlését a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a megfelelő ajánlattételi határidő meghatározását – megtenni a verseny tisztaságára, a gazdasági szereplők esélyegyenlőségére és egyenlő elbánására vonatkozó alapelvek érvényesülése érdekében, amelyekről az ajánlatok (részvételi jelentkezések) elbírálásáról szóló összegezésben is számot kell adnia.

Közös közbeszerzési eljárások

A javaslat a hatályos szabályozás rendelkezéseinek átvételével fenntartja annak lehetőségét, hogy az ajánlatkérők a közbeszerzési eljárásokat közösen folytassák le.

Az irányelvi rendelkezéseken alapuló új lehetőség a javaslatban, hogy az ajánlatkérő az Európai Unió más tagállamából származó ajánlatkérővel közösen is megvalósíthat közbeszerzést, azaz lefolytathat közbeszerzési eljárást, illetve köthet keretmegállapodást, vagy működtethet dinamikus beszerzési rendszert. Ennek feltételeit az érintett ajánlatkérőknek

együttműködési megállapodásban kell rögzíteniük, kivéve abban az esetben, ha az együttműködésről nemzetközi megállapodás rendelkezik.

A javaslat lehetőséget teremt arra is, hogy az ajánlatkérő beszerzési igényét az Európai Unió más tagállamában található központi beszerző szerv szolgáltatásainak igénybe vételével elégítse ki, illetve az Európai Unió más tagállamából származó ajánlatkérővel együtt hozzon létre központi beszerző szervet.

Központosított közbeszerzés

A központosított közbeszerzésre vonatkozó szabályok tekintetében a javaslat átveszi a hatályos törvény szabályait. Ennek megfelelően a Kormány az általa irányított vagy felügyelt költségvetési szervek, alapított közalapítványok, valamint azon állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek vonatkozásában, amelyek felett közvetlenül vagy közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni továbbra is jogosult elrendelni a beszerzések központosított megvalósítását, és az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott szervezetekre vonatkozó központosítási lehetőség, illetve a központi kormányzati kommunikációs feladatok ellátásával kapcsolatos központosítási lehetőség is fennmarad.

A fentieken túlmenően azonban a javaslat általánosságban is megteremti a lehetőségét annak, ahogy a javaslat hatálya alá tartozó ajánlatkérők bármilyen beszerzési tárgyra vonatkozóan közös központi beszerző szervet hozzanak létre vagy maguk közül az egyik ajánlatkérőt központi beszerző szervként jelöljék ki, és közbeszerzéseket ily módon összevontan, központosítottan folytassák le. A központosított közbeszerzési rendszert létrehozó ajánlatkérők együttműködésének szabályait ebben az esetben is együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

Fenntartott szerződések

A javaslat a védett foglalkoztatók és a szociális foglalkoztatási engedéllyel rendelkezők esetében továbbra is lehetőséget ad arra, hogy az ajánlatkérő fenntartsa az eljárásban való részvétel lehetőségét ezen szervezeteknek. A hatályos törvény előírásaihoz képest a megváltozott munkaképességű munkavállalók, illetve a fogyatékos munkavállalók foglalkoztatásának aránya ötven százalékról harminc százalékra csökken. További újítása a javaslatnak, hogy a fenntartási lehetőség kiterjesztésre kerül a hátrányos helyzetű munkavállalókat foglalkoztató szervezetekre illetve a védett munkahely-teremtési programokra. A hátrányos helyzetű munkavállalók fogalma az értelmező rendelkezések körében kerül meghatározásra.

A fentieken túlmenően a javaslat az irányelvi előírásoknak megfelelően egyes, a javaslat 3. mellékletében meghatározott egészségügyi, szociális és kulturális szolgáltatások esetében is lehetőséget ad az ajánlatkérőnek arra, hogy fenntartsa az eljárásban való részvétel jogát a meghatározott feltételek szerint működő nonprofit szervezeteknek.

A gazdasági szereplőkre vonatkozó közös szabályok

A javaslat a hatályos törvényből átveszi a gazdasági szereplők közbeszerzési eljárásokban való közös részvételére (közös ajánlattétel, közös részvételi jelentkezés) vonatkozó szabályokat, azzal, hogy a hatályos törvény 26. §-ában foglalt előírás – amely szerint, ha egy

gazdasági szereplő a közbeszerzés értékének huszonöt százalékát meghaladó mértékben fog közvetlenül részt venni a szerződés teljesítésében, akkor az ajánlatban (részvételi jelentkezésben) és a szerződés teljesítése során közös ajánlattevőként (részvételre jelentkezőként) kell, hogy szerepeljen – kivétel, amelynek fenntartása a javaslat szerinti jogszabályi környezetben már nem indokolt. Ezzel kapcsolatban utalni kell a javaslat 65. § (10) bekezdésére, mely szerint az építési beruházásra vagy szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés, valamint árubeszerzésre irányuló szerződéssel kapcsolatos beállítási vagy üzembe helyezési műveletek esetén az ajánlatkérő előírhatja, hogy bizonyos alapvető fontosságú feladatokat maga az ajánlattevő vagy – közös ajánlattétel esetén – a közös ajánlattevők egyike végezzen el.

A javaslat a hatályos törvényből ugyancsak átveszi a projekttársaság létrehozatalára vonatkozó szabályokat, valamint a verseny biztosítására vonatkozó szabályokat, és kimondja, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ugyanabban a közbeszerzési eljárásban – részajánlat-tételi lehetőség biztosítása esetén ugyanazon rész tekintetében –

a) nem tehet másik ajánlatot más ajánlattevővel közösen, illetve nem nyújthat be másik részvételi jelentkezést más részvételre jelentkezővel közösen,
b) más ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező alvállalkozójaként nem vehet részt,
c) más ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező szerződés teljesítésére való alkalmasságát nem igazolhatja [65. § (7) bekezdés].

A közbeszerzési eljárásokhoz, illetve az európai uniós források felhasználásához kapcsolódóan elkövetett versenyjogi jogsértésekkel szembeni fellépés hatékonyabbá tétele érdekében előírásra kerül, hogy ha a javaslatban meghatározott személyek a közbeszerzési eljárások (ami alatt a koncessziós beszerzési eljárást is érteni kell), szerződések, építési vagy szolgáltatási koncessziók, illetve ezek módosításai közbeszerzési-jogi ellenőrzése során a Tpvt. 11. §-a, vagy az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, akkor a Tpvt. bejelentésre vagy panaszra vonatkozó szabályai szerint a GVH-nak megtett jelzés során – a minősített adat kivételével – jogosult a GVH-nak átadni az érintett közbeszerzés, szerződés, építési vagy szolgáltatási koncesszió, illetve ezek módosításai ellenőrzése révén rendelkezésére álló bármely adatot. Ezt követően az adatok GVH általi kezelése során a Tpvt. rendelkezései az irányadók.

V. Fejezet

Közzététel, kommunikáció, nyilvánosság

Közzététel

A közzétételre vonatkozó szabályok tekintetében a javaslat a hatályos törvényhez hasonlóan felsorolásban rögzíti azokat a dokumentumokat, amelyeket az ajánlatkérő nyilvános hirdetményben köteles közzétenni. Főszabály szerint a nyilvános közzététel az eljárást megindító hirdetményekre (előzetes tájékoztató, ajánlati felhívás, részvételi felhívás – ide nem értve a csak bizonyos eljárási típusok esetében alkalmazható közvetlen részvételi felhívást –, saját beszerzési szabályok szerint lefolytatott eljárást megindító felhívás, időszakos előzetes tájékoztató, előminősítési hirdetmény, tervpályázati kiírás, koncessziós beszerzési eljárást megindító felhívás), az eljárások eredményéről szóló tájékoztatókra

(tájékoztató az eljárás eredményéről, tájékoztató a tervpályázati eljárás eredményéről), valamint a szerződés módosításáról szóló tájékoztatókra vonatkozik.

Az eljárás eredményéről szóló tájékoztatókat egységesen a szerződéskötést, vagy ennek elmaradása esetén az ajánlattevőknek az elmaradásról való értesítését követő tíz munkanapon belül kell közzétételre megküldenie a Közbeszerzési Hatóságnak. A javaslat fenntartja azt a lehetőséget, hogy keretmegállapodás, illetve dinamikus beszerzési rendszer alkalmazása esetén a keretmegállapodás alapján, illetve a dinamikus beszerzési rendszer keretében megkötött szerződésekről együttesen is közzétehető az eljárás eredményéről szóló tájékoztató. Ebben az esetben a hirdetményt a megelőző negyedév során kötött szerződésekről a naptári negyedév utolsó napját követő tíz munkanapon belül kell megküldeni közzétételre.

A hirdetmények közzététele a Közbeszerzési Hatóság feladata. Az ajánlatkérő a hirdetményeket elektronikus úton köteles megküldeni a Közbeszerzési Hatóságnak a külön jogszabályban meghatározott minta szerint, a Közbeszerzési Hatóság által működtetett elektronikus hirdetménykezelő rendszer alkalmazásával.

Fontos újítást tartalmaz a javaslat a közbeszerzési dokumentumok közzétételére vonatkozóan. Az új szabályok szerint az ajánlatkérő minden egyes közbeszerzési eljárásban a közbeszerzési dokumentumokat elektronikusan, korlátlanul és teljes körűen, illetve térítésmentesen köteles a gazdasági szereplők számára rendelkezésre bocsátani. Azt, hogy a közbeszerzési dokumentumok rendelkezésre bocsátása milyen módon történik (például egy központi portálon, vagy az ajánlatkérő honlapján) a javaslat nem tartalmazza egyelőre, azt az elektronikus közbeszerzési rendszer bevezetéséig a javaslat az ajánlatkérőkre bízza. Fontos azonban, hogy az ajánlatkérő olyan megoldással éljen, amelynek alkalmazásával a közbeszerzési dokumentumokat elérő gazdasági szereplők személyét megismerheti, ami különösen az esetleges kiegészítő tájékoztatások megküldése szempontjából lehet jelentős.

A javaslat taxatív felsorolásban rögzíti azokat az eseteket, amikor az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok elektronikus rendelkezésre bocsátásától eltérhet.

Kommunikáció a közbeszerzési eljárás során

A későbbiekben bevezetendő elektronikus közbeszerzési rendszer általánossá tétele tekintetében a javaslat akként rendelkezik, hogy a közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárásokat a Közbeszerzési Hatóság által üzemeltetett elektronikus közbeszerzési alkalmazás igénybe vételével kell lebonyolítani. A rendelkezés szerinti elektronikus közbeszerzési alkalmazást a Kormány által elfogadott közbeszerzési koncepció szerint a már működő elektronikus rendszerekre kell fejleszteni, ezért a javaslat a Közbeszerzési Hatósághoz telepíti az elektronikus közbeszerzési rendszer kialakításával és működtetésével kapcsolatos feladatok ellátását, ahol az elektronikus hirdetményfeladás és közzététel már évek óta jól működik.

Az új közbeszerzési irányelvek értelmében az elektronikus közbeszerzésre való átállást a tagállamoknak későbbi időpontra kell megvalósítaniuk, ezért a javaslat 40. §-ához eltérő hatályba lépési időpont kapcsolódik.

Az elektronikus közbeszerzési rendszer bevezetéséig tartó időszakra vonatkozóan a javaslat a hatályos törvény kommunikációra vonatkozó szabályait veszi át. Ennek megfelelően az elektronikus rendszerre való átállásig az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők között a

közbeszerzési eljárással kapcsolatos minden nyilatkozattétel – ha a törvényből más nem következik – írásban történik, és az írásbeli nyilatkozatok teljesíthetőek faxon, vagy elektronikus úton, illetve kivételes esetben postai vagy közvetlen kézbesítés útján.

Nyilvánosság a közbeszerzési eljárásban

A javaslat változatlanul veszi át a hatályos törvénynek a közbeszerzési terv készítésére vonatkozó szabályait, amelynek már évek óta kialakult, stabil gyakorlata van a jogalkalmazásban, így az külön magyarázatot nem igényel.

A javaslat ugyancsak átveszi a hatályos törvénynek a Közbeszerzési Hatóság által működtetett Közbeszerzési Adatbázisban való közzétételre vonatkozó szabályait. A javaslat szerint a Közbeszerzési adatbázisban továbbra is közzé kell tenni a közbeszerzési tervet és annak módosításait, az előzetes vitarendezéssel kapcsolatos bizonyos adatokat, az ún. in house szerződéseket, a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéseket, a szerződés teljesítésére vonatkozó bizonyos adatokat, valamint az éves statisztikai összegzést. A javaslat emellett azonban a közbeszerzési eljárások nyilvánosságának és átláthatóságának biztosítása érdekében előírja azt is, hogy az ajánlatkérő köteles közzétenni a Közbeszerzési Adatbázisban a részvételi jelentkezések elbírálásáról szóló és az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezéseket is. Ezzel összefüggésben kiemelendő, hogy az ajánlatok elbírásáról szóló összegezés már jelenleg is szerepel az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény szerinti közzétételi listán, így az egyébként is nyilvános, így valójában előre lépést a részvételi jelentkezések közzététele, valamint az a körülmény jelent majd, hogy ezek a közbeszerzései eljárásokkal kapcsolatos információ is egy helyen lesznek majd megtalálhatók a jövőben.

A javaslat a közbeszerzési eljárással kapcsolatos nyilvánosságra vonatkozó szabályok körében helyezi el az üzleti titokra vonatkozó szabályokat. A hatályos törvény sok vitát kiváltó rendelkezéseit a gyakorlati tapasztalatok alapján a javaslat újragondolja, és a korábbi szabályozáshoz képest az üzleti titokra való hivatkozás lehetőségét bizonyos mértékben korlátok közé szorítja (a korábbi gyakorlatban sok esetben fordult elő, hogy egyes gazdasági szereplők teljes ajánlatukat vagy részvételi jelentkezésüket üzleti titokká nyilvánították, amely a hatályos törvény alapján is egyértelműen jogsértő gyakorlat volt, azonban a bizonytalan kimenetelű esetleges jogorvoslat okán az ajánlatkérők jobbára elfogadták ezeket az ajánlatokat, illetve részvételi jelentkezéseket is). Itt is utalni kell azonban arra, hogy a másik oldalról viszont az ajánlatokba való betekintést is többletfeltételekhez közi a javaslat.

A javaslat az üzleti titok definícióját a hatályos törvényhez és a Polgári Törvénykönyv előírásaihoz képest nem változtatja meg, továbbra is úgy rendelkezik, hogy az üzleti titkot tartalmazó irat kizárólag olyan információkat tartalmazhat, amelyek nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna. Az ilyen, üzleti titkot (ide értve a védett ismeretet is) [Ptk. 2:47. §] tartalmazó iratok nyilvánosságra hozatalát a gazdasági szereplő az ajánlatban, részvételi jelentkezésben, hiánypótlásban, valamint a javaslat 72. §-a szerinti indokolásban megtilthatja. Az ilyen iratokat továbbra is elkülönített módon kell elhelyezni, azonban többletkövetelmény, hogy a gazdasági szereplő köteles az elkülönített irathoz indokolást is csatolni arra vonatkozóan, hogy a kérdéses adat, információ milyen okból minősül üzleti titoknak, illetve, hogy az adott információ, vagy adat nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet. A javaslat azt is hangsúlyozza, hogy az indokolás nem lehet általános (például annyi, hogy „az adott információk nyilvánosságra hozatala az ajánlattevő üzleti érdekeit súlyosan sértené”),

hanem a konkrétan meg kell jelölni a veszélyeket és a valószínűsíthető sérelmeket. Ezzel összefüggésben a javaslat meghatározza azoknak az adatoknak a körét is, amelyeket a közbeszerzési eljárásban egyáltalán nem lehet üzleti titokká nyilvánítani. Ezek azonban a hatályos törvényhez képest sokkal szélesebb kört ölelnek fel. A javaslat rögzíti, hogy amennyiben a gazdasági szereplő meghatározott információk, adatok üzleti titokká nyilvánítása során az (1)-(3) bekezdésben foglaltakat nem tartotta be, úgy az ajánlatkérő hiánypótlás keretében köteles felhívni az érintett gazdasági szereplőt a megfelelő tartalmú dokumentum benyújtására. Ha az érintett gazdasági szereplő a hiánypótlási felhívásra sem nyújtja be a törvényi előírásoknak megfelelően az üzleti titkot tartalmazó dokumentumot, akkor ajánlata, vagy részvételi jelentkezése a javaslat 73. § (1) bekezdés *e)* pontja alapján érvénytelen.

Amint az a fentiekben is említésre került, a javaslat korlátok közé szorítja a más ajánlattevő ajánlatába, illetve részvételi jelentkezésébe való betekintés szabályait. Ennek indoka szintén a korábbi jogszabályi környezetben kialakult káros gyakorlat, amely szerint a gazdasági szerepelők egymás ajánlatait teljes mértékben átvizsgálták és lényegében újra értékelték annak érdekében, hátha találnak valamilyen olyan hibát, amit az ajánlatkérő esetleg nem vett észre, és ezzel a maguk javára fordíthatják a közbeszerzési eljárás eredményét. A javaslat ennek a gyakorlatnak kíván gátat vetni, tekintettel arra, hogy a javaslat azt az alapvető elvet követi, miszerint az ajánlatok és a részvételi jelentkezések értékelése nem a gazdasági szereplők, hanem az ajánlatkérő feladata. Erre tekintettel a más gazdasági szereplők ajánlatába, vagy részvételi jelentkezésbe való betekintés kapcsán a javaslat akként rendelkezik, hogy a gazdasági szereplő a betekintést csak indokolt esetben kérheti, az iratbetekintésre vonatkozó kérelemben pedig köteles megjelölni, hogy milyen feltételezett konkrét jogsértés kapcsán és az ajánlat vagy részvételi jelentkezés mely részébe kíván betekinteni. Minderre azért van szükség, mert az ajánlatkérő a betekintést csak gazdasági szereplő által megjelölt feltételezett jogsértéshez kapcsolódó jogérvényesítéséhez szükséges mértékben köteles biztosítani. A javaslat azt is rögzíti, hogy más gazdasági szereplő ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének teljes körű átvizsgálása a betekintés körében nem lehetséges.

Az eljárások dokumentálása, határidők számítása

Az eljárások dokumentálásával és a határidők számításával kapcsolatos szabályok – a korábbi szabályozási struktúrától eltérően – a javaslat V. Fejezetében a közzétételre, a kommunikációra és a nyilvánosságra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó címektől elkülönítve, önálló cím alatt kerültek elhelyezésre.

A javaslat V. Fejezetében a korábbi szabályozáshoz képest számottevő tartalmi változást nem vezetett be, a szerkezeti felépítés átláthatóbbá tétele, valamint a szabályok egyszerűsítése révén a javaslat fő célja a rendelkezések ésszerűsítése.

Ilyen az egyszerűsítést és átláthatóságot szolgáló újítás, hogy az eljárások dokumentálására és a határidők számítására vonatkozó címből kikerültek az igazolások hozzáférhetőségére vonatkozó rendelkezések, melyek célja az ajánlatkérő szervek által gyakran megkövetelt tanúsítványok és egyéb igazolások megosztásának megkönnyítse, ezáltal az adminisztrációs terhek csökkentése.

Az eljárások dokumentálására és a határidők számítására vonatkozó rendelkezések a javaslatban meghatározott valamennyi eljárás tekintetében irányadóak. Céljuk a közbeszerzés nyilvánosságának, nyilvános ellenőrizhetőségének és átláthatóságának biztosítása, valamint az eljárásokkal összefüggő adminisztratív terhek és költségek csökkentése.

A javaslat céljainak, alapelveinek, így különösen az átláthatóság és a nyilvános ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a javaslat előírja, hogy az ajánlatkérő köteles minden egyes közbeszerzési eljárását annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig írásban, vagy a közbeszerzési eljárás elektronikus lefolytatása esetén elektronikusan dokumentálni.

A javaslat meghatározza azt az időtartamot, ami alatt az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás során keletkezett összes iratot meg kell őriznie. Az időtartam kezdő időpontja a közbeszerzési eljárás előkészítésével, lefolytatásával kapcsolatban keletkezett összes irat esetében a közbeszerzési eljárás lezárulása (azaz az eljárás eredményéről szóló tájékoztató közzétételének időpontja), a szerződés teljesítésével kapcsolatos összes irat esetében pedig a szerződés teljesítésének időpontja. Az iratmegőrzési kötelezettség a fent említett időpontoktól számított legalább öt évig tart.

A javaslat, annak érdekében, hogy a szükséges iratok a jogorvoslati eljárás teljes tartama alatt is rendelkezésre álljanak, kimondja, hogy amennyiben a közbeszerzéssel kapcsolatban jogorvoslati eljárás indul, az iratokat a jogorvoslati eljárás – illetőleg bírósági felülvizsgálat esetén a felülvizsgálat – jogerős befejezéséig, de legalább öt évig meg kell őrizni.

A javaslat az ajánlatkérő kötelezettségeként rögzíti továbbá a közbeszerzéssel kapcsolatos iratok megküldését, valamint azok elektronikus formában történő hozzáférhetővé tételét, ha azt a Közbeszerzési Hatóság vagy jogszabályban feljogosított más szervek kérik.

Ahol a törvény jegyzőkönyv készítését írja elő a közbeszerzési eljárás során, a közjegyző jelenlétében lefolytatott cselekmények esetében a jegyzőkönyv készítése közokiratba foglalással is teljesíthető a javaslat szerint.

A dokumentumok benyújtását illetően a törvény kimondja, hogy a dokumentumok – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – egyszerű másolatban is benyújthatók. Ez az előírás nagymértékben hozzájárul az adminisztrációs terhek és költségek csökkentéséhez. Az olyan nyilatkozat vonatkozásában, amely közvetlenül valamely követelés érvényesítésének alapjául szolgál (különösen: garanciavállaló nyilatkozat vagy kezességvállalásról szóló nyilatkozat), az ajánlatkérő előírhatja annak eredeti vagy – ha az ajánlatkérő lehetővé teszi – hiteles másolatban történő benyújtását.

Ugyancsak az adminisztrációs terhek, és főként a felmerülő költségek csökkentését célozza a javaslat 47. § (2) bekezdésének utolsó mondata, mely szerint nem követelhető meg a nem magyar nyelven benyújtott dokumentumok hiteles fordításának benyújtása. Az ajánlatkérő e dokumentumok ajánlattevő általi felelős fordítását is köteles elfogadni.

Ha az Európai Unión kívül letelepedett ajánlattevő letelepedési helye szerinti országban nem létezik a javaslat által megkövetelt igazolás, az ajánlatkérő az adott igazolással egyenértékű igazolást, illetve dokumentumot is jogosult elfogadni.

A javaslat 48. §-a tartalmazza a törvényben meghatározott határidők számítására vonatkozó általános rendelkezéseket. Határidőn azt az időtartamot értjük, amely alatt egy adott eljárási cselekményt el kell végezni. Valamennyi – tehát a napokban, hónapokban és években megállapított – határidő, illetőleg időtartam (a továbbiakban együtt: határidő) számításakor általános szabály, hogy a határidőbe a kezdőnap nem számít bele. Kezdőnapnak minősül az a nap, amelyre a határidő megkezdésére okot adó cselekmény vagy egyéb körülmény esik.

A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva a kezdőnapot követő napnak megfelel. Ha ez a nap a lejárat hónapjában hiányzik, akkor a határidő a hónap utolsó napján jár le.

A javaslat rögzíti, hogy amennyiben a határidő utolsó napja nem munkanapra – hanem például heti pihenőnapra, vagy hivatalos munkaszüneti napra – esik, a határidő csak az ezt követő legközelebbi munkanapon jár le. Így tehát, ha a határidő utolsó napja vasárnapra esik, a határidő csak a következő munkanapon jár le.

A javaslat külön is nevesíti a hirdetményekben (felhívásokban) megjelölt határidők számításának módját, miszerint az ott megjelölt határidők a hirdetmény (felhívás) feladását, illetve a felhívás közvetlen megküldését követő napon kezdődnek.

MÁSODIK RÉSZ

AZ UNIÓS ÉRTÉKHATÁRT ELÉRŐ ÉRTÉKŰ KÖZBESZERZÉSEK SZABÁLYAI

VI. Fejezet

A közbeszerzési eljárás megindítása

A közbeszerzési eljárás fajtái

A 49-51. §-ok alkotják a javaslat VI. Fejezetét, amely a közbeszerzési eljárások megindítására vonatkozó szabályokat tartalmazza. A VI. Fejezet a javaslat Második Részének első szerkezeti egysége. A Második Rész tartalmazza az uniós értékhatárt elérő értékű beszerzések szabályait.

A közbeszerzési eljárás fajtái az általános szabályok szerint a nyílt, a meghívásos, és a tárgyalásos eljárás, a versenypárbeszéd, és a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás, valamint új eljárási fajtaként az innovációs partnerség. Az innovációs partnerség új, a piacon még nem megtalálható, innovatív termékek, építési beruházások és szolgáltatások kialakítására, majd megvásárlására irányuló új, különleges eljárás. A tárgyalásos eljárási fajták és a versenypárbeszéd csak akkor alkalmazható, ha az eljárási fajták szabályainál meghatározott előfeltételek megvalósulnak. Az innovációs partnerség csak a 95. § (1) bekezdésben meghatározott célokra alkalmazható.

A közbeszerzési eljárás során nem lehet áttérni egyik eljárási fajtáról a másikra, az ajánlatkérő tehát azon szabályok szerint köteles befejezni az eljárást, ahogyan azt elkezdte. A tárgyalásos eljárás szabályozásánál azonban a törvény kifejezetten lehetőséget ad erre az ajánlatkérőnek, így amennyiben az eljárást megindító vagy meghirdető felhívásban jelezte, hogy fenntartja

ennek a lehetőségét, az első ajánlatok beérkezését követően dönthet úgy, hogy nem tart tárgyalást, hanem a benyújtott ajánlatok bírálatával és értékelésével befejezi az eljárást.

Az ajánlatkérő alkalmazhatja a XVI. Fejezetben szabályozott sajátos beszerzési módszereket, úgymint keretmegállapodás, dinamikus beszerzési rendszer, elektronikus árlejtés, és az elektronikus katalógusok.

A közbeszerzési eljárást megindító vagy meghirdető felhívás

A közbeszerzési eljárást megindító vagy meghirdető felhívásra irányadó szabályok minden uniós értékhatárt elérő értékű eljárásban alkalmazandóak, ha valamely eljárási fajtánál speciális szabályok érvényesülnek, ott az adott eljárás szabályai között a javaslat azt külön említi. Az egyes eljárási fajtáknál a javaslat minden esetben megadja az eljárást megindító vagy meghirdető felhívás elnevezését. A javaslat felsorolja az eljárást megindító vagy meghirdető felhívás legfontosabb elemeit, a felsorolás azonban nem taxatív, maga a javaslat tartalmaz ugyanis az egyes eljárási fajták szabályai közt további speciális tartalmi elemeket.

Változást jelent a hatályos szabályozáshoz képest, hogy az ajánlatkérőknek az elektronikus kommunikációra való átállás jegyében biztosítaniuk kell, hogy a közbeszerzési dokumentumok korlátlanul és teljes körűen, közvetlenül és ingyenesen elérhetőek legyenek. Amennyiben a közvetlen elektronikus hozzáférés a 39. §-ban foglalt valamely ok miatt nem biztosított, az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban jelzi, hogy a közbeszerzési dokumentumokat milyen módon fogja a gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátani, vagy a közbeszerzési dokumentumok bizalmas jellegének megőrzése érdekében milyen intézkedések alkalmazását írja elő és milyen módon lehet az érintett dokumentumhoz hozzáférni.

Szintén újdonság, hogy fel kell tüntetnie az ajánlatkérőnek, ha keretmegállapodás kötésére, dinamikus beszerzési rendszer alkalmazására, vagy elektronikus árlejtés alkalmazására kerül sor, illetve amennyiben részajánlat tételére van lehetőség, arra vonatkozó tájékoztatást, hogy egy vagy több, vagy valamennyi részre lehet-e ajánlatot tenni.

A felhívásnak tartalmaznia kell az ajánlatok értékelési szempontjait. Ha a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot nem kizárólag az ár, vagy kizárólag az életciklus-költség alapján választják ki, a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatra vonatkozó értékelési szempontok súlyozását is fel kell tüntetni.

A nem elektronikusan benyújtott részvételi jelentkezések és ajánlatok felbontásánál továbbra is szükséges a felhívásban megjelölni a bontásának helyszínét.

Újdonságként rögzíti a javaslat a közvetlen részvételi felhívásra vonatkozó részletszabályokat. Eszerint a közvetlen részvételi felhívásnak az 50. § (2) bekezdésben foglaltakon túl tartalmaznia kell hivatkozást a közzétett előzetes tájékoztatóra és közzétételének napjára. Az ajánlattételi, valamint a közvetlen részvételi felhívásnak tartalmaznia kell a gazdasági szereplők részére való megküldésének napját.

A javaslat rögzíti, hogy az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.

A javaslat rögzíti a nem központi ajánlatkérők előzetes tájékoztatóval megindított meghívásos és tárgyalásos eljárás esetében az előzetes tájékoztató közzétételére vonatkozó részletszabályokat.

Az ajánlattételi és részvételi határidő meghatározása

A javasat e §-a az ajánlattételi és részvételi határidővel kapcsolatos általános rendelkezéseket tartalmazza, melyek minden, a Második Rész hatálya alá tartozó eljárásban irányadóak. Az egyes eljárási fajtákra vonatkozó rendelkezések emellett külön szólnak az ajánlattételi és részvételi határidő minimális hosszáról, amennyiben az adott eljárási fajtánál ilyen minimális határidőt a javaslat előír.

A javaslat általános szabályként azt határozza meg, hogy az ajánlatkérő az ajánlattételi és részvételi határidőt az egyes eljárási fajtákra vonatkozóan előírt minimális határidőket figyelembe véve, valamint minden olyan esetben, amikor a törvény minimális határidőt nem határoz meg, úgy köteles megállapítani, hogy – tekintettel a szerződés tárgyára, valamint a benyújtandó ajánlat összetettségére – elegendő idő álljon rendelkezésre az ajánlat, illetve a részvételi jelentkezés összeállításához és benyújtásához. E szabály alapján mindig az adott helyzet egyedi körülményeire figyelemmel lehet megítélni, hogy az ajánlatkérő elegendő ajánlattételi vagy részvételi határidőt határozott-e meg.

A minimális határidőknél kötelezően hosszabb határidők alkalmazását írja elő a törvény amennyiben az ajánlatok elkészítését megelőzően a helyszín megtekintése vagy egyes iratok helyszíni megtekintése szükséges.

Az ajánlattételi és részvételi határidő módosítása kizárólag a határidők hosszabbítását jelentheti. Lehetőség van a beérkezési határidők többszöri módosítására is. A határidő meghosszabbításának kötelező esetei, ha a kiegészítő tájékoztatást bár időben kérték, azt az ajánlatkérő nem tudja az előírt határidőben teljesíteni, valamint ha a közbeszerzési dokumentumokat módosítja. Az ajánlatkérő nem köteles meghosszabbítani a határidőt, ha a közbeszerzési dokumentumok módosítása nem jelentős, és a módosítás megküldése az ajánlattételi vagy részvételi határidő lejártának napját megelőző legkésőbb tizedik, amennyiben a módosításról hirdetményt kell feladni, annak feladása az ajánlattételi vagy részvételi határidő lejártának napját megelőző legkésőbb tizennegyedik napra esik.

A határidő-hosszabbítás mértékének arányosnak kell lennie a kiegészítő tájékoztatásban közölt információ vagy változtatás jelentőségével.

VII. Fejezet

A felek kötöttsége nyilatkozataikhoz a közbeszerzési eljárásban

Visszalépés a közbeszerzéstől

Az eljárást megindító felhívást nyílt eljárás esetén az ajánlattételi, több szakaszból álló eljárás esetén a részvételi határidő lejártáig vonhatja vissza az ajánlatkérő. Ez tehát az a határidő, amelynek leteltéig az ajánlatkérő egyéb feltételek fennállása nélkül is meggondolhatja magát, és az eljárást megindító felhívás visszavonásával elállhat a közbeszerzési szándékától. Ha az eljárást megindító felhívást hirdetményben közzétették, a részvételi vagy ajánlattételi határidő

lejárta előtt a visszavonásról hirdetményt kell feladni, és egyidejűleg tájékoztatni kell azokat a gazdasági szereplőket, akik az ajánlatkérőnél érdeklődésüket jelezték. Fontos kiemelni, hogy a visszavonásról szóló hirdetményt elegendő csupán feladni ezen határidő lejártáig, tehát a módosításról szóló hirdetménytől eltérően nem szükséges hogy ezen időpontig meg is jelenjen.

Az előzetes tájékoztató közzététele akkor sem jelent kötelezettséget a közbeszerzési eljárás lefolytatására, ha a tájékoztató a közbeszerzési eljárás meghirdetésére irányult. Ebben az esetben az ajánlatkérő köteles külön jogszabályban meghatározott hirdetményt feladni az eljárás megindításának elmaradásáról, valamint értesíteni azon gazdasági szereplőket, amelyek szándéknyilatkozatukat benyújtották.

A (4) bekezdésben azért követeli meg a törvény az ajánlatkérő ellenőrzési körén kívül eső, és általa elháríthatatlan ok fennállását, hogy az ajánlatkérő az eljárásban érvényes ajánlatot vagy részvételi jelentkezést benyújtó gazdasági szereplők ismeretében már ne dönthessen úgy, hogy ezen gazdasági szereplőkkel nem kíván szerződni. Egyúttal védi a szabályozás az eljárásban részt vevő gazdasági szereplők érdekeit is, amelyek bízva az eljárás befejezésében, költségeket vállaltak a közbeszerzési eljárásban való részvétellel összefüggésben. A törvény értelmében ezekben az esetekben, továbbá feltételes közbeszerzés esetén az ajánlatkérő jogszerűen nyilváníthatja az eljárást eredménytelenné.

Az ajánlattevő ajánlatát az ajánlati kötöttség beálltáig, míg a részvételre jelentkező a részvételi jelentkezését a részvételi határidő lejártáig vonhatja vissza. Az ajánlattevő ajánlati kötöttségére az egyes eljárásfajtákra vonatkozóan az adott eljárásra vonatkozó külön rendelkezésekben meghatározott szabályok irányadóak

Az ajánlati biztosíték

Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban ajánlati biztosíték adásához kötheti a közbeszerzési eljárásban való részvételt, amely az ajánlattevők ajánlati kötöttségének megtartását biztosítja. Csak az ajánlattétel köthető biztosítékhoz, a több szakaszból álló eljárások esetében a részvételi szakaszban történő részvétel nem. Az ajánlati biztosítékot az ajánlattevőnek ajánlata benyújtásával egyidejűleg vagy az ajánlatkérő által az ajánlati vagy ajánlattételi felhívásban meghatározott időpontig, az abban megjelölt mértékben kell az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátania.

A biztosíték az ajánlattevő választása szerint teljesíthető az előírt pénzösszegnek az ajánlatkérő fizetési számlájára történő befizetésével, garancia biztosításával, vagy biztosítási szerződés alapján kiállított – készfizető kezességvállalást tartalmazó – kötelezvénnyel. Az ajánlati biztosíték kapcsán is érvényesül az esélyegyenlőség elve, melynek értelmében az ajánlattevőkkel szemben előírt követelményeknek arányosaknak kell lenniük. A biztosíték mértékét ezért az ajánlatkérőnek azzal arányosan kell meghatároznia, hogy előreláthatólag mekkora költségeket okoz számára az ajánlatnak az ajánlati kötöttség ideje alatti visszavonása vagy a szerződéskötésnek az ajánlattevő érdekkörében felmerült okból történő meghiúsulása. Ha részajánlat tételre lehetőség van az eljárás során, az ajánlati biztosítékot és annak mértékét az ajánlatkérőnek részenként kell előírnia.

Ha az ajánlattevő az ajánlati kötöttségének ideje alatt ajánlatát visszavonja, vagy a szerződés megkötése az érdekkörében felmerült okból hiúsul meg, a biztosíték az ajánlatkérőt illeti meg.

Az ajánlati biztosíték az ajánlatkérőt illeti meg abban az esetben is, ha az ajánlattevő az ajánlati kötöttséggel terhelt ajánlatához az ajánlatkérő felhívására nem, vagy nem megfelelően nyújtja be az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatát alátámasztó igazolásokat, és ajánlata ezen okból érvénytelennek minősül.

A felhívás és egyéb közbeszerzési dokumentumok, valamint az ajánlat és a részvételi jelentkezés módosítása

Ha az ajánlatkérő hirdetményben közzétett felhívás tartalmát kívánja módosítani, az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártáig hirdetmény közzétételével módosíthatja a felhívásban meghatározott feltételeket. Gyorsított eljárásban e szabályozástól eltérően az ajánlattételi illetve részvételi határidő lejártáig elegendő feladni a módosításról szóló hirdetményt, és a feladással egyidejűleg tájékoztatni kell azon gazdasági szereplőket, akik az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték.

Ha az ajánlatkérő hirdetményben nem közzétett felhívást, vagy egyéb közbeszerzési dokumentumot módosít, az ajánlattételi, illetve a részvételi határidő lejártáig egyidejűleg, közvetlenül kell tájékoztatnia az ajánlattételre vagy részvételre felhívott gazdasági szereplőket, továbbá akik az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték.

A módosítás nem eredményezheti a beszerzés tárgyára vagy a szerződés feltételeire vonatkozó feltételek olyan jelentőségű módosítását, ahol az új feltételek ismerete alapvetően befolyásolhatta volna az érdekelt gazdasági szereplők arra vonatkozó döntését, hogy a közbeszerzési eljárásban tudnak-e ajánlatot tenni, vagy részvételre jelentkezni.

Az ajánlattevő és a részvételre jelentkező az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártáig új ajánlat, illetve részvételi jelentkezés benyújtásával módosíthatja ajánlatát vagy részvételi jelentkezését. Ebben az esetben az elsőként benyújtott ajánlatot vagy részvételi jelentkezést visszavontnak kell tekinteni.

VIII. Fejezet

A kiegészítő tájékoztatás és a helyszíni bejárás

A javaslat 56. §-a a kiegészítő tájékoztatás és a helyszíni bejárás szabályait tartalmazza. A kiegészítő tájékoztatás azt a célt szolgálja, hogy az érdekelt gazdasági szereplők a megfelelő ajánlattétel vagy részvételi jelentkezés érdekében szükséges tájékoztatást kérhessenek az eljárást megindító felhívásban, az ajánlattételi felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban foglaltakkal kapcsolatban.

Kiegészítő tájékoztatást az a gazdasági szereplő kérhet, aki az adott közbeszerzési eljárásban potenciálisan ajánlattevő vagy részvételre jelentkező lehet. E rendelkezés a hirdetménnyel induló eljárások első szakaszában nem korlátozza a kiegészítő tájékoztatás kérésére jogosultak körét, hiszen az ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatás megadásakor még értelemszerűen nem vizsgálja a gazdasági szereplők alkalmasságát az adott eljárásban, ugyanakkor a hirdetménnyel induló eljárások első szakaszában potenciálisan bármely gazdasági szereplő lehet részvételre jelentkező vagy nyílt eljárásban ajánlattevő. Az eljárást indító ajánlattételi felhívás vagy a közszolgáltató ajánlatkérők eljárásánál alkalmazható közvetlen részvételi felhívás megküldésekor, valamint a több szakaszból álló eljárások

második (versenypárbeszédnél továbbá harmadik) szakaszában már korlátozott azon gazdasági szereplők köre, akik érdekeltnek tekintendőek és kiegészítő tájékoztatás iránt fordulhatnak az ajánlatkérőhöz.

A kiegészítő tájékoztatás megadásának határidejét a javaslat a 2014/24/EU irányelv 53. cikk (2) bekezdésére és a 2014/25/EK irányelv 73. cikk (2) bekezdésére figyelemmel szabályozza. A javaslat nem határoz meg objektív határidőt a gazdasági szereplők számára a tájékoztatás kérésére, azonban ha a kiegészítő tájékoztatás iránti kérelmet olyan időpontban nyújtják be, hogy az ajánlatkérő nem képes azt az előírt határidőben megadni, a kiegészítő tájékoztatást nem kötelező megadnia. A javaslat nem csak azt határozza meg, hogy a részvételi vagy ajánlattételi határidő lejárta előtt hány nappal kell a tájékoztatást megadni, hanem azt is előírja, hogy a tájékoztatás iránti kérelem beérkezését követően a lehető leghamarabb kell az ajánlatkérőnek válaszolnia. Ez utóbbi határidő azt szolgálja, hogy a gazdasági szereplők által feltett kérdésekre az ajánlatkérő válaszát mihamarabb megadja, és ne úgy járjon el, hogy az akár hetekkel korábban benyújtott kérelmeket összegyűjtve, az ajánlattételi vagy részvételi határidőt megelőző hatodik napon adja meg az összes ajánlattevői kérdésre vonatkozó válaszát. Az ajánlatkérő az ajánlattételi vagy részvételi határidőt a 2014/24/EU irányelv 47. cikkének (2) bekezdésére és a 2014/25/EU irányelv 66. cikkének (2) bekezdésére tekintettel köteles meghosszabbítani, ha a kiegészítő tájékoztatást megfelelő időben kérték, az ajánlatkérő azonban a tájékoztatást nem tudja az előírt időben megadni.

A kiegészítő tájékoztatást úgy kell megadni, hogy az ne sértse a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét, továbbá nem vezethet az ajánlati felhívásban és a dokumentációban foglaltak módosításához. A tájékoztatás teljes tartalmát hozzáférhetővé kell tenni, illetve meg kell küldeni valamennyi gazdasági szereplő részére, amely érdeklődését az eljárás iránt az ajánlatkérőnél jelezte, a több szakaszból álló eljárások ajánlattételi szakaszában, és a nem hirdetménnyel induló közbeszerzési eljárás esetében pedig valamennyi ajánlattételre vagy részvételre közvetlenül felhívott gazdasági szereplő részére.

A verseny tisztaságának megőrzése érdekében a javaslat arra vonatkozó előírásokat is tartalmaz, hogy az ajánlatkérő a versenyző gazdasági szereplőknek egymásról a lehető legkevesebb információt osszon meg. A kiegészítő tájékoztatás megadása során az ajánlatkérő ezért nem jelölheti meg, hogy a kérdést melyik gazdasági szereplő tette fel, valamint hogy válaszát mely gazdasági szereplőknek küldte meg.

A (6) bekezdés a konzultáció formájában nyújtott kiegészítő tájékoztatást szabályozza, amely rendelkezések irányadóak a helyszíni bejárás, illetve a helyszín megtekintése során nyújtott kiegészítő tájékoztatás esetén is.

IX. Fejezet

A közbeszerzési dokumentumok

Az ajánlatkérő főszabály szerint az eljárást megindító felhívás közzétételének vagy megküldésének időpontjától köteles a közbeszerzési dokumentumokat rendelkezésre bocsátani. A megfelelő ajánlattétel és részvételi jelentkezés elősegítése érdekében, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás kivételével, az ajánlatkérő a következő felhívást kiegészítő közbeszerzési dokumentumokat köteles rendelkezésre bocsátani: a szerződéstervezetet (bizonyos esetekben a szerződéstervezet helyett az ajánlatkérő által ismert

szerződéses feltételeket), az ajánlat és részvételi jelentkezés elkészítéséhez szükséges információkról szóló tájékoztatást, valamint az igazolások, nyilatkozatok jegyzékét, és az egységes európai közbeszerzési dokumentum mintáját.

A közbeszerzési dokumentumokat ajánlatonként vagy részvételi jelentkezésenként legalább egy ajánlattevőnek, részvételre jelentkezőnek, vagy alvállalkozónak elektronikus úton el kell érnie.

X. Fejezet

A közbeszerzés tárgyára vonatkozó követelmények

A műszaki leírás

A javaslat 58. §-a arra vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket, hogy az ajánlatkérő hogyan köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy előzetes tájékoztatóban a közbeszerzés tárgyát, azaz annak az árunak, szolgáltatásnak, vagy építési beruházásnak a leírását, amelynek megrendelése érdekében szerződést kíván kötni. Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban vagy előzetes tájékoztatóban köteles közzétenni a közbeszerzés tárgyának és mennyiségének meghatározását. Habár a részletes műszaki leírást a dokumentáció tartalmazza, a felhívásban meg kell jelennie az elvégzendő feladatoknak és lényeges paramétereknek, amelyek egyértelműen lehetővé teszik az ajánlattevő számára az elvégzendő munkák körének, illetve annak megítélését, hogy tud-e ajánlatot tenni a közbeszerzési eljárásban. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek.

A korábbi szabályozással megegyezően a műszaki leírás meghatározására és tartalmára vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

Címkék és tanúsítás megkövetelése

A javaslatban meghatározott konjunktív feltételek teljesülése esetén az ajánlatkérő a műszaki leírásban, a szerződés teljesítésére vonatkozó feltételek vagy az értékelési szempontok keretében előírhatja valamely címke (például európai ökocímke, nemzeti vagy nemzetközi ökocímke) használatát, amennyiben valamely különleges környezeti, szociális, vagy egyéb jellemzőkkel bíró építési beruházást, árut, vagy szolgáltatást kíván beszerezni, vagy ezen jellemzőket az értékelés során figyelembe kívánja venni. A címke használatának megkövetelése nem eredményezheti az innováció korlátozását.

Amennyiben az ajánlatkérő nem írja elő, hogy a beszerzés tárgyának a címkére vonatkozó valamennyi követelményt teljesítenie kell, meg kell adnia a teljesítendő vagy az értékelés során figyelembe vett címkézési követelményeket.

Az ajánlatkérő a megfelelés igazolásaként minden olyan címkét köteles elfogadni, amely bizonyítja, hogy az építési beruházás, áru vagy szolgáltatás egyenértékű címkézési követelményeknek felel meg.

Amennyiben egy címke megfelel a törvény által meghatározott konjunktív feltételeknek, azonban a szerződés tárgyához nem kapcsolódó követelményeket is előír, az ajánlatkérő szervek nem követelhetik meg a címkével való rendelkezést, hanem a műszaki leírást az adott címke részletes követelményeinek leírására vagy szükség esetén annak a szerződés tárgyához kapcsolódó, és az adott tárgy jellemzőinek meghatározására alkalmas részeire való hivatkozással határozhatják meg.

Az ajánlatkérő megkövetelheti, hogy a gazdasági szereplők a meghatározott követelményeknek vagy kritériumoknak való megfelelés igazolására megfelelőségértékelő szervek által készített vizsgálati jelentést vagy ilyen szervek által kiállított tanúsítványt nyújtsanak be. Ha ajánlatkérő egy konkrét megfelelőségértékelő szerv által kiállított tanúsítvány benyújtását követeli meg, el kell fogadnia a más elismert megfelelőségértékelő szervek által kiállított, ezzel egyenértékű tanúsítványokat is. Megfelelőségértékelő szerv alatt a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően akkreditált, megfelelőség-értékelési tevékenységeket végző szervet kell érteni. Az ajánlatkérő más megfelelő bizonyítási eszközöket is köteles elfogadni, ha a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy rajta kívül álló okok miatt nem volt lehetősége az ajánlatkérő által megadott szerv által kiállított vagy egy azzal egyenértékű tanúsítvány vagy vizsgálati jelentés megszerzésére a benyújtásig rendelkezésre álló időn belül.

Többváltozatú és részekre történő ajánlattétel

A többváltozatú ajánlattétel lehetőségét az ajánlatkérőnek az eljárást megindító felhívásban szerepeltetnie kell. A többváltozatú (alternatív) ajánlattétel azt jelenti, hogy az ajánlatkérő a beszerzés tárgyának, vagy a szerződéses feltételeknek több változatára kér be ajánlatot az ajánlattevőktől. Ilyenkor a felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban az ajánlatkérőnek meg kell határoznia az egyes változatok műszaki leírását és egyéb követelményeit. Az ajánlatkérőnek a felhívásban meg kell határoznia azt is, hogy az alternatív (azaz az alapajánlat változatát képező) ajánlatot csak abban az esetben nyújthatnak-e be az ajánlattevők, ha az egyben a beszerzés tárgyával mindenben megegyező alapajánlatot (a törvény szóhasználatával éve „nem változatot képező” ajánlatot) is benyújtanak. A korábbi szabályozástól eltérően az ajánlatkérő nem csak akkor rendelkezhet a többváltozatú ajánlattétel lehetőségéről, ha az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztására irányuló értékelési szempontot alkalmazza az eljárásban.

Nem érinti valamely ajánlatban benyújtott változat jogszabálynak való megfelelőségét az a tény, hogy elfogadása esetén a közbeszerzés tárgya árubeszerzés helyett szolgáltatás megrendelésének vagy szolgáltatás megrendelése helyett árubeszerzésnek minősülne.

A javaslat a kis- és középvállalkozások részvételének elősegítése érdekében fenntartja az ajánlatkérő arra vonatkozó kötelezettségét, hogy ha a beszerzés tárgyának jellegére figyelemmel lehetséges, és egyéb szempontok szerint nem ésszerűtlen, akkor tegyék lehetővé a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt. Újdonság, hogy amennyiben az ajánlatkérő nem biztosítja a részekre történő ajánlattételt, az eljárást megindító felhívásban köteles megadni azon indokokat, amelyek alapján úgy döntött, hogy nem biztosítja ezt a lehetőséget. Az ajánlatkérő először azt köteles megvizsgálni, hogy a beszerzés tárgyának jellege lehetővé teszi-e a részajánlat-tétel lehetőségének biztosítását. Amennyiben a beszerzés tárgyára tekintettel objektíve lehetséges, azt vizsgálja az ajánlatkérő, hogy gazdasági, műszaki és minőségi szempontok miatt nem ésszerűtlen-e az egyes részekre adott esetben különböző

gazdasági szereplőkkel, több szerződést kötni. Az ésszerűség mindig az adott beszerzés egyedi körülményei szerint ítélendő meg.

XI. Fejezet

Az ajánlattevőkkel és részvételre jelentkezőkkel kapcsolatos követelmények

A kizáró okok

A javaslat 62-63. §-ai tartalmazzák a kizáró okokat. A kizáró okok előírásának lényege, hogy a bizonyos okokból megbízhatatlannak minősített gazdasági szereplők ne vehessek részt közbeszerzési eljárásban. Egyes esetekben kétségek merülhetnek fel arra vonatkozóan, hogy egy ajánlattevő képes lesz-e a szerződés teljesítésére (pl. ha ellene felszámolási eljárás indult). Másrészt viszont az ajánlattevő kizárása jogpolitikai célokat is szolgál, például olyan esetekben, ha az adott személyt a közelmúltban meghatározott bűncselekmény elkövetése miatt elítélték.

A kizáró okok meghatározásának alapja a 2014/24/EU irányelv 57. cikke. Az irányelv kizáró okok kategóriáját két részre bontja, egyrészt meghatároz olyan kizáró okokat, amelyek esetében a gazdasági szereplőt mindenképpen ki kell zárni a közbeszerzési eljárásból, valamint meghatároz ún. fakultatív kizáró okokat, amelyek fennállása esetén az ajánlatkérő kizárhatja az adott ajánlattevőt, amennyiben az eljárást megindító felhívásban ezek alkalmazását előírta. A fakultatív kizáró okok esetében az irányelv kifejezetten megengedi a tagállamoknak, hogy ezeket kötelezővé tegyék az ajánlatkérők számára. A javaslat számos esetben él ezzel a lehetőséggel.

A közbeszerzési irányelv a kizáró okok felsorolásán felül az 57. cikk (7) bekezdésében meghatározza a kizárások maximális időtartamát. Eszerint, ha a kizárás időtartamát nem jogerős határozat állapította meg, akkor a kizárás a kötelező kizáró okok esetében nem haladhatja meg a határozathozatal időpontjától számított öt évet, a fakultatív kizáró okok esetében pedig a három évet. A törvény szabályai ezen korlát figyelembevételével kerültek kialakításra.

A 62. § a közbeszerzési eljárásokban kötelezően alkalmazandó kizáró okokat tartalmazza. Ezek fennállása esetén minden ajánlatkérőnek ki kell zárnia az eljárásból az érintett gazdasági szereplőt. Ebben a §-ban elsőként azon bűncselekmények kerültek felsorolásra, amelyek esetében a közbeszerzési irányelv a gazdasági szereplők kizárását kötelezővé teszi. Értelem szerűen a törvény a Btk. által meghatározott bűncselekményekre hivatkozik. Olyan személyek esetén, akik más ország személyi joga alá tartoznak, a törvény meghatározza a „személyes joga szerinti hasonló bűncselekmény” fogalmát, amelyet az (5) bekezdés az adott cselekményekre vonatkozó uniós jogi aktusokra hivatkozva határoz meg. Ezáltal a külföldi gazdasági szereplők a hazai vállalkozásokkal egyenlő feltételekkel zárhatók ki az eljárásból.

A javaslatban újdonság – a közbeszerzési irányelvvel összhangban –, hogy a legsúlyosabb bűncselekmények elkövetését nem csupán a gazdasági szereplőkkel szemben kell figyelembe venni, hanem ezek elkövetését az érintettek vezető tisztségviselői, felügyelőbizottságának tagjai, cégvezetői, valamint egyedüli tagja esetén is vizsgálni kell. A korábbi szabály gyakorlatilag nem tette alkalmazhatóvá ezt a kizáró okot, hiszen az eljárások nagy részében jogi személyek vesznek részt, akik nem követhetik el az említett cselekményeket. Így viszont

a vállalatban magas pozíciókat betöltő személyekkel szembeni jogerős ítéletek is megalapozhatják a kizárást. Ez hozzájárulhat a vállalatok integritásának javításához.

A korábbi szabályozáshoz hasonlóan kizárásra kerülnek az egy évnél régebben lejárt adó-, vámfizetési vagy társadalombiztosítási tartozással rendelkező gazdasági szereplők. Az új szabály viszont a megfizetésre kapott halasztás mellett egyértelművé teszi, hogy a vállalkozás akkor is mentesül a kizáró ok hatálya alól, ha a tartozásait, az esetleges kamatokat és bírságokat az ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásáig megfizette, hiszen ez esetben a kizáró ok alkalmazása értelmét veszíti.

Megmarad a végelszámolás, csődeljárás vagy felszámolási eljárás alatt álló cégekre vonatkozó kizáró ok. A javaslat viszont egyértelművé teszi, hogy ez alól kivételt képez az az eset, amikor egy ilyen helyzetben lévő cégtől az ajánlatkérő jogosult hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárással árut beszerezni. A tevékenység felfüggesztésére vonatkozó kizáró ok változatlan formában megmarad a javaslatban.

A javaslat néhány pontosítás mellett továbbra is tartalmazza a gazdasági szereplők eltiltására vonatkozó kizáró okokat. A 2001. évi CIV törvény esetében szükséges a koncessziós szerződésekre is hivatkozni [(5) bekezdés *c)* pont] mivel a közbeszerzési törvény hatálya kiterjesztésre került a koncessziós beszerzési eljárásokra is. A részvételtől való eltiltás esetén a törvény egyértelműsíti a kizárás időtartamára vonatkozó szabályt. A korábbi eljárásban történő hamis adatszolgáltatás esetén a közbeszerzési irányelvnek megfelelően jogorvoslat hiányában három évre korlátozódik. Az adott eljárásra vonatkozó hamis adatszolgáltatás tekintetében a törvény az irányelvnek megfelelően hivatkozik arra az esetre, ha a gazdasági szereplő nem tudja az egységes európai közbeszerzési dokumentumban megtett nyilatkozatait igazolni. Annak érdekében viszont, hogy a gazdasági szereplő ne kerüljön véletlen adminisztratív hibák vagy kisebb módosítások miatt kizárásra, maghatározásra került két kritérium, amelyek fennállása szükséges a hamis adat szolgáltatás miatti kizárás alkalmazásához.

Az eljárás jogtalan befolyásolására és az összeférhetetlensége vonatkozó tényállások kizáró okok között való szerepeltetése az új közbeszerzési irányelvből következik. A harmadik országbeli állampolgárokkal kapcsolatos szabályok megsértésére vonatkozó kizáró ok a 2009/52/EK irányelv szankciókra vonatkozó szabályát ülteti át. Végül az ún. „off-shore” cégekre alkalmazandó kizáró ok pedig változatlanul az adóelkerülés megelőzésének fontos eszközeként maradt a javaslat szövegében.

A javaslat a kötelező kizáró okok között rendezi a versenyjogi jogsértések miatti kizárás lehetőségére vonatkozó szabályokat. Egyrészt egyértelművé teszi, hogy ez a szabály nem csak versenyeztetési eljárás során alkalmazható, hanem bármely múltbéli versenyjogi jogsértés esetén, összhangban az Európai Unió Bíróságának a C-470/13 Generali ügyben hozott ítéletével. Végül a törvény az egyértelműség kedvéért rögzíti, hogy az adott közbeszerzési eljárásban elkövetett versenyjogi jogsértés is a gazdasági szereplő kizárására adhat okot. Ilyen esetben nincs szükség jogerős határozatra, hiszen ezt általában csak jóval az eljárás lezárását követően tudná meghozni a versenyhatóság. A versenyjogi engedékenységi politikát a törvény ez esetben is érvényesíteni kívánja azzal a szabállyal, amely mentesíti a kizárás alól azokat a vállalkozásokat, amelyek az ajánlatuk (vagy adott esetben a végleges ajánlatuk) benyújtását megelőzően bejelentik a jogsértést a Gazdasági Versenyhivatalnak és a bírság

mellőzésére vonatkozó feltételek fennállnak. A jogszabály ezzel kívánja ösztönözni az esetleges jogellenes megállapodások felfedését a közbeszerzési eljárások során.

A 63. § az eljárásokban opcionálisan alkalmazandó kizáró okokat tartalmazza. Ezek alapján akkor zárható ki egy gazdasági szereplő egy eljárásból, ha ezeket az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előírta.

A környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelmények megszegése esetén alkalmazandó kizárás – a közbeszerzési irányelvvel összhangban – azt a célt valósítja meg, hogy az említett szabályokat megszegő vállalkozások ne kerülhessenek indokolatlan versenyelőnybe a közbeszerzési eljárások során. A súlyos szakmai kötelességszegés fogalma pontosításra került. A törvény egyértelművé teszi, hogy ezen kizáró ok versenyjogi jogsértések esetén nem alkalmazható, mivel ilyenkor a konkrétan erre szolgáló kizáró okra kell hivatkozni.

A szerződésszegésre vonatkozó kizárás lehetőségét a szöveg összhangba hozza a közbeszerzési irányelvvel azzal, hogy utal az említett korábbi szerződés felmondására, az elállásra, kártérítés követelésére vagy egyéb szankció érvényesítésére, illetve a szerződés gazdasági szereplő hibájából történő lehetetlenülésére. Emellett nem követeli meg jogerős határozat meglétét. A javaslat szövege megtartja az alvállalkozók ki nem fizetésére utaló kizáró okot is, viszont egyértelműsíti, hogy ezzel a kizáró okkal a jogalkotó a szerződésszegés egyik típusát kívánja nevesíteni.

Végül a (3) bekezdés – szintén a közbeszerzési irányelvet követve – kimondja, hogy egy gazdasági szereplő bármikor kizárható az eljárásból, amennyiben kiderül, hogy egy kizáró ok fennáll. Ez a szabály azokra az esetekre kínál megoldást, amikor a kizáró okok ellenőrzését követően jut az ajánlatkérő tudomására olyan körülmény, amely alapján a gazdasági szereplő nem vehet részt az adott eljárásban.

Az öntisztázás

A javaslatban új elemként jelenik meg az ún. öntisztázás intézménye. A szabály német és osztrák mintára került be a közbeszerzési irányelvbe, amely az új közbeszerzési szabályozásban beépítésre kerül a magyar jogrendszerbe is. Az öntisztázás lényege, hogy egy gazdasági szereplő, amely egy vagy több meghatározott kizáró ok hatálya alatt áll, intézkedéseket tehet annak érdekében, hogy a jövőben a kizárás alapját képező cselekményt ne kövesse el, illetve csökkentse ennek kockázatát. A szabály bevezetése várhatóan ösztönzőleg hat majd a vállalkozásokra arra vonatkozóan, hogy javítsák a belső ellenőrzési rendszereiket, illetve megfelelően szankcionálják a saját szervezetükön belül az elkövetett jogsértéseket, illetve egyéb súlyos szakmai hibákat. Az öntisztázás lehetősége nem terjed ki a javaslat 63. § (1) bekezdés *b)* és *f)* pontja szerinti kizáró okokra.

A jogbiztonság érdekében a javaslat az öntisztázással kapcsolatos hatásköröket a Közbeszerzési Hatósághoz telepíti, így az érintett gazdasági szereplők megbízhatóságának megítélésével kapcsolatos döntés meghozatalát a javaslat – az irányelvi lehetőség ellenére – nem bízza az ajánlatkérőkre. A Közbeszerzési Hatóság – vagy bírósági felülvizsgálat kezdeményezése esetén a bíróság – kimondhatja, hogy az érintett gazdasági szereplők által megtett intézkedések megfelelnek a javaslatban előírt feltételeknek és megfelelően igazolják a gazdasági szereplő megbízhatóságát. Ennek előnye, hogy a gazdasági szereplő már az eljárásban való részvételt megelőzően megbizonyosodhat arról, hogy nem áll az érintett

kizáró ok hatálya alatt. Ezen kívül a Közbeszerzési Hatóság határozatai iránymutatást jelenthetnek az ajánlattevő számára a jövőbeli öntisztázó intézkedések megítéléséhez is.

A javaslat – a közbeszerzési irányelvvel összhangban – a 188. §-ban nevesíti azokat az intézkedéstípusokat, amelyeket az érintett személynek vagy szervezetnek teljesítenie kell ahhoz, hogy mentesüljön a kizárás alól. Ez alapján köteles az okozott kárt megtéríteni vagy erre kötelezettséget vállalni, aktívan együttműködni az illetékes hatóságokkal, tisztázva az ügy tényállását és körülményeit, valamint meghozni azokat a szervezeti és személyi intézkedéseket, amelyek alkalmasak a kizárással érintett cselekmények jövőbeli megelőzésére. Ezen intézkedések nevesítése iránymutatásul szolgál a Közbeszerzési Hatóságnak arra, hogy meg tudja ítélni milyen intézkedéstípusok fogadhatók el az öntisztázás keretében.

A fentiek figyelembe vétele mellett a javaslat a Közbeszerzési Hatóság mérlegelésére bízza az öntisztázás keretében meghozott intézkedések megfelelőségének megítélését. Az elfogadható intézkedések konkrétabb nevesítése nem lenne helyénvaló, hiszen egyrészt a magyar jogban teljesen új jogintézményről van szó, így tapasztalatok hiányában nehézséget okozna a lehetséges intézkedések összegyűjtése, másrészt pedig az intézkedések így jobban tudnak alkalmazkodni az adott eset egyedi körülményeihez.

Az alkalmassági követelmények

A kizáró okokkal ellentétben az alkalmassági követelmények meghatározásakor az ajánlatkérő olyan feltételeket határozhat meg, amelyek a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükségesek. A javaslat az alkalmassági követelményeket három különböző kategóriába sorolja. Ezek a gazdasági és pénzügyi helyzet, a műszaki és szakmai alkalmasság, valamint egyes nyilvántartásokban való szereplés, engedély vagy szervezeti, kamarai tagság. Utóbbi esetében a más uniós tagállamokban letelepedett gazdasági szereplők esélyegyenlőségének megteremtése érdekében a letelepedés szerinti országban előírt követelmények kérhetők az ajánlattevőktől vagy részvételi jelentkezőktől.

A javaslat egyértelművé teszi, hogy főszabály szerint műszaki, szakmai alkalmassági követelményeket kötelezően elő kell írnia az ajánlatkérőknek, hiszen ellenkező esetben fennállhat annak a veszélye, hogy a későbbiek során az érintett gazdasági szereplő nem tudja teljesíteni a szerződést. E szabály alkalmazása alól viszont el lehet tekinteni kivételes indokolt esetben. Az egyértelműség és az eljárás egyszerűsítése miatt került be a szövegbe az a rendelkezés, miszerint ha olyan indokból folytat le egy ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást, ha csak egy meghatározott gazdasági szereplő képes a szerződés teljesítésére, akkor nem szükséges alkalmassági feltételeket meghatározni, valamint ezt indokolni. Ilyen esetben ez a követelmény ésszerűtlen lenne, illetve ezen jogalap alkalmazásakor feltételezhető, hogy az ajánlatkérő eleve meggyőződött az eljárásba bevonni kívánt ajánlattevő alkalmasságáról. Az alkalmassági követelmények és azok igazolási módjait a transzparencia jegyében természetesen az ajánlati felhívásban is meg kell jelölni.

Általános szabályként, a korábbiakhoz hasonlóan előírásra kerül, hogy az alkalmassági követelményeket a közbeszerzés tárgyára kell korlátozni és ezek mértéke a szerződés teljesítéséhez tényleges szükséges feltételekre korlátozódhat. Ez a szabály különösen azt a gyakorlatot kívánja megakadályozni, hogy túlzott feltételek meghatározásával bizonyos

gazdasági szereplők az eljárásban ne tudjanak részt venni és ezáltal szűküljön a piaci verseny. A javaslat szövege itt külön felhívja a figyelmet az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód és a verseny tisztaságának alapelveire és ezek kötelező alkalmazására.

A korábbi szabályozással ellentétben a szakmai és műszaki alkalmassághoz kapcsolódó referenciák megkövetelését a javaslat korlátok közé szorítja, melynek szintén a nagyobb verseny biztosítása a célja. Így a javaslat kimondja, hogy az adott szerződés becsült értékének maximum 75%-ának megfelelő korábbi referencia követelhető meg az ajánlattevőktől. Ezáltal lehetővé válik olyan gazdasági szereplők részvétele is az eljárásokban, amelyek korábban nem valósítottak meg a beszerzés tárgyával azonos nagyságú projektet, viszont egyébként képesek egy ilyen szerződés teljesítésére.

A javaslat a gazdasági és pénzügyi alkalmasság keretében előírható feltételeket nem szabályozza részletesen. Ezek szabályozására a korábbi jogszabályi környezethez hasonlóan kormányrendeleti szinten kerül sor. Egy fontos korlátozást viszont maga a javaslat is bevezet, amely új elem a közbeszerzési szabályozásban. Az árbevétel tekintetében az ajánlatkérő a vizsgált üzleti évben vagy években nem követelhet meg a beszerzés becsült értékénél magasabb árbevételt. Ez a szabály szintén a verseny biztosítását és különösen a KKV-k közbeszerzési eljárásokban való részvételét kívánja elősegíteni.

Ezt követően a javaslat egyértelműsíti, hogy a közös ajánlattevők (vagy részvételre jelentkezők) együttesen is megfelelhetnek az alkalmassági követelményeknek. Azon követelmények esetén, amelyek kizárólag egyenként vonatkoztathatók a gazdasági szereplőkre (pl. mérleg szerinti eredménye negatív-e vagy számláján az ajánlatkérő által megjelölt időszakban volt-e sorbanállás), a javaslat az egyértelműség kedvéért rögzíti, hogy ilyen esetben elegendő, ha a közös ajánlattevők (vagy részvételre jelentkezők) egyike megfelel az alkalmassági követelményeknek. A korábbi szabályozással ellentétben a javaslat ezt a lehetőséget nem korlátozza a gazdasági és pénzügyi helyzetre, tehát kimondásra kerül, hogy a közös ajánlattevők a műszaki és szakmai alkalmasság (pl. szakemberek vagy referenciák száma) esetén is alkalmazhatják ezt a szabályt. Utóbbi rendelkezés – a korábbi szabályozással megegyezően – a közös ajánlattevők, illetve részvételre jelentkezők helyzetén könnyít. Az említett alkalmassági feltételek kizárólag úgy értelmezhetőek, hogy azoknak a gazdasági szereplők egyenként tudnak megfelelni. Az árbevétel tekintetében előírtak ugyanakkor teljesíthetők olyan módon is, hogy az ajánlattevők együttesen felelnek meg az előírtaknak. Az előbbiek szerint a közös ajánlattevők (részvételre jelentkezők) megfelelése jelentheti azt is, hogy valamely feltétel (pl. az árbevétel vagy a referenciák száma) tekintetében az ajánlattevők adatai összeadódnak, valamint azt is, hogy több közül az egyik ajánlattevő rendelkezik az ajánlatkérő által megkövetelt szakemberrel vagy felelősségbiztosítással.

Ezen kívül a korábbi szabályokhoz hasonlóan rögzítésre kerül, hogy az ajánlattevők (vagy részvételre jelentkezők) az előírt feltételek igazolásához más szervezeteket is igénybe vehetnek. Ehhez bizonyítaniuk kell, hogy a szükséges erőforrások ténylegesen rendelkezésre fognak állni a szerződés teljesítéséhez. Az ajánlatkérő tájékoztatása végett a kapacitásaikat rendelkezésre vonatkozó szervezeteket az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben is meg kell nevezni. A javaslat megtartja azt a szabályt, amely szerint a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet a Ptk. szabályainak megfelelően kezesként felel a teljesítés elmaradásával vagy hibás teljesítésével összefüggésben ért kár megtérítéséért. E komoly felelősségvállalást a javaslat a visszaélések elkerülése érdekében írja elő.

Újdonságként jelenik meg a javaslatban az arra vonatkozó kötelezettség, hogy a szakemberekre valamint a referenciákra vonatkozóan egy ajánlattevő vagy részvételre jelentkező csak akkor támaszkodhat más szervezetek kapacitására, ha ezen szervezetek valósítják meg a szerződés azon részét, amelyekhez az érintett kapacitásokra szükség van. Ez a szabály azt a gyakorlatot kívánja kiszűrni, amikor ez ajánlattevő bemutat egy megállapodást más szervezetek általi kapacitások rendelkezésre bocsátására vonatkozóan, viszont a megállapodás csak formális, a szerződést valójában nem az alkalmassági feltételeket valóban teljesítő szervezetek teljesítik. Ezt a szabályozási lehetőséget a közbeszerzési irányelv biztosítja a jogalkotónak, ez kerül átültetésre a magyar szabályozásba. Továbbá szintén új rendelkezés, hogy egyes szerződések esetén az ajánlatkérő kérheti, hogy bizonyos alapvető fontosságú feladatokat maga az ajánlattevő (vagy a közös ajánlattevők egyike) végezzen el. Utóbbi rendelkezés szintén a közbeszerzési irányelv átültetésére szolgál és célja, hogy megakadályozza azt, hogy az ajánlattevő (akinek az alkalmasságát az ajánlatkérő ellenőrizte) a kulcsfontosságú feladatokat is alvállalkozókkal végeztesse el.

Az alkalmassági követelményekről szóló § utolsó bekezdése egyértelműsíti az alkalmassági követelmények és a kizáró okok kapcsolatát jogutódlás fennállása esetén. E szerint azon jogelődöt, amely valamely kizáró ok hatálya alatt áll a jogutód vállalkozás nem használhatja fel alkalmasság igazolására, kivéve, ha megfelelő öntisztázó intézkedésekre került sor általa vagy a jogutód által. Ez a szabály azt küszöböli ki, hogy a kizáró ok hatálya alatt álló vállalkozás jogutódlást követően ne tudja ismételten korlátozás nélkül felhasználni a kizáró okok hatálya alatt álló jogelődjét alkalmasságának igazolásához, ezzel effektíve kikerülve a kizáró okok előírásának jogszabályi célkitűzéseit. Az öntisztázó intézkedések megfelelőségét és ezáltal a megbízhatóságát magának az ajánlattevő (vagy részvételi jelentkező) gazdasági szereplőknek kell igazolnia. Az öntisztázó intézkedések viszont származhatnak a jogelőd és a jogutód cégtől is. A jogutód viszont nem kezdeményezheti a Közbeszerzési Hatóságnál a jogelőd öntisztázásra irányuló intézkedéseinek vizsgálatát, amennyiben ő maga nem áll a kizáró okok valamelyikének hatálya alatt.

XII. Fejezet

Az ajánlatok és a részvételi jelentkezések

Az ajánlatok és a részvételi jelentkezések összeállítása

Az ajánlatok és a részvételi jelentkezések összeállítására vonatkozó részletszabályok a javaslatban nem változnak a hatályos szabályokhoz képest. A javaslat továbbra is előírja, hogy az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania, az ajánlatnak továbbra is tartalmaznia kell az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan (ún. ajánlati nyilatkozat). A javaslat fenntartja a gazdasági szereplők azon kötelezettségét, hogy az ajánlatban, illetve több szakaszból álló eljárásban a részvételi jelentkezésben a gazdasági szereplőknek nyilatkozniuk kell arról, hogy a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerint mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősül-e.

A javaslatban újdonság, hogy az igénybe venni kívánt alvállalkozók megjelölésére, illetve a közbeszerzés azon részeinek megjelölésére, amelyek esetében a gazdasági szereplő

alvállalkozót kíván igénybe venni, az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések összeállítására vonatkozó szabályok körében kerültek elhelyezésre. Az új szabályok – az európai uniós közbeszerzési irányelveknek megfelelően – már nem tartalmazzák a tíz százalék feletti, illetve a tíz százalék alatti alvállalkozók megkülönböztetését. Annak érdekében azonban, hogy a valamennyi igénybe venni kívánt alvállalkozó megnevezésére nem lehetetlenítse el a részvételi jelentkezések, illetve ajánlatok benyújtását, a javaslat azzal a megoldással él, hogy csak az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés benyújtásakor már ismert alvállalkozók megjelölése követelhető. Ez a megoldás nem befolyásolja az alkalmasság igazolását, tekintettel arra, hogy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet – amely adott esetben lehet alvállalkozó is – minden esetben meg kell nevezni, és rá vonatkozóan az ún. egységes európai közbeszerzési dokumentumot is be kell nyújtani.

A közbeszerzési eljárásban részt venni szándékozó gazdasági szereplők ajánlatukban, illetve részvételi jelentkezésükben kötelesek benyújtani az ún. egységes európai közbeszerzési dokumentumot. A gazdasági szereplő az egységes európai közbeszerzési dokumentummal igazolja a kizáró okok fenn nem állását, illetve az alkalmassági követelményeknek való megfelelését. Az egységes európai dokumentum mintáját az Európai Bizottság rendeletben határozza meg, annak alkalmazása a Bizottság által előírt formában kötelező az uniós értékhatárokat elérő közbeszerzések esetében. Fontos azonban, hogy arra vonatkozóan, hogy az egységes európai közbeszerzési dokumentumban milyen részletezettséggel kell megadnia az alkalmassági követelményeknek való megfelelésre vonatkozó információkat, az ajánlatkérő köteles tájékoztatást adni a közbeszerzési dokumentumokban. Amennyiben az előírt alkalmassági követelményeknek a gazdasági szereplők más szervezet kapacitására támaszkodva felelnek meg, az ajánlatban, illetve be kell nyújtani a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezetre vonatkozó egységes európai közbeszerzési dokumentumot, illetve e szervezetnek – kizárólag az alkalmassági követelmények tekintetében – az előírt igazolási módokkal azonos módon kell igazolni az adott alkalmassági feltételnek történő megfelelést.

Az ajánlatok és a részvételi jelentkezések benyújtása és felbontása

Az ajánlatok és a részvételi jelentkezések benyújtására és felbontására vonatkozó szabályok a javaslat szerint nem változnak érdemben. A javaslat viszont csak lehetőségként tartja fenn az ajánlatkérő rendelkezésére álló fedezet ismertetésére vonatkozó előírást. Amennyiben azonban az ajánlatkérő nem él ezzel a lehetőséggel, később erre az információra nem hivatkozhat, ha az eljárást a fedezet elégtelenségére hivatkozással kívánná eredménytelenné nyilvánítani [75. § (4) bekezdése].

XIII. Fejezet

Az ajánlatok és a részvételi jelentkezések bírálata

A bírálat folyamata

A javaslat a hatályos törvényhez hasonlóan előírja, hogy a bírálat során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlatkérő köteles továbbá megállapítani, hogy mely ajánlatok vagy részvételi jelentkezések érvénytelenek, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni.

A bírálat folyamatát azonban a javaslat új alapokra helyezi. A javaslat előírja ugyanis, hogy az ajánlatkérő az alkalmassági követelmények és a kizáró okok előzetes ellenőrzésére köteles elfogadni az egységes európai közbeszerzési dokumentumot, illetve az abban foglalt nyilatkozatot elfogadni. Minden további az ajánlat vagy részvételi jelentkezés részét képező dokumentum esetében azonban az ajánlatkérő köteles azok megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a javaslat 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket (hiánypótlás, irreális ajánlati elemek ellenőrzése) elvégezni.

Az ajánlatkérő csak azokat az ajánlatokat köteles értékelni, amelyeket a fentiek szerinti ellenőrzés – ideértve az esetleges hiánypótlást, illetve az irreális ajánlati elemek vizsgálatát is – eredményeként megfelelőnek talált. Az ajánlatkérő csak az értékelési szempontok alapján legkedvezőbb ajánlattevőt köteles felhívni arra, hogy a kizáró okok fenn nem állásának igazolására, illetve az alkalmassági követelményeknek való megfelelésre vonatkozó dokumentumokat nyújtsa be 5 munkanapos határidő alatt. Ugyanez vonatkozik az érintett ajánlattevő által igénybe vett kapacitást biztosító szervezetekre is. Amennyiben az ajánlattevő által benyújtott igazolások hiányosak vagy nem megfelelőek, akkor az ajánlatkérő hiánypótlást bocsáthat ki azokra vonatkozóan. Ha az ajánlattevő nem vagy az esetleges hiánypótlást követően sem megfelelően nyújtja be az igazolásokat, akkor az ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni, és a következő legkedvezőbb ajánlattevőt kell felhívni az igazolások benyújtására. Az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntésben csak olyan ajánlattevőt nevezhet meg nyertes ajánlattevőként, aki a fentiek szerinti igazolási kötelezettségének eleget tett. Az ajánlatkérő az összegezésben csak akkor nevezheti meg a második legkedvezőbb ajánlattevőt, ha az eljárást lezáró döntés meghozatalát megelőzően őt is felhívta az igazolások benyújtására.

A javaslat lehetőségként rögzíti, hogy az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntés meghozatalát megelőzően ne csak a legkedvezőbb, hanem az értékelési sorrendben azt követő meghatározott számú következő legkedvezőbb ajánlattevőt is felhívja az igazolások benyújtására. Az ajánlatkérő dönthet akként is, hogy valamennyi ajánlattevőtől bekéri az igazolásokat. Ezen túlmenően, ha az ajánlatkérőnek a részvételi jelentkezések és az ajánlatok bírálata során alapos kétsége merül fel valamely gazdasági szereplő nyilatkozatának valóságtartalmára vonatkozóan, bármikor öt munkanapos határidő tűzésével kérheti az érintett ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt, hogy nyújtsa be az igazolásokat.

Amennyiben ajánlatkérő a több szakaszból álló eljárás részvételi szakaszában meghatározza az ajánlattételre felhívandó gazdasági szereplők keretszámát, és az adott közbeszerzési eljárásban a keretszámot meghaladó részvételi jelentkezést nyújtottak be, az ajánlatkérő köteles már a részvételi jelentkezések bírálata során a (4) bekezdés szerinti igazolásokat bekérni, és a részvételi szakasz eredményét ezek figyelembe vételével megállapítani.

A javaslat az igazolási módok kapcsán rögzíti, hogy nem kérhető igazolás benyújtása, ha az ajánlatkérő az Európai Unió bármely tagállamában működő, – az adott tagállam által az e-Certis rendszerben igazolásra alkalmas adatbázisként feltüntetett – ingyenes elektronikus adatbázisba belépve közvetlenül hozzájuthat az igazolásokhoz vagy egyéb releváns információkhoz. Nem magyar nyelvű nyilvántartás esetén azonban az a javaslat biztosítja az az ajánlatkérő számára azt a lehetőséget, hogy kérje a releváns igazolás vagy információ magyar nyelvű fordításának benyújtását.

A benyújtott ajánlatokat, részvételi jelentkezéseket az ajánlatkérő köteles a lehető legrövidebb idő alatt elbírálni. A bírálatot a hatályos törvényhez hasonlóan az ajánlati kötöttség ideje alatt elvégezni. A javaslat fenntartja azt a lehetőséget, miszerint az ajánlati kötöttség időtartama – az ajánlattevők arra vonatkozó felhívásával, hogy fenntartják-e ajánlatukat – meghosszabbítható. A javaslat ehhez hasonlóan a részvételi jelentkezések bírálata esetében is fenntartja a hosszabbítás lehetőségét.

Hiánypótlás, felvilágosítás kérés és a számítási hiba javítása

A hiánypótlás, felvilágosítás kérés és számítási hiba javítására vonatkozó előírások érdemben nem változnak a javaslat szerint. Újdonság azonban, hogy ha az ajánlatkérő megállapítja, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az alkalmasság igazolásához olyan gazdasági szereplő kapacitásaira támaszkodik, vagy olyan alvállalkozót nevezett meg, amely a 62. § (1) bekezdés *a)-h), k)-n)* pontja szerinti, vagy korábbi eljárásban tanúsított magatartás alapján a *j)* pontja szerinti vagy – amennyiben az ajánlatkérő előírta – a 63. § szerinti kizáró ok hatálya alatt áll, az ajánlatkérőnek lehetősége van az eljárásból csak a kizáró okkal érintett gazdasági szereplőt kizárni, és ezzel együtt az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt a kizárt helyett szükség esetén más gazdasági szereplő megnevezésére felhívni.

A javaslat fenntartja azt a megoldást, mely szerint az ajánlatkérő nem köteles újabb hiánypótlást elrendelni arra vonatkozóan, ha a hiánypótlással az ajánlattevő (részvételre jelentkező) az ajánlatban (részvételi jelentkezésben) korábban nem szereplő gazdasági szereplőt von be az eljárásba, és e gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükséges az újabb hiánypótlás, feltéve, hogy az eljárást megindító felhívásban feltüntette, hogy ilyen esetben nem (vagy csak az általa meghatározott korlátozással) rendel el újabb hiánypótlást.

Az átalánydíjas szerződések esetében az árazott költségvetés javítására vonatkozó szabályok tekintetében a javaslat – a jogalkalmazás bizonytalanságából eredő tapasztalatok alapján – immár valamennyi beszerzési tárgy esetében lehetővé teszi e szabályok alkalmazását.

Tekintettel arra, hogy a javaslat 76. § (2) bekezdés *b)* pontja szerint lehetővé teszi, hogy az ajánlatkérő az értékelési körében értékelje a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szervezettségét, képzettségét és tapasztalatát, a javaslatban rendelkezni kellett arról, hogy mi történik abban az esetben, ha az értékelési szempontok körében értékelt szakember valamilyen okból nem megfelelő. Erre az esetre vonatkozóan a javaslat akként rendelkezik, hogy a 76. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti értékeléshez az ajánlatkérő által bemutatni kért szakemberek személye hiánypótlás keretében csak úgy változhat, hogy a hiánypótlásban az értékeléskor figyelembe veendő minden releváns körülmény tekintetében a korábbival legalább egyenértékű szakember kerül bemutatásra. Ha a hiánypótlás során a korábbinál nagyobb tapasztalattal, magasabb képzettséggel rendelkező személy kerül bemutatásra, az ajánlatkérő az értékeléshez akkor is csak az általa pótoltatott szakember adatait veheti figyelembe, a hiánypótlás tehát ilyenkor is csak az érvényessé tételt szolgálja, és nem eredményezi az értékeléskor figyelembe veendő tényezők változását.

Aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások

A javaslat az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára, valamint az egyéb, irreális vállalások vizsgálatára vonatkozó szabályokat egységesen kezeli, azok a hatályos törvényhez képest egy szakaszban kerültek elhelyezésre. A hatályos törvényi szabályozáshoz képest eltérés, hogy a

javaslat elhagyja annak a százalékos mértéknek a meghatározását, amely mértékkel a becsült értéknél alacsonyabb ajánlatok automatikusan irreálisan alacsonynak minősültek, és az ajánlatkérő azokat vizsgálni volt köteles. A gyakorlati tapasztalatok szerint az ilyen mérték százalékos meghatározása nem életszerű, és nem alkalmazható egységesen valamennyi beszerzés esetében.

Az ajánlat és a részvételi jelentkezés érvénytelensége

A javaslat az ajánlatok és a részvételi jelentkezések érvénytelenségére vonatkozó, hatályos törvény szerinti előírásokat fenntartja. Újdonságot jelent azonban a érvénytelenségi okok között, hogy a javaslat rögzíti, hogy egyéb okból érvénytelennek minősül az ajánlat különösen, ha nem felel meg azoknak a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, amelyeket a jogszabályok vagy kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő. Ezt a körülményt tehát az ajánlatkérőknek vizsgálniuk kell. Az ajánlatkérők segítése érdekében azonban a javaslat a Közbeszerzési Hatóság feladatául szabja, hogy – a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által minden évben rendelkezésére bocsátott adatszolgáltatás alapján – honlapján tegye közzé a Magyarországon egyes ágazatokban alkalmazandó kötelező legkisebb munkabérekről szóló tájékoztatást.

XIV. Fejezet

A közbeszerzési eljárás eredménye

Az eljárás eredménytelensége

Az eljárások eredménytelenségére vonatkozó, hatályos közbeszerzési törvény szerinti eseteket a javaslat fenntartja, azzal, hogy abban az esetben, ha az ajánlatkérő azért nyilvánítja eredménytelennek az eljárást, mert a rendelkezésére álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés megkötéséhez az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel, akkor igazolnia kell, hogy mekkora fedezet állt rendelkezésére. Ennek módja a javaslat szerint az eljárást megindító hirdetmény feladásakor a Közbeszerzési Hatóság által üzemeltetett elektronikus hirdetménykezelő rendszerben a kérelem feladásakor rögzített adat, vagy a közbeszerzési eljárás során dokumentált, legkésőbb a végleges ajánlatok bontása előtt az ajánlattevőkkel vagy részvételre jelentkezőkkel közölt adat, illetve elektronikus árlejtés esetén az árlejtés megkezdését megelőzően az elektronikus rendszerben rögzített adat lehet.

A nyertes ajánlattevő kiválasztása

Az értékelés szempontok meghatározásánál a javaslat szakít a hatályos törvény szerinti elhatárolással, és az új irányelvi rendelkezéseknek megfelelően a legalacsonyabb ár és az összességében legelőnyösebb ajánlat értékelési szempontok helyett minden esetben a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztását tűzi célul. Gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatnak tekinthető a legalacsonyabb ár, a legalacsonyabb költség (amelyet az ajánlatkérő által meghatározott költség-hatékonysági módszer alkalmazásával kell kiszámítani), vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan – különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális – szempontok kombinációja, amelyek között az ár vagy a költség is szerepel. A legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontok vonatkozhatnak különösen a minőségre, műszaki értékre, esztétikai és funkcionális tulajdonságokra, szociális, környezetvédelmi, innovatív

tulajdonságokra, a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szervezettsége, képzettsége és tapasztalata, amennyiben a személyzet minősége jelentős hatással lehet, a szerződés teljesítésének színvonalára.

A javaslat lényeges újítása, hogy az ajánlatkérőnek lehetősége van arra, hogy az árat, vagy költség elemet egy meghatározott értéken rögzíti, ekkor az ajánlattevők csak az egyéb értékelési szempontok tekintetében versenyeznek egymással. Szintén a minőség alapú kiválasztást erősíti, hogy az ajánlatkérőnek csak abban az esetben van lehetősége a legalacsonyabb árat egyedüli értékelési szempontként figyelembe venni, ha az igényeinek kifejezetten konkrétan meghatározott minőségi követelményeknek megfelelő áru vagy szolgáltatás felel meg, és a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztását az adott esetben további minőségi jellemzők nem, csak a legalacsonyabb ár értékelése szolgálja. Kiemelendő, hogy a legalacsonyabb árat egyedüli értékelési szempontként nem lehet alkalmazni tervezési, mérnöki és építési szolgáltatások esetében, valamint építési beruházások megvalósítása során.

A javaslat ezt követően rögzíti, hogy az értékelési szempontoknak a verseny tisztasága szempontjából milyen feltételeknek kell megfelelniük, valamint azt is, hogy azok mikor tekinthetők a szerződés tárgyához kapcsolódónak. A javaslat az irányelvi célkitűzésekkel összhangban fenntartja különösen a munkanélküli vagy tartósan munkanélküli rétegek foglalkoztatásának, valamint az adott szerződés teljesítésének keretében munkanélküliek képzését célzó intézkedések értékelési szempontként történő figyelembe vételét.

A javaslat a jelenlegi törvényhez hasonlóan széles körű lehetőséget kínál az ajánlatkérők számára az értékelési módszerek meghatározására.

Az irányelvi rendelkezésekre figyelemmel kidolgozott további újítás, hogy az ajánlatkérőnek az értékelési szempontok körében lehetősége van figyelembe venni a közbeszerzés tárgyát képező áru, szolgáltatás vagy építési beruházás életciklus költségeit. Ezt az ajánlatkérő köteles feltüntetni az eljárást megindító felhívásban. A fentieken túlmenően az ajánlatkérőnek a közbeszerzési dokumentumokban fel kell tüntetnie, hogy az ajánlattevőknek milyen adatokat kell megadniuk, és hogy milyen módszert fog alkalmazni az életciklus költségeknek az említett adatok alapján történő meghatározásához. Ezt követően a javaslat rögzíti, hogy az ajánlatkérő az életciklusköltségek meghatározásánál a közbeszerzés tárgyát képező áru, szolgáltatás vagy építési beruházás életciklusa során felmerült mely költségeket veheti egészben vagy részben figyelembe. Ilyenek az ajánlatkérő vagy más felhasználók által viselt költségek, különösen a megszerzéshez kapcsolódó költségek, a használat költségei, különösen az energia és más erőforrások felhasználása, fenntartási költségek, az életciklus végéhez kapcsolódó költségek (pl. elszállítási és újrahasznosítási költségek), valamint az adott áruhoz, szolgáltatáshoz vagy építési beruházáshoz annak életciklusa során kapcsolódó környezeti externáliáknak betudható költségek, amennyiben ezek pénzben kifejezett értéke meghatározható és ellenőrizhető; az ilyen költségek magukban foglalhatják az üvegházhatású gázok és más szennyező anyagok kibocsátásának költségeit, valamint a klímaváltozás hatásainak csökkentésével kapcsolatos egyéb kiadásokat. Az ajánlatkérők eljárását segíti, hogy a Közbeszerzési Hatóság az életciklusköltség-számítási módszertanokról útmutatót ad ki, amelyben ismerteti azt is, ha uniós jogszabály alapján kötelezően alkalmazandó közös módszertan áll rendelkezésre. A Közbeszerzési Hatóság az útmutató elkészítéséhez a szakmai kamarák segítségét igénybe veheti.

Tájékoztatás az ajánlatkérő döntéseiről

Az ajánlatkérő döntéseiről való tájékoztatás tekintetében a javaslat – kisebb pontosításokkal – átveszi a hatályos törvény előírásait.

Az előzetes vitarendezés

Az előzetes vitarendezés tekintetében a javaslat – kisebb pontosításokkal – átveszi a hatályos törvény előírásait.

XV. Fejezet

Egyes eljárásfajták sajátos szabályai

Nyílt eljárás

A javaslat a nyílt eljárás szabályait a klasszikus irányelv rendelkezéseinek megfelelően a korábbi tapasztalatokat is figyelembe véve racionalizálta. Az egységes európai dokumentum használata a kizáró okok és az alkalmassági szempontok bírálatának egyszerűsítésével számtalan lehetőséget teremt.

Az eljárás lefolytatását egyszerűsíti, hogy amennyiben a felhívásban így rendelkezik, az ajánlatkérőnek lehetősége van arra, hogy az ajánlatok bírálatát – az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alapján – az ajánlatok értékelését követően végezze el. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek lehetősége van arra, hogy meghatározza, hogy csak a legkedvezőbb, vagy az azt követő egy vagy több ajánlat tekintetében végzi el a bírálatot. Ezen irányelvi szabály nagymértékben megkönnyítheti az ajánlatkérő eljárását, mivel nem szükséges az összes ajánlatot elbírálnia.

A fentihez hasonló irányelvi előírások mentén kidolgozott rendelkezés, hogy az ajánlatkérő, amennyiben a felhívásban erről rendelkezik, a bírálatnak az aránytalanul alacsony ár vagy költségre vonatkozó részét az ajánlatok értékelését követően végezheti el, amely szintén egyszerűsíti az ajánlatkérők eljárását.

Az irányelvi szabályok újabb lehetőséget kínáltak az eljárási határidők rövidítésére, amelyet a javaslat is átvesz. E tekintetben újdonságként emelhető ki, hogy a javaslat lehetőséget teremt az ún. gyorsított nyílt eljárás lefolytatására is.

Meghívásos eljárás

A meghívásos eljárás tekintetében a javaslat megtartja a hatályos törvény szerinti legfőbb szabályokat. A javaslat szerint a meghívásos eljárás továbbra is olyan, két szakaszból álló közbeszerzési eljárás, amelynek első, részvételi szakaszában az ajánlatkérő a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítésére való alkalmasságáról vagy alkalmatlanságáról dönt, az eljárás második, ajánlattételi szakaszában pedig már csak az ajánlatkérő által alkalmasnak minősített és ajánlattételre felhívott részvételre jelentkezők tehetnek ajánlatot. Az eljárás első szakaszában az alkalmasság tekintetében az ajánlatkérőnek az általános szabályok szerin, azaz a 69. §-ban foglaltakkal összhangban eljárnia, azaz az alkalmasság és a kizáró okok igazolása tekintetében elsősorban az egységes európai dokumentumban foglaltakat kell elfogadnia.

A hatályos törvény előírásaihoz képest újdonságot jelent, hogy a nem központi ajánlatkérők esetében a javaslat lehetőséget teremt arra, hogy az ajánlatkérő a meghívásos eljárást előzetes tájékoztatóval indítsa meg. Ebben az esetben az ajánlatkérő a részvételi felhívást nem teszi már közzé, hanem azoknak a gazdasági szereplőknek küldi meg közvetlenül (közvetlen részvételi felhívás), amelyek az előzetes tájékoztatóban foglaltakban meghatározott módon és időben az ajánlatkérő felé jelezték arra irányuló szándékukat, hogy az eljárásban részt kívánnak venni. A közvetlen részvételi felhívást legkésőbb az előzetes tájékoztató megjelenését követő tizenkét hónapon belül meg kell küldeni.

A javaslat továbbra is megtartja azt a lehetőséget a meghívásos eljárásban az ajánlatkérők számára, hogy ún. keretszámot határozzanak meg. Keretszám meghatározása esetén az ajánlatkérőnek meg kell határoznia az alkalmasnak minősített részvételre jelentkezők közötti rangsorolás módját.

A meghívásos eljárásban a javaslatban előírt határidők – a nyílt eljáráshoz hasonlóan – szintén rövidebbek, mint hatályos törvényben. A javaslat megtartja a gyorsított meghívásos eljárás lefolytatásának lehetőségét is.

Tárgyalásos eljárás

A tárgyalásos eljárás tekintetében mindenekelőtt kiemelendő, hogy a javaslat elhagyja a hatályos törvényben szereplő, hirdetménnyel induló tárgyalásos eljárás megnevezést, és az irányelvi szabályoknak a tárgyalásos eljárás megnevezést használja.

A tárgyalásos eljárás esetében továbbra is alapelv, hogy annak alkalmazására csak a törvényben meghatározott esetekben, illetve jogalapok fennállása esetén kerülhet sor. E jogalapok tekintetében azonban az új közbeszerzési irányelvek megengedőbb szabályokat tartalmaznak, mint a korábbi irányelvek és az ezeknek megfelelő hatályos törvény. A javaslat átveszi az új irányelvek enyhébb szabályait. Ennek megfelelően tárgyalásos eljárás lefolytatására akkor kerülhet sor, ha

a) az ajánlatkérő igényeit nem lehet kielégíteni a piacon azonnal rendelkezésre álló kész megoldások kiigazítása, egyéni igényekhez alakítása nélkül;
b) a közbeszerzés tárgya tervezést vagy innovatív megoldásokat tartalmaz;
c) a szerződés jellegével, összetettségével vagy jogi és pénzügyi kialakításával kapcsolatos sajátos körülmények vagy az ezekhez kötődő kockázatok miatt előzetes tárgyalások nélkül nem választható ki a legkedvezőbb ajánlat;
d) az ajánlatkérő a műszaki leírást nem tudja kellő pontossággal elkészíteni a külön jogszabályban meghatározottak szerinti szabványok, európai műszaki értékelés, közös műszaki előírások vagy műszaki referenciák valamelyikére való hivatkozással; vagy
e) amennyiben megelőzőleg a nyílt vagy meghívásos eljárás azért lett eredménytelen, mert kizárólag érvénytelen ajánlatokat nyújtottak be, vagy az eljárás a 75. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján úgy lett eredménytelen, hogy az eljárásban benyújtott minden ajánlat meghaladta az ajánlatkérő rendelkezésére álló anyagi fedezet összegét.

A tárgyalásos eljárás a javaslat szerint is két szakaszból álló eljárás, amely részvételi felhívással indul. A részvételi felhívásban fel kell tüntetni a tárgyalásos eljárás alkalmazásának jogcímét. A javaslat azonban – a meghívásos eljáráshoz hasonlóan – a

tárgyalásos eljárás esetében is lehetőséget ad a nem központi ajánlatkérőknek arra, hogy eljárásukat előzetes tájékoztatóval indítsák meg, illetve hogy keretszámot határozzanak meg.

Tárgyalásos eljárás lefolytatása esetén az ajánlatkérő köteles meghatározni a közbeszerzési dokumentumokban, hogy a műszaki leírás és a szerződéses feltételek körében melyek azok a gazdasági szereplőkkel szemben meghatározott alapvető elvárások (minimumkövetelmények), amelyekről nem fog tárgyalni. Ezzel együtt az ajánlatkérőnek a közbeszerzés tárgyának leírását és a szerződéses feltételeket olyan pontossággal kell megadnia, hogy a gazdasági szereplők megállapíthassák a beszerzés tárgyát és jellegét, és ez alapján eldönthessék, hogy részt kívánnak-e venni az adott eljárásban.

A tárgyalások lefolytatásának szabályait – kisebb pontosításokkal – alapvetően a hatályos törvény szerint határozza meg a javaslat. Lényeges újítás azonban, hogy az ajánlatkérő az első ajánlatok beérkezését követően dönthet úgy, hogy mégsem tart tárgyalást, hanem a benyújtott ajánlatok bírálatával és értékelésével tárgyalás tartása nélkül befejezi az eljárást. Ennek feltétele azonban, hogy az ajánlatkérő ennek a lehetőségnek a fenntartását az eljárást megindító vagy meghirdető felhívásban jelezze.

Versenypárbeszéd

A javaslat a versenypárbeszéd esetében – az új közbeszerzési irányelvek előírásainak megfelelően – megváltoztatja az eljárástípus alkalmazásának jogalapjait. A javaslat szerint a versenypárbeszéd ugyanazokban az esetekben alkalmazható, mint amely esetekben a tárgyalásos eljárás. Mindez egyben azt is jelenti, hogy amennyiben a tárgyalásos eljárást megalapozó, a javaslat 85. §-ában meghatározott feltételek fennállnak, az ajánlatkérő a tárgyalásos eljárás és versenypárbeszéd alkalmazása közül szabadon választhat.

A versenypárbeszéd lefolytatására vonatkozó szabályok a javaslatban lényegesen nem változtak a hatályos törvényhez képest, így a javaslat fenntartja például, hogy a versenypárbeszédben az ajánlatok értékelése csak a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszeren alapulhat, illetve a keretszám meghatározására vonatkozó lehetőséget is.

A versenypárbeszéd lefolytatására vonatkozó részletszabályok a hatályos törvényben megismert rendelkezésekhez igazodnak. Lényeges újítása azonban a javaslatnak, hogy az ajánlattevők vonatkozásában fennálló ajánlati kötöttség szigorú elvét áttöri, és bizonyos szűk körben lehetőséget ad az ajánlatkérő és az ajánlattevők közötti tárgyalásra. Ennek megfelelően a javaslat akként rendelkezik, hogy versenypárbeszéd esetében az ajánlattevő ajánlati kötöttsége azzal az eltéréssel érvényesül, hogy az ajánlatkérőnek szükség esetén lehetősége van arra, hogy a szerződés egyes nem lényeges feltételeit a nyertesként megnevezni kívánt ajánlattevővel egy tárgyaláson pontosítsa. Ezek a pontosítások nem torzíthatják a versenyt és nem sérthetik a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét.

Innovációs partnerség

Az innovációs partnerség új eljárástípus a javaslatban, amelyet az új közbeszerzési irányelvek teremtettek meg. A javaslat szerint Az innovációs partnerség olyan sajátos közbeszerzési eljárás, amelynek célja egy innovatív termék, szolgáltatás vagy építési beruházás kifejlesztése, és az ennek eredményeként létrejövő áruk, szolgáltatások vagy építési beruházások ezt követő beszerzése. Az innovációs partnerség a javaslat szerint két szakaszra tagolódik:

a) egyrészt az ún. eljárási szakaszra, amelynek során a javaslat szerinti eljárási szabályok betartásával, a javaslatban szabályozott eljárásrend szerint kerül sor az innovációs partnerségi szerződés vagy szerződések megkötésére, majd ezt követően
b) másrészt az ún. szerződéses szakasz, amely lényegében az innovatív termék, szolgáltatás, építési beruházás fejlesztési folyamata, illetve az ajánlatkérő részéről történő beszerzése az innovációs partnerségi szerződésben szabályozott feltételek szerint. Innovációs partnerség egyébként több ajánlatkérő között is létrehozható.

Az innovációs partnerségi szerződés megkötésére lényegében a tárgyalásos eljárás szabályait rendeli alkalmazni a javaslat, azzal, hogy ennek során a javaslatban meghatározott eltérő szabályokat is alkalmazni kell.
Az innovációs partnerség lefolytatása során az ajánlatkérőnek beszerzési igényét olyan innovatív termékre, szolgáltatásra vagy építési beruházásra kell meghatároznia meg, amely a piacon nem áll rendelkezésre. Ennek megfelelően a közbeszerzési dokumentumokban foglalt szerződéses feltételeknek részletesen ki kell térnie a szellemi alkotásokhoz fűződő jogokra vonatkozó feltételekre is. Az eljárás nem hirdethető meg előzetes tájékoztató útján és az eljárásfajta választását a beszerzés tárgya újszerűségének ismertetésével kell indokolnia az ajánlatkérőnek. További könnyítés, hogy építési beruházás esetében nem szükséges árazatlan költségvetést a gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátani, illetve az ajánlatban árazott költségvetést benyújtani.

A felek által megkötött partnerségi szerződésben meg kell határozni, a kutatási és innovációs folyamat menetét, amelynek egymást követő szakaszokból kell felépülnie. A kutatási és innovációs folyamat magában foglalhatja az áruk előállítását, a szolgáltatások nyújtását és az építési beruházások megvalósítását is. A partnerségi szerződésnek a partner által elérendő közbenső célokat is meg kell határoznia, amelyekhez kapcsolódóan díjazás kifizetéséről is rendelkezni kell. Az ajánlatkérő minden szakasz lezárulásakor dönthet úgy, hogy az innovációs partnerséget a jövőre nézve nem kívánja fenntartani, vagy hogy a partnerek számát csökkenteni kívánja. Mindennek feltétele, hogy a közbeszerzési dokumentumokban ezen lehetőségeket, illetve azok alkalmazásának feltételeit előre jelezze az ajánlatkérő. A javaslat rögzíti, hogy az ajánlatkérőnek biztosítania kell, hogy a partnerség felépítése, a különböző szakaszok tartama és értéke tükrözze a javasolt megoldás innovativitását és azt, hogy a megoldás kifejlesztéséhez milyen kutatási és innovációs tevékenységek sorozatára van szükség.

Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás

A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás a verseny legnagyobb mértékű korlátozásával járó eljárástípus. Ennek megfelelően alkalmazása szigorú feltételekhez kötött: hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás csak azokban a taxatív módon meghatározott esetekben lehet alkalmazni, amelyeket a javaslat kifejezetten rögzít.

A hatályos törvényben szereplő esetekhez képest a javaslat az irányelvi előírásoknak megfelelően kis mértékben átalakítja a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazhatóságát biztosító különböző jogalapok meghatározását.

Ennek megfelelően a hatályos Kbt. 94. § (2) bekezdés *c)* pontja, amely szerint az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat, ha a szerződés műszaki-technikai sajátosságok, művészeti szempontok vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy

meghatározott szervezettel, személlyel köthető meg, a javaslat szerint két külön pontban kerül meghatározásra, az uniós irányelvek változása okozta változtatási szükséglet mellett az egyértelműbb megfogalmazhatóság és a könnyebb gyakorlati alkalmazhatóság érdekében.

Eszerint az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat, ha

- a szerződés műszaki-technikai sajátosságok, vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, feltéve, hogy az ajánlatkérő számára nem létezik reális alternatíva beszerzési igényének kielégítésére, és a verseny hiánya nem annak a következménye, hogy a közbeszerzés tárgyát a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozták meg;
- a szerződés egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, mivel annak célja egyedi művészeti alkotás vagy művészi előadás létrehozása vagy ajánlatkérő általi megszerzése;

A fenti *c)* pont kapcsán feltétlenül kiemelésre érdemes, hogy a javaslat a szóban forgó jogalapon alapuló hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás kapcsán a hatályos szabályozáshoz képest további feltétel is tartalmaz. Eszerint az ajánlatkérőnek azt is vizsgálnia kell, hogy a beszerzés megvalósítására nem létezik-e más reális alternatíva, megoldás, amelynek alkalmazása esetén kevésbé versenykorlátozó megoldás igénybe vételével az ajánlatkérő beszerzési igénye kielégíthető. A javaslat – a verseny tisztaságának és az esélyegyenlőség alapelveinek érvényesülése érdekében – hangsúlyozza, hogy a verseny hiánya nem lehet annak a következménye, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyát a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozta meg.

A javaslatban nem szerepelnek a hatályos Kbt. 94. § (3) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatását megalapozó. Ehelyett a javaslat a két pontot lényegében összevonva a következő rendelkezést tartalmazza: Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése esetében, ha olyan új építési beruházásra vagy szolgáltatás megrendelésére kerül sor, amelyet a korábbi nyertes ajánlattevővel köt meg ugyanazon ajánlatkérő azonos vagy hasonló építési beruházás vagy szolgáltatás teljesítésére, feltéve, hogy az új építési beruházás vagy szolgáltatás összhangban van azzal az alapprojekttel, amelyre a korábbi szerződést nyílt vagy meghívásos eljárásban megkötötték, és a korábbi eljárást megindító vagy meghirdető hirdetményben az ajánlatkérő jelezte, hogy tárgyalásos eljárást alkalmazhat, megjelölte a lehetséges további építési beruházások és szolgáltatások tárgyát és azok beszerzésének feltételeit, valamint a korábbi eljárásban az építési beruházás vagy a szolgáltatás becsült értékének meghatározásakor figyelembe vette az újabb építési beruházás vagy szolgáltatás becsült értékét is (az uniós értékhatár elérésének meghatározása szempontjából); ilyen tárgyalásos eljárást azonban csak a korábbi első szerződés megkötésétől számított három éven belül lehet indítani.

Lényeges változást jelent a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatásnak menete tekintetében, hogy az eljárás megkezdésekor a javaslat szerint már nem a Közbeszerzési Döntőbizottságnak kell megküldeni az eljárás megkezdéséről és annak jogalapjáról szóló tájékoztatást, hanem a Közbeszerzési Hatósághoz. E módosítás indoka, hogy az Európai Bizottság kifogással illette a hatályos törvény szerinti hazai rendszert, arra való hivatkozással, hogy aggályosnak a tekinthető a rendszer működése. Ezen aggály abból fakad, hogy a rendszerben a Közbeszerzési Döntőbizottság kettős szerepben működik: egyrészt előzetesen

ellenőrzi, hogy az eljárás jogalapja fennáll-e, illetve amennyiben az eljárás jogalapja tekintetében – nem a Döntőbizottság elnöke által kezdeményezett – jogorvoslati eljárás indul, azt szintén a Döntőbizottságnak kellene elbírálnia, adott esetben saját korábbi döntését felülvizsgálva.

A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatásának menete egyebekben – ide nem értve az eljárás jogalapjának előzetes döntőbizottsági vizsgálatát – lényegesen nem változik a hatályos szabályozáshoz képest, és a javaslat fenntartja a rendkívüli sürgősség esetében alkalmazható speciális hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás-típust, amikor az eljárás a tárgyalási meghívó közvetlen megküldésével indul.

XVI. Fejezet

Sajátos beszerzési technikák

Keretmegállapodások

Keretmegállapodás alatt a javaslat olyan megállapodásokat ért, amelyek meghatározzák azokat a lényeges feltételeket, amelyek alapján később az ajánlatkérő és az ajánlattevő(k) között szerződéskötésre kerül sor. A keretmegállapodások különösen akkor lehetnek hasznosak, amennyiben az ajánlatkérő gyakori beszerzéseket kíván lebonyolítani, viszont előre pontosan nem tudja megmondani a beszerzendő áruk, szolgáltatások vagy építési beruházások mennyiségét, pontos természetét vagy a beszerzési igény felmerülésének időpontját. Ilyen esetben egyszerűbb lehet az ajánlatkérő számára egy közbeszerzési eljárást lefolytatni a leendő szerződések főbb feltételeinek ismeretében, majd ezt követően az egyes konkrét beszerzéseket már jóval egyszerűbb formában tudja szükség esetén teljesíteni.

A keretmegállapodások szabályait már a korábbi szabályozás is tartalmazta. Jelen törvény nem kíván átfogó változtatásokat eszközölni a keretmegállapodások rendszerében, viszont a szabályozás átveszi az új közbeszerzési irányelv által előírt módosításokat. A keretmegállapodásokhoz ezentúl – az új irányelv szabályaival összhangban – a központosított közbeszerzés alkalmazása és a közös közbeszerzési eljárások alkalmazása esetén sem lehet utólag csatlakozni, tehát ilyenkor is csak a felhívásban azonosított ajánlatkérők és a megkötött keretmegállapodásban részes fél gazdasági szereplők jogosultak a megállapodás alapján szerződést kötni. Ennek érdekében az adott keretmegállapodásban kezdettől fogva részes félként jelen lévő ajánlatkérő szerveket egyértelműen azonosítani kell, akár nevük megemlítésével, akár egyéb módon – például az ajánlatkérő szervek valamely egyértelműen körülhatárolt földrajzi területen belül működő konkrét kategóriájára való hivatkozással –, hogy ezáltal az érintett ajánlatkérő szervek egyszerűen és egyértelműen azonosíthatóak legyenek. Ez többek között azt is jelenti, hogy amennyiben egy központi beszerző szerv az általa kötött keretmegállapodások igénybevételére jogosult ajánlatkérő szerveket vagy azok egy kategóriáját – például egy adott földrajzi területen található területi hatóságokat – tartalmazó általános nyilvántartást használ, ezt olyan módon kell tennie, hogy egyrészt azonosítható legyen az érintett ajánlatkérő szerv, másrészt ellenőrizhető legyen az is, hogy az mely időponttól kezdve jogosult a központi beszerző szerv által kötött keretmegállapodás igénybevételére, ugyanis ez az időpont határozza meg, hogy az ajánlatkérő szerv számára mely konkrét keretmegállapodások alkalmazását kell lehetővé tenni. A fent említett szabály alól viszont kivétel, ha egy gazdasági szereplő esetén jogutódlás megy végbe, hiszen ilyenkor indokolatlan lenne őt kizárni a keretmegállapodásból.

A korábbiakhoz hasonlóan a keretmegállapodás megköthető egy vagy több gazdasági szereplővel is, illetve mindkét esetben tartalmazhatja a megkötendő szerződések minden feltételét vagy csak ezeknek egy részét. Az Európai Bizottság keretmegállapodásokról szóló magyarázó jegyzete a feltételeket előre kötelező erővel rögzítő keretmegállapodásokat – csak a különbség szemléltetése érdekében – keretszerződésnek nevezi. A javaslat sem alkalmazza a keretszerződés terminológiát, mivel a keretmegállapodás önmagában még nem valósít meg beszerzést, ahhoz szükséges második lépcsőben egy konkrét szerződés létrejötte. Kétségtelen azonban, hogy amennyiben az ajánlatkérő olyan keretmegállapodást köt, amely minden szükséges szerződési feltételt tartalmaz, és kötelezettséget is vállal arra, hogy meghatározott mennyiséget mindenképpen megrendel, ilyenkor maga a keretmegállapodás is egy keretjellegű szerződés lesz.

A több gazdasági szereplővel megkötendő megállapodások esetben az ajánlatkérő meghatározhat egy keretszámot, annak érdekében, hogy korlátozza a keretmegállapodásban részes ajánlattevők számát. Alapesetben a keretszámnak legalább három ajánlattevőt kell magában foglalnia. Amennyiben nem nyújtanak be legalább hárman érvényes ajánlatot az eljárásban, akkor a keretmegállapodás kevesebb gazdasági szereplővel is megköthető. Ez a szabály elkerüli azt az esetet, hogy az érvényes ajánlatok alacsony száma miatt meghiúsuljon egy keretmegllapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás.

Az ajánlatkérőnek már az eljárást megindító felhívásban meg kell jelölnie, hogy a keretmegállapodás melyik típusát kívánja megkötni. Ez azért indokolt, mert az ajánlattevők ajánlatát alapvetően befolyásolja az az információ, hogy az általuk ajánlott ár és feltételek képezik-e majd a konkrét szerződés alapját, avagy sor fog kerülni egy újabb írásbeli konzultációra vagy a verseny újranyitására.

A keretmegállapodás továbbra is csak maximum 4 évre lesz köthető. Ez megakadályozza azt, hogy egy ajánlatkérő hosszú időre mellőzni tudja a piaci versenyt bizonyos beszerzési tárgyak esetén. A törvény kellően indokolt kivételes esetekben ennél hosszabb időtartamot is megenged, viszont ilyenkor meg kell vizsgálni, hogy ennek nincs-e aránytalan versenykorlátozó hatása, illetve ezt a felhívásban meg kell indokolni. A javaslat egyértelművé teszi azt is, hogy keretmegállapodás alapján szerződés csak a keretmegállapodás időtartama alatt köthető. A szerződés időtartama viszont, a keretmegállapodás feltételeinek megfelelően, túlnyúlhat a megállapodás időtartamán.

A javaslat a korábbi szabályozásnál még egyértelműbben kimondja, hogy az ajánlatkérő nem köteles azon beszerzését a keretmegállapodás alapján lefolytatni, amelyet amúgy ezen megállapodás alapján is megtehetne, különösen több évre kötött keretmegállapodás esetében, vagy ha a részes ajánlattevők száma nem teszi lehetővé a valódi versenyt. Ilyenkor viszont az ajánlatkérő köteles egy új, hirdetménnyel induló eljárást lefolytatni, utalni arra a körülményre, ami miatt nem a keretmegllapodás alapján folytatja le a beszerzést, valamint értesítenie a keretmegllapodást kötött ajánlattevőket. Ez a lehetőség legfőképpen akkor hasznos, ha az ajánlatkérő úgy gondolja, hogy a beszerzést egy új eljárás lefolytatása mellett jobb feltételekkel tudja megvalósítani, mint a keretmegállapodás alkalmazásával, és hajlandó e célból egy teljesen új eljárást lefolytatni. A visszaélések elkerülése végett továbbá megmarad az a szabály, hogy az írásbeli konzultáció vagy a verseny újranyitása esetén a megállapodás feltételeit nem lehet lényegesen módosítani. A szerződés esetleges módosítása esetén ugyanis a szerződésmódosítás szabályait kell alkalmazni, amelyről a javaslat külön rendelkezik.

A továbbiakban a javaslat részletezi a keretmegállapodások alapján megkötendő szerződések odaítélésének lehetséges módjait, külön az egy ajánlattevővel megkötött megállapodásokra és külön a több ajánlattevővel megkötött megállapodásokra vonatkozóan. A keretmegállapodás tartalmazhatja az adott közbeszerzésekre vonatkozó minden feltételt. Ilyenkor a közbeszerzés a keretmegállapodás alapján egyszerűen megvalósítható, az ajánlatkérő megrendelését a keretmegállapodásban rögzített feltételeknek megfelelően küldi meg az ajánlattevőnek. Természetesen a polgári jog szabályai szerint a konkrét szerződés létrejöttéhez az ajánlattevő által annak elfogadása szükséges, így a javaslat nem tér ki külön figyelemmel arra, hogy az ajánlattevő a keretmegállapodásban kötelezettséget vállal az annak alapján érkező megrendelések teljesítésére.

Amennyiben a keretmegállapodás a szerződések minden feltételét tartalmazza, mindkét esetben közvetlen megrendelés útján is lehet szerződést kötni. A több gazdasági szereplővel megkötött megállapodás esetén viszont, az egyenlő bánásmód és a verseny érvényesítése érdekében, a törvény előírja, hogy a gazdasági szereplőt, akitől az ajánlatkérő a beszerzést megrendeli a keretmegállapodásban foglalt objektív kritériumok alapján kell kiválasztani. Ezen kívül viszont – az új közbeszerzési irányelv szabályait követve – új elemként jelenik meg a javaslatban az a lehetőség, hogy a megkötendő szerződések minden feltételét tartalmazó keretmegállapodások esetén is alkalmazható az egy ajánlattevővel kötött megállapodás esetén a konzultáció, a több ajánlattevővel kötött megállapodás esetén pedig a verseny újranyitás. Ez biztosítja a rugalmasságot ahhoz, hogy az ajánlatkérő a keretmegállapodásban foglaltaknál még jobb feltételeket tudjon elérni egyes szerződések megkötésekor. Ezt a lehetőséget a transzparencia biztosítása érdekében viszont előre meg kell jelölni az eljárást megindító felhívásban. Amennyiben a keretmegállapodás nem tartalmazza a leendő szerződések minden feltételét, a korábbi szabályokhoz hasonlóan egy ajánlattevő esetén írásbeli konzultációval, több ajánlattevő esetén pedig a verseny újranyitásával köthető szerződés. Az írásbeli konzultáció alkalmazása esetén az ajánlattevő köteles ajánlatot tenni. A több ajánlattevővel kötött megállapodások esetén egyszerre akár több szerződés is köthető.

A továbbiakban a javaslat rögzíti, hogy a verseny újranyitása esetén a keretmegállapodásban nem részes ajánlattevőt nem lehet az eljárásban bevonni. Ha az ajánlatkérő más gazdasági szereplőket is be kíván vonni az eljárásba, akkor egy külön közbeszerzési eljárásra van szükség. A verseny újranyitása ajánlattételi felhívással indul. A javaslat pontosan meghatározza ezen felhívás tartalmi elemeit. Rögzítésre kerül az is, hogy az eredeti keretmegállapodásos eljárástól eltérő értékelési szempontok csak akkor alkalmazhatók, ha ez előírásra került a közbeszerzési dokumentumokban. Ennek lényege ismételten a transzparencia biztosítása. Végül a javaslat utalást tartalmaz a bontásra, elbírálásra, az ajánlatkérő döntésének közlésére és a szerződés megkötésére irányuló szabályokra.

Dinamikus beszerzési rendszer

A dinamikus beszerzési rendszer lényegében új elem a magyar közbeszerzési szabályozásban. Ilyen rendszerek alkalmazásának lehetőségére már a korábbi szabályozás is utalt, viszont ennek részletes szabályai nem kerültek kidolgozásra. Az új közbeszerzési irányelv viszont már kötelezővé teszi a dinamikus beszerzési rendszerekre vonatkozó szabályok átültetését az uniós tagországok részére. A magyar jogalkotó e kötelezettségnek törvényi szinten kíván eleget tenni.

Amint a javaslat szövege is utal rá, a dinamikus beszerzési rendszer a gyakori beszerzések megvalósítására szolgál. Az ilyen rendszer úgy működik, hogy a rendszerbe az alkalmassági feltételeknek megfelelő összes jelentkező gazdasági szereplőt fel kell venni, majd mindegyikük számára lehetővé kell tenni az ajánlattételt, amikor a beszerzési igény felmerül. A keretmegállapodásokkal ellentétben a dinamikus beszerzési rendszerbe bármikor kérheti felvételét egy gazdasági szereplő.

A rendszer működtetésére a meghívásos eljárás részvételi, illetve ajánlattételi szakaszának szabályait kell alkalmazni. Ennek előnye a meghívásos eljáráshoz képest az, hogy az ajánlatkérő a részvételi szakaszt előre le tudja folytatni, így amint egy beszerzési tárgyra szüksége van, ezt jóval gyorsabban be tudja szerezni, mintha elölről kezdené a közbeszerzési eljárást. A törvény rögzíti, hogy a rendszer felállításakor a részvételi jelentkezések benyújtására legalább harminc napot kell biztosítani, az eljárás elhúzódásának megakadályozása érdekében pedig kimondásra kerül, hogy a részvételi jelentkezéseket tíz munkanapon belül el kell bírálni.

A transzparencia biztosítása érdekében, illetve, hogy a gazdasági szereplők el tudják dönteni, hogy benyújtják-e a részvételi jelentkezésüket, az ajánlatkérőnek már a részvételi jelentkezések elindításakor fel kell tüntetnie a közbeszerzési dokumentumokban a tervezett beszerzések becsült mennyiségét és a leglényegesebb szerződéses feltételeket. Mivel sok esetben a beszerzések pontos adatai ilyenkor még nem ismertek, a törvény megengedi, hogy a pontos műszaki leírást és a szerződéses feltételeket az ajánlatkérő csak az ajánlattételi felhívással egyidejűleg tegye elérhetővé. Természetesen az ajánlati ár (vagy ennek maximális szintje) a keretmegállapodásokkal ellentétben nem kerül előre rögzítésre, erre az ajánlattételi szakaszban a rendszerben szereplő gazdasági szereplők tehetnek ajánlatot. A javaslat kimondja, hogy az ajánlatok elbírálására a bírálatra vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni. Ebbe értelemszerűen beleértendők az alkalmasság és a kizáró okok hiányára vonatkozó szabályok is. A dinamikus beszerzési rendszer hosszú távú fennállása esetén viszont könnyen előfordulhat, hogy a gazdasági szereplők egységes európai közbeszerzési dokumentumban található nyilatkozata egy idő után elavulttá válik. Ezért a javaslat megengedi az ajánlatkérőknek, hogy a rendszerben található gazdasági szereplőktől bármikor öt napon belül bekérjék a nyilatkozat aktualizált változatát.

Fontos megemlíteni, hogy a dinamikus beszerzési rendszert minden esetben elektronikus folyamatként kell működtetni, tehát itt meg kell követelni a gazdasági szereplőktől az elektronikus kommunikáció használatát. A központi elektronikus beszerzési rendszer felállításával a dinamikus beszerzési rendszer is majd ezen keresztül lesz bonyolítható. Ezt megelőzően az ajánlatkérők a piacon elérhető vagy saját maguk által kifejlesztett elektronikus rendszereket alkalmazhatják ebből a célból. Természetesen – az elektronikus kommunikációra vonatkozó szabályokkal összhangban – az ajánlatkérőnek meg kell adnia a közbeszerzési dokumentumokban az elektronikus rendszerrel kapcsolatos valamennyi információt annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők műszakilag is kellően fel tudjanak készülni a rendszerben való részvételre. Az elektronikus kommunikációs eszközökre vonatkozó részletszabályokat külön kormányrendelet fogja megállapítani.

Elektronikus árlejtés

Az elektronikus árlejtés alkalmazásának lehetőségét már a hatályos törvény is tartalmazta egy rövid utalás erejéig. Az árlejtés érdemi szabályait viszont a közbeszerzési eljárásokban

elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól, valamint az elektronikus árlejtés szabályairól szóló 257/2007. (X.4.) Korm. rendelet állapította meg. A javaslatba a közbeszerzési irányelvhez hasonlóan bekerülnek az árlejtés alkalmazásának alapvető feltételei és követelményei, mialatt ezen eljárási formai-technikai részletszabályairól továbbra is külön kormányrendelet fog rendelkezni.

A javaslat rögzíti, hogy elektronikus árlejtés egyrészt olyan esetben alkalmazható a nyílt, meghívásos vagy tárgyalásos eljárások során, amennyiben a közbeszerzési dokumentumok tartalma, különösen a műszaki leírás pontosan meghatározható. Bonyolultabb műszaki megoldásokat tartalmazó beszerzés esetén egy automatikus értékelései rendszer alkalmazása nem lenne helyénvaló. Továbbá a javaslat kimondja, hogy az árlejtés a versenyújranyitás és a dinamikus beszerzési rendszerek használata esetén is alkalmazható, viszont olyan szerződések esetében nem, amelynek tárgya szellemi alkotómunka, ugyanis csak az ajánlatkérő beavatkozása vagy értékelése nélkül történő elbírálásra alkalmas elemek képezhetik elektronikus árlejtés tárgyát.

A javaslat az egyértelműség kedvéért rögzíti, hogy az elektronikus árlejtés nem csak egy, hanem több szakaszból is állhat. A korábbi szabályokhoz hasonlóan ki kell mondani, hogy az árlejtés alapulhat kizárólag az árakon vagy az eljárásban alkalmazott egyéb szempontokon is, amennyiben azok kellő pontossággal meghatározhatók. A javaslat szövege a „számjegyekkel vagy százalékban kifejezhetők” szóhasználattal egészül ki, amely a közbeszerzési irányelv VI. mellékletéhez hasonlóan még egyértelműbbé teszi azon szempontok meghatározását, amikor az árlejtést lehet alkalmazni.

A javaslat szövege felhívja a figyelmet, hogy amennyiben egyéb értékelési szempontok is meghatározásra kerülnek, az árlejtés előtt el kell végezni az ajánlatok értékelését az árlejtés tárgyát nem képező szempontok esetében, hiszen ekkor lesz lehetőség az ajánlattevők automatikus rangsorolására az árlejtés során. Továbbá rögzítésre kerül, hogy a törvény mely §-ai alapján kell a nyertes ajánlattevőt kiválasztani. A (8) és a (9) bekezdés garanciális szabályokat állapít meg a tisztességes verseny és az egyenlő bánásmód biztosítása érdekében, mivel kimondja, hogy az ajánlattevőket egyidejűleg kell elektronikus úton felhívni az árlejtésen való részvételre, valamint a törvény általános szabályként rögzíti az összeférhetetlenségre, a versenytorzításra, illetve a közbeszerzés tárgyának megváltoztatására vonatkozó tilalmat.

A § utolsó bekezdése arra utal, hogy az elektronikus árlejtés technikai részletszabályait külön jogszabály fogja kimondani. Ez egyrészt a törvény szövegének egyszerűsítését szolgálja, másrészt pedig lehetővé teszi a technikai szabályokban a gyakorlati alkalmazás során felmerülő esetleges jogszabályi problémák gyorsabb és egyszerűbb orvoslását.

Elektronikus katalógusok

Az új közbeszerzési irányelvek előírásait követve bevezetésre kerül a hazai közbeszerzésekben az elektronikus katalógus alkalmazásának lehetősége. Az elektronikus katalógus az információk bemutatásának és rendszerezésének az ajánlattevők számára közös, elektronikusan kezelhető formátuma. Tekintettel arra, hogy az elektronikus katalógusra az ajánlatok elektronikus benyújtására vonatkozó általános követelményeket kell alkalmazni, az ajánlatok elektronikus katalógus formájában történő benyújtása olyan esetben követelhető meg, amikor az ajánlatkérő kötelezővé teszi az elektronikus kommunikációs eszközök

használatát. Abban az időszakban, amíg az elektronikus kommunikáció használata nem lesz általánosan kötelező, ez csak a 41. § (3) bekezdésében említett esetekben, tehát a központi beszerző szerv eljárása és a dinamikus beszerzési rendszer alkalmazása esetén lehetséges. Utóbbira a (10) bekezdés külön is felhívja a figyelmet.

Mivel az elektronikus katalógusok nem feltétlenül tartalmaznak az eljárásban való részvételhez szükséges minden információt a javaslat megengedi egyéb dokumentumok csatolását is az ajánlatokhoz. A transzparencia és az egyenlő bánásmód elvének biztosítása érdekében a törvény rögzíti, hogy az elektronikus katalógus alkalmazásának kötelezettségét, valamint a katalógus formátumával, a felhasznált elektronikus eszközökkel és a csatlakozás műszaki szabályaival és leírásával kapcsolatos információkat már a felhívásban fel kell tüntetni. Utóbbi különösen fontos annak érdekében, hogy az ajánlatkérő informatikai eszközeivel a benyújtott elektronikus katalógusok kompatibilisek legyenek. Az elektronikus katalógusok használata során fontos az elektronikus kommunikáció általános szabályit is alkalmazni, például az információbiztonságra és az ajánlatok bizalmas jellegére vonatkozóan. A javaslat ezért utal az elektronikus kommunikáció részletszabályait megállapító külön kormányrendeletre is.

A javaslat kimondja, hogy az elektronikus katalógusokat mindig egy adott közbeszerzés eljárásra kell létrehozni, tehát az ajánlatkérő nem válogathat az ajánlattevők által esetlegesen fenntartott általános jellegű katalógusaiból. Tehát az elektronikus katalógus csak azokat a termékeket, szolgáltatásokat vagy építési beruházásokat tartalmazhatja, amelyek esetében a gazdasági szereplő meggyőződött arról, hogy megfelelnek az ajánlatkérő igényeinek. Keretmegállapodások alapján történő versenyújranyitás esetén a szöveg egyértelművé teszi, hogy a beszerzésnek vagy az újra benyújtott frissített katalógus alapján kell történnie, vagy az ajánlatkérő összegyűjtheti a szükséges információkat a már benyújtott katalógusokból is. Utóbbi megoldást a transzparencia biztosítása végett fel kell tüntetni a közbeszerzési dokumentumokban is. Ezen kívül a törvény előírja, hogy az információgyűjtés időpontjáról előzetesen értesíteni kell az ajánlattevőket, akik ezt akár el is utasíthatják. Erre azért van szükség, mert az adatgyűjtés időpontjában elképzelhető, hogy a katalógusban található információ időközben aktualitását vesztette. Erre szolgál az a szabály is, amely előírja, hogy lehetőséget kell adni az ajánlattevőknek az információ hibátlanságának megerősítésére vagy kifogás jelzésére.

HARMADIK RÉSZ

AZ UNIÓS ÉRTÉKHATÁR ALATTI ELJÁRÁS

XVII. Fejezet

Az uniós értékhatár alatti eljárások szabályai

A javaslat a Harmadik Rész – Nemzeti eljárásrend alkalmazási körét határozza meg. E rész szerint kell eljárni az uniós értékhatárt el nem érő és egyben a nemzeti értékhatárt elérő értékű közbeszerzések megvalósításakor. Mivel a koncessziós beszerzési eljárások szabályait a javaslat Negyedik Része tartalmazza, így a szolgáltatási és az építési koncesszió megkötése során a javaslat Harmadik Része nem kerül alkalmazásra. Pontos hivatkozást tartalmaz továbbá a javaslat 19. §-ának (4) bekezdésére, illetve a 21. § (2) bekezdésére.

Az uniós értékhatárok alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzésekre a javaslat Harmadik Részét alkalmazva kell eljárni. Az előbbi főszabálytól azonban a javaslat eltéréseket is megfogalmaz.

A 19. § (4) bekezdése alapján a közbeszerzési irányelvek által adott lehetőséggel élve a javaslat kimondja, hogy amennyiben közbeszerzés becsült értéke eléri vagy meghaladja az uniós értékhatárokat, a főszabálytól eltérően a törvény Harmadik Része szerinti eljárás alkalmazható olyan szerződések megkötésére, amelyek értéke nem éri el a törvényben az irányelvi rendelkezésekkel megegyezően meghatározott összeget. A javaslat szerint az ilyen kisebb értékű beszerzéseket mindig a nemzeti eljárásrend szabályai szerint kell megvalósítania az ajánlatkérőnek, nem használható fel ilyen módon e rendelkezés arra, hogy több részre bontva egy beszerzést, az ajánlatkérő mentesüljön közbeszerzési kötelezettsége alól: a Harmadik Rész azon rendelkezései, amelyeket a javaslat Harmadik Része a törvény alkalmazása alól kivételként határoz meg, ilyen esetben nem alkalmazhatóak. Több beszerzés valósulhat meg ugyanakkor a nemzeti eljárásrend keretei között, amely hozzájárul a beszerzések egyszerűbb lebonyolításához.

A főszabálytól további eltérés a 21. § (2) bekezdése szerint, hogy a javaslat 3. melléklete szerinti szociális és egyéb szolgáltatások esetében a törvény Harmadik Részét kell alkalmazni akkor is, ha a közbeszerzés becsült értéke az uniós értékhatárt eléri. A Harmadik Rész alkalmazásával kapcsolatban ugyanakkor lényeges, hogy ha a 3. melléklet szerinti szolgáltatások esetében a beszerzés becsült értéke eléri az uniós értékhatárt, az eljárás során a hirdetményeket a TED-adatbankban kell közzétenni.

Kivételek

A javaslat 9. §-ában jelennek meg azok a kivételek, amelyek minden eljárásrendben kivételt jelentenek a törvény alkalmazása alól. A javaslat a Harmadik Részben azokat a kivételi köröket tartalmazza, amelyek kizárólag a nemzeti eljárásrend alkalmazása esetén teszik lehetővé a közbeszerzési eljárás mellőzését. A jelenleg hatályos törvényben foglaltakhoz képest a kivételek meghatározása csak kis mértékben változik.

A hatályos törvény 4. mellékletében foglalt szolgáltatások helyett a javaslat a 3. mellékletében felsorolt szolgáltatások egy részét vonja a nemzeti eljárásrend tekintetében kivételi körbe olyan módon, hogy a kivételi kör kiterjedjen a hatályos törvény alapján jelenleg is kivételi körbe sorolt szolgáltatásokra, továbbá valamennyi jogi szolgáltatásra is. Új elemként jelenik meg, hogy a javaslat szerint kivételi körbe tartozik a 3. melléklet szerinti bármely szolgáltatás, ha annak becsült értéke a tizennyolc millió forintot nem éri el.

Mivel a hitel- és kölcsönszerződések a javaslat 9. §-a szerint minden eljárásrendben kivételt jelentenek a törvény alkalmazása alól, így azok a nemzeti eljárásrend alóli kivételi körök között nem kerülnek megismétlésre. Elhagyja továbbá a javaslat a hatályos törvényben a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap és a Duna Médiaszolgáltató Zártkörűen Működő Nonprofit Részvénytársaság vonatkozásában szereplő kivételi kört, mivel a kivételi kör fenntartását az ide sorolható beszerzések tárgyainak jellege nem indokolja.

Alkalmazandó eljárási szabályok

A nemzeti eljárásrendben alkalmazandó eljárás (Harmadik Rész) szabályai jelentősen egyszerűsödnek. A jogalkotói szándék az uniós értékhatár alatti beszerzések szabályozása vonatkozásában az volt, hogy a közbeszerzést közelebb hozza a helyi viszonyok között működő kisvállalkozások számára is; maga az eljárás egyszerűbb legyen, és a kis értékű eljárásokban ne legyen szükség ajánlattevői oldalon speciális szakértelem igénybevételére az ajánlattételhez.

A nemzeti eljárásrend szabályai megalkotásának fő szempontja tehát az volt, hogy az uniós jog által megengedhető körben a lehető legegyszerűbbek legyenek az eljárások. Az ajánlatkérő egyes garanciális rendelkezések érvényesülése mellett „szabad kezet kap” a lefolytatandó eljárás szabályainak meghatározásakor, de választása szerint az uniós eljárásrendben alkalmazandó formális eljárások szabályait is alkalmazhatja (ez esetben viszont csak a nemzeti eljárásrendre vonatkozó előírások között részletezett módon térhet el ezektől a szabályoktól).

Amennyiben ajánlatkérő az uniós eljárásrend szabályainak alkalmazását választja, a Harmadik Részben foglalt eltérésekkel akkor alkalmazza a közszolgáltatói szerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás sajátos szabályait, ha az uniós eljárásrendben is a sajátos szabályok szerint kellene eljárnia. Ezáltal közszolgáltatói szerződés megkötésekor a külön jogszabályban foglalt sajátos eljárási szabályok is alkalmazandóak a nemzeti eljárásrendben.

A javaslat az egyszerűsítés érdekében átalakítja a nyilvános felhívással megindított eljárások meghirdetésének szabályait. Eszerint a közbeszerzési eljárás meghirdetése főszabály szerint nem hirdetmény közzététele útján történik, hanem a Közbeszerzési Hatóság honlapján az eljárás megindításának napját legalább öt munkanappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül közzétett összefoglaló tájékoztatás útján. Az összefoglaló tájékoztatás minimális tartalmára vonatkozóan a törvény garanciális szabályként rögzíti, hogy a tájékoztatásban legalább mely adatoknak kell szerepelniük, valamint előírja, hogy a közbeszerzés tárgyára vonatkozó adatokat az összefoglaló tájékoztatásban úgy kell megadni, hogy annak alapján a gazdasági szereplők meg tudják ítélni, hogy az eljárás iránti érdeklődésüket kívánják-e az ajánlatkérőnél jelezni.

A nemzeti eljárás a tájékoztatás alapján megküldött ajánlattételi felhívás megküldésével indul. A javaslat alapján az érdeklődésüket határidőben jelző gazdasági szereplőket az ajánlatkérő köteles ajánlattételre felhívni, de ezen kívül további, általa választott gazdasági szereplőket (lehetőség szerint KKV-kat) is felhívhat ajánlattételre azzal, hogy összesen legalább három gazdasági szereplőt minden esetben fel kell hívni ajánlattételre. Ezt követően a közbeszerzési dokumentumok rendelkezésre bocsátása az általános, a közösségi eljárásrendben megszokott szabályok szerint történik. A közös ajánlattételre, a felhívás és a közbeszerzési dokumentumok módosítására a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban alkalmazott szabályokhoz hasonló előírások vonatkoznak.

A javaslat rögzíti azokat az eseteket, amikor a fentiek szerinti meghirdetési mód nem alkalmazható, hanem – a nemzeti eljárásrendre vonatkozó eltérésekkel – hirdetmény közzétételével kerül sor a közbeszerzési eljárás megindítására:

a) az építési beruházás becsült értéke az ötszáz millió forintot eléri, vagy meghaladja;
b) a 3. melléklet szerinti szolgáltatás becsült értéke az uniós értékhatárt eléri, vagy meghaladja;
c) az ajánlatkérő előzetes tájékoztatót, időszakos előzetes tájékoztatót vagy előminősítési hirdetményt alkalmaz eljárást megindító felhívásként.

A hirdetménnyel megindított nemzeti eljárások tekintetében a javaslat a hatályos törvényhez hasonló módon rögzíti az uniós eljárásrendtől eltérő, egyszerűbb szabályokat a közbeszerzési eljárást megindító felhívás és a közbeszerzési dokumentumok módosításával kapcsolatban. Ez az uniós eljárásrendtől eltérő szabály azzal függ össze, hogy a rövidebb ajánlattételi határidőre tekintettel nem lenne már lehetőség arra, hogy a felhívás módosítása még az ajánlattételi határidő előtt megjelenjen.

A hatályos törvény már számos könnyítést bevezetett a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzések vonatkozásában, ilyen szabály, hogy az ajánlatkérő nem köteles, csak jogosult az eljárást indító felhívásban a törvény Második Része szerinti kizáró okot vagy okokat előírni; ezt a szabályt a törvény megtartja, kivételként

- a közbeszerzési eljárásokban való részvételtől jogerősen eltiltás,
- a hamis adat szolgáltatása vagy hamis nyilatkozat tétele,
- az ajánlatkérő döntéshozatali folyamatának jogtalan befolyásolása és a jogtalan előnyöket biztosító bizalmas információk megszerzésére törekvés, valamint
- az illegális adóelkerülés és a korrupciós gyakorlatokat támogató átláthatatlan tulajdonosi szerkezet
- érvényesítendő kizáró okként.

Nemzeti eljárásrendben a javaslat még inkább kiaknázza a „nyilatkozati elv” alkalmazása nyújtotta egyszerűsítés lehetőségét, amikor előírja, hogy az uniós eljárásrendben ismert „egységes európai közbeszerzési dokumentum” használata helyett a gazdasági szereplőknek csupán nyilatkozniuk kell arról, hogy az általuk igazolni kívánt alkalmassági követelmények teljesülnek, a kizáró okok nem állnak fenn, az alkalmassági követelmények teljesítésére vonatkozó részletes adatokat nem kötelesek megadni, csak az ajánlatkérő külön felhívására.

A javaslat alapján az ajánlatkérő csak építési beruházás esetén köteles külön közbeszerzési dokumentumokat rendelkezésre bocsátani; de egyéb esetekben is van erre lehetőség.

Az ajánlattételi határidő vonatkozásában a javaslat rövidíti a határidőket, amennyiben előírja, hogy az ajánlattételi határidő az árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés esetén tíz napnál, építési beruházás esetén tizenöt napnál nem lehet kevesebb olyan eljárási fajtáknál, ahol a törvény minimális ajánlattételi határidőt rögzít. Több szakaszból álló eljárások esetében azonban nincs ez a megkötés a részvételi határidő vonatkozásában, annyi részvételi határidőt kell biztosítani, amennyi alatt megfelelően lehet részvételre jelentkezni. Figyelemmel kell azonban lenni arra, hogy az ajánlatkérőnek a törvény alapelveit az eljárás minden szakaszában és valamennyi eljárásrendben tiszteletben kell tartania; tehát a részvételi határidő meghatározásakor is biztosítania kell a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét és az egyenlő bánásmód követelményeinek meg kell felelnie ajánlatkérőnek.

A javaslat értelmében a – hirdetmény közzétételével induló – tárgyalásos eljárás, valamint a versenypárbeszéd nemzeti eljárásrendben minden megkötés nélkül alkalmazható.

Amennyiben a 3. melléklet szerinti szolgáltatások tárgyában ajánlatkérő előzetes tájékoztatót készített, a közvetlen részvételi felhívás az előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzététele napjától számított tizenkét hónapon túl is megküldhető, de legkésőbb az előzetes tájékoztató által érintett időtartamon belül kell megküldeni.

A kiegészítő tájékoztatással kapcsolatos szabály ugyancsak azt a szándékot jeleníti meg, hogy a nemzeti eljárásrendben alkalmazható rövidebb, rugalmasabb határidőket ne korlátozza, hogy minden eljárástípusra és minden helyzetre általános érvényű, kötelezően betartandó határidőt ad meg a törvény a kiegészítő tájékoztatás megadására. A törvény alapelveire ugyanakkor az ajánlatkérőnek ez esetben is figyelemmel kell lennie.

Uniós eljárásrendben nem alkalmazható, a javaslat azonban nemzeti eljárásrendben lehetőséget ad arra, hogy keretmegállapodás alkalmazása esetén a verseny újranyitása a 105. § (2) bekezdésben foglaltak helyett elektronikus árlejtés lefolytatásával is történhet, amennyiben ez utóbbi lehetőséget az ajánlatkérő a keretmegállapodásban (és a megelőző közbeszerzési eljárásban az eljárást megindító felhívásban) kikötötte.

A javaslat nemzeti eljárásrendben alkalmazandó új eljárás eredménytelenségi okot vezet be, amely biztosítja, hogy a nemzeti eljárásrend vagy azon belül valamely eljárási szabály alkalmazhatóságának felső értékhatárát meghaladó értékű szerződés ne kerülhessen megkötésre a nemzeti eljárásrendben lefolytatott eljárás alapján, függetlenül attól, hogy az ajánlatkérő rendelkezne-e elegendő fedezettel a szerződéses ellenszolgáltatás tekintetében.

A javaslat a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazhatóságának további eseteit rögzíti a hatályos törvényhez hasonlóan.

A javaslat a hatályos szabályokkal egyezően lehetővé teszi továbbá, hogy az ajánlatkérő a részvétel jogát fenntartsa az előző évben, árubeszerzés és szolgáltatás esetén százmillió forint, építési beruházás esetén egymilliárd forint árbevételt el nem érő ajánlattevők számára. A szabályozás elhagyja annak a gyakorlatban nem alkalmazott lehetőségét, hogy a Kormány rendeleti szinten az általa irányított szervek vonatkozásában kötelezően is meghatározhatja, hogy egyes esetekben az ajánlatkérők éljenek a fenntartás lehetőségével.

A javaslat újraszabályozza az ún. három felhívás kiküldésével lefolytatható eljárások szabályait. A változás lényege, hogy ez a jelenleginél még gyorsabb és egyszerűbb eljárásforma, amely során az eljárás nem kerül nyilvános meghirdetésre, és az eljárás megindításáról a Közbeszerzési Döntőbizottságot sem kell értesíteni, a hatályosnál alacsonyabb értékhatárig lesz alkalmazható: ha az árubeszerzés vagy szolgáltatás becsült értéke nem éri el a tizennyolc millió forintot, vagy az építési beruházás becsült értéke nem éri el a száz millió forintot. Az eljárás lefolytatható tárgyalásos vagy tárgyalás nélküli formában is, az ajánlattételi határidő minimális időtartamára vonatkozó előírás egyik esetben sem alkalmazandó, az ajánlatkérő az eljárásban nem köteles alkalmassági követelményt előírni, a szerződéskötési moratórium és az eljárást lezáró döntéssel kapcsolatos jogorvoslati határidő időtartama 5 napra rövidül. A három felhívás kiküldésével lefolytatható eljárás újbóli bevezetésének tapasztalatai azt mutatták, hogy az eljárás kedvez a mikrovállalkozások közbeszerzésekben való részvételének. Ezt a jogpolitikai célt pedig azzal is erősíti a javaslat, hogy kifejezetten kimondja: ha lehetséges, kkv-nak kell az ajánlattételi felhívást megküldeni. Lényeges viszont, hogy ez az eljárásfajta a határon átnyúló gazdasági érdekekre tekintettel

nem alkalmazható. Ha a beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott, Magyarország országhatárán átnyúló projekttel kapcsolatos.

Elektronikus licit

A javaslat nemzeti eljárásrendben egy új, árubeszerzések esetén alkalmazható eljárási formát vezet be az UNCITRAL mintatörvény alapján. Az elektronikus licitnek nevezett eljárás lényege, hogy az eljárásban elektronikus árlejtésre ajánlat előzetes benyújtása nélkül kerül sor. Az elektronikus licit háttérszabályait a nyílt eljárás nemzeti eljárásrendben irányadó szabályai képezik, a javaslat az ettől való eltéréseket rögzíti lehetőséget adva a részletszabályok kormányrendeleti szinten történő rögzítésére is.

Mivel az elektronikus árlejtés lefolytatását nem előzi meg az ajánlatok benyújtása, így a javaslat rögzíti, hogy az ajánlatkérő az eljárásban nem írhat elő alkalmassági követelményt, valamint köteles a többváltozatú (alternatív) ajánlattétel lehetőségét kizárni. Ajánlat benyújtása helyett a gazdasági szereplőknek regisztrációs kérelmet kell benyújtaniuk, ami alapján az ajánlatkérő tájékoztatja a gazdasági szereplőket az elektronikus árlejtés lefolytatásának részleteiről.

A javaslat szabályozza az ajánlati kötöttség számításának módját olyan módon, hogy az ajánlatkérő a regisztrációs kérelem benyújtására vonatkozó határidő lejártától, az ajánlattevő pedig az elektronikus árlejtés során tett ajánlatához az elektronikus árlejtés lezárásától kötve van. Ugyan az eljárásban előzetes ajánlat benyújtására nem kerül sor, azonban az ajánlatkérő szakmai ajánlat benyújtására felhívhatja az ajánlattevőket, továbbá az elektronikus árlejtés során tett ajánlatok elbírálása során köteles felhívni az ajánlattevőket a kizáró okokkal, KKV-minősítéssel, alvállalkozók bevonásával kapcsolatos nyilatkozatok benyújtására. A kizáró okokra vonatkozó nyilatkozat és a kizáró okok ellenőrzése körében a nemzeti eljárásrendben rögzített szabályokat is alkalmazni kell. Az ajánlattevőknek felolvasólapot nem kell benyújtaniuk.

Saját beszerzési szabályok alkalmazása

Nemzeti eljárásrendben az ajánlatkérő – választása szerint – saját eljárásrendet alkalmazhat, amely a javaslat által előírt szabályoknál az ajánlatkérők számára jóval kötetlenebb eljárást tesz lehetővé.

Ez a jelentős egyszerűsítési lehetőséget továbbra is fenntartja, hiszen az ajánlatkérő a saját eljárási szabályainak kialakításakor csökkentheti a benyújtandó igazolások és nyilatkozatok számát, az eljárásokat rövidebbé teheti a határidők rövidítésével. A fenti adminisztrációs terhek csökkenésén túl az is kedvezőbb helyzetet teremt az ajánlattevő kisvállalkozásokra nézve, hogy mivel az így kialakított eljárás szabályait az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban közzétenni, az ajánlattevők egyetlen forrásból értesülnek arról, hogy milyen feltételeknek kell megfelelniük. Míg korábban mind az eljárást megindító felhívást, dokumentációt és magát a törvényt is – gyakran szakértői segítség igénybevétele mellett – tanulmányozniuk kellett ahhoz, hogy megfelelő ajánlatot tudjanak tenni. A javaslat szerint az ajánlatkérő felelőssége lesz az, hogy valamennyi szükséges információt az ajánlattevő rendelkezésére bocsásson a megfelelő ajánlattételhez.

Lényeges mindemellett, hogy – összhangban az Európai Bizottság, a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról (2006/C 179/02) szóló értelmező közleményével – az ajánlatkérőnek saját eljárási szabályok előírása esetén is azokra az alapelvekre és alapvető garanciális szabályokra figyelemmel kell eljárnia, amelyeket a javaslat – a Harmadik Részben, valamint a minden közbeszerzés általános szabályait tartalmazó Első Részben – előír. Az eljárást hirdetményben kell meghirdetnie és az eljárással kapcsolatos minden, az eljárás eredményére kiható döntést és információt közölnie kell a részt vevő gazdasági szereplőkkel. A jogorvoslathoz való jog biztosítása érdekében szintén kötelező a döntések indokolt írásbeli közlése és összegezés készítése, a szerződéskötési moratórium megtartása. A garanciális szabályok érvényesülését a Közbeszerzési Döntőbizottság jogorvoslati fórumként ebben az esetben is biztosítja.

A javaslat meghatározza azon érvénytelenségi okokat, amelyeket köteles, illetve jogosult az ajánlatkérő előírni az önálló eljárási szabályok kialakításakor (nem teremthet tehát újabbakat ajánlatkérő), valamint hivatkozik az üzleti titokra vonatkozó rendelkezésekre.

NEGYEDIK RÉSZ

KONCESSZIÓS BESZERZÉSI ELJÁRÁS

XVIII. Fejezet

A koncessziós beszerzési eljárások szabályai

A törvényjavaslat Negyedik Része tartalmazza azokat az eljárási szabályokat, amelyek az építési és szolgáltatatási koncesszió megkötésére alkalmazandóak. A Negyedik Rész mellett az építési és szolgáltatási koncessziók odaítélésére is alkalmazandó a törvény Első Része, így az alapelveket, a beszerzési eljárás lefolytatási kötelezettség hatályát, illetve az az alóli kivételeket, az összeférhetetlenséget, a nyilvánosságot szabályozó rendelkezések. Több esetben az Első Rész kifejezetten az építési és szolgáltatási koncessziókra vonatkozó sajátos szabályt is rögzít, például a becsült érték kiszámítása és a törvény hatálya alóli kivételek tekintetében, a Negyedik Részben kifejezetten a koncessziós beszerzési eljárás szabályai nyertek elhelyezést. A törvényjavaslat szerződésekre és jogorvoslatokra vonatkozó részei (Ötödik Rész és Hatodik Rész) szintén alkalmazandóak az építési és szolgáltatási koncesszióra is.

A koncessziós beszerzési eljárás szabályait a törvényjavaslat Negyedik Része egységesen szabályozza, az egyaránt irányadó a klasszikus és közszolgáltató ajánlatkérők (esetükben az Első Rész rögzít az alkalmazás hatályát érintő különbségeket), valamint az uniós és nemzeti értékhatárok felett (ezek esetében csak a közzététel külön jogszabályban foglalt szabályai térnek el). Az egységes rendezést a szabályozás nagyfokú rugalmassága teszi lehetővé.

Tekintettel arra, hogy az irányelvi háttérszabályozás is rugalmasabban kezeli a harmadik melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatásokat, az ezekre vonatkozó koncessziók tekintetében nem kerül nemzeti értékhatár meghatározásra, tehát a koncessziós beszerzési eljárás lefolytatása e szolgáltatások esetében csak uniós értékhatár felett kötelezettség az ajánlatkérő számára.

A törvényjavaslat Negyedik Része – a koncessziós irányelv koncepciójával megegyezően – nem rögzít részletesen szabályozott eljárási fajtákat, hanem egységesen tartalmazza azokat az eljárási szabályokat, amelyeket az építési vagy szolgáltatási koncessziók odaítélésére alkalmazni kell. Az eljárás egy vagy több szakaszból is állhat, a törvényjavaslat szabályai e Részben olyan rugalmas megfogalmazásokat alkalmaznak, amelyek többféle felépítésű eljárásra alkalmazhatóak lehetnek.

E szabályok, valamint az Első Részben foglaltak betartásával az ajánlatkérő a koncessziós beszerzési eljárást szabadon alakítja ki. Az eljárást megindító felhívásban tájékoztatást kell adnia az eljárásra vonatkozó alapvető információkról: a lebonyolítás menetéről, több szakaszból álló eljárás esetében az egyes szakaszok céljáról, a befejezés indikatív időpontjáról. Az eljárás menetére vonatkozó részletesebb tájékoztatást az egyéb közbeszerzési dokumentumokban is meg lehet adni. Az ajánlatkérőnek természetesen nincsen lehetősége minden elképzelhető helyzetre szabályt alkotni, ez nem is követelmény. Olyan részletezettséggel köteles az eljárás szabályait előre megadni, amelyet egyrészt a törvény kifejezetten megkövetel (például ajánlati kötöttség, hiánypótlás lehetősége kapcsán egyértelmű tájékoztatás), másrészt pedig ami az alapelveknek megfelelő, a gazdasági szereplők számára kiszámítható eljárást jelent. Az eljárás rugalmasságát biztosítja, hogy lehetséges módosítani vagy pontosítani az eljárás menetére vonatkozó információkat, az ajánlatkérőnek azonban ilyenkor kiemelt figyelmet kell fordítania az alapelvek érvényesülésére (például miután előzetesen jelezte, hogy mikor kell az ajánlati kötöttséggel terhelt ajánlatokat benyújtani, ennek megtörténtét követően a verseny tisztaságának sérelmét jelentené újabb ajánlatok bekérése – az erre vonatkozó előzetes rendelkezés hiányában), a gazdasági szereplők értesítése mellett a határidők hosszabbítása is szükséges lehet és a módosítás nem irányulhat valamelyik ajánlattevő előnyben részesítésére. Ha az eljárást megindító felhívásban foglalt alapvető információk változnak, új hirdetményt kell közzétenni és szintén szükséges lehet a benyújtási határidők módosítása.

Az eljárási szabályok közül kiemelést érdemel, hogy az ajánlatkérőnek – tekintettel e szerződések összetettségére és a felhívás korlátozottabb kötelező tartalmára – kötelező meghatározott közbeszerzési dokumentumokat a gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátania. Az ajánlattételhez kapcsolódó, ahhoz szükséges információkat tartalmazó közbeszerzési dokumentumokat azonban, amennyiben az eljárást megindító felhívás nem tartalmaz ajánlattételre felhívást – a közbeszerzési eljárás szabályaitól eltérően –, az ajánlattételre vonatkozó felhívás időpontjától elegendő rendelkezésre bocsátani. Ez vonatkozhat különösen a részletesebb műszaki leírás megadására, az eljárás céljától, felépítésétől függően az eljárást megindító felhívással egyidejűleg elegendő lehet az építési vagy szolgáltatási koncesszióra vonatkozó leírást – annak jellege és terjedelme, nagyságrendje, vagy indikatív értéke meghatározásával – úgy megadni, hogy annak alapján a gazdasági szereplők meg tudják ítélni, hogy az eljárásban részt kívánnak-e venni.

Szintén e szerződések összetettsége indokolja, hogy az ajánlatkérőnek meg kell határoznia olyan, a gazdasági szereplők műszaki – szakmai alkalmasságához, valamint pénzügyi-gazdasági helyzetéhez kapcsolódó követelményeket, amelyek az eljárásban való ajánlattétel előfeltételét jelentik (alkalmassági követelmények). Ezek az alkalmassági követelmények nem csak a közbeszerzési eljárások esetében előírható módokon határozhatóak meg, előírásuk során azonban érvényesülnie kell a közbeszerzési eljárások tekintetében is fennálló garanciális követelményeknek. Az irányelvi háttérnek megfelelően koncessziók esetében – eltekintve a szociális és más sajátos szolgáltatások szabályaitól – nem alkalmazható az a

rendelkezés, hogy az ajánlatkérő meghatározott kritikus feladatok teljesítését személyesen az ajánlattevőtől követelje meg. E szerződések sajátossága, hogy a koncessziós jogosult saját gazdasági kockázatára, nagyobb önállósággal végzi tevékenységét, így – e szerződések jellemző nagyságrendjét is figyelembe véve – a közbeszerzési eljárásoknál előírható megkötés túlzott versenykorlátozást jelenthetne.

A kizáró okok tekintetében garanciális, hogy a közbeszerzési eljárásokkal megegyező kizáró okok érvényesülnek, az ajánlatkérő döntésétől függően előírható kizáró okok is a törvényben felsorolt körre korlátozódnak.

A koncessziós beszerzési eljárás rugalmassága, a lehetséges szerződéses konstrukciók összetettségének figyelembe vétele megmutatkozik az értékelési szempontokra vonatkozó szabályokban is. Koncessziós beszerzési eljárás esetén az eljárást megindító felhívásban az értékelési szempontokat elegendő csökkenő fontossági sorrendben az eljárást megindító felhívásban feltüntetni. Az ezekhez tartozó súlyszámokat, illetve adott esetben az értékelési szempontok körében meghatározott alszempontokat, az értékelési szempontokra adható pontszámokat és az értékelés során alkalmazott módszer leírását az egyéb közbeszerzési dokumentumokban – így tehát az eljárás felépítésétől függően nem feltétlenül az eljárást megindító felhívással egyidejűleg – kell megadnia ajánlatkérőnek. További különbséget jelent a közbeszerzési eljárás szabályaihoz képest, hogy az ajánlatkérőnek az alszempontokhoz nem kell feltétlenül súlyszámot rendelnie, elegendő azok fontossági sorrendjét megadnia.

Egy kivételes szabályt is rögzít a koncessziós eljárásrend szabályozása arra az esetre, ha az eljárásban olyan ajánlatot nyújtanak be, amely kivételesen magas funkcionális teljesítményt nyújtó, innovatív megoldást kínál, és e megoldást egy kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő nem láthatta előre. Az ilyen, az ajánlatkérő számára előre nem látható, kivételesen kedvező ajánlat megfelelő figyelembe vétele érdekében az ajánlatkérő kivételesen módosíthatja – az eljárást megindító felhívásban megadott fontossági sorrend tiszteletben tartásával – az értékelési szempontok súlyszámát, vagy az azok keretében megadott alszempontok fontossági sorrendjét. Ebben az esetben az ajánlatkérő minden ajánlattevőt köteles tájékoztatni a módosulásról, és új ajánlattételre vonatkozó felhívást küld ki, tiszteletben tartva a huszonkét napos minimális ajánlattételi határidőt. Az értékelési szempontok körében bekövetkező utólagos változás tehát ilyen esetben sem jelentheti valamely ajánlattevő előnyben részesítését, az esélyegyenlőség érdekében ilyenkor minden ajánlattevő számára új ajánlattételi lehetőséget kell biztosítani. További garanciális rendelkezés, hogy e lehetőséggel az ajánlatkérő csak akkor élhet, ha az eljárás több szakaszos, az eljárást megindító felhívásra nem kellett ajánlatot benyújtani, hanem az ajánlatkérő az eljárás későbbi szakaszában a már alkalmasnak minősített részvételre jelentkezőknek küldött ajánlattételre felhívást, és az eljárást megindító felhívás közzétételekor a gazdasági szereplők számára csak az értékelési szempontok és azok fontossági sorrendje volt megismerhető.

A részvételi jelentkezések és ajánlatok bírálata körében az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy azok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, és köteles megállapítani, hogy mely ajánlatok vagy részvételi jelentkezések érvénytelenek, illetve van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az egyes bírálati cselekmények sorrendjét, a bírálat menetét a törvény nem részletezi a közbeszerzési eljárásokhoz hasonló módon. Azt az eljárásnak megfelelően az ajánlatkérő maga alakíthatja ki, ennek keretében természetesen alkalmazhatja a közbeszerzési eljárásoknál szabályozott módot (az alkalmassági követelmények és kizáró okok körében

előzetesen nyilatkozat alapján történő bírálat, majd a legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőtől az igazolások megkövetelése) is. Nem ad szabadságot a törvényjavaslat az ajánlatkérők számára újabb érvénytelenségi okok meghatározására. Csak a törvényben rögzített okokból van lehetőség az ajánlatok érvénytelenné nyilvánítására.

Nagyobb rugalmasságot enged ugyanakkor a törvény az eredménytelenné nyilvánítás tekintetében, az eljárás ugyanis az ajánlatkérő által az eljárást megindító felhívásban meghatározott esetekben is eredménytelenné nyilvánítható. Éppen a koncessziók bonyolultabb feltételrendszere, adott esetben az ajánlattevők általi finanszírozás költségeinek, a koncessziós szerződési modell gazdaságosságának nehezebb kiszámíthatósága indokolja, hogy az ajánlatkérő nagyobb szabadságot kapjon a szerződés megkötésétől való visszalépésre. Garanciális rendelkezés ugyanakkor, hogy az ajánlatkérő döntése soha nem lehet önkényes, annak mindig a gazdasági szereplők számára előre megismerhető objektív szempontokon kell alapulnia.

A koncessziós beszerzési eljárásrend alkalmazásának, a rugalmasabb eljárási szabályoknak indokát az adja, hogy építési és szolgáltatási koncesszió esetében a tevékenység végzéséhez kapcsolódó gazdasági kockázatvállalás a koncessziós jogosultat terheli. Amennyiben az eljárás során a szerződés feltételrendszere úgy alakul, hogy mégsem valósulna meg valódi kockázatvállalás a szerződő fél részéről, ilyen módon a szerződés megkötését megelőzően a szigorúbb, közbeszerzési eljárási szabályokat kellett volna alkalmazni, az ajánlatkérő nem fejezheti be szerződéskötéssel a koncessziós beszerzési eljárást, hanem köteles azt eredménytelenné nyilvánítani. Annak érdekében, hogy ezt a helyzetet megelőzve az ajánlatkérő adott esetben újranyithassa a tárgyalásokat a gazdasági szereplőkkel a szerződéses feltételekről, a koncessziós beszerzési eljárásrend szabályai a tárgyalások kapcsán azt is rögzítik, hogy az ajánlatkérő tárgyalást kezdeményezhet a gazdasági szereplőkkel, vagy újranyithatja a tárgyalásokat, ha az ajánlatok értékelését követően észleli, hogy a legkedvezőbb ajánlat feltételeit figyelembe véve a 8. § (7) bekezdése szerinti feltétel vagy a 133. § (2) bekezdés szerinti feltétel nem teljesülne.

A hirdetménnyel induló koncessziós beszerzési eljárás általános szabályait követően a törvényjavaslat két olyan eljárási rendet is szabályoz – *a hirdetmény nélküli koncessziós beszerzési eljárás és a szociális és egyéb szolgáltatásokra vonatkozó koncessziók eljárásaira alkalmazható sajátos szabályokat* –, amelyek az általános szabályokhoz képest a törvény által meghatározott körben eltérésre adnak lehetőséget.

Hirdetmény nélküli koncessziós beszerzési eljárás alkalmazására – hasonlóan a közbeszerzési eljárásokhoz – korábbi eredménytelen eljárást követő, vagy a szerződő fél személyét eleve meghatározó helyzetekben kerülhet sor. Kiemelendő, hogy a koncessziók, mint sajátos szerződési modell jellemzőiből adódóan az uniós jogalkotó nem feltételezte, hogy rendkívüli sürgősséggel fellépő vis maior helyzetekben az ajánlatkérő számára a gyors megoldáshoz reális alternatíva lenne ilyen szerződéses konstrukció választása, így nem is adott lehetőséget rendkívüli sürgősségre alapozva hirdetmény nélküli eljárásfajta választására építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötését megelőzően.

XIX. Fejezet

Sajátos tárgyú koncessziókra vonatkozó speciális szabályok

Szociális és egyéb szolgáltatásokra vonatkozó szabályok

A szociális és egyéb 3. melléklet szerinti szolgáltatásokra vonatkozó speciális szabályok arra figyelemmel kerültek megfogalmazásra, hogy lehetőséget adjanak az ilyen szolgáltatások megszervezéséhez kapcsolódó sajátos igények – különösen a magas minőségi szint, a magas fokú biztonság és megfizethetőség, az egyenlő bánásmód, valamint az egyetemes hozzáférés és az igénybe vevők jogainak védelme – érvényesítésére. Így például amennyiben ugyanazon szolgáltatás ellátására több szolgáltatóval kíván ajánlatkérő szerződést kötni, ugyanakkor érvényesül a szelektivitás, tehát nem áll fenn az – az irányelv (13) preambulum bekezdésében említett – körülmény, hogy valamely előre rögzített feltételeknek megfelelő bármely gazdasági szereplő jogosult lenne a szolgáltatás nyújtására.

ÖTÖDIK RÉSZ

A SZERZŐDÉSEKKEL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEK

XX. Fejezet

A szerződésekkel kapcsolatos rendelkezések

A törvényjavaslat Ötödik Része azokat a rendelkezéseket tartalmazza, amelyek a törvény hatálya alá tartozó szerződésekre vonatkoznak. A törvény külön említi az innovációs partnerségi szerződést, amelynek célja, hogy az innovációs partnerség során, mint speciális célú közbeszerzési eljárásban a kutatási és fejlesztési folyamat egyes lépéseit és a beszerzés feltételeit rendezze, erre a megállapodásra ezért számos, a szerződésekre vonatkozó rendelkezés nem értelmezhető és így nem alkalmazható. Amennyiben az innovációs partnerségi megállapodás alapján a beszerzés megvalósítására kötött közbeszerzési szerződésre értelmezhető, az Ötödik Rész rendelkezéseit már ezen szerződésekre is alkalmazni kell.

A szerződés megkötése

A szerződés megkötésére vonatkozó rendelkezések alapvetően a hatályos szabályoknak megfelelően alakulnak. Továbbra is irányadó, hogy a szerződést a nyertes ajánlattevővel vagy ajánlattevőkkel, a közbeszerzési eljárásban kialakult végleges feltételek szerint kell megkötni, és az értékelés során figyelembe vett ajánlati tartalmi elemeknek mindenképpen a szerződés tartalmává kell válnia, azaz a nyertes ajánlattevő, mint szerződő fél számára szerződéses kötelezettségként is meg kell jelennie. A javaslat továbbra is tartalmazza, hogy amennyiben az ajánlatkérő lehetővé tette a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt, a részek tekintetében nyertesekkel kell szerződést köt. Kiemelendő azonban, hogy e rendelkezés nem zárja ki, hogy amennyiben egy ajánlattevő több rész esetében is nyertes lenne, akkor vele az ajánlatkérő valamennyi érintett rész tekintetében egy dokumentumba (szerződésbe) foglalja. Ennek lehetőségét azonban az ajánlatkérőnek érdemes már előre a közbeszerzési dokumentumokban a gazdasági szereplők tudomására hoznia.

A szerződéskötési moratórium szabályai – a jogorvoslati irányelvek és a koncessziós irányelv rendelkezéseinek megfelelően – uniós eljárásrendben változatlanok, azokat a koncessziós beszerzési eljárást követően is alkalmazni kell. A moratórium alóli kivétel esetei annyiban változtak, hogy a koncessziós beszerzési eljárás és az új beszerzési technikák kapcsán a törvénybe bekerült új eljárási lehetőségekre is utalnak. Nemzeti eljárásrendben a legkisebb értékű szerződéseknél, ahol a szerződések értékére tekintettel nyilvános meghirdetés nélküli eljárás megindítására van lehetőség, a gyors szerződéskötés érdekében a szerződéskötési moratórium időszaka öt napra rövidül.

A szerződéskötési kötelezettség szabálya annyiban módosul, hogy az ajánlatkérőnek vagy nyertes ajánlattevőnek a szerződéskötési kötelezettség alóli mentesüléshez azt kell bizonyítania, hogy az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye. A szerződéskötés alóli mentesülés új szabálya továbbra is szigorúbb a Ptk-nak a fennálló szerződéskötési kötelezettség alóli mentesülésre vonatkozó általános szabályához képest, ugyanakkor közelebb viszi a Kbt. szabályait a Ptk. rendelkezéseihez.

Különleges szerződés teljesítési feltételek

Az ajánlatkérőknek továbbra is lehetőségük van arra, hogy a szerződés teljesítése során különleges – az adott tárgyú szerződésekre nem tipikusan jellemző, hanem különösen környezetvédelmi, szociális vagy az innovációt ösztönző – feltételek teljesítését követeljék meg. Az ilyen feltételeknek a szerződés tárgyához kell kapcsolódniuk, lényeges azonban, hogy az új törvény – az irányelvek megváltozott koncepciójának megfelelően – a szerződés tárgyához való kapcsolódást tágan értelmezi. Továbbra is irányadó, hogy az előírt feltétel az adott szerződés teljesítésére, és nem az ajánlattevő általában folytatott üzletpolitikájára vonatkozhat. Az ajánlatkérőnek különleges szerződés teljesítési feltétel előírásakor fokozott figyelmet kell fordítania az alapelvek, így különösen az Európai Unióban letelepedett vállalkozások esélyegyenlőségének betartására. A feltételeket olyan módon kell megfogalmazni, hogy az közvetetten se jelentsen hátrányos megkülönböztetést az uniós vállalkozások között. A törvényjavaslat bővíti az előírható különleges feltételek példálózó felsorolását, a munkaerő piacon hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának elősegítése érdekében előírható például, hogy az adott szerződés teljesítése keretében a teljesítésben részt vevők képzésben részesüljenek.

A szerződés időtartama

A szerződés időtartamáról rendelkező § továbbra is fenntartja azt az általános szabályt, amely a közpénzek hatékony elköltésének céljával összhangban az indokolatlanul hosszú szerződéses időtartamot nem teszi lehetővé. A koncessziós irányelv rendelkezéseinek megfelelően – a koncesszió túlzott piaclezáró hatását megelőzendő – építési és szolgáltatási koncesszió esetében külön kötelezettségként jelentkezik, hogy amennyiben az építési vagy szolgáltatási koncesszió időtartama az öt évet meghaladja, az ajánlatkérőnek számításokkal kell alátámasztania, hogy a szerződés időtartama nem haladja meg azt az időtartamot, amely alatt – ésszerű feltételezések alapján – a koncessziós jogosult számára megtérülnek az építési beruházás vagy a szolgáltatás megvalósítása érdekében, illetve a szerződés teljesítéséhez kapcsolódóan annak időtartama során eszközölt befektetései, és a befektetett tőke ésszerű

hozamot tud termelni. Építési és szolgáltatási koncesszió esetében továbbá kifejezetten ki is mondja a törvény, hogy nem lehetséges határozatlan időre történő szerződéskötés. Ezen szabályok magának a koncessziónak a fogalmából és legfőbb jellemzőjéből, az ajánlattevőt terhelő üzleti kockázatból is erednek, amely a befektetésekhez képest indokolatlanul hosszú időtartam esetében már nem jelentene valódi kockázatot. Az építési és szolgáltatási koncessziónak tehát olyan időtartamra kell korlátozódnia, amely alatt – ésszerű feltételezések alapján – a koncessziós jogosult számára megtérülnek befektetései és ésszerű hozamot tud elérni, a koncesszió fogalmából adódóan ugyanakkor természetesen e megtérülésnek csak a lehetősége áll fenn az adott időtartam alatt, az a piaci kockázatok függvényében bizonytalan és nem lehet garantált.

A szerződés biztosítékai

A törvényjavaslat a kis- és közepes vállalkozások finanszírozási lehetőségeit figyelembe véve továbbra is fenntartja a teljesítés elmaradásával és a hibás teljesítéssel kapcsolatos szerződési biztosítékok mértékének korlátozását. A hatályos közbeszerzési törvény biztosítékokat érintő rendelkezései 2014. március 15-i hatállyal az új Polgári Törvénykönyv szabályainak megfelelően módosításra kerültek, így azok átfogó felülvizsgálatára nem volt szükség. A törvényjavaslat arra törekszik, hogy néhány kiegészítő szabállyal a kkv-k esélyegyenlőségét még inkább előmozdítsa. Ennek megfelelően került a törvényjavaslatban kifejezetten kimondásra a törvényben korlátozott mértékű biztosítékok újratöltésére vonatkozó szerződéses feltétel tilalma, valamint – az előlegre vonatkozó szabályoknál – a kötelezően a szerződő fél számára biztosítandó előleg tekintetében az ajánlatkérő részéről a biztosíték kérésének kizárása. A biztosítékok újratöltésének kizárására vonatkozó feltétel nincs ellentétben azzal a rendelkezéssel, mely szerint a nyertes ajánlattevőként szerződő fél egyik biztosítéki formáról a másikra áttérhet, azonban a biztosítéknak a szerződésben foglalt összegnek és időtartamnak megfelelően folyamatosan rendelkezésre kell állnia. Ez utóbbi szabály ugyanis csak arra vonatkozik, hogy az ajánlattevő más biztosítéki formára áttérve kiválthatja a már meglévő biztosítékát (például a befizetett készpénz helyett bankgaranciát hozhat). Abban az esetben, ha az ajánlatkérő garanciális lehívásai miatt a biztosíték összegének rendelkezésre álló mértéke már csökkent, akkor az ennek megfelelő összeget kell biztosítani az áttérés során, és ezzel összefüggésben nem lehet olyan időszak, amikor a biztosíték nem áll az ajánlatkérő rendelkezésére.

A szerződés teljesítésére vonatkozó feltételekre irányadó sajátos rendelkezések

A közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződések teljesítésére vonatkozó szabályok 2014. március 15-i hatállyal az új Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek megfelelően kerültek kialakításra, így azok átfogó felülvizsgálatára nem volt szükség. A fizetési határidők és a késedelmi kamat, illetve a késedelem esetén fizetendő behajtási költségátalány ajánlatkérőkre vonatkozó szabályai – az Európai Parlament és a Tanács késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011/7/EU irányelvének átültetésével – továbbra is a Ptk-ban találhatóak.

Különösen a hazai kis- és középvállalkozások helyzetének megkönnyítése érdekében a törvényjavaslat úgy rendelkezik, hogy a két hónapot meghaladó építési beruházások esetében kötelezően biztosítandó előleg fizetését e kötelezően biztosítandó mértékben az ajánlatkérő nem teheti függővé a szerződő fél részéről biztosíték nyújtásától. Ezáltal az előleg igénybe vehetővé válik azon kisvállalkozások számára is, és ösztönzi a közbeszerzésekben való

részvételüket, amelyek eddig a biztosíték nyújtási kötelezettség miatt nem tudtak élni előleg lehívásának lehetőségével. Lényeges, hogy a törvényjavaslat csak a közbeszerzésekre általánosan irányadó kötelező előleg minimális mértékét, illetve az ehhez kapcsolódó biztosíték-mentességi szabályokat tartalmazza. Más jogszabály – például az uniós forrásból megvalósuló beszerzések tekintetében a vonatkozó kormányrendelet – nagyobb összegű kötelező előleg nyújtását és ahhoz kapcsolódó biztosíték mentességet is előírhat, illetve természetesen maga az ajánlatkérő is meghatározhat a törvényi minimumnál a szerződő partner számára kedvezőbb rendelkezéseket.

A szerződés érvénytelensége

A szerződés érvénytelensége kapcsán a törvényjavaslat szintén fenntartja a 2014. március 15-i hatállyal az új Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek megfelelően kialakított szabályokat. Eltérést jelent a jelenlegi szabályokhoz képest és az ajánlatkérők, valamint a gazdasági szereplők számára növelheti a megkötött szerződésekbe vetett bizalmat, hogy az – érvénytelenség jogkövetkezményének elkerülését szolgáló – előzetes átláthatósági hirdetmény közzétételére nem csak a házon belüli szerződéskötés, hanem más törvényi kivétel alkalmazásával történő szerződéskötés esetén is sor kerülhet.

A szerződés teljesítésében részt vevők

A szerződés teljesítésében részt vevőkre vonatkozó szabályok meghatározzák egyrészt a szerződés teljesítésében közreműködőkre irányadó sajátos rendelkezéseket, másrészt – természetesen a közreműködőknél jóval szűkebb határok között – rendelkeznek a szerződő felek személyében bekövetkező jogutódlás lehetséges eseteiről.

A szerződés teljesítésében részt vevőkre vonatkozó követelmények azon szabályokkal állnak összhangban, amelyek az alkalmasság igazolása körében meghatározzák az ajánlattevő számára a más szervezet kapacitásainak igénybe vételére vonatkozó lehetőségeket. Lényeges változást jelent a korábbiakhoz képest, hogy a szakemberekre és referenciákra, valamint a nyilvántartásban szereplésre, szervezeti tagságra vonatkozó alkalmassági követelmények esetében külső szervezet akkor vehető igénybe az alkalmasság igazolásához, ha a szerződés teljesítése során azt a feladatot, melyre vonatkozóan az ajánlattevő alkalmasságát igazolta, ténylegesen ez a szervezet teljesíti. Meghatározott alkalmassági követelmények igazolása esetén megkövetelt tehát a szerződés teljesítésében való személyes részvétel. Szakemberek esetében ez a követelmény nem csak a külső gazdasági szereplő bevonására, hanem az alkalmasság igazolásakor bemutatott saját szakember részvételére is vonatkozik.

A fenti alkalmassági követelmények igazolásakor bemutatott szervezetek vagy szakemberek bevonása akkor maradhat el, vagy helyettük akkor vonható be más (ideértve az átalakulás, egyesülés, szétválás útján történt jogutódlás eseteit is), ha az ajánlattevő e szervezet vagy szakember nélkül vagy a helyette bevont új szervezettel vagy szakemberrel is megfelel azoknak az alkalmassági követelményeknek, melyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott szervezettel vagy szakemberrel együtt felelt meg. A törvényjavaslat tehát egyrészt elősegíti a tisztességes eljárások megvalósulását azáltal, hogy az alkalmasság külső szervezet általi igazolásához meghatározott esetekben a teljesítésbe való bevonási kötelezettséget kapcsol, másrészt ugyanakkor figyelemmel van a gazdasági szereplők igényeire is, és a teljesítés során csak olyan feltételekhez köti valamely

közreműködő lecserélését, amely az alkalmasság fennmaradása tekintetében indokolt, nem kíván ugyanakkor a gazdasági élet számára indokolatlan akadályokat megfogalmazni.

A törvényjavaslat egyértelműen megfogalmazza, hogy – összhangban az alkalmasság igazolására és az alvállalkozók megnevezésére vonatkozó lehetőségekkel – közbeszerzések esetében az ajánlatkérő főszabály szerint nem korlátozhatja, kötheti feltételhez az ajánlattevő jogosultságát alvállalkozó bevonására, csak akkor, amennyiben az eljárás során a 65. § (10) bekezdés szerinti lehetőséggel élt. Azaz amennyiben már az eljárás során előírta, hogy bizonyos alapvető fontosságú feladatokat az ajánlatevőnek kell teljesítenie, e körben nem működhet közre a teljesítésben alvállalkozó, tehát mégis lehetséges a közbeszerzési eljárásban az alvállalkozó igénybe vételét bizonyos körben korlátozni.

Az alvállalkozók tekintetében, amennyiben nem a fentiek szerinti, alkalmasságot igazoló szervezetekről van szó, a korábban megnevezett alvállalkozók cseréje nem esik törvényi korlátozás alá, ugyanakkor az ajánlatkérőt az ajánlattevőnek tájékoztatnia kell a teljesítésben részt vevő minden alvállalkozóról, és – amennyiben a megelőző közbeszerzési eljárásban az adott alvállalkozót még nem nevezte meg – a bejelentéssel együtt nyilatkoznia kell arról is, hogy az általa igénybe venni kívánt alvállalkozó nem áll kizáró okok hatálya alatt.

Továbbra is fenntartja a törvényjavaslat – az Európai Unió Bíróságának gyakorlata szerint – azt a speciális szabályt, amely arra a sajátos esetre vonatkozik, amikor a megelőző közbeszerzési eljárásban valamely szervezet vagy szakember személye az eljárás eredményét meghatározó körülmény volt. Ilyen esetben csak szűkebb körben, a jogutódlás olyan eseteiben változhat a bevont szervezet, ha az új szervezet az értékeléskor figyelembe vett minden releváns körülmény – különös tekintettel a 76. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben az értékelt személyi állomány – tekintetében az eljárásban bemutatott szervezet jogutódjának tekinthető. Az értékeléskor meghatározó szakember személye pedig csak az ajánlatkérő hozzájárulásával és abban az esetben változhat, ha az értékeléskor figyelembe vett minden releváns körülmény tekintetében az értékelttel egyenértékű szakember kerül bemutatásra.

A törvényjavaslat az új irányelvi szabályok szerint, azokat konkrétabb és egyértelműbb esetekre lefordítva az eddigieknél kis mértékben szélesebb körben teszi lehetővé az ajánlattevőként szerződő fél pozíciójában a jogutódlást. Az ajánlattevői oldalon bekövetkező jogutódlás egyik lehetséges esete, amikor a szerződésben előre pontosan rögzített feltételek szerint történik a jogutódlás vagy projekttársaság vagy a projekt befejezésének biztosítása érdekében a finanszírozást nyújtó, illetve az utóbbi által jelölt jogi személy részéről.

A jogutódlás további megengedett esetei a következők:

- a jogi személy átalakulása, egyesülés vagy szétválás során történő jogutódlás,
- a sajátos szabályok alá eső jogi személy esetében az előbbieken túl a jogutódlással megszűnés más lehetséges esetének következménye,
- egy gazdasági egységként működő teljes üzletág (a hozzá tartozó szerződésekkel, eszközökkel és munkavállalókkal) – vagy nem gazdasági társaság jogi személy esetén az adott tevékenységet ellátó teljes szervezeti egység – átruházásra kerül a jogutódra,
- az eredeti szerződő félre vonatkozó fizetésképtelenségi eljárás során kerül a szerződés átruházásra.

Látható, hogy bizonyos körben a jogutódlás nem egyetemes formája is elfogadott az új szabályozás szerint. Az ajánlattevő személyében bekövetkező változás mindkét fenti esetköréhez (azaz az *a)* pont szerinti, előre jelzett változások és a jogutódlás *b)* pont szerinti esetei) kapcsolódnak azok a további feltételek, hogy a jogutód nem állhat a közbeszerzési eljárásban alkalmazott kizáró ok hatálya alatt és – az ajánlattevőre irányadó szabályok szerint, a 138. § (2)-(4) bekezdéseinek alkalmazásával – megfelel a közbeszerzési eljárásban alkalmazott alkalmassági követelményeknek, és a jogutódlás nem a törvény alkalmazásának a megkerülését célozza.

A szerződő felek személyével kapcsolatban a törvényjavaslat egy bekezdésben utal arra is, hogy az ajánlatkérői oldalon is elképzelhető a szerződésekben jogutódlás, melynek korlátja, hogy az nem irányulhat a közbeszerzési kötelezettség megkerülésére az ajánlatkérők részéről, a jogutódlás pontos formái és esetei tekintetében – melyek ajánlatkérői oldalon igen gyakran valamely hatásköri változáshoz kapcsolódnak – a törvényjavaslat nem tart szükségesnek részletesebb szabályozást.

A jogutódlás egy speciális esete a projekttársaság általi teljesítés, melynek szabályain a törvényjavaslat alapvetően nem változtat. Új lehetőségként jelenik meg a projekttársaság kapcsán, hogy az ajánlatkérő olyan módon is előírhatja projekttársaság létrehozását, hogy annak a nyertes ajánlattevők mellett maga is tagjává válik, ilyen módon közfeladatát a magánszférával való intézményes együttműködés (IPPP) keretében valósítja meg.

Szerződésmódosítás

Az új közbeszerzési irányelvek és a koncessziós irányelv – a korábbi irányelvektől eltérően – már kifejezetten rendelkezik arról, hogy a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként kötött szerződések milyen feltételekkel módosíthatóak. Az uniós bírósági gyakorlat megközelítésének megfelelően a szabályozás azt határozza meg, hogy melyek azok az esetek, amikor a módosítás nem tekinthető – nagyságrendjénél, illetve körülményeinél fogva – új beszerzésnek, és ilyen módon új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható az eredeti szerződés.

A törvényjavaslat a módosítás közbeszerzési szempontból elfogadott – új közbeszerzési eljárást nem igénylő – eseteit három csoportba rendezi. Az első, feltehetőleg a jövőben leggyakrabban alkalmazandó eset azt a de minimis határt rögzíti, amelyet el nem érő értékű módosítás – amennyiben a szerződés alapvető jellemzőit egyébként nem változtatja meg – további feltételek fennállása nélkül is mindig jogszerűnek tekinthető. Az ebből a szempontból releváns értékhatár az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződéseknél kettős: sem az uniós értékhatárt, sem az eredeti szerződés 5, illetve építési beruházás esetében 10 %-át nem haladhatja meg a módosítás, illetve több módosítás együttes értéke. Az uniós értékhatár alatti szerződéseknél a módosítás értéke tekintetében csak a szerződés értékéhez viszonyított százalékos korlátozást kell figyelembe venni, a nemzeti közbeszerzési értékhatár meghaladása még nem jelenti a módosításra vonatkozóan ezen jogalap alkalmazásának akadályát.

A második esetcsoport – függetlenül attól, hogy a lényeges módosítás bírósági gyakorlatban kidolgozott ismérvei fennállnak-e – bizonyos sajátos körülmények fennállása esetén teszi lehetővé a módosítást. A korábbi uniós bírósági gyakorlat alapján ezen eseteket a jogalkalmazóknak szűken kell értelmeznie. Kiemelendő, hogy a törvényjavaslat a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lehetséges jogalapjai között már nem tartalmazza a kiegészítő

építési beruházás és kiegészítő szolgáltatás megrendelés eseteit, az ilyen jellegű (sőt, a hatályos szabályokhoz képest szélesebb körű) kiegészítő munkák a jövőben új eljárás lefolytatása nélkül lehetnek szerződésmódosítással kezelhetőek.

A második esetcsoportba tartozik az a – jelenleg is alkalmazott – lehetőség, amikor a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának pontos feltételeit és tartalmát (például arra az esetre, ha a tényleges teljesítés során felmerül, hogy adott munkanemet az eredmény eléréséhez nagyobb mennyiségben kell elvégezni). Ebben az esetben polgári jogi értelemben, mivel a felek nem módosítják új megegyezéssel eredeti megállapodásuk tartalmát, valójában nincs szó szerződésmódosításról, az uniós közbeszerzési jog funkcionális megközelítésével ugyanakkor a felek közötti jogviszonyban beállt ilyen változást is a szerződésmódosítás esetei között helyezett el. Az egyes feltételek közötti logikai kapcsolat irányelveknek megfelelő megőrzése érdekében a törvényjavaslat is itt helyezi el a jogviszonyban bekövetkező, előre meghatározott változások esetét. Általános, garanciális jellegű korlátként érvényesül az előre rögzített változások esetében is, hogy azok nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét. Előre sem foglalható például a szerződésbe olyan rendelkezés, amely meghatározott feltételek bekövetkezése esetén alapvetően megváltoztatná a beszerzés tárgyát, vagy például koncessziós szerződéses feltételrendszer helyett egyszerű közbeszerzési szerződésre változtatná a szerződést.

A módosítás további lehetséges esete, amikor az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból és a szerződő fél változása az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Ez a lehetőség azokra a – szűk körű, jellemzően valamely speciális technológia alkalmazásával járó – esetekre vonatkozik, amikor gazdasági vagy műszaki okból nem létezik alternatíva az ajánlatkérő számára, mint az eredeti szerződő féllel való szerződés.

A gyakorlat számára – különösen amennyiben a de minimis módosítási küszöböt meghaladó értékű kiegészítő munkák válnak szükségessé – fontos a kellő gondossággal az ajánlatkérő által előre nem látható okból szükséges módosítások megtételének lehetősége. A módosítás három törvényi feltétele (kellő gondossággal az ajánlatkérő számára előre nem látható ok, a szerződés általános jellegének fennmaradása, az értékre vonatkozó korlátozás) konjunktív. Kiemelendő, hogy a módosítás ezen lehetséges esete a jelenlegi kiegészítő építési beruházás, illetve szolgáltatás megrendelés feltételrendszerénél kevesebb feltételt támaszt, így lehetőség nyílhat az új Ptk. értelmében vett pótmunkák – azaz a szerződéshez kapcsolódó új megrendelői igényt megtestesítő munkák – közbeszerzési szempontból jogszerű elrendelésére is.

A harmadik, a törvényjavaslat által megfogalmazott esetcsoport a nem lényeges módosítások köre. A törvényjavaslat itt jeleníti meg – a jelenlegi Kbt. 132. §-a alapján a jogalkalmazók számára már ismerős –, az Európai Bíróság gyakorlatában kidolgozott feltételrendszert, amelynek alapján egy módosítás lényegessége megítélhető. Amennyiben a módosítás nem lényeges, az jogszerűen megvalósítható, abban az esetben is, ha egyébként az első két esetcsoportba tartozó módosítási feltételek nem állnak fenn. Elvileg az is elképzelhető, hogy a de minimis küszöbnél nagyobb mértékben nő az ellenszolgáltatás, ugyanakkor a módosítás e

feltételek alapján mégsem tekinthető lényegesnek, a lényegesség feltételeinek fennállása ugyanakkor mindig körültekintően, kizárólag az adott eset egyedi körülményeit figyelembe véve ítélhető meg. A hatályos szerződésmódosítási szabályhoz képest kiemelendő különbség, hogy a szerződés gazdasági egyensúlyának megváltozását a törvényjavaslat nem vélelmezi egy meghatározott százalékos érték felett, az mindig egyedileg vizsgálandó, valamint, hogy a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre nem terjesztheti ki.

A közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényesítése a szerződés teljesítése során

A törvényjavaslat több szabályozási elemmel járul hozzá ahhoz, hogy a közbeszerzések során a szerződés tejesítésének szakaszában megfelelően érvényesüljön az ajánlattevők felelőssége az eljárás során tett vállalásaikért, és ennek megfelelően a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elve érvényesüljön.

A törvényjavaslat egyrészt megerősíti a szerződések módosításának és teljesítésének ellenőrzését. Az eddig is létező közzétételi kötelezettségeken túl az ajánlatkérőkre a teljesítéshez kapcsolódóan részletes dokumentálási kötelezettséget telepít, és a Közbeszerzési Hatóságot hatósági ellenőrzés lefolytatására jogosítja fel a Kbt-ben foglaltak betartására vonatkozóan, amelyhez jogsértés esetén a Hatóság számára további hivatalbóli jogorvoslat indítási, illetve keresetindítási kötelezettséget kapcsol.

Az erős eljárási eszközök másrészt újonnan megfogalmazott követelmények érvényesítésére is szolgálnak, amelyek a szerződésszegésekkel kapcsolatos igények érvényesítéséhez köthetőek. A törvényjavaslat kimondja, hogy a verseny tisztaságának, az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód, valamint a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének megsértését jelenti, ha a szerződésszegésből eredő igények érvényesítése elmarad olyan esetben, amikor az érintett ajánlattevői kötelezettség a közbeszerzési eljárásban értékelésre került, vagy ha a szerződésszegés eredményeként beállt tényleges állapot a szerződés tartalmától olyan mértékben tér el, amely – amennyiben a felek szerződésüket így módosították volna – szerződésmódosításként a 141. § (6) bekezdés *a)-c)* pontjai szerint lényeges módosításnak minősülne. Az ajánlattevők közötti esélyegyenlőség ugyanis azonos módon sérül akkor, ha ténylegesen a szerződés tartalmától eltérő teljesítés valósul meg, és – feltéve, hogy a polgári jog szabályai szerint annak helye lenne – nem alkalmazzák a szerződő féllel szemben ennek alapján alkalmazható hátrányos jogkövetkezményeket, mint amikor a szerződést utólag lényegesen módosítják. Az eljárás során értékelt ajánlattevői vállalások nem teljesítését a törvényjavaslat külön is kiemeli, azokra vonatkozóan tehát mindenképpen követelmény a lehetséges jogkövetkezmények (ide nem értve a felmondás és elállás lehetőségét) érvényesítése, abban az esetben is, amennyiben a szerződésszegés egyébként nem jár jelentős következményekkel. Tekintettel arra, hogy a fenti rendelkezések megsértése esetén közbeszerzési jogsértés valósul meg, a Közbeszerzési Hatóság elnöke a Döntőbizottság eljárását kezdeményezi. Mivel ugyanakkor a közbeszerzési jogsértés megállapításának olyan polgári jogi előkérdése merülhet fel (különösen, ha a felek által vitatott a szerződésszegés ténye), amelynek eldöntése nem tartozik a Döntőbizottság hatáskörébe, a törvényjavaslat arról is rendelkezik, hogy ha a jogsértés tárgyában a közbeszerzési ügy érdemi eldöntése a szerződésszegés megtörténtének előzetes elbírálásától függ, a Közbeszerzési Döntőbizottság a szerződésszegés tényének megállapítása iránt pert indít, és egyidejűleg az eljárást felfüggeszti.

A törvényjavaslat a szerződésmódosítások irányelvi korlátainak átültetésével a verseny tisztasága és az esélyegyenlőség szempontjai alapján nem megengedhető, közbeszerzési szempontból jogszerűtlen módosítások határait állította fel az előző §-ban. A törvényjavaslat ezen esetek mellett fogalmaz meg egy olyan szabályt, amely a közpénzekkel való felelős gazdálkodás követelményére tekintettel egy sui generis semmisségi okot rögzít a Kbt-ben. A törvényjavaslat értelmében semmis a szerződés módosítása, ha az arra irányul, hogy a nyertes ajánlattevőként szerződő felet mentesítsék az olyan szerződésszegés (illetve a szerződésszegésbe esés) és annak jogkövetkezményei (ide nem értve adott esetben a felmondás vagy elállás jogának gyakorlását) alkalmazása alól, amelyért felelős (illetve felelős lenne), vagy amely arra irányul, hogy az ajánlatkérő átvállaljon a nyertes ajánlattevőt terhelő többletmunka költségeket, vagy egyébként indokolatlanul átvállaljon a szerződés alapján a nyertes ajánlattevőt terhelő egyéb kockázatokat. A törvényjavaslat tehát semmisnek minősíti az olyan szerződésmódosítást, amely vagy az ajánlattevői – egyébként ki nem menthető – szerződésszegés vagy jogkövetkezményei alkalmazásának elkerülését célozza, vagy az ajánlattevőt terhelő kockázatok indokolatlan átvállalását eredményezi az ajánlatkérő részéről. Valamely kockázat átvállalásának indokoltsága kapcsán az adott helyzet összes körülményét mérlegelnie kell a bíróságnak, így különösen, hogy az adott kockázat polgári jogilag hogyan ítélhető meg (az adott körülményre tekintettel fennállnának-e a bírói szerződésmódosítás feltételei, vagy hivatkozhatna-e az ajánlattevőként szerződő fél arra, hogy az adott körülmény kapcsán a szerződés úgy lehetetlenülne, amelyért nem felelős), illetve, hogy a szabályozás céljára, a közpénzekkel való felelős gazdálkodásra tekintettel milyen következményekkel járna a kockázat átvállalása vagy annak elmaradása. Tekintettel arra, hogy a szerződés semmisségének megítélése, az előbbi szabály érvényesítése polgári jogi kérdés, arra nem a Közbeszerzési Döntőbizottság rendelkezik hatáskörrel, hanem a Közbeszerzési Hatóság pert indít a módosítás érvénytelensége és az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazása iránt. (A rendelkezés nem zárja ki, hogy egy adott módosítás közbeszerzési szempontból is jogszerűtlennek minősüljön az előző § alapján, amelynek megítélésére döntőbizottsági eljárás indulhat).

A törvényjavaslat azzal is erősíti az ajánlattevői oldal felelősségét, hogy a súlyos szerződésszegésekhez a jövőbeni közbeszerzésekből történő lehetséges kizárás következménye is kapcsolódik. A kizárásra lehetőséget adó szerződésszegések kapcsán az ajánlatkérőt a Közbeszerzési Hatóság felé bejelentési kötelezettség terheli. A Hatóság a jogerős bírósági határozatban megállapított, vagy a gazdasági szereplő által elismert szerződésszegési eseteket közzé is teszi, ilyen módon az ajánlatkérők értesülnek azokról az esetekről, ahol jogorvoslati kockázat nélkül tudják alkalmazni a kapcsolódó kizáró okot.

A szerződés megszüntetésére vonatkozó sajátos rendelkezések

A törvényjavaslat az irányelvi szabályokkal összhangban biztosítja, hogy a szerződés módosításával kapcsolatos közbeszerzési szabályok betartásának, valamint az uniós jog alapján fennálló kötelezettségszegés esetén a tagállam azon kötelezettsége teljesítésének, hogy az érintett jogviszonyt szüntesse meg, ne legyen polgári jogi szempontból akadálya. A törvényjavaslat azért azokban az esetekben, ahol az uniós jog alapján ez követelmény (vagy a folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárás lezárása érdekében tagállami érdek lehet), biztosítja, hogy az ajánlatkérőknek lehetőségük legyen a szerződés felmondására, vagy – amennyiben az elállás jogának gyakorlására a Ptk. alapján lehetőség van – az attól való elállásra.

Irányelvi rendelkezés átültetését jelenti az a szabály is, amely szerint az ajánlatkérő köteles a szerződést felmondani, vagy – a Ptk-ban foglaltak szerint – attól elállni, ha a szerződés megkötését követően jut tudomására, hogy a szerződő fél tekintetében a közbeszerzési eljárás során kizáró ok állt fenn, és ezért ki kellett volna zárni a közbeszerzési eljárásból.

A törvényjavaslat fenntartja továbbá, hogy az offshore vállalkozások közbeszerzésekből történő kizárását a szerződések teljesítése során bekövetkezett változások kapcsán is érvényesíteni kell.

HATODIK RÉSZ

A KÖZBESZERZÉSEKKEL KAPCSOLATOS JOGORVOSLATOK

XXI. Fejezet

A jogorvoslati eljárás szabályai

E fejezettel kezdődnek a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslat szabályai.

Az Európai Unió joga a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslat kérdését is szabályozza, mivel a közbeszerzéseknek az Európai Unió egész területére kiterjedő versenyeztetése megköveteli az átláthatóság és a diszkriminációmentesség biztosítását. Ennek hatékonysága érdekében a tagállamok kötelesek megfelelő jogorvoslati eszközöket biztosítani az ajánlattevők számára az uniós jog közbeszerzési eljárás során történő megsértése esetén: a megfelelő jogorvoslat hiánya ugyanis elrettentheti a cégeket az ajánlattételtől más tagállamokban, és ezzel veszélyezteti az egységes uniós közbeszerzési piacot.

Az európai uniós jog külön-külön szabályozza az ún. klasszikus ajánlatkérők és az ún. közszolgáltatók esetében a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok megsértése esetén igénybe vehető jogorvoslatokat. Az ún. klasszikus ajánlatkérők közbeszerzéseivel összefüggő jogorvoslati szabályokat a 89/665/EGK irányelv, az ún. közszolgáltatók közbeszerzéseivel kapcsolatos jogorvoslatot a 92/13/EGK irányelv szabályozza, a két irányelv módosításáról szóló 2007/66/EK irányelv ugyanakkor teljes mértékben egységesítette a két eljárásrendhez kapcsolódó jogorvoslat szabályait.
A közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslatra vonatkozó uniós irányelvek koordinatív jellegűek, csupán a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslatok alapelveit határozzák meg, ugyanakkor a tagállamok feladata a részletszabályok kidolgozása. Az irányelvek viszonylag tág mozgásteret biztosítanak a tagállamok számára az irányelvi rendelkezések nemzeti jogba történő átültetése, a jogorvoslati rendszer kialakítása tekintetében.

Az irányelvek alapján a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy az ajánlatkérők (és ajánlattevők) jogsértéseivel szemben hatékony és gyors jogorvoslat álljon az érdekeltek rendelkezésére. A jogorvoslat hatékonysága a jogsértő helyzet megszüntetésének, a jogsértéssel esetlegesen okozott károk megtérítésének és a további jogsértések megakadályozásának a követelményét jelenti. A jogorvoslat gyorsaságának a követelménye azt a célt szolgálja, hogy a közbeszerzési eljárás jogszerűsége minél előbb helyreálljon. Ennek érdekében a jogorvoslati eljárásnak lehetőleg még a közbeszerzési eljárás lezárulta előtt meg kell történnie ahhoz, hogy ne születhessenek jogellenes döntések.

A jogorvoslati fórumnak hatáskört kell biztosítani ideiglenes intézkedések megtételére, az ajánlatkérő jogsértő döntéseinek megsemmisítésére, továbbá biztosítani kell a kártérítés lehetőségét. A jogorvoslati irányelvek azonos követelményként rögzítik, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell a jogorvoslati fórum által hozott határozatok hatékony végrehajtását. Továbbá, amennyiben nem bírói testület hatáskörébe tartozik a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslat, biztosítani kell, hogy az eljáró hatóság írásbeli indokolással lássa el határozatát. Erre az esetre rendelkezéseket kell hozni olyan eljárások biztosítására, amelyek révén a jogorvoslati szerv által hozott valamennyi, állítólagosan jogellenes intézkedést vagy az azokra átruházott hatáskörök gyakorlása során elkövetett bármilyen állítólagos hibát bírósági felülvizsgálat vagy egy olyan más szerv által nyújtott jogorvoslat tárgyává lehet tenni, amely az EK szerződés 234. cikke értelmében bíróság, és mind az ajánlatkérőtől, mind pedig a jogorvoslati szervtől független.

A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására vonatkozó általános rendelkezések

A közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslat hatályos rendszere is megfelel az európai uniós követelményeknek.

Az európai uniós jog alapvető követelménye, a jogsértésekkel szembeni gyors és hatékony jogorvoslat biztosítása, a hatályos szabályozás kialakításakor is figyelmet kapott. Az 1995-ben kialakított rendszer (Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: KDB, mint jogorvoslati fórum, valamint a bírósági felülvizsgálat lehetősége) kielégíti a jogorvoslati fórumokkal szemben támasztott követelményeket. Az Európai Bizottság többször is megerősítette mindezt.

További fontos körülmény a nemzeti eljárásrend új szabályaival kapcsolatban, hogy biztosított lesz a jogorvoslat az uniós közbeszerzési értékhatár alatti közbeszerzések esetén akkor is, ha az ajánlatkérő a közbeszerzés során alkalmazandó eljárás szabályainak önálló kialakítása esetén az általa az eljárást indító felhívásban kikötött eljárási szabályokat megsérti.

A fentiekkel összhangban a 145. § (3) bekezdése kimondja, hogy a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző magatartáson vagy mulasztáson túl az ajánlatkérő által a 117. § szerint kialakított eljárási szabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás miatt is a hatodik rész rendelkezései szerint jogorvoslatnak van helye.

Változatlanul jogorvoslat kezdeményezhető nemcsak a törvény rendelkezéseibe, de a törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási jogszabályokba ütköző magatartásokkal szemben is. Hangsúlyozni kell, hogy továbbra is biztosított a jogorvoslat lehetősége minden olyan beszerzéssel kapcsolatban, amely a törvény értelmében közbeszerzésnek minősül; továbbá bármilyen tárgyú közbeszerzés (közbeszerzési eljárás) esetén igénybe vehető a jogorvoslat.

A javaslat a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörét a tervpályázati eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati kérelmek elbírálására is kiterjeszti. A 144. § (3) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a tervpályázati eljárásokkal kapcsolatos jogsértések orvoslására is a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslati fórumrendszer keretében van lehetőség.

A javaslat a Közbeszerzési Döntőbizottság és a bíróság hatáskörét elhatárolja egymástól A közbeszerzési eljárással, koncessziós beszerzési eljárással, továbbá a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéssel, a megkötött építési, illetve szolgáltatási koncesszióval és ezek módosításával vagy teljesítésével kapcsolatos polgári jogi igények elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik. A közbeszerzésre, a közbeszerzési eljárásra, az építési, illetve szolgáltatási koncesszióra, a koncessziós beszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatása a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik. A Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik – kivéve a szerződés módosításával vagy teljesítésével kapcsolatos polgári jogi igények miatt indult eljárást – a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás alapján megkötött szerződés e törvénybe, illetve az e törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző módosítása vagy teljesítése miatt indult eljárás lefolytatása.

A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés módosítását a javaslat csak meghatározott feltételek fennállása esetén teszi lehetővé; ugyanígy meghatározott követelményeket támaszt a szerződés teljesítésével kapcsolatban is [128-132. §]. A javaslat a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésnek a Kbt. rendelkezéseinek megsértésével történő módosításához, illetve teljesítéséhez megfelelő szankciót fűz, annak érdekében, hogy a szerződések utólagos módosítása, illetve nem megfelelő teljesítése ne szolgálhasson a közbeszerzési törvény versenyeztetési szabályainak kijátszására.

Amennyiben a felek a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződést a törvény rendelkezéseibe ütköző módon módosítják, akkor a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt jogorvoslati eljárás kezdeményezhető. Ugyanígy, amennyiben a szerződés teljesítése a vonatkozó rendelkezések megsértésével történik, jogorvoslati eljárásra kerülhet sor.

A javaslat értelmében – a hatályos szabályokhoz hasonlóan – a Közbeszerzési Döntőbizottság a közbeszerzési ügyekben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) szabályai alapján jár el a törvényben meghatározott eltérésekkel. A Ket. rendelkezései csak mögöttes szabályként érvényesülnek a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslati eljárásban. A javaslat csak azokat az eljárási szabályokat tartalmazza, amelyek eltérést jelentenek az Ket.-ben foglalt szabályokhoz képest.

Az eljáró közbeszerzési biztosok

A javaslat a Közbeszerzési Döntőbizottság összetételét, a közbeszerzési ügyben eljáró közbeszerzési biztosokkal kapcsolatos követelményeket szabályozza. A közbeszerzési ügyben főszabályként – a hatályos szabályozással egyezően – a Közbeszerzési Döntőbizottság három közbeszerzési biztosból álló tanácsban jár el, akiket a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke jelöl ki. A tanácsban történő eljárás alóli kivételek esetében lehetővé teszi a javaslat egy közbeszerzési biztos eljárását, tekintettel arra, hogy e jogorvoslati kezdeményezések elbírálása egyszerűen megítélhető, nincs szükség a három biztosból álló tanácsban történő eljárásra.

A javaslat az eljáró tanács összetételével kapcsolatban azt a követelményt támasztja, hogy a háromtagú tanács tagjai közül legalább kettőnek jogi szakvizsgával kell rendelkeznie, egy további tagnak pedig az ügy tárgyával leginkább összefüggő egyetemi vagy főiskolai végzettséggel. Az eljáró tanács elnöke viszont kizárólag jogi szakvizsgával rendelkező

biztos lehet. Új előírás, hogy az eljáró tanács legalább egy tagjának – európai uniós támogatással érintett közbeszerzési ügy esetén – az európai uniós támogatásból megvalósuló beszerzésekkel kapcsolatos tapasztalattal kell rendelkeznie, mivel az ilyen ügyek során sajátos kérdések merülhetnek fel az európai uniós támogatással összefüggésben. Azokban az ügyekben, ahol a javaslat lehetőséget biztosít arra, hogy egy közbeszerzési biztos járjon el, a javaslat alapján csak jogi szakvizsgával rendelkező biztos jelölhető ki eljáró biztosként. A Döntőbizottság elnöke e szempontokra tekintettel köteles kijelölni a konkrét közbeszerzési ügyben eljáró tanácsot, illetve az egyedül eljáró biztost. A javaslat az eljáró tanács összetételére vonatkozó szabályok meghatározásakor abból indult ki, hogy a jogvita tárgyát képező jogkérdések eldöntéséhez szükséges szakértelem mellett fontos biztosítani ugyanakkor azt is, hogy az eljáró tanácsnak a közbeszerzés tárgya szerinti szakmai ismeretekkel rendelkező közbeszerzési biztos is tagja legyen.

Az eljáró tanács elnökének feladata az eljárás előkészítése és levezetése. Az ideiglenes intézkedésről való döntés, a közbeszerzési ügy befejezését eredményező végzés, az eljárás kiterjesztéséről szóló döntés és a közbeszerzési ügy érdemében történő határozathozatal esetében kötelező a tanácsban való eljárás. Egyéb határozatokat (pl. idézés), illetve intézkedéseket az eljáró tanács elnöke egyedül is meghozhat, megtehet.

A javaslat részletesen szabályozza a közbeszerzési ügyben eljáró közbeszerzési biztosokra vonatkozó kizáró okokat, továbbá a kizárási eljárást. A kizárás intézményének célja az eljáró fórum pártatlanságának, függetlenségének biztosítása. A javaslat jogrendszerünk eljárási kódexeivel összhangban rendelkezik a kizárást megalapozó körülményekről, a kizárási eljárásról, annak kezdeményezéséről, a kizárás kérdésében hozott döntésekről, és az ügyfél rosszhiszemű eljárásának jogkövetkezményeiről.

Az eljáró közbeszerzési biztosokra vonatkozó kizáró okok egyrészt a Ket.-ben, másrészt a javaslatban kerültek meghatározásra. A Ket. 42. §-ának (1) bekezdés értelmében „Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, továbbá az, aki az ügyben tanúvallomást tett, hatósági közvetítőként, az ügyfél képviselőjeként, hatósági tanúként vagy szakértőként járt el, valamint a szemletárgy birtokosa”. A (3) bekezdés pedig az elfogultság esetét nevesíti („az ügy elintézésben nem vehet részt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése”). A Ket. hivatkozott rendelkezéseiben foglaltakon túl a közbeszerzési biztossal szemben a törvény további kizárásra okot adó körülményeket nevesít. A javaslat kitér az ügyfélszervezetben fennálló közvetett tulajdoni részesedés esetére is, és a hozzátartozó fogalmával kapcsolatban a hatályos Ptk.-ra utal vissza.

A javaslat rögzíti a kizárási eljárás szabályait. Ennek értelmében a közbeszerzési biztos a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökének köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A kizárási okot azonban bejelentheti az ügyfél is. A kizárás kérdésében a Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke dönt. Az ügyfél a kizárást kezdeményező kérelmének elutasítása ellen önálló jogorvoslattal nem élhet, de azt a közbeszerzési ügyben hozott érdemi határozat elleni jogorvoslati kérelmében (a keresetében) kifogásolhatja.

Az ügyfél rosszhiszemű eljárásának jogkövetkezményéről rendelkezik a törvény, amelynek értelmében az ügyfél rendbírsággal sújtható, amennyiben nyilvánvalóan alaptalanul tesz

kizárásra irányuló bejelentést, vagy ugyanabban az eljárásban ugyanazon közbeszerzési biztos ellen ismételten alaptalan bejelentést tesz.

A jogorvoslati eljárás

A javaslat a hatályos szabályozással egyezően mondja ki, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása kérelemre vagy hivatalból indulhat. A kérelemre induló eljárás megindítására jogosultakat, az eljárás kezdeményezésére nyitva álló határidőket jogorvoslati kérelem kellékeit továbbá, a hivatalból indítható jogorvoslati eljárás kezdeményezésének szabályait a törvény külön meghatározza.

Az uniós jogorvoslati irányelvek értelmében a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a jogorvoslati rendszer valamennyi olyan személy számára elérhető legyen, akinek érdekében áll (állt) valamely szerződés elnyerése, és akinek jogát, vagy jogos érdekét az állítólagos jogsértés sérti vagy veszélyezteti. A jogorvoslatra jogosultak között nem lehet hátrányos megkülönböztetést tenni, sem anyagi jogi, sem eljárásjogi alapon, vagyis biztosítani kell azt, hogy a nemzeti jogorvoslati fórum előtt a más tagállambeli vállalkozások is a hazai vállalkozásokkal azonos feltételek alapján kezdeményezhessenek eljárást.

A javaslat – a hatályos szabályozáshoz hasonlóan, és a jogharmonizációs követelményekkel is összhangban – a jogalanyok széles köre részére teszi lehetővé az eljárás kérelemmel történő megindítását: a közbeszerzési eljárás felein (ajánlatkérő, ajánlattevő, részvételre jelentkező) kívül bármely egyéb érdekelt kérelmet nyújthat be, akinek jogát vagy jogos érdekét a törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának, valamint a 113. § (1) bekezdés szerinti tájékoztatás jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdekképviseleti szervezet is.

A jog vagy jogos érdek sértésének vagy veszélyeztetésének azonban a bírói gyakorlat alapján kellően közvetlennek kell lennie ahhoz, hogy a kérelem benyújtásának jogát megalapozza. Csak azok a személyek nyújthatnak be jogorvoslati kérelmet, akiknek jog- vagy érdeksérelme közvetlenül kimutatható a vitatott közbeszerzéssel összefüggésben. Nem nevezhető közvetlen érdeknek például az a körülmény, hogy az állami és önkormányzati szervek által végzett beszerzések közpénzből történnek, és így gyakorlatilag mint adófizetőnek, minden állampolgárnak jogos érdeke fűződhet ahhoz, hogy ezek felhasználása miként történik. Az ilyen értelmezés ahhoz vezetne, hogy bármely személy ügyfélképességét el kellene fogadni a jogorvoslati eljárásban. Ügyfélképesnek minősül ugyanakkor például az, aki a közbeszerzési eljárás jogsértő lefolytatása, vagy éppen jogtalan mellőzése miatt nem vehetett részt a közbeszerzési eljárásban.

Nemcsak az egyéb érdekeltnek kell az érdekeltségét bizonyítania, hanem az ajánlattevőként (részvételre jelentkezőként) jogorvoslati kérelmet előterjesztőnek is: az ajánlattevő (részvételre jelentkező) is csak akkor nyújthat be jogorvoslati kérelmet, amennyiben közvetlenül kimutatható valamilyen jog- vagy érdeksérelme a vitatott közbeszerzési eljárással kapcsolatban. E szabály a rosszhiszemű eljárás kezdeményezés visszaszorítására is alkalmas lehet. A közbeszerzési eljárás során ugyanis az eljárás valamennyi résztvevőjének közös érdeke az eljárás gyors, eredményes, a verseny tisztaságát tiszteletben tartó befejezése, ugyanakkor a közbeszerzési eljárás során, vagy az eljárást lezáró döntés ellen

előterjesztett jogorvoslati kérelem a közbeszerzési eljárást, illetve a szerződéskötést hosszú időre félbeszakíthatja. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy gyakran kerül sor nyilvánvalóan alaptalanul, rosszhiszeműen indított jogorvoslati eljárásra, amikor a kérelmező célja csupán az, hogy a szerződés megkötését minél tovább megakadályozza, bár tudatában van annak, hogy a közbeszerzési eljárás nem volt jogsértő. Az alaptalan jogorvoslati kérelmek egyrészt a Döntőbizottság munkaterhét növelik feleslegesen, másrészt az ajánlatkérőt akadályozzák közbeszerzése minél előbbi megvalósításában.

A javaslat szigorú jogvesztő határidőhöz köti a jogorvoslati kérelem benyújtását. A jogorvoslati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidők meghatározása során a javaslat alapvetően két szempontot próbált összehangolni: a jogorvoslat szükségességét és az ajánlatkérőként meghatározott szervezeteknek a közbeszerzés megvalósításához fűződő érdekeit. Egyfelől fontos érdek fűződik ahhoz, hogy lehetőleg minden (de legalábbis minél több) jogsértést jogorvoslati eljárás és megfelelő szankció kövessen, mert ez ösztönzi leginkább a törvény szabályainak betartására (és ezáltal az ésszerű, szabályszerű közpénzfelhasználásra) a jogalkalmazókat. Másfelől az sem hagyható figyelmen kívül, hogy az ajánlatkérők nem öncélúan folytatnak le közbeszerzési eljárásokat, hanem valamely konkrét beszerzési igényük megvalósítása érdekében, és a beszerzés elmaradása, elhúzódása feladataik ellátását is veszélyeztetheti. A jogbiztonság szempontjára tekintettel ahhoz is fontos érdek fűződik, hogy a jogviszonyok meghatározott idő után már ne legyenek megbolygathatóak.

A fenti szempontokra tekintettel a javaslat rögzíti a jogorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló határidőket, illetve értelmezi, hogy egyes esetekben mit kell a jogsértés tudomásra jutása időpontján, illetve a jogsértés megtörténtén érteni. Ez utóbbira olyan cselekményeknél van szükség, ahol a bekövetkezett jogsértés folyamatosan tartó jogellenes állapot létrehozásával jár. Így pl. a jogellenes tartalmú, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény esetében a hirdetmény közzétételét kell a bekövetkezésnek tekinteni, míg a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontját, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történő megkezdését. E vélelmezett időponttól számít tehát a 90 napos jogvesztő határidő.

Új szabályként mondja ki a javaslat, hogy ajánlatkérő 69. § (4)-(7) bekezdései szerinti, jogsértő eljárási cselekménye miatt külön jogorvoslati kérelem nem nyújtható be, azaz az ajánlatkérő ezen döntése önálló jogorvoslattal nem támadható, csak az eljárást lezáró döntéssel egyidejűleg. Így az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát folyamatosan végezheti, a gazdasági szereplők pedig nem esnek el a jogorvoslat lehetőségétől.

Az eljárást megindító kérelem tartalmi kellékeit a javaslat részletesen felsorolja. Tekintettel arra, hogy a közbeszerzési ügy elintézési határideje nagyon rövid, fontos, hogy a kérelem minden szükséges adatot tartalmazzon. Ezen adatok egy része a felekre és az ügyben érdekelt más személyekre, továbbá a Döntőbizottságtól kért intézkedésekre vonatkozik. Fel kell tüntetni továbbá a jogsértő esemény megtörténtének és az arról való tudomásszerzésnek az időpontját azért, hogy a késve indított eljárásokat könnyen ki lehessen szűrni. A kérelemben elő kell adni a kérelmezői jogosultságot alátámasztó tényeket is, továbbá a kérelemhez csatolni kell a kérelmező meghatalmazott képviselőjének meghatalmazását. A közbeszerzési ügy gyors elintézését segíti elő, hogy a javaslat azt is előírja, miszerint

benyújtott kérelem informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatát a Közbeszerzési Döntőbizottság rendelkezésére kell bocsátani.

A kérelemre indult jogorvoslati eljárás díjköteles: a Közbeszerzési Döntőbizottság kérelemre indult eljárásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, melynek mértékét a Kormány rendeletben állapítja meg; az igazgatási szolgáltatási díjat a kérelem benyújtásával egyidejűleg kell befizetni. A javaslat két kivételt vezet be a díjfizetési kötelezettség alól: az ajánlatkérő által saját jogsértése ellen benyújtott kérelem, valamint a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara által benyújtott kérelem esetén. Ha az ügyfél egyébként a díjfizetést elmulasztja, hiánypótlásra hívják fel, s ha ennek nem tesz eleget, a Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, vagy a 151. § (5) bekezdésében foglalt okból megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár; a kérelem visszavonása esetén a javaslat a hatályos szabályozástól eltérve úgy rendelkezik, hogy a kérelem vagy egyes kérelmi elemek visszavonása esetén a kérelmező a fenntartott kérelmi elemre (elemekre) figyelemmel és a külön jogszabályban meghatározottak szerint tarthat igényt az igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére.

A jogorvoslati eljárás megindításának napja a javaslat rendelkezéseinek megfelelő, hiánytalan kérelem beérkezését követő munkanap. A hiányos kérelem kiegészítésére a hatályos törvény által előírtnál rövidebb, öt napos határidő áll rendelkezésre; a hiánypótlási határidő elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. Az elkésett kérelmeket, továbbá azokat, amelyekkel kapcsolatban a hiányokat – hiánypótlási felhívás ellenére – sem pótolták, illetve ha az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást megindító hirdetményét, felhívását jogszerűen visszavonta, a kérelmet a Döntőbizottság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja; ha pedig az elutasítási ok az eljárás megindítását követően jutott a Döntőbizottság tudomására, a KDB a jogorvoslati eljárást végzéssel megszünteti. A kérelmet az előbbi okok alapján elutasító határozat (mint eljárás során hozott határozat), valamint az eljárást megszüntető végzés ellen a javaslat biztosítja a jogorvoslat lehetőségét: külön jogorvoslatnak van helye ebben az esetben.

A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását hivatalból a 152. § (1) bekezdésében meghatározott szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik a hatályos szabályozással egyezően.

A javaslat a hivatalbóli kezdeményezés esetében is szigorú határidőhöz köti az eljárás kezdeményezését; a kérelemre induló eljárásra vonatkozó rendelkezésekben foglaltaknál azonban sokkal hosszabb határidőt hagy az eljárás megindításának kezdeményezésére. A tudomásszerzés tekintetében felállított vélelem e személyek, szervezetek esetében nem érvényesül.

A jogorvoslati eljárás kezdeményezésére nyitva álló szubjektív határidő hatvan nap, az objektív határidőt viszont differenciáltan szabályozza a törvény. A közbeszerzési eljárás mellőzése, valamint a támogatásból megvalósuló beszerzés esetén esetében ugyanis hosszabb határidőt ír elő annak érdekében, hogy ezen ügyekben feltárt jogsértések miatt a szervezetek a jogsértés megtörténtétől számított legalább öt évig, illetve az iratmegőrzési kötelezettség időtartama alatt eljárást kezdeményezhessenek a Döntőbizottság előtt.

A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból történő eljárásának további esetét jelenti az éves statisztikai összegezés megküldésére, az ajánlatkérők listájába való bejelentkezésre, illetve bejelentésre vonatkozó kötelezettség elmulasztása, vagy ha valószínűsíthető, hogy a szerződés módosítására vagy teljesítésére Kbt.-be ütköző módon került sor, továbbá – új elemként – a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás iratainak vizsgálata alapján feltárt jogsértéssel kapcsolatban a Közbeszerzési Hatóság elnöke által kezdeményezhető eljárás.

A javaslat továbbra is fenntartja a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások esetében az eljárás megindításával egyidőben megvalósított kontrollt, tekintettel arra, hogy a Kbt. 1999-es módosítása során bevezetett intézkedés hatékony eszköznek bizonyult ezen eljárási fajta visszaszorításában, azonban – annak érdekében, hogy a Döntőbizottság által ellátott kontroll egy esetleges későbbi, azonos tárgyú jogorvoslati eljárás során a döntőbizottsági döntéshozatalt ne befolyásolhassa – a kontroll ellátása, és a hivatalbóli jogorvoslati eljárás kezdeményezés joga a Közbeszerzési Hatósághoz és annak elnökéhez került telepítésre. A javaslat alapján a Hatóság elnöke jogorvoslati eljárást kezdeményezhet a jogosulatlanul indított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatásának észlelése esetén. A javaslat továbbá lehetőséget biztosít arra, hogy Közbeszerzési Hatóság hiánypótlásra hívja fel az ajánlatkérőt, amennyiben az általa megküldött iratokból nem állapítható meg egyértelműen a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazhatósága feltételeinek fennállása, illetőleg az előírt ajánlattételi felhívás jogszerűsége. A javaslat e rendelkezéssel azt a gyakorlatban jelentkező problémát kívánja kezelni, amely szerint az ajánlatkérők által rendelkezésre bocsátott adatokból nem állapítható meg egyértelműen, hogy ajánlatkérő milyen eljárásfajtát választott, illetve, hogy ennek feltételei fennállnak-e, és a felhívás jogszerű volt-e. A Döntőbizottság ezekben az esetekben – eleget téve törvénybeli kötelezettségének – megindítja a jogorvoslati eljárást, amelynek során gyakran „bebizonyosodik”, hogy ajánlatkérő jogszerűen indított hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást, csak éppen a megküldött iratokból nem derült ez ki egyértelműen. A hiánypótlás lehetőségével mentesíthető a Döntőbizottság a feleslegesen indítandó és lefolytatandó eljárások alól.

A javaslat a Közbeszerzési Döntőbizottságnak a jogorvoslati eljárás megindítását követő feladatait rögzíti, rendelkezik továbbá a jogorvoslati eljárással érintett közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjének, ajánlattevőjének és az egyéb érdekeltek feladatairól is.

A javaslat a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt folyamatban lévő ügyek együttes elintézésére, egyesítésére, elkülönítésre, illetve döntéseinek egybefoglalására ad lehetőséget.

Ideiglenes intézkedések

Ideiglenes intézkedés akkor alkalmazható, ha valószínűsíthető a közbeszerzésre, valamint a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek, illetőleg alapelveinek megsértése vagy, ha ennek veszélye fennáll.

Ebben az esetben a kérelem benyújtására jogosultak, illetve a hivatalbóli kezdeményezők egészen a jogorvoslati eljárással érintett közbeszerzési eljárás (vagy beszerzés) alapján történő szerződéskötésig indítványozhatják, hogy a Döntőbizottság a folyamatban lévő ügyben alkalmazzon ideiglenes intézkedést.

A Döntőbizottságot nem kötik a kérelemben, illetőleg kezdeményezésben foglaltak, diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy alkalmaz-e ideiglenes intézkedést. Mindemellett a Döntőbizottság hivatalból is jogosult ideiglenes intézkedés elrendelésére.

A Döntőbizottság az ideiglenes intézkedés elrendelhetősége körében köteles az eset összes körülményét mérlegelni, és ez alapján dönteni az ideiglenes intézkedés megtételéről. Így mérlegelnie kell a beszerzéshez fűződő közérdek súlyát is, és ha ez alapján indokoltnak tartja, eltekinthet az ideiglenes intézkedés tételétől.

A Döntőbizottság ideiglenes intézkedés alkalmazásáról szóló döntése nem képezheti bírósági felülvizsgálat tárgyát, még az érdemi határozat ellen benyújtott jogorvoslat keretében sem.

A Döntőbizottság ideiglenes intézkedésként elrendelheti a közbeszerzési eljárás felfüggesztését, illetve felszólíthatja a közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjét, hogy a kérelmezőt az eljárásba vonja be.

Abban az esetben, ha a Döntőbizottság az eljárás felfüggesztéséről dönt, a közbeszerzési eljárás további folytatására nincs lehetőség. Az eljárás az érdemi határozat meghozatalát követően a jogsértés kiküszöbölése után folytatódhat és – amennyiben a megállapított jogsértés súlyához mérten szükséges – a Döntőbizottság érdemi határozatában elrendelheti a kérelmező közbeszerzési eljárásba való bevonását is.

A közbeszerzési eljárás felfüggesztése esetén a felhívásban előírt és a folyamatban lévő közbeszerzési határidők a felfüggesztés időtartamával meghosszabbodnak.

Az ideiglenes intézkedések alkalmazása körében szükséges felhívni a figyelmet a Kbt. 131. § (7) bekezdésében foglaltakra, ami alapján jogorvoslati kérelem vagy kezdeményezés benyújtása esetén a szerződés – részajánlattétel esetén a jogorvoslati eljárással érintett részre vonatkozó szerződés – mindaddig nem köthető meg, amíg a Döntőbizottság az ügy érdemében vagy a közbeszerzési ügy befejezéséről nem hozta meg határozatát. A javaslat 156. § (4) bekezdése azonban több kötelező feltétel fennállása esetén kivételt enged a 131. § (7) bekezdése alól és lehetővé teszi, hogy a Döntőbizottság engedélyezze a szerződés megkötését.

A Döntőbizottság kizárólag az ajánlatkérő által előterjeszthető kérelem benyújtása esetén engedélyezheti a szerződés megkötését, amennyiben azt halasztást nem tűrő kiemelkedően fontos érdek vagy közérdek (ideértve a nemzetgazdasági okot) védelme indokolja, de ilyen esetben is csak akkor, ha a szerződés megkötésével járó előnyök meghaladják a szerződéskötéssel járó hátrányokat.

A halasztást nem tűrő ok fennállásának alapvető jelentősége van, hiszen a jogorvoslati eljárás célja a közbeszerzési eljárás esetleges hibáinak orvoslása lehetőség szerint még a szerződés megkötése előtt.

A javaslat tehát a kiemelkedően fontos érdek, illetőleg a közérdek – beleértve a nemzetgazdasági okot – védelmét minősíti olyan érdekeknek, amelyek – a további feltételek megléte esetén – alapul szolgálhatnak arra, hogy a szerződéskötés engedélyezésre kerüljön.

A Döntőbizottságnak minden esetben a konkrét ügy tényállása alapján kell vizsgálnia, hogy megállapítható-e a kiemelkedően fontos érdek vagy a közérdek.

A javaslat azt is meghatározza, hogy ilyen esetben különösen a közszolgáltatási tevékenység ellátásbiztonsága folyamatosságának fenntartása minősülhet olyan közérdeknek, ami megalapozhatja a szerződés megkötésének engedélyezését.

Az ajánlatkérőnek a kérelmében meg kell jelölnie a halasztást nem tűrő kiemelkedően fontos érdeket, illetve közérdeket, továbbá csatolnia kell az azok fennállását igazoló dokumentumokat. Ezek hiánya megalapozhatja a kérelem elutasítását.

A Döntőbizottság mérlegelési jogkörében valamennyi veszélyeztetett érdek figyelembevételével dönt arról, hogy a szerződés korábbi megkötésének előnyei meghaladják-e a szerződéskötéssel járó hátrányokat. A Döntőbizottságnak a kérelem beérkezésétől számított 5 napos időtartam áll rendelkezésére, hogy végzésben döntsön a kérelemről. A Döntőbizottság végzése ellen külön jogorvoslat lehetősége nem áll fenn.

A Döntőbizottság a szerződés megkötését engedélyező végzését haladéktalanul közzéteszi a Közbeszerzési Hatóság honlapján.

Az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése

A Döntőbizottság az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezheti az Európai Közösséget létrehozó szerződésben foglalt szabályok szerint. Erről külön végzéssel dönt és ezzel egyidejűleg az eljárást felfüggeszti. A Döntőbizottság végzésében meghatározza azt a kérdést, amely a Bíróság előzetes döntését igényli, valamint – a feltett kérdés megválaszolásához szükséges mértékben – ismerteti a tényállást és a magyar jog érintett szabályait. A Döntőbizottság a végzést a Bíróság számára való kézbesítéssel egyidejűleg tájékoztatásul megküldi az igazságügyért felelős miniszter és a közbeszerzésekért felelős miniszter részére is.

Az előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező végzés ellen a Kbt. 169. §-a szerint külön jogorvoslatnak van helye. A jogorvoslati kérelemnek a végzés végrehajtására halasztó hatálya van.

A Közbeszerzési Döntőbizottság vizsgálatának terjedelme

A javaslat meghatározza, hogy a Döntőbizottság vizsgálata milyen körre terjedhet ki. A Döntőbizottság eljárása során a kérelemben, illetve a kezdeményezésben foglaltakon túlmenően is folytathat vizsgálatot, amennyiben az érdemi határozat meghozatala előtt olyan további jogsértésről szerez tudomást, amely sérti a verseny tisztaságát vagy nyilvánosságát, az ajánlatkérők esélyegyenlőségét vagy érdemben kihatott az ajánlatkérő döntésére.

A hivatalbóli kiterjesztés feltétele tehát, hogy a Döntőbizottság előtt – akár kérelem, akár hivatalbóli kezdeményezés alapján – jogorvoslati eljárás legyen folyamatban. Ez egyben azt is jelenti, hogy a Döntőbizottság nem élhet a kiterjesztés lehetőségével abban az esetben, ha a jogorvoslati kérelem vagy kezdeményezés eljárásjogi akadály miatt érdemben nem vizsgálható.

Követelmény továbbá az is, hogy a Döntőbizottság olyan jogsértő magatartásokra, mulasztásokra alkalmazza a kiterjesztést, amelyeket a jogorvoslatot kezdeményezők kérelmükben, kezdeményezésükben nem jelöltek meg.

Változás a korábbi szabályozáshoz képest, hogy az eljárás kiterjesztéséről a Döntőbizottság elnöke helyett az eljáró tanács dönt.

A javaslat a hivatalbóli kiterjesztés esetében nem írja elő a kérelmező, hivatalbóli kezdeményező tekintetében megállapított jogvesztő jogorvoslati határidők alkalmazását, így a Döntőbizottság azoktól függetlenül élhet a hivatalbóli kiterjesztés lehetőségével.

A javaslat arra sem tartalmaz megszorítást, hogy a folyamatban levő jogorvoslati eljárás során a Döntőbizottság mely időpontban alkalmazhatja a hivatalbóli kiterjesztés lehetőségét. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást lezáró döntés meghozataláig bármikor kiterjesztheti eljárását az általa vizsgáltakon túli jogsértésre.

A javaslat abban az esetben is mérlegelési jogot enged a Döntőbizottságnak az eljárás folytatására, ha a jogorvoslati kérelmet visszavonták, mivel a közbeszerzési eljárások jogszerűsége és tisztasága érdekében elengedhetetlen a nyilvánvaló jogsértések feltárása és szankcionálása.

A jogorvoslati kérelem visszavonásakor a jogorvoslati eljárás akkor folytatható, ha a rendelkezésre álló adatok alapján valószínűsíthető, hogy az eljárásban súlyos jogsértés történt.

Ha a Döntőbizottság az eljárás során más jogszabály megsértését észleli, köteles azt az illetékes szervnek, így különösen a nyomozó hatóságnak, az Állami Számvevőszéknek, a kormányzati ellenőrzési szervnek vagy a Gazdasági Versenyhivatalnak jelezni.

A javaslat újítása, hogy bevezeti a szerződésszegés tényének megállapítása iránti per intézményét. A javaslat e körben úgy rendelkezik, hogy amennyiben a Döntőbizottság a 142. § (2) bekezdésében foglalt jogsértés megállapítása iránt indított jogorvoslati eljárásban úgy ítéli meg, hogy a közbeszerzési ügy érdemi eldöntése érdekében szükség van a szerződésszegés megtörténtének előzetes elbírálására, a bíróság előtt pert indít és ezzel egyidejűleg az eljárást felfüggeszti.
A perben a bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a szerződésszegés olyan kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradásával valósult-e meg, amelyet az ajánlatkérő az ajánlatok értékelésekor figyelembe vett vagy a szerződésszegés eredményeként a teljesítés a szerződés tartalmától olyan mértékben tér el, amely – amennyiben a felek a szerződésüket így módosították volna – szerződésmódosításként a 141. § (6) bekezdés *a)-c)* pontjai szerint lényeges módosításnak minősülne.

Ha a szerződésszegés megtörténte a bíróság által megállapításra kerül, egyben azt is jelenti, hogy az ajánlatkérő azáltal, hogy nem érvényesítette a szerződésszegésből eredő igényeket megsértette a verseny tisztasága, átláthatósága, és nyilvánossága, az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód, valamint a közpénzek hatékony és felelős felhasználásának Kbt. szerinti alapelveit.

A Döntőbizottságot a perben teljes költségmentesség illeti meg.

A perindításról a Döntőbizottság a Közbeszerzési Hatóság honlapján tájékoztatást tesz közzé, amely tartalmazza az adott ügy megnevezését (adott esetben a kapcsolódó közbeszerzési eljárás megjelölését), a keresetlevél benyújtásának időpontját, valamint a peres felek megnevezését.

A Ket. alapelvi rendelkezéseinek megfelelően a közigazgatási hatóságnak kell gondoskodnia arról, hogy az ügyfelek jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek, azokat gyakorolhassák, valamint egyenlő bánásmódban részesüljenek. Ezen alapelvek érvényesülése érdekében a Kbt. a Döntőbizottság kötelezettségévé teszi, hogy biztosítsa a kérelmező (kezdeményező) és az ellenérdekű ügyfél számára minden, az eljárás során felvetődött új tény, előterjesztett kérelem, nyilatkozat megismerését, valamint az azokkal kapcsolatos álláspontjuk kifejtését.

A javaslat 160. § (2)–(3) bekezdései a hatályos törvény rendelkezéseihez képest az ügyfelek és a közbeszerzési ügyben érdekeltek számára új kötelezettségeket írnak elő.

A Döntőbizottság az ügyfelek és a közbeszerzési ügyben érdekeltek által a jogorvoslati eljárást kezdeményező kérelemben, kezdeményező iratban megjelölt jogsértéssel kapcsolatos észrevételeit megküldi az ellenérdekű ügyfeleknek, illetve egyéb érdekelteknek, akik az arra vonatkozó nyilatkozataikat legkésőbb 3 napon belül kötelesek megtenni. A korábbi szabályozás szerint erre 5 nap állt rendelkezésre, azonban a jogorvoslati eljárás gyorsítása érdekében szükségessé vált a határidők rövidítésére.

Az új szabályozás lehetővé teszi a Döntőbizottság számára, hogy a jogorvoslati eljárás során megfelelő határidő tűzésével bármikor felhívja az ügyfeleket és a közbeszerzési ügyben érdekelteket nyilatkozattételre, illetve észrevételek előterjesztésére. A nyilatkozatokat és észrevételeket, illetve egyéb iratokat amennyiben azok informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatban egyébként rendelkezésre állnak – a Döntőbizottság erre vonatkozó felhívása esetén – ilyen formátumban kell a Döntőbizottság rendelkezésére bocsátani.

A szerkeszthető formátumú változatban történő rendelkezésre bocsátást – e-mail útján történő benyújtás esetén – a Döntőbizottság egy munkanapon belül köteles visszaigazolni.

A valamennyi érdemi nyilatkozat, észrevétel megtételére az ügyfelek és a közbeszerzési ügyben érdekeltek számára nyitva álló határidő tartama aszerint alakul, hogy a Döntőbizottság az ügyben tart-e tárgyalás vagy nem.

Amennyiben a Döntőbizottság az ügyben nem tart tárgyalást, a Döntőbizottság az ügyfelek és a közbeszerzési ügyben érdekeltek értesítésével meghatározhatja azt az időpontot, ameddig a nyilatkozatokat meg kell tenni.

Ha a Döntőbizottság az ügyben tárgyalás tartását rendeli el, valamennyi nyilatkozatot a tárgyalás megkezdését megelőzően kell megtenni.

Az ügyfelek, illetve egyéb érdekeltek a fentiekben meghatározott időpontokat, illetve a tárgyalást követően csak a Döntőbizottság erre irányuló felhívása esetén terjeszthetnek elő további észrevételt vagy nyilatkozatot. A Döntőbizottság az ezen időpontokat követően, az

erre irányuló felhívása nélkül benyújtott további észrevételeket vagy nyilatkozatokat nem veszi figyelembe döntése meghozatalakor.

Az új szabályozás jogorvoslati rendszert érintő egyik alapvető változtatása, hogy a jogorvoslati eljárás minél rövidebb idő alatt történő lefolytatása és a gyors döntéshozatal érdekében a Döntőbizottság a közbeszerzési ügyet főszabály szerint tárgyalás tartása nélkül bírálja el. A Döntőbizottság tárgyalást különösen akkor tarthat, ha az az ügyféli jogok gyakorlásához, a tényállás tisztázásához, a szakszerű és minden, az ügy szempontjából fontos körülményt figyelembe vevő döntés meghozatalához feltétlenül szükséges.

A javaslat tehát ad mérlegelési lehetőséget a Döntőbizottság számára, azonban meghatározza azokat az eseteket, amelyek szempontjából különösen indokolt lehet a tárgyalás megtartása.

Tárgyalás nem tartható, ha a jogorvoslat tárgya kizárólag annak eldöntésére irányul, hogy a gazdasági szereplő által a közbeszerzési eljárás során az alkalmasság körében igazolt körülmények műszakilag egyenértékűek-e az eljárást megindító felhívásban előírtakkal.

A hatályos törvény előírásához képest új rendelkezést tartalmaz és az eljárások gyorsítását célozza a javaslat 161. § (2) bekezdése, mely szerint a Döntőbizottság amennyiben tart tárgyalást, azt az eljárás megindításától számított 15 napon belüli időpontban köteles megtartani.
A Döntőbizottság tárgyalása nyilvános, melyből következően azon nemcsak az ügyfelek vehetnek részt, hanem az egyéb érdekeltek is – személyesen vagy képviselőik útján – jelen lehetnek, észrevételt tehetnek, illetve a tárgyalás befejezéséig bizonyítékokat terjeszthetnek elő.

A Döntőbizottság a tárgyalásról vagy annak egy részéről a nyilvánosságot kérelemre vagy hivatalból indokolt végzésével kizárhatja, ha azt minősített adat, üzleti titok vagy külön törvényben meghatározott más titok megőrzése feltétlenül szükségessé teszi.

Az iratok megtekintésének lehetősége olyan alapvető garanciális szabály, mely biztosítja mind a közbeszerzési eljárás, mind a jogorvoslati eljárás nyilvánosságát, átláthatóságát, valamint az ügyfelek jogainak gyakorlását.

A javaslat szabályozása a közbeszerzési eljárás, valamint a jogorvoslati eljárás iratainak megismerésén, megtekintésén túl azt is lehetővé teszi, hogy az iratbetekintésre jogosultak az iratokról feljegyzést készíthessenek vagy másolatot kérjenek.

A javaslat ugyan az iratok megtekintése kifejezést alkalmazza, azonban a megtekintési jog nem csak a papír formátumú iratnak tekinthető dokumentumokra terjed ki, hanem a dokumentumok megtekintésének és azokról másolat kiadásának lehetőségét az eljárási cselekmények elektronikus gyakorlása esetén az elektronikus dokumentumok vonatkozásában is biztosítja.

A javaslat 162. §-a a jogorvoslati eljárás tekintetében állapítja meg az iratok megtekintésére vonatkozó szabályokat.

A Döntőbizottság előtti iratbetekintés lehetősége az iratbetekintést kérő személyétől, illetve a megtekinteni kívánt irat tartalmától függően eltérően biztosított, azonban minden esetben – a 162. § (1)-(7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a Döntőbizottság engedélyéhez kötött.

A javaslat 162. § (1) bekezdése a jogorvoslati eljárás kérelmezőjének, az ellenérdekű ügyfélnek és ezek képviselőjének biztosít iratbetekintési jogot, míg a 162. § (5) bekezdése az (1) bekezdésben meghatározott körön kívüli személyek számára megállapított feltételeket rögzíti. A Közbeszerzési Hatóság tagjai az eljárás során általános iratbetekintési jogosultsággal rendelkeznek.

A javaslat a 162. § (1) bekezdésben meghatározott személyi kör számára – a jogorvoslati eljárásban betöltött pozíciójából, helyzetéből következően – mind a közbeszerzési eljárás, mind a jogorvoslati eljárás során keletkezett iratok megismerését biztosítja. A kérelmezői és az ellenérdekű ügyféli kör iratbetekintési jogosultsága ugyanakkor nem tekinthető korlátlannak. A javaslat ügyfélképesség fogalmából következően az iratbetekintési jog sem terjedhet túl a kérelmezői, illetőleg az ellenérdekű ügyféli jogosultságon, azaz a közbeszerzési, illetve a jogorvoslati eljárási iratokat csak abban a körben tekinthetik meg, amelyek vonatkozásában az ügyfélképességük megállapítható.

Az iratbetekintési jogosultság határidőhöz kötött, csupán az eljárás megindításától számított tízedik napig gyakorolható. A határidőhöz kötöttség azonban a Közbeszerzési Hatóság tagjaira nem vonatkozik, ők az eljárás során bármikor betekinthetnek az iratokba.

Az üzleti titok védelme érdekében a javaslat lehetővé teszi, hogy az ajánlatkérő, az ajánlattevő és a részvételre jelentkező kérhesse a 126. § (1) bekezdése szerinti személyek iratbetekintési jogának kizárását vagy korlátozását az olyan iratok vagy adatok tekintetében, amelyek nem minősülnek közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak.

Ha az ajánlattevő, a részvételre jelentkező az ajánlatában, részvételi jelentkezésében meghatározott iratokat elkülönített módon üzleti titokként helyezett el, vagy a közbeszerzési eljárás során általa benyújtott egyéb irat tekintetében kérte annak üzleti titokként történő kezelését, azt úgy kell tekinteni, hogy ezen iratokra nézve kérte az iratbetekintési jog kizárását.

Az iratbetekintési jog korlátozhatósága, kizárhatósága körében a Döntőbizottság azt vizsgálja, hogy a korlátozás vagy kizárás feltételei fennállnak-e és egyúttal – amennyiben az az adott esetben értelmezhető – kötelezheti a kérelem előterjesztőjét olyan iratváltozat elkészítésére, amely nem tartalmaz üzleti titkot.

A javaslat 162. § (5) bekezdésében meghatározott személyi kör tekintetében a javaslat korlátot állít fel, amikor kimondja, hogy a 162. § (1) bekezdésében meghatározottakon kívüli személyek kizárólag abban az esetben tekinthetik meg az iratokat, illetve készíthetnek azokról másolatot, feljegyzést, ha az iratok ismeretéhez jogos érdekük fűződik és az iratbetekintés nem ütközik a minősített adat védelmére vonatkozó szabályokba. A jogos érdek fennállását az iratbetekintést kérőnek kell igazolnia.

Ha a Döntőbizottság úgy ítéli meg, hogy az iratbetekintés feltételei fennállnak, akkor azt külön alakszerű végzés meghozatala nélkül engedélyezi. Azonban abban az esetben, ha az

iratbetekintést kérő kérelméhez képest korlátozottabb körben vagy egyáltalán nem látja engedélyezhetőnek az iratok megismerését, akkor végzésben dönt az iratbetekintési kérelem, illetve vonatkozó részének elutasításáról, vagy kötelezi az érintettet olyan iratváltozat elkészítésére, amely nem tartalmaz üzleti titkot. A Döntőbizottság e tárgyban hozott végzése ellen a javaslat nem biztosít külön jogorvoslati lehetőséget, az az érdemi határozat ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelemben kifogásolható eljárási cselekménynek minősül.

A javaslat a minősített adatot, valamint a törvény által védett egyéb adatokat tartalmazó iratok megismerése tekintetében külön szabályokat fogalmaz meg. A minősített adatot tartalmazó iratba csak felhasználói engedély birtokában lehet betekinteni. A javaslat a törvény által védett egyéb adatot tartalmazó iratok esetén kimondja, hogy az ilyen adatot tartalmazó iratba nem lehet betekinteni, ha azt az érintett adat védelmét szabályozó törvény kizárja, vagy ha a védett adat megismerésének hiánya nem akadályozza a javaslat 162. § (1) bekezdésben meghatározott, betekintést kérő személyt jogorvoslati jogának gyakorlásában.

A minősített adat védelme miatt elrendelt zárt tárgyalás esetén a tárgyalásról készült jegyzőkönyvet nem lehet lemásolni vagy arról feljegyzést készíteni, az ezzel kapcsolatos iratok kizárólag a Döntőbizottság Elnöke által – a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározottak alapján – megállapított feltételek mellett ismerhetők meg.

A javaslat a jogorvoslati eljárás gyors, akadálymentes lefolytatása érdekében – a Ket. 61. §-ában foglaltaknak megfelelően – minden, a jogorvoslati eljárás elhúzódását eredményező eljárási cselekményt eljárási bírsággal sújt.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás során, amennyiben a Ket. 61. §-ában meghatározott feltételek fennállnak, alkalmazhatja a 163. § szerinti jogkövetkezményeket. A javaslat a Ket. szabályozásához képest speciálisan és meghatározott körben teszi lehetővé az eljárási bírság kiszabását.

A Döntőbizottság az eset összes körülményét mérlegelve dönt a bírság kiszabásáról, valamint a bírság összegéről.

A javaslat mind az eljárást akadályozó és ezért bírsággal sújtható cselekményeket, mind pedig a kiszabható bírság összegének alsó és felső határát meghatározza.
A Döntőbizottság ötvenezer forinttól ötszázezer forintig terjedő eljárási bírsággal sújthatja a kérelmezőt vagy a jogorvoslati eljárás egyéb résztvevőjét, ha a 163. § (1) bekezdés *a)-e)* pontjaiban felsorolt cselekményt megvalósítja.

A javaslat szerint a korábbi esetek mellett az is alapul szolgálhat az eljárási bírság kiszabásának, ha a kérelmező vagy a jogorvoslati eljárás egyéb résztvevője valamely iratot nem vagy nem határidőben vagy – az e törvényben előírt esetekben – nem az informatikai eszköz alkalmazásával megszerkesztett, szerkeszthető formátumú változatban nyújt be.

A Döntőbizottság a bírság kiszabásáról alakszerű végzésben dönt, amely ellen a 169. §-ban foglaltak szerint a végzés végrehajtásra halasztó hatályú külön jogorvoslatnak van helye.

A Döntőbizottság a Ket. 61. § (3) bekezdése alapján jogosult arra, hogy amennyiben egy eljárásban ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése valósul meg, vagy más kötelezettségszegésre kerül sor, akkor az eljárási bírságot ismételten kiszabhatja.

A javaslat a jogorvoslati eljárás megfelelő időben történő lezárása érdekében meghatározza azt az időtartamot, amely alatt a Döntőbizottságnak a jogorvoslati eljárást be kell fejeznie.

Az ügyintézési határidő a jogorvoslati eljárás megindításától kezdődik és főszabály szerint az eljárás megindításától számított 15 napig tart.

Amennyiben az ügyben tárgyalás tartására kerül sor, az elintézési határidő az eljárás megindításától számított 25 napig tart. A javaslat e határidőt a korábbi 30 napos határidőhöz képest 25 napra rövidítette a jogorvoslati eljárás befejezésének gyorsítása érdekében.

A hatályos törvény előírásához képest változás és szintén az eljárások gyorsítását célozza a javaslat 161. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés, mely szerint a Döntőbizottság a tárgyalást az eljárás megindításától számított 15 napon belül köteles megtartani.

A javaslat az általános ügyintézési határidő alól a tárgyalás tartásának esetén kívül még egy kivételt is meghatároz, amikor kimondja, hogy a Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés Kbt.-be ütköző módosítása vagy teljesítése miatt indult jogorvoslati ügyekben az eljárás megindításától számított 60 napon belül köteles az eljárást befejezni.

A javaslat indokolt esetben egy alkalommal lehetővé teszi az ügyintézési határidő meghosszabbítását. A hosszabbítás időtartama mind az általános, mind tárgyalás tartása esetén alkalmazandó, mind pedig a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés Kbt.-be ütköző módosítása vagy teljesítése miatt indult jogorvoslati ügyek esetében egységesen 10 nap.

A Döntőbizottság Szervezeti és Működési Szabályzata alapján a Döntőbizottság elnöke jogosult a jogorvoslati határidő meghosszabbítására, melyről a határidő lejárta napján értesíteni kell azokat, akik a jogorvoslati eljárás megindításáról is értesítésre kerültek.

Az ügyintézési határidő tekintetében a Ket. 33. §-ában foglalt szabályokra is figyelemmel kell lenni.

A Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozata

A javaslat kógens szabályai megállapítják azokat a jogi kereteket, amelyek között hozhatja meg a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem, illetve hivatalbóli kezdeményezés érdemi elbírálására vonatkozó döntést. A Döntőbizottság érdemi döntését a Közbeszerzési Hatóság nevében – a Ket. 71. § (1) bekezdése alapján – határozat formájában hozza meg.

A Döntőbizottság számára biztosított jogkövetkezmény rendszerről megállapítható, hogy az nem reformatórius jellegű, nem ad felhatalmazást arra, hogy a Döntőbizottság megváltoztathassa az ajánlatkérői döntéseket. A Döntőbizottság alapvetően kasszációs jogkörrel rendelkezik, vagyis a jogsértés megállapítása mellett megsemmisítheti a jogsértő döntéseket. A javaslat az ajánlatkérő számára adja meg a jogosultságot és egyben

kötelezettséget arra, hogy a közbeszerzési eljárásban meghozza a döntéseit, mely jogkörét a Döntőbizottság nem vonhatja el. A javaslat a Döntőbizottság számára a meghozott döntések jogszerűségének felülvizsgálatára ad felhatalmazást, valamint arra, hogy a közbeszerzési eljárás jogszerű lefolytatása érdekében az ajánlatkérőt megfelelő eljárásra hívja fel, illetve döntésének meghozatalát feltételhez kötheti.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás keretében lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként dönt arról, hogy a benyújtott jogorvoslati kérelem, illetve hivatalbóli kezdeményezés alapos-e, megvalósult-e a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése.

Amennyiben a jogsértés nem állapítható meg, a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasítja, a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban megállapítja a jogsértés hiányát.

Amennyiben a kérelem vagy a kezdeményezés alapos, a Döntőbizottság határozatában megállapítja a jogsértést, illetve a jogsértés megállapítása mellett – az ügy tényállásának függvényében – alkalmazza a törvény által felsorolt jogkövetkezményeket.

A javaslat által meghatározott jogkövetkezmények objektívek, alkalmazásukhoz felróhatóság, szándékosság, célzatosság nem szükséges.

A javaslat a korábbi szabályozással összhangban nem tartalmazza az igazgatási szolgáltatási díj viselésére vonatkozó szabályokat, azokat külön jogszabály rendezi.

A javaslat az általa előírt jogkövetkezményeket differenciálja aszerint, hogy meghatározza azokat a tényállásokat, amelyek esetén a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett köteles a javaslatban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazni, továbbá azokat, amelyek fennálltakor a Döntőbizottság mérlegelési jogkörében dönthet, hogy valamely jogkövetkezményt alkalmaz-e vagy sem.

A Döntőbizottság a javaslat 165. § (3) bekezdésében *a)-d)* pontjai alatt meghatározott jogkövetkezményeket külön-külön és együttesen is alkalmazhatja, amennyiben azt szükségesnek ítéli meg.

A Döntőbizottság – amennyiben jogsértést állapít meg – a közbeszerzési eljárás befejezése előtt felhívhatja a jogsértőt a Kbt.-nek megfelelő eljárásra, illetőleg feltételhez kötheti az ajánlatkérő döntésének meghozatalát. A Döntőbizottság ezt a jogkövetkezményt abban az esetben alkalmazza, ha úgy ítéli meg, hogy a közbeszerzési eljárás csak meghatározott feltételek, szabályok betartása mellett folytatható jogszerűen (pl. hiánypótlás szabályainak alkalmazása).

A Döntőbizottság jogsértést megállapító határozatai döntő többségében az ajánlatkérői döntés megsemmisítését alkalmazza jogkövetkezményként, mely a reparációt biztosítja. A megsemmisítés lehetősége addig áll fenn, ameddig az eljárást lezáró szerződés megkötésére nem kerül sor. Az ajánlatkérőknek a közbeszerzési eljárást indító, a közbeszerzési eljárás során hozott, vagy azt lezáró döntése is megsemmisítés tárgyát képezheti. Amennyiben a Döntőbizottság nem az egész döntést ítéli jogsértőnek, úgy lehetősége van arra is, hogy annak csak egy részét semmisítse meg, például a felhívásnál vagy a dokumentációnál.

A Döntőbizottság elrendelheti az ajánlattevőnek a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékéből való törlését, ha a minősített ajánlattevő nem felel meg a minősítési szempontoknak. A Döntőbizottság határozata megküldésével tájékoztatja a Közbeszerzési Hatóságot, hogy a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékéből való törlés megvalósulhasson.

A Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot is kiszabhat. A bírság a jogsértő szervezettel (személlyel), továbbá a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben szabható ki. A javaslat nem írja elő kötelező jelleggel egyik esetben sem, hogy a jogsértést megvalósító szervezet mellett a jogsértésért felelős személlyel szemben is kötelező a bírság kiszabása. A Döntőbizottság ebben az esetben is mérlegelési jogkörében dönt arról, hogy indokolt-e és fennállnak-e a feltételei a jogsértést megvalósító szervezeten, személyen kívül a jogsértésért felelős személy vagy szervezet bírságolásának.

A javaslat 27. § (1) és (2) bekezdése értelmében az ajánlatkérő köteles meghatározni a közbeszerzési eljárásai előkészítésének, lefolytatásának, belső ellenőrzésének felelősségi rendjét, a nevében eljáró, illetve az eljárásba bevont személyek, valamint szervezetek felelősségi körét és a közbeszerzési eljárásai dokumentálási rendjét, összhangban a vonatkozó jogszabályokkal. Ennek körében különösen meg kell határoznia az eljárás során hozott döntésekért felelős személyt, személyeket, vagy testületeket. Ha az ajánlatkérő nem rendelkezik általános jellegű, a 27. § (1) bekezdésnek megfelelő közbeszerzési szabályzattal, vagy a szabályzattól – az abban meghatározott módon – való eltérés feltételei fennállnak, legkésőbb az adott közbeszerzési eljárás előkészítését megelőzően kell meghatároznia a 27. § (1) bekezdésben foglaltakat. E szabályzatok, illetve felelősségi rend szolgálhat alapul arra, hogy azokból következtetés legyen levonható a jogsértésért felelős személyre, szervezetre. Alapvető követelmény ugyanakkor, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok is igazolják, hogy ténylegesen is az adott személy, szervezet felelős a jogsértésért.

A Döntőbizottság bírságolási lehetősége nem érinti azt a jogviszonyt, ami alapján az ajánlatkérő a megkötött polgári jogi szerződése, vagy egyéb jogviszony alapján igényt érvényesíthet a jogsértésért felelős személlyel, szervezettel szemben, mivel ezen igények elbírálására a Döntőbizottság nem rendelkezik hatáskörrel.

A korábbi kormányrendeleti szintű szabályozáshoz képest a javaslat a bírság kiszabása terén is változást vezet be annak érdekében, hogy a kötelezően alkalmazandó és a Döntőbizottság mérlegelésétől függően kiszabható bírság tekintetében is, a bírság mértékét meghatározó rendelkezések a szabályozás nagyobb fokú átláthatóságát előmozdítva, egységesen a Kbt.-ben legyenek megtalálhatóak.

A javaslat a bírság összegét illetően meghatározza azt a maximális értéket, ameddig terjedően a Döntőbizottság élhet a bírság kiszabásával. Ez alapján a bírság összege a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10 %-a.

Ezen általános szabály alól tesz kivételt és határoz meg magasabb felső határértéket a javaslat, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett. Ezen jogsértés tekintetében a bírság összege a közbeszerzési eljárás

becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A javaslat 165. § (6) bekezdése állapítja meg azokat a törvényi tényállásokat, amelyek megvalósulása esetén a Döntőbizottságnak kötelező a bírság kiszabása a jogsértés megállapítása mellett.

A Döntőbizottságnak bírságot kell kiszabni, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

A javaslat 80. § (5) bekezdése előírja, hogy előzetes vitarendezés esetén az ajánlatkérő a kérelem benyújtásától a válaszának megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig akkor sem kötheti meg a szerződést, ha eddig az időpontig a szerződéskötési moratórium egyébként lejárna. A javaslat 131. § (6) bekezdése alapján az ajánlatkérő a szerződést az ajánlati kötöttség időtartama alatt köteles megkötni, amennyiben a javaslat másként nem rendelkezik. A szerződés azonban nem köthető meg az írásbeli összegezés megküldése napját követő tíz napos időtartam, a 115. § szerinti eljárás esetén pedig az írásbeli összegzés megküldése napját követő 5 napos időtartam lejártáig. A javaslat 131. § (7) bekezdése értelmében amennyiben jogorvoslati kérelmet vagy kezdeményezést nyújtanak be, a szerződést – részajánlattétel esetén a jogorvoslati eljárással érintett részre vonatkozó szerződést – az ügy érdemében hozott vagy a közbeszerzési ügy befejezését eredményező határozat meghozataláig nem lehet megkötni, kivéve, ha a szerződéskötést a Döntőbizottság engedélyezi. Ezen alapvető követelmények, vagyis a szerződéskötési moratóriumra vonatkozó szabályok megsértésével történő szerződéskötés esetére is előírja a törvény a kötelező bírság kiszabását.

A Döntőbizottságnak bírságot kell kiszabnia abban az esetben is, ha a szerződést hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás eredményeként úgy kötötték meg, hogy nem álltak fenn a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazhatóságának feltételei.

Ugyancsak bírságot kell kiszabni, ha az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetén elmulasztotta a Közbeszerzési Hatóság előzetes értesítését.

A bírság kötelező kiszabására kerül sor akkor is, ha a Közbeszerzési Hatóság elnöke a 153. § alapján kezdeményezte a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását és a Döntőbizottság megállapítja a jogsértés megtörténtét.

A Döntőbizottság által kötelezően alkalmazandó bírság összege a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén pedig a szerződés értékének legfeljebb 15 %-a.

A hatályos törvény szabályozásához képest a javaslat érdemi változást vezet be a közbeszerzési eljárásban való részvételtől történő eltiltás körében. Az eltiltásra vonatkozó rendelkezések ugyanis a korábbi kormányrendeleti szinten való rendezés helyett a törvényben kaptak helyet, ezáltal erősítve a törvény jogkövetkezmények megállapítására vonatkozó szabályai logikai sorrendjét, átláthatóságát és egységességét.

A javaslat további újítása, hogy amennyiben a Döntőbizottság megállapítja a jogsértés megtörténtét és a közbeszerzési eljárástól való eltiltás feltételei fennállnak a Döntőbizottság köteles az ajánlattevőt, alvállalkozót, vagy a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezetet (személyt) a közbeszerzési eljárásban való részvételtől eltiltani. A korábbi szabályozással ellentétben tehát az eltiltás, mint jogkövetkezmény alkalmazását – amennyiben annak a 165. § (8)-(10) bekezdésben meghatározott feltételei fennállnak – a javaslat a Döntőbizottság számára már nem lehetőségként, hanem kötelességként írja elő.

A Döntőbizottság fél évtől három évig terjedő időszakra köteles az ajánlattevőt, alvállalkozót vagy a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezetet (személyt) eltiltani a közbeszerzési eljárásban való részvételtől, ha

a) az a közbeszerzési eljárás során, illetve közbeszerzési eljárással kapcsolatban hamis adatot szolgáltatott vagy hamis nyilatkozatot tett és a kizárásnak 62. § (1) bekezdés i) pont szerinti feltételei fennállnak;
b) az a közbeszerzési eljárásban megkísérelte jogtalanul befolyásolni az ajánlatkérő döntéshozatalát, vagy olyan bizalmas információkat igyekezett megszerezni, amelyek jogtalan előnyöket biztosítanának számára a közbeszerzési eljárásban.

Ezekben az esetekben a Döntőbizottság az ajánlattevőt, alvállalkozót, illetve a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezetet (személyt) nem csak a jövőre nézve, hanem a vizsgált közbeszerzési eljárásban, továbbá egyéb folyamatban lévő közbeszerzési eljárásban is köteles eltiltani a részvételtől, illetve a szerződés megkötésétől, amennyiben az érintett eljárásokban az eljárás eredményének megküldésére még nem került sor.

A Döntőbizottság köteles az eltiltás jogkövetkezményét alkalmazni, ha az ajánlattevő, alvállalkozó vagy a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezet (személy) 25. § szerinti összeférhetetlensége, illetve a közbeszerzési eljárás előkészítésében való előzetes bevonása olyan mértékben torzítja a versenyt, hogy azt az említett személyek eltiltásán kívül nem lehet más, kevésbé kényszerítő intézkedésekkel hatékonyan orvosolni. Az ajánlattevő, alvállalkozó, illetve a közbeszerzési eljárásban részt vett más szervezet (személy) kizárólag a vizsgált közbeszerzési eljárásban tiltható el a közbeszerzési eljárásban való részvételtől, illetve a szerződés megkötésétől.

A Döntőbizottság annak érdekében, hogy meg tudja állapítani, a bírság összegét, illetve az eltiltás időtartamát, valamint azt, hogy a bírság kiszabása indokolt-e, az eset összes körülményét figyelembe veszi, így különösen vizsgálja a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt hatását, a Kbt.-be ütköző magatartás megismétlését, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időt, valamint támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

Ha a Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését, ajánlatkérő köteles újraértékelni az ajánlatokat, és új döntést hozni. Erre a határozat végrehajthatóságától számított 30 napja van. Mivel a Döntőbizottság határozatai előzetesen

végrehajthatók, a 30 napos időtartam – ha végrehajtást a bíróság nem függeszti fel – a határozat közlésétől számít.

A javaslat 75. § (2) bekezdés *d)* pontja szerint az ajánlatkérő az adott eljárást eredménytelenné nyilváníthatja, ha a Döntőbizottság az ajánlatkérő valamely döntését megsemmisíti, amiből kifolyólag az ajánlatkérő új közbeszerzési eljárás lefolytatása mellett dönt, vagy egyáltalán nem is folytat le közbeszerzési eljárást. Az ajánlatkérő azonban nem nyilváníthatja eredménytelennek az eljárást, ha a jogszerűtlen eljárást lezáró döntés megsemmisítését követően jogszerű döntés meghozatalával az eljárás jogszerűsége helyreállítható.

Ha az eljárás előre láthatólag nem eredménytelen, az ajánlatkérőnek döntése meghozatala előtt – határidő tűzésével – be kell szereznie valamennyi érvényes ajánlatot tevő nyilatkozatát, arról hogy ajánlatát fenntartja-e. Amennyiben az ajánlattevő a megadott határidőben nem nyilatkozott, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát nem tartja fenn.

Ha az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt ajánlati biztosíték adásához kötötte, az ajánlatukat fenntartó ajánlattevőknek – az ajánlati kötöttség ajánlatkérő által meghatározott új idejére – igazolniuk kell az ajánlati biztosíték fenntartását vagy újbóli rendelkezésre bocsátását.

Ha a Döntőbizottság megállapítja a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértését, az ajánlatkérőként, illetve az ajánlattevőként szerződő fél – a Döntőbizottság határozatának kézbesítésétől számított 30 napon belül – elállhat az érintett eljárás alapján kötött szerződéstől. A szerződéstől való elállás feltétele, hogy a Döntőbizottság érdemi határozatában olyan közbeszerzési jogszabálysértést állapítson meg, amely az eljárást lezáró döntést befolyásolta, azaz a nyertes személyét is érinti.

A megkötött szerződéstől történő elállás nem érinti a Döntőbizottság által a jogsértés miatt alkalmazott jogkövetkezményeket, arra eredményesen a bírósági felülvizsgálati eljárás során nem lehet hivatkozni.

A Közbeszerzési Döntőbizottság döntésének közlése és nyilvánosságra hozatala

A javaslat a Döntőbizottság döntésének közlésére és nyilvánosságra hozatalára vonatkozó rendelkezések között a korábbi szabályozáshoz képest nem tartalmazza az eljárás befejezését eredményező döntések taxatív felsorolást, hanem általánosít és kimondja, hogy az eljárás felfüggesztését elrendelő végzést, valamint a közbeszerzési ügy befejezését eredményező végzést és határozatot kell a Döntőbizottságnak kézbesítenie az ügyfeleknek és egyéb érdekelteknek.

További követelményként állapítja meg a javaslat a támogatással megvalósuló közbeszerzések esetében, hogy az eljárás felfüggesztését elrendelő végzést, illetve a közbeszerzési ügy befejezését eredményező végzést és határozatot a támogatást nyújtó szervezet részére is kézbesíteni kell.

A nyilvánosság és átláthatóság biztosítása érdekében írja elő a javaslat, hogy a Döntőbizottság a közbeszerzési ügy befejezését eredményező végzéseit és határozatait, valamint a szerződés megkötésének engedélyezése tárgyában hozott végzéseit a

meghozataluk napján a Közbeszerzési Hatóság honlapján tegye közzé. A közzétételi kötelezettséget nem érinti az a tény, hogy a Döntőbizottság döntésének bírósági felülvizsgálatát kérték, erre a tényre azonban utalni kell.

A bírósági felülvizsgálat eredményeként meghozott bírósági határozatok Közbeszerzési Hatóság honlapján történő közzététele ugyancsak kötelező.

A javaslat feljogosítja az ajánlatkérőt arra, hogy a Döntőbizottság érdemi határozatának bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság jogerős határozatának meghozataláig a folyamatban lévő közbeszerzési eljárását felfüggessze, illetve elhalassza a szerződés megkötését. Az ajánlatkérő ezzel biztosíthatja a reparáció lehetőségét a bírósági felülvizsgálat során is.

Az előminősítési ügyekben indított jogorvoslati eljárás

A hatályos törvény felhatalmazása alapján alkotott, a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 289/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet specifikus eljárásként szabályozza az előminősítési hirdetménnyel meghirdetett meghívásos és tárgyalásos eljárást, amelyeket az új szabályozás is át kíván venni. Ezen eljárások lényeges szakasza a jelentkezők előminősítése, ezért a javaslat 168. §-ában külön rendezi az ilyen ügyekkel kapcsolatos jogorvoslati eljárást. Az előminősítési ügyekben indított jogorvoslati eljárásra a 168. §-ban szabályozottakon kívül a jogorvoslati eljárás általános szabályai az irányadóak.

Jogorvoslati kérelmet az a jelentkező nyújthat be, akinek az előminősítési kérelmét az ajánlatkérő elutasította, vagy akit töröltek az előminősítési listáról. A kérelem benyújtására objektív, az ajánlatkérői döntés kézbesítésétől számított 15 napos jogorvoslati határidő áll rendelkezésre.

A jogorvoslati kérelem kötelező tartalmi elemeit az eljárás specifikumai szerint határozza meg a javaslat.

A Kbt. 168. § (4) bekezdése a jogsértés megállapítása mellett nemcsak az ajánlatkérői döntés megsemmisítésére ad lehetőséget, hanem arra is feljogosítja a Döntőbizottságot, hogy megváltoztassa az ajánlatkérő döntését.

A Közbeszerzési Döntőbizottság döntéshozatala egységének biztosítása

A Döntőbizottságon belül a jogorvoslati gyakorlat egységének biztosítása érdekében a közbeszerzési biztosokat magában foglaló összkollégium működik.

A jogintézmény elsődleges célja, hogy megszüntesse a Döntőbizottságon belül a javaslat egyes rendelkezéseinek eltérő értelmezését, elősegítve ezáltal a jogorvoslati eljárás egészének kiszámíthatóságát.

A Döntőbizottság egységes, a jogalkalmazást könnyítő jogértelmezési gyakorlata hozzájárul ahhoz, hogy a közbeszerzési eljárásokban egyértelmű és kiszámítható legyen, hogy a közbeszerzési törvénybe ütköző tevékenységek vagy mulasztások előre láthatóan milyen jogkövetkezménnyel fognak járni. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás átláthatósága

érdekében az így kialakított álláspontját a honlapján történő közzététel útján mindenki számára könnyen elérhetővé, hozzáférhetővé teszi.

A javaslat a fenti célokat szem előtt tartva a Döntőbizottságon belül a jogorvoslati döntéshozatal egységességének és az egységességet elősegítő eszközök hatékony működésének biztosítása érdekében az e célból létrehozott összkollégium összetétele, valamint az összkollégium állásfoglalásainak kialakítása vonatkozásában is módosításokat vezetett be.

Az összkollégim összetételét érintő változás, hogy az üléseken a közbeszerzési biztosok mellett a közbeszerzésekért felelős miniszter által vezetett minisztérium közbeszerzési területért felelős szervezeti egységének képviselői, valamint az európai támogatásokat auditáló szerv képviselői is részt vehetnek tanácskozási joggal.

A Döntőbizottság jogorvoslati gyakorlatának egységességét a meghatározott ügyekre, ügycsoportokra létrehozott kollégiumok, valamint a Döntőbizottság elnöke is figyelemmel kísérik.

A kollégium elemzi a Döntőbizottság gyakorlatát, és a vitás jogalkalmazási kérdésekben véleményt nyilvánít. A kollégiumok, illetve az összkollégium működésére vonatkozó szabályokat a Döntőbizottság szervezeti és működési szabályzata határozza meg.

A Döntőbizottság elnöke minden olyan döntést, amelyet a Döntőbizottság valamely eljáró tanácsa elvi kérdésben hozott, illetve amelyek ellentétes elvi alapon állnak az összkollégium elé terjeszt.

A hatályos szabályozáshoz képest újdonság, hogy az összkollégiumnak – mielőtt állást foglalna az adott jogkérdésben – ésszerű határidőn belül lehetőséget kell biztosítania arra, hogy a közbeszerzésekért felelős miniszter által vezetett minisztérium közbeszerzési területért felelős szervezeti egységének képviselői, valamint az európai támogatásokat auditáló szerv képviselői az adott jogkérdés vonatkozásában kifejthessék véleményüket. Az említett szervek véleménye azonban az összkollégiumot nem köti.

Amennyiben az összkollégium egyetért a döntéssel, vagy annak egy részével az erről szóló állásfoglalását a Döntőbizottság a Közbeszerzési Hatóság honlapján közzéteszi.

Amennyiben a Döntőbizottság valamely eljáró tanácsa jogkérdésben el kíván térni az összkollégium állásfoglalásában foglaltaktól, erről köteles a Döntőbizottság elnökét tájékoztatni. A Döntőbizottság elnöke a tervezett döntést az adott ügycsoport tekintetében illetékes kollégium vagy az összkollégium elé terjeszti, és kikéri a kollégium vagy az összkollégium véleményét. Az eljáró tanács a döntés meghozatala előtt köteles a kollégium vagy az összkollégium állásfoglalását megvárni. Az eljáró tanácsot azonban a kollégium, összkollégium állásfoglalása nem köti, attól eltérő döntést is hozhat.

A Döntőbizottság az összkollégium új állásfoglalásáról, illetve az állásfoglalás módosításáról a Közbeszerzési Hatóság honlapján tájékoztatást ad.

A közbeszerzési biztosok jogalkalmazói tevékenységük végzése során kötelesek szem előtt tartani a közzétett összkollégiumi állásfoglalásokban foglaltakat.

Jogorvoslat a Közbeszerzési Döntőbizottság döntése ellen

A Döntőbizottság döntései kizárólag bíróság előtt támadhatók meg, közigazgatási úton nincs lehetőség további jogorvoslatra.

A közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslati eljárásban a Ket. rendelkezéseit csak akkor alkalmazhatók, ha a javaslat, valamint a javaslat felhatalmazása alapján alkotott kormányrendelet eltérő szabályokat nem állapít meg [145. § (1) bekezdés]. A Döntőbizottság döntései elleni jogorvoslat és bírósági felülvizsgálat szabályait tehát a javaslat, mint kógens, specifikus jogszabály tartalmazza, így a Ket. rendelkezései közül kizárólag azok alkalmazhatók, melyek nem ellentétesek a javaslat speciális szabályozásával.

A Döntőbizottság döntései elleni bírósági jogorvoslatra a javaslat, Pp. és a Pp. módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Knptv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

A javaslat külön szabályokat állapít meg a Döntőbizottság meghatározott végzései, illetve az ügy érdemében hozott határozata elleni bírósági jogorvoslatra vonatkozóan. A Döntőbizottság végzései tekintetében a bírósági felülvizsgálat lehetősége egyfokú és nemperes eljárásban valósul meg, érdemi határozatainak felülvizsgálata pedig közigazgatási per keretében biztosított.

A javaslat – szemben az érdemi határozatokkal – nem teszi lehetővé a Döntőbizottság által hozott összes végzés teljes körű bírósági felülvizsgálatát. Kizárólag a javaslat 169. § (1) bekezdésében taxatíve nevesített végzések – vagyis a jogorvoslati eljárás során hozott végzés, a jogorvoslati eljárást felfüggesztő végzés, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzés, valamint a jogorvoslati eljárást megszüntető végzés –, továbbá a Döntőbizottságnak az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményező végzése [157. § (2) bekezdés], valamint az eljárási bírságot kiszabó végzése [163. § (2) bekezdés] támadhatók meg külön bíróság előtt. Más eljárásjogi végzés – amennyiben az ügyfél azt jogszabálysértőnek tartja – az érdemi határozat ellen benyújtott jogorvoslati kérelemben vitatható. Ebben az esetben a bíróság az érdemi határozat felülvizsgálata körében azt vizsgálja, hogy az egyéb végzések körében hivatkozott jogszabálysértések kihatnak-e az ügy érdemére.

A javaslat kimondja, hogy a Döntőbizottság eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt törvény megengedi, vagyis nemcsak a javaslat, hanem más törvény is megengedheti a végzés külön bírósági felülvizsgálatát.

A jogorvoslati kérelmet a végzés kézbesítésétől számított nyolc napon belül kell a Döntőbizottsághoz benyújtani, amely azt az ügy irataival együtt haladéktalanul köteles a bíróságnak továbbítani. Főszabályként a jogorvoslati kérelem benyújtásának a végzés végrehajtására nincs halasztó hatálya, ez alól kivételt képez az Európai Bíróság előzetes döntéshozatalai eljárásának kezdeményezése tárgyában hozott végzés és az eljárási bírságot kiszabó végzés.

A Döntőbizottság eljárás során hozott végzése elleni külön jogorvoslati kérelmet a közigazgatási és munkaügyi bíróság nemperes eljárásban, soron kívül bírálja el. A bíróság

eljárására a Pp. XX. Fejezete megfelelően alkalmazandó, amennyiben a javaslatból, illetve a nemperes eljárás jellegéből más nem következik.

A bíróság a Döntőbizottság végzését megváltoztathatja. Az eljárás során hozott és azt lezáró végzések ellen a törvény csak egyfokú bírósági felülvizsgálati lehetőséget biztosít, a bíróság végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

A Döntőbizottság érdemi határozat ellen közigazgatási úton nincs helye jogorvoslatnak, így azt fellebbezéssel nem lehet megtámadni és újrafelvételi eljárást sem lehet kezdeményezni. A javaslat a Döntőbizottság valamennyi érdemi határozatára kiterjedően a bírósági felülvizsgálat lehetőségét biztosítja teljes körűen.

A javaslat meghatározott személyi kör részére teszi lehetővé, hogy jogorvoslati kérelmet nyújthasson be a Döntőbizottság érdemi határozata ellen.

A Döntőbizottság ügy érdemében hozott határozata ellen az nyújthat be keresetet, akinek a határozat jogát, vagy jogos érdekét sérti, illetve aki a Döntőbizottság eljárását a 152. § alapján kezdeményezte.

A jog, illetve jogos érdek sérelmének vizsgálata során a bíróságnak azt kell megítélni, hogy a kérelem tárgyává tett jogsértő magatartás, mulasztás okoz-e a kérelmezőnek érdeksérelmet, továbbá, hogy az érdeksérelem – az alapelvi rendelkezésekre is tekintettel – jogosnak tekinthető-e, illetve közvetlenül a vitatott közbeszerzési eljárással kapcsolatban merült-e fel.

Szükséges ugyanakkor annak hangsúlyozása, hogy amennyiben a konkrét ügyben felperesként fellépő személy tekintetében a jog, jogos érdek sérelme nem állapítható meg, az a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítását, vagy a per megszüntetését alapozza meg.

A Döntőbizottság érdemi határozatának bírósági felülvizsgálata abban az esetben is kérhető, ha a felperes szerint a Döntőbizottság nem megfelelően értékelte, minősítette a kérelmezett korábbi eljárását, döntését.

A javaslat a Pp. 330. §-ában foglaltaktól részben eltérő szabályokat állapít meg a keresetlevél benyújtásának határidejére és a benyújtás helyére. Az általános, a közigazgatási határozat kézbesítésétől számított harminc napos keresetindítási szabálytól rövidebb, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napos határidőt állapít meg, továbbá meghatározza azt is, hogy a keresetlevelet a Döntőbizottsághoz kell benyújtani.

A Pp. 331. § (1) bekezdése szerint, ha a fél – törvény rendelkezése ellenére – a keresetlevelet nem a Döntőbizottsághoz, hanem a bírósághoz nyújtotta be, azt a bíróság vizsgálat nélkül haladéktalanul megküldi a Döntőbizottságnak.

A keresetlevelet – a bírói gyakorlat értelmében – határidőben benyújtottnak kell tekinteni, ha azt a felülvizsgálni kért közigazgatási határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül ajánlott küldeményként postára adták vagy a bírósághoz benyújtották. A Pp. 330. § (5) bekezdése szerint, ha a fél a keresetlevél benyújtására megállapított határidőt elmulasztotta, igazolással élhet, amelyről a bíróság dönt.

A keresetlevél tartalmára a Pp. 330. § (1) bekezdésében és a Pp. 121. §-ában foglaltak az irányadók.

A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti perben alapvetően a felperesnek kell bizonyítania, hogy a felülvizsgálni kért határozat jogszabálysértő, kivéve, ha a közigazgatási eljárás hivatalból indult, vagy a közigazgatási szerv a tényállás-megállapítási kötelezettségének nem tett eleget, és a felperes a közigazgatási szerv határozata alapjául szolgáló tényállás valóságát vitatja [Pp. 336/A. § (2) bekezdés]. Ebben az esetben a Döntőbizottságnak kell bizonyítania határozata jogszerűségét.

A Pp. 336/A. § (1) bekezdése határozza meg, hogy mely esetekben van helye a bíróság részéről hivatalból bizonyításnak.

A Pp. 327. § (2) bekezdés első mondata szerint a keresetet az ellen a közigazgatási szerv ellen kell indítani, amelyik a felülvizsgálni kért határozatot hozta, vagyis a keresetlevélben a Döntőbizottságot kell alperesként feltüntetni.

A Döntőbizottság köteles a keresetlevelet, a keresetlevélben foglaltakra tett nyilatkozatát és az ügy iratait 5 napon belül a bíróság számára megküldeni, valamint egyidejűleg tájékoztatást adni arról is, hogy a jogorvoslati eljárásban mely ügyfelek vettek részt és kik azok az érdekeltek, akikre a határozat rendelkezést tartalmaz.

A javaslat 170. § (4) bekezdése a Pp. 13-21. §-aiban és 325. §-ában foglaltakon túl – a Kbt. 147. §-ában foglaltakra utalással – további okokat határoz meg a bírák kizárására vonatkozóan.

A bíróság a Pp. 124. §-ában foglaltaktól eltérően 8 napon belül vizsgálja meg a keresetlevelet, és amennyiben a Pp. 124. § (1) bekezdése szerinti intézkedések (hiánypótlás, áttétel, keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítása) megtételére nincs szükség, úgy a bíróság a jogszabálynak megfelelő keresetlevelet a Döntőbizottság nyilatkozatával együtt megküldi a felperes részére.

Ha a keresetlevél a közigazgatási határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelmet tartalmaz, a bíróság annak tárgyában az iratoknak a bírósághoz való érkezését követő nyolc napon belül határoz. A későbbiek során a bíróság a közigazgatási határozat végrehajtásának felfüggesztését – már a tárgyalás kitűzése előtt is – kérelemre bármikor elrendelheti. A bíróság a végrehajtást foganatosító szervet haladéktalanul értesíti a végrehajtás felfüggesztéséről. A végrehajtás felfüggesztéséről szóló végzés meghozatala során a bíróságnak figyelemmel kell lennie arra, hogy a végrehajtást követően az eredeti állapot helyreállítható-e, vagy hogy a végrehajtás elmaradása nem okoz-e súlyosabb károsodást, mint amilyennel a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása járna.

A végrehajtás felfüggesztése tárgyában hozott végzés ellen külön fellebbezésnek van helye. Ha a fél a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelme elutasítását követően ismételten – azonos ténybeli és jogi alapon – nyújt be végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet, a végrehajtás felfüggesztését megtagadó végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye. A bíróságnak a végrehajtás felfüggesztését elrendelő végzése fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

A Pp. 332. § (3) bekezdésében meghatározott nyolc napos határidőhöz képest rövidebb, öt napos határidőt tartalmaz a javaslat 159. § (2) bekezdése a végrehajtás felfüggesztése tárgyában történő döntéshozatalra.

A Pp. 332. § (3) bekezdés harmadik mondata szerint a végrehajtás felfüggesztéséről szóló végzés meghozatala során a bíróságnak figyelemmel kell lennie arra, hogy a végrehajtást követően az eredeti állapot helyreállítható-e, vagy, hogy a végrehajtás elmaradása nem okoz-e súlyosabb károsodást, mint amilyennel a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása járna. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet a bíróság érdemben csak akkor tudja megvizsgálni, ha azt a fél indokolással ellátva terjeszti elő, és a kérelemben előadott okokat, adatokat, tényeket, körülményeket igazolja vagy a kívánt mértékben valószínűsíti, illetőleg azokról egyébként a bíróságnak hivatalos tudomása van, illetve, ha köztudomásúak.

A Pp. 332. § (4) bekezdése kimondja, hogy a végrehajtás felfüggesztése tárgyában hozott végzés ellen külön fellebbezésnek van helye. Ha a fél a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelme elutasítását követően ismételten – azonos ténybeli és jogi alapon – nyújt be végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet, a végrehajtás felfüggesztését megtagadó végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye. A bíróságnak a végrehajtás felfüggesztését elrendelő végzése fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

Nem illeti meg a fellebbezési jog a közigazgatási határozat végrehajtásának tárgyában hozott végzés ellen a közigazgatási hatósági eljárás olyan ügyfelét, aki (amely) a végzés meghozatalának időpontjában a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti perbe még nem avatkozott be, mivel a végzés reá vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz.

A javaslat 171. § (3) bekezdése speciális szabályt állapít meg a beavatkozás bejelentésére. A bíróság nyolc napon belül köteles értesíteni a beavatkozás lehetőségéről az ellenérdekű felet, valamint a közbeszerzési ügyben szerepelt azon érdekelteket, akikre nézve a Döntőbizottság határozata rendelkezést tartalmaz. A beavatkozást az értesítés kézhezvételét követő nyolc napon belül kell bejelenteni a bíróságnak, mely határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye.

A javaslat 171. § (4) bekezdése az eljárás gyorsítása érdekében rövidebb eljárási határidőket állapít meg, a perben a beadványok hiányosságának pótlására legfeljebb nyolcnapos határidő adható, melyet egyszer, indokolt esetben további legfeljebb nyolc nappal hosszabbíthat meg a bíróság.

A bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, a felek bármelyikének kérésére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben, az alperes pedig a keresetlevélre tett nyilatkozatában kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. Az első tárgyalást az iratoknak a bírósághoz érkezését követő harminc napon belül kell megtartani, és ha nincs szükség bizonyítási eljárás lefolytatására, vagy tárgyaláson kívüli eljárás esetén, e határidőn belül elbírálni.

A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata és a szerződés közbeszerzési jogsértés miatti érvénytelenségének megállapítása iránti egységes per

A javaslat átveszi a hatályos közbeszerzési törvényből a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálatára és a szerződés közbeszerzési jogsértés miatti érvénytelenségének megállapítására irányuló ún. egységes per szabályait.

A szerződés módosítása érvénytelenségének, illetve a szerződésszegés megállapítása iránti polgári per

A javaslatban a Közbeszerzési Hatóságnak a közbeszerzési szerződések teljesítésére vonatkozó hatósági ellenőrzése kapcsán újdonságként szerepel a szerződés módosítása érvénytelenségének, illetve a szerződésszegés megállapítása iránti polgári per megindításának lehetősége. A javaslat szerint, ha a Közbeszerzési Hatóság a szóban forgó hatósági ellenőrzése során megállapítja, hogy a szerződés tartalma valószínűsíthetően a javaslat 142. § (3) bekezdésbe ütközik, pert indít a szerződés módosítás érvénytelenségének kimondása és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt, mely perben a Hatóságot teljes költségmentesség illeti. A Hatóság a pert az ellenőrzés befejezésétől számított harminc napon belül köteles megindítani, és a perindításról a honlapján is köteles tájékoztatást közzétenni. A javaslat rögzíti, hogy ha a bíróság a perben megállapítja a szerződés módosításának érvénytelenségét, az érvénytelenség Ptk. szerinti jogkövetkezményei mellett bírságot is köteles kiszabni, amelynek összege legfeljebb a szerződés értékének 15%-a lehet.

A szerződés közbeszerzési jogsértés miatti érvénytelenségének megállapítása iránti polgári per

A javaslat átveszi a hatályos közbeszerzési törvényből a szerződések közbeszerzési jogsértés miatti érvénytelenségének megállapítása iránti polgári per szabályait.

A közbeszerzésekkel kapcsolatos egyéb polgári perek

A javaslat átveszi a hatályos közbeszerzési törvényből a közbeszerzésekkel kapcsolatos egyéb polgári perek szabályait.

XXII. Fejezet

Az Európai Bizottság eljárása

A javaslat átveszi a hatályos közbeszerzési törvényből az Európai Bizottság eljárására vonatkozó szabályokat.

HETEDIK RÉSZ

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG ÉS A KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

XXIII. Fejezet

Közbeszerzési Hatóság

A javaslat lényegében fenntartja a Közbeszerzési Hatóságra vonatkozó szabályokat, és megtartja a Hatóság szervezeti felépítését is, azzal, hogy a Közbeszerzések Tanácsa létszámát tizenkilenc főre növeli, tekintettel arra, hogy gazdasági szereplők és a szakmai kamarák a korábbi három fővel szemben immár négy főt, illetve a Magyar Mérnöki Kamara és a Magyar Építész Kamara közösen további egy főt jelölhetnek a Tanácsba, illetve a testület kiegészül a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók szakmai testülete által kijelölt két személlyel.

Emellett a javaslat a Hatóság tényleges működésének megfelelően átstrukturálja a Hatóság keretében működő Közbeszerzések Tanácsa és magának a Közbeszerzési Hatóságnak a feladatait. Ennek megfelelően a Közbeszerzések Tanácsa feladat és hatásköre a jövőben csak szervezet vezetőit érintő személyügyi kérdésekre (Hatóság elnökének, Közbeszerzési Döntőbizottság elnökének és elnökhelyettesének, illetve a Döntőbizottság létszámának megállapítása), valamint az útmutatók kiadására korlátozódik, azonban az operatív feladatok ellátása a Hatóság – illetve annak elnöke – feladat és hatáskörébe kerül át.

A fentieken túlmenően a javaslat szerint a Hatóság új feladatokat is kap, úgymint például

- naprakészen vezeti és a honlapján közzéteszi
  - a gazdasági szereplők közbeszerzési eljárás alapján vállalt szerződéses kötelezettségének jogerős bírósági határozatban megállapított, vagy a gazdasági szereplő által elismert megszegése esetén a szerződésszegés tényét, leírását, lényeges jellemzőit (beleértve azt is, ha a szerződésszegés a szerződés felmondásához vagy a szerződéstől való elálláshoz, kártérítés követeléséhez vagy a szerződés alapján alkalmazható egyéb szankció érvényesítéséhez vezetett, valamint ha a nyertes ajánlattevőként szerződő fél olyan magatartásával, amelyért felelős, (részben vagy egészben) a szerződés lehetetlenülését okozta) azzal, hogy az adatoknak a honlapon a szerződésszegéstől számított három évig kell elérhetőnek lenniük;
  - a kizáró ok hatálya alatt álló gazdasági szereplő megbízhatóságát megállapító határozatokat [188. § (4) bekezdés];
- a gazdasági, valamint szakmai kamara által létrehozott minősített ajánlattevői jegyzékbe vétel feltételeinek megfelelőségét ellenőrzi, a jegyzéket nyilvántartja;
- az Európai Bizottság által kért, hiányzó statisztikai adatokat a Bizottságnak megküldi, az e törvényben előírt tájékoztatásokat az Európai Bizottság részére megküldi;
- első ízben 2017. március 1-jéig, majd azt követően háromévente statisztikai jelentést készít az uniós értékhatárt el nem érő becsült értékű közbeszerzésekről, (különösen az érintett időszakban az ilyen közbeszerzések becsült, összesített teljes értékéről), melyet megfelelő határidőben a közbeszerzésekért felelős miniszter rendelkezésére bocsát;
- figyelemmel kíséri a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések módosítását és a Ket. alapján hatósági ellenőrzés keretében – külön jogszabályban meghatározott

részletes szabályok szerint – is ellenőrzi azok teljesítését, megteszi különösen a 153. § (1) bekezdés *c)* pontjában és a 175. §-ban meghatározott intézkedéseket;
- a közbeszerzési szabályozás széleskörű megismertetése érdekében konferenciákat szervez;
- a közbeszerzési eljárások előkészítése és lebonyolítása során az ajánlatkérők segítése érdekében – elvi jelentőségű jogértelmezési kérdésekben a közbeszerzésekért felelős miniszterrel szükség szerint egyeztetve – állásfoglalásokat ad;
- az Európai Unió más tagállamainak közbeszerzési szervezeteivel való kapcsolattartás keretében – különösen a közbeszerzési eljárások során alkalmazandó igazolásokról, Magyarországon nyilvánosan elérhető adatbázisokról, nyilvántartásokról – információt szolgáltat, gondoskodik a vonatkozó nyilvántartások listájának az e-Certis rendszerben való közzétételéről, és teljesíti különösen a 2014/24/EU irányelv 44. cikk (3) bekezdésében, az 59. cikk (6) bekezdésében, a 60. cikk (5) bekezdésében, a 61. cikk (1) bekezdésében, a 62. cikk (3) bekezdésében, a 64. cikk. (1) és (8) bekezdésében, valamint a 69. cikk (5) bekezdésben foglalt kötelezettségeket, továbbá a 2014/25/EU irányelv 62. cikk (3) bekezdésében, 81. cikk (3) bekezdésében, valamint a 84. cikk (5) bekezdésben foglalt kötelezettségeket;
- statisztikai adatokat gyűjt a megkötött közbeszerzési szerződésekben és az építési, illetve szolgáltatási koncessziókban foglalt ellenszolgáltatás mértékéről, az árstatisztikát a honlapján rendszeres időközönként közzéteszi;
- ellátja az elektronikus közbeszerzési rendszer fenntartásával és működtetésével kapcsolatos feladatokat;
- hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások jogalapjának előzetes vizsgálata, amely a hatályos törvény szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság feladata;
- az ún. öntisztázás keretében a gazdasági szereplők kérelmére határozatában megállapítja, hogy a gazdasági szereplő által hozott intézkedések a kizáró ok fennállásának ellenére kellőképpen igazolják a megbízhatóságát.

XXIV. Fejezet

Közbeszerzési Döntőbizottság

A javaslat ugyancsak megtartja a Közbeszerzési Döntőbizottság felépítésére és működésére vonatkozó, hatályos közbeszerzési törvény szerinti szabályokat. Újdonság viszont a javaslat szerkezeti felépítésében, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottságra vonatkozó szabályok önálló fejezetben kapnak elhelyezést, amely a közbeszerzési biztosokra vonatkozó rendelkezéseket is tartalmazza.

NYOLCADIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Európai Uniós kötelezettségek

A közbeszerzési irányelvek a tagállamokra különböző feladatokat rónak, úgymint a közbeszerzési szabályok alkalmazásának monitoringja, monitoring jelentés és statisztikai adatok küldése az Európai Bizottságnak, Európai Bizottsággal való kapcsolattartás. A javaslat e feladatok ellátását elsősorban a közbeszerzésekért felelős miniszterre telepíti.

A javaslat a közbeszerzésekért felelős miniszter feladataként határozza meg a részben vagy egészben nem hazai költségvetési forrásból megvalósuló, uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű árubeszerzés, szolgáltatás és szolgáltatási koncesszió, továbbá a háromszázmillió forintot elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás és építési koncesszió esetén lefolytatott közbeszerzési eljárások ellenőrzését, valamint az e közbeszerzési eljárások eredményeképpen létrejött szerződések módosításainak engedélyezését.

A közbeszerzésekért felelős miniszter egyéb feladatai

A javaslat a közbeszerzésekért felelős miniszter feladataként rögzíti a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek és intézményeik, a Kormány közalapítványai, valamint egyes többségi állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek közbeszerzései megindításának engedélyezését és lefolytatásának központi ellenőrzését, a közbeszerzési szerződések, vagy koncessziók módosításának engedélyezését, valamint a nem közbeszerzés útján megkötött, beszerzést megvalósító szerződéseik megkötésének és módosításának engedélyezését.

A fentiekhez hasonlóan a közbeszerzésekért felelős miniszter feladata a közbeszerzési eljárásban részt vevők oktatására vonatkozó feltételrendszer kialakításának jóváhagyása, a közbeszerzési tárgyú képzések irányítása, felügyelete és ellenőrzése.

Hatálybalépés

A javaslat rendelkezéseinek jelentős része 2015. november 1-jén lép hatályba. A hatálybalépés időpontja úgy került meghatározásra, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a jogszabály alkalmazására való felkészülésre, számításba véve, hogy a felkészülési időt a végrehajtási rendeletekkel együtt kell biztosítani. Az elektronikus közbeszerzésekre vonatkozó rendelkezések tekintetében későbbi hatályba lépési időpont került meghatározásra.

Átmeneti rendelkezések

A javaslat hatályba lépése, és a hatályos közbeszerzési törvény hatályon kívül helyezése miatt szükséges átmeneti szabályok meghatározása. A javaslat – a korábbi jogalkotási gyakorlatnak megfelelően – főszabályként rögzíti, hogy a javaslat rendelkezéseit a hatálybalépés után megkezdett beszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra kell alkalmazni.

Felhatalmazás

A közbeszerzésekkel kapcsolatban olyan rendelkezések alkotása is szükséges, amelyek nem igényelnek törtvényi szintű szabályozást. Ezért a javaslat a Kormány illetve a közbeszerzésekért felelős miniszter részére ad felhatalmazást több kérdés szabályozására. A felhatalmazó rendelkezések nem mindegyike a törvény végrehajtási rendeletére ad felhatalmazást, olyan tárgykör szabályozására is található itt felhatalmazás, amelyek a közbeszerzés alól kivételt képeznek és önálló eljárásrend alá esnek. Rendeleti szinten jelennek meg az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának szabályai, és felhatalmazást kap a Kormány rendeletalkotásra egyes jogpolitikai célok hatékonyabb érvényesítése érdekében is.

Módosuló rendelkezések

A javaslat hatályba lépése következtében módosuló rendelkezések felsorolása.

Hatályukat vesztő rendelkezések

A javaslat hatályba lépése következtében hatályukat vesztő rendelkezések felsorolása.

Sarkalatossági záradék

A javaslat sarkalatos törvényi rendelkezéseket érintő rendelkezéseinek meghatározása.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

A közösségi jogra történő utalás, az Európai Unió átültetett jogi aktusainak feltüntetése.

1. melléklet a 201… évi ….… törvényhez

A 2014/24/EU irányelv II. mellékletének, illetve a 2014/25/EU irányelv I. mellékletének megfelelő, építési tevékenységeket tartalmazó melléklet.

2. melléklet a 201… évi ….… törvényhez

A 2014/24/EU irányelv III. mellékletének megfelelő árukat tartalmazó melléklet.

3. melléklet a 201… évi ….… törvényhez

A 2014/24/EU irányelv XIV. mellékletének, illetve a 2014/25/EU irányelv XVII. mellékletének megfelelő szolgáltatásokat (light regime) tartalmazó melléklet.

4. melléklet a 201… évi ….… törvényhez

A 2014/24/EU irányelv X. mellékletének, illetve a 2014/25/EU irányelv XIV. mellékletének megfelelő szociális és környezetvédelmi egyezményeket tartalmazó melléklet.